0241040

The Genealogical Society
Library

No. 69413

Date July 1964

CODEX DIPLOMATICUS

SACRI ROMANI IMPERII COMITUM

FAMILIAE TELEKI DE SZÉK

DATE MICROFILMED
OCT 31 1985
ITEM # 11
PROJECT and ROLL # XL1B7-102
G.S. CALL # 1181618
234

CODEX DIPLOMATICUS

SACRI ROMANI IMPERII COMITUM

FAMILIAE TELEKI DE SZÉK

**

LIBERALITATE EORUNDEM EX ARCHIVO MAROS-VÁSÁRHELYIENSI

PUBLICARI FECIT

SOCIETAS HISTORICA HUNGARICA

TOMUS PRIMUS 1206—1437

OPERA

SAMUELIS BARABÁS

membri dir. societatis

BUDAPESTINI

TYPIS SOCIET. ANNON. ATHENAEUM

MDCCCXCV

17 1964

A

RÓMAI SZENT BIRODALMI GRÓF

SZÉKI TELEKI CSALÁD OKLEVÉLTÁRA

**

A CSALÁD ÁLDOZATÁVAL A MAROS-VÁSÁRHELYI LEVÉLTÁRBÓL

KIADJA

A MAGYAR TÖRTÉNELMI TÁRSULAT

GENEALOGICAL SOCIETY
OF THE CHURCH OF JESUS CHRIS
OF LATTER-DAY SAINTS

ELSŐ KÖTET 1206—1437

69413

SZERKESZTETTE

BARABÁS SAMU
vál. tag

943.9
A26
vol. 1

BUDAPEST
AZ ATHENAEUM R. TÁRSULAT KÖNYVNYOMDÁJA
MDCCCXCV

A SZERKESZTŐ-BIZOTTSÁG :

TELEKI GÉZA gróf, elnök.
SZILÁGYI SÁNDOR dr., előadó.
BARABÁS SAMU, vál. t.
FEJÉRPATAKY LÁSZLÓ dr., vál. t.
GERGELY SAMU dr.
KONCZ JÓZSEF, levéltárnok.
SCHÖNHERR GYULA dr., vál. t.
SZÁDECZKY LAJOS dr., vál. t.

ELŐSZÓ.

A Magyar Történelmi Társulat 1879-dik évi marosvásárhelyi kirándulása alkalmával nyiltak meg először a történet-kutatás számára a gróf Teleki család ott való levéltárának ajtai. Addig úgyszólván holt kincset őrizett a levéltár történet-írásunkra nézve. Még a család nagy nevű történetíró tagja, gróf Teleki József, sem használta »A Hunyadiak kora Magyarországon« című munkájában. Mindössze egy pár Árpád-kori s Tamás vajdának az erdélyi igazságszolgáltatást szabályozó 1342-ik évi rendelete került, úgy látszik a Cornides Dániel révén, a Magyar Nemzeti Muzeum Széchenyi-féle collectiójából a Fejér György »Codex Diplomaticus«-ába. Különben még az is kétséges: valljon ez utóbbi a Teleki-levéltár példányáról másoltatott-e le, minthogy az eredeti oklevél lehajtott felső szélén kívül, egykorú írással olvasható »Feyrwar« följegyzésből legalább is joggal lehet arra következtetni, hogy az országos érdekű oklevél minden megye számára külön kiadatott, s egy ilyen második példány kerülhetett a Cornides kezeibe, ki azt leírta.

A társulat azzal a reménynyel készült említett kirándulására, hogy a gróf Teleki család maros-vásárhelyi levéltára a történet-kutatók előtt többé nem marad ismeretlen. S e reményében nem is csalatkozott. A nemes grófi család a historia-írás iránt való érdeklődésének bizonyságául megnyitotta levéltárát a kutatóknak. Igaz, hogy eleinte csak részben, a mennyiben csak a politikai iratok s a missilisek gyüjteménye bocsáttattak a társulat által előre küldött bizottság rendelkezésére. Az »Okíratok gyüjteménye«, melyből a »Teleki

Oklevéltár« ezen első két kötetének 1526. aug. 29-éig, a mohácsi csatáig terjedő egész anyaga — egy pár Árpád-kori oklevéltöredék s a Garázda és horogszegi Szilágyi családok 1409-ik évi czímeres levele kivételével — kikerült, a család elhatározásánál fogva még ekkor zárva maradt. Annál serényebben folyt a kutatás a levéltár megnyilt részeiben, főleg a »nagy« Teleki Mihály, Tökölyi Imre és a bujdosók korára vonatkozólag s olyan eredménynyel, mely a legmerészebb várakozást is feljülmulta. Hiszen ezeknek levelezéseiből úgyszólván Magyarország és Erdély félszázadának története tükröződik vissza.

Az 1879-ik évi kutatásnak még csak nem is sejtett eredménye a gróf Teleki család maros-vásárhelyi levéltárában, a kutatás folytatására ösztönözte a társulatot. S a nemes grófi család szíves készséggel beleegyezett abba; sőt idő közben az »Okíratok gyüjteményé«-nek tudományos czélra való fölhasználását is megengedte. Ez az engedelem a már elért eredmény fokozódását jelentette. A társulat által a mult évben előre küldött bizottság tehát a Magyar Tudományos Akadémia történelmi bizottságának támogatásával, Szilágyi Sándor és az elhunyt Szabó Károly vezetése alatt, 1880 nyarán újra megjelent Maros-Vásárhelyen. Azonban meggyőződvén arról, hogy az »Okíratok gyüjteménye« a hazánk újkori történetére vonatkozó országos érdekű iratok egész halmaza mellett, középkori történelmünknek kurta idő alatt ki nem aknázható gazdag kincs bányája, s azt is megfontolván, hogy a mondhatni egységes egészet képező középkori történelmi forrás anyagnak egyik vagy másik diplomatariumunkban csak részben való közlése az egész anyag esetleges kiadásának értékét csökkentheti: — megelégedett nehány középkori székely oklevélnek a Szabó Károly szerkesztette »Székely Oklevéltár« számára való lemásolásával s főleg arra törekedett, hogy a mult évben Tökölyi és a bujdosók történetére vonatkozólag megkezdett kutatásának hézagait az okíratok s a rendezetlen iratok gyüjteményéből kitöltse, bízván a nemes grófi család áldozatkészségében, nagy nevű őseihez méltó haza- és tudomány-szeretetében, hogy levéltárának kincseit hazánk multjának minél teljesebb és tökéletesebb mértékben való föl-

derítése czéljából még anyagi áldozatok árán is könnyen hozzáférhetővé teendi a történet-tudománynak.

Így született meg a gróf Teleki család maros-vásárhelyi levéltárában őrzött történelmi emlékek kiadásának eszméje. S ez az eszme tovább élt és fejlődött a Teleki család tagjainak lelkében, hogy egykor testet öltsön. Különösen gróf Teleki Géza ő nagyméltósága, ő maga is historicus, a régi Kővár vidéke történetének évek hosszú sora óta lankadatlan szorgalmú nyomozója volt az, a ki ezt az eszmét melegen felkarolta. S a nemes grófi család örök dicsőségére: — annak minden tagja lelkesült örömmel sorakozott az eszme megvalósítására melléje.

Szóljunk valamit főképpen a levéltár azon részéről, melyből az első két kötet tartalma kikerült. Ha lapozgatunk ebben a két kötetben, rövid idő alatt arról győződünk meg, hogy a levéltárnak azon része, mely ehhez az anyagot szolgáltatta, kevés kivétellel a XVII. század első felében fiuágon magban szakadt somkereki Erdélyi család levéltára volt, a mely a Bethlen és Apaffi családokkal együtt a XIII. század végén Erdélyben feltünt Beche-Gregor nemzetségből vált ki.

Nem szándékom az Erdélyi család történetével részletesen foglalkozni. Leszármazásával a XIII. század végén s a XIV. elején élt Becsétől kezdve 1526-ig, a mely évvel a »Teleki Oklevéltár« első két kötete is végződik, legnagyobb részben épen e levéltár adatai alapján Schönherr Gyula ismertetett meg bennünket.*) A család későbbi, XVI. és XVII. századi történetére vonatkozó adatok feldolgozása ugyancsak a III. és IV. kötet szerkesztésével megbízott Schönherr avatott tollára vár. Én csak egy párt említek meg.

Somkereki Antal tulajdonképpen a család megalapítója. Ő kezdi az *Erdélyi* nevet felváltva használni a *Somkereki*vel. Ezen a néven emeli családját Erdély előkelő családjai sorába. Születése a XIV. század hetvenes éveire tehető legalább is. Hősi vitézsége a nikápolyi 1396-iki szerencsétlen csatában, mikor Zsigmond király az általa többedmagával készen tar-

*) *Turul* X. 105—112.

tott hajón menekül a Dunán keresztül, meglett korára vall. Még inkább Knin megvédelmezése 1401-ben a Zsigmond fogsága idején a patarénok és Hervoja boszniai vajda ellen. Hűségeért Zsigmond kiváltságokkal és adományokkal halmozta el, a melyeket 1415-ben czímeradománynyal tetézett. 1429 körül történt halálakor előkelő nevet és gazdag örökséget hagyott gyermekeire, kik közül két fia: Miklós és István mint erdélyi alvajdák emelték a család fényét. Ez utóbbit a XV. század hatvanas éveiben a Szentgyörgyi János erdélyi vajda támasztotta pártütés magával sodorta, a miért jószágai elvesztésével lakolt, melyeket a lázadás leverése után 1468. oct. 2-án unokaöcscsének, Lászlónak adományozott a király. De a kegyvesztés nem sokáig tartott. Még ebben az évben, dec. 28-án megparancsolja Mátyás király — úgylátszik, a dengelegi Pongrácz János vajda közbenjárására — testvérének Erdélyi Miklósnak és fiának Lászlónak, hogy a hűtlenségbe esett, de kegyelmet nyert Erdélyi Istvánnak birtokait adják vissza.

Az Erdélyi családnak a XVI. és XVII. században is vannak kiváló képviselői. Erdélyi Gergely 1581-től 1594, illetőleg 1597-ig Belső-Szolnok-, Miklós pedig 1588-tól 1591-ig Dobokavármegyének főispánja.

A családnak fiágon utolsó s megalapítójához, a nikápolyi csatában és Knin vára védelmében vitézkedő Antalhoz — habár nem a harczmezőn is — méltó sarja somkereki Erdélyi István, a fennebb említett Gergely fia. Körülbelől 1602-től 1636-ig, nem kevesebb mint hét erdélyi fejedelem alatt főispánja Tordavármegyének. Bethlen Gábor idejében 1620-tól fogva egyszersmind tanácsúr s e nagy fejedelem halála után Szamosujvár főkapitánya is 1636-ig. Emelkedésének tetőpontját azonban I. Rákóczi György fejedelemsége alatt érte el, a kivel gróf Lázár Miklós szerint rokonságban volt. 1636-ban a Bethlen István hadakozásakor a fejedelem helytartója Erdélyben, de súlyos betegsége meggátolta, hogy tisztjében eljárhasson. Pár évvel később, 1638. aug. 29-én Somkeréken kelt végrendeletével összes javait — úgylátszik, fejedelmi beléegyezéssel — nejére Mindszenthi Krisztinára hagyta. Legalább erre mutat az özvegy panasza I. Rákóczi

György halála után. E szerint Erdélyi István 1642. mart. 16-án meghalván özvegyét összes javaitól megfosztották. Pedig a mint az özvegy írja: »sok pénzt fizetett is az öreg Rákóczi György fejedelemnek érette, hogy énnekem hagyhatta testamentomja szerint.« Lehet, hogy az 1636-ik évi, Bethlen István ellen kiadott hadfölkelési parancsnak idején való végre nem hajtása miatt történt az Erdélyi István javainak özvegyétől való elfoglalása, a mint azt a Mindszenthi Krisztina panasza sejteti s Lázár Miklós állítja. Valóbbszínű azonban, hogy a fiscus mint urafogyott vagyonra vetett kezet az Erdélyi István halála után birtokaira, melyek közűl a somkereki uradalmat fejedelmi jóváhagyással már korábban, 1609-ben anyai testvérére Korlatovich Györgyre s nővérére Erdélyi Margitra, Kún Istvánnéra hagyta volt. Minden esetre feltünő, hogy sem korábban, sem az 1642. febr. 16-ára Fehérvárra hirdetett országgyűlésre nota perbe idézettek között az Erdélyi István nevével nem találkozunk, holott sógora Mindszenthi Gábor felett, a ki Dobokavármegye főispánja s tanácsúr volt, épen a hadfölkelési rendelet végre nem hajtása miatt ekkor ült törvényt a fejedelmi tábla s itélte el, azonban a büntetéstől mart. 13-án bekövetkezett halála megmentette. Mindszenthi Krisztina halála után, ki I. Rákóczi György kegyelméből a jószágok egy részét haláláig visszanyerte, a harmadfél századig virágzó Erdélyi család birtokai fejedelmi adomány útján a Teleki Mihály kezére kerültek.

De egy magban szakadt családnak hajdan nemcsak birtoka, hanem azzal együtt a jószágbirtoklás szempontjából rendkívül fontos levéltára is az új adományosra szállott. Így történt ez most is. S a somkereki Erdélyi család levéltárával Teleki Mihály a családja maros-vásárhelyi levéltárának alapját vetette meg. Annak kiépítése s kora történetére országos érdeküvé tétele szintén az ő hatalmas egyéniségének a munkája. Neki köszönhető, a kit politikai éleslátásán, bölcseségén, törhetlen akaraterején és kitartásán kívül kortársainak, főképen fejedelmének I. Apaffi Mihálynak gyarlóságai emeltek a hatalom magas polczára, hogy a levéltár az egész ország, főképen Erdély e korbeli történetére vonatkozólag olyan kincset rejt, mely a magyar királyi országos s a bécsi titkos

levéltár kincseivel nemcsak vetekedik, hanem azokat feljül is mulja.

Hogy e levéltár magának Teleki Mihálynak volt a levéltára: — az elmondottakból kétségtelen. A fontosságot, melyet annak nemcsak terjedelmes birtokai, hanem politikai pályafutása szempontjából is tulajdonított, hármas végrendelete bizonyítja, melyben feleségének szívére köti, hogy »minden kincse fölött levéltárát vigye Szebenbe.« Kívánsága teljesült. S ha neki érdeme a levéltár megalapítása, érdeme özvegyének is, hogy azt megtartotta. Alig hogy Tökölyi Erdélybe tette a lábát, — írja Szilágyi Sándor egyik jelentésében a Telekiek maros-vásárhelyi levéltáráról — Komáromi János által, a ki legjobban tudta, hogy mit rejt magában ez a levéltár, megkisérlette megszerezni azt. De Vér Juditot a nyujtott kegyelmi remények oly kevéssé tántoríták meg, mint később a fenyegetések, melyekkel az erdélyi főkormányszék nem fukarkodott. Így történt aztán, hogy a levéltár a mult században hosszu időn keresztül Szebenben őriztetett, s az első regestrum is egy vastag kötetben 1762—1765-ig ott készült el. Szebenből Maros-Vásárhelyre vitték által s ugyanabban az épületben, melyet gróf Teleki Sámuel kanczellár az általa gyüjtött könyvtár számára épített, földszint, tűz- és pormentes s a mi fő dolog, száraz helyiségben helyezték el. E század első felében 1830—1837-ig újra rendezték, 1. oklevelek, 2. missilisek, 3. registrálatlanok gyüjteményére osztván fel. Ugyanekkor négy kötetes, *magyar* nyelvű kitűnő elenchussal látták el, melyek közül a három első kötet 1-től körülbelől 8500-ig menő folyó számmal az okleveleket, a negyedik és utolsó kötet pedig a missilis leveleket, leginkább a Teleki Mihály leveleit foglalja magában. Az egész levéltár bezárható szekrényekbe s minden szekrényben hat fiókba van elhelyezve. A lymbusnak vagy registrálatlanok gyüjteményének rendezését újabban Koncz József tanár, a Telekiek ez idő szerinti levéltárnoka hajtotta végre, a mennyiben a fontosabb iratokat az oklevelek gyüjteményének folytatásakép számokkal látta el.

Megjegyzem még azt is, hogy a gazdasági számadások ugyanott ládákba csomagolva őriztetnek.

Említettük már, hogy mikor és hogyan fogamzott meg az eszme: közkincscsé tenni a széki gróf Teleki család maros-vásárhelyi levéltárából mind azt, a mi történelmünkre bármi csekély mértékben is fontossággal birhat. Elmondtuk röviden azt is, hogy a Teleki család tagjai egyenként és összesen édes magukénak vallották az eszmét. Most csak a megvalósítás volt hátra. Végre a nemes grófi család s társulatunk titkárja Szilágyi Sándor között több ízben való szó- és írásbeli tárgyalás s a kiadás módjának és tervének megbeszélése után az is elérkezett. A gróf Teleki Domokos ő méltósága mint a család seniorának elnöksége alatt 1887 nyarán tartott családi tanács a terv megvalósítását elhatározta s annak keresztülvitelére a Magyar Történelmi Társulatot kérte meg. A társulat választmánya ugyanazon évi julius 7-én tartott ülésén tárgyalta a a családnak eme magasztos elhatározását s a megbízatást lelkesült örömmel vállalta el. Egyben megalakította Szilágyi Sándor elnöksége alatt a »Teleki Oklevéltár« szerkesztő bizottságát s erről, a levéltár legrégibb okleveleiről Szádeczky Lajos által készített jegyzék mellékelésével értesítette a család seniorát arra kérvén, hogy az okleveleknek Budapestre, az egyetemi könyvtárba leendő felszállíttatásáról gondoskodjék. Ennek megtörténte után a bizottság Teleki Géza gróf, mint a család megbizottjának elnöksége alatt tartott ülésén a kiadandó oklevéltár köteteinek számát a család kívánsága szerint háromba szabta meg olyan formán, hogy a mohácsi csatáig terjedő I. kötet a maros-vásárhelyi levéltár *összes* s a gyömrei levéltárnak Garázda-féle okleveleit, a II. kötet amannak 1526-tól Teleki Mihályig terjedő s főképpen köz-, műveltség- és családtörténeti szempontból kiválóan fontos és érdekes anyagát s végre a III. és utolsó kötet Teleki Mihálynak kora történetére rendkívül becses levelezését ölelje fel.

Később azonban ez a terv megváltozott. A másolással megbízottak munkálkodása folyamán ugyanis kitünt, hogy az I. kötetbe szánt oklevelek száma meghaladja a hatszázat, tehát mintegy hatvan nyomtatott ívre terjedne, a miből egy jókora vastag kötet kerülne ki. Ennek elképzelt izléstelensége s a használatra úgyszólván teljesen alkalmatlansága mellett megfontolván a bizottság azt is, hogy a többi köteteknél is

hasonló anyagbőségre lehet számítani: — az oklevéltár beosztásának eredeti tervét »a kiadásra szánt költségek keretén belől« úgy változtatta meg, hogy az I. és II. kötet a levéltár középkori anyagát, a III. és IV. a mohácsi ütközettől Teleki Mihályig terjedő anyagot, az V. és VI. kötet pedig a Teleki Mihály levelezéseit foglalja magában.

Időközben a szerkesztő bizottság engem alólírtat méltatott bizalmára, midőn a »Teleki Oklevéltár« első két kötetének publicatióját reám ruházta. Eljárásomról röviden a következőkben adok számot.

A szerkesztő bizottság egy már említett határozatában a maros-vásárhelyi levéltár összes középkori okleveleinek *teljes szövegükben* való publicálását mondotta ki, kivévén az ugyanegy tárgyban esetleg többször ismétlődő perhalasztó leveleket, melyeket a legelsőnél jegyzetben talál meg a szíves olvasó. Ezt a határozatot tartottam szemem előtt még annak az egy-két oklevélnek is a gyüjteménybe való fölvételénél, melyek már másutt, sőt többször is megjelentek. Ezekről az illető oklevelek végén, azoknak minémüségéről szóló jegyzeteimben emlékeztem meg.

Az első kötet XI. és CCLXVIII. számú oklevelén kívül másunnan származó nincs a gyüjteményben. Amannál több töredéknek az országos levéltárból való közlését mentheti az, hogy egy Árpád-kori fontos oklevélnek reconstructiójáról van szó, a mint az az 1. számú töredékhez írt jegyzetben olvasható. Az utóbbinál a bizottság intentiója szerint jártam el, midőn a Garázda és Szilágyi családoknak a gyömrei levéltárban őrzött címeres levelét fölvettem a gyüjteménybe.

A maros-vásárhelyi levéltárban csak későbbi átírásokban fenmaradt leveleknek eredetijei vagy fogalmazványai jobbára az országos levéltárban őriztetnek. Az ilyeneket gondos egybevetés után ennek példányairól másoltuk le. Az átírásokat csak akkor használtuk, mikor az eredeti nem állott rendelkezésünkre.

Az okleveleknek a könnyebb használhatóság czéljából egyes részeikre való tördelését — egy pár kísérleten kívül — csak az osztály-, a határjárt leveleknél s a relatoriáknál vittük következetesen keresztül.

A helyesírást illetőleg a humanisták által megállapított szabályokat követtük. Kivételt képeznek: az oklevelek egyszerű *e* betüje az *ae* helyett, továbbá a *h* és *p* betük a *nichilominus, perhemptorie, sumpma, dampnum* sat. szavakban, melyeket megtartottunk.

A tulajdonneveket kivétel nélkül betühíven másoltuk le, valamint az itt-ott előforduló magyar szókat is, ide nem értvén p. o. Dyonisius, Mychael stb. neveket a helyes *Dionysius, Michael* helyett, melyeket kijavítottunk.

Az *igy* szócskát általában a hibás és szokatlan szóalakok után szurtuk be. Kisebb, nyilvánvaló tollhibákat egyszerüen corrigáltunk. A nagyobb szerkezeti botlásokat a jegyzetekben tüntettük fel, vagy igazítottuk meg.

A pontok a szövegből kiszakadt vagy kikopott és ki nem pótolható, a szegeletes [ ] zárójelek a kiszakadt vagy olvashatatlanná vált, de azért kipótolható helyek, a kerek ( ) zárójelek pedig a szövegből a helyes értelem rovására kifelejtett szavak és szótagok s az itt-ott hiányzó kezdő betük és az *igy* szócska bekerítésére szolgálnak.

Nem szólva a rubrumokról, az oklevelekben a kelet datumán kívül is előforduló középkori idő-meghatározásoknak megoldásával s a lapszélén való feltüntetésével az oklevél kiadótól megkövetelhető kötelességnek igyekeztünk megfelelni. Ez a tudat vezérelt az oklevelek végén olvasható jegyzetekben az esetleg meglevő pecséteknek lehetőleg hü és pontos leírásában is.

A II. kötet végéhez csatolt s az első két kötet anyagát magában foglaló betüsoros név- és tárgymutatót, okulva a kézen forgó diplomatariumoknak egy-kettő kivételével e tekintetben való gyarlóságán és hiányosságán, lehetőleg minden szempontból kimerítővé tenni igyekeztünk.

Megemlítendőnek tartom még a nemes grófi család áldozatkészségét, melylyel nemcsak a Garázda és Szilágyi családoknak 1409-ben s a somkereki Erdélyieknek 1415-ben Zsigmond királytól adományban nyert czímere színes hasonmásával, hanem ezeken felül a két kötetben még huszonhárom eredeti pecsétnek a szöveg közzé nyomott autotypiá-

jával ajándékozta meg a magyar családok történetének földerítésén fáradozó tudós világot.

Végül hálásan emlékezem meg, hogy az oklevelek lemásolásának munkájában dr. Szádeczky Lajos és dr. Schönherr Gyula mint a szerkesztő bizottság tagjai osztoztak velem, Nagy Gyula országos levéltárnok úr pedig a szerkesztésben jóakaró tanácsaival és útmutatásaival támogatott.

Budapesten, 1894. november havában.

BARABÁS SAMU.

TARTALOM.

Lap

I. 1206. II. András a karakói, igeni és ramsi vendégeket kiváltságokkal ruházza fel 1

II. 1225. II. András megparancsolja, hogy a karakói és igeni szász vendégektől akár eladott, akár vásárolt boruk után, szárazon vagy vizen, vámot szedni senki se merészeljen 2

III. 1238. febr. 12. IV. Béla a karakói és igeni szász vendégeknek ujabb kiváltságokat adományoz s végre határaikat leírja . . . 3

IV. 1266. V. István ifjabb király és Erdély herczege a karakói és igeni vendégeket megujított kiváltságaikban megerősíti s birtokaikat a fehérvári várhoz tartozó Gyumurd nevű földdel megnagyobbítja 6

V. 1268. dec. 20. A radnai bírák és esküttek előtt Rotho ispán birtokait Brendlin fia Henrik ispánnak örökbe vallja 8

VI. 1279. maj. 11. IV. László király a szerződésbe, mely szerint Lőrincz szörényi bán a dobokavármegyei Kentelkét Radnai Hencs ispánnak eladta, beléegyezését nyilvánítja 9

VII. 1288. Az erdélyi káptalan előtt Viszló fia Lőrincz fia Péter a Besztercze folyó mellett levő Szentandrást Ulkin comesnek eladja 10

VIII. 1289. sept. 3 után. IV. László a karakói vendégeknek a fehérvári várhoz tartozó Gyumurd nevű földre vonatkozó, apjától kapott adománylevelét megerősíti 11

IX. 1291. Az erdélyi káptalan előtt a székely eredetű Benczencz fiai István és Domokos a magok és testvérök Mikó nevében Sóttelek nevű földjüket a Kelnöki Csel fiainak örökbe vallják 12

X. 1298—1301. jan. 14. Az erdélyi káptalan, továbbá a gyulafehérvári domokos- és ágostonrendüek conventjei a karakói, igeni és ramsi vendégeknek II. Andrástól, IV. Bélától, V. Istvántól és IV. Lászlótól nyert adományleveleit hiteles alakban átírják . . . 14

XI. (1299. oct. 19.) Az erdélyi káptalan birtokainak határjárásáról szóló oklevél töredékei 15

Lap

XII. 1304. sept. 18. Az erdélyi káptalan előtt Erkedi Rajnáld ispánt Apa fia Gergely ispán és testvére Jakab s Becse fiai János és Gelét nővérei jegyajándéka és hozománya fejében kielégítik 28

XIII. 1310. oct. 8. A kolosmonostori convent előtt Mikola fia Miklós és Ilyés fia János a Nádas folyón levő malmukat Mérai Jánosnak, Miklósnak és Féltő fia András fiának Lászlónak általengedik . . 29

XIV. 1313. jun. 22. Róbert Károly László erdélyi vajdának és fiainak Kelnöki Dániel ispánnal, fiaival és rokonaival Veresegyház és Gergelyfája, illetőleg Szépmező iránt létrejött csereszerződésébe beleegyezik 30

XV. 1314. jun. 26. Az erdélyi káptalan előtt Péter mester Nádasi Jánost a kolosvármegyei Nádas egy részének eladásától, a Loránt fiait pedig annak elfoglalásától eltiltja 32

XVI. 1314. jul. 13. Jakab kolosvármegyei ispán, Suki István és Mihály mester szolgabírák a Nádasi András által bírság fejében nekik hagyott nádasi malmot Féltő fia Andrásnak s fiának Lászlónak eladják 33

XVII. 1315. nov. 9. A Miklós kolosmonostori apát és conventje jelentése Szomordok határának a Miklós vajda parancsára történt megjárásáról 34

XVIII. 1315. nov. 14. A kolosmonostori convent jelentése Miklós erdélyi vajdához, hogy parancsára a dobokavármegyei Lóna határát megjárta 36

XIX. (1320 körül). Miklós erdélyi vajda bizonyítja, hogy András ispán Miklós fia Jánost és Miklóst jobbágyaikkal együtt erdejétől, kaszálójától és szántóföldjétől eltiltotta, ellenben az ő emberének az erdőlést megengedte 38

XX. 1325. apr. 12. Tamás erdélyi vajda a Péterfalvi Henning ispán birtokait árváinak visszaadja s a Henning összes rokonainak örök hallgatást parancsol 38

XXI. 1325. jul. 11. Az erdélyi káptalan előtt Kilián, Salamon, István, Simon, Mihály és János telegdi székelyek és tusoni nemesek úgy a telegdi székelyek közt levő birtokaikon, mint a kolosvármegyei Tuson, Tomb, Moruczháza és Nagyakasztótelöki helységeken megosztoznak 40

XXII. 1329. aug. 23. Az erdélyi káptalan az Erkedi Rajnáld ispán nővéreinek jegyajándéka és nászhozománya, s a Dénes leányának az őt megillető negyed tekintetében való kielégítéséről szóló patens levelét az Apa fia Jakab kérésére privilegialis alakban átírja . . 41

XXIII. 1329. oct. 6. Tamás erdélyi vajda bizonyítja, hogy Geléth fia

Lap

László, Mihály és Becse az Apa fia Jakab fiával Andrással Udvarhelyen, Beréthén és Kocson megosztoztak 42

XXIV. 1330. dec. 27. Az erdélyi káptalan Péterfalvi Salamon kérésére Tamás vajdának a Henning birtokai visszaadásáról szóló oklevelét átírja 43

XXV. 1331. nov. 6. Ders küküllővármegyei ispán, Bezter fia Domokos és László fia Apor szolgabírák előtt a Simon bán fiai a Széplak és Héderfája határa miatt folyó perben testvérüket, Tamást bizzák meg a határ megjelölésével 44

XXVI. 1333. apr. 19. A váradi káptalan jelenti Róbert Károlynak, hogy Egyházaskereki határa megjárásának az Eleki Mihály fiai ellene mondottak 45

XXVII. 1333. jul. 19. Az erdélyi káptalan előtt Virágosberki László Gombási Domokossal Somkeréket illetőleg bizonyos feltételek alatt egyességre lép 46

XXVIII. 1334. febr. 17. Az erdélyi káptalan előtt Csombordi András, mint a palyáni Székely Mártonné ügyvédje, a kolosvármegyei Korog negyedrészét Kolosvármegye ispánjának, Mérai Miklósnak örökbe vallja 48

XXIX. 1334. febr. 17. Az erdélyi káptalan előtt Csombordi András a kolosvármegyei Korog negyed része, és Mérai Miklós Kolosvármegye ispánja a mérai erdő használatára nézve csereszerződésre lépnek 49

XXX. (1334 körül). Miklós kolosvármegyei ispán és a szolgabírák előtt Zováti Gál, Miklós és János megfogadják, hogy Brictiust tizenötöd napra elébök állítják. 51

XXXI. 1335. aug. 12. Az erdélyi káptalan előtt Suki Mihály és Miklós Tamás vajdának kamarási jobbágyait sármási szántóföldjeik és kaszálóik bitorlásától eltiltják 52

XXXII. 1336. febr. 28. Az erdélyi káptalan előtt Héderfáji Tamás és Lőrincz a tordavármegyei Szentmiklóst Bertalan fia Györgynek zálogba vetik, ez pedig Bándi Péternek és fiának Ujfaluért cserébe vallja 53

XXXIII. 1338. febr. 16. A váradi káptalan Róbert Károly parancsára az erdélyi káptalan birtokának Vajasdnak határát megjárja, s a káptalant az igeniek és krakaiak által régen elperelt Ompoicza, Metesd, Abrud és Zalathna birtokába visszaiktatja 56

XXXIV. 1338. febr. 16. A váradi káptalan Róbert Károly parancsára az erdélyi püspökségtől az igeni és krakai vendégek által régen

Lap

elfoglalt Sárdnak határát megjárja s András püspököt annak birtokába visszaiktatja 60

XXXV. 1340. jan. 15. Drugeth Vellermes nádor Krispin fia Balás deákot és a Sixtus fiát Mise Mihályt a Hevesujvármegyében fekvő Mise felett folyt perben esküre s a mellett a bírság kétszeresére ítéli 62

XXXVI. 1340. nov. 11. Róbert Károly, a Sebesi Alárd ispán kérésére, Tamás vajdának és az erdélyi káptalannak a hűtlen Henning birtokaira vonatkozó oklevelét átírja és megerősíti 65

XXXVII. (1340 körül). A Suki János és Cseh Mihály kolosvármegyei szolgabírák bizonysága szerint Csehtelek falu az idézésre nem jelent meg. 66

XXXVIII. 1342. maj. 8. Tamás erdélyi vajda a tordai gyűlésen az igazságszolgáltatást szabályozza 67

XXXIX. 1343. febr. 9. László erdélyi alvajda Ders küküllővármegyei ispán és szolgabíró társainak a Széplak és Héderfája közt való határ megjelölésére vonatkozó oklevelét a Csépán fia Domokos fia László kérésére átírja 70

XL. 1343. jul. 29. A váradi káptalan előtt Gombási András és fia Domokos a fehérvármegyei Csombordot, Gombást és Apahidát András erdélyi püspöknek és utódainak örökbe, ez viszont a dobokavármegyei Herenát, Nécset és Bályokot halálukig nekik vallja 71

XLI. 1343. sept. 26. Az erdélyi káptalan László alvajdának a Széplak és Héderfája közt való határ megjelölésére vonatkozó oklevelét a Csépán fia Domokos fiai kérésére átírja 74

XLII. (1344—1351.) aug. 27. Miklósnak, István vajda ítélőmesterének levele ipjához és testvéréhez gazdasági ügyekben 75

XLIII. 1347. maj. 19. I. Lajos király megparancsolja a váradi káptalannak, hogy Karkó és Igen határát járja meg 76

XLIV. 1347. jul. 11. András erdélyi püspök Gombási Domokosnak, miután ez a püspök által élete fogytáig neki engedett Herennát az apja lelki üdvéért a püspökségnek visszaadta, évenként husz márka fizetésére kötelezi magát és utódait 77

XLV. 1347. jul. 14. A kolosmonostori convent előtt Tamás tövisi plebanus az erdélyi püspök nevében Gombási Domokosnak Herennáért husz márka fizetésére kötelezi magát, Gombási Domokos pedig a Herennára vonatkozó okleveleket érvényteleneknek nyilvánítja s a husz márkáról a püspöknek menedéket vall 79

XLVI. 1347. jul. 15. A váradi káptalan előtt Tamás tövisi plebanus az András erdélyi püspök és káptalana nevében, az igeni és kar-

Lap

kói lakosok által bizonyos sárdi és vajasdi területnek elfoglalása, a határoknak lerombolása s a tetszésök szerint való új határok felállítása ellen tiltakozik 81

XLVII. 1348. mart. 12. Az erdélyi káptalan előtt Kajlai János és László a dobokavármegyei Szentandrást Somkereki Domokosnak zálogba vetik 83

XLVIII. (1348.) mart. 19. László váradi kanonok megköszöni András erdélyi püspöknek a kapott egy márkát; azután a váradi püspöknek kanonokjaihoz intézett levelét s ebben Balduinus cornutus vránai alperjelnek a velenczeiek hadi készületeiről Miklós szlavon bánhoz írt tudósítását átírja 84

XLIX. 1348. jun. 2. Péter erdélyi alvajda kéri a kolosmonostori conventet, hogy Bucsi Dezsőt és Imrét Mérai Jakab, Miklós és Nádasi István ellen idézze ő elébe 87

L. 1348. nov. 18. A kolosmonostori convent a Péter erdélyi alvajda parancsára a Csol Miklós fiait és ezek rokonait Mérai Jakab deák és László fia István ellen megidézi 88

LI. 1348. dec. 13. Péter erdélyi alvajda a Jakab deák, Mérai Miklós és László fia István által a Csol Miklós fiai és ezek rokonai ellen indított pert az idő rövidsége miatt elhalasztja 89

LII. 1349. jan. 16. Salamon mester tordai főesperes a Mihálczházi László és nővérei közt az ezeknek járó negyed miatt fennforgó ügyben, a Mihálczházát csak egyedül birtokló Oroszfáji Istvánnak feleletre határidőt tűz ki 90

LIII. 1350. febr. 1. Az erdélyi káptalan előtt Somkereki Domokos a kajlai nemesek által neki elzálogosított dobokavármegyei Szent-András átadásának megtagadása ellen tiltakozik 91

LIV. (1350 körül), aug. 9. Péter erdélyi alvajda Nádasi Lászlónak megparancsolja, hogy a nemesség által meghatározott, minden telek után neki járó négy dénárt a doboka- és kolosvármegyei szolgabírákkal együtt szedje fel 92

LV. (1350 körül). Péter alvajda felesége levele szentimrei tisztjéhez László mesterhez, hogy a testvérgyilkos Bácsi Baasnak javait a férje számára foglalja el 93

LVI. (1350 körül). Péter alvajda felesége levele szentimrei tisztjéhez Istvánhoz, hogy István fiainak, a megölt Demeternek s a gyilkos Baasnak javait foglalja el s a míg férje a felek között igazságot tehet, őrizze meg 93

LVII. (1350 körül). Nádasdi Péter levele testvéréhez Istvánhoz, melyben egészségéről tudósítja és kéri, viselje gondját a házának . . 94

Lap

LVIII. 1351. oct. 19. Gombási János mester kolosvármegyei ispán, Bogár János és István fia János szolgabírák Gombási Domokost a korogi tized miatt Nádasi Istvánnal folyó perben három márka bírságra ítélik 94

LIX. 1353. jan. 25. István erdélyi alvajda a tordai gyűlésen László fia Istvánt arra nézve, hogy a Hencz fia Pál fiának Istvánnak megölésében teljesen ártatlan, harmadmagával leteendő esküre ítéli 95

LX. 1353. sept. 25. Paska fia Gál kolosvármegyei ispán, Domokos fia János és Cseh László szolgabírák előtt Gyula fia Pál Sárdi Lászlót sárdi birtokrészének zálogbavetésétől vagy eladásától, a Majnold fia János fiait pedig annak elfoglalásától eltiltja 96

LXI. 1355. maj. 27. A kolosmonostori convent jelenti Konth Miklós erdélyi vajdának, hogy a dobokavármegyei Sófalva, Kendtelek, Szeret, Monyorós, Árokalja s a szolnokvármegyei Szezárma és Középfalu határa megjárásának Farkas fia Péternek fia István ellene mondott 97

LXII. (1355. nov. 11 körül). Péter erdélyi alvajda megparancsolja szentimrei tisztjének László fia Istvánnak, hogy István szebeni polgárnak és társainak a Konya mester jobbágyai által való kiraboltatásáért szolgáltasson igazságot 99

LXIII. 1356. dec. 13. Az erdélyi káptalan előtt Szentkirályi János Bonczaháza nevű puszta birtokát s Hoczán levő javait Bolgár Lászlónak örökbe vallja 100

LXIV. 1357. jan. 16. Péter fia Miklós, András erdélyi vajda rovója, Szucsáki Jánosnak a megfizetett három márka bírságról menedéket ad 101

LXV. 1357. maj. 4. Domokos erdélyi alvajda Jakab deáknak és László fia Istvánnak a Tamás fia Dezső és Imre, továbbá a Csol Miklós fiai és ezek rokonai ellen indított s már egyszer hét évre elhalasztott perét újra elhalasztja 102

LXVI. 1357. maj. 23. A kolosmonostori convent jelenti András erdélyi vajdának, hogy a Vas Miklós zálogban levő jószágát Mohajt a hitelezőtől visszavette, határát megjárta s Vas Miklóst annak birtokába beiktatta 103

LXVII. 1357. oct. 27. Az erdélyi káptalan előtt Tamás nagyfülpösi vendég tiltakozik, hogy Faragói Jakab faragói fele birtokrészét a kitűzött időben nem váltotta ki 106

LXVIII. 1358. mart. 18. Az erdélyi káptalan előtt Radnai Miklós és fia Miklós Monyorót Gombási Domokosnak zálogba vetik . . . 106

Lap

LXIX. 1358. aug. 1. Domokos erdélyi alvajda Jakab deáknak és László fia Istvánnak a valkai nemesek és Tamás fia Dezső ellen Orath nevű föld miatt indított perét a közelebbi országgyűlésre halasztja 107

LXX. 1358. aug. 1. Domokos fia János és Tamás fia Miklós kolosvármegyei szolgabírák jelentik Domokos erdélyi alvajdának, hogy a Péterteleki, Méra és Szomordok közti határt megvizsgálták . . 108

LXXI. 1358. aug. 1. Jakab fia György kolosvármegyei ispán és szolgabíró társai bizonyítják, hogy Szucsáki Csuey, mikor a Csol Miklós fiai Jakab deák és László fia István ellen a Mérával való szomszédságot illetőleg tanukat hallgattattak ki, a vallatóknak semmit se szólott 110

LXXII. 1359. jan. 16. Jakab fia György kolosvármegyei ispán és szolgabíró társai Pál fia János andrásházi vendégnek, miután Andrásházi László azt, hogy Pál fia János az ő jobbágya s őt gyalázó szavakkal illette, sőt meg is akarta ölni, tanukkal nem bizonyította meg, menedéket adnak 111

LXXIII. 1360. mart. 18. Az erdélyi káptalan előtt Miklós fia Miklós és Jakab fia Péter Zopus Miklósnak menedéket adnak s egyszersmind az őseik által neki adott Őrke birtokában háborítatlanúl megtartani igérik 112

LXXIV. 1360. mart. 18. A kolosmonostori convent Gombási Domokos kérésére, az András erdélyi püspök és ő közte Herennát illetőleg létrejött szerződést hiteles alakban átírja 113

LXXV. 1360. mart. 28. A kolosmonostori convent a Gombási Domokos és András erdélyi püspök között a fehérvármegyei Csombordot, Gombást és Apahídát, továbbá a dobokavármegyei Herennát, Nécset és Bályokot illetőleg létrejött szerződést átírja 114

LXXVI. 1360. mart. 28. A kolosmonostori convent Gombási Domokos kérésére, a Herennát illetőleg közte és András erdélyi püspök közt létrejött szerződést hiteles alakban átírja 114

LXXVII. 1360. oct. 14. Péter erdélyi alvajda előtt Andrásházi István, Mihály és Péter egymást, továbbá Mérai Jakab deákot és Nagy Pált egy év tartamára ügyvédeiknek vallják 115

LXXVIII. 1360. dec. 23. Az erdélyi káptalan Tiburczteleki Miklósnak a kajántóiaktól felbérelt Szilvási István és Péter fia István által történt meggyilkoltatása ügyében vizsgálatot tart 116

LXXIX. 1360. dec. 30. Az erdélyi káptalan az Erkedi Rajnáld és Apa fiai között létrejött egyességre vonatkozó saját oklevelét a Nemegyei Miklós és fiai számára átírja 117

Lap

LXXX. 1361. febr. 10. . . . . Mihály fia János és Miklós fia András kolosvármegyei szolgabírák a Csányi Jakab fiának Szucsáki János és Domokos ellen, egy jobbágyának elfogatása és elitéltetése miatt indított perét Péter erdélyi alvajda elébe utasítják 119

LXXXI. 1361. sept. 22. Péter erdélyi alvajda Andrásházi Istvánt a Ravasz Domokos fiai szucsáki birtokának visszaadására itéli . . 120

LXXXII. 1362. jan. 20. Péter erdélyi alvajda Valkai Miklós mester alvajdai jegyzőnek a Ravasz Domokos fiai szucsáki birtokrésze miatt Andrásházi István ellen indított perét elhalasztja 121

LXXXIII. 1362. mart. 16. Péter erdélyi alvajda Bucsi Jánosnak Mérai Jakab deák és Andrásházi István ellen indított perét az idő rövidsége miatt elhalasztja 122

LXXXIV. 1363. apr. 14. A kolosmonostori convent előtt István monyorósi plebanus, Kajlai László és Péter fia András somkereki vendég a Gombási Domokos végrendeletéről vallomást tesznek . . 122

LXXXV. 1363. jul. 19. I. Lajos király Méhesi Lászlónét Katalin asszonyt az apja, a néhai Hidegvízi Ders birtokaiban, név szerint Bolyában fiuörökössé teszi 124

LXXXVI. 1363. sept. 12. Péter erdélyi alvajda megparancsolja Kolosvármegye szolgabíráinak, hogy Vas Miklóst és Szentmiklósi Jánost Veres János és Tiburczi Péter ellen idézzék ő elébe 125

LXXXVII. 1363. sept. 22. Péter erdélyi alvajda, Silei István és Tátéi László fehérvármegyei szolgabírák Domokos fia Györgyöt és Mindszenthi Mihályt arra nézve, hogy Krakai Jánoson hatalmaskodást nem követtek el, tizenketted magokkal leteendő esküre itélik . . 126

LXXXVIII. 1363. sept. 23. Budai György és Domokos fia János kolosvármegyei szolgabírák a kolosmonostori apát kajántói jobbágyait Veres Jánosné és Tiburczi Péterné ellen Péter erdélyi alvajda elébe idézik 126

LXXXIX. 1363. oct. 20. Péter erdélyi alvajda, Silei István és Tátéi László fehérvármegyei szolgabírák Udvarhelyi Ferenczet arra nézve, hogy a Jakab tövisi kalapos házán hatalmaskodást nem követett el, tizenketted magával leteendő esküre itélik 128

XC. 1363. nov. 25. Péter erdélyi alvajda Veres Jánosnak Vas István és Szentmiklósi János ellen indított perét elhalasztja 129

XCI. 1363. nov. 25. Péter erdélyi alvajda Veres Jánosnénak és Nádasi Péternének Vas István ellen indított perét elhalasztja 129

XCII. 1363. dec. 9. Az erdélyi káptalan a Somkereket illetőleg kiadott patens levelét Gelét fia László mester kérésére privilegialis alakban átírja 130

Lap

XCIII. 1364. febr. 6. Henke Mihály és Suki János kolosvármegyei szolgabírák Besse András és Domokos fia Mihály szucsáki nemeseket László fia István ellen Péter alvajda elébe idézik 131

XCIV. 1364. maj. 7. Pető fia Miklós mester dobokavármegyei ispán, Inak fia János és Lónyai Demeter szolgabírák előtt Kergurházi Mihály Bothos Jánost és ujfalvi jobbágyait, továbbá az Ördög Benedek jobbágyait a Solymos vize mellett levő rétjeitől és szántóföldjeitől eltiltja 131

XCV. 1364. jul. 16. Dénes erdélyi vajda előtt az egy nemzetséghez tartozó virágosberki és bethleni nemesek az osztozkodásból származó viszály megszüntetésével, bizonyos feltételek alatt megbékélnek 132

XCVI. 1364. aug. 20. Pető fia Miklós mester dobokavármegyei ispán, Inak fia János és Lónyai Demeter szolgabírák Kergurházi Mihálynak, miután a jobbágyai által Bobocsi Mihálytól ellopott árpa fejében ezeknek javait a bíróság kezébe szolgáltatta, menedéket adnak 135

XCVII. 1364. aug. 20. Pető fia Miklós mester dobokavármegyei ispán, Inak fia János és Lónyai Demeter szolgabírák Kergurházi Mihálynak, miután ez a jobbágyainál talált két zsák árpát Bobocsi Mihálynak visszaadta, menedéket adnak 136

XCVIII. 1364. sept. 15. Az erdélyi káptalan Dénes erdélyi vajda parancsára Nemegyei Lászlót és nemzetségét a belsőszolnokvármegyei Berethe, Zekerberethe és Egres birtokába beiktatja . . . 137

XCIX. 1365. febr. 28. Henke Mihály és Suki János kolosvármegyei szolgabírák Gerő fia Lászlót és Alárd fia Lászlót a bírságszedőkön elkövetett hatalmaskodás miatt elmarasztalják 138

C. 1365. oct. 27. Péter erdélyi alvajda előtt Fűzkuthi János a néhai neje hozománya miatt folyó perben, a hadjárás és az ő Bodonban léte alatt az erdélyi püspök vicariusa által a Cseh László javára hozott ítélet ellen tiltakozik 139

CI. 1366. febr. 9. Imre királyi főlovászmester, a miháldi és karánsebesi várak várnagya, Bodon kapitánya megparancsolja Péter erdélyi alvajdának, hogy a védelmébe vett Szamosfalvi Jánost minden háborgatók ellen védelmezze meg 140

CII. 1366. mart. 25. Péter erdélyi alvajda bizonyítja, hogy a Zalathna és Vecserd határa miatt egyfelől az erdélyi káptalan, másfelől Sinki Henning és Miklós közt fennforgó per határjárással elintéztetett 140

CIII. 1366. maj. 16. I. Lajos király Gerő fia Lászlónét Katalin asszonyt és unokatestvérét Klára asszonyt, Alvinczi Jánosnét Asszuágon megosztoztatja 143

Lap

CIV. 1366. jun. 12. I. Lajos király megparancsolja Péter erdélyi alvajdának, hogy a fiörökösök nélkül meghalt néhai Suki Lénárd leányától Bagowtól azt a levelet, melylyel atyja javaiban örökössé tette, vegye el s az azokból őt megillető leánynegyedet adja ki neki 144

CV. 1366. aug. 26. Az erdélyi káptalan jelenti Lajos királynak, hogy Bolgár Lászlót, testvérét Jánost és unokatestvéreit a tordavármegyei Dátos és Lekenczető birtokába beiktatta 145

CVI. 1366. sept. 20. Silei István és Tátéi László fehérvármegyei szolgabírák László fia Istvan mesternek Mihály apoldi plebanus ellen indított perét elhalasztják 147

CVII. 1366. oct. 22. Péter erdélyi alvajda megparancsolja rokonainak Bothos Jánosnak, Drági Jakabnak és Bethleni Jakabnak, hogy a birtokaikra kirótt adót fizessék meg 147

CVIII. 1366. oct. 29. Péter erdélyi alvajda megparancsolja a várnagyoknak, tiszteknek s a várakhoz tartozó népeknek, hogy a királyi jövedelmek behajtására kiküldött szebeni prépostnak ellene szegülni ne merészeljenek 148

CIX. 1366. nov. 18. Péter erdélyi alvajda előtt Dobokai Lőkös és Mihály fia János Sárdi Benedekkel bizonyos adósság megfizetésére nézve egyességre lépnek 149

CX. 1367. jan. 7. Péter erdélyi alvajda megparancsolja a rovóknak, hogy a Gerendi Miklós mester és kolosvári Darabos László bírságából a Zeuner Miklós ispánt megillető részt fizessék ki 150

CXI. 1367. febr. 5. A váradi káptalan jelenti I. Lajos királynak, hogy az erdélyi püspökség Sárd nevű birtokának s a Kecskés várához tartozó Igennek határát megjárta, s a kettő közt levő vitás földet két egyenlő részre osztván annak birtokába Domokos püspököt és az igenieket beiktatta 150

CXII. 1367. oct. 13. Az erdélyi káptalan jelenti Péter erdélyi alvajdának, hogy Máriatelke határát megjárta s Ottó kolosmonostori apátot és conventjét annak birtokába beiktatta 154

CXIII. 1367. dec. 2. I. Lajos király a Nemegyei Miklós kérésére, az anyósa méhesi Gerő fia Lászlóné javára kiadott kétrendbeli patens levelét privilegialis alakban átírja 156

CXIV. 1367. dec. 15. I. Lajos király készülésre inti az erdélyi nemességet, hogy parancsára tüstént hadba szállhassanak 158

CXV. 1369. maj. 28. I. Lajos király megparancsolja az erdélyi káptalannak, hogy Bogai Györgynek és Jakabnak a Mindszentre vonatkozó okleveleket hiteles másolatban adja ki 159

Lap

CXVI. 1370. mart. 18. Bernolthi Pál szolnokvármegyei alispán és szolgabíró társai bizonyítják, hogy a Dobai Békes fiát Miklóst Nádasdi Péter, rokonai és az oláhok vajdája László ártatlanúl ölték meg 160

CXVII. 1370. apr. 29. Bernolthi Pál mester szolnokvármegyei alispán és szolgabíró társai bizonyságlevele a Dobai Miklós megsebesülése ügyében 161

CXVIII. 1370. maj. 5. A kolosmonostori convent Imre erdélyi vajda parancsára Bonczhida és Lóna határát megjárja 161

CXIX. 1370. jun. 24 körül. Bernolthi Pál középszolnokvármegyei alispán és a szolgabírák Barta panaszára, mely szerint Dobán levő háza ajtait a várteleki és nyirségi tiszttartó többed magával bevágta, fiát Békést meggyilkolta, vizsgálatot tartanak 166

CXX. 1371. apr. 17. A kolosmonostori convent jelenti János erdélyi alvajdának, hogy az Olnoki Barnabás Olnok nevű birtoka határán csalárdúl emelt három határt megsemmisítette 167

CXXI. 1371. maj. 7. Hunyadvármegye szolgabírái bizonyítják, hogy a dévai vár négy kerületében lakó kenézek és oláhok egy Péter nevű tolvajnak az István dévai várnagy törvényszékén az ország törvénye szerint való elitéltetését megakadályozták 168

CXXII. 1371. jun. 19. A kolosmonostori convent jelenti János erdélyi alvajdának, hogy Felekfark más néven Györgyfalva régtől fogva a suki nemeseké volt, de hogy mikép jutott az Oláh György maradékaira, — azt megtudni nem lehetett 169

CXXIII. 1371. sept. 4. I. Lajos király megparancsolja a nádornak, országbírónak, megye ispánoknak, szolgabíráknak, hogy a hadban résztvevő Nádasi László bárminemű perét a hadoszlás tizenötödik napjára halaszszák el 171

CXXIV. 1371. nov. 25. János erdélyi alvajda Ottó kolosmonostori apátnak Veres Jánosné, Tiburczi Péterné és Kidei János ellen indított perét elhalasztja 172

CXXV. 1372. maj. 26. A kolosmonostori convent előtt Andrásházi István és László arra nézve, hogy az ő malmuk gátja a Mérai Jakab deák malmának kárt nem okozott, megesküsznek 173

CXXVI. 1372. maj. 30. János erdélyi alvajda a gyógyi nemesek jobbágyának, özvegy Vadveremi Albertnének Bagói György és Márton ellen indított perét elhalasztja 173

CXXVII. 1372. jun. 28. I. Lajos király megparancsolja Imre erdélyi alvajdának, hogy Nádasdi Lászlónét, a Zombor fia Pető leányát apja birtokaiba iktattassa be 174

Lap

CXXVIII. 1373. jul. 8. László erdélyi alvajda Budai Györgynek Kidei János, Veres Jánosné és Tiburczi Péterné ellen indított perét elhalasztja 175

CXXIX. 1374. jan. 21. Demeter erdélyi püspök Nádasdi Péternek, Istvánnak és tiburczi Veres Jánosnak egy év tartamára megengedi, hogy egy tetszésök szerint választandó papnak gyónhassanak s az őket feloldozhassa 176

CXXX. 1376. maj. 5. János küküllei főesperes megparancsolja a csombordi és ujfalvi plebanusoknak, hogy a bagói nemeseket, Miske fiait és unokáját Barnabást Nádasi Péterné ellen idézzék ő elébe . 176

CXXXI. 1377. apr. 28. I. Lajos király az erdélyi nemesség küldötteinek kérésére a Salamon fia János részére Gyógyi Istvánt tutorúl rendeli 177

CXXXII. 1378. maj. 8. János erdélyi alvajda Nádasi Péternek Felnádasi János ellen indított perét elhalasztja 178

CXXXIII. 1378. jul. 20. János erdélyi alvajda előtt Tamásfalvi Ilyés Bolgár Miklós nevében a tuzsoni nemeseket birtokainak bitorlásától eltiltja 178

CXXXIV. 1378. aug. 25. Ivánka fia János kolosvármegyei ispán, Pathai János és Tótházi Benedek szolgabírák előtt Szucsáki Péter és Lukács az ellen, mintha ők Nádasi Istvánt a neki elzálogosított szucsáki szántóföldek és kaszálók használatában akadályoznák, tiltakoznak 179

CXXXV. 1378. sept. 15. Ősi Ivánka fia János kolosvármegyei ispán és szolgabíró társai előtt Nádasi István és Mihály a méraiakot és korogiakot a Makkos erdő használatától eltiltják 180

CXXXVI. 1378. sept. 15. Ivánka fia János kolosvármegyei ispán és szolgabíró társai előtt Nádasi István és Mihály Valkai Miklós deákot a Nádas folyón leendő malomépítéstől eltiltják 180

CXXXVII. 1378. sept. 15. Ősi Ivánka fia János kolosvármegyei ispán, Pathai János és Tótházi Benedek szolgabírák a Nádasi István és Pathai János neje közt egy gyűrű miatt folyó pert elhalasztják . 181

CXXXVIII. 1378. oct. 4. A kolosmonostori convent jelenti János erdélyi alvajdának, hogy Pethlendi Lászlónak a kolosvármegyei Andrásháza felének birtokába való beiktatásakor László fia István és Mérai Jakab deák az Oragh nevű föld s egy malom két részre osztásának ellene mondottak 182

CXXXIX. 1378. nov. 7. János erdélyi alvajda Dátosi Miklósnak Suki Darabos ellen bizonyos hátaslovak miatt indított perét elhalasztja 184

Lap

CXL. 1379. maj. 1. Az erdélyi káptalan Róbert Károlynak a László erdélyi vajda és fia s Kelnöki Dániel és rokonai közt Veresegyházát, Gergelyfáját és Szépmezőt illetőleg létrejött szerződést jóvá hagyó levelét a Gyógyi István kérésére hiteles alakban átírja . . 184

CXLI. 1379. maj. 8. János erdélyi alvajda Bethlendi Lászlónak Andrásházi István, Péter és Mihály ellen indított perét az országgyűlésre halasztja 185

CXLII. 1379. maj. 9. János erdélyi alvajda Darabos Jánost a Tuzsoni Miklóssal folyó perben meg nem jelenése miatt elmarasztalja . . 186

CXLIII. 1379. jun. 15. Az erdélyi káptalan a székely eredetű Benczencz fiai által Kelnöki Csel fiainak örökbe vallott Sóttelekre vonatkozó saját oklevelét Gyógyi Imre kérésére hiteles alakban átírja 186

CXLIV. 1379. oct. 30. Detrehi Urkun Mihály János alvajda előtt kijelenti, hogy Őrkének Zopos Miklós által való bírásában nem ellenkezik 187

CXLV. 1379. nov. 30. János erdélyi alvajda Bolgár Miklósnak Suki Darabos ellen indított perét elhalasztja 188

CXLVI. 1380. jan. 13. A kolosmonostori convent bizonyítja, hogy a fogott bírák Andrásházi Istvánt az Orath nevű földnek s a Nádason épített malomnak Pethlendi Péternek és Jakabnak leendő visszaadására ítélték 189

CXLVII. 1380. maj. 1. János erdélyi alvajda a Bolgár Miklós és Suki Darabos közt fölmerült pert elhalasztja 190

CXLVIII. 1380. maj. 6. Az erdélyi káptalan Losonczi László vajda parancsára a Nemegyei Miklós és Fáthai János alperes között fölmerült perben amannak Csépán, Német és Somkerek, ennek Fáta nevű birtoka határát megjárja 191

CXLIX. 1380. maj. 8. János erdélyi alvajda Pethlendi Péternek és Miklósnak Andrásházi István és testvérei ellen indított perét a hadjárat miatt elhalasztja 199

CL. 1381. apr. 16. A kolosmonostori convent János erdélyi alvajda parancsára Fáthai Jánost Nemegyei Miklós ellen megidézi . . . 200

CLI. 1381. sept. 11. Turóczi Jakab kolosvármegyei ispán, Pathai János és Tótházi Benedek szolgabírák bizonyítják, hogy Nádasi Péternek három elszökött s a székelyek földén Vásárhelyen megtalált jobbágyát a székelyek vénei Mindenszentek napjáig hazatérésre ítélték, megadván nekik a jogot, hogy azután bárhol letelepedhessenek 201

Lap

CLII. 1382. maj. 4. Az erdélyi káptalan Dénes erdélyi vajdának a virágosberki és bethleni nemesek kibékülésére vonatkozó oklevelét a Somkereki Miklós kérésére hiteles alakban átírja 202

CLIII. 1382. maj. 5. Az erdélyi káptalan Somkereki Miklós kérésére saját oklevelét, mely szerint Nemegyei Lászlót Berethe, Zekerberethe és Egres birtokába beiktatta, privilegialis alakban átírja . 203

CLIV. 1382. jul. 4. László ozdi főesperes bizonyítja, hogy Gyógyi István mester Kissebesi János nevében, az apja által Sebesi Konczcznak elzálogosított s ez által a sebesi szent Jakab kápolnának hagyományozott Szentgyörgyhatára nevű föld visszaváltási összegét Mihály nagysebesi plebanusnak megfizette 204

CLV. 1383. jan. 20. János erdélyi alvajda Oroszfáji Istvánnénak Fűzkuthi Antal ellen bizonyos fűzkuti birtokrész miatt indított perét elhalasztja 205

CLVI. 1383. mart. 12. A leleszi convent jelenti Mária királynénak, hogy parancsára a máramarosvármegyei Hosszumező határát megjárta s Hosszumezei Jánost és rokonait annak birtokába beiktatta 205

CLVII. 1383. mart. 30. Szentmártoni János és Indali Gál tordavármegyei szolgabírák bizonysága szerint Sauli Tamás a Szentpáli Tamás jobbágyának meglopatása ügyében igazságot nem szolgáltatott 208

CLVIII. 1384. jan. 13. János erdélyi alvajda előtt Oroszfáji Istvánné Fűzkuthi Antalt a fűzkuti birtokrésznek eladásától vagy zálogbavetésétől, Bethleni Gergelyt pedig annak elfoglalásától eltiltja . . 209

CLIX. 1384. jul. 1. Az erdélyi káptalan előtt Kissebesi János birtokait a Goblin erdélyi püspök beléegyezésével újra a Gyógyi István gondjaira bízza 209

CLX. 1385. maj. 2. A kolosmonostori convent előtt Fűzkuthi Antal a fűzkuti birtoknak őt illető negyed részét Pathai Miklósnak zálogba veti 210

CLXI. 1385. maj. 7. Az erdélyi káptalan előtt Bogácsi Salamon s testvérei a küküllővármegyei Kornetelki birtokuk felét Gyógyi Istvánnak, nejének s fiainak zálogba vetik 211

CLXII. 1386. sept. 20. Az erdélyi káptalan előtt Kelneki János ingó javait Gyógyi Istvánnak hagyományozza 214

CLXIII. 1388. oct. 13. János erdélyi alvajda Nádasi Péternek Felnádasi János ellen indított perét elhalasztja 215

CLXIV. 1389. jan. 27. Iklódi Gergely kolosvármegyei ispán, Henke László és Mérai Bálint szolgabírák előtt László fia Mihály és Ist-

Lap

ván fia Mihály a Borz László fiait Andrásháza elidegenítésétől eltiltják 216

CLXV. 1389. febr. 2. A leleszi convent a Drág székely ispán Bustyaháza, Száldobos, Hosszumező, Vajnokháza, Taracz, Kistécső, Nagytécső és Talabor nevű máramarosvármegyei birtokainak határát, a Bubek Imre országbíró parancsára megjárja 216

CLXVI. 1389. nov. 3. Györgyfalvi Henke László és Mérai Bálint kolosvármegyei szolgabírák előtt István fia Mihály és Csoronk Benedek bizonyos tolvajság miatt folyó perben kiegyeznek 222

CLXVII. 1390. jan. 26. István és Miklós fia János dévai és hátszegi várnagy, Csanádi István és Harói Demeter (hunyadvármegyei) szolgabírák előtt Sztrígyi Péter Jakab fia Fábiánt és Lukács fia Jánost egy év tartamára ügyvédeinek vallja 223

CLXVIII. 1390. apr. 27. Iklódi Gergely kolosvármegyei ispán és szolgabíró társai előtt Andrásházi Mihály szucsáki Ravasz Pétert bizonyos birtokrésznek eladásától s a kolosvári vendégeket annak megvételétől eltiltja 223

CLXIX. 1390. jun. 1. Iklódi Gergely kolosvármegyei ispán, Henke László és Pathai János szolgabírák bizonysága szerint Andrásházi Mihálynak egyik birtokát szucsáki Ravasz Péter elpusztította, egy másikat pedig a kolosvári vendégeknek eladta 224

CLXX. 1390. jun. 23. A leleszi convent Zsigmond király parancsára a Balk vajda és Drág ispánok máramarosvármegyei Iza nevű birtokának határát megjárja 225

CLXXI. 1390. jul. 13. Pathai János és györgyfalvi Henke László kolosvármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy Tuzsoni Miklós egy Zordon János nevű jobbágya részéről szentpéteri Székely Istvánnak igazságot nem szolgáltatott 227

CLXXII. 1390. sept. 25. Péter erdélyi püspök Andrásházi Mihály panaszára Beke fia Gergely kolosvármegyei ispánt, Pathai János és Henke László szolgabírákat az egyházat érdeklő ügyekben való bíráskodástól eltiltja 227

CLXXIII. 1391. mart. 5. A kolosmonostori convent előtt Darabos János és Miklós Kethelendnek Korpádi János és László által való pusztítása ellen tiltakoznak 229

CLXXIV. 1391. apr. 17. László erdélyi vajda előtt Tompos János és Fűzkuthi Antal bizonyos adósság megfizetésére nézve a tordai gyűlésen egyességre lépnek 230

CLXXV. 1391. apr. 29. László erdélyi vajda László alvajdának és más tisztjeinek megparancsolja, hogy a tordai gyűlésen proscribált

Lap

Székely Istvánnak és Györgynek a Bolgár Miklós birtokaira menekült jobbágyait háborgatni ne merészeljék 231

CLXXVI. 1391. dec. 20. A kolosmonostori convent előtt Világosberki István, Somkereki János, Antal, László, másik László és Nemegyei János birtokaiknak megosztását elhalasztják 232

CLXXVII. 1392. jan. 22. Csányi János és Szentmártoni Miklós tordavármegyei szolgabírák a László erdélyi alvajda parancsára Bolgár Miklósnak Bogáthi Györgygyel szemben való adóssága ügyében vizsgálatot tartnak 234

CLXXVIII. 1392. febr. 22. A kolosmonostori convent előtt Világosberki István a két Somkereki Lászlóval, Jánossal, Nemegyei Jánossal, Somkereki Antallal és Mártonnal bizonyos belsőszolnokvármegyei birtokokon s ezek tartozékain megosztozik 235

CLXXIX. 1392. maj. 1. Dengelegi István és Némai Mihály belsőszolnokvármegyei szolgabírák bizonysága szerint az Imre fia János németi tisztjei és jobbágyai özvegy Császári Györgynének bírság fejében elvett három éves tulkát igéretök daczára sem fizették meg 238

CLXXX. (1392 körül), jul. 24. László erdélyi vajda özvegyének levele andrásházi Darabos Mihályhoz, melyben kéri, hogy tartozását fiának szent Mihály napja körül leendő házassága miatt Mindenszentek napján fizethesse meg 239

CLXXXI. 1392. aug. 14. Márk fia László belsőszolnokvármegyei ispán, Kozma fia Miklós és Pethő fia István szolgabírák bizonysága szerint a János néhai nádor fiának, Simonnak tisztje a Dezső fia Miklós két alsóbogáti oláh jobbágya által elkövetett tolvajság ügyében alparéti Fahídi Istvánnak nem szolgáltatott igazságot . . 239

CLXXXII. 1393. jan. 13. Az erdélyi káptalan a Szentkirályi János által Bolgár Lászlónak eladott Bonczaháza és Hoczóra vonatkozó oklevelét a Bolgár Miklós kérésére hiteles alakban átírja . . 240

CLXXXIII. 1394. apr. 10. Az erdélyi káptalan előtt Kajlai Lukács Somkereki Istvánnak a nagyanyja, Katalin asszony jogán Kajlából és Csigerből őt megillető részt visszaadja 241

CLXXXIV. 1394. jul. 12. Verebi Péter erdélyi alvajda a Kajlai János leányait és ezek rokonait Szentandrás, Ercse s a Beszterczén levő nemesi curia birtokán megosztoztatja 242

CLXXXV. 1395. jan. 2. Frank erdélyi vajda megparancsolja az erdélyi káptalannak, hogy Madarasi Istvánt a nagyanyja, a Semjén fia Mihály leánya után megillető tuzsoni, tombi és morucsi leánynegyed negyedének birtokába iktassa be 248

Lap

CLXXXVI. 1395. febr. 24. Zsigmond király a Kanizsai István székely ispán tartotta gyűlés által hatalmaskodásaiért fej- és jószágvesztésre ítélt méhesi Gyerő fia Istvánnak megkegyelmez 251

CLXXXVII. 1395. apr. 18. Az erdélyi káptalan előtt Szécséni Frank vajda a tordavármegyei Sáromberket, Gernyeszeget, Nebáncsot és Ebest — megtoldván még a cserét a rácz és török háboru szükségeire 3540 arany forinttal — Harinna, Bilak és Nécsért Zsigmond királylyal elcseréli 252

CLXXXVIII. 1396. dec. 6. Strich János alvajda Sombori Jánosnak András barczasági clericus ellen indított perét a hadjárat miatt elhalasztja 254

CLXXXIX. (1396 körűl), jun. 26. Sombori János levele ügyvédjéhez Szomordoki Miklóshoz az erdélyi püspöknek való tartozása ügyében 254

CXC. (1396 körűl). Sombori János kéri Szomordoki Miklós sombori bírót, hogy nála levő javaira viseljen gondot, s elszökött jobbágyait nevében biztosítsa, hogy visszatérhetnek s kívánságaik teljesítését igérje meg 255

CXCI. 1397. jan. 28. Strich János erdélyi alvajda Tuzsoni Miklósnak Pakocsateleke miatt Szentkirályi Mihály és testvérei ellen indított perét elhalasztja 256

CXCII. 1397. mart. 28. Sverczi János erdélyi alvajda előtt Szakuli Balás és a solymosi oláhok az egymás ellen kölcsönösen elkövetett hatalmaskodást illetőleg megbékélnek 257

CXCIII. 1397. maj. 29. Kendi Gergely és Szentmiklósi Jakab dobokavármegyei szolgabírák előtt Osvald fia Imre és testvére Péter, a Mihály beszterczei plebanus által nekik hagyományozott budaki részjószágokon megosztoznak 259

CXCIV. 1397. jul. 25 körűl. János erdélyi alvajda megparancsolja a belsőszolnokvármegyei nemességnek, hogy a vajda által kitűzött napra és helyre a kijelölt két előkelő embert küldje el 260

CXCV. 1397. nov. 4. Andrásházi Mihály belsőszolnokvármegyei ispán, Szilágytői Lestár és Szilkereki János szolgabírák előtt Dengelegi Miklós Dengelegi Istvánnal megbékél 261

CXCVI. 1398. jan. 8. Zsigmond király megparancsolja a sárpatakiaknak, hogy a gernyeszegieket az általa cserében elfoglalt és Sárpatakhoz csatolt földek birtokában ne akadályozzák s azokhoz többé jogot ne tartsanak 261

CXCVII. 1398. apr. 24. Kalyáni Mihály kolosvármegyei ispán, Fráthai Péter és Gesztrági László szolgabírák bizonysága szerint Mihály

Lap

és Dénes nevű solymosi oláhok az elfogott Kuskoman nevű oláhot erőszakkal kiszabadították 263

CXCVIII. 1398. maj. 22. Szilágytői Lestár és Szilkereki János belsőszolnokvármegyei szolgabírák bizonysága szerint magát az István moldovai vajda ügyvédjének valló Tóth Jakabról kitünvén, hogy nem a vajda, hanem a Koszta fia János ügyvédje, a megyei törvényszék úgy itélt, hogy az ügyvéd meghatalmazását más ügyvédre át nem ruházhatja 264

CXCIX. 1398. jun. 26. Szilágytői Lestár és Szilkereki János belsőszolnokvármegyei szolgabíráktól a Miklós fia István Ormán és Kérő nevű birtokaira kirótt bírság megfizetésére a tiszttartó és bírák tizenöt napi halasztást kérnek 265

CC. 1398. aug. 21. Szilágytői Lestár és Szilkereki János belsőszolnokvármegyei szolgabírák előtt Marai András a hat márkára itélt Andrásházi Mihály ispánnak menedéket ad 266

CCI. 1398. nov. 5. A knini káptalan jelenti Garai Miklós horvát bánnak, hogy a Korbáviai Pál gróf oláhai által a Tranicich János királyi oláhon és hozzátartozóin elkövetett hatalmaskodás szinhelyén nehéz sebben hat királyi oláhot és egy asszonyt talált . . 267

CCII. (1398. jul. 2 körül). Szilkereki Jakab és Szilágytői Lestár belsőszolnokvármegyei szolgabírák Elvegy András bálványosai várnagyot a Vajda fia János és Mikeházi Antal ellen reábízott vizsgálatnak végre nem hajtása miatt 12 márka bírságra itélik . . . 268

CCIII. 1399. jan. 30. Stibor erdélyi vajda Tuzsoni Miklósnak, miután arra, hogy Székely Miklósnak lovait el nem lopatta, harmadmagával megesküdött, menedéket ad 269

CCIV. 1399. jul. 15. Drági László mester dobokavármegyei ispán, Olnoki Pál és Szentegyedi András szolgabírák előtt veresegyházi Porkoláb Imre és Bolgár Miklós egy gógánfalvi jobbágyon elkövetett hatalmaskodás miatt indított perben megbékélnek 270

CCV. 1399. dec. 10. Mikeházi Antal és Dengelegi István belsőszolnokvármegyei szolgabírák megismerik, hogy a Deési Lestár és Bertalan által egy tolvajtól elvett s az ispán kezébe adott juhokból az őket megillető harmadrészt megkapták 271

CCVI. (1399 körül). Andrásházi Mihály mester belsőszolnokvármegyei ispán, Mikeházi Antal és Dengelegi István szolgabírák bizonyítják, hogy az aknaiak Pénteki Bálintot, a törvényszéket fegyveresen megtámadván kiszabadították 271

CCVII. 1400. jul. 29. Sverczi János erdélyi alvajda megparancsolja Kolosvármegye közönségének, hogy a király és Stibor vajda jöve-

Lap

telét a megyében a városokon és más nyilvános helyeken hirdettesse ki 272

CCVIII. 1400. sept. 1. Szilkereki János és Szilágytői Lestár belsőszolnokvármegyei szolgabírák a kilencz márka bírságra itélt Szentgyörgyi Dénes özvegye helyett az ispánt kielégítik 272

CCIX. 1400. oct. 6. Andrásházi Darabos Mihály belsőszolnokvármegyei ispán, Szilkereki János és Szilágytői Lestár szolgabírák Gelét fia Lászlót arra nézve, hogy Samel Mihályt Bethlen határán nem fogta el s hat forintig nem zsarolta még, ötvened magával leteendő esküre itélik 273

CCX. 1400. oct. 19. Drági László dobokavármegyei ispán, Olnoki Pál és Szentegyedi András szolgabírák a gyekei bírót a Bolgár Miklós jobbágyának három napig való fogságban tartása miatt három márka bírságra itélik 273

CCXI. 1400. oct. 20. Drági László dobokavármegyei ispán, Olnoki Pál és Szentegyedi András szolgabírák Vajda fia Jánosnak Bolgár Miklós ellen indított perét elhalasztják 274

CCXII. (1400 körül), jul. 4. Mihály gyulafehérvári kanonok levele a kisbudaki nemesekhez az őt megillető budaki tized ügyében . . 275

CCXIII. (1400 körül), nov. 8. Az erdélyi vajda (!) előtt György fia Miklós tekei tiszttartó tuzsoni Bolgár Miklósnak, miután igazolta, hogy Tekének a székelyek és szolgái által való megrohanásában ártatlan, menedéket ad 276

CCXIV. (1400 körül). Simon a székelyek ispánja megparancsolja a marosszéki székelyeknek, hogy illetményét adják a rovója kezébe . 277

CCXV. 1401. jan. 11. Olnoki Pál és Szentegyedi András dobokavármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy a gyekei bíró és esküttek a Bolgár Miklós által tolvajság miatt nyakon kötött oláhot törvény elé állítani, vagy érette a bírságot megfizetni megtagadták . . . 277

CCXVI. 1401. jan. 24. Sverczi János erdélyi alvajda a beneniki lakosokat a Szabó Péter karakói vendég meggyilkolásában való részesség gyanuja alól fölmenti, a gyilkosokat azonban a vérdíjban elmarasztalja 278

CCXVII. 1401. febr. 14. Komjátszegi Imre és Szengyeli László tordavármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy a Körtvélykapui István jobbágyaitól elhajtott ökrök miatt harmadmagával esküre itélt Bolgár Miklós az esküt letette 279

CCXVIII. 1401. aug. 24. A kolosmonostori convent Mihály erdélyi alvajdának a Miklós fia Péter által a lakatlan Záhon a Sztrígyi Péter kárára elkövetett rablásról jelentést teszen 280

Lap

CCXIX. 1401. nov. 29. Olnoki Pál és Szentegyedi András dobokavármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy Bolgár Miklós, mikor a Cseh Lőrincz kötelet és lovat lopott szolgáját Monoróson elfogta, törvény szerint járt el 281

CCXX. 1401. nov. 29. Olnoki Pál és Szentegyedi András dobokavármegyei szolgabírák előtt Bolgár Miklós és Cseh Lőrincz egy tolvaj szolgáért tíz márka vérdíjban megegyeznek 282

CCXXI. 1402. jul. 22. Zsigmond király megparancsolja Csáki Miklós és Marczali Miklós erdélyi vajdáknak, hogy Knin várának a patarénok és Hervoja ellen való megvédelmezéséért a Somkereki Antalnak s testvérének Jánosnak adományozott Harinnát, Bilakot és Nécset adják a megnevezettek kezébe 283

CCXXII. 1402. sept. 2. A kolosmonostori convent előtt czegei Makrai György a kolosvármegyei Oláhczege felét Bolgár Miklósnak zálogba veti 284

CCXXIII. 1402. oct. 16. Csák fia Lőrincz és Nadabi István erdélyi alvajdák Szentkirályi Klárát, a Semjén leányát, mivel a Tuzsoni Miklós által Pakocsateleke miatt ellene indított perben nem jelent meg, elmarasztalják 286

CCXXIV. 1402. nov. 11. Az erdélyi káptalan Zsigmond király parancsára Somkereki Antalt és testvérét Jánost Harinna, Bilak és Nécs birtokába beiktatja 286

CCXXV. 1402. nov. 22. Krecsmer Péter beszterczei bíró és eskütt társai István fia Demetert, anyját és sógorát Somiri Jánost Somkereki Mihálylyal, Miklóssal és László fia Geléttel a néhai Becse fia István Beszterczén levő egy házhelyén megosztoztatják 289

CCXXVI. 1403. maj. 14. Zsigmond király a Marczali Miklós és Csáki Miklós erdélyi vajdákkal együtt hütlenségbe esett Kolman János javait, a csehországi hadjáratban tanusított hű szolgálataiért Somkereki Antalnak, testvérének Jánosnak és unokatestvérének Somkereki Lászlónak adományozza 291

CCXXVII. 1403. nov. 5. Zsigmond király a nikápolyi vesztett csatában, azután fogsága idején Knin várának a boszniaiak ellen való megvédelmezésében tanusított hű szolgálataiért az erdélyi püspöktől Kecskés váráért cserélt Harinnát, Bilakot és Nécset Somkereki Antalnak és testvérének Jánosnak adományozza 292

CCXXVIII. 1403. nov. 5. Zsigmond király megparancsolja az erdélyi káptalannak, hogy Somkereki Antalt és testvérét Jánost az erdélyi püspöktől Kecskés váráért cserélt Harinna, Bilak és Nécs birtokába iktassa be 294

Lap

CCXXIX. 1404. mart. 22. Tamási Henrik fia János és szántai Laczk fia Jakab erdélyi vajdák Bolgár Miklósnak, ha a király hűségére tér, kegyelmet igérnek 295

CCXXX. 1404. apr. 11. Tamási Henrik fia János és szántai Laczk fia Jakab erdélyi vajdák és szolnoki ispánok a Sárpatakhoz tartozó Magyarfülpöst hű szolgálatai jutalmául Bolgár Miklósnak adományozzák 296

CCXXXI. 1404. jul. 10. Nadányi László és Sztrígyi Péter erdélyi alvajdák előtt András famulus az özvegy Oroszfáji Lászlóné és fia László nevében Oroszfáji Mátyást a néhai Oroszfáji László javainak bitorlásától eltiltja 297

CCXXXII. 1404. jul. 30. Fráthai Péter és Szomordoki László kolosvármegyei szolgabírák bizonyítják hogy Fodor Ivánnak a Ják fia Lőrincz által visszaadott javait Székely Péter és Fűzkuti Antal kerítették hatalmukba 298

CCXXXIII. 1405. jun. 21. Zsigmond király a nikápolyi vesztett csatában, azután fogsága idején Knin várának a boszniaiak ellen való megvédelmezésében tanusított hű szolgálatai jutalmául, a néhai Szécséni Konya bán fiatól Harinna, Bilak és Nécsért cserélt Sáromberket és Gernyeszeget s a sáromberki vámot Somkereki Antalnak és testvérének Jánosnak adományozza 299

CCXXXIV. 1405. jul. 20. Az erdélyi káptalan jelenti Zsigmond királynak, hogy Somkereki Antalt és Jánost a nekik adományozott Sáromberk és Gernyeszeg s a sáromberki vám birtokába beiktatta 301

CCXXXV. 1405. jul. 28. Az erdélyi káptalan jelenti Henrik fia János és Laczk Jakab erdélyi vajdáknak, hogy Sztrígyi Péter alvajdát a király parancsára, a dévai vártól elszakított s neki adományozott három Denk birtokába beiktatta 303

CCXXXVI. 1405. dec. 29. Zsigmond király a Sáromberkére, Gernyeszegre s a sáromberki vámra vonatkozó adomány és iktató levelet a Somkereki Antal kérésére átírja 305

CCXXXVII. 1406. jan. 24. Nadányi László és Sztrígyi Péter erdélyi alvajdák előtt Madarasi Dávid a Tuzsoni István nevében Bolgár Miklósnak a törvényszék előtt meg nem jelenése miatt tiltakozik . 308

CCXXXVIII. 1406. apr. 21. Szántai Laczk Jakab és Tamási János erdélyi vajdák Oroszfáji Mátyásnak, bizonyos Nyulason lakó s gonosztevőknek bélyegzett oláh jobbágyok ügyében tett esküje után menedéket adnak 308

CCXXXIX. 1406. maj. 18. Zsigmond király a Cseh Lőrincz és neje s leánya, továbbá Szentegyedi Lőkös és Gucsi Mihályné által a

Lap

szentandrási és kajlai részjószágoknak ravaszúl leendő eltulajdonítása czéljából indított pert a Somkereki Antal panaszára megsemmisíti s megparancsolja az erdélyi vajdáknak, hogy alpereseket utasítsák perujításra 310

CCXL. 1406. maj. 18. Zsigmond király a Cseh Lőrincz által a szentandrási és kajlai birtokoknak ravaszúl leendő eltulajdonítása czéljából indított pert a Somkereki Antal panaszára megsemmisíti s megparancsolja az erdélyi vajdáknak, hogy utasítsák a feleket okmányaik bemutatására 312

CCXLI. 1407. jan. 5. Szomordoki László és Fráthai Péter kolosvármegyei szolgabírák előtt Tuzsoni Mátyás és az Alárd fia Imre Jakab nevű két fia Somkereki Jánossal az egymás jobbágyain elkövetett hatalmaskodásokat illetőleg megbékélnek 314

CCXLII. 1407. febr. 16. Zsigmond király megparancsolja István erdélyi püspöknek, Kecseti Gergelynek és Illyési Gergelynek, hogy az özvegy Somkereki Miklósné s fiai és Szentkirályi István közt fennforgó peres ügynek Salamon fia Mihály székely ispán előtt leendő tárgyalásán legyenek jelen s tegyenek jelentést róla . . . 316

CCXLIII. 1407. mart. 2. Szilágytői Miklós és Veres László belsőszolnokvármegyei szolgabírák jelentése Dobokai János és Sztrígyi Péter alvajdákhoz a Somkereki László házából Budaki Imre által elvitt fegyverek, paizsok s aranygyűrű ügyében 317

CCXLIV. 1407. mart. 10. Tamási Henrik fia János erdélyi vajda megparancsolja Dobokai János és Sztrígyi Péter alvajdáknak, hogy Németi Jakabnak, miután a Peterdi János gyermekeit és nejét kielégítette, a hunyadvármegyei Németit és Mezédet adják vissza s a feleket idézzék ő elébe 319

CCXLV. 1407. maj. 30. Szántai Laczk Jakab erdélyi vajda előtt Oroszfáji Péter Székely Pétert a néhai Fűzkuthi Jánostól zálogban birt fűzkuti birtokrész használatától eltilja 320

CCXLVI. 1407. maj. 30. Szántai Laczk Jakab erdélyi vajda a Bolgár Miklós, Hosdáti János és László között Fűzkut miatt folyó perben a Fűzkut elfoglalására kiküldött nemeseknek megparancsolja, hogy Fűzkutat Bolgár Miklósnak adják vissza 321

CCXLVII. 1407. jun. 2. Szántai Laczk Jakab erdélyi vajda megparancsolja a kolosmonostori conventnek, hogy Bolgár Miklósnak Székely Pétertől és társaitól szenvedett meggyalázása s halálra keresése ügyében tartson vizsgálatot 321

CCXLVIII. 1407. aug. 1. Domokos váradi kanonok és az erdélyi püspök vicariusa előtt Budaki Imre megfogadja, hogy Somkereki

Lap

Jánost a Drági László által neki hagyományozott javakban mindennemű háborgatótól megvédelmezi 322

CCXLIX. 1407. aug. 18. Terpenyi Gerlah és Monyorósi Pelbárt világi papok jelentik Domokos erdélyi püspöki vicariusnak, hogy Somkereki János azért verte meg Budaki Imrét, mert ez gyalázó szavakkal illette őt 323

CCL. 1407. aug. 31. István küküllővári alvárnagy és küküllővármegyei ispán, Czikmántori János és radnóti Bord László szolgabírák bizonyítják, hogy Széplaki László az Egrestői Megyes ellen indított perének békés úton való elintézésére nem hajlandó 325

CCLI. 1407. oct. 5. Szántai Laczk Jakab és Tamási János erdélyi vajdák magparancsolják Dobokai János és Sztrígyi Péter alvajdáknak, hogy a Budaki Imre megöléséért büntetlenséget nyert Somkereki Jánost se személyében, se vagyonában háborgatni ne merészeljék 325

CCLII. 1407. dec. 15. Czigán Tamás veszprémvármegyei alispán és szolgabíró társai bizonyítják, hogy Erdélyi Antal somlyai várnagy Pápai Antalnak az ökrei és egy szolgája elhajtatásáért igért elégtételt nem adta meg 326

CCLIII. 1408. jan. 13. Tompa Jakab és Forrai Miklós fehérvármegyei szolgabírák az akasztófára ítélt Oldal Miklósnak az akasztófa alatt tett vallomásáról bizonyságlevelet állítanak ki 327

CCLIV. 1408. jan. 13. Tompa Jakab és Forrai Miklós gyulafehérvármegyei szolgabírák előtt Hadrévi Miklós egy lólopással vádolt jobbágyáért a bírságnak négy hét alatt leendő megfizetésére kötelezi magát 328

CCLV. 1408. mart. 4. Dobokai János erdélyi alvajda előtt Cseh Mihály és Tóth Miklós a köztük Cseh Mihály tizenegy hátas lova miatt folyó perben egyességre lépnek 329

CCLVI. 1408. mart. 18. Szántai Laczk Jakab és Tamási János erdélyi vajdák az erdélyi hét vármegye szolgabíráival és esküttjeivel együtt bizonyítják, hogy Akloson a tordai polgárokon és más utazókon igazságtalan és szokatlan vámot szednek 330

CCLVII. 1408. mart. 20. Ozorai Pipó kincstárnok Sztrígyi Péternek a bulcsi apátság Bábolna nevű falujának elpusztításáért reá mért büntetést elengedi 331

CCLVIII. 1408. mart. 20. Laczk Jakab és Henrik fia János erdélyi vajdák Bolgár Miklóst a Mihálczfalvi Péter jobbágyának megölésében ártatlansága bizonyítására harmadmagával leteendő esküre ítélik 332

CCLIX. 1408. apr. 8. Ozorai Pipó temesi és királyi sókamara ispán bizonyságlevele arról, hogy Baldi Mátyás szebeni polgár és vizaknai sókamarás a gabonapiaczon levő házát saját jövedelmeiből és nem a királyéból vette és alakította által 333

CCLX. 1408. apr. 10. Az erdélyi káptalan előtt Somkereki János és Antal, valamint rokonaik Tuzsoni Istvánnal a kolos- és tordavármegyei s marosszéki jószágokat a marosszéki főtisztek és vének közbenjárására egymás között egyenlően felosztják 335

CCLXI. 1408. maj. 4. Nádasi Salamon fia Mihály a székelyek, Beszterczе és Brassó ispánja Somkereki Miklósnak és testvéreinek az anyjokra második férjétől, Kesztyüs Jánostól maradt s halála után harmadik férjére Sopotha Bálintra szállott beszterczei kőház, malom és ékszerek harmadrészét megitéli 337

CCLXII. 1408. maj. 26. Zsigmond király Szántai Jakab és Tamási János erdélyi vajdáknak megparancsolja, hogy a boszniaiak és törökök ellen indítandó hadba menő Nádasi Mihály székely ispánnak és szolgáinak mindennemű peres ügyeiket hazatértökig halasszák el 339

CCLXIII. 1408. jun. 6. Szucsáki János és Dezméri Tamás kolosvármegyei szolgabírák Bolgár Miklóst a rődi Cseh Mihálytól elvett tizenegy lóárának megfizetésére és három márka bírságra itélik . 340

CCLXIV. 1408. jul. 10. Komjátszegi Imre és Szentmargitai Miklós tordavármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy Bolgár Miklós özvegy Saul Istvánnénak négy buza és egy zabvetését s tizennégy forintját nem fizette meg 341

CCLXV. 1408. sept. 5. Angyali István és társa létai várnagyok és kolosvármegyei ispánok s szolgabíró társaik bizonyítják, hogy Almádi Gergely és Indali Gergely a Darabos Mihálylyal András-háza harmadrésze felett leendő egyezkedésre nem jelentek meg . 342

CCLXVI. 1409. jan. 6. Zsignond király vizaknai Tóth Miklós vizaknai udvarházát és tartozékait a nyestadó fizetése alól fölmenti s megparancsolja a rovóknak, hogy a végett Tóth Miklóst háborgatni ne merészeljék 343

CCLXVII. 1409. jan. 6. Zsigmond király, miután Arland fia Miklós özvegye és utódai bebizonyították, hogy Róbert Károly és Nagy Lajos birtokaikat a nyestadó, bánzolosma és tized fizetés alól fölmentették, megparancsolja a rovóknak, hogy őket azokkal megróni ne merészeljék 344

CCLXVIII. 1409. febr. 24. Zsigmond király mecsincsei Garázda Miklósnak, Dénesnek és Szilágyi Lászlónak hű szolgálataiért, nevezetesen hogy Hervoya lázadása idején a boszniai Zrebernik várát a

Lap

lázadók ellen csaknem négy évig védelmezték, czímeres levelet adományoz 345

CCLXIX. 1409. mart. 11. Szarkadi László és Komjátszegi Miklós tordavármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy Bolgár Miklósnak egy pókai jobbágyát ellopott tehenének keresése közben Keresztúron az Imre fia János fia Jankó megverte 349

CCLXX. 1409. mart. 31. A veszprémi káptalan előtt Csatári Domokos és rokonai Erdélyi Antal apácza-somlyai várnagyot a Csatári András megölésében s a Domokos és Mihály megverésében ártatlannak nyilvánítják 350

CCLXXI. 1409. apr. 10. Zsigmond király előtt Andrásfalvi Balás a marosszéki székelyek volt főhadnagya megvallja, hogy a megnevezett székelyek a Sáromberke és Gernyeszeghez tartozó Ebes nevű földeket és erdőket Erdélyi Antalnak és Jánosnak visszaadták s a székelyek törvénye és szokása szerint azokba őket beiktatta . . 351

CCLXXII. 1409. oct. 9. Zsigmond király megparancsolja a marosszéki székelyeknek, hogy a Sáromberkéhez és Gernyeszeghez tarrozó Ebes nevű szántóföldeket és erdőket, melyeket hadnagyuk Andrásfalvi Balás vallomása daczára még most is bitorolnak, Somkereki Antalnak adják vissza 352

CCLXXIII. 1410. febr. 6. Zsigmond király megparancsolja Stibor vajdának, hogy a néhai Szécséni Frank vajda fiának, Lászlónak sárpataki tisztjei és jobbágyai által Gernyeszegen elkövetett hatalmaskodás ügyében Somkereki Antalnak szolgáltasson igazságot. . . 354

CCLXXIV. 1410. febr. 11. Zsigmond király megparancsolja Nádasi Mihály székely ispánnak és a marosszéki főtiszteknek, hogy Somkereki Jánost és Antalt s ezek rokonait a Tuzsoni Istvánnéval megosztott marosszéki jószágokba, a melyekbe Tuzsoni István és neje, Marosszéken új pert indítván, magokat beiktattattá, iktassák vissza 355

CCLXXV. 1410. febr. 11. Zsigmond király a Nádasi Mihály ítéletét, mely szerint a Somkereki János, Antal s ezek rokonai által a néhai Gerő és fia László marosszéki székely örökségeit illetőleg Tuzsoni Istvánnéval az erdélyi káptalan előtt kötött osztályt felbontotta s az örökséget Margit asszonynak ítélte, megsemmisíti és Stibor vajdát az osztály megszegőjére kikötött bírság behajtására utasítja 357

CCLXXVI. 1410. febr. 17. A veszprémi káptalan Dénes erdélyi vajdának a virágosberki és bethleni nemesek birtokegyességéről szóló oklevelét átírja 359

Lap

CCLXXVII. 1410. apr. 17. A kolosmonostori convent előtt Botházi János a kolosvármegyei Magyarfrátán levő birtokrészét Andrásházi Mihálynak zálogba veti 360

CCLXXVIII. 1410. maj. 8. Nadabi László erdélyi alvajda a Mátyus fiai, továbbá Bolgár Miklós és neje ellen Cseh Imre által indított pert az oláhok ellen vezetett hadjárat miatt elhalasztja 361

CCLXXIX. 1410. maj. 12. Az erdélyi káptalan előtt Somkereki Antal és Tuzsoni István bizonyos torda- és kolosvármegyei birtokrészek s a néhai Gerőtől és fiától Lászlótól maradt marosszéki székely örökségek miatt köztük folyt pernek véget vetnek 362

CCLXXX. 1410. aug. 16. Zsigmond király megparancsolja István erdélyi püspöknek, hogy Somkereki Antalt, Sombori Jánost, Suki Jánost és Sztrígyi Pétert azon birtokok miatt, melyeket Ozorai Pipó temesi gróf Gyógyi László és Jakab ellenében nekik ítélt, maga elébe idézni többé ne merészelje 364

CCLXXXI. 1410. aug. 16. Zsigmond király Somkereki Antalnak, Becse fia Demeternek és Mihály fia Jánosnak megengedi, hogy erdélyi birtokaik közül egyen kastélyt építsenek 365

CCLXXXII. 1410. sept. 17. Dezméri Tamás és Macskási Péter kolosvármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy Székely Péter Oroszfáji Lászlónak Régenből jövő Balás nevű jobbágyát Teke és Bany között kegyetlenül megverette 366

CCLXXXIII. 1410. sept. 17. Dezméri Tamás és Macskási Péter kolosvármegyei szolgabírák a Marókházi Miklós báldi jobbágyainak Alárd fia Jakab által elhajtott juhai ügyében vizsgálatot tartanak 367

CCLXXXIV. 1410. sept. 17. Dezméri Tamás és Macskási Péter kolosvármegyei szolgabírák a Bolgár Miklós fűzkuti birtokának szezármai Farkas Tamás által való elpusztítása miatt vizsgálatot tartanak 367

CCLXXXV. 1410. nov. 15. Nadabi László erdélyi alvajda Dályai Mihálynak Somkereki Antal és rokonai ellen Henningfalva, Demeterpataka, Ujfalu, Veresegyház, Birbó, Vingárt, Gergelyfája, Rengenkirch, Kugfalva és Benczencz negyedrésze miatt indított perét elhalasztja 368

CCLXXXVI. 1410. dec. 13. Zsigmond király Baldi Mátyás szebeni polgárnak Ozorai Pipó király sókamara ispántól nyert kiváltságlevelét átírja és megerősíti 369

CCLXXXVII. 1411. febr. 25. A kolosmonostori convent Nadabi László alvajda parancsára a Sárpataki (Szécséni) Simon és László jobbágyait a Sárpatak határában való malomépítéstől eltiltja 371

Lap

CCLXXXVIII. 1411. mart. 24. Szécséni László megparancsolja sárpataki tisztjének, Zagyvaíői Lászlónak, hogy a sárpataki jobbágyok által a Maroson épített malom gátját romboltassa le . . . 372

CCLXXXIX. 1411. apr. 29. A kolosmonostori convent előtt Somkereki Antal a Losonczi Dezső fia Miklós fiait egy darab, Szederjeshez elfoglalt földjének eladásától, Bicsak Benedeket és Szentháromsági Balást pedig annak megvételétől eltiltja 373

CCXC. 1411. maj. 10. A kolosmonostori convent a Nadabi László erdélyi alvajda parancsára a Szécséni Simon és László jobbágyai által a Maroson épített malom és gát által Erdélyi Antalnak sárospataki és gernyeszegi birtokaiban szenvedett kára ügyében vizsgálatot tart 374

CCXCI. 1411. oct. 14. Az erdélyi káptalan a Nadabi László alvajda parancsára a Bethleni János jobbágyai által a Somkereki Antal s rokonai kárára Kacson elkövetett hatalmaskodás ügyében vizsgálatot tart 376

CCXCII. 1411. oct. 15. A leleszi convent Zsigmond király parancsára a máramarosvármegyei Rosanlay, Szurdok, Sajó, Petrova, Leurgina, Ruzkova, Polina és Batizháza határát megjárja s Dolhai Szaniszlót és rokonait azok birtokába beiktatja 378

CCXCIII. 1412. jun. 26. Zsigmond király Erdélyi Antalnak Somkerek nevű birtokán évenként két országos és minden hétfőn heti vásárjogot adományoz 381

CCXCIV. 1412. jun. 27. Zsigmond király megparancsolja az erdélyi káptalannak, hogy Somkereki Antalt és unokatestvérét Pétert a tordavármegyei Sáromberke, Gernyeszeg, Nebáncs és Ebestelki birtokába iktassa be 382

CCXCV. 1412. jul. 12. Stibor vajda, István erdélyi püspök, Ozorai Pipó temesi gróf és Nádasdi Mihály székely ispán a szerzett birtokokra vonatkozó oklevelek megvizsgálására kiküldött királyi biztosok Zsigmond királynak Sáromberkére és Gernyeszegre vonatkozó s Sáromberki Antal által felmutatott privilegialis levelét érvényesnek nyilvánítják 384

CCXCVI. 1412. oct. 5. Az erdélyi káptalan előtt Kályáni Mihály septéri birtokrészét Bolgár Miklósnak zálogba veti 388

CCXCVII. 1413. febr. 22. A kolosmonostori convent Nadabi László erdélyi alvajda parancsára a Bethleni János, Nemegyei János s ennek rokonai között per tárgyát képező vitás föld ügyében Belsőszolnokvármegyében vizsgálatot tart 389

Lap

CCXCVIII. 1413. jun. 11. A kolosmonostori convent Nadabi László erdélyi alvajda parancsára Bolgár Miklósnét a Szentpáli Miklós által neki adott pókai negyedrész birtokba beiktatja 391

CCXCIX. 1413. oct. 29. A kolosmonostori convent előtt Őrkei László a kolosvármegyei Oláhfrátán levő birtokrészét Somkereki Antalnak zálogba veti 393

CCC. 1414. jan. 14. A kolosmonostori convent Nadabi László alvajda parancsára a Megyesfalvi Jakab által Somkereki Antal két méhesi jobbágyán két ízben elkövett hatalmaskodás ügyében Kolosvármegyében vizsgálatot tart 394

CCCI. 1414. mart. 11. Zsigmond király a Somkereki Antal hűtlenségbe esett s Ozorai Pipó által fej- és jószágvesztésre ítélt gerebenesi jobbágyának, Borjus Mihálynak megkegyelmez 396

CCCII. 1414. jun. 18. Az erdélyi káptalan a Nadabi László alvajda parancsára Somkereki Antalt a Báthházi János által neki elzálogosított kolosvármegyei magyar- és oláhfrátai részek birtokába beiktatja 397

CCCIII. 1414. jul. 14. Az erdélyi káptalan előtt a Somkereki Antal és rokonai nevében Pókai Péter Losádi Lőrincznét és Solymosi András özvegyét a tordavármegyei Záh eladásától, Bolgár Miklóst és Tuzsoni Mátyást pedig annak megvásárlásától eltiltja . . . 399

CCCIV. 1414. jul. 24. Zsigmond király a Somkereki Antalnak kastély építésre adott patens levelét privilegialis alakban átírja . . 400

CCCV. 1414. nov. 7. Péter kolosvármegyei alispán és szolgabíró társai a Szentpéteri László Boros István nevű jobbágyának a Bolgár Miklós tombi jobbágyai által való elhurczoltatása ügyében vizsgálatot tartanak 402

CCCVI. 1414. nov. 25. Zsigmond király Somkereki Antalnak s rokonainak, Németországban teljesített hű szolgálatai jutalmául pallosjogot adományoz 403

CCCVII. 1414. nov. 27. Az erdélyi káptalan a Nadabi László alvajda parancsára a Szentpéteri László Boros István nevű jobbágyának a Bolgár Miklós tombi népei által való elhurczoltatása ügyében Kolosvármegyében vizsgálatot tart 404

CCCVIII. 1415. jan. 26. Zsigmond király Somkereki Antalnak a néhai Miklós fiának, testvéreinek és rokonainak, a római szent birodalom iránt tanusított hű szolgálatai jutalmául czímert adományoz 406

CCCIX. 1415. mart. 10. Zsigmond király Somkereki Antalnak Sáromberke nevű birtokán minden szerdán heti és évenként két országos vásárt adományoz 407

Lap

CCCX. 1415. apr. 7. Zsigmond király Somkereki Antalnak s rokonainak, főleg német császárrá koronáztatásakor teljesített hű szolgálataiért megengedi, hogy egy birtokukon kőkastélyt építsenek . . . 409

CCCXI. 1415. apr. 8. Szilvási Bertalan tordavármegyei ispán Bolgár Miklósnak, a bírósága alatt reá rótt mindennemű bírságot elengedi 410

CCCXII. 1415. maj. 26. Zsigmond király megparancsolja az erdélyi vajdának és a székely ispánnak, hogy a szászokat és székelyeket Sáromberkén, a Somkereki Antal és Péter birtokán, mint vámszedő helyen a szokásos vám megfizetésére szorítsák reá . . . 411

CCCXIII. 1415. oct. 21. Lépes Loránt erdélyi alvajda Bolgár Miklóst, a Mihály kenéz és Mán örményesi oláhok ellen egy Drágos nevű jobbágya lovának ellopása miatt indított perben esküre itéli . . 413

CCCXIV. 1416. apr. 4. Az erdélyi káptalan előtt László küküllei főesperes a Somkereki Antal és fiai s unokatestvérei nevében a tordavármegyei Záhnak Losádi Lőrinczné és testvérei által a mikeszászai Kolosvári Tamás részére való eladása ellen tiltakozik . . 415

CCCXV. 1416. apr. 7. Kegye Miklós dobokavármegyei alispán és szolgabíró társai a sólyomkői Ördög Mihály jobbágyain Bolgár Miklós által elkövetett hatalmaskodás miatt indított perben kiadott perhalasztó leveleiket átírják s a pert eldöntés végett Lépes Loránt alvajda elébe terjesztik 416

CCCXVI. 1416. maj. 8. Lépes Loránt erdélyi alvajda a Szentpáli Miklós és Bolgár Miklósné által Kereszturi János ellen, még (Nadabi) László alvajda előtt indított pert a Csáki Miklós vajda parancsára elhalasztja 423

CCCXVII. 1416. jul. 8. Drági Ferencz és neje Margit asszony, a Gerő fia István leánya, ügyeikben való fáradozásai és költségei viszonzásául, Méhes határán levő Falutava nevű halastavukat Somkereki Antalnak vallják 424

CCCXVIII. 1416. jul. 19. A kolosmonostori convent előtt Kajlai Lukács özvegye Somkereki Antalnak, Péternek és Nemegyei Lászlónak, miután jegyajándéka és hozománya fele részére nézve kielégítették, menedéket vall 425

CCCXIX. 1416. oct. 4. A kolosmonostori convent jelenti Csáki Miklós erdélyi vajdának, hogy a tordavármegyei Záh zálogképen van a Sztrígyi Péter fiai birtokában 426

CCCXX. 1417. oct. 16. Lépes Loránt erdélyi alvajda előtt Bolgár Miklós a Budaki György nejét a dobokavármegyei Budakon levő hat jobbágytelkének eladásától, Losonczi Dezsőt pedig annak megvételétől eltiltja 428

Lap

CCCXXI. 1417. oct. 20. Lépes Loránt erdélyi alvajda előtt Pókai Péter a Somkereki Antal s fiai és leányai, továbbá rokonai nevében Geréb Jánost, Apa fia Miklósnét és Gyógyi Jakabnét Vingárt, Birbom, Henningfalva, Demeterpataka, Ujfalu, Veresegyház, Gergelyfája, Rengelkirch, Kutyfalva és Benczencz harmadának használatától és elidegenítésétől eltiltja 428

CCCXXII. 1418. mart. 13 körül. Komjátszegi Miklós és társa tordavármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy Székely Balás Bolgár Miklósnak két jobbágyát elfogta, bilincsre verte, megsebezte s azután szabadon eresztette 430

CCCXXIII. 1418. mart. 13. Zsigmond király megparancsolja Csáki Miklós erdélyi vajdának, hogy Szomordoki Istvánnak és testvéreinek Szomordokon elfoglalt szántóföldjei, erdei, rétjei ügyében tartson vizsgálatot s a megnevezetteknek szolgáltasson igazságot 430

CCCXXIV. 1418. maj. 22. Csáki Miklós erdélyi vajda előtt Pápai Péter deák Somkereki Antalt a Somkereki Péter nevében Sáromberke határán egy darab föld határának megjárásától és Szengyeli Tamásnak leendő eladásától eltiltja 432

CCCXXV. 1418. oct. 6. Lépes Loránt alvajda az erdélyi káptalannak Kutyfalva és Bolgár Miklósnak Dátos nevű birtoka közt levő vitás föld ügyében itéletet mond 433

CCCXXVI. 1418. oct. 17. Lépes Loránt erdélyi alvajda Kereszturi Jankót az ellene Szentpáli Miklós és Bolgár Miklósné által indított perben meg nem jelenése miatt elmarasztalja 434

CCCXXVII. 1418. oct. 18. Lépes Loránt erdélyi alvajda előtt Pápai Péter deák a Somkereki Antal fiai és leányai, továbbá rokonai nevében Sombori Jánost bizonyos fehérvármegyei falukban levő birtokrészek eladásától, a Járai Miklós fiait pedig azoknak megvásárlásától eltiltja 434

CCCXXVIII. 1418. nov. 3. A kolosmonostori convent Lépes Loránt alvajda parancsára az Andrásházi Mihály mérai birtokának Pathai László és János, továbbá Mérai Tamás deák és Barla által való erőszakos elfoglalása ügyében vizsgálatot tart 435

CCCXXIX. 1418. dec. 8. Ozorai Pipó missilis levele Bolgár Miklóshoz és társaihoz a vizaknai királyi vendégek ügyében 437

CCCXXX. 1419. mart. 29. Drági Jakab kolosvármegyei ispán, Mocsi Miklós és Budai Gergely szolgabírák Bolgár Miklóst papfalvi Csoronk András ellen magok elébe idézik 437

CCCXXXI. 1419. apr. 19. Drági Jakab kolosvármegyei ispán és szolgabíró társai Csoronk Andrást, a Bolgár Miklós bizonyos adóssága ügyében harmadmagával letendő esküre itélik 438

Lap

CCCXXXII. 1419. maj. 3. Drágí Jakab kolosvármegyei ispán és szolgabíró társai Csoronk Andrásnak Bolgár Miklós ellen bizonyos adósság miatt indított perét helyén valónak jelentik ki . . 439

CCCXXXIII. 1419. jul. 8. Lépes Loránt alvajda Fűzkuti Magdolnának Hosdáti János és Székely Péter ellen folyó perét a török hadjárat miatt elhalasztja 440

CCCXXXIV. 1419. jul. 8. Lépes Loránt alvajda a Szentpáli Miklós és Bolgár Miklósné által Kereszturi János ellen indított pert a török hadjárat miatt elhalasztja 440

CCCXXXV. (1419. jul. 19 után). Drági Jakab kolosvármegyei ispán, Mocsi Miklós és Budai Gergely szolgabírák bizonyítják, hogy a Csoronk András ellen törvénybe idézett Bolgár Miklós a kitűzött napon nem jelent meg 441

CCCXXXVI. 1419. oct. 13. Lépes Loránt alvajda a Szentpáli Miklós és Bolgár Miklósné által Kereszturi János ellen indított pert a török hadjárat miatt elhalasztja 442

CCCXXXVII. 1420. maj. 1. Lépes Loránt erdélyi alvajda Somkereki Antalnak Somkereki Miklós ellen hatalmaskodás miatt indított perét elhalasztja 442

CCCXXXVIII. 1420. maj. 20. Az erdélyi káptalan Somkereki Antalt Lépes Loránt alvajda parancsára a tordavármegyei Nebáncs és Ebes birtokába beiktatja 443

CCCXXXIX. 1420. jul. 8. Lépes Loránt alvajda a Szentpáli Miklós és néhai Bolgár Miklósné által Kereszturi János ellen indított pert a török hadjárat miatt elhalasztja 445

CCCXL. 1420. aug. 9. Nádasdi Salamon fia Mihály székely ispán előtt Bolgár Miklós tiltakozik az ellen, hogy Náznánfalvi Tamásnak lólopásért akasztófára ítélt szolgáját a háza előtt végezték ki 446

CCCXLI. 1421. jan. 21. Lépes Loránt erdélyi alvajda a Szentpáli Miklós és néhai Bolgár Miklósné által néhai Kereszturi János ellen indított pert a török hadjárat miatt elhalasztja 446

CCCXLII. 1421. febr. 8. Az erdélyi káptalan előtt a néhai Sztrígyi Péter alvajda fiai a hunyadvármegyei három Denknek két harmad részét Somkereki Antalnak és utódainak örökbe vallják 447

CCCXLIII. 1421. mart. 12. Az erdélyi káptalan Lépes Loránt parancsára Somkereki Antalt és fiát Gelétet a néhai Sztrígyi Péter alvajda fiaival a hunyadvármegyei Felsődenk, Középdenk és Mártondenk birtokán megosztoztatja 449

CCCXLIV. 1421. mart. 13. Az erdélyi káptalan Lépes Loránt parancsára Somkereki Antalt és fiát Gelétet a hunyadvármegyei három Denk kétharmad részének birtokába beiktatja 451

Lap

CCCXLV. (1421—1426.) aug. 5 körül. Csáki Miklós erdélyi vajda levele Bolgár János, István és Andráshoz, melyben figyelmezteti őket, hogy bizonyos szántóföldeit a rajtok levő gabonával együtt általok elfoglaltatni nem engedi 453

CCCXLVI. 1421. oct. 25. Zsigmond király a Sztrígyi Péter fiai által Somkereki Antalnak ajándékozott hunyadvármegyei három Denk két harmad részére vonatkozó privilegialis leveleit az erdélyi káptalannak átírja és az ajándékozásba beléegyezik 454

CCCXLVII. 1422. mart. 18. A kolosmonostori convent előtt a Bolgár Miklós fiai Magyarfrátai Pétert a kolosvármegyei Szentpéteren levő birtokrészének eladásától, s Meggyesfalvi Jakabot annak megvételétől eltiltják 457

CCCXLVIII. 1422. apr. 19. Csáki Miklós erdélyi vajda arról értesülvén, hogy némely marosszéki székelyek a Bolgár Miklós fiaival bizonyos szőlő miatt perbe ereszkedtek, arra kéri őket, hogy azt az igazság érdekében az árvák teljes koruságáig halaszszák el . 458

CCCXLIX. 1422. maj. 18. A kolosmonostori convent jelenti Csáki Miklós erdélyi vajdának, hogy Somkereki Antal és Miklós Drági Jakab hátszegi várnagy nejét az első férje, Nemegyei László javaiból megillető jegyajándék és nászhozományra nézve teljesen kielégítették 459

CCCL. 1422. maj. 27. Az erdélyi káptalan előtt László gyulafehérvári főesperes a Szengyeli Tamás által Somkereki Antal engedelmével Sáromberke határán emelt új határjelek s ez által bizonyos darab föld elfoglalása miatt tiltakozik 461

CCCLI. 1422. sept. 30. Mocsi Miklós és Macskási Péter dobokavármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy Gyerőmonostori Radó Andrásházi Mihály ellen az idézésre nem jelent meg 462

CCCLII. 1423. jan. 10. Zsigmond király előtt Márkházi János Somkereki Antalt Nebáncsnak a Szentgyörgyi Jakab és Bálint részére való átengedésétől, ezeket pedig annak elfoglalásától eltiltja . . . 462

CCCLIII. 1423. mart. 26. Lépes Loránt alvajda az erdélyi káptalannak Tuzsoni János és István ellen a kutyfalvi erdő levágatása s a szántóföldek bitorlása miatt indított perét elhalasztja 463

CCCLIV. 1423. maj. 1. A kolosmonostori convent előtt Kályáni Mihály a kolosvármegyei Kályánt Suki Jánosnak és fiainak örökbe vallja, s a reá vonatkozó okleveleket érvényteleneknek nyilvánítja 465

CCCLV. 1423. dec. 15. Sárdi András kolosvármegyei alispán, Mocsi Miklós és Macskási Péter szolgabírák előtt Tuzsoni János és István egy év tartamára ügyvédeket vallanak 466

Lap

CCCLVI. 1424. apr. 5. Tamás ozdi főesperes és az erdélyi püspök helyettese Tuzsoni Jánosnak és Istvánnak minden bírságát elengedi 467

CCCLVII. 1424. apr. 15. A kolosmonostori convent előtt Szentkirályi Mihály a Méhes határán levő halastó felét Somkereki Antalnak és utódainak örökbe vallja 468

CCCLVIII. 1424. jun. 7. Az erdélyi káptalan Lépes Loránt parancsára somkereki Erdélyi Antalt a tordavármegyei Méhes és Velkér közt levő halastó felének birtokába beiktatja 469

CCCLIX. 1424. jul. 12. Lépes Loránt erdélyi alvajda előtt Lépes György gyulafehérvári prépost a káptalan nevében és Bolgár István mindennemű pereiket szent Mihály napja nyolczadára halasztják . 471

CCCLX. 1425. jan. 24. Lépes Loránt erdélyi alvajda Bolgár Istvánt a Bolgár János által Poklospatakon többed magával elkövetett hatalmaskodásban ártatlanságának bizonyítására ötvened magával leteendő esküre itéli 472

CCCLXI. 1425. jan. 24. Lépes Loránt alvajda Bolgár Istvánt az erdélyi káptalan kutyfalvi erdejének levágatása és elhordatásában s szántóföldjeinek bitorlásában ártatlanságának bizonyítására huszonötöd magával leteendő esküre itéli 474

CCCLXII. 1425. febr. 10. Az erdélyi káptalan előtt a néhai Sztrígyi Péter alvajda fiai s leánya Erdélyi Antalnak az általa visszaadott ingó javaikról s szentimrei, mind három denki, petreni, méhesi és vingárdi birtokrészeikről menedéket vallnak 475

CCCLXIII. 1425. apr. 23. Kuzsali Jakcs János nyolcz ezüst csészéjét százötven arany forintért Erdélyi Antalnak zálogba veti 477

CCCLXIV. 1425. apr. 24. Az erdélyi káptalan Bolgár Istvánnak az általa bizonyos ügyből kifolyólag megfizetett száz forintról menedéket ad 477

CCCLXV. 1425. maj. 12. Lépes Loránt alvajda előtt az erdélyi káptalan négy kanonokja Bolgár Istvánnak az apja és testvére János által a káptalan ellen elkövetett hatalmaskodásról menedéket vall . 478

CCCLXVI. 1425. jun. 14. Az erdélyi káptalan Lépes Loránt parancsára Kézdi Miklós fia Lászlót és László fia Gergelyt a küküllővármegyei szentmártoni, királyfalvi, péterlaki, szilkuti és csüdőtelki birtokrészek birtokába beiktatja 479

CCCLXVII. 1425. aug. 15. Mocsi Miklós kolosvármegyei alispán és szolgabíró társai Bolgár Istvánt, mivel az apja jobbágyai által a Szentgyörgyi László birtokán elkövetett több rendbeli hatalmaskodás miatt kétszeri idézésre sem jelent meg, tizenketted magával leteendő esküre itélik 481

Lap

CCCLXVIII. 1426. apr. 24. Zsigmond király megparancsolja a leleszi conventnek, hogy a Csaholi János szatmárvármegyei birtokainak Paládnak és Sonkádnak határát járja meg 482

CCCLXIX. 1426. jul. 31. A kolosmonotori convent előtt Novaji János a kolosvármegyei Méhes és Magyarfráta közt levő Mátyuserdő negyedrészét somkereki Erdélyi Antalnak zálogba veti 484

CCCLXX. 1426. aug. 31. Csáki László biharvármegyei ispán előtt Demsusi Mosina, Apa fia György, Farkas János és Bolgár István a köztük történt verekedéseknek, vérontásoknak, gyilkosságoknak Fehérváron leendő elbírálását nyolcz emberre bízzák 485

CCCLXXI. 1427. nov. 20. Ozorai Pipó temesi gróf levele kápolnai tisztjéhez Bolgár Istvánhoz, a kápolnai vajdának, kenéznek és lakosoknak panasza ügyében 486

CCCLXXII. 1427. jan. 4. Zsigmond király megparancsolja a kolosmonostori conventnek, hogy Méra határát járja meg s birtokába Mérai Tamás ozdi, Mérai Barnabás krasznai főespereseket s azok rokonait iktassa be 488

CCCLXXIII. 1427. jan. 19. A leleszi convent Garai Miklós nádor parancsára a két Báthori István Ecsed, Fábiánháza, Vasvári és Báthor, s a Csaholi János és László Gebe és Csahol nevű szatmárvármegyei birtokainak határát megjárja 489

CCCLXXIV. 1427. jan. 26. A kolosmonostori convent Csáki László erdélyi vajda parancsára a Pelsőczi Péter Buza városi tisztjei és budatelki oláh jobbágyai által a Bolgár István és László móriczházai jobbágyain elkövetett hatalmaskodás ügyében Tordavármegyében vizsgálatot tart 494

CCCLXXV. 1427. febr. 8. A kolosmonostori convent jelenti Lépes Loránt erdélyi alvajdának, hogy a Szomordoki Imre szomordoki birtoka határa megjárásának Péter fia Domokos és Szentmihálytelki Mihály ellene mondottak 496

CCCLXXVI. 1427. apr. 11. Az erdélyi káptalan Lépes Loránt parancsára az iránt: valljon Sáromberek vámszedő hely volt-e s ma is az-e? — Tordavármegyében vizsgálatot tart 499

CCCLXXVII. 1427. maj. 1. Lépes Loránt erdélyi alvajda előtt Sámsondi Jánosné és testvére Oroszfáji János a néhai Faragói Jakab Faragón levő birtokának és halastavának felét Erdélyi Antalnak örökbe vallják 500

CCCLXXVIII. 1427. maj. 1. Az erdélyi káptalan előtt Demsusi Musina Alpestesi Kelement és egy Mari nevű nyiresi oláh szolgáját a közte és Farkas János, Apa fia György és Bolgár István közt fennforgó ügyben meghatalmazottjainak vallja 502

Lap

CCCLXXIX. 1427. maj. 9. Lépes Loránt erdélyi alvajda az Erdélyi Antal és Abafáji János közt folyó pert elhalasztja 503

CCCLXXX. 1427. jun. 16. Széki Ferencz erdélyi presbyter és közjegyző előtt Somkereki Miklós a felesége javára végrendeletet teszen 504

CCCLXXXI. 1427. aug. 5. A kolosmonostori convent előtt István deák és Albert fia György a Suki János nevében Zsigmond királyt Felekfark máskép Györgyfalva eladományozásától, Imre fia Pétert és Imrét pedig annak felkérésétől és elfoglalásától eltiltják . . . 506

CCCLXXXII. (1427 körül) sept. 14 után. Suki Benedek tudatja Bolgár Jánossal, hogy a Szamosfalvi Istvánnal és Apa fia Miklóssal való pörét hazatértéig elhalasztotta 507

CCCLXXXIII. 1428. maj. 1. Lépes Loránt erdélyi alvajda előtt Kecseti János a tordavármegyei lakatlan Lőrinczteleki felét Erdélyi Antalnak örökbe vallja 508

CCCLXXXIV. 1428. dec. 23. A kolosmonostori convent előtt Kályáni Mihály, Patai János és László, továbbá Cseh Bálint Rődön levő birtokaikra nézve kiegyeznek s magtalan haláluk esetére kölcsönös örökösödési szerződésre lépnek 509

CCCLXXXV. 1429. mart. 12. A kolosmonostori convent előtt Drági Zsigmondné, a Somkereki János leánya, az apai jogon őt megillető birtokokból, birtokrészekből és lovakból kielégíttetvén Erdélyi Antalnak menedéket vall. 511

CCCLXXXVI. 1429. apr. 8. A kolosmonostori convent előtt Zarkadi László, Benedek fia László és Zarkadi Miklós Somkereki Antallal és Meggyesfalvi Jakabbal Rücs, Méhes és Velkér nevű birtokaikat illetőleg csereszerződésre lépnek 512

CCCLXXXVII. 1429. maj. 30. Az erdélyi káptalan Lépes Loránt alvajda parancsára Erdélyi Antalt és Meggyesfalvi Jakabot a kolosvármegyei Rücs birtokába beiktatja 515

CCCLXXXVIII. 1429. jun. 9. A kolosmonostori convent előtt a fogott bírák Tompa Istvánt a Topa és Szentkirály közt levő vitás földet illetőleg a helyszinén teendő szokásos perdöntő esküre itélik . . 517

CCCLXXXIX. 1429. jun. 28. A kolosmonostori convent Lóna és Doboka határát a Csáki László erdélyi vajda parancsára megjárja . 519

CCCXC. 1429. oct. 4. Székely Domokos kanonok levele szentkirályi Bolgár Miklós özvegyéhez, a testvére Margit ügyében 523

CCCXCI. 1429. nov. 21. Lépes Loránt erdélyi alvajda bizonyítja, hogy Bolgár István özvegye a birtokokra vonatkozó s férje ládájában levő leveleket Tóth Miklósnak, András fia Tamásnak, Tuzsoni Mihálynak s a néhai Bolgár Miklós leányainak általadta . . 524

Lap

CCCXCII. 1430. mart. 22. Dobokai Miklós, Czibak László kolosvármegyei ispánok, Mocsi Miklós és Kis Gergely szolgabírák Tóth Miklósnak bizonyos bírságok megfizetéséről menedéket adnak . . 525

CCCXCIII. 1430. apr. 5. Az erdélyi káptalan előtt Nagy Péter a Tóth Miklós, Bolgár László és Tuzsoni András nevében Apa fia Györgynét és testvéreit a kolosvármegyei Oroszfáján, Budakon és Nyulason s a tordavármegyei Pókán levő birtokaik bitorlásától eltiltja 526

CCCXCIV. 1430. jul. 19. Zsigmond király megparancsolja Csáki László erdélyi vajdának, hogy a föllázadt és a nemesek birtokait duló és égető székelyek ellen összes hadaival és a szászokkal siessen a székely ispánok segítségére 527

CCCXCV. 1430 nyarán. Suki János levele Lépes Loránt erdélyi alvajdához a Bolgár Miklós fiai és leányai czivakodása ügyében . . 529

CCCXCVI. 1430. sept. 14. Csáki László erdélyi vajda megparancsolja az erdélyi káptalannak, hogy malomvízi Kende fia Jánost és fiait, továbbá Kende fia Kendét a hunyadvármegyei Alsó- és Felső-Pala birtokába iktassa be 530

CCCXCVII. 1431. jan. 25. Jakcs Mihály székely ispán levele budai ügyvédjéhez Zsigmond deákhoz, melyben Bolgár Lászlónak a király elébe vitt ügyét szívére köti 531

CCCXCVIII. 1431. dec. 13. Lépes György erdélyi püspök Bolgár László özvegyét, miután özvegy Hidegvízi Bartánét a leánya, Bolgár Jánosné kelengyéje és menyasszonyi ajándékáért kielégítette, az egyházi átok alól fiával, Lászlóval együtt föloldozza 532

CCCXCIX. 1433. nov. 8. Lépes György erdélyi püspök Bogáthi Péternének az anyja és testvére László ellen bizonyos, nászhozományúl igért ékszereknek ki nem adása miatt indított perét elhalasztja 533

CCCC. 1434. mart. 3. Mocsi Miklós és ujbudai Kis Gergely kolosvármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy András tombi kenéz a tombi jobbágyok által az özvegy Henke Domokosné elhurczolt szentgyörgyi jobbágyának igazságot nem szolgáltatott 534

CCCCI. 1434. oct. 27. Medvés Antal belsőszolnokvármegyei alispán és szolgabíró társai előtt Debreczeni István Somkereki Miklóst a Losonczi Dezső három jobbágya ökreinek elvételével vádolja . . 535

CCCCII. 1434. dec. 1. Medvés Antal belsőszolnokvármegyei alispán és szolgabíró társai előtt Somkereki Miklós kijelenti, hogy a szolgái, mikor a Losonczi Dezső jobbágyainak ökreit a gabonákból behajtották, törvényesen cselekedtek 535

Lap

CCCCIII. 1435. mart. 23. Geroltlii Antal és Szilágytői János belsőszolnokvármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy Somkereki Miklós a Losonczi Dezső jobbágyaitól elvett ökröket visszaadta 536

CCCCIV. 1435. maj. 4. Medvés Antal belsőszolnokvármegyei alispán, Geroltlii Antal és Némai Gergely szolgabírák a Somkereki Miklós és Losonczi Dezső közt folyó pert eldöntésre Lépes Loránt alvajda elébe terjesztik 537

CCCCV. 1435. maj. 11. Lépes Loránt alvajda figyelmezteti a Bolgár Miklós özvegyét, hogy fiát a Szentmiklóst és Sóspatakot illető levelekkel küldje hozzá 540

CCCCVI. 1435. jun. 28. Zsigmond király megparancsolja a nádornak, országbírónak és erdélyi vajdának, hogy a még gyermek Szentkirályi Lászlót, míg a törvényes kort el nem éri, semminemű perben elitélni ne merészeljék 540

CCCCVII. 1435. aug. 3. Mocsi Miklós és Szomordoki Imre kolosvármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy Tuzsoni Semjén a Bolgár László osztott és osztatlan erdejét bitorolja 542

CCCCVIII. 1436. mart. 21. Lépes György erdélyi püspök a szentkirályi Bolgár Miklós özvegye és Bogáthi Péter közt folyó pert elhalasztja 542

CCCCIX. 1436. mart. 26. Lépes Loránt erdélyi alvajda inti Tóth Miklóst, hogy a Tuzsoni László, Bogáthi Péterné, Apa fia Györgyné és Toroczkai Illésné Sóspatakról elszökött jobbágyait adja vissza . 543

CCCCX. 1436. Losonczi Dezső levele szentkirályi Bolgár Miklós özvegyéhez a tartozása fejében neki igért lovak ügyében 544

CCCCXI. 1437. oct. 19. Apanagyfalvi Apa fia László nyugtatványa arról, hogy Somkereki Miklós az erdélyi követek számára megigért ötven forintot megfizette 544

OKLEVELEK

1206—1437.

I.

1206.

II. András a karakói, igeni és ramsi vendégeket az erdélyi vajdák bíráskodása, beszállása, a többi szászok által fizetett adók, szőlődézmák, barmaik után járó tized fizetése, a határokon kémszolgálat teljesítése s a külföldi hadjáratokban való részvétel alól — hacsak a király személyesen maga nem száll hadba — fölmenti.

Andreas dei gratia Ungarie, Dalmatie, Croatie, Rame, Servie, Gallicie Lodomerieque rex in perpetuum. Cum regie serenitatis intersit universorum regni sui hospitum libertatem, qua benigna illos nature manus beavit, illibatam inviolatamque debere conservare, speciali tamen quadam familiaritate horum utilitati ac quieti tenetur insudare, quos et nobilitas generis exhornat *(igy)* et provida priorum regum deliberatio acceptiores habuisse dignoscitur et digniores. Proinde primos hospites regni de tribus villis ultrasilvanis, Karako videlicet, Crapundorph et Rams, quos ex progenitorum nostrorum traditione sollicitam adhibentes circumspectionem magis precip[ue i]nter alios regni hospites cognovimus, benignius intuentes et eorum securitati ac statui regie mansuetudinis beneficio pullulante tali eos ob reprimendam posteriorum presumptionem libertatis gratia, quam et antecessorum nostrorum privilegiis obtinuere dotavimus, quod coram nullo prorsus iudice in agendis quibuslibet suis causis astare aliquatenus teneantur, nec voyvada aut officialis suus suo astare iudicio compellat pro tempore constitutus ultra silvas, nec aliquis voyvadarum descendere super eos possit, nisi a benivolentia ipsorum invitatus fuerit ab eisdem. A collectarum etiam, quibus alii saxones obligantur, sint immunes pensione,

nec ob custodiam confiniorum excubent in exploratione, neque etiam, nisi quando rex in propria persona in r[egnum exte]rnum processerit, in exercitum ire teneantur. Concedimus etiam eisdem, quod secundum ritum sue gentis viventes neque de vineis, quas ipsi plantaverunt, alicui persone tributa persolvere, neque de porcis vel ceteris animalibus suis, que in libera eorundem silva pascuntur, aliquid alicui nomine decimarum vel tributorum debeant impendere, sed omnium curarum,*) e[tiam nostre reg]ie protectionis in perpetuum gaudeant munimine; quod ut ratum ac stabile perduret in posterum, sigillo nostro confirmamus. Datum per manus Gotholti Orodiensis prepositi aule regie cancellarii, anno ab
1206. incarnatione domini M. CC. sexto, venerabili Iohanne Strigoniensi archiepiscopo existente, Pertoldo Colocensi, Willermo Transsilvano, Cepano palatino et comite Baciensi, [Benedicto voyv]ada.**)

Az erdélyi káptalannak 1572. oct. 15-én Krakó számára kelt átiratában, *8244.* III. András korabeli átiratban hátrább X. sz. a.

Kiadta *Benkő,* Milkovia II. 178; *Eder,* De initiis 172; *Schlözer,* Krit. zammlungen 290; *Fejér,* Codex dipl. III. 1. 33; *Teulsch u. Firnhaber,* Urkundenbuch zur geschichte Siebenbürgens I. 7; *Mittheilungen* des inst. für oester. geschichtsforschung V. 558; *Zimmermann u. Werner,* Urkundenbuch zur geschichte der deutschen in Siebenbürgen I. 9.

II.

1225.

II. András megparancsolja, hogy a karakói és igeni szász vendégektől akár eladott, akár vásárolt boruk után, szárazon vagy vizen, vámot szedni senki se merészeljen.

Andreas***) dei gratia rex Ungarie omnibus presentes literas inspecturis salutem in vero salutari. Auctoritate regia

---

*) Az eredetiben *curiarum,* de az *i* alatt pont van.

**) Megjegyzendő, hogy azon okleveleket, melyeket csak későbbi átiratokban őriz a Teleki-levéltár, eredetijei vagy korábbi átiratai pedig az Országos Levéltár diplomatikai osztályában találhatók — gondos egybevetés s egyik hiányainak a másból megjegyzés nélkül való pótlása után — ennek példányairól közöljük.

***) *Fejér* és *Teulsch u. Firnhaber* Ladislaus-nak mondják a királyt. De míg gr. *Kemény* József az előbbi kiadásához csatolt jegyzetében

firmiter precipimus universis, quod de vino priorum hospitum nostrorum saxonum videlicet de Karako et de Crapundorph nec de vendentibus, nec de ementibus tributum aliquod aliquis audeat recipere, nec super terram, nec super aquam, quoniam nos ipsis huiusmodi tributum ex nostra regia indulsimus liberalitate; quicunque vero vellet accipere, iram nostram graviter incurret. Ut autem presens scriptum firmum ac stabile permaneat, presentem paginam duplicis sigilli nostri munimine concessimus roboratam. Datum anno ab incarnatione domini M. CC. XXV., regni nostri anno XXIII.*) 1225.

Az erdélyi káptalannak 1572. oct. 15-iki átiratában, *8244.* III. András korabeli átiratban hátrább X. sz. a.

Kiadta *Fejér* VII. 4. 74; *Teutsch u. Firnhaber* I. 136; *Mittheil.* d. inst. f. oest. gesch. V. 559; *Zimmermann u. Werner* I. 43.

III.

Szászerkeden, 1238. febr. 12.

IV. Béla a karakói és igeni szász vendégeket a bíróválasztás jogával felruházza, a ki pörös ügyeikben bíráskodjék, ellenben ha az egyik fél magyar vagy székely, akkor közöttük a vajda dönt, de soha az alvajda; fölmenti az adózástól s a vajda befogadásától őket, de a királyt, ha oda megyen, tisztességesen ellátni tartoznak; kötelesek a király és nem a nemesek zászlaja alá négy jól fölfegyverzett lovast és két sátort küldeni; a bordézma alól szintén fölmenti őket s végre határaikat leirja.

Bela dei gratia Ungarie, Dalmatie, Croathye *(így)*, Rame, Servie, Gallicie, Lodomerie Comanieque rex omnibus Christi fidelibus presentes literas inspecturis salutem in vero salutari. Quanto regalis excellentie sublimitas a deo misericordiarum fonte plus accepisse dignoscitur, tanto in subiectis benignitatem exercere debet ampliorem, firmam spem fiduciamque gerens eadem mensura, qua impenderit, sibi remetiri. Hinc est, quod ad universorum notitiam presentium

---

kimutatja, hogy II. Andrásról, nem pedig IV. Lászlóról (a kire gondolni lehetne) van szó, — addig ezek a datumot s az uralkodási évet egyeztetik a névvel s amazt 1285-nek, ezt pedig XIII-nak írják. Ez ingadozásból kiindulva joggal mondhatta *Knauz* (Kortan 519.) ezt az oklevelet »kétes keletű«-nek.

*) Igy, helyesen *XXII.* lenne.

ac posterorum harum tenore volumus pervenire, quod nos hospitibus nostris saxonibus de villis Karako et Crapundorph talem concessimus libertatem, ut quemcunque de communi consensu et voluntate inter ipsos voluerint et elegerint, sibi preficiant in villicum, concedentes eisdem, ut in nulla causa coram quolibet iudice astare vel respondere teneantur, sed quotiens ambe partes litigantium fuerint ex ipsis, solus maior ville pro tempore constitutus secundum ipsorum consuetudinem debeat iudicare; si autem alia pars litigantium erit ex ipsis, alia vero de hominibus extraneis, voyvada discutiet et diffiniet, nec viceiudex eiusdem voyvade eos in aliquo debeat vel audeat iudicare. Preterea concessimus eisdem, ut nullam collectam solvere teneantur. Item concessimus eisdem atque statuimus, ut nullatenus voyvada quilibet pro tempore constitutus super eos descensum facere presumpmat, nostram autem personam utpote regiam cum omni debito et honore, sicut decet, cum illuc accesserimus, cum suis deliciis honorabunt. Preterea statuimus, ut iidem hospites cum quatuor militibus loricatis bene preparatis ac decenter hornatis cum totidem equis satis honestis et cohopertis *(igy)* ac duobus temptoriis sub nostro vexillo militare teneantur, et cum nostris militibus non in societate baronum nostrorum descendere teneantur. Terram autem, quam ex donatione antecessorum nostrorum possederunt, sub eisdem metis et terminis, quibus ab antiquo tenuerunt, pace perpetua eisdem reliquimus possidendam, nec etiam de vino, quod de propriis vineis eorum infra metas terre eorum cultis fuerit vindempniatum, tributa persolvant.

Prima autem metha *(igy)* terre ante dicte, sicut ex literis iudicum nostrorum, quos ad partes ultrasilvanas ad restituenda iura castrorum indebite alienata destinaveramus, percepimus, incipit supra collem acutum et tenet metam cum populis de villa Sard, deinde transiens per flumen Sard vadit ad magnam viam et ibi tenet metam ex una parte cum villa Sancti Martini, ab alia vero parte cum populis de villa Buchad, exinde pertransiens flumen Buchad vadit ad montem, qui dicitur Akazto, ubi tenet metam cum dictis populis de Buchad, abhinc vadit super vineam Crasu, exinde progre-

diens tendit ad caput maioris fluminis, quod dicitur Chylna, ubi habet metam cum populis de Buchad sepius memoratis, deinde procedens tenens metham cum Chanad comite filio Wofa super lapidem, qui dicitur Wela, et abhinc incipiens secus flumen Thyry vadit usque ad villam Woyasd et ibi habet metam cum eadem villa, exhinc vadit ad montem, qui respicit ad Morisium et ibi habet metam cum Petro bylocho, deinde procedens vadit ad villam Sancti Martini et tenet metham cum populis eiusdem ville, abhinc tendens superius versus silvam super beerch, qui dicitur Zuhodol, vadit super geminum montem et ibi habet metam cum supra nominatis populis de Buchad, exhinc procedens versus quendam collem, qui dicitur Pastorreu, vadit superius, in cuius cacumine habet metam, deinde egrediens super beerch vadit ad silvam eorundem inter abietes tendens ad terram predicti Chanad comitis, ubi prius cum eodem metam tenebat et ibi terminatur.

Ut igitur hec a nobis concessa libertas sit perpetuo valitura, nec possit ab aliquo in posterum retractari, presentes concessimus literas duplicis sigilli nostri munimine roboratas. Datum in villa saxonum de Erkud, anno domi- 1238. febr. 12 nice incarnationis M. CC. XXXVIII., secundo idus Februarii, regni autem nostri anno tertio.

Az erdélyi káptalannak 1572. oct. 15-én és 1587. *feria quinta in festo scilicet Ascensionis Domini* (maj. 7.) — utóbbi esetben mihályi Csáky Gábor részére — kelt átiratában, *8244* és *1143*. III. András korabeli átiratban hátrább X. sz. a. 1587. évi kápt. átiratban az orsz. ltárban *Dl. 30,355*. s a határjárásra vonatkozó rész az erd. káptalannak 1289-ben kelt oklevelében u. o. *Dl. 31,172. (Liber metalium* 199.)

Kiadta *Fejér* VII. 4. 84; *Endlicher*, Monum. Arpadiana 447 sok kihagyással; *Teutsch u. Firnhaber* I. 61; *Mittheil.* d. inst. f. oest. gesch. V. 559; *Zimmermann u. Werner* I. 66. A *Liber metalium* idézett lapján való töredéket kiadta *Fejér* VII. 2. 121; *Teutsch u. Firnhaber* I. 154; *Densusianu*, Documente privitore la istoria romanilor 1199—1345. Bucuresci 1887. 4° 486.

IV.

1266.

V. István ifjabb király és Erdély herczege a karakói és igeni vendégek panaszára őket az erdélyi vajdák és alvajdák bíráskodása alól kiveszi; a vajdáknak való szállásadás alól fölmenti, kivévén, ha Erdély megoltalmazására közéjök kellene szállania; birtokaikat a fehérvári várhoz tartozó Gyumurd nevű földdel megnagyobbítja; a tizedre és plebanusok szabad választására vonatkozó, atyjától adott kiváltságaikat megerősíti és megengedi, hogy hadjárat idején négy jól fölfegyverzett lovast és két sátort nem a nemesség, hanem a király zászlaja alá állítsanak.

Stephanus dei gratia iunior rex Ungarie, dux Transsilvanie et dominus comanorum omnibus presens scriptum inspecturis salutem in omnium salvatore. Inter ceteras dotes et ornamenta regalia thronum decorat regalem nutrix virtutum pietas prudenter intuens et pie sublevans inopias oppressorum, quia dum provisione moderationis regalis eorum excutiuntur onera, augetur numerus et ad ferventiora fidelitatis obsequia crescit affectus et excitatur devotio subiectorum. Ad universorum igitur notitiam volumus pervenire, quod cum hospites nostri de Karako et de Yguen per descensus continuos voyvade Transsilvani pro tempore existentis querelarentur plurimum se gravari, querelis etiam propulsassent frequentibus aures nostras, quod viceiudex voyvade pro tempore constitutus suo eos astare compellens iudicio multotiens afficeret eosdem laboribus sumptuosis, voyvada etiam ipsos contra libertatem eorum placitantes int . . . m evocando examen dampnorum et laborum gravamen irrogaret eisdem, nos condescendentes querelis et iustis inclinati precibus eorundem gratiam eis infra scriptam fecimus in premissis. Volumus igitur et ipsis hospitibus nostris irrevocabiliter indulgemus, quod nullus omnino voyvada Transsilvanus presens vel futurus debeat vel presumpmat descensum facere super eos, nisi tunc demum, cum aliqua, quod absit, gravis et inurgens regno nostro immineret adversitas, propter cuius necessitatem instantem ipsum voyvadam debita sollicitudine invigilantem defensioni et remediis regni nostri Transsilvanie oporteret divertere ad predictos hospites nostros, cum in

eo casu ipsius adventus hospitibus nostris predictis afferat commodum et tutelam, in quo casu eundem descendentem inter eos libenter et liberaliter procurabunt. Preterea volumus, ut voyvada, qui nunc est vel fuerit in futurum, dictos hospites nostros super quacunque causa litigantes inter se iudicandi non habeat facultatem, nisi forte vel ipsi aliquem extraneum, vel aliquis extraneus eos in voyvade iudicium evocaret; viceiudex tamen voyvade in nullo casu ipsos hospites nostros poterit iudicare. Ad hec cum dicti hospites nostri terram pro agricultura et usu suo sufficientem non haberent, quandam terram nostri castri Albensis ad nostram collationem pertinentem Gyvmurd vocatam et vacuam eisdem concessimus de liberalitate [nostra p]leno iure possidendam perpetuo, et hanc terram concessimus eisdem cum omnibus utilitatibus et pertinentiis suis sub eisdem metis et terminis, quibus antea fuerat limitata, ratas habentes elevationes metarum, quas homines nostri Paulus comes frater Andree comitis de Gyog et Lewe iobagio castri Albensis, presentibus iobagionibus castri . . . . de mandato nostro super terra predicta iuste et rationabiliter erexerunt. Super decimis etiam more saxonum persolvendis et libera electione plebanorum et super facto collecte generalis, de qua in privilegio karissimi patris nostri inveniuntur exempti, ac aliis in privilegio karissimi patris nostri super libertate predictorum hospitum nostrorum statutis et ordinationibus, que continentur in indulto eisdem privilegio karissimi patris nostri, ratificantes et confirmantes dictis hospitibus nostris privilegium karissimi patris nostri, concedentes eisdem specialiter, ut iidem hospites cum quatuor militibus loricatis, bene preparatis ac decenter hornatis, cum totidem equis satis honestis et cohopertis ac duobus temptoriis sub nostro vexillo militare et cum nostris militibus, non in societate baronum nostrorum descendere teneantur, prout in predicti patris nostri privilegio clare et expresse vidimus contineri. Ut igitur hec nostra concessio et ordinatio seu collatio robur obtineat perpetue firmitatis, nec per quempiam in aliquo cursu temporum possit vel debeat in irritum revocari seu aliquatenus retractari, predictis hospitibus nostris de

Karako et de Ygun presentes concessimus literas duplicis sigilli nostri munimine roboratas. Datum per manus magistri Lodomerii dilecti et fidelis nostri aule nostre vicecancel-
1266. larii, anno domini M. CC. LXVI.

Az erdélyi káptalannak 1572. oct. 15-én kelt átiratában, *8244.* III. András korabeli átiratban hátrább X. sz. a.

Kiadta *Fejér* VII. 4. 130; *Teutsch u. Firnhaber* I. 84 sok hibával; *Mittheil.* d. inst. f. oest. gesch. V. 561; *Zimmermann u. Werner* I. 96.

V.

Radnán, 1268. dec. 20.

A radnai bírák és esküttek bizonyítják, hogy előttök Rotho ispán birtokait, rokonai beléegyezésével, Brendlin fia Henrik ispánnak 155 márka tiszta ezüstért örökbe vallotta.

(N)os iudices et iurati de Rodna ad universorum notitiam harum serie cupimus pervenire presentium per tenores, quod comes Rotho cum bona voluntate omnium suorum amicorum et heredum fratris sui comitis Henchmanni, scilicet filie sue Margarete, vendidit has possessiones comiti Henrico filio Brendlini et suis heredibus heredumve successoribus pro centum et quinquaginta V marcis fulminati argenti cum pondere de Rodna pro nec[ess]itate et solutione, quam comes Rotho domino regi pro officio solvere tenebatur. Nomina vero ipsarum possessionum hec sunt: primo turris lapidea et domus lignea aput turrim et curiam circummunitam cum fundo, sicut condam comes Henchmannus possedit. Item molendinum ultra aquam Zhomos cum omni utilitate, sicut fuit comitis Henchmanni. Item casam integraliter et duas curias et omnes agros sub castro, quos ad comitem Henchmannum novimus pertinere. Item medias partes argentifodinarum undique locorum, quas ad comitem Rothonem novimus pertinere. Has vero possessiones prenominatas comes Rotho et omnes sui consanguinei, et heredes comitis Henchmanni, et filia sua Margareta coram nobis et viris religiosis fratribus minoribus, et domino cruciato fratre Detrico libere et hereditarie comiti Henrico filio Brendlini et suis heredibus heredumve successoribus resignaverunt iure perpetuo possidere; hoc autem adiecto, quod

comes Hench nec sui heredes super reliquas possessiones et heredes comitis Henchmanni nullam querimoniam possint nec debeant promovere, quia sicut dicitur, quod comes Henchmannus pecuniam Hench comitis filii Brendlini recepisset. Hec omnia inter ipsos utraque parte sunt abnegata et perpetualiter sedata, quod nunquam seriatim debent revocari. Nos igitur quia iudices et iurati auctoritate regia sumus constituti, ut quid ore coram nobis loquitur, vero et iusto testimonio non infringatur nec infringi possit, super ipsam conventionem et emptionem inter comites Henricum filium Brendlini et Rothonem ortas et eorum heredes contulimus literas nostras in testimonium sub munimine sigilli communitatis civium roboratas. Datum in Rodna, in vigilia Thome apostoli anno ab incarnatione domini M. CC. LX. octavo. 1268. dec. 20.

Eredetije hártyán, a hátára nyomott pecsét maradványával, *7639.* Kiadta *Fejér* IV. 3. 480 sok hibával, továbbá 1228. évi datummal VII. 4. 77; *Teutsch u. Firnhaber* I. 89; *Densusianu* 336; *Zimmermann u. Werner* I. 99.

VI.

Budán, 1279. maj. 11.

IV. László király a szerződésbe, mely szerint Lőrincz szörényi bán a dobokavármegyei Kentelkét 150 ezüst márkáért Radnai Hencs ispánnak eladta, beléegyezését nyilvánítja.

Nos Ladislaus dei gratia rex Hungarie memorie commendantes significamus quibus expedit tenore presentium universis, quod Laurentius banus de Zeurino filius quondam Laurentii voyvode dilectus et fidelis noster ad nostram accedens presentiam a nobis petivit humiliter supplicando, quod quandam possessionem suam Kendteluk vocatam, olim ad comitatum de Dobaka pertinentem, quam idem Laurentius voyvoda pater eius a serenissimo principe domino Bela felicis recordationis rege, avo nostro karissimo acquisiverat, comiti Hench filio Brendulini de Rodna rectori castri Budensis, propinquiori suo videlicet commetaneo vendendi facultatem liberam preberemus. Et licet successivis temporum mutationibus predicta possessio Kendteluk vocata ad diversas manus fuisset devoluta, tamen quia eandem possessionem

per prefatum Laurentium voyvodam pro magnis et fidelibus suis obsequiis fuisse comperimus acquisitam, nec debebat collatio sibi facta de eadem aliqualiter retractari, nos, qui ex officio suscepti regiminis debemus librare merita, negotiorum et iuste petentium votis acquiescere, petitionem ipsius Laurentii bani in hac parte duximus admittendam, presertim quia idem in pacifica possessione ville seu possessionis memorate constitutus fuerat illa vice. Qui obtenta a nobis licentia huiusmodi coram nobis personaliter comparendo sepe dictam possessionem Kendteluk vocatam confessus est se prefato comiti Henc pro centum et quinquaginta marcis finiti *(igy)* argenti vendidisse et ipsam pecuniam ab eodem plenarie recepisse. Cui quidem emptioni et venditioni nos de beneplacito omnium baronum nostrorum ad instantiam partium consensum prebuimus regium et assensum volentes, quod ipsam possessionem Kendteluk idem comes Hench et per eum sui heredes heredumque suorum in posterum successores in metis prioribus et antiquis, quibus eadem fuerat limitata, cum eius utilitatibus et pertinentiis universis, absque inquietatione cuiuslibet, perpetuo possidere valeant et habere, omnibus privilegiis, instrumentis, literis et munimentis aliis, si que forsitan processu temporum per eos, ad quos eadem possessio in temporum mutationibus, ut premittitur, devenerat, vel per quosdam alios possent in iudicio vel extra contra eundem comitem Hench exhiberi, cassatis penitus et in irritum revocatis et tantum presentibus valituris. Datum Bude, in festo Ascensionis Domini, anno domini M. CC. LXX. nono.

1279. maj. 11.

Eredetije hártyán, *7637.*

Kiadta *Fejér* V. 2. 547; *Teutsch u. Firnhaber* I. 117; *Densusianu* 420; *Zimmermann u. Werner* I. 136.

VII.

(Gyulafehérváron) 1288.

Az erdélyi káptalan bizonyítja, hogy előtte Viszló fia Lőrincznek fia Péter a Besztercze folyó mellett levő Szentandrást Ulkin comesnek 30 ezüst márkáért eladta.

— — quasdam duas literas — — capituli ecclesie Transsilvane — — curavit exhibere — — quarum prima, dicta

feria secunda proxima post dominicam Oculi anno domini 1390.
Millesimo CCC. nonagesimo confecta litera tenorem predicta- mart. 7.
rum aliarum literarum ipsius capituli privilegialium in dicto anno
domini Millesimo CC. LXXX. octavo subortarum in se habens 1288.
nos informabat inter alia, quod Petrus filius Laurentii filii
Wyzlo ad ipsius capituli personaliter accedens presentiam
quandam terram suam Zenthandreas vocatam, adiacentem et
existentem iuxta fluvium Bezterche, ex permissione omnium
commetaneorum suorum cum omnibus utilitatibus suis et
pertinentiis, silvis, virgultis, nemoribus et fenetis comiti Wlkyno
et suis successoribus perpetuo possidendam pro triginta mar-
cis fini argenti confessus extitisset vendidisse coram capitulo
prenotato.

Verébi Péter erdélyi alvajdának 1394. jul. 12-én kelt itéletleveléből hátrább CLXXXIV. sz. a.

VIII.

1289. sept. 3 után.

IV. László a karakói vendégeknek a fehérvári várhoz tartozó Gyumurd nevű földre vonatkozó, apjától kapott adománylevelét megerősíti.

Ladislaus dei gratia Ungarie, Dalmatie, Croatie, Rame, Servie, Gallicie, Lodomerie, Comanie Bulgarieque rex omnibus Christi fidelibus presentes literas inspecturis salutem in domino sempiternam. Ad universorum notitiam tenore presentium volumus pervenire, quod nos quandam terram castri nostri Albensis Transsilvanie Gyvmurd vocatam, quam Stephanus rex pater noster karissimus felicis recordationis mediante privilegio suo fidelibus hospitibus suis de Karako contulerat, cum omnibus utilitatibus et pertinentiis eiusdem sub eisdem metis et terminis, prout in privilegio dicti patris nostri karissimi vidimus contineri, reliquimus, donavimus et concessimus eisdem fidelibus hospitibus nostris de Karako pacifice et irrevocabiliter possidendam et habendam volentes, quod iidem hospites nostri de Karako eadem gaudeant et permaneant libertate, quam idem Stephanus rex pater noster karissimus mediante suo privilegio dignoscitur concessisse. Ut autem huius nostre donationis seu collationis series robur

obtineat perpetue firmitatis, nec processu temporum per quempiam possit vel debeat revocari, presentes concessimus literas duplicis sigilli nostri munimine roboratas. Datum per manus venerabilis patris Gregorii dei gratia episcopi Chanadiensis aule nostre cancellarii dilecti et fidelis nostri, anno
1289. domini M. CC. octuagesimo nono, regnorum nostrorum anno decimo octavo.

Az erdélyi káptalannak 1572. oct. 15-én kelt átiratában, *8244.* III. András korabeli átiratban hátrább X. sz. a.

Kiadta *Fejér* VII. 4. 216; *Teutsch u. Firnhaber* I. 151 sok hibával; *Wenzel*, Codex dipl. Arp. IV. 339; *Mittheil.* d. inst. f. oest. gesch. V. 563; *Zimmermann u. Werner* I. 162.

IX.

(Gyulafehérváron) 1291.

Az erdélyi káptalan bizonyítja, hogy előtte a székely eredetű Benczencz fiai István és Domokos a magok és testvérök Mikó nevében Sóttelek nevű földjüket Kelnöki Csel fiainak, Dánielnek és Salamonnak örökbe vallották.

Capitulum ecclesie beati Michaelis archangeli Transsilvane universis Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presens scriptum inspecturis salutem in salutis largitore. Universorum notitie harum serie declaramus, quod Stephanus et Dominicus filii Benchenc de genere siculorum pro se et Mykone fratre ipsorum personaliter coram nobis comparendo terram suam Sohtteluk vocatam ex collatione felicis recordationis regis Stephani, ut ex privilegio eiusdem domini regis exinde confecto intelleximus, sibi donatam cum omnibus utilitatibus suis et pertinentiis sub iisdem antiquis metis, signis seu terminis, quibus eam iidem filii Benchenc habuerunt et possederunt, dederunt, tradiderunt et irrevocabiliter vendiderunt tam ex parte sua quam ex parte Mykonis predicti fratris sui Danieli et Salomoni comitibus, filiis Chel de Kelnuk et per eos eorundem successoribus iure perpetuo possidendam et habendam, pro viginti marcis fini argenti per eosdem filios Benchenc, ut iidem dixerunt, a dictis filiis Chel plene habitis et perceptis.

Cuius quidem terre mete seu termini, sicut ex tenore memorati privilegii domini Stephani regis didicimus, tali ordine

distinguntur: incipit enim prima meta a parte orientali a meta terre Iwanche iobagionis castri Albensis Transsilvani, ubi habet metam terream iuxta metam ipsius Iwanche iuxta Morisium, inde venit ad partem meridionalem ad metam terre saxonum de Romoz, ubi habet metam iuxta metam terre Romoz, inde vadit ad metam terre saxonum de Waras, ubi habet metam, deinde protenditur ad metam terre Galmar, que est Egidii filii Leustachii, exinde iuxta terram Galmar, que pertinet ad Egidium, vadit superius super Morisium ad terram Iwanche supra dicti ad priores metas, aqua Morisii a parte meridionali a meta terre Galmar, que est Egidii, usque terram Iwanche ante dicti, ipsi terre Sohtteluk remanente, a parte vero septemtrionali villam Gyog contingente, ibique terminatur.

Item Stephanus et Dominicus predicti tam se quam ipsum Mykonem fratrem suum obligaverunt expedituros propriis laboribus et expensis pretactos filios Chel ab omni quam contra eosdem ratione prenotate terre Sohtteluk processu temporis per quempiam oriri contingeret actione, vel de aliis possessionibus suis equivalentem terram conferre filiis Chel prenotatis. In cuius rei testimonium perpetuamque firmitatem ad petitionem et instantiam predictorum presentes concessimus literas munimine nostri sigilli roboratas. Datum magistro Michaele preposito, Gregorio cantore, Paulo custode, Petro decano ecclesie nostre existentibus, anno domini M. CC. nonagesimo primo. 1291.

Az erdélyi káptalannak 1379. jun. 15-ikén kelt átiratában hátrább CXLIII. sz. a. Vesd össze az orsz. ltárnak *Dl. 1334.* és *1335.* jelzetű okleveleivel.

Kiadta *Wenzel* X. 61; *Szabó* Károly, Székely Oklevéltár I. 24; *Densusianu* 517; *Zimmermann u. Werner* I. 185.

X.

(Gyulafehérváron) 1292—1301. jan. 14.

Az erdélyi káptalan, továbbá a gyulafehérvári domokos- és ágostonrendüek conventjei jelentik III. Andrásnak, hogy a karakói, igeni és ramsi vendégeknek II. Andrástól, IV. Bélától, V. Istvántól és IV. Lászlótól nyert adományleveleit hiteles alakban átirták.

Excellentissimo domino suo Andree dei gratia illustri regi Ungarie capitulum ecclesie beati Michaelis archangeli Transsilvane et conventus ordinis fratrum predicatorum de domo Albensi, ac conventus ordinis fratrum heremitarum sancti Augustini etiam de domo Albensi inclinationem et orationes in domino debitas ac devotas. Cum populi vestri de villa Karako et de villa Yguen causa statuendi in vestri presentia privilegia super libertatibus ipsorum emanata per dominum Ladislaum voyvadam Transsilvanum *) sint citati, iidem populi propter distantiam loci ac viarum discrimina eadem privilegia secum deferre non presumpmentes a nobis humiliter cum precum instantia petierunt, quod eadem privilegia rescribi seu exemplari faceremus et sub nostris sigillis vestre maiestati mitteremus. Quorum populorum iustis precibus inclinati memorata privilegia non cancellata, non abrasa, nec in aliqua sui parte vitiata, Andree videlicet, Bele, Stephani atque Ladislai regum illustrium, vestrorum progenitorum modo simili vestris privilegialibus literis renovata de verbo ad verbum cum summa diligentia rescribi fecimus et presentibus inseri sub nostris sigillis vestre celsitudini transmittentes et vestram

*) A nagy becsű *Urkundenbuch zur geschichte der deutschen in Siebenbürgen* tudós szerkesztői ez oklevél keltét az 1296. és 1301. jan. 14. közti időre teszik. Abból indulnak ki, hogy 1296. apr. 18-án még Loránd az erdélyi vajda *(Fejér* VI. 2. 24.) s utánna az első biztos adat szerint 1297. apr. 21-étől kezdve *(Fejér* u. o. 100, 102.) a III. András egész életében — sőt azután is 1315-ig — László következik. Véleményem szerint azonban az az egy, általok közölt oklevél is, mely szerint az ország nagyjai — ezek között *Ladizlaus vayvoda Transsilvanus* és *Rolandus quondam vayvoda* — 1292. jul. 29-én a budai országgyűlésen Slavonia herczegét Albertet magyar nemességre emelik, határozottan ellene mond annak, hogy keltét 1292—1301. jan. 14. helyett csak az 1296—1301. jan. 14-ig terjedő időre szorítsuk.

maiestatem exorantes genibus provolutis, quatenus dictos populos vestros semper a suis progenitoribus sicut et nunc fidelissimos, ob merita suorum fidelium servitiorum per illustres reges progenitores vestros pre ceteris speciali prerogativa favoris amplexatos in suis libertatibus dignemini conservare. Quorum quidem privilegiorum tales sunt tenores: Andreas dei gratia — — *sat., l. II. Andrásnak 1206. évben kelt oklevelét elébb I. sz. a.* — Andreas dei gratia — — *sat., l. ugyan neki 1225-ben kelt oklevelét elébb II. sz. a.* — Bela dei gratia — — *sat., l. IV. Bélának 1238. febr. 12-én kelt oklevelét elébb III. sz. a.* — Stephanus dei gratia — — *sat., l. V. Istvánnak 1266-ban kelt oklevelét elébb IV. sz. a.* — Ladislaus dei gratia — — *sat., l. IV. László-nak 1289. sept. 3 után kelt oklevelét elébb VIII. sz. a.*

Az erdélyi káptalannak 1572. oct. 15-én kelt átiratában, *8244.* Eredetije, melyről a három hártya zsinóron függő pecsét leszakadt, hártyán az orsz. lt. *Dl. 30,354.*

Kiadta *Fejér* VII. 4. 257; *Teutsch u. Firnhaber* I. 222; *Mittheil.* d. inst. f. oest. gesch. V. 563; *Zimmermann u. Werner* I. 202.

XI.

1299. oct. 19.)*

Az erdélyi káptalan birtokainak határjárásáról szóló oklevél töredékei.

1.

Orbó határjárása.

Item mete autem terram capituli Orbow vocatam a terra Beeld nobilium de eadem separantes hoc ordine distingun-

*) A III. András ezen oklevele keltének évét az orsz. ltár *Dl. 31,060.* oklevele s a Teleki-ltár itt közölt egyik oklevéltöredéke mondja meg nekünk a Gombási Miklós és Forrai Péter megnevezésével. A napot — *quarto decimo kalendas Novembris* (oct. 19.) — ugyancsak az orsz. ltár *Dl. 30,662.* oklevele tartotta fenn, megemlékezvén a Gombási Miklós és Forrai Péter küldetéséről is. Miután hosszas utánjárással sikerült megállapítanom, hogy e töredékek mind a III. András idézett oklevelének részei — bár közűlök csak kettőt őriz a Teleki-ltár — nem tartottam érdemetlennek a közlésre. Erre a privilegiumra hivatkozik — de datum nélkül — *Myrozlo* és *Deyche,* továbbá *Orbou, Enyed* és *Turuzkou* s végre *Orbou, Enyud* és *Tewys* határjárása alkalmából 1355., 1369. és 1372-ben még három oklevél az országos ltárban *Dl. 31,097., 31,105.* és *30,076.*

tur: incipit ab oriente in Morisio in loco Fuuk vocato et exit ad duas metas terreas, inde flectitur contra aquilonem et transiens quandam venam venit ad viam ad duas metas terreas, inde procedens iuxta locum Scopudtov vocatum ad duas metas terreas, hinc eodem cursu transit magnam viam, per quam itur Albam ad Seg ad arborem twl meta terrea circumseptam, ubi sunt alie tres mete terree, hinc per idem Seeg flectitur contra septemtrionem contra villam Orbow ad unam metam terream terra Beeld a meridie remanente, hinc venitur ad aliam metam terream, hinc in fine eiusdem Seg ad duas metas terreas, hinc descendit sub ipsum Seeg ad vallem et in radice ipsius Seg flectitur contra occidentem et venit ad metam terream iuxta viam positam, per quam viam ascendit iterum in Seg et venit ad tres metas terreas, quarum una est ecclesie, alia dictorum nobilium, tertia vero filiorum comitis Andree de Syeeg,*) inde descendit in vallem, que vocatur Zarazorbow contra aquilonem in vicinitate dictorum filiorum comitis Andree, inde ascendendo per ipsum potak venit ad duas arbores byk et gyrtean ad metam terream, que arborem gyrtean circumcingit, inde per idem patak ascendit ad caput eius, ubi salit de eodem contra aquilonem ad arborem ilicis meta terrea circumdatam et ad aliam metam terream magnam et antiquam, inde ad arborem twl meta terrea circumcinctam et ad aliam metam ibidem positam, inde descendendo venit ad duas metas terreas in latere positas, inde cadit in potak, de quo transit ad unam metam terream inter duos rivos descendentem sub loco Gyomaal vocato positam, inde ascendens cadit in rivulum, in quo ascendit usque ad caput eius, iuxta quem ab oriente est meta terrea inter arbores nucis et ilicis posita, inde per viam ascendit ad duas metas terreas ab utraque parte vie positas, inde per eandem viam transiens unum rivulum ascendit ad arborem ilicis a parte occidentis meta terrea circumdatam et ad aliam metam terream sub monte Gyomalhege vocato positam, inde transiens quendam rivulum ascendit ad arborem ilicis meta terrea circumdatam, inde adhuc contra aqui-

*) Így, hibásan *Gyog* helyett.

lonem ascendit et descendit, pertransiens diversos rivos ascendit montem, qui est supra rivum Orbow, in cuius latere a parte rivi sunt due mete terree, unde descendens cadit in rivum Orbow, per quem rivum ascendit usque ad montem Pilys, ubi in capite Orbow sunt due mete sub monte Pilys, de quibus ascendit ad cacumen montis in fine dicti montis Pilys, unde per beerch protenditur contra septemtrionem et venit ad locum, ubi caput fluvii Kysenegd vocati de radice ipsius montis fluit in possessionem ecclesie Enug vocatam, ubi etiam dicta possessio Enyd tenet metas cum terra filiorum comitis Andree predictorum Gyog nuncupata dicto beerch memoratas duas possessiones dividente, unde vadit per idem beerch . . . supra locum Nogenugdfenfeu *) vocatum in vicinitate alpis Gyulahawasa vocate et descendit per beerch in vallem et venit ad fluvium Twruzco, qui fluit in fluvium Enyd, ad duas metas terreas, unde transiens ascendit inter septemtrionem et aquilonem et venit ad tres metas terreas antiquas in dorso montis Zaadkw et Mezkw existentes supra puteum positas, inde declinat contra septemtrionem et cadit in rivum Rakws, quem saliens ascendit in altum beerch in vicinitate possessionis Lapaad vocate et ascendendo per longum spatium in densis silvis descendit per antiquas metas usque terras arabiles, ubi sunt due mete terree, inde contra orientem ad alias duas metas terreas antiquas, hinc transiens finem unius beerch in planitie cadit in vallem quandam, in qua est arbor ulmi, per quam descendit directe in fluvium Lapaad sub villa Lapaad, per quem fluvium descendit contra meridiem directe et in vicinitate terre Myrozlow, que similiter est capituli, cadit in Morisium iterato et per Morisium descendendo venit ad locum, ubi terra Enyd incipit cum terra Tynod filiorum comitis Andree commetari, que per has metas distinguntur: incipit enim a fluvio Morisii in duabus metis terreis supra arborem pomi positis, in quarum metarum ex adverso inde ab oriente in insula Morisii stant

*) Így; a kolosmonostori conventnek 1372. jun. 5-én *Orbou, Enyud* és *Tewys* határának, a III. Endre oklevele alapján történt megjárására vonatkozó oklevelében *locus Nogenydfew*nek iratik. Ugyanott még *rivulus Nogenyudfew* is előfordul. Orsz. lt. *Dl. 30,706.*

due arbores magne nyaar vocate, a quibus duabus metis proceditur contra occidentem et transiens per sata unam venam aquosam venit ad terream metam iuxta ipsam venam ab occidente positam, inde eodem cursu venit ad viam lapideam, per quam tendit contra meridiem ad duas metas antiquas valde sub eadem via in fine nemorum positas, hinc eodem cursu venit ad arborem iuxta in fine Orbow positam *) meta terrea circumdatam, inde vertitur contra orientem per unum sulcum et venit iuxta pratum lutosum ad unam metam, hinc ad aliam metam, inde flectitur iterum contra meridiem et venit ad unam metam, hinc ad aliam sub villa Orbow positam, inde tendit iterato contra orientem et venit ad duas metas, hinc ad alias duas metas iuxta Morisium positas, ubi cadit in Morisium et per Morisium descendens revertitur ad locum Fuk superius nominatum.

Eredetije papíron, a XIV. század első felére való kézzel az orsz. lt. *Dl. 30,622.*, s töredékben u. o. *Dl. 31,060.*

A töredéket kiadta *Nagy* I., Cod. patr. VIII. 401 ; *Zimmermann u. Werner* I. 529.

2.

Buzd határjárása.

— — Incipiunt **) videlicet mete terre Buzd super uno berch Enid vocato in tribus metis terreis, quarum una est terre Buzd a septemtrione, alia ville Enid ab oriente, tertia ville Monondorh a meridie, hinc in eodem berch itur ad occidentem in commetaneitate dicte ville Mondorh, que est comitis Henning de Apold et in eodem berch venit ad tres metas antiquas, quarum una est arbor twl, hinc ad duas

*) Így, *ad arborem iuxta finem Orbow positam* helyett.

**) Miután Tamás erdélyi vajda az erdélyi káptalan s a Salamon fia Miklós és Dániel fia Mihály közt bizonyos földterület miatt folyó perben, *quam idem capitulum ad villam eorum Buzd pertinere asserebat et predicti Nicolaus et Michael similiter ad eos et ad villam eorum Rengelkerh nominatam pertinere allegabant,* 1338. *in octavis Epiphaniarum Domini* (jan. 13.) úgy itélt, hogy irományaikat mutassák be, a káptalan *pro iure suo quoddam privilegium Andree regis produxit, in quo inter alia quendam articulum vidimus et reperimus . . . . . qui articulus metarum sic incipit* — mondja Péter alvajda itéletében.

metas, inde in eodem berch ascendit ad duas metas antiquas, inde ad duas metas, deinde inter meridiem et occidentem in eodem berch ad duas metas antiquas, inde pervenitur super caput vallis Monorosuelg *) vocate ad tres metas antiquas, quarum una est ecclesie, altera predicti Henneng, tertia filiorum Chel, qui ibi erant personaliter, per quod berch in vicinitate Danielis et fratrum suorum, filiorum Chel predictorum [cur]rit contra aquilonem descendens per virgulta et venit ad duas metas antiquas, hinc per idem berch inter terras arabiles descendit ad unam metam antiquam in monticulo in planitie positam, inde adhuc descendendo venit ad duas metas antiquas, que quia in parte per aratra demolite fuerant, partes eas concorditer renovarunt, hinc descendit in terris arabilibus per continuas metas binas et binas, quas partes ibi ex novo in concordia construxerunt, et cadit in rivum Orbowpatak vocatum, quem transiens venit ad radicem montis, ubi partes erexerunt duas metas, unde ascendit in valle per viam ad unam pirum positam, in capite ipsius vie in berch ad duas metas terreas ab utraque parte ipsius vie ex novo per partes erectas, ubi incipit metas tenere cum villa Spreng, que est filiorum Chel predictorum, in cuius vicinitate per idem berch itur ad orientem ad duas metas terreas, hinc ad alias duas metas, deinde ad alias duas metas, quas partes in eodem berch ex novo concorditer erexerunt, hinc in eodem berch itur ad duas metas antiquas, inde ad alias duas metas antiquas, quas partes statuerunt renovari, inde per idem berch declinando parumper ad septemtrionem ascendit cacumen cuiusdam monticuli supra villam Spreng positi, in quo sunt due mete, inde per idem berch iterato contra orientem, in quo eundo per crebras metas veteres binas et binas, quarum quedam prius fuerunt renovate, quedam vero demolite, ita quod solum aree sive sedes earum manifeste patent et dum ibi gramina pullularunt, venitur ad finem ipsius berch, unde descendit in satis ad magnam viam, per quam itur de villa Buzd in villam Alardi et in villam

*) A *Dl. 30,662.* jelzetű, 1365. jan. 25-én kelt töredékes átiratban *Monundorph vellge.*

Pauli filii Ladislai iuxta terram Buzd a septemtrione remanentes, quam viam transiens ascendit ad supercilium cuiusdam monticuli Seeg vocati ad duas metas in terris arabilibus existentes, in quo flectitur quasi contra meridiem ad unam metam antiquam, hinc ad duas metas renovatas, a quibus venit ad silvam, in qua parum procedit et reflectitur ad montem et in berch ascendendo venit ad duas metas sub arboribus twl positas, quarum una est vetus, alia nova, inde ascendit ad cacumen ipsius berch ad tres metas antiquas, ubi vicinantur terre Enig.

Péter erdélyi alvajdának 1338. *in Sancto Emerico quarta die octavarum predictarum* (jan. 16.) az erdélyi káptalan mint felperes részére, *Nicolaus filius Salamonis ac Michael filius Danielis* alperesek ellen hártyán kiadott itéletlevelében az orsz lt. *Dl. 31,057.*, s töredékben *Dl. 30,662.*

Kiadta *Nagy* Imre, Cod. patrius VIII. 418; *Zimmermann u. Werner* I. 531.

3.

Borbánd határjárása.

— — Item terra Borbanth, que est capituli, separatur a terra populorum de Alba per cursum fluvii Ompey, ubi ipse fluvius in naturali et principali cursu suo circa Albam cadit in fluvium Morisii et ascendit a Morusio revertens per ipsum fluvium contra aquilonem usque ecclesiam *) Teremi vocatam in honore sancte crucis sitam, ubi terram Albensem **) ab occidente, a septemtrione vero terra remanet Borbanthina usque molendinum domini episcopi in fluvio Ompey situm, ubi salit de ipso fluvio contra septemtrionem ad duas metas terreas, quarum una est terre episcopalis Naghkeorthwely vocate, altera autem terre Borbanthine supra dicte, unde proceditur adhuc contra septemtrionem contra villam Borbanth et itur in Seegh, in cuius latere est kwtfew fluens contra orientem, in eodem Seegh pervenitur ad finem eiusdem Seegh ad metam terream, inde flectitur ad occidentem et per idem Seegh ad duas metas terreas, unde per idem Seegh pervenit ad aquilonem ad duas metas terreas successive positas,

*) A *Dl. 36,545.* sz. töredékben *fontem.*

**) Hibásan *terra Albensis* helyett.

inde ad duas metas terreas, unde per idem Seegh itur ad duas metas terreas versus occidentem, unde reflectitur ad plagam australem ad duas metas in eodem Seegh positas, hinc vergit ad meridiem per sata ad metam inter vepres positam, inde adhuc ad meridiem et cadit in fluvium Ompey iterato, ubi situm est molendinum magistri Clementis et Pauli custodis prope sub villa Ompey sive Regulusthelke vocata supra dicta, terra episcopatus a meridie, terra autem capituli Borbanth vocata ab occidente, a septemtrione et ab oriente iuxta cursum metarum predictarum remanentibus; unde*) per ipsum Ompay fluvium ascenditur inter terras capituli ab utraque parte fluvii usque ad locum, ubi idem fluvius extractus fuit de veteri fluvio Ompey, transeuntis

---

*) Az erdélyi káptalannak 1573. maj. 1-én kelt s a jegyzetben idézendő oklevelében ezt olvassuk:

Nos itaque . . . . . quasdam literas privilegiales serenissimi quondam ultimi Andreae dei gratia regis Hungariae, Dalmatiae, Croatiae, Ramae, Serviae, Galiciae, Lodomeriae, Cumaniae, Bulgariae etc. reinvenimus, in quibus reambulationes, distinctiones et renovationes metarum diversorum bonorum et possessionum capituli ecclesiae Albensis Transsilvanae continentur, quae ad mandatum dicti domini regis Andreae etc. per homines suos regios ad id deputatos et transmissos, comitem videlicet Nicolaum de Gumbach et comitem Petrum de Forro sub testimonio hominis venerabilis capituli ecclesiae Waradiensis, Martini scilicet custodis et canonici eiusdem ecclesiae Waradiensis statim post exustam per saxones cathedralem ecclesiam Albensem ac capitulum eiusdem et post amissa privilegia capituli cum sigillo ad restaurationem eiusdem capituli et praedictorum bonorum possessionariorum factae et sequestratae fuerant anno domini M. CC. nonagesimo nono, literaeque earundem reambulationum eodem anno confectae et emanatae sunt, quas quidem literas serenissimus quondam princeps dominus Ludovicus dei gratia Hungariae, Dalmatiae, Croatiae, Ramae, Serviae, Galiciae, Lodomeriae, Comaniae, Bulgariae etc. rex, princeps Salernitanus et honoris montis sancti Angeli dominus in omnibus continentiis, articulis, clausulis acceptavit, approbavit et ratificavit, ac dicto capitulo de plenitudine potestatis et (ex) certa scientia perpetuo valituras confirmavit et in patenti pergameno conscriptas, sigillique sui duplicis in cordula sericea albi coloris pendentis munimine roboratas pro iurium suorum uberiori cautela dedit et donavit communi iustitia et aequitate suadente anno domini Millesimo trecentesimo sexagesimo nono — — sat. V. ö. orsz. lt. *Dl. 31,060.* A Nagy Lajos oklevele *octavo kalendas mensis Octobris* (sept. 24.) kelt. Orsz. lt. *Dl. 36,545.*

per villam Borbanth et per locum ipsius veteris Ompey in ipso exitu predicta terra Borband commetatur terre domini episcopi Saard vocate, in cuius vicinitate per locum veteris Ompey in Seeg revertitur ad orientem ad tres metas terreas in fine satorum positas, quarum una est terre Saard, alia terre Ompey, tertia vero terre Borbanth predictarum, inde flectitur contra septemtrionem et intrat nemus Ompey ad arborem tuul meta terrea circumdatam, inde transiens ipsum veterem fluvium Ompey in quadam vena venit ad arborem ilicis meta terrea circumseptam, inde ad metam terream, in qua est arbor twl, inde transiens ipsum nemus cadit in viam, per quam itur adhuc ad septemtrionem,*) iuxta quam ab oriente est meta terrea, unde per eandem ad duas metas, quarum una est in via, alia iuxta viam sub dumo ilicis ab oriente, inde per eandem viam in vallem, hinc ascendit ad montem ad tres metas terreas, quarum una est episcopalis, altera capituli, tertia vero hospitum de Korkou, ubi terra Borbanth a meridie, terra vero Sard ab occidente existunt, ubi in latere montis a septemtrione in vicinitate dictorum hospitum de Korkou postmodum vertitur contra orientem et ascendit per viam ad duas metas terreas iuxta viam ab utraque parte positas, quarum una est Pauli de Corkow et altera capituli, inde in eodem latere septemtrionali descenditur ad unam metam terream, unde venitur ad tres metas terreas, quarum una est terre Borbanth, alia hospitum de Iguen, tertia dicti Pauli, per quam**) adhuc proceditur autem contra orientem in eodem latere et venitur ad metam terream dividentem terram Borbanth et terram Iguen, unde ascenditur ad berch ad tres metas, quarum una est capituli, altera hospitum de Iguen et tertia hospitum de Crakow predictorum, ubi incipit tenere metas cum hospitibus de Crakow et per idem berch vertitur paulisper ad meridiem et ascendens ad unam metam venit ad aliam in eodem berch, in quo declinat iterum ad orientem et venit ad duas metas terreas, unde ascendit per

*) Az *Unde per ipsum Ompay* — — sat. idáig terjedő rész olvasható az 5. számú töredékben is a *Secunda meta Ompay* — — sat. szavakig.

**) Hibásan *quartam*.

dorsum montis Eleosberch vocati ad duas metas, inde eodem gressu ad duas metas, unde venitur ad supercilium ipsius berch ad metam perforatam, abinde descendit ad duas metas iuxta pirum positas, unde cadit in Morusium et per Morusium ascendit ad metam priorem terra Borbanth a meridie, terra vero hospitum de Corkow a septemtrione remanentibus.*)

4.

Királytelke határjárása.

Item circumeundo in berch sub monte Wkrws cadit in Gianpataka contra orientem, similiter quod in exitu nemoris in fine terre arabilis est meta terrea antiqua, que relicta terra Thatar**) incipit separare terram Albensem predictam a terra capituli Regulusthelke vocata a septemtrione posita ipsa terra Albensi a meridie remanente, unde adhuc contra orientem in alio fine eiusdem terre arabilis in specula montis sunt mete terree, inde descendit per sata ad duas metas terreas antiquas inter magnas vias positas, in quarum una est lapis, inde directe venit ad metam terream, inde venit ad duas arbores nyaar e summitate precisas iuxta fluvium Ompey existentes et cadit in ipsum fluvium, ibique terminantur.

Az *Unde per ipsum fluvium Ompay* — — sat. rész az erd. káptalannak 1761. *feria secunda proxima post dominicam Iudica* (mart. 9.) id. Teleki Ádám részére kelt kiadványában, *6072.* Egy más, 1573. maj. 1-én Csáky Gábor részére kiadott oklevelében az orsz. lt. *Dl. 31,172. (Liber metalium* 175.) Mind a két töredék 1580. *feria quinta proxima post dominicam Iudica* (mart. 24.) Kovacsóczy Farkas számára kelt oklevelében orsz. lt. *Dl. 37,258.*, s az idézett *Liber met.* 211—213., továbbá egy 1585. évi kápt. kiadványban *Dl. 36,545.*

A 3. számú töredéket részben kiadta *Kemény,* Notitia l. 26; *Teutsch u. Firnhaber* l. LXXXI; *Wenzel* V. 207; *Densusianu* 547; *Zimmermann u. Werner* l. 213.

---

*) *Item super cursu metarum dicte possessionis Kysfalwd et terre Albensis pariter erat denotatum* — jegyzi meg a káptalan s folytatja Királytelke határjárását.

**) Hibásan *Chiatar.*

5.

Kisfalud határjárása.

Secunda meta Ompay *) a parte Zentmyhalkew transit in locum, qui vocatur Hydekthofeye, qui similiter est capituli, distincta tamen a Fylesd et sic per ipsum verticem venitur contra **) heremitarum Sancti Pauli, qui est similiter capituli, hinc descendit per idem beerch contra septemtrionem, in naso ipsius beerch descendit in Ompay ad arborem gyerthyan in loco stricto iuxta viam, per quam itur ad castrum Sancti Michaelis, ibique terminatur. Tertia meta ***) a parte Fylesd incipit super lapide Zywrkew vocato, ubi Ompaycza cadit in Ompay etc.†)

XVI. századi egyszerű másolat az orsz. ltárban *Dl. 30,391.*

6.

Fülesd határjárása.

— — Mete autem sive distinctiones terre Fylesd a parte Sard incipiunt super lapide Zywrkw vocato, ubi Ompaycza cadit in Ompoy, super quo lapide sunt due mete terree, que dividunt inter Sard et Fylesd, deinde protenditur et venit in Elesberch, ubi sunt tres mete terree, que dividunt inter Sard,

*) A XVI. századi leíró magyarázata a *que nunc vocatur Kysfalwd in eisdem literis expressa* a szövegben.

**) Valami kimaradt.

***) Betoldás *in eisdem literis* a szövegbe.

†) *Litera metalis Ludovici regis in anno 1363. ad petitionem reverendissimi domini Demetrii episcopi Transsilvanensis et thezaurarii regie maiestatis emanata taliter metas possessionum Bombard et Kysfalwd inter Sard distinguit, quod primo a molendino per ipsum fluvium Ompay* — — sat., mondja a másoló hibásan *1369* helyett, a mint ezt a Lajos király oklevelére nézve a 3. számú töredékhez írt jegyzetben kimutattam. De azért is hibás az 1363. évi datum, mert az orsz. ltár adatai szerint 1357. jul. 4-étől kezdve 1368. majus 22-ig Domokost ismerjük erdélyi püspöknek *(Dl. 4470, 5639, 5661.)* — kiről egy 1366. jan. 13-án kelt oklevélből azt is megtudjuk, hogy Szécsy Miklós horvát bán testvére volt *(Dl. 24,480.)*, — Demeter pedig 1368. jun. 9-én még szerémi püspök *(Dl. 5675.)* s csak ez év sept. 8-án találkozunk vele először mint erdélyi püspökkel *(Dl. 5698.)*

Igen et Filesd, que est capituli, hinc in vertice eiusdem montis procedendo venit ad duas metas, quarum una est lignea, altera vero terrea, que dividunt inter Fylesd et Iguen, inde per berch transit in longum ab initio ad aquilonem supra Laturwar in eodem berch, ubi ligueth *(igy)* iungitur cum fenyw, ubi sunt due mete terree, que similiter dividunt inter Filesd et Iguen, inde vadit ad locum, qui vocatur Kyraska, inde ad locum, qui vocatur Chynerma, ubi terminatur terra hospitum de Iguen et terra Filesd.

Incipit . . . . . [Bor]band cum nobilibus de Benemygh, i[nde per] longum berch protenditur ad locum, qui vocatur . . . . . ad locum, qui vocatur Velkenhawasa, ubi terminatur terra de Belemig [et] terra Fylesd.

. . . . . gesbercz . . . procedit contra . . . ad Volkenhawasa . . . . . egred[itur flu]vius Ompay transiens per med . . . . . contra orientem et fluvius Buchar (!) qui oritur . . . . . inde contra ostium transit per idem berch et incipit tenere metas cum terra Nadas . . . . . hege, inde in Homrodfew per idem bercz, hinc contra meridiem venit in Licaskew, ubi est caput . . . . . cum nobilibus de Bakay, inde vadit contra orientem in locum, qui vocatur Othmarkeo, qui . . . . . a Filesd, inde per eundem verticem et per idem bercz transit ad locum, qui vocatur Vinczpatakafeye . . . . . hegefey *(igy)*, qui similiter est capituli, distincta tamen a Filesd et sic per ipsum verticem venitur contra . . . . . ecclesia stat lapidea in terra capituli, que est similiter distincta a Filesd, hinc descendit . . . . . in naso ipsius bercz descendit in Ompay ad arborem ghyorthyan in loco stricto . . . . . castrum sancti Michaelis, ibique terminatur.

Az erd. káptalan requisitorainak a Nagy Lajos 1369. sept. 24-én kiadott okleveléből, 1571. jul. 27-én az ompolyiczaiak részére kelt kiadványában töredékben az orsz. lt. *Dl. 30,703.* jelzet alatt és részben az idézett ***Liber metalium*** 200. és 216.

7.

Miriszló határjárása.

— — Mete autem terre capituli Myrizlou vocate incipiunt in fluvio Lapad in duabus metis terreis, quarum una est ecclesie, altera vero Petri et Gregorii filiorum Iohannis, terra capituli a meridie, terra vero filiorum Iohannis similiter Myrizlou vocata a septemtrione remanentibus, inde ascendit contra orientem ad alias duas metas, hinc ad alias duas metas, hinc ascendit ad verticem montis ad metam terream, hinc in ipso vertice vadit contra septemtrionem ad arborem cherh meta terrea circumdatam et ad aliam ibidem positam, hinc descendit ad vallem contra orientem ad tres metas terreas, inde reflectitur ad plagam inter septemtrionem et aquilonem positam et progreditur in via et venit ad arborem gertean iuxta viam ab oriente meta terrea circumdatam et ad aliam metam iuxta eandem viam ab occidente positam, inde in eadem via venit ad alias duas metas ab utraque parte ipsius vie erectas, inde ad alias duas metas terreas ab utraque parte eiusdem vie positas, hinc ad alias duas metas, inde ad duas metas, inde ad arborem tul, sub qua sunt ab utraque parte eiusdem vie due mete, inde per eandem viam ad ipsam plagam ad finem eiusdem verticis, ubi sunt due mete ab utraque parte ipsius vie posite, ubi separatur a vicinitate terre filiorum dicti Iohannis et incipit tenere metas cum terra Lapad et proceditur per idem berch ad eandam plagam et venit ad unam metam per medium perforatam, per quam in eodem berch flectitur contra orientem et descendit in fluvium Chakow, quod transiens ascendit ad aliud berch, in cuius cacumine flectitur contra meridiem et venit ad duas metas terreas sub arboribus tul successive positas, inde venitur ad tres metas sub arboribus tul successive positas, hinc ad tres arbores tul successive stantes metis terreis circumdantes,*) inde ad metam terream, hinc per idem berch per crebras metas ascendit per longum spatium et descendit de monte ad planitiem contra meridiem, in cuius radice montis est meta terrea antiqua, unde procedens in vicinitate terre

*) Igy, *circumdatas* helyett.

Guecha vocate cadit in Marisium contra plagam inter orientem et meridiem positam, unde per Morisium descendens revertitur ad locum, ubi fluvius Lapad cadit in Morisium supra dictus, ibique terminatur.

Izabella királynénak a Nagy Lajos 1369. sept. 24-én kelt okleveléből, 1559. *sabbato ante (festum) beatorum Viti et Modesti martyrum* (jun. 10.) a miriszlaiak részére kiadott oklevelében az orsz. lt. *Dl. 36,547.*

8.

Bocsárd határjárása.

— — Post hec ventum fuit ad terram Bwchard et prima meta fuit inchoata cum hospitibus de Iguen hoc modo, quod ostense fuerunt tres mete lapidee iuxta fluvium Bwchar, que mete iacent extra villam Bwchard a parte meridionali, quarum unam dixerunt distinguere inter capitulum et terram eius Sard vocatam et alias duas metas lapideas, que alia parte vie transeuntis ipsas metas iacent, dixerunt esse communes cum hospitibus de Yguen, quarum una iaceret a parte occidentali facta pro hospitibus de Iguen, altera vero a parte orientali facta pro terra capituli Bwchard vocata, deinde transit per terras arabiles, inter quas divisio facta per rubos spinarum et venit ad duas metas terreas quidem versus aquilonem, quod demonstratur, post invicem ad alias metas, post hec similiter proceditur inter terras arabiles ad duas metas terreas, inde ascendit ad montem et a parte aquilonis iacent vinee et sub vineis sunt due mete antique, et per eundem montem ascendendo in summitate ipsius montis sunt due mete terree, deinde descendit in vallem contra occidentem et inter vineas venit in quendam monticulum, ubi stat una meta terrea antiqua, hinc descendit in fluvium Cenla *(igy)* transiens fluvium ascendit in quendam montem in parte nudum et in parte silvosum, qui stat inter fluvium Cenla et inter fluvium Rakws,*) cuius montis summitas dividit terram Bwchard et terram Iguen, deinde per montes ascendendo per crebras arbores pro metis assignatas transit ad duas metas terreas et de illis ascendendo in silvis transit in summitatem cuiusdam montis Guozb

*) Hibásan, *Bakus*.

vocati, inde descendendo proceditur usque ad viam, que Araniazut vocatur, inde vadit in montem Verespiliske vocatum, inde in eodem monte per bercz transit ad locum, qui Zeteregmamezeo (dicitur) et in eundem montem in bercz ascendit in Chemernehawasa, ubi finitur meta hospitum de Iguen et incipit tenere metam cum terra Philesd, que est capituli, unde venitur ad locum, qui dicitur Gabdbercz *(igy)*, ubi tenet metas cum filiis Chanad, et per eundem verticem venit ad locum, qui vocatur Bwchardmezeo, inde ad locum Bwchardpatakafeo nuncupatum, inde (per) eundem verticem ad locum Fredrehlese *(igy)* vocatum, inde per eundem verticem ad locum, qui vocatur Tizakeo contra aquilonem et per has metas terra Bwchard a parte meridiei a vicinitate predictorum distinguitur, sicut iam scriptum est.

A gyulafehérvári káptalan requisitorainak a Nagy Lajos 1369. sept. 24-én kelt okleveléből, 1590. *feria sexta proxima ante festum Galli* (oct. 12.) özvegy mihályi Csáky Gáborné Bánffylosonczy Klára s fiai Zsigmond és István részére, a Báthory Zsigmond oct. 14-iki parancsára kiadott oklevelében, *1144*. A káptalani datumban az *ante* szócska a kivakart *post* helyett hibás. Helyesen *feria sexta proxima post festum Galli* (oct. 19.) lenne.

XII.

(Gyulafehérváron) 1304. sept. 18.

Az erdélyi káptalan előtt Erkedi Rajnáld ispán megvallja, hogy Apa fia Gergely ispán és testvére Jakab s Becse fiai János és Gelét őt a rokonaiknak, Dénesnek és Bertalannak feleségűl adott nővérei jegyajándéka és hozománya s a Dénes leánya negyedrész birtoka fejében teljesen kielégítették.

Nos capitulum ecclesie beati Michaelis archangeli Transsilvane presentium per tenorem significamus quibus expedit universis, quod comite Renoldo filio Iohannis de Erkud ab una parte et Gregorio comite filio Apa pro se et Iacobo fratre suo, necnon pro magistro Iohanne et Gyeleth filiis Beche ex altera coram nobis personaliter constitutis per eundem comitem Renoldum propositum extitit et relatum, quod per viam pacis et concordie super dote et rebus parafernalibus dominarum sororum suarum, quas Dionysio et Bartholomeo filiis Dionysii, cognatis seu propinquis ipsorum

filiorum Apa et filiorum Beche, nuptui et in consortem tradiderat, iam dictus comes Gregorius cum Iacobo fratre suo ac Iohanne et Gyleth prelibatis plenam et omnimodam satisfactionem impendissent persolvendo pro ipsa dote et rebus parafernalibus predictarum dominarum centum marcas, de quibus quidem centum marcis idem comes Gregorius et Iacobus frater suus cum filiis Beche prenotatis sexaginta marcas pariter persolvent, quadraginta vero marcas dicti Gregorius et Iacobus comites per se sibi persolvent. Item confessus est etiam idem comes Renoldus, quod Gregorius et Iacobus supra dicti cum Iohanne et Gyleth filiis Beche prenotatis pro quarta filie Dionysii memorati persolvendo eidem comiti Renoldo triginta marcas similiter super ipsa quarta ad plenum satisfecissent, qua quidem satisfactione contentus idem comes Renoldus ipsos Gregorium et Iacobum comites filios Apa, ac Iohannem et Gyleth filios Beche cum suis heredibus, propinquis pariter et cognatis universis super causa dicte dotis et rerum premissarum ac super quarta prenotata a se suisve successoribus, consanguineisque omnibus et cognatis in nostri presentia reddidit expeditos et perhempniter absolutos ab actionibus, que oriri possent ex premissis et specialiter ratione possessionum Dionysii et Bartholomei predictorum renuncians spontanea voluntate. Datum sexta feria proxima post festum Exaltationis sancte Crucis, anno domini M. CCC. quarto. 1304. sept. 18.

Az erdélyi káptalannak 1329. aug. 23-án kelt átiratában hátrább XXII. sz. a.

XIII.

(Kolosmonostoron) 1310. oct. 8.

A kolosmonostori convent bizonyítja, hogy előtte Mikola fia Miklós és Ilyés fia János a Nádas folyón levő malmukat Mérai Jánosnak, Miklósnak és a Feltő fia András fiának Lászlónak általengedték.

Nos H. divina miseratione abbas in Clusmonasterio totusque conventus eiusdem loci damus pro memoria, quod sunt constituti coram nobis magister Nicolaus filius Mikula et Iohannes filius Elie ex una parte, ex altera vero Iohannes, Nicolaus de Mera et Ladizlaus filius Andree filii Feltw

causa, que vertebatur inter ipsos, ad pacis concordiam devenerunt tali modo, quod Nicolaus et Iohannes supra dicti quod molendinum super fluvium Nadaes *(így)* quod pertinet Andree filio Feltew et filio suo Ladizlao, ipsi vero ante dicti Nicolaus et Iohannes secure [ha]bere eisdem permiserunt, ita sane, quod piscinam illius molendini nullus audeat in ea piscari sine voluntate Andree et filiorum suorum, nichilominus si supra dictum molendinum transponeretur de loco ad alium locum, quod Nicolao et Iohanni supra dictis per molendinum illud non in pratis*) et in aliis aliqua molestia vel iniuria
1310. fieret. Datum proxima feria V. post octavas sancti Michae-
oct. 8. lis, anno domini M. CCC. decimo.

Kivül: Memoriales pro molendino Andree filio Feltew.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott pecsét csekély maradványával, *jelzet nélkül.*

XIV.

1313. jun. 22.

Róbert Károly egyfelől a László erdélyi vajda és fiai, másfelől Kelnöki Dániel ispán és fiai, továbbá Salamon fia Miklós és testvére Mihály közt Veresegyház és Gergelyfája, illetőleg Szépmező iránt létrejött csereszerződésbe beléegyezését nyilvánítja.

Karolus dei gratia Hungarie, Dalmatie, Croatie, Rame, Servie, Gallicie, Lodomerie, Comanie, Bulgarieque rex omnibus Christi fidelibus presens scriptum inspecturis salutem in omnium salvatore. Iuris est explorati rationique congruit, ut contractus, qui secundum temporis exigentiam iniuntur, perpetua stabilitate fulciantur et sanctionibus pragmaticis principum patrocinio in perpetue memorie argumentum roborentur. Hinc est, quod ad universorum tam presentium quam futurorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod accedentes ad nostram presentiam magnificus vir Ladizlaus voyvoda Transsilvanus et comes de Zolnuk pro se et pro Ladizlao magno ac pro Ladizlao parvo filiis suis, et comes Daniel de Kelnuk ex altera pro se et pro filiis suis, item Nicolaus filius Salomonis pro se et pro patre suo ac Mikaele

*) Hibásan *partis.*

fratre suo confessi sunt tale concambium inter se ordinasse seu celebrasse, quod predictus Ladizlaus voyvoda quasdam terras seu possessiones suas Werusighaz vocatam a predecessoribus nostris regibus Hungarie acquisitam et Gregorfaya vocatam in Scekus existentes, que sibi tempore voyvodatus sui ratione iudicii cessit et remansit, de filiabus Tyan quarta provenire debuisset, quam coram capitulo ecclesie beati Mikaelis archangeli Transsilvane plenarie dixerunt persolvisse, sub certis metis et terminis antiquis, quibus idem habuit et possedit, dedit comiti Danieli et filiis suis ac Nicolao et fratribus suis memoratis in perpetuum possidendas, tenendas pariter et habendas; econverso predictus comes Daniel et Nicolaus supra scriptus quandam terram sèu possessionem eorum Scepmezeu vocatam emptitiam, ut dixerunt, iuxta Kukullew existentem, contiguam seu vicinam possessionibus predicti Ladizlai voyvode similiter sub certis metis et terminis antiquis, quibus iidem antea possederunt et tenuerunt, in concambium predictarum terrarum dedissent et tradidissent *) ipsi Ladizlao voyvode et filiis suis supra dictis in perpetuum possidendam, tenendam et habendam, obligantes etiam se mutuo, ut si processu temporum per quempiam predictus Ladizlaus voyvoda et filii sui ratione predicte possessionis Scepmezeu vocate per quemcunque inquietarentur aut in ius evocarentur, et econverso iidem comes Daniel et Nicolaus ac filii, necnon fratres eorundem ratione predictarum terrarum seu possessionum molestarentur modo supra dicto, pars altera tenebitur partem alteram propriis laboribus et expensis ab inquietatione cuiuslibet expedire et in pacifica possessione conservare. Unde iidem Ladizlaus voyvoda et comes Daniel ac Nicolaus petentes nos cum instantia, ut huiusmodi concambium ratum habere et firmum ac nostro dignaremur privilegio confirmare. Nos igitur iustis et legitimis petitionibus eorundem Ladizlai voyvode et comitis Danielis ac Nicolai favorabiliter acquiescentes concambium prelibatum ratum habemus et acceptum atque firmum, et nostra regia auctoritate duximus confirmandum. In cuius rei memoriam perpe-

*) Hibásan *dedisse et tradidisse.*

tuamque firmitatem nostras literas privilegiales eisdem dari fecimus duplicis sigilli nostri munimine et appensione roboratas. Datum per manus discreti viri magistri Iohannis prepositi ecclesie Albensis aule nostre vicecancellarii et archi-
1313. diaconi de Kukullew dilecti et fidelis nostri, X. kalendas
jun. 22. Iulii anno domini Millesimo CCC. decimo tertio, regni autem nostri anno similiter tredecimo.

Az erdélyi káptalannak 1379. maj. 1-én kelt átiratában hátrább CXL. sz. a. Eredetije hártyán két példányban az orsz. ltárban *Dl. 1831.* Az erd. káptalannak *Nicolaus filius comitis Danielis de Kelnuk pro se et pro ipso comite Daniele patre suo ac Nicolaus filius Salomonis de eadem* kérésére 1320. *in festo Divisionis apostolorum* (jul. 15.) hártyán kiadott átiratában u. o. *Dl. 1832.*

Kiadta *Fejér* VIII. 1. 497; *Zimmermann u. Werner* I. 309.

XV.

(Gyulafehérváron) 1314. jun. 26.

Az erdélyi káptalan bizonyítja, hogy előtte Péter mester az Ambrus fia Tamás mester tisztje, Nádasi Jánost kiskorú fiai és saját maga nevében a kolosvármegyei Nádas egy részének eladásától, a Loránt fiait pedig annak elfoglalásától eltiltotta.

Nos capitulum ecclesie b[eati] Michaelis archangeli Transsilvane damus pro memoria, quod magister Petrus officialis magistri Thome filii Ambrosii pro se et pro Ladislao, Dominico, Thoma et Gregorio filiis Iohannis filii Dominici de Nadas cognatis suis coram nobis constitutus protestatus est, quod predictus Iohannes filius Dominici, pater ipsorum Ladislai, Dominici, Thome et Georgii *(igy)* in tenera etate eorundem existentium et sine consensu eorum quandam partem de ipsa terra eorum Nadas vocata in comitatu de Clus existente Enardo, Lucachio, Egidio et Gallo filiis Lorandi propinquis suis donasset seu contulisset in preiudicium filiorum suorum predictorum non modicum et iacturam; unde idem magister Petrus faciendo protestationem prohibuit coram nobis nomine suo et nomine cognatorum suorum predictorum ipsum Iohannem filium Dominici a donatione seu qualibet alienatione alie particule terre Nadas prelibate quoquomodo fienda et ipsos filios Lorandi super detentione seu occupatione sive usurpatione particule terre Nadas memorate. Datum

tertio die festi Nativitatis sancti Iohannis baptiste, anno domini M. CCC. quarto decimo. 1314. jun. 26.

Kivül: Protestationalis pro filiis Iohannis filii Dominici de Nadas contra ipsum Iohannem patrem ipsorum, super indebita alienatione particule terre filiis Lorandi propinquis suis facta prohibitio.

Eredetije hártyán, hátán viasz pecsét nyomával, *7168.*

XVI.

Kolosaknán, 1314. jul. 13.

Jakab kolosvármegyei ispán, Suki István és Mihály mester szolgabírák bizonyítják, hogy a Nádason levő malmot épületeivel s a mellette lévő szabad térrel együtt, melyeket a Mérai János és Miklós két szolgáján gyilkosságot elkövetett s a büntetés elől megszökött Nádasi András Ehellős alvajda előtt bírság fejében nekik hagyott, Feltő fia Andrásnak s fiának Lászlónak eladták.

Nos Iacobus comes Clusiensis, Stephanus de Suk et magister Michael iudices nobilium eiusdem provincie quibus expedit significamus universis presentium per tenorem, quod cum Andreas dictus Luas de iuxta Nadas contra duos servientes Iohannis et Nicolai de Mera legitimis actibus convictus a nostro iudicio se clandestine et latenter fugiendo transtulisset et molendinum cum fundo suo, edificiis et pomerio iuxta Nadas situato pro nostro byrsagio ratione byrsagiorum duorum homicidiorum coram Ehelleo vicevoyvoda sine preiudicio iuris alieni libere nobis remansisset; quia vero nobis necessitas incumbebat ipsum molendinum et pomerium cum fundo vendendi, et quia ipsum molendinum et pomerium cum fundo suo in possessionibus Andree filii Felteu et Ladislai filii eiusdem adiacebat, et ab antiquo a possessionibus ipsorum Andree et Ladislai filii sui predictorum devolutum, alienatum et intercisum fuerat, et iuxta sententiam et arbitrium virorum idoneorum provincianeorum suorum eisdem Andree filio Felteu et Ladislao filio suo et non aliis commetaneis facultas et posse emendi attribuebatur; ob hoc eisdem Andree filio Felteu et Ladislao filio suo ac per eosdem suis heredibus et successoribus perpetuo et irre-

vocabiliter locavimus et vendidimus pro sex marcis denariorum plene nobis persolutis et receptis ab eisdem, assumpmendo eosdem Andream et Ladislaum ac suos successores ratione ipsius molendini, fundi et pomerii molestare vel inquietare volentibus *) expedire laboribus propriis et expensis. Datum in
1314. jul. 13. Clusakna, in festo beate Margarete virginis anno domini M. CCC. XIIII.

Eredetije hártyán, hátán három pecsét nyomával, *7129.*

XVII.

Kolosmonostoron, 1315. nov. 9.

Miklós kolosmonostori apát és conventje bizonyítja, hogy Miklós vajda parancsára Szomordok határát megjárta.

Nos Nicolaus frater divina miseratione abbas de Kolusmonostra totusque conventus loci eiusdem tenore presentium significamus quibus expedit universis, quod cum I[ohannes] filius Pauli de Zomordok una cum homine Nicolai vayvode videlicet cum Nicolao filio eiusdem ac cum iudice nobilium, videlicet Nicolao filio Mikola de Desmer . . . crispo veniendo literas eiusdem Nicolai vayvode ab eodem recepimus, in cuius literis percepimus, quod eidem Iohanni supra dicto hominem nostrum scilicet Thomam sco . . . . [no]strum dare deberemus; cum ad nos pervenissent, nobis sic retulerunt, quod cum idem homo noster et Nicolai vayvode ac Nicolao comite nobilium de [Kolos] supra dicti ac commetaneis suis metas possessionis Zomordok **) quorumquaque existentium accessissent ad nos veniendo coram nobis ex uno o[re] recitaverunt, quod prima meta ex parte Nicolai filii Beden circa piscinam, alia retro secunda a sicco monte superius frutecto, una vero [meta sup]erius Zaldoberch vocata, ibi tres metas ostendissent, una meta Nicolai filii Beden, secunda Iohannis, tertia usque ad Mariamagdalena Theleke vocate pertinerent, prima meta in vertice montis, in quo monte fovea vulpium iacet ex parte Mariamagdalena Theleke vocate, inde venien-

*) Hibásan *volentes*.

**) E név kitörölve.

tes ad puteum regis ibi ostendissent duas metas, una ipsius et secundam ecclesie possessionis predicte, qui videlicet Mariatheleke vocate videlicet Bede, Bene et Paulus magnus et alii similiter fassi fuissent, inde recedentes unam metam sub monte Bedehalm[a vocato] ostendissent, et ibidem astantes nobiles de Gyos Nicolaus et Iohannes filii Iohannis vayvode et nobiles de Buda Michael et Nicolaus filii . . . . . metam a meta Bedehalma incipiente in eodem monte ultra magnam viam ostendissent, qui nobiles predicti fassi sunt et eundem a predicta . . . . . uissent, deinde venientes ad u . . . . . metam per aratrum destruxissent, sed locus mete apparuisset, super quam metam literas ostendendo idem Iohannes ipsum aratrum ac homines proibuisset . . . . . entes nobiles de Buda et Iohannes unam metam, que vocatur Herethhalm, ostendissent . . . . nobiles fassi fuissent, iterum . . . . Sancti M[ichaelis Theleky v]ocata magnam viam us[que] transivissent et ibi astantes nobiles . . . . . [fili]i Mykola, qui fassi essent, quod meta, que inter ipsos circa Sancti Michaelis Theleky . . . . . iaceret, que meta esset circa fluvium sub . . . . . ad Sancti Michaelis Theleky vocata, quam metam nullus proibuisset, deinde vadi[t met]a per Bechenyt *) et in una silva . . . metas ostendissent, deinde in eadem silva in uno vertice montis duas metas ostendissent, qui nobiles predicti Thomas et Nicolaus iustam metam esse dixissent et affirmassent, deinde in eadem silva venientes ad caput unius fluvii iaceret una meta et illa separat a Gyechthel . .**) vocate et a Zomordok et quod fluvium cadit in fluvium Zomordok et ibi novas metas ostendissent, quas magister Gywla erexerat, qui magister Gywla predictus fassus esset coram eis, quod meta predicta inter eos esset communis, quorum commetanei circumquaque existentium in nulla meta proibuerunt; et quia in iemale tempore erat et metas reformare non potuissent, eundem Iohannem deliberavimus, quod aliquo tempore vellet metas ipsius reambulandas revocaret. Datum in Clusmonostra, die domi-

*) Későbbi, XV. századi kézzel *Bechenyeth*-re javítva.

**) Ugyanakkor való javítás *Gyvmchthel*.

1315. nico proximo ante festum beati Martini confessoris anno
nov. 9. domini M. CCC. decimo quinto.

Zsigmond király 1418. mart. 13-án kelt oklevelének fogalmazványában, telve constructionalis hibával, hátrább CCCXXIV. sz. a.

XVIII.

(Kolosmonostoron) 1315. nov. 14.

A kolosmonostori convent jelentése Miklós erdélyi vajdához, hogy parancsára a dobokavármegyei Lóna határát megjárta.

— — quasdam literas patentes quondam viri magnifici Nicolai voyvode Transsilvani et comitis de Zonuk anno
1315. domini Millesimo CCC. quintodecimo, in Clusuar quarto die
nov. 14. festi beati Martini confessoris confectas, quasdam literas religiosi viri fratris Nicolai abbatis et totius conventus vestri eidem Nicolao voyvode rescriptionales sub eodem anno emanatas de verbo ad verbum transcribentes nobis curarunt exhibere, in quarum quidem literarum memorati fratris Nicolai abbatis et vestri conventus continentiis inter cetera comperiebatur isto modo, quod literas predicti Nicolai voyvode recepissent inter cetera continentes, quod mitterent hominem eorum pro testimonio fidedignum, coram quo Nicolaus frater D . . . et comes Jula filius Ortolphi iudex nobilium homines iam dicti Nicolai voyvode accederent ad faciem possessionis Iohannis filii Petri Fynta, Michaelis et Kopplen fratrum eiusdem Lona vocate in comitatu de Doboka existentis et eandem vicinis et commetaneis convocatis reambularent per veteres metas et antiquas, et si quas metas antiquas destructas invenirent, novis metis erigendo easdem renovarent, si non fieret contradictum, contradictores vero si qui fierent, contra ipsos filios Petri ad presentiam dicti Nicolai voyvode citarent ad terminum competentem. Ipse igitur abbas et suus conventus eiusdem Nicolai voyvode petitionibus obtemperantes ut tenerentur, misissent hominem ipsorum virum idoneum, qui ad eos reversus dixisset, quod predicti homines dicti Ni-
oct. 16. colai voyvode in festo beati Galli confessoris tunc proxime preterito vicinis et commetaneis illic convocatis ipso presente accessissent ad faciem possessionis Lona prenotate, et ean-

dem per veteres metas et antiquas reambulando destructas metas plurimas invenissent, quarum loca apparuissent eis manifeste.

Quarum quidem antiquarum metarum et renovatarum, prout idem homo dicti Nicolai voyvode recitasset, cursus talis esset: quod primo inciperetur a parte septemtrionali prope domum Inok iobagionis castri iuxta fluvium Lona vocatum supra duas metas, quarum una esset antiqua, alia nova, que site essent in loco Zazholm nominato, inde ascenderet ad unam aciem, in qua longe eundo directe ad unum or, ubi iungeret duas metas, quarum una esset antiqua, alia nova, abinde descenderet ad unum siccum potok et pertranseundo ipsum ascenderet iterato et eundo perveniret ad unum monticulum, in quo esset una nova meta, abhinc declinaret versus meridiem et iret circa quandam virgultam Harazt nuncupatam ad duas metas, abhinc eundo in eodem colle in fine dicte virgulte perveniret ad unam metam antiquam, inde reflecteretur versus meridiem et descendendo iungeret unam metam novam et perveniret ad unum potok Pastaaya vocatum, secus quod esset una nova meta, ubi saliret ipsum potok et ad eandem plagam ascenderet ad unum berch, in cuius cacumine iungeret duas metas novas, ubi reflecteretur versus occidentem et eundo directe veniret ad unum holm, ubi essent due mete antique, inde in colle curreret ad alium holm, in quo esset una meta, inde in eodem colle currendo perveniret ad tres monticulos Harumholm vocatos, super quorum tertio finali esset una meta nova, que esset supra villam Borsaharazta nuncupatam, que meta separaret ab ipsa villa Borsaharaztha et a villa Doboka et ibi terminaretur et nullus ex commetaneis vel vicinis tam in reambulatione, quam novarum metarum erectione extitisset eisdem filiis Petri contradictor.

A kolosmonostori conventnek 1370. maj. 5-én kelt határjáró levelében hátrább CXVIII. sz. a. Kivonatban ugyanezen conventnek 1752. *feria sexta ante dominicam decimam sextam sanctissimae Trinitatis* (sept. 8.) báró Bánffy Zsigmond, László és Imre, továbbá a borsai birtokosság részére kelt kiadványában, *6071.*

XIX.

Ilyésházán (1320 körül).

Miklós erdélyi alvajda bizonyítja, hogy András ispán a Miklós fiait Jánost és Miklóst jobbágyaikkal együtt erdejétől, kaszálójától és szántóföldjétől eltiltotta, ellenben az ő emberének az erdőlést megengedte.

Nos Nicolaus vicevoyavoda Transsilvanus significamus universis, quod comes Andreas una cum homine nostro proibuit Iohannem et Nicolaum filios Nicolai et iobagiones eorum ab usu terre sue, scilicet a silva, a feneto et ab agricultura, et homini nostro desectum et incisuram silvarum suarum hostendit; et si ulterius dictam silvam inciderint seu mactaverint, impedire seu vagiare precepimus. Datum apud domum magistri Elie, feria tertia post dominicam Oculi mei.

Kivül: Contra Iohannem et Nicolaum filios Nicolai.

Eredetije hártyán, hátán pecsét nyomaival, *jelzet nélkül*. A datumot illetőleg v. ö. *Zimmermann u. Werner* I. 343.

XX.

Déván, 1325. apr. 12.

Tamás erdélyi vajda a fellázadt szászok vezérének, a kunokkal vívott csatában elesett Péterfalvi Henning ispánnak birtokait, — melyeket a király neki adományozott volt — Salamon fia Miklósnak és Dániel fia Miklósnak hű szolgálataira s a Henning ispán árváinak szegénységére nézvést ezeknek visszaadja, s a Henning összes rokonainak örök hallgatást parancsol.

Nos Thomas voyvoda Transsilvanus et comes de Zonuk presentium per tenorem significamus quibus expedit universis, quod cum universi saxones terre Transsilvane ausu temerario contra domini nostri regis potentiam hostiliter insurrexissent et per hoc in infidelitatem incidissent, comes Hennengus de villa Petri erecto vexillo, congregata multitudine saxonum, tanquam primipularius ipsorum universos comanos ipsius domini nostri regis in adiutorium nostri per ipsum dominum nostrum regem transmissos investigasset et dimicasset; cum eisdem et domino permittente et adiutorio sancte corone iidem comani victoriam contra ipsos saxones obti-

nuissent et predictus comes Hennengus in eadem pugna extitisset gladio interemptus et per hoc in infidelitatem contra regiam maiestatem incidisset, et propter tam grandem infidelitatem suam omnes possessiones sue, tam ville, quam terre arabiles, feneta, prata et molendina ac domus, necnon bona mobilia et immobilia propter eius infidelitatem ad manus regias fuissent devoluta, et idem dominus noster rex predictas possessiones, villas, terras arabiles, feneta, prata et molendina ac domos, necnon bona mobilia et immobilia nobis gratiose contulisset perpetuo possidendas, tenendas et habendas; tandem inspectis fidelitatibus et servitiis nobis usquemodo impensis et impendendis in futurum Nicolai filii Salamonis et Nicolai filii Danielis proximorum sepe dicti comitis Hennengi, ac considerata inopia orphanorum eiusdem comitis Hennengi predictas possessiones, villas, terras arabiles, feneta, prata et molendina ac domos, necnon bona mobilia et immobilia per prefatum dominum nostrum regem nobis perpetuo donata et datas supra dictis orphanis sepe dicti comitis Hennengi pro ducentis marcis fini argenti duximus restituendas pleno iure et tenendas, possidendas pariter et habendas, prout in antea sepe fatus comes Hennengus dinoscitur easdem possedisse, omnibus proximis eiusdem comitis Hennengi ac aliis quibuscunque de ipsis possessionibus litigare seu vendicare quoquomodo volentibus perpetuum silentium presentibus imponentes, cum iidem orphani predictas possessiones titulo emptionis pecunia a nobis redimerint, ut premisimus. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem presentes duximus sigillo nostro communitas. Datum in Deua, feria sexta proxima ante octavas Resurrectionis Domini anno eiusdem M. CCC. vigesimo quinto. 1325. apr. 12.

Az erdélyi káptalannak 1330. dec 27-én kelt oklevelében hátrább XXIV. sz. a. Megvan ugyancsak a nevezett káptalannak Mihály alvajda kérésére 1325. *sabbato proxime ante quindenas Pasce* (apr. 20.) *Nicolao preposito, Sancto cantore, Thoma custode, Benedicto plebano de Clusivar decano* jelenlétében hártyán kiadott átiratában az orsz. lt. *Dl. 2295.*

Kiadta *Katona*, Hist. crit. VIII. 520; *Fejér* VIII. 2. 648; *Keményi* Notitia I. 100; *Densusianu* 593; *Zimmermann u. Werner* I. 392.

XXI.

(Gyulafehérváron) 1325. jul. 11.

Az erdélyi káptalan bizonyítja, hogy előtte egy részről Kilián, Salamon és István, más részről Simon, Mihály és János telegdi székelyek és tusoni nemesek úgy a telegdi székelyek közt levő birtokaikon, mint a kolosvármegyei Tuson, Tomb, Moruczháza és Nagyakasztótelöki helységeken megosztoztak.

Capitulum ecclesie Transsilvane omnibus Christi fidelibus presentem paginam inspecturis salutem in salutis largitore. Ne rerum gesta humanarum propter labilitatem temporum simul dilabantur cum tempore, sed potius memorie valeant commendari, literarum consueverunt patrocinio stabiliri. Proinde ad universorum notitiam tam presentium quam futurorum harum serie volumus pervenire, quod constitutis coram nobis Kiliano, Salomone et Stephano ab una parte, et Simone, Michaele et Iohanne filiis Michaelis filii Simiani siculis de Tylegd et nobilibus de Tusun ex altera, confessi sunt oraculo vive vocis in omnibus possessionibus ipsorum inventicis seu empticis, videlicet villis, molendinis, vineis ac piscinis et aliis eorundem possessionibus talem inter se divisionem celebrasse, quod possessiones ipsorum scilicet molendina, vineas ac piscinas cum omnibus utilitatibus suis et pertinentiis inter siculos de Tylegd existentes Kiliano, Salomoni et Stephano fratribus suis heredumque suorum successoribus dedissent seu commisissent perpetuo possidendas; et econverso alias possessiones ipsorum, videlicet Tusun, Tumb, Moruchhaza et Nogakaztoteluki vocatas in comitatu de Clus existentes cum omnibus utilitatibus et pertinentiis suis Simoni, Michaeli ac Iohanni fratribus suis in filios filiorum suorum predictis perpetuo commisissent seu dedissent possidendas et coram nobis mutuo sibi dederunt seu commiserunt in filios filiorum suorum heredumque suorum successoribus iure perpetuo et irrevocabiliter possidendas, tenendas pacifice et habendas, tali conditione interiecta, quod si qua partium predictarum vel heredes ipsarum processu temporum ratione dictarum possessionum per quempiam contigerit inquietari, extunc quelibet ipsarum ab omnibus inquietantibus possessionem suam

secundum formam divisionis ipsam contingentem propriis laboribus et expensis expedire teneatur. In cuius rei testimonium perpetuamque firmitatem literas nostras concessimus sigilli nostri pendentis munimine roboratas. Datum feria quinta proxima ante festum beate Margarete virginis, anno domini 1325. jul. 11. M. CCC. XX. quinto, Nicolao preposito, Santo cantore, Thoma custode et Paulo archidiacono de Wgacha decano nostro existentibus.

Eredetije hártyán, vörös és zöld selyem zsinóron függő meglehetősen ép pecséttel, *7636.*

Kiadta *Szabó* K., Székely Okl. III. 8.

XXII.

(Gyulafehérváron) 1329. aug. 23.

Az erdélyi káptalan Apa fia Jakab kérésére az Erkedi Rajnáld ispán nővéreinek jegyajándéka és nászhozománya, s a Dénes leányának az őt megillető negyed tekintetében való kielégítéséről szóló patens levelét privilegialis alakban átírja.

Capitulum ecclesie Transsilvane omnibus Christi fidelibus presentibus pariter et futuris presentium notitiam habituris salutem in salutis largitore. Ad universorum notitiam tam presentium quam futurorum harum serie volumus declarare, quod accedens personaliter ad nostram presentiam nobilis vir comes Iacobus filius Apa pro se et Andrea, Iacobo, Iohanne, Apa et Dionysio filiis suis, exhibuit nobis patentes literas nostras super satisfactione dotis et rerum paraphernalium dominarum sororum quondam comitis Renoldi filii Iohannis de Erkud, uxorum Dionysii et Bartholomei filiorum Dionysii, ac satisfactione quarte domine filie Dionysii predicti confectas, petens nos idem comes Iacobus cum instantia, ut ipsas literas ad cautelam et maiorem evidentiam in formam privilegii redigendo transcribi faceremus et sigillo nostro autentico communiri. Quarum quidem literarum tenor talis est: Nos capitulum ecclesie — — *sat., lásd az erdélyi káptalannak 1304. sept. 18-án kelt oklevelét elébb XII. sz. a.* — Nos igitur petitionibus eiusdem comitis Iacobi iustis et licitis ac legitimis annuentes, quia ipsas literas comperimus integras in carta et sigillo, et non cancellatas, non abrasas,

non abolitas, nec in aliqua sui parte vitiatas, tenorem earundem literarum de verbo ad verbum presentibus literis nostris inseri fecimus et sigillo nostro autentico communiri. Datum
1329. aug. 23. in vigilia beati Bartholomei apostoli, anno domini M. CCC. XX. nono, Nicolao preposito, Sancto cantore, Thoma custode et Paulo archidiacono de Karazna decano ecclesie nostre existentibus.

Az erdélyi káptalannak 1360. dec. 30-án kelt átiratában hátrább LXXIX. sz. a.

XXIII.

Szentimrén, 1329. oct. 6.

Tamás erdélyi vajda bizonyítja, hogy Geléth fiai László, Mihály és Becse Apa fia Jakab fiával Andrással Udvarhely, Beréthe és Kocs felett megosztoztak.

Nos Thomas voyvoda Transsilvanus et comes de Zonuk memorie commendantes tenore presentium significamus quibus expedit universis, quod cum Ladizlaus, Michael et Bechee filii Gyeleth Andream filium Iacobi filii Apai proximum eorundem in facto possessionum Wduorhel, Berethe et Koch vocatarum in causam attraxissent coram nobis, et ipsa causa inter partes diutius fuisset ventilata, tandem anno dominice
1329. oct. 6. incarnationis M. CCC. XX. nono in octavis beati Michaelis archangeli utreque partes coram nobis personaliter comparentes per amicabilibus compositoribus*) ex nostraque permissione, ut livor invidie de medio ipsorum sopiatur, in talem pacis et concordie unionem dixerunt se devenisse et etiam coram nobis devenerunt, ut Wduorhel et Koch possessiones predictas quovis modo ab ipsis filiis Geleth alienatas eisdem filiis Gyeleth pure et simpliciter resignavit in filios filiorum suorum perpetuo et irrevocabiliter possidendas cum omnibus utilitatibus et pertinentiis earundem, nullum ius et dominium preter unum locum molendini in fluvio Sayo, in territorio possessionis Wduorhel predicte existentem, excepto loco molendini, quod idem filii Geleth sibi fecerint construi, sibi dictus Andreas in eisdem possessionibus reservando; econ-

*) Így, *per amicabiles compositores* helyett.

verso autem prenominati Ladizlaus, Michael et Bechee filii Geleth predicto magistro Andree filio Iacobi possessionem Berethe ante dictam eodem modo cum omnibus utilitatibus et pertinentiis suis universis heredum per heredes dederunt, donaverunt et reliquerunt perpetuo possidendam, tenendam pariter et habendam. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem presentes literas nostras concessimus sigilli nostri munimine roboratas, et cum presentes ad nos fuerint reportate, in formam privilegii nostri redigi faciemus. Datum in Sancto Emirico, die et anno prenotatis. 1329. oct. 6.

Eredetije hártyán, hátán pecsét nyomával, *7067.*

XXIV.

(Gyulafehérváron) 1330. dec. 27.

Az erdélyi káptalan Péterfalvi Salamon kérésére Tamás vajdának a Henning birtokai visszaadásáról szóló oklevelét átírja.

Nos capitulum ecclesie Transsilvane presentium per tenorem significamus quibus expedit universis, quod accedens ad nostram presentiam Salamon filius Hennengi de villa Petri exhibuit nobis patentes literas magnifici viri Thome voyvode Transsilvani et comitis de Zonuk super restitutione possessionum seu hereditatum orphanis sepe dicti comitis Hennengi facta confectas, petens nos cum instantia, ut tenorem ipsarum literarum ad cautelam transcribi faceremus et sigillo nostro communiri. Quarum quidem literarum tenor talis est: Nos Thomas voyvoda Transsilvanus — — *sat., lásd Tamás vajdának 1325. apr. 12-én kelt oklevelét elébb XX. sz. a.* — Nos igitur petitionibus eiusdem Salamonis iustis et licitis ac legitimis annuentes, quia dictas literas comperimus integras in quarta *(így)* et sigillo et non cancellatas, non abrasas, non abolitas, nec in aliqua sui parte vitiatas, tenorem earundem literarum de verbo ad verbum presentibus inseri fecimus et sigillo nostro consignari. Datum in festo beati Iohannis evangeliste, anno domini M. CCC. tricesimo. 1330. dec. 27.

Róbert Károly királynak 1340. nov. 11-ikén kelt átiratában hátrább XXXVI. sz. a.

Kiadta *Fejér* VIII. 3. 480.

XXV.

Csáváson, 1331. nov. 6.

Ders küküllővármegyei ispán, Bezter fia Domokos és László fia Apor szolgabírák bizonyítják, hogy a Simon bán fiai a Széplak és Héderfája határa miatt a Domokos fiaival folytatott perben testvérüket, Tamást bizták meg a határ megjelölésével.

Nos magister Ders comes de Kukullew, Dominicus filius Bezter et Oppor filius Ladizlai iudices nobilium de eodem comitatu dantes pro memoria significamus quibus expedit universis presentium per tenorem, quod cum Ladizlaus et Dominicus filii Dominici super ostensione metarum inter villam Zeeplak et villam Hedruhfaya existentium Michaelem, Thomam, Georgium et Nicolaum filios Simonis bani ad nostram legitime presentiam evocassent et diu inter eos dicta causa ventilata extitisset, tandem Michael predictus et Nicolaus iam scriptus pro se et pro Demetrio ac Iacobo fratribus suis iunioribus vice et nomine ipsorum eundem Thomam fratrem ipsorum constituerunt ad predictas metas ostendendas; qui quidem Thomas ipsas metas ostendit eo modo, ut in superficie montis ostendit tres metas terreas, item versus partem meridionalem descendendo sub monte unum locum, quem ipsi Kuthfew appellant, abinde versus Kukullew directe iuncturam trium viarum, quarum una via veniens de Hedruhfaya, altera vero Zaazut, tertia autem via descendens de Zeeplak dicitur, idem Thomas pro meta ostendit et eandem postea viam magnam usque ad litus Kukullew, ubi iuxta molendinum de Bazna transitur, Thomas sepe dictus pro meta assignavit, partem predictarum metarum de parte orientis existentem ad possessionem Zeeplak vocatam pertinere, partem vero de parte occidentis ad Hedruhfaya assignavit et dixit, quod ipsi filii Simonis bani et sui predecessores dictam possessionem Zeeplak usque predictos terminos possedissent. Datum in Chawas, feria quarta proxima post festum Omnium Sanctorum anno domini M. CCC. XXX. primo.

1331. nov. 6.

László erdélyi alvajdának 1343. febr. 9-én kelt oklevelében hátrább XXXIX. sz. a.

Kiadta *Zimmermann u. Werner* I. 449.

XXVI.

(Váradon) 1333. apr. 19.

A váradi káptalan jelenti Róbert Károlynak, hogy Egyházaskereki határa megjárásának Eleki Mihály fiai Tamás, István, Mihály és Elek ellenmondottak.

Excellentissimo domino eorum, domino Karolo dei [gratia] illustri regi Ungarie capitulum ecclesie Waradiensis orationes in domino cum perpetua fidelitate. Literas vestre excellentie honore quo decuit recepimus in hec verba:

Karolus dei gratia rex Ungarie fidelibus suis capitulo ecclesie Waradiensis salutem et gratiam. Dicit nobis Michael et Stephanus filii Benedicti de Kerezthur, quod Michael de Elek, pater Thome, Stephani, Michaelis et Elek de Eghazaskerequi *(igy)* literis vestris patentibus mediantibus, obligatione filiorum et heredum suorum interposita metas et metarum limitationes pretacte possessionis sue Eghazaskereky salvas et integras absque alicuius contradictionis obstaculo ipsis et ipsorum heredibus dare et assignare assumpsisset et nunc iidem Michael et Stephanus, quia pretacta possessio earundem metarum erectione et renovatione indigeret, intenderent eandem a vicinorum et commetaneorum possessionibus metarum distinctione separare. Quocirca fidelitati vestre firmiter precipientes mandamus, quatenus unum *(igy)* mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Iacobus filius Alexandri vel Leukus de Zaka altero absente homo noster ad eosdem filios Michaelis de Elek presentibus vicinis et commetaneis legitime convocatis accedendo requirat ipsos, utrum memoratos filios Benedicti iuxta formam literarum vestrarum, quam se habere asseruerunt, reambulare permittunt possessionem prenotatam, qui si contradicere noluerint, idem homo noster sub testimonio dicti hominis vestri iuxta regni nostri consuetudinem approbatam reambulet eandem per veteres metas et antiquas novas iuxta veteres, ubi necesse fuerit, erigendo et post hec iuxta continentiam literarum vestrarum relinquat ipsam ipsis filiis Benedicti sine preiudicio iuris alieni, si per alios non fuerit contradictum, alios

autem contradictores ad nostram presentiam legitime evocet contra eosdem ad terminum competentem; et post hec diem et locum citationis, nomina citatorum et terminum assignatum ac totius facti seriem cum cursibus metarum nobis fideliter
1333. rescribatis. Datum in Wyssegrad, feria sexta proxima post
mart. 5. dominicam Reminiscere anno domini M. CCC. XXX. tertio.

Nos igitur regie maiestati obtemperare cupientes ut tenemur, una cum predicto Leukus homine vestro nostrum hominem idoneum virum Nicolaum sacerdotem de Olozy ad premissa mandata vestra transmisimus fideliter exequenda, qui demum ad nos reversi consona voce nobis retulerunt, quod ipsi feria secunda proxima post dominicam Ramispal-
mart. 29. marum ad faciem prefate possessionis Eghazaskerequi vocate accedentes convocatis vicinis et commetaneis eiusdem possessionis, cum eandem a possessionibus aliorum erectione et limitatione metarum separare voluissent omnibus aliis vicinis et commetaneis permittentibus et in nullo contradicentibus, iidem Thomas, Stephanus, Michael et Elek filii Michaelis a separatione dicte possessionis a portionibus ipsorum eosdem prohibuissent, nec metas extradare et erigere inter ipsas
1333. permisissent. Datum feria secunda proxima ante festum beati
apr. 19. Georgii martyris, anno supra dicto.

Kivül: Domino regi pro Michaele et Stephano filiis Benedicti contra filios Michaelis de Elek videlicet Thomam, Stephanum, Michaelem et Elek relatoria.

Eredetije hártyán, záró pecsét nyomaival, *jelzet nélkül.*

XXVII.

(Gyulafehérváron) 1333. jul. 19.

Az erdélyi káptalan bizonyítja, hogy előtte egyfelől Virágosberki László a maga és testvérei nevében, másfelől Gombási Domokos Somkeréket illetőleg bizonyos feltételek alatt egyességre léptek.

Nos capitulum ecclesie Transsilvane presentium per tenorem significamus quibus expedit universis, quod constitutis coram nobis Ladislao filio Geyleth *(így)* nobili de Wyragusberek pro se, Michaele et Weche fratribus suis absentibus, ex una parte et Dominico filio Andree nobili de Gumbas

ex altera, idem Ladislaus nomine suo et fratrum suorum predictorum oraculo vive vocis est confessus, quod cum dictus Dominicus filius Andree de Gumbas in villa Sumkerek nominata ecclesiam lapideam ad honorem beate Marie virginis construeret, quam quidem possessionem Sumkerek Ladislaus, Michael et Weche prenotati cum domina Margareta sorore ipsorum, consorte eiusdem Dominici ipsi Dominico dedissent et donassent, et ipse Dominicus ipsis hoc assumpsisset et ad hoc se obligasset, quod si dicta domina Margareta consors sua, soror Ladizlai, Michaelis et Weche predictorum sine heredum decederet solatio, tunc possessio Sumkerek ante dicta una cum ecclesia ac aliis pertinentiis suis sine extimatione *(igy)* eiusdem ecclesie ad Ladislaum et Michaelem ac Weche ante dictos deberet devolvi et devenire, prout hoc in aliis literis nostris patentibus exinde confectis plenius continetur; ipsi Ladislaus, Michael et Weche filii Geyleth econverso eidem Dominico filio Andree de Gumbas hoc assumpserunt et ad hoc coram nobis se obligaverunt, quod si dictam dominam Margaretam sororem ipsorum, consortem Dominici sepe dicti sine herede decedere contingeret, tunc idem Dominicus ipsam possessionem Sumkerek cum omnibus utilitatibus et pertinentiis suis usque ad finem vite sue tanquam suam propriam possessionem deberet possidere et fructus ac reditus percipere eiusdem possessionis Sumkerek sepe fate. Datum feria secunda proxima post festum beate Margarete virginis, anno domini M. CCC. XXX. tertio. 1333. jul. 19.

Az erdélyi káptalannak 1363. dec. 9-én kelt átiratában hátrább XCII. sz. a.

XXVIII.

(Gyulafehérváron) 1334. febr. 17.

Az erdélyi káptalan bizonyítja, hogy előtte Csombordi András, mint a palyáni Székely Márton nejének Ilonának ügyvédje, a kolosvármegyei Korognak Ilona asszonyt illető negyedrészét Kolosvármegye ispánjának, Mérai Miklósnak örökbe vallotta.

Capitulum ecclesie Transsilvane omnibus Christi fidelibus presentem paginam inspecturis salutem in omnium salvatore. Ut gesta, que in tempore fiunt inter partes, varietate temporum non labantur seu vacillent, ipsa gesta ad cautelam patrocinio literarum consueverunt roborari. Proinde ad universorum notitiam tam presentium quam futurorum harum serie volumus pervenire, quod accedens ad nostram presentiam magister Andreas nobilis de Chumburd per nobilem dominam nomine Elenam cognatam suam in quarta parte possessionis Koroug vocate eam iure contingente sufficiens et legitimus procurator literis nostris procuratoriis mediantibus constitutus. Quarum quidem tenor talis est:

Nos capitulum ecclesie Transsilvane damus pro memoria, quod domina Elena filia Iacobi filii Korkou nobilis de Koroug, uxor Thome filii Martini siculi de Palyan in nostri presentia comparendo in quarta parte possessionis Koroug vocate in comitatu de Clus existentis, quam quartam partem Iacobus filius Korkou pater suus ante dictus nullo contradicente adhuc vivens sibi dedit et tradidit, ut dixit irrevocabiliter habendam et possidendam, que quarta pars eam iure naturali contigit, vendere et titulo venditionis alienare sponte et libere magistrum Andream nobilem de Chumburd licet absentem fecit et ordinavit legitimum et verum procuratorem, dando eidem magistro Andree ipsam quartam partem, cui vel quibus posset vel vellet, vendendi liberam et plenam auctoritatem, ratum et firmum habitura, quicquid per eundem magistrum Andream nobilem de Chumburd in venditione quarte partis possessionis Korog sepe fate actum fuerit seu ordinatum. Datum quarta feria proxima ante octavas Epi-

1334. jan. 12. phaniarum Domini, anno eiusdem M. CCC. XXX. quarto.

Idem magister Andreas dictam quartam partem possessionis Koroug vocate in comitatu de Clus existentis Nicolao nobili de Mera comiti Clusiensi personaliter coram nobis astanti vice et nomine eiusdem domine Elene pro viginti marcis fini argenti vendidisse, tradidisse et dedisse est confessus sibi et per eum suis heredibus heredumque suorum successoribus perpetuo et irrevocabiliter tenendam, possidendam pacifice et quiete pariter et habendam, quas quidem viginti marcas fini argenti dixit eandem dominam Elenam recepisse et habuisse plene et integre; assummens idem magister Andreas et obligans dominam Elenam ante dictam et suos posteros seu successores dictum comitem Nicolaum in filios filiorum in prefata quarta *) possessionis Koroug vocate processu temporum ab omnibus inquietare et molestare volentibus expedire propriis laboribus et expensis. In cuius rei testimonium perpetuamque firmitatem ad instantiam et petitionem partium predictarum literas nostras presentes concessimus sigilli nostri munimine roboratas. Datum quinta feria proxima ante festum Kathedre beati Petri apostoli, anno domini M. CCC. XXX. quarto, Dominico preposito, Santo cantore, Thoma custode et magistro Salomone archidiacono de Torda decano ecclesie nostre existentibus. 1334. febr. 17.

Eredetije hártyán, sárga selyem zsinóron függő megkopott viaszpecséttel, *7634.*

XXIX.

(Gyulafehérváron) 1334. febr. 17.

Az erdélyi káptalan bizonyítja, hogy előtte Csombordi András a kolosvármegyei Korog negyed része és Mérai Miklós, Kolosvármegye ispánja, a mérai erdő használatára nézve csereszerződésre léptek.

Capitulum ecclesie Transsilvane omnibus Christi fidelibus presentem paginam inspecturis salutem in omnium salvatore. Solent gesta rerum patrocinio literarum communiri, ut ea, que in tempore fiunt, ne tractu temporum simul cum temporibus elabentur. Proinde ad universorum notitiam tam presentium quam futurorum harum serie volumus pervenire,

*) Kimaradt *parte.*

quod constitutis coram nobis magistro Andrea nobili de Chumburd pro se, Dominico et Petro filiis suis absentibus, ab una parte et Nicolao nobili de Mera comite Clusiensi pro se, Dominico, Ladislao, Nicolao et Clemente filiis suis similiter absentibus, ex altera, idem magister Andreas pro se et filiis suis ante dictis cum eodem comite Nicolao et filiis suis predictis in quarta parte possessionis Koroug vocate ipsum de iure contingente,*) in comitatu de Clus existentis, tale concambium inisse dixit et celebrasse, ut iam dictam quartam partem possessionis Koroug eidem comiti Nicolao, Dominico, Ladislao, Nicolao et Clementi filiis suis prefatis in filios filiorum contulit et dedit pro silva in territorio seu metis ville Mera existente,**) omnibus iobagionibus eiusdem magistri Andree in possessione Koroug causa commorandi convenientibus et commorantibus pro hedificiis sufficientibus et aliis necessitatibus eorundem uti et secandi, sicut iobagiones eiusdem comitis Nicolai uti et secandi habebunt potestatem seu facultatem perpetuo et irrevocabiliter duraturam; promittentes ad invicem, ut concambium modo premisso idem magister Andreas cum filiis suis pro sua parte et comes Nicolaus prescriptus pro se et filiis suis firmiter et irrevocabiliter observaturos, nec unquam successu temporum per quempiam concambium seu permutatio facta et celebrata per eosdem vel successores eorundem possit et valeat revocari, assumpmentes etiam et obligantes se, ut si per quem vel aliquos dicta possessio impeteretur vel impulsaretur, tunc nominati magister Andreas cum filiis suis ante dictis et comes Nicolaus similiter cum filiis suis et successoribus communiter laboribus et expensis pro viribus eorum tenentur defensare; hoc etiam adjicientes, ut quocunque tempore partibus nominatis divisionem in ipsa possessione Koroug vocata facere volentibus, vel si una pars divisionem et distinctionem habere in ipsa possessione vellet et alia pars nollet quocunque modo vel occasione tunc divisionem celebrare, iuxta arbitrium proborum virorum pars adversa facere tenebitur,

*) Hibásan *conlingentem.*

**) Hibásan *existentis.*

0241040

nec subterfugii occasionem possit querere quoquomodo. Ut autem predicta permutatio seu concambium robur perpetue firmitatis obtineat, ad instantiam partium presentes literas nostras concessimus pendentis sigilli nostri munimine roboratas. Datum feria quinta proxima post dominicam Invocavit, anno domini M. CCC. XXX. quarto, Dominico preposito, Santo cantore, Thoma custode et magistro Salomone archidiacono de Torda decano ecclesie nostre existentibus. 1334. febr. 17.

Eredetije pergamenen, sárga selyem zsinóron függő megkopott viaszpecséttel, *7635.*

XXX.

Koloson (1334 körül).

Miklós kolosvármegyei ispán és a szolgabírák bizonyítják, hogy Gál, Mikiós és Zováti János megfogadták, hogy Brictiust tizenötöd napra elébök állítják.

Nos comes Nicolaus comes de Culus et duo iudices nobilium de eodem damus pro memoria, quod feria quarta proxima ante dominicam Oculi mei Gallus, Nicolaus et Iohannes de Zoat coram nobis comparendo assumpserunt, quod Brictium contra Dominicum, quem a nobis in fideiussorem receperunt, statuerent in quindenis coram nobis. Datum in Culus, in die et loco prenotatis.

Kivül: Pro Gallo, Iohanne et Nicolao de Zoat contra Dominicum super statutione Brictii in quindenis.

Eredetije papíron, hátán három viaszpecsét maradványaival, *jelzet nélkül.*

GENEALOGICAL SOCIETY
OF THE CHURCH OF JESUS CHRIST
OF LATTER-DAY SAINTS
69413
17 1964

XXXI.

(Gyulafehérváron) 1335. aug. 12.

Az erdélyi káptalan bizonyítja, hogy előtte Suki Mihály és Miklós a Tamás vajda kamarási jobbágyait sármási szántóföldjeik és kaszálóik elfoglalásától és bitorlásától eltiltották.

Nos capitulum ecclesie Transsilvane damus pro memoria, quod nobiles viri Michael et Nicolaus de Suk nomine suo et nomine Barnabe, David, Michaelis et Elie filiorum ipsius Nicolai coram nobis constituti dixerunt et proposuerunt, quod terras arabiles et feneta ac alios fructus et utilitates pertinentes *) ad metas et terminos cuiusdam possessionis eorum Sarmas noncupate *(így)* in comitatu de Clus situate populi ville Camaras ad dominum Thomam voyvodam pertinentis contra eorum voluntatem et consensum fruerentur et uterentur in ipsorum preiudicium non modicum et gravamen. Quare protestando prohibuerunt eosdem populos ville Camaras ac quoscunque alios a fruitione, occupatione et usurpatione fructuum et omnium utilitatum supra dicte possessionis Sarmras **) noncupate protestantes et dicentes, quod huiusmodi fruitio, usurpatio et occupatio fructuum et utilitatum sepe dicte possessionis eorum nec eis, nec ipsorum heredibus obesse et preiudicare possit et valeat, quin suo tempore et loco omnia dampna et iniuriam prosequi possint et valeant tam in iudicio, quam extra iudicium modo, ordine ac forma, quibus fuerit opportunum. Datum sabbato proximo
1335. aug. 12. ante festum Assumptionis beate virginis gloriose, anno domini M. CCC. tricesimo quinto.

Kívül: Pro Michaele et Nicolao nobilibus de Suk contra populos ville Camaras protestationalis et prohibitionalis.

Eredetije hártyán, záró viaszpecsét nyomaival, *5666.*

*) Így, helyesen *terris arabilibus et fenetis ac aliis fructibus et utilitatibus pertinentibus* lenne.

**) Eredetileg *Samaras* volt irva, abból javíttatott ki hibásan *Sarmras*ra *Sarmas* helyett.

XXXII.

(Gyulafehérváron) 1336. febr. 28.

Az erdélyi káptalan bizonyítja, hogy előtte Héderfáji Tamás és Lőrincz a tordavármegyei Szentmiklóst Bertalan fia Györgynek zálogba vetették, ez pedig Bándi Péternek és fiának Ujfaluért cserébe vallotta

Capitulum ecclesie Transsilvane omnibus Christi fidelibus presentem paginam inspecturis salutem in omnium salvatore. Ad universorum notitiam tam presentium quam futurorum harum serie volumus pervenire, quod Thomas et Laurentius filii Iohannis filii Myke nobiles de Hedrihfaya ab una parte, et Georgius filius Bartholomei ab alia, ac Michael filius Petri filii Medies de Band pro se et pro eodem Petro patre suo a tertia parte coram nobis constituti iidem Thomas et Laurentius dixerunt et proposuerunt, quod quandam possessionem eorum hereditariam Zenthmyclos vocatam in comitatu de Thorda existentem et nunc habitatoribus destitutam predicto Georgio filio Bartholomei propter urgentes necessitates eorum pignori obligassent pro viginti sex marcis antiquorum banalium, tali pena et conditione interposita, quod nisi infra terminum ad hoc assignatum redimerent, extunc transacto termino redemptionis et solutionis penam dupli videlicet quinquaginta duarum marcarum incurrent eo facto, et post talem penam eandem possessionem eorum Zenthmyclos predicto Georgio filio Bartholomei et ipsius heredibus heredumque suorum successoribus perpetuo et irrevocabiliter tradere tenerentur, prout litere certi tenoris super hoc emanate clarius continerent: unde cum ipsi redimere non potuerint nec valuerint, dubium non existit eandem possessionem Zenthmyclos ab eorum dominio et iure ad ius et dominium predicti Georgii deductam et deventam extitisse et etiam coram nobis totum ius eorum, quoad illam possessionem in predictum Georgium transtulerunt, renunciando et cedendo omni iuri et dominio, quod actenus *(igy)* vel in posterum in eadem possessione Zenthmyclos vocata habuissent vel habere potuissent. Quibus sic peractis statim in eodem instanti idem Georgius ipsam possessionem Zenthmyclos tanquam

suam et ex predictis causis ad eum devolutam dixit et confessus extitit oraculo vive vocis in concambium et permutationem cuiusdam alterius possessionis Vyfalu vocate et similiter habitatoribus destitute in comitatu de Thorda existentis que est predictorum Michaelis de Band et Petri patris eius et quam idem Michael de Band nomine suo et nomine patris sui dixit et confessus extitit in concambium predicte possessionis Zenthmyclos ipsi Georgio tradidisse et coram nobis hinc et inde alternative et mutua vicissitudine tradiderunt, videlicet sepe dictam possessionem Zenthmyclos ipse Georgius ipsis Michaeli de Band et Petro patri eius, et ipse Michael predictam eorum possessionem Vyfolu sepe dicto Georgio proximo eorum et eorum *) heredibus heredumque suorum successoribus perpetuo et irrevocabiliter ac sub eisdem metis et terminis, sub quibus et cum quibus ad eos et quemlibet eorum quelibet predictarum possessionum deventa extitit et possessa, videlicet terris arabilibus, silvis, aquis et nemoribus ac fenetis et omnibus aliis fructibus et utilitatibus ad ipsas et ipsarum quamlibet pertinentibus tenendam atque possidendam seu tenendas pacifice et quiete. Insuper idem Michael de Band nomine suo et nomine comitis Petri patris sui confessus extitit oraculo vive vocis dimedietatem *(igy)* predicte possessionis Zenthmyclos nunc ex causa concambii et permutationis supra expressa ad eos devolute ratione proximitatis et parentele, quam haberent cum predictis Thoma et Laurentio filiis Iohannis filii Myke, quorum fuerat hereditaria, ipsis compatiendo et maxime, ut sibi et patri suo totum ius, quod habere potuissent, cederent et in eos transferrent, quoad illam dimedietatem, que penes ipsum et patrem suum remanebit, ideo dimidietatem ut predicitur eis resignarent, imo potius de novo conferrent et coram nobis idem Michael suo et patris sui nomine dedit, contulit et donavit cum omnibus fructibus et utilitatibus, que ad dimidietatem eiusdem possessionis pertinuisse(n)t et pertinere consuevisse(n)t, tali pena et conditione, quod predicti Thomas et Laurentius in residua dimidietate ipsos Michaelem de Band et Petrum patrem eius vel

*) Igy, helyesen *suis* lenne.

eorum heredes in pacifica possessione, quantum possibilitas suffragabitur, conservabunt, vel si conservare non possent vel nollent, tunc in pecunia parata condignam estimationem ipsius dimidietatis solvere tenerentur; ipsi etiam Michael de Band et Petrus pater eius predictum Georgium filium Bartholomei in possessione pacifica et dominio predicte possessionis Vyfolu conservabunt, vel si hoc efficere non possent vel nollent, tunc consimilem et equivalentem possessionem et terram possessioni Vyfolu eidem Georgio vel ipsius heredibus dare tenerentur, prout partes predicte hec omnia coram nobis viva voce retulerunt et ore proprio confesse extiterunt. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem ad instantiam et petitionem partium predictarum presentes nostras literas concessimus sigilli nostri pendentis munimine roboratas. Datum feria quarta proxima post dominicam Reminiscere, anno domini M. CCC. tricesimo sexto, Dominico preposito, Santo cantore, Thoma custode et magistro Nicolao archidiacono de Hunad decano ecclesie nostre existentibus. 1336. febr. 28.

Preterea predicti Thomas et Laurentius filii Iohannis filii Mike, necnon Michael de Band nomine suo et nomine patris sui inter se tale pactum et talem ordinationem adiunxerunt, quod si qualibet partium predictarum sine herede et successione heredis decedere contingeret, extunc pars alia per se vel per heredem superstans et vivens portionem partis decedentis, quoad dimidietatem possessionis Zenthmyclos supra dicte ad se secundum debitam estimationem regni redimendi haberet facultatem, nec manus extranea ad ipsam dimidietatem posset et deberet aliquatenus miscere et se intromittere modo aliquali.

A kolosmonostori conventnek 1420. *in festo sancti Georgii martyris* (apr. 24.) a *Georgius filius Blasii filii Lewkus de Hydrihfaya* kérésére, hártyán kelt átiratában, *7745*.

XXXIII.

(Váradon) 1338. febr. 16.

A váradi káptalan jelenti Róbert Károlynak, hogy parancsára az erdélyi káptalan tulajdonát képező Vajasd határát megjárták; továbbá az igeniek és krakaiak által régen elperelt Ompoiczát, Metesdet, Abrudot és Zalathnát törvényes birtokosának, a káptalannak birtokába visszaiktatták.

Excellentissimo domino suo domino Karulo dei gratia illustri regi Hungarie capitulum ecclesie Waradiensis orationes in domino debitas ac devotas cum perpetua fidelitate. Literas vestre excellentie honore quo decuit recepimus in hec verba:

Karulus dei gratia rex Hungarie fidelibus suis capituli ecclesie Waradiensis salutem et gratiam. Cum nos universas particulares possessiones et terras ecclesie beati Michaelis archangeli Transsilvane ad possessiones eiusdem ecclesie capituli scilicet Woyasd, Sard autem episcopatus ipsius ecclesie vocatas ac alias ex parte prelibate possessionis Sard ad idem capitulum spectantes ab ipsa ecclesia, episcopo et capitulo per populos seu hospites de Igun in prefata possessione episcopatus, item similiter per eosdem populos et hospites de Igun et de Karakow in memorata possessione Woyasd et etiam in aliis, si in quibus iidem populi et hospites coram magistro Lamperto quondam iudice curie nostre, iuxta continentiam literarum suarum et formam ac seriem iudicii eiusdem legitime acquisitas et obtentas, et sic ad dictas nostras possessiones regales Igun et Karakow applicatas de iure ab eisdem possessionibus nostris et hospitibus auctoritate regia auferendo et removendo, cum omnibus iuribus et utilitatibus earum ipsi ecclesie Transsilvane et per consequens episcopo et capitulo eiusdem ecclesie ob spem salutis nostre et domine regine ac filiorum nostrorum, necnon causa sanitatis corporis nostri consequende, et etiam ad instantem petitionem magnifici viri Thome voyvode Transsilvani et comitis de Zonuk dilecti et fidelis proximi nostri remittendo et pariter restituendo per eundem Thomam voyvodam et vice sua ac pretextu occupationis et absentie sue per

Peteu *) dictum Orrus vicevoyvodam, per ipsum dominum Thomam voyvodam in illis partibus constitutum statui facere mediante iuris ordine velimus et intendamus, fidelitati vestre precipiendo mandamus, quatenus una cum dicti Thoma voyvoda vel Peteu vicevoyvoda per ipsum dominum Thomam voyvodam in illis partibus deputato, ipso absente, homine nostro vestrum idoneum testimonium transmittatis, qui ad faciem dictarum particularum possessionum et terrarum ecclesie beati Michaelis archangeli Transsilvane predicte ad dictas possessiones Woyasd et Sard capituli et episcopatus ipsius ecclesie spectantium accedendo, universis (vicinis) et commetaneis earundem convocatis et presentibus reambulent et separent ipsas iuxta cursus antiquarum metarum earundem a possessionibus quorumlibet aliorum novas metas iuxta veteres, ubi necesse fuerit, erigendo, reambulatasque et ab aliorum possessionibus distinctas restituant et statuant ipsi ecclesie beati Michaelis Transsilvane et per consequens episcopo et capitulo eiusdem ecclesie prenotatis, contradictione eorundem hospitum nostrorum de Igun et de Karakow non obstante perpetuo possidendas, alii autem si qui contradictores extiterint contra eosdem, ad nostram citent presentiam ad terminum competentem; et post hec dicte statutionis seriem cum cursibus metarum vel diem et locum citationis, nomina citatorum cum termino assignato nobis fideliter rescribatis. Datum in Wysegrad, in octavis festi Epiphaniarum Domini anno eiusdem M. CCC. XXX. octavo. 1338. jan. 13.

Nos enim vestre sublimitatis mandatis obtemperare cupientes ut tenemur, una cum predicto magistro Peteu dicto Orrus vicevoyvoda Transsilvano homine vestro nostrum hominem, videlicet discretum virum magistrum Iacobum archidiaconum de Zvghalm,**) socium et concanonicum nostrum ad premissa mandata vestra transmisimus pro testimonio fideliter exequenda, qui demum ad nos reversi concorditer retulerunt, quod ipsi tertia feria, videlicet in festo beati Blasii martyris proxime febr. 3. preterito ad faciem prenominate possessionis Woyasd pari-

*) Az átiratban *Petew*.

**) Az átiratban *Zughalum*.

ter accessissent et universis vicinis ac commetaneis eiusdem circumquaque legitime convocatis, ipsis presentibus particulam possessionariam seu terram ad eandem possessionem Woyasd pertinentem, olim per populos sive hospites de Igun et de Karakow coram magnifico viro comite Lamperto iudice curie vestre, iuxta tenorem literarum suarum ac seriem iudicialem eiusdem legitime acquisitam et obtentam et sic ad easdem possessiones vestras Igun et Karakow applicatam nunc ab eisdem possessionibus et per consequens hospitibus vestris regia auctoritate ablatam et remotam per veteres metas reambulassent iuxta veteres metas et aliis locis opportunis novas erigendo, reambulatamque et ab eisdem possessionibus vestris Igun et Karakow separatam seu distinctam cum omnibus iuribus seu utilitatibus quibuslibet ac pertinentiis suis restituissent et statuissent honorabili capitulo ecclesie Transsilvane eo iure, quo ad ipsos noscebatur pertinere perpetuo possidendam, nemine penitus ibidem contradictore apparente.

Cujus quidem possessionarie particule sive terre ad possessionem Woyasd de speciali gratia vestre maiestatis restitute cursus metarum hoc ordine distinguntur: prima enim meta incipit et oritur in superiori parte silve Woyasd, ubi sunt due mete antique renovate, inde per idem berch transit versus plagam australem et venitur ad unam metam antiquam, abinde ascendit, ubi meta antiqua, deinde descendit in eodem berch versus meridiem et venitur ad metam antiquam, deinde per eandem plagam venitur ad kacumen eiusdem berch, ubi meta antiqua post hec flectitur ad austrum et venit ad duas metas veteres, demum currit ad alias duas metas antiquas per sulcum divisas et per ipsum sulcum descendit contra aquilonem versus villam Karakow, ubi due mete antique renovate, abhinc ulterius procedendo alias duas metas veteres similiter renovassent, inde descendit per eundem sulcum, ubi meta de novo erecta extitisset, deinde descendit ad planitiem per eundem sulcum ad duas metas veteres, iuxta quas alie due de novo apposite extitissent, inde autem venitur per eundem sulcum in ipsa planitie ad duas metas veteres, iuxta quas duas novas

confodissent, abinde descendit per sepe dictum sulcum in prato ad duas metas antiquas modicum apparentes, iuxta quas alie due de novo erecte fuissent, hinc transilit unum patak, prope quod nova meta, deinde autem metat et cadit in quoddam fossatum, quod olim et nunc per ecclesiam beati Michaelis memoratam in una et hospites de Karakow parte altera pro meta haberetur, et idem fossatum reliquissent renovando, inde eundo per idem fossatum, iuxta quod nova meta, hinc transit per dictum fossatum, ubi nova meta, deinde adhuc per idem fossatum tendit versus septemtrionem, iuxta quod nova meta, item relicto ipso fossato itur per spinetum et venitur ad duas metas antiquas contra septemtrionem iuxta viam prope Telkuta existentes, quas renovassent, deinde relicta ipsa (via) currit in terris arabilibus per spinetum, ubi nova meta, et ulterius eundo in eisdem terris arabilibus iterum nova meta, postea ultra procedendo adhuc in dictis terris arabilibus nova meta, ultimo venitur ad tres metas antiquas, quarum (una) distingit predicte ecclesie beati Michaelis, alia hospitibus de Karakow, tertia nobilibus de Gald, ubi incipit tenere metas cum eisdem nobilibus de Gald et pervenitur ad orientem ad duas metas antiquas, quarum una est eorundem nobilium de Gald, alia enim terre Woyasd memorate, et ibi eedem mete terminantur.

Item sequenti die iidem homines vester et noster ad faciem aliarum quatuor possessionum, videlicet Ompoycha. Metesd, Obrud et Zalathna vocatarum similiter accedendo, que olim per eosdem hospites vestros de Igun et de Karakow coram eodem comite Lamperto, iuxta tenorem literarum suarum et sententiam iudiciariam in eis contentam acquisite et obtente et sic ad easdem possessiones vestras Igun et Karakow applicate extiterant, iam ab eisdem possessionibus et per consequens hospitibus vestris regia auctoritate easdem ablatas et remotas cum omnibus iuribus et quibuslibet utilitatibus ac pertinentiis ad easdem, sub eisdem metis, terminis et signis ac eo iure, quibus ab antiquo per priores et veros possessores scilicet per idem capitulum possesse fuerant, restituissent et statuissent eidem capitulo Transsilvano perpetuo possidendas, contradictione aliquali non ob- febr. 4.

1338. febr. 16. stante. Datum in quindenis Purificationis virginis gloriose, anno prenotato.

Kivül: Domino regi pro honorabili capitulo ecclesie Transsilvane super facto quarundam possessionum interius nominatarum statutoria.

Super possessionibus Wayasd et Sard.

Az erdélyi káptalannak 1572. *in festo beati Mathei apostoli et evangelistae* (sept. 21.) Karkó város számára kiadott átiratában, *1142.* Először erről az átiratról, aztán a váradi káptalannak 1367 . . . . *Exaltationis sancte Crucis* (sept. 14 körül) a *magister Ladislaus voyvode. socius et concanonicus noster archidiaconusque de Doboka in ecclesia Albensi Transsilvana* számára privilegialis alakban kiadott okleveléről irta át id. gróf Telcki Ádám részére 1761. mart 9 én az erdélyi káptalan, *6072.* Eredetije hártyán az orsz. lt. *Dl. 31,083.* A váradi káptalannak említett 1367. évi átirata u. o. szintén hártyán *Dl. 31,084.* Az erdélyi káptalannak fennebb említett 1572. évi átirata szintén megvan az orsz. ltárban *Dl. 31,172. (Liber metalium* 165—168.)

A határjárást tartalmazó részt kiadta *Zimmermann u. Werner* I. 492.

XXXIV.

(Váradon) 1338. febr. 16.

A váradi káptalan jelenti Róbert Károlynak, hogy parancsára az erdélyi püspökségtől az igeni és krakai vendégek által régen elfoglalt Sárdnak határát megjárták s András püspököt annak birtokába visszaiktatták.

Serenissimo principi domino Karolo dei gratia illustri regi Hungarie capitulum ecclesie Waradiensis orationum suffragia devotarum cum perpetua fidelitate. Literas vestre serenitatis reverentia qua decuit recepimus in hec verba: Karolus dei gratia rex Hungarie — — *sat., l. Róbert Károlynak ezzel teljesen egyező határjáró parancsát a váradi káptalan 1338. febr. 16-án kelt jelentésében elébb XXXIII. sz. a.* — Nos enim vestre sublimitatis mandatis obtemperare cupientes ut tenemur, una cum predicto magistro Petew dicto Orrus vicevoyvoda Transsilvano homine vestro nostrum hominem, videlicet discretum virum magistrum Iacobum archidiaconum de Zugholm, socium et concanonicum nostrum ad premissa mandata vestra pro testimonio trans-

misimus fideliter exequenda, qui demum ad nos reversi concorditer retulerunt, quod ipsi tertia feria, videlicet in festo beati Blasii martyris proxime preterito ad faciem prenominate possessionis Sard episcopalis pariter accessissent et universis vicinis ac commetaneis eiusdem circumquaque legitime convocatis ipsisque presentibus particulam possessionariam seu terram ad eandem possessionem Sard pertinentem, que olim per populos sive hospites de Igun et de Karako coram magnifico viro comite Lamperto quondam iudice curie vestre, iuxta tenorem suarum literarum ac seriem iudicialem eiusdem legitime acquisitam et obtentam et sic ad easdem possessiones vestras Igun et Karako vocatas applicatam, nunc ab eisdem possessionibus et per consequens hospitibus vestris regia auctoritate ablatam et remotam per veteres metas reambulassent iuxta veteres metas, ubi necesse erat, novas erigendo, reambulatamque et ab eisdem possessionibus Igun ac Karako separatam et distinctam cum omnibus iuribus et quibuslibet utilitatibus suis restituissent et statuissent ipsi ecclesie beati Michaelis archangeli Transsilvane et per eandem venerabili in Christo patri domino Andree episcopo Transsilvano ac pro tempore in eadem ecclesia sibi succedentibus perpetuo possidendam, nemine penitus ibidem contradictore apparente. febr. 3.

Cuius quidem possessionarie particule sive terre ad possessionem Sard pertinentis de speciali gratia vestre maiestatis restitute cursus metarum hoc ordine distinguntur: prima enim meta principalis incipit et oritur ab oriente iuxta fluvium Bochardpataka dictum super uno lapide in terram misso sive fosso, que distingit tribus possessionibus, scilicet eidem possessioni Sard, ac Igun et Bochard, abinde progreditur versus possessionem Igun iam dictam, ubi in terris arabilibus una meta de novo apposita extitisset, deinde vadit, ubi nova meta, dehinc meat ad metam similiter de novo erectam, abinde pervenitur ad finem eiusdem possessionis Igun, ubi iuxta quendam alveum in spinetis novam metam confodissent, deinde transilit fluvium Igunpataka vocatum et adiungit quendam montem, in quem ascendendo prope ad eandem Igun nova meta, deinde ulterius eundo

supra unam vineam iuxta veterem meta nova confossa extitisset, iterum in ante procedendo iuxta antiquam metam nova meta, abinde adhuc ascendendo similiter iuxta veterem metam novam confodissent et transit ulterius, ubi veterem metam renovassent, deinde modicum descendendo iuxta veterem nova meta, iterum in ascendendo novam metam erexissent, abinde venitur ad quandam viam, per quam procedendo iuxta ipsam novam metam confodissent, deinde ulterius eundo in alia parte ipsius vie sunt due mete antique, abhinc descendit ad quendam monticulum, ubi iuxta veterem novam metam apponentes, que separant eisdem possessionibus Sard et Igun ac possessioni honorabilis capituli ecclesie Transsilvane Ompoycha vocata et ibi eedem mete finaliter terminantur. Datum in quindenis Purificationis virginis gloriose, anno prenotato.

1338. febr. 16.

Kivül: Domino regi pro venerabili in Christo patre domino Andrea episcopo ecclesie Transsilvane statutoria.

Az erdélyi káptalannak 1761. mart. 9-én id. gróf Teleki Ádám részére kelt kiadványában, *6072.* Eredetije hártyán az orsz. lt. *Dl. 30,373.*

XXXV.

Budán, 1340. jan. 15.

Druget Vellermes nádor Krispin fia Balás deákot és a Sixtus fiát Mise Mihályt, — miután a Hevesujvármegyében fekvő Mise felett folyt perben amaz azt állította, hogy az az apjáé és az apjával közel rokon Fejes Mihályé volt, ez pedig, hogy Krispin Fejes Mihálylyal nem rokon, sem Mise az övé nem volt, sőt Krispint Hevesujvármegyében nem is ismerték — esküre s a mellett a bírság kétszeresére itéli.

Nos Willermus Druget palatinus et iudex comanorum damus pro memoria, quod cum iuxta continentiam priorum literarum nostrarum formam iudicii nostri exprimentium capitulum ecclesie Agriensis homines suos fidedignos, cum quibus et coram quibus Paulus de Chaaz vel Nicolaus de Farkasd aut Laurentius de eadem pro parte Blasii literati filii Crispini ut actoris, item Michael filius Pauli de Saar vel Bodou de Vnga pro parte Michaelis filii Sixti de Myse in

causam attracti aliis absentibus homines nostri per partes adducendi transmittere debuisset, quibus presentibus iidem homines nostri in octavis Strennarum in congregatione in jan. 8.
loco ad hoc . . . . . pariter et simul procedendo ad ipsorum humanitatem et conscientiam deo debitam scire, si dicta possessio Myse vocata in comitatu de Hewes Wyuar existens in toto vel in parte [eod]em B[lasio] iure hereditario pertinere deberet nec ne, omnimodam veritatem debuissent, et post hec partes huius rei requisite seriem in literis ipsius capituli Agrie[nsis ad] diem dictarum octavarum nobis reportare. Tandem ipso termino adveniente Petheu filius Petri de Legune pro ipso Blasio filio Crispini cum procuratoriis literis [conv]entus de Jazou et M[icha]el filius Sixti predictus personaliter ad nostram accedentes presentiam literas ipsius capituli Agriensis nobis presentarunt, in quarum tenoribus reperimus, quod cum pred[ictum] capitulum Agriense cum prefatis Nicolao filio Stephani et Michaele filio Pauli hominibus nostris eorum homines fidedignos . . . . . Iohannem presbyterum de choro ipsorum pro parte Blasii prenotati, et Iohannem sacerdotem similiter de coro eorum pro parte eiusdem Michaelis filii Sixti ad premissa exequenda pro testimoniis transmisissent, iidem . . . . . coram ipso capitulo comparendo concorditer retulissent, quod ipsi una cum ipsis testimoniis ipsius capituli in eisdem octavis Strennarum accessissent ad dictam congregationem in villa Conpoldi pro ipso jan. 8.
negotio faciendo convocatam, ubi predicta testimonia ipsius capituli dictis literis nostris perlectis et nobilibus tunc in ipsa congregatione existentibus expositis eosdem nobiles ad ipsorum conscientiam et humanitatem super eo, si ipsa possessio Myse in toto vel in parte eidem Blasio iure hereditario pertinere deberet nec ne, simul et pariter cum dictis hominibus nostris requisivissent. Qua requisitione facta Peteu de Legene literas magistrorum Iohannis et Dominici filiorum Peteuch vicec[omitu]m de Sarus et de Hewes et nobilium de Sciuine et Toryan, qui in dictis literis ipsorum viceiudici suo et quatuor iudicibus nobilium ac aliis nobilibus dicti comitatus de Hewes ad fidem ipsorum deo debitam nunciassent, quod ipsa possessio Myse ad dictos Crispinum patrem ipsius Blasii

et Michaelem dictum Feyes titulo iuris hereditarii pertinuisset, ex[hib]uisset, etiam literas magistrorum Lorandi et Ladislai filiorum Mykchbani, qui similiter ad fidem eorum deo debitam ipsis viceiudici et quatuor iudicibus nobilium et ceteris nobilibus in ipsis literis nunciassent, quod ullo unquam tempore audivissent, quod ipsa possessio Myse ad ipsum Crispinum aliquo iure pertinuisset, nec etiam ipsi de notitia eorundem Crispini et Blasii filii sui aliquid se scire retulissent. Item Stephanus et Conpoldus filii Petri filii Conpoldi per Petrum filium Tristien hominem ipsorum ipsis nobilibus intimassent, quod ipsi nunquam aliquam mentionem de ipso Crispino et Blasio filio suo in comitatu Hewes prenotato, nec eosdem novisse vel vidisse recordarentur. Quibus expositis Paulus filius Petri filii Iwanch et Nicolaus de Rekchy ibidem coram ipsis voce publica affirmassent, quod dicta possessio Myse ad eosdem Mikaelem et Crispinum iure hereditario pertinuisset, post quorum assertionem dicti nobiles in momento ad duas partes divisi extitissent. Quibus sic divisis Nicolaus filius predicti Petri filii Iwanch tunc prolocutor ipsius Blasii literati in medio nobilium ad partem dicti Blasii sequestratorum stando et manu indicando dixisset, quod omnes nobiles ad partem dicti Blasii supra sequestrati pro sublevatione iam dicti Blasii affirmare presto fuissent et parati. Et sic dissessione inter ipsos facta unus ipsorum cum uno homine ipsius capituli ad cetum dicti Blasii, et alter cum altero homine eiusdem capituli ad cetum memorati Michaelis filii Sixti se transferentes non invicem, sed per se fecissent inquisitionem super negotio prenotato, et quidam nobiles nominati pro una, quidam vero parte pro altera sic divisim fassi extiterunt. Quarum literarum continentiis partibus perlectis, licet predictus Peteu procurator ipsius Blasii literati super eo, quod dicta possessio Myse vocata eidem Blasio literato iure hereditario pertineat, pluries et pluries ipsi Michaeli filio Sixti signum duelli porrexerit, ipso Michaele recipere nolente et regni consuetudinem per nos observare postulante, tamen quia partes ex eo, quod post ipsam assertionem dictorum nobilium iidem nobiles in momento in duas partes divisi fuissent, nostram sententiam in premissis postponentes divi-

sim fecerunt inquisitionem prenotatam, ideo cum nobilibus regni nobiscum in iudicio assidentibus iudicantes decrevimus, quod ipse Blasius literatus in die medii Quadragesime proxime mart.22. venturo coram conventu de Jazou hoc, quod ipsa possessio Myse vocata fuerit Crispini patris sui et Michaelis dicti Feyes hereditaria et dictus Michael Feyes eidem Crispino in proxima linea generationis existat, ipseque Michael filius Sixti super eo, quod dictus Crispin eidem Michaeli dicto Feyes in nulla linea generationis et dicta possessio ipsius non existat, nec ipsius Crispini notitiam in dicto comitatu, ubi ipsa possessio Myse esset, habeatur, cum vicinis et commetaneis ipsius possessionis Myse et aliis nobilibus quibuslibet, quibus evidentius poterunt,*) in octavis medii Quadragesime proxime ven- mart.29. turis coram capitulo ecclesie Budensis comprobare teneantur; partes autem ipsorum testimoniorum seriem octavo die ultime apr. 5. productionis eiusdem in literis dictorum capituli et conventus tenebuntur nobis reportare, in quo quidem die reportationis seriei premissorum eedem partes duo iudicia regalia, scilicet duodecim marcas ante ipsorum responsum persolvere teneantur pro eo, quia ipse partes nostram sententiam inter ipsos per nos latam et per ipsos assumptam alteratam in literis ipsius capituli reperimus. Datum Bude, octavo die termini 1340. p[renot]ati anno domini M. CCC. XXXX. jan. 15.

Kivül: Pro Mikaele filio Sixti de Myse contra Blasium literatum filium Crispen *(igy)* super testimonio coram capitulo Budensi in octavis medii Quadragesime producendo octavo die ad iudicem.

Eredetije pergamenen, záró pecsét töredékeivel, *jelzet nélkül.*

XXXVI.

Lipcsében, 1340. nov. 11.

Róbert Károly, a Sebesi Alárd ispán kérésére, Tamás vajdának és az erdélyi káptalannak a hütlen Henning birtokaira vonatkozó oklevelét átírja és megerősíti.

Nos Karolus dei gratia rex Hungarie tenore presentium significamus quibus expedit universis memorie com-

*) Hibásan *poterit* helyett.

mendantes, quod comes Alardus de Sebes ad nostram accedendo presentiam vice et nomine Nicolai filii Hennengi de villa Petri fratris sui patruelis exhibuit nobis patentes literas capituli ecclesie Transsilvane literas magnifici Thome voyvode Transsilvani et comitis de Zonuk transcribentes hunc tenorem continentes: Nos capitulum ecclesie Transsilvane — — *sat., lásd az erdélyi káptalannak 1330. dec. 27-én kelt oklevelét elébb XXIV. sz. a.* — Nos itaque recepta exinde humili supplicatione magnifici viri Thome voyvode Transsilvani, comitis de Zonuk, gerentis officium magisterii tavarnicatus nostri, fidelis proximi nostri, literarum prescriptarum transcriptis tenoribus predictas possessiones, villas, terras et generaliter universa bona mobilia et immobilia pretacti Hennengi de villa Petri et eiusdem ut premittitur demerente infidelitate ad nostram tunc devoluta collationem et per nos ipsi Thome voyvode donata, ac per eundem Thomam voyvodam, nostro interveniente consensu et licentia, modo prescripto pretactis Salamoni et Nicolao filiis eiusdem Hennengi in redemptione pecuniaria restituta, pro eodem Nicolao filio Hennengi nunc superstiti, approbantes valitura perpetuo confirmamus. Datum in Lypche, in festo beati Martini confessoris anno domini M. CCC. XL.

1340. nov. 11.

Eredetije hártyán, hátán a nagy pecsét nyomaival s ez alatt *relatio et commissio vayvode verbo regio ad duplicem meam requisitionem* följegyzéssel, *1165.*

Kiadta *Zimmermann u. Werner* I. 509.

XXXVII.

Koloson (1340 körül).

Suki János ispán és Cseh Mihály ispán kolosvármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy István kolosvármegyei alszolgabíró Csehtelek falut elébök idézte, hogy Mózest a Miske részébe beiktassa, de nem jelent meg, se be nem iktatta; hasonlókép a Szokolról megidézett Nagy István, Veres Simon és Albert fia Miklós sem jelent meg.

Nos comes Iohannes de Suk ac comes Michael dictus Cheh iudices nobilium comitatus de Culus damus pro memoria, quod feria quarta proxima comes Stephanus viceiudex de Culus citasset ad nostram presentiam villam Chehteleke,

portionem Miske ut Moisem statuat. Ipso termino adveniente predicta villa neque venit, neque ipsum Moisem statuit. Item citasset ad eandem de villa Zoko(l) Stephanum magnum et Simonem ruphum et Nicolaum filium Alberti. Ipso termino adveniente predicti neque venerunt nec miserunt. Datum in Culus, feria quarta ante festum beate Katerine virginis.

Kivül: Iudicialis pro Stephano contra villam Cheh et nobiles de Zokol Stephanum, Simonem et Nicolaum.

Eredetije papíron, egy záró és egy hátára nyomott viaszpecsét maradványaival, *jelzet nélkül.*

XXXVIII.

Tordán, 1342. maj. 8.

Tamás erdélyi vajda a tordai gyűlésen az erdélyiek panaszára elrendeli, hogy bárki a nemesek közül mint alperes a felperes vádbeszédjére csak röviden — miként azt az egész országban a király is elrendelte — feleljen; a tolvajt megfogó nemes a tolvaj javainak harmadát kapja; jobbágyaik és szolgáik felett magok bíráskodjanak, kivévén a lopás, rablás és hatalmaskodás eseteit, de ha a bíráskodásban hanyagok, magok vonatnak jobbágyaikért feleletre; a nemesnek adós megyeispán csak a vajda törvényszéke elé idézhető; bírságot a rovó a szolgabíró vagy annak megbizottja nélkül föl nem szedhet, melyből a régi szokás szerint a szolgabíró is részesül; a nemest a megyeispán elé csak a szolgabíró vagy kiküldöttje idézheti meg; ha a jobbágy valakinek életét veszélyezteti, vagyona harmada urát illeti; a nemes felett csak a vajda vagy alvajda itélhet csupán, de közönséges bírák és várnagyok soha.

Nos Thomas voyvoda Transsilvanus et comes de Zonuk significamus quibus expedit universis memorie commendantes, quod cum anno dominice incarnationis Millesimo CCC. XL. secundo in quindenis festi beati Georgii martyris universitati nobilium partis Transsilvane congregationem generalem Torde celebrassemus, eadem universitas nobilium non sine querela nobis proposuit declarando, quod ex hoc in magna essent necessitate iniuria et iniustitia, ut causadici seu causam contra ipsos agentes et proponentes sive sint advene, sive intra hoc regnum constituti, eorum causas verborum copiositate prolixando in tantum dilatarent, quod ipsi in causam attracti nec coram facie iudicii, neque tempore depositionis suorum iuramentorum ipsa verba propter sui multipli- 1342. maj. 8.

citatem recolligere possent, et ex eo cur totam et plenam seriem eorundem verborum propositorum recolligere nequeunt, iidem iudiciis aggravarentur; proposuit etiam dicta universitas nobilium, quod si fures et latrones aliqui ex eis captivarent, licet in hora captivationis mortem vel persone pereclitationem *(igy)* patiantur, quamprimum ad iudicium eosdem adduxerint, nichil de rebus ipsorum ipsi detinentes habere possent, nec quidquam eis erogaretur, petens nos dicta universitas nobilium, ut premissa omnia sub meliori commodo disponentes committeremus. Unde nos querimonialibus propositionibus eiusdem universitatis nobilium iam expositis, eoque dominus noster rex in toto suo regno hoc commiserit, ut quilibet homo in causam attractus coram quovis iudice sui regni contra actorem solum hoc in sua responsione, ut quidquid iste bonus homo in presenti planta astando egit, innocens sit, respondere et tempore sui iuramenti hoc, ut in omnibus actionibus ipsius agentis innocens sit, asserere debeat, commisimus annuentes, quod quilibet homo in causam per quemcunque attractus, seu contra quem coram nobis, vicevoyvode nostro vel comitibus nostris parochialibus et officialibus, specialiter coram comite nostro parochiali comitatus Albensis nunc et pro tempore constitutis agitur, licet acta plurima contineant, non tamen plus in sua responsione allegare teneatur et referre, nisi solum hoc, sicut superius dictum est, ut quidquid iste bonus homo in presenti planta astando contra me proposuit, innocens sum et immunis, et in hora depositionis sui iuramenti similiter de actione agentis nichil magis explicet et reiteret, nisi in actione per suum adversarium contra se acta innocentem et immunem fore se dicat et fateatur; nomen agentis in facie iudicii et responsionis hora, necnon tempore sui prestaminis quivis tamen nominet, ita tamen, quod si prima vice prestans suum offenderet iuramentum, suam manum supra altare tenendo bis repetere possit. Commisimus etiam statuentes, ut quilibet homo de rebus furis et latronis, quem vel quos furante aut latrocinante *) reprehendere poterit et captivare, tertiam partem

*) Hibásan *latro latrocinante.*

coram nobis, vicevoyvode nostro ac comitibus nostris parochialibus plene recipere possit. Annuimus nichilominus etiam, ut universi nobiles iobagiones et famulos ipsorum impossessionatos in eorum possessionibus commorantes ipsimet iudicandi habeant facultatem, exceptis dumtaxat tribus causis seu causarum articulis, scilicet furticinio, latrocinio et facto potentiario; et si in reddenda iustitia iidem nobiles tardi extiterint, non iobagiones vel famuli ipsorum, sed ipsi soli in nostram, vicevoyvode vel comitis nostri parochialis presentiam rationem reddituri evocentur iuris processu mediante. Hoc etiam non pretermittimus, quod si comites nostri parochiales alicui comprovinciali nobili debitores aut culpabiles extiterint, ratione debiti vel offensionis ipsorum ad nostram evocari possint presentiam iudiciariam se emendare. Preterea nec exactor iudiciorum nostrorum, vicevoyvode nostri aut comitum nostrorum parochialium sine iudice nobilium vel eius homine in nullo comitatu procedere possit, de iudiciis vero exactis iudices nobilium iuxta antiquam consuetudinem portionem habere possint. Ad presentiam quidem comitum nostrorum parochialium iudex nobilium vel suus homo et non alter quoslibet citare debeat. Dicimus etiam, ut si alicuius nobilis hominis iobagio propter suos offensus criminales personis pereclitari *(igy)* contingat, dominus ipsorum rerum suarum tertiam partem tollat. Ceterum adiungimus, ut si nobiles homines extra sedem nostram iudiciariam pro aliquibus delictis captivari contingat, communes iudices nostri, scilicet officiales et castellani nequaquam possint iudicare, sed nostro iudicio vel vicevoyvode nostri adducantur. In cuius commissionis et ordinationis nostre durabilitatem presentes concessimus literas nostras privilegiales sigilli nostri pendentis munimine roboratas. Datum die, loco et anno pre- 1342. maj. 8.
notatis.

Eredetije hártyán, violaszinű selyem zsinóron függő megkopott viaszpecséttel s az oklevélnek lehajtott felső szélére kivűl, kétségtelenűl a vajda cancellariáján reá irt *Feyrwar* jegyzéssel, *7163.*

Kiadta *Fejér* VIII. 4. 619; *Tört. Tár* 1886. 202; *Densusianu* 673; *Zimmermann u. Werner* I. 523.

XXXIX.

Szentimrén, 1343. febr. 9.

László erdélyi alvajda Csépán fia Domokos fiának Széplaki Lászlónak kérésére Ders küküllővármegyei ispán és szolgabíró társainak a Széplak és Héderfája közt való határ kijelölésére vonatkozó oklevelét átírja.

Nos Ladizlaus vicevoyvoda Transsilvanus memorie commendantes tenore presentium significamus quibus expedit universis, quod accedens ad nostram personaliter presentiam Ladizlaus filius Dominici filii Chepan de Zeeplak exhibuit nobis literas patentes magistri Ders quondam comitis de Kukullew, item Dominici filii Bezter et Oppor filii Ladizlai iudicum nobilium de eodem super ostensione metarum inter villam predictam Zeeplak et villam Hedruhfaya existentium,*) petens nos idem Ladizlaus cum instantia, ut tenorem earundem literarum de verbo ad verbum transcribi faceremus et sigillo nostro communiri. Quarum quidem literarum tenor talis est: Nos magister Ders comes de Kukullew — — *sat., lásd Ders ispánnak 1331. nov. 6-án kelt oklevelét elébb XXV. sz. a.* — Nos vero petitiones eiusdem Ladizlai iustas et legitimas esse comperimus et ipsas literas non cancellatas, non abrasas, nec in aliqua sui parte vitiatas vidimus integras de verbo ad verbum transcribi fecimus et sigillo
1343. nostro communiri. Datum in Sancto Emerico, in octavis festi
febr. 9. Purificationis beate virginis anno domini M. CCC. XL. tertio.

Az erdélyi káptalannak 1343. sept. 26-án kelt átiratában hátrább XLI. sz. a.

---

*) Hibásan *existentem*.

XL.

(Váradon) 1343. jul. 29.

A váradi káptalan bizonyítja, hogy előtte Ebes fia Miklósnak fia Gombási András és fia Domokos a fehérvármegyei Csombordot, Gombást és Apahídát, a két előbbiben levő kegyuri joggal s minden hasznaikkal együtt András erdélyi püspöknek és utódainak örökbe, ez viszont a dobokavármegyei Herenát, Nécset és Bályokot halálukig nekik vallotta.

Capitulum ecclesie Waradiensis omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presentium notitiam habituris salutem in omnium salvatore. Universorum notitia harum serie declaramus, quod Andrea filio Nicolai filii Obus dicto de Gumbas et Dominico filio suo nobilibus de partibus Transsilvanis (ab una), venerabili vero in Christo patre domino Andrea dei et apostolice sedis gratia episcopo Transsilvano parte ab altera personaliter coram nobis constitutis confessum extitit ministerio vive vocis sana mente ultroneaque voluntate per Andream filium Nicolai et Dominicum filium suum ante dictos pariter et relatum, quod cum ipsi divino disponente iudicio legitimorum heredum, idem filiorum solatio sint destituti, ut eterne hereditates *) participes esse possint, viventesque in carne, tesaurum immarcescibilem celesti in arce condere valeant, ob remedium anime ipsorum et suorum progenitorum quasdam possessiones ipsorum iure hereditarie successionis titulo eos contingentes, videlicet rectas medietates duarum possessionum, scilicet Chumburd et eiusdem Gumbas ac Apahyda villam olachalem, totam in partibus Transsilvanis in comitatu Albensi existentes, cum iure patronatus ecclesiarum sub honore beati Petri apostoli in eadem Chumburd et ad laudem beati Iacobi apostoli in ipsa Gumbas constructarum ac aliis omnibus utilitatibus ad ipsas pertinentibus, scilicet molendinis, terris arabilibus, aquis, silvis, piscinis, pratis, campis et nemoribus ac quibuslibet aliis utilitatibus quocunque nomine censeantur, que nunc sunt aut forent vel fieri possent in futurum arte aut ingenio humane

*) Igy, *hereditatis* helyett.

industrie sub antiquis metis et limitationibus metarum, quibus ab antiquo possesse extitissent priores per eorum possessores, donassent et legassent plene et perfecte ecclesie beati Michaelis archangeli Transsilvane, ad quam specialem habebant devotionem et per ipsam predicto domino Andree episcopo et sibi succedentibus pro tempore ecclesia in eadem in vita pariter et in morte et donarunt coram nobis perpetuo et irrevocabiliter possidendas, tenendas pariter et habendas, nil deinceps dominii proprietarii et iuris sibi reservantes in eisdem, sed totum ius et dominium earundem transferendo in predictam ecclesiam Transsilvanam et dominum Andream episcopum et suos successores, tanquam veros dominos et legitimos possessores, renunciantes etiam omnibus aliis conditionibus et exceptionibus preter infra scripta, que in donatione iam a se ipsis facta *) contravenirent vel contravenire possent quoquomodo. Et quia prenominatas possessiones et portiones possessionarias ipsi ecclesie Transsilvane et per consequens domino episcopo menti(on)ato et suis successoribus facta donatione iam statuissent et assignassent, ut premissum est, idem dominus Andreas episcopus tres possessiones ecclesie sue Herena, Neech et Byalok vocatas in comitatu de Doboka existentes eisdem Andree et Dominico filio suo donatoribus dedisset et assignasset possidendas eo modo, quod donec ipsi vixerint, universas utilitates, reditus et proventus earum possessionum cum omni plenitudine iuris et specialiter cum decimis earundem percipient et in suos usus convertent percipiendos, eodem domino Andrea episcopo eas se statuisse asserente et in eisdem ipsos conservare assumpmente; ipsis autem decedentibus eedem possessiones ad eandem ecclesiam Transsilvanam devolventur sine difficultate aliquali. Adiecerunt insuper conditionem iure cautam, que in talibus donationibus et institutionibus etiam non adiecta solet et consuevit intelligi, quod si ex processu temporis filium vel filios a legitimis uxoribus susceptos procreaverint vel in uxorum legitimarum posthumos ventre relinquerint, extunc prefate possessiones donatice ad ipsum vel ad ipsos revertentur pos-

*) Hibásan *factam.*

sidende ea plenitudine et integritate, qua tempore donationis per ipsos Andream et Dominicum filium suum ipsi ecclesie Transsilvane et domino episcopo ante dicto fuerant assignate. Ceterum locum sepulture sibi ipsis elegissent apud ecclesiam prelibatam beati Michaelis archangeli invariabiliter, cui se et sua devote commisissent et hoc in presentibus facte donationis literis futurorum providi voluerunt cautum, assumpmentes nichilominus et obligantes se predicti Andreas et Dominicus filius suus adhuc se sub ypotetica rerum suarum omni et aliarum possessionum residuarum, super facto dotum et rerum parafernalium ac aliorum bonorum tempore nuptiarum secum allatorum et quarte filialis nobilibus dominabus, videlicet consortibus et filiabus ipsorum secundum regni consuetudinem de bonis patrimonialibus debentium temporis in processu ipsum dominum Andream episcopum et suos successores ab omnibus, specialiter *) ab ipsis dominabus et earum heredibus universis molestare volentibus quoquomodo per omnia expedire propriis laboribus et expensis. In cuius rei testimonium presentes concessimus literas privilegiales pendentis sigilli nostri munimine roboratas. Datum in festo Depositionis beati regis Ladislai, anno domini M. CCC. XL. tertio, domino cardinali Bertrando preposito ac discretis viris Ladislao lectore, Philippo cantore, Gregorio custode dominis et magistris canonicis ecclesie nostre salubriter existentibus. 1343. jul. 29.

A kolosmonostori conventnek 1360. mart. 28-án kelt átiratában hátrább LXXV. sz. a.

*) E szó kétszer irva.

XLI.

(Gyulafehérváron) 1343. sept. 26.

Az erdélyi káptalan László alvajda oklevelét, melyben ez Ders küküllővármegyei ispánnak és szolgabíró társainak a Széplak és Héderfája közt való határ kijelölésére vonatkozó oklevelét átírta, Csépán fia Domokos fiainak kérésére átírja.

Nos capitulum ecclesie Transsilvane universis quibus expedit significamus presentium per tenorem, quod Ladizlaus et Dominicus filii Dominici filii Chepani nobiles de Sancto Paulo ad nostram accedentes presentiam exhibuerunt et presentaverunt nobis patentes literas nobilis viri Ladizlai vicevoyvode Transsilvani a tergo sigillatas, tenorem seu transcriptum literarum magistri Ders condam comitis de Kukullew et iudicum nobilium eiusdem comitatus super ostensione metarum inter villas Zeeplak, que est Ladizlai et Dominici ante dictorum et Hedrehfaya nominatas existentium emanatarum continentes, supplicantes nobis iidem Ladizlaus et Dominicus et petentes nos cum instantia, ut ad maiorem rei evidentiam et cautelam uberiorem tenorem earundem literarum transcribi et nostro sigillo communiri faceremus. Quarum quidem literarum tenor talis est: Nos Ladizlaus vicevoyvoda — — *sat., lásd László alvajdának 1343. febr. 9-én kelt oklevelét elébb XXXIX. sz. a.* — Unde nos petitionibus predictorum Ladizlai et Dominici filiorum Dominici filii Chepani inclinati tenorem predictarum literarum Ladizlai vicevoyvode ante dicti per eosdem Ladizlaum et Dominicum filios Dominici filii Chepani nobis exhibitarum de verbo ad verbum transcribendo presentibus inseri fecimus et nostro
1343. sept. 26. sigillo communiri. Datum feria sexta proxima ante festum beati Michaelis archangeli, anno domini M. CCC. XL. tertio.

Eredetije hártyán, hátán pecsét nyomával és *Ezen levelet tartozom visszaadni az Macskási familia ládájában Bethlen Sámuel m. p.* följegyzéssel, *2849.*

XLII.

Szörényben (1344—1351.) aug. 27.

Miklósnak, István vajda itélőmesterének levele ipjához és testvéréhez, melyben kéri őket, hogy míg ő a király szolgálatában foglalatos, gazdaságára és udvarháza mentől hamarább való fölépítésére legyen gondjuk; mondják meg Bese Andrásnak és Szucsáki Miklósnak, hogy a király szolgálatában vele együtt fáradozó Gergely házának a miben lehet segítsenek, s főleg miután marháit eladta, szántassanak neki.

Magister Nicolaus prothonotarius domini Stephani voyvode frater vester.

Noveritis, nos deo auxiliante clare ac suspicate perfrui sanitate, quam etiam a vobis audire desideramus affectanter. Rogamus vos presentibus diligenter, quatenus cum negotio nostro inibi habito, utputa curia, frugibus, maxime fenis ceterisque sustentationibus domus nostre, eo quod in nimio servitio domini nostri regis nunc sumus, sollicitam curam habere studeatis. Ceterum petimus vos magister Stephane socer noster karissime, ut cum constructione curie nostre predicte diligenti procuratione mediante curam habeatis; presertim frater noster mitissime in premissis omnibus nostris negotiis iobagionibus nostris nihil parcere debetis dicendo ipsis de nostris fatigationibus, quomodo quiescere nequaquam valemus. Preterea dicatis et committatis Andree dicto Bese ac Nicolao de Zuchak familiaribus nostris, ut quid boni vel iuvaminis erga domum Gregorii nobiscum in negotio domini regis adherentis facere possint faciant sicut nobis incessanter, de suis pecoribus vendendo arare faciant. Datum in Zeurino, quarto die festi beati Bartholomei apostoli. aug. 27.

Kivül: Magistris Stephano socero ac Ladislao fratri, necnon universis iobagionibus suis reverendis presententur.

Eredetije papíron, zárlatán viaszpecsét nyomaival, *jelzet nélkül.*

XLIII.

Budán, 1347. maj. 19.

I. Lajos király megparancsolja a váradi káptalannak, hogy Karkó és Igen határát járja meg.

Ludovicus dei gratia rex Hungarie fidelibus suis capitulo ecclesie Varadiensis salutem et gratiam. Cum nos metas antiquas civitatum nostrarum Carko et Igen vocatarum iuxta continentiam privilegialium literarum condam domini Bele regis proavi nostri serenissimi felicis recordationis, ut in privilegialibus literis eiusdem domini Bele regis continebatur, reambulari et civibus ac hospitibus nostris de eisdem cum omnibus pertinentiis et villis ad easdem pertinentibus et intra metas earundem existentibus adducendum et nobis serviendum de eisdem statui, ac montanas Zalathna et Chernech intra predictas metas existentes pro nobis aptari et similiter ut ius regale nostrum ad manus nostras applicari velimus, fidelitati vestre firmiter precipientes mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente magister Ladislaus *) filius Kulus homo noster specialis vel Adrianus aut Herbordus de Gald aliis absentibus ad faciem dictarum civitatum nostrarum accedendo metas earundem supra dictas per modum predictum reambulet, novasque iuxta veteres in locis necessariis erigat, factaque reambulatione eisdem cum omnibus utilitatibus aliis et villis ad ipsam pertinentibus ad utendum statuat, et predictas montanas tanquam ius nostrum regale pro nobis captando manibus nostris regiis applicet per cursus metarum in predicto privilegio Bele regis contentarum. Metarem autem cursus est taliterque incipit, supra collem acutum — — *sat., l. IV. Béla királynak 1238. febr. 12-én kelt privilegialis levelét elébb III. sz. a., melynek a határjárásról szóló részével ez teljesen megegyezik.* — Et posthec totius ipsius reambulationis et statutionis seriem cum cursibus metarum

*) Talán így, a káptalani másolatban olvasható *Lachem* helyett.

nostre fideliter rescribatis maiestati. Datum Bude, in vigilia Penthecostes anno domini M. CCC. XL. septimo. 1347. maj. 19.

A váradi káptalannak 1347. jul. 15-én kelt átiratában hátrább XLVI. sz. a.

XLIV.

Gyulafehérváron, 1347. jul. 11.

András erdélyi püspök, miután Gombási Domokos Herennát, melyet a püspök élete fogytáig neki engedett volt, az apja lelki üdveért a püspökségnek visszaadta, Gombásinak évenként 20 márka fizetésére kötelezi magát és utódait.

Nos Andreas dei et apostolice sedis gratia episcopus Transsilvanus memorie commendantes tenore presentium significamus quibus expedit universis, quod quia vir nobilis magister Dominicus filius Andree dictus de Gumbas, idem *) Andrea patre suo viam universe carnis ingresso seu defuncto, specialiter ob remedium anime ipsius pia consideratione inductus sponte ac propria voluntate totum ius et dominium, fructus, reditus et utilitates ac decimarum perceptiones, quod et quas ad contentum literarum privilegialium honorabilis capituli ecclesie Waradiensis in possessione ecclesie nostre Herena vocate usque suam vitam habere dinoscebatur, matura deliberatione prehabita penitus et per omnia cedens de eisdem et suas manus utique retrahendo ab eadem villa seu possessione Herena vocata et sue utilitatis universe, iurisque et dominii, eandem possessionem eo iure, quo post decessum suum dicte ecclesie nostre Transsilvane iuxta seriem predictarum literarum privilegialium dicti capituli Waradiensis resignare debuerat, nunc irrevocabiliter ecclesie nostre eidem nobisque et nostris successoribus seu episcopatui Transsilvane resignavit, manibusque nostris episcopalibus restituens eandem, quam usque suam vitam uti debebat, ita quod amplius nichil iuris, dominii, lucri, obventionis seu utilitatis habere possit in eadem; ideo nos et nostros successores presentibus ad eam obligemus, quod singulis in annis in octavis festi beati Martini confessoris coram conventu de nov. 18.

*) Igy, *eodem* helyett.

Clusmunustra ipsi magistro Dominico pro dicta resignatione seu restitutione iuris et dominii seu obventionis possessionis ecclesie nostre viginti marcas parvorum denariorum pro tempore currentium, ita quod decimas ville eiusdem magistri Dominici Sumkerek vocate salvo iure alieno nobis provenientes pro quinque marcis ad ipsas viginti marcas computando, quamvis longe maioris fiant valoris, marcam quamlibet cum decem pensis denariorum computando similiter singulis in annis dabimus atque persolvemus plenarie, conditionum obligamine in predictis literis privilegialibus dicti capituli Waradiensis contento incursuri, si aliquem annorum nos aut nostri successores transiremus insolutum quantitatis pecunie ante scripte, ita tamen, quod ipse magister Dominicus usque
sept. 8. festum Nativitatis beate virginis proxime adveniens presentem suam resignationem ac nostram coordinationem literis privilegialibus dicti capituli Waradiensis et conventus de Clus personali astatione sub penis perditionis et amissionis dictarum viginti marcarum annis singulis ut premittitur sibi solvendarum perpetuare et ratificare se obligavit. Insuper idem magister Dominicus universas literas, munitiones et instrumenta, si quas in contrarium ecclesie nostre forsitan usque modo ultra seu extra privilegia dicti capituli Waradiensis quovis colore aut titulo tam protestationales, prohibitionales, inquisitionales, quam alias quasvis emanari procurasset, revocavit, cassasque frivolas reddidit et vanas ac exhibitoribus nocituras. In cuius rei memoriam presentes concessimus sigillo nostro consignatas. Datum Albe, sexto die octavarum Petri et Pauli apostolorum beatorum anno domini M. CCC. XL. septimo.

1347. jul. 11.

A kolosmonostori conventnek 1360. mart. 28-án kelt átiratában hátrább LXXVI. sz. a.

XLV.

Kolosmonostoron, 1347. jul. 14.

A kolosmonostori convent bizonyítja, hogy előtte Tamás tövisi plebanus az erdélyi püspök nevében Gombási Domokosnak, miután ez Herennát az apja lelki üdveért a püspökségnek visszaadta, 20 márka fizetésére kötelezte magát, Gombási Domokos pedig a Herennára vonatkozó okleveleket érvényteleneknek nyilvánította s a 20 márkáról a püspöknek menedéket vallott.

Nos conventus monasterii beate virginis de Clusmonustra memorie commendantes tenore presentium significamus quibus expedit universis, quod nobilis vir magister Dominicus filius Andree dictus de Gumbaz *) ab una, discretus autem vir Thomas plebanus de Tyus **) specialis capellanus venerabilis in Christo patris domini Andree dei et apostolica gratia episcopi Transsilvani vice et nomine eiusdem domini episcopi domini sui cum sufficientibus literis procuratoriis eiusdem ad hoc mandatum speciale continentibus parte ab altera personaliter coram nobis constituti, idem magister Dominicus dixit et confessus est viva voce coram nobis, quod ipse sponte ac propria voluntate pia consideratione inductus ob remedium specialiter patris sui ante dicti iam defuncti totum ius et dominium, fructus, reditus et utilitates ac decimarum perceptiones, quod et quas ad contentum literarum privilegialium capituli ecclesie Waradiensis in possessione ecclesie eiusdem domini episcopi Transsilvane Herena vocate usque ad suam vitam habere dinoscebatur, penitus et per omnia cedens et suas manus retrahens de eisdem eandem possessionem ecclesie cum dictis universis utilitatibus et obventionibus eo iure, quo post decessum suum eidem ecclesie Transsilvane iuxta seriem et processum literarum privilegialium capituli dicti ecclesie Waradiensis resignare, nunc et per omnia pleno iure et dominio irrevocabiliter ipsi domino Andree episcopo ac suis manibus et successoribus eiusdem seu episcopatui Transsilvano reddidisset,

*) Az átiratban *Gumbas*.

**) Az átiratban *Tyuis*.

remisisset atque resignasset, imo et resignavit coram nobis, nichil iuris, obventionis, lucri, utilitatis vel dominii sibi reservans in eadem; insuper universas literas, instrumenta et munitiones tam protestationales, prohibitionales, inquisitionales, quam alias quasvis extra seu ultra privilegia dicti capituli Waradiensis actenus *(igy)* in contrarium dicte ecclesie Transsilvane quovis colore aut titulo emanatas penitus revocando, cassando frivolas reddidit et vanas ac exhibitoribus nocituras. Ubi econverso idem Thomas plebanus auctoritate procuratoria dixit et confessus est eundem dominum Andream episcopum Transsilvanum dominum suum ac ipsius successores ratione huiusmodi premisse resignationis eidem magistro Dominico singulis annis usque ad suam vitam viginti marcas parvorum denariorum pro tempore currentium marcam quamlibet cum decem pensis computando, ita tamen quod decimas ville eiusdem magistri Dominici Sumkerek vocate singulis annis salvo iure alieno eidem domino episcopo domino suo provenientes pro quinque marcis intra ipsas viginti marcas computando, licet maioris essent valoris, dare et persolvere
nov. 18. in octavis quibuslibet festi beati Martini confessoris eidem magistro Dominico coram nobis conditionum obligamine in literis privilegialibus predictis sepe dicti capituli Waradiensis expresso idem dominus episcopus aut sui successores eodem Thoma plebano procuratore referente incursuri, si aliquem annorum premisse quantitatis pecunie obmitterent insolutum, hoc non postponendo, quod idem magister Dominicus sub pena perditionis et amissionis dictarum viginti marcarum sibi quolibet anno sue vite persolvendarum se obligavit coram nobis presentem suam resignationem seu coordinationem us-
sept. 8. que festum Nativitatis beate virginis proxime adveniens personali in presentia literis privilegialibus capituli Waradiensis ante dicti perpetuare atque ratificare, adiungens etiam idem magister Dominicus, quod prefatus dominus episcopus viginti marcas iuxta presentis litere seriem hoc anno in octavis festi
nov. 18. beati Martini confessoris sibi persolvendas eidem plene persolvisset et integre, et super ipsas viginti marcas idem dominus episcopus hoc anno foret per omnia expeditus. In cuius rei testimonio presentes concessimus literas sigilli nostri

munimine roboratas. Datum loco prenotato, in crastino festi beate Margarete virginis et martyris anno domini M. CCC. XL. VII. 1347. jul. 14.

Eredetije hártyán, hátán viaszpecsét nyomaival, *7632.* s ugyanazon conventnek 1360. mart. 18-án kiadott átiratában hátrább LXXIV. sz. a.

XLVI.

(Váradon) 1347. jul. 15.

A váradi káptalan bizonyítja, hogy előtte Tamás tövisi plebanus az András erdélyi püspök és káptalana nevében, az igeni és karkói lakosok által bizonyos sárdi és vajasdi területnek elfoglalása, a határoknak lerombolása s tetszésök szerint való új határok felállítása ellen tiltakozott.

Nos capitulum ecclesie Varadiensis tenore presentium significamus quibus expedit universis, quod accedens ad nostram presentiam vir discretus et honestus Thomas plebanus de Tywis specialis capellanus carissimi in Christo patris domini Andree dei et apostolice sedis gratia episcopi Transsilvani, vice et nomine eiusdem domini sui et honorabilis capituli ecclesie Transsilvane cum literis procuratoriis eiusdem cum cordis mestitia non sine causa coram nobis est protestatus in hunc modum, quod populi villarum regalium videlicet Ighen et Carko diabolica virtute seducti a multis retroactis temporibus toto posse, totoque conamine contra sanctam nostre ecclesie Transsilvane ipsorum diecesanam tanquam filii degeneres ferventes maximam partem territorii, pertinentias ad possessiones ipsius domini episcopi et sui capituli Saard et Vojasd vocatas occupare seu pro se usurpare continue laborassent, quo percepto serenissimus princeps felicis recordationis quondam dominus Carolus dei gratia inclytus rex Hungarie querulantibus eisdem ipso domino episcopo Transsilvano et suo capitulo predictum territorium per prefatos populos occupatum eisdem domino episcopo et suo capitulo nomine ecclesie prelibate restituisset pleno iure, quo ad ipsam ecclesiam dinoscebatur pertinere, cum suis literis mediantibus per magistrum Petew tunc vicevayvodam hominem regium sub nostro testimonio ipsum territorium ecclesie Transsilvane metalibus distinctionibus et veris limita-

tionibus iuxta veteres novas metas erigendo a prefatis villis regalibus Ighen et Carko fecisset separari et distingi nemine tunc contradictore apparente, prout exigebat iustitia et regni consuetudo. Similiter predicti populi de Igen et de Korko aliquibus temporibus elapsis consuete sevitie in furorem prorumpentes contra deum et iustitiam ac mandatum regium ausu ducti temerario predictas metas tam antiquas quam novas legitime erectas aboleri et destruere veriti non fuissent nec extitissent; preter hoc absque homine regio et sine testimonio alicuius ecclesie collegiate, sed ipsimet manibus armatis propria cum potentia metas erexissent, si mete dici possunt, in possessione ecclesie in fine ville Saard iuxta libitum sue voluntatis et contra prohibitionem eiusdem domini episcopi et sui capituli in grande preiudicium ecclesie Transsilvane prelibate; et ut easdem terras ecclesie Transsilvane prefati populi de Igen et de Carko modo premisso occupatas sibi possint perpetuare, literas excellentissimi principis domini Ludovici dei gratia illustris regis Hungarie nobis transumi procurassent, quarum tenorem prefatus dominus episcopus Transsilvanus in facie predictorum territoriorum contravenientibus predictis populis de Igen et de Carko transcribi fecisset et nobis transmisisset per eundem Thomam plebanum petens, ut ipsi tenor earundem literarum in presentibus literis protestationalibus de verbo ad verbum inseratur. Que quidem litere regie nobis transmittebantur in hec verba: Ludovicus dei gratia — — *sat., l. I. Lajos király 1347. máj. 19-én kelt oklevelét elébb XLIII. sz. a.* — Idem insuper Thomas plebanus de Tyuys nobis per modum protestationis referebat, quod cum nos mandatis regiis obedire cupientes cum predicto magistro Ladislao filio Kulus nostrum testimonium ad predictas terras transmisissemus, iidem populi ipsi homini regio et nostro testimonio metas non in literis regiis contentas, sed per propriam potentiam contra deum et iustitiam erectas eis demonstrare cepissent dicendo, quod ille essent mete in literis domini Bele regis expresse. Hoc viso predictus dominus episcopus et suum capitulum veras metas expressas in predictis literis domini Bele regis, et ut premissum est de mandato [felicis] recordationis domini Caroli quondam

inclyti regis Hungarie . . . . . et per ipsos populos devastatas demonstrare voluisset, ipsi itaque populi de Igen et de Korko rapti furia sumptis armis hominem regium violenter in locis . . . . volebant, ad erigendum ipsas metas compellere cepissent contra . . . . . domino episcopo Transsilvano et suo capitulo et hoc exprimentibus, quod causam super erectione predictarum metarum ad presentiam domini nostri regis et domine regine examini baronum regni Hungarie discutiendam committerent et prorogarent . . . . et stratas *(igy)* regius attonitus et omnino perplexus ab una parte timens furiam populi prelibati, ex alia vero parte formidans iustitie obviatione et mandato regio contraire, medium inter utrumque elegisset, nec . . . . . per prefatos populos abstractas, nec alias veras metas ostensas per ipsum dominum episcopum et suum capitulum renovare voluisset; et sic negotio indeterminato idem homo regius et nostrum testimonium abinde discessissent. Datum ipso die Divisionis apostolorum, anno supra dicto. 1347. jul. 15.

Az erdélyi káptalannak 1761. mart. 9-én id. Teleki Ádám részére kelt kiadványában, *6072.* Eredetije hártyán töredékben az orsz lt. *Dl. 30,382.* XVII. századi káptalani egyszerű, hibás másolata a gyulafehérvári kápt. lt. *Cent. L. 69.*

XLVII.

(Gyulafehérváron) 1348. mart. 12.

Az erdélyi káptalan bizonyítja, hogy előtte Kajlai János és László a Velkun fia János fiai a dobokavármegyei Szentandrást Somkereki Domokosnak zálogba vetették.

Nos capitulum ecclesie Transsilvane significamus tenore presentium quibus expedit universis, quod Iohanne et Ladislao filiis Iohannis filii Welkun nobilibus de Kayla ab una et Dominico filio Andree nobili de Sumkerek parte ab altera coram nobis constitutis, iidem Iohannes et Ladislaus filii Iohannis dixerunt et proposuerunt quandam possessionem seu villam eorum Zenthanduryas vocatam, in comitatu de Doboka existentem, cum omnibus utilitatibus et pertinentiis

suis, ratione quarundam necessitatum ipsorum predicto Dominico filio Andree pro viginti sex marcis fini argenti ponderis Byztriciensis plene per ipsos ab eodem Dominico habitis et receptis a die data presentium usque octavas festi sancti
oct. 6. Michaelis archangeli proxime nunc venturas impignorasse et pignori obligasse ac impignoraverunt et pignori obligarunt coram nobis, tali conditione mediante, quod si usque predictas octavas festi sancti Michaelis eandem possessionem ipsorum Zenthanduryas vocatam pro ipsis viginti sex marcis fini argenti ab ipso Dominico redimere et rehabere non possent vel non curarent, tunc in pena dupli ipsarum viginti sex marcarum ipso Dominico remaneant eo facto; et nichilominus ipsam possessionem seu villam eorum Zenthanduryas vocatam eidem Dominico filio Andree ad possidendum, tenendum et habendum ac universas utilitates eius percipiendum statuere et assignare debeant et teneantur tamdiu, donec facultatem redimendi habere possint, hoc tamen declarato, quod ipsi Iohannes et Ladislaus filii Iohannis in eventum, in quem predictam possessionem eorum Zenthanduryas vocatam ab eodem Dominico in termino predicto pro summa pecunie prelibata redimere non valebunt, ad alias personas ius redimendi transferre non debeant neque possint, prout hec premissa ipsi Iohannes et Ladislaus filii Iohannis filii Welkun sponte et viva voce dixerunt et narraverunt coram nobis.
1348. Datum feria quarta proxima post dominicam Invocavit, anno
mart. 12. domini M. CCC. XL. octavo.

Eredetije hártyán, hátán pecsét nyomaival, *7396.*

XLVIII.

(Váradon, 1348.) mart. 19.

László váradi kanonok megköszöni András erdélyi püspöknek a kapott egy márkát; azután a váradi püspöknek kanonokjaihoz intézett levelét s ebben Balduinus cornutus vránai alperjelnek a velenczeiek hadi készületeiről Miklós slavonai bánhoz irt tudósítását átírja.

Reverendissimo in Christo patri et domino domino Andree deiet apostolice sedis gratia episcopo Transsilvano magister

Ladislaus quondam sublector canonicus Waradiensis cultum reverentie et animum obsequendi. Vestre paternitati de una marca grossorum, quam vestra paternitas in duabus aliis michi per Thomam plebanum de Tuys dignata est transmittere, gratiarum refero actiones. Scire tamen velit vestra paternitas, quod ego eandem pecuniam omnino coactus accepi, timens ne vestram offenderem prelaturam, quia scio vos multis debitis obligatum et propter hoc vestris servitoribus non bene posse providere; secundo, quia sentio me modicum vel nullum servitium exhibuisse vestre paternitati; ubi igitur meritum deest, expedit, ut retributio nulla consequatur. Rogo tamen deum, quod me faciat vobis posse complacere. Preterea transmitto vobis tenorem literarum, quas direxit dominus episcopus Waradiensis fratribus suis de capitulo de novitatibus inter dominum regem et venetos, que noviter insurrexerunt. Quarum literarum tenor talis est:

Viris discretis et honestis, honorabilibus capitulo Waradiensi fratribus suis in Christo karissimis Demetrius dei et apostolice sedis gratia episcopus Waradiensis sinceram caritatem in domino. Vestra discretio noverit quasdam novitates infra scriptas de partibus Croatie domino Nicolao bano totius Sclavonie fuisse destinatas, que tandem domine nostre regine fuerunt presentate. Quarum novitatum tenor talis est:

Magnifico et potenti domino domino Nicolao totius Croatie ac Sclavonie bano singularissimo domino totis affectibus honorando frater Baldunus cornutus viceprior Averanus ad cuncta sibi gratia servitia et honores. Dominationis vestre me debitorem cognoscens in his, que vestre dominabilis persone cedunt statui et honori, si a vobis quesita fuerit et si ignorata, possent afferre enormia nocumenta. Novitates quasdam, que iam sunt in Dalmatie partibus per venetos inchoate atque his maiora et periculosiora imminent, prout a dignis fide personis mihi est utique patefactum, eidem dominationi vestre duximus presentibus referendas ad hoc, ut si sapientie vestre, de qua maiestas regia gerit merito fiduciam pleniorem, prout ex operibus comprobatur, videbitur, de opportuno remedio sibi valeat precavere, nam que providentur, iacula minus ledunt. Noscat igitur magnificentia vestra, quod

his diebus venerunt de Venetiis ad civitatem Iadre sex banderie peditum munitorum, que sunt CL viri armati et in brevi expectantur totidem, qui quasi tam conestabiles quam stipendiarii sunt omnes veneti, et tam conestabiles quam stipendiarii, qui in civitate predicta antea fuerant, sunt quasi omnes cassati. Item dicitur et mihi a fidedignis fuit asseveratum personis, quod in qualibet aliarum civitatum circumstantium, scilicet in civitate None,*) Sibenici, Tragurii et Spaleti sunt totidem scilicet banderie XII profecturi et etiam in qualibet venturus est certus numerus equitum armatorum, necnon per quendam nobilem virum venetum nomine dominus Paulus Lauretanus, qui secundum eorundem venetorum morem provisor et per commune Venetiarum ad partes Dalmatie atque Croatie destinatus est, ordinatum atque firmatum edificare prope castrum Pessederie in quodam monte fortissimo, ad quam cum galeis et navigiis aliis magnis possunt absque obstaculo vel impedimento virorum terrestrium armatorum accedere et venire, unam bastiam munitam et fortificatam prout erat bastia, que erat ante civitatem Iadre, in qua debent esse et permanere equites quingenti et pedites mille ad impugnandum, vetandum et dampnificandum gentem et fideles domini regis Hungarie; et asseritur ab eisdem, qui hec et talia proferunt, quod comes Maladenus de Clissia debet esse per venetos marchio Sclavonie creatus et factus. Item veneti die noctuque non cessant civitatem Iadre fortificare et munire, et hec et alia facere et parare dicuntur ad persequendum fideles regis Hungarie, ac non tantum ut possint defendere et tenere que tenent, sed ut sibi subjicere valeant, que non tenent. Hec puto vestre sapientie sufficere intimasse, vobis vero incumbunt contra huiusmodi taliter salubri consilio precavere ac de opportunis providere remediis, quod sapientia et probitas vestra vulpinis prevaleat fraudibus et superborum conterat feritatem pro exaltatione vestri nominis et honore domini nostri regis suorumque fidelium statu prospero et salute.

Ad hec de domino nostro domino rege Hungarie a

*) Az eredetiben hibásan *Noue.*

quodam ex comitibus Vegle, qui de regno Apulie ad propria remeabat, hec nova per interpositam dignam fide personam percepimus, quod dominus noster dominus rex est totius regni merus et solus dominus mactatis et captivatis cunctis suis hostibus et fugatis, et quod in portu civitatis Neapolis sunt XL galee Ianuenses et expectantur viginti de Provincia et triginta de Sicilia, que cum congregate fuerint, contra venetos sunt venture. Offerrens me ad cuncta vobis grata servitia nunc et semper. Datum Averani, die secunda mensis (1348.) mart. 2. Martii.*)

Nova alia hic in curia ad presens non habentur, sed quecunque advenerint, vobis renunciamus. Scripta Bude, feria mart. 19. quarta proxima post dominicam Reminiscere.

Preterea supplico vestre paternitati pro Nicolao quondam sublectore, si commodo se fieri potest, sibi gratiam et aliqualem provisionem facere dignemini et velitis.

Kivül: Reverendissimo in Christo patri et domino domino Andree dei et apostolica gratia episcopo Transsilvano.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét töredékeivel, *6661.*

XLIX.

Szentimrén, 1348. jun. 2.

Péter erdélyi alvajda kéri a kolosmonostori conventet, hogy Bucsi Dezsőt és Imrét Mérai Jakab, Miklós és Nádasi Isván ellen idézze ő elébe.

Conventui beate virginis de Kulusmonustra amicis suis reverendis Petrus vicevoyvoda Transsilvanus amicitiam paratam et se totum cum honore. Vestram amicitiam petimus diligenter per presentes, quatenus vestrum mittatis hominem vice vestra pro testimonio fidedignum, quo presente Dominicus de Zuchak et Laurentius ac Chue nobiles de eadem Zuchak aliis absentibus homo noster Deseu et Emericum filios Thome nobiles de Buch contra Iacobum et Nicolaum filium Nicolai de Mera ac Stephanum filium Ladislai de Nadas ad octavas festi Nativitatis sancti Iohannis jul. 1.

*) Valószinű, hogy 1348. mart. 2-án kelt ez a levél, minthogy Lajos király ez év martius havát töltötte Apuliában.

baptiste nunc affuturas ad Sanctum Emericum ad nostram legitime citet presentiam; et post hec seriem ipsius citationis cum nominibus citatorum, locum et terminum assignatum nobis in vestris literis amicabiliter rescribatis. Datum in
1348. jun. 2. Sancto Emerico, feria secunda proxima post festum Ascensionis Domini anno eiusdem M. CCC. XL. octavo.

Kivül: Conventui beate virginis de Kulusmonustra amicis suis reverendis.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét nyomaival, *7176.*

L.

(Kolosmonostoron) 1348. nov. 18.

A kolosmonostori convent jelenti Péter erdélyi alvajdának, hogy parancsára Csol Miklós fiait Andrást, Istvánt és Miklóst, György fia Miklóst és Ilyést, Pál fia Miklóst, Lászlót és Jakabot, Demeter fia Miklóst, Lászlót és Dénest Miklós fia Miklós, Mérai Jakab deák és László fia István ellen, a szucsáki és andrásházi szomszédok jelenlétében megidézte.

Nobili viro et honesto Petro vicevoyvode Transsilvano amico ipsorum reverendo conventus monasterii beate virginis de Clusmonustra orationes in domino ac amicitiam paratam cum honore. Literas vestre nobilitatis summo cum honore recepimus in hec verba:

Conventui de Clusmonustra amicis suis reverendis Petrus vicevoyvoda Transsilvanus amicitiam paratam cum reverentia et honore. Vestram petimus amicitiam diligenter per presentes, quatenus visis presentibus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente *) Nicolaus magnus vel Iohannes filius Clementis altero absente homo noster ad faciem possessionis terre Buch vocate accedendo citet magistrum Andream, Stephanum et Nicolaum filios Nicolai dicti Chol, item Nicolaum et Eliam filios Georgii, [item] Nicolaum, Ladizlaum et Iacobum filios Pauli, item Nicolaum, Ladislaum et Dionysium filios Demetrii contra Nicolaum filium Nicolai et Iacobum literatum de Mera ac Stephanum filium Ladizlai
dec. 13. ad nostram presentiam, octavas beati Nicolai confessoris nunc venturas in Sancto Emerico comparendi eisdem pro termino

*) A *quo presente* kétszer irva.

velint assignare; et post hec locum et terminum cum nominibus citatorum, cum serie totius facti nobis amicabiliter rescribatis. Datum in Sancto Emerico, tertio die post festum beatorum Simonis et Iude apostolorum anno domini M. CCC. XL. octavo. 1348. oct. 30.

Unde nos iustis et legitimis petitionibus vestris inclinati ut tenemur, cum predicto homine vestro Iohanni filio Clementis de Andreashaza Iohannem sacerdotem capellanum nostrum de Bach, hominem nostrum fidedignum vice nostra pro testimonio duximus transmittendum, qui quidem homo vester et noster predicti demum ad nos reversi nobis concorditer retulerunt per nos diligenter requisiti, quod ipsi in octavis festi beati Martini confessoris accessissent ad faciem possessionis terre Buch vocate, et quia ibidem homines seu iobagiones infra scriptorum nobilium invenire non potuissent, ubi citationem facere potuissent, ... et commetaneis nobilibus scilicet de Zuchak et Andreashaza (presentibus) magistrum Andream, Nicolaum et Stephanum filios Nicolai dicti Chol, Nicolaum et Eliam filios Georgii, Nicolaum, Ladizlaum et Iacobum filios Pauli, Nicolaum, Ladizlaum et Dionysium filios Demetrii contra Nicolaum filium Nicolai et Iacobum literatum de Mera, ac Stephanum filium Ladizlai ad Sanctum Emericum ad vestram legitime citassent presentiam, octavas festi beati Nicolai confessoris eisdem pro termino comparendi assignassent. Datum die, loco et anno prenotatis. nov. 18. 1348. nov. 18.

Kivül: Nobili viro et honesto Petro vicevoyvode Transsilvano amico ipsorum reverendo pro Nicolao, Iacobo et Stephano filio Ladizlai citatoria.

Eredetije papíron, záró pecsét maradványaival, *7086 f.*

LI.

Szentimrén, 1348. dec. 13.

Péter erdélyi alvajda a Jakab deák, Mérai Miklós és László fia István által Csol Miklós fiai és ezek rokonai ellen indított pert az idő rövidsége miatt elhalasztja.

Nos Petrus vicevoyvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod causam, quam Iacobus literatus et Nicolaus

filius Nicolai de Mera et Stephanus filius Ladislai, pro quibus idem Stephanus pro se personaliter et pro aliis predictis cum procuratoriis literis comparuit, contra Andream, Nicolaum et Stephanum filios Nicolai dicti Chol, Nicolaum et Stephanum filios Georgii, Nicolaum, Ladislaum et Iacobum filios Pauli, Nicolaum, Ladislaum et Dionysium filios Demetrii, pro quibus assumptores termini comparendo terminum assumpserunt, iuxta continentiam literarum conventus de Colusmonostra citatodec. 13. riarum in octavis festi beati Nicolai confessoris in Sancto Emerico habebant coram nobis, propter termini prioritatem (1349.) maj. 1. ad octavas festi beati Georgii martyris nunc venturas perhem-1348. dec. 13. ptorie duximus prorogandam. Datum loco et termino prenotatis, anno domini M. CCC. XL.° octavo.

Kivül: Pro Iacobo literato et aliis intra positis contra filios Nicolai dicti Chol et alios intra positos ad octavas festi beati Georgii martyris prorogatoria.

Eredetije papíron, zárlatán háromszögű paizsalakú czimeres nagy viaszpecsét töredékeivel, melynek köriratából * * . . . . . CE . . . . O . E * TRANSS . . . A . I még olvasható, *jelzet nélkül.*

LII.

Gyulafehérváron, 1349. jan. 16.

Salamon mester tordai főesperes és András erdélyi püspök által kiküldött bíró a Mihálczházi László és nővérei közt az ezeknek járó negyed miatt fennforgó ügyben, a Mihálczházát nagyapja ajándékából biró Oroszfáji Istvánnak feleletre határidőt tűz ki.

Nos magister Salomon archidiaconus de Thorda per venerabilem in Christo patrem dominum Andream dei et apostolice sedis gratia episcopum Transsilvanum iudex pro tempore constitutus damus pro memoria, quod Ladislao filio Myhalch de Myhalchhaza actore ab una et Stephano filio Dominici nobili de Wruzfa parte ab altera coram nobis in iudicio constitutis, idem Ladislaus in figura iudicii proposuit dicens, quod cum iuxta regni consuetudinem omnes sorores sue cum eo ab uno patre procedentes de possessionibus suis dumtaxat unam quartam habere debeant et possint, et totalis quarta pars possessionis sue Myhalchhaza alias Kuzepwynch

vocate ex donatione predicti Myhalch patris sui aput predictum Stephanum de Wruzfa filium sororis sue existat, nunc ipse per quasdam alias sorores suas ratione quarte ipsarum citatus et tractus ad iudicium, crederet se cum dicta quarta aput ipsum Stephanum existente ab omnibus sororibus suis posse expediri, et ob hoc ipse causam et rationem donationis predicte quarte aput ipsum Stephanum existentis audire et scire, et circa hoc privilegium super eadem donatione emanatum videre vellet; ad quod predictus Stephanus de Wruzfa dixit se sine deliberatione non posse respondere, petens terminum respondendi. Unde nos iudicantes octavas festi Purificationis beate Marie virginis proxime nunc venturas eidem Stephano de Wruzfa pro termino perhemptorio ad respondendum duximus assignandas. Datum Albe, quarto die octavarum festi Epiphaniarum Domini anno eiusdem M. CCC. XL. nono. febr. 9. 1349. jan. 16.

Kivül: Pro Stephano de Wruzfa contra Ladislaum de Myhalchhaza super responsione facienda ad octavas Purificationis beate Marie virginis proxime venturas memorialis.

Eredetije papíron, ovalis alakú záró pecsét nyomaival, *7050.*

LIII.

(Gyulafehérváron) 1350. febr. 1.

Az erdélyi káptalan előtt Somkereki Domokos tiltakozik az ellen, hogy Welkun fia János fiai János és László kajlai nemesek a neki elzálogosított dobokavármegyei Szentandrás átadását megtagadták.

Nos capitulum ecclesie Transsilvane damus pro memoria, quod nobilis vir Dominicus filius Andree de Sumkereek ad nostram accedens presentiam per modum protestationis nobis declaravit, quod Iohannes et Ladislaus filii Iohannis filii Welkun nobiles de Kayla quandam possessionem eorum Zenthandryas vocatam in comitatu de Doboka existentem cum omnibus utilitatibus suis pro viginti sex marcis argenti impignoratam sibi secundum continentiam literarum nostrarum statuere debuissent et assignare; qui quidem Iohannes et Ladislaus ipsam possessionem Zenthandryas sibi statuere, ut assum-

pserant et se obligaverant, recusassent et prefatam possessionem Zenthandryas ratione pignoratici iuris sibi debentem occupando retinerent in preiudicium ipsius et gravamen; super quo literas nostras protestatorias, ne sibi in posterum pro taciturnitate silentii imputetur, petit emanari, quas nos
1350. concessimus communi iustitia suadente. Datum in vigilia festi
febr. 1. Purificationis virginis gloriose, anno domini M. CCC. L.

Kivül: Pro Dominico filio Andree de Sumkerek contra Iohannem et Ladislaum de Kayla, super occupatione possessionis Zenthandryas protestatoria.

Eredetije pergamenen, záró viaszpecsét nyomaival, 7417.

LIV.

Váradján (1350 körül), aug. 9.

Péter erdélyi alvajda szentimrei tisztjének Nádasi Lászlónak megparancsolja, hogy a nemesség által meghatározott, minden telek után neki járó négy dénárt a doboka- és kolosvármegyei szolgabírákkal együtt szedje fel.

Petrus vicevoyvoda Transsilvanus.

Magister Ladislae.

Mandamus vobis per presentes, quatenus visis presentibus una cum iudicibus nobilium comitatuum de Doboka et de Culus accedendo et debitum nostrum, videlicet a qualibet mansione quatuor denarios, pro nobis veluti nobiles regni commiserunt, exigatis et aliud non facturi in premissis. Datum
aug. 9. in Waradia, feria quarta *) in vigilia festi beati Laurentii martyris.

Kivül: Magistro Ladislao filio Ladislai de Nadas officiali nostro de Sancto Emerico.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét töredékeivel, *jelzet nélkül.*

*) Járai Péter alvajdasága idején a *feria quarta*, azaz szereda Lőrincz vigiliájaként 1346., 1357., 1363. és 1368-ban szerepel. Azonban az év pontos meghatározására szükséges adatok hiányában úgy ennek, mint a következő három oklevélnek keltére nézve kénytelenek voltunk egy általános időpontot fogadni el.

LV.

Hátszegen (1350 körül).

Péter alvajda felesége levele szentimrei tisztjéhez László mesterhez, hogy a testvérgyilkos Bácsi Baasnak javait a férje számára foglalja el.

Nobilis domina consors Petri vicevoyvode Transsilvani. Magister Ladislae.

Noveritis, quod Baas filius Stephani de Bachy Demetrium fratrem eiusdem interemit, cuius possessiones, res et bona ad manus iudiciarias domini nostri devenire debent regni consuetudine requirente, qui etiam, ut dicitur, equas suas equatiales affugasset. Unde ubicunque reperire poteritis, auferre et ad manus domini nostri predicti occupare debeatis, et aliud non facturus. Datum in Hathzak.

Kivül: Magistro Ladislao officiali nostro de Sancto Emerico.

Eredetije papíron, zárlatán + S · PETRI VICEVOIVOD' köriratú viaszpecsét maradványaival, *jelzet nélkül.*

LVI.

Hátszegen (1350 körül).

Péter alvajda felesége levele szentimrei tisztjéhez Istvánhoz, hogy István fiainak, a megölt Demeternek s a gyilkos Baasnak javait foglalja el és őrizze meg, a míg férje a felek között igazságot tehet.

Nobilis domina consors Petri vicevoyvode.

Mandamus tibi firmiter per presentes, quatenus visis (presentibus) domum et portionem Demetrii filii Baas *) interempti, simul cum portione Baas fratris eiusdem homicide occupare debeas sine mora, et ea, que in domo ipsius Demetrii fuerint, non dissipes, sed usque nunc sine aliquo damno conserves, donec inter ipsas partes iudicium et iustitiam dominus noster facere valeat, et aliud non facturus. Datum in Hathzak.

Kivül: Stephano filio Ladislai officiali nostro de Sancto Emerico.

Eredetije papíron, záró pecsét nyomaival, *7060.*

*) Így, kétségtelenül *Stephani* helyett.

LVII.

Buda közelében (1350 körül).

Nádasdi Péter levele testvéréhez Istvánhoz, melyben egészségéről tudósítja és kéri, viselje gondját a házának.

Frater karissime.

Noveritis, nos cum tota nostra familia hic in presenti expeditione regali fore sanos et letos gratiam per divinam, quam a vobis audire desideramus. Preterea rogamus vos, quod domum nostram non relinquatis curam eiusdem habendo, factum etiam nostrum simul cum Iohanne filio Gregorii habitum fine laudabili determinare dignemini nostre petitionis intuitu. Datum prope Budam, secundo die festi sancte Trinitatis.

Petrus filius Ladislai
frater vester.

Kivül: Nobili viro magistro Stephano filio Ladislai de Nadasd fratri suo carissimo.

Eredetije papíron, kevésbbé ép záró viaszpecséttel, *jelzet nélkül.*

LVIII.

Koloson, 1351. oct. 19.

Gombási János mester kolosvármegyei ispán, Bogár János és István fia János szolgabírák Gombási Domokost, — miután Nádasi István a korogi tizedet illetőleg köztük fenforgó perben harmadmagával megesküdött, hogy azt András erdélyi püspök adta el neki s őt Gombási attól eltiltván három márkányi kárt okozott — három részletben fizetendő három márkára itélik.

Nos magister Iohannes de Gunbasi dictus comes de Kolus, Iohannes dictus Bugar et Iohannes filius Stephani udices nobilium de eodem damus pro memoria, quod cum secundum formam nostri iudicii Stephanus filius Ladislai nobilis vir de Nadas feria quarta proxima post festum beati
oct. 19. Luce evangeliste met tertius nobilibus se incluso prestare sacramentum debuisset contra Dominicum de Gumbas nobilem de Kouroug super eo videlicet, quod venerabilis in Christo pater dominus Andreas episcopus Transsilvanus decimas de

iobagionibus Clementis filii Nicolai et Iacobi literati provenientes de eadem Kouroug sibi vendidisset et idem Dominicus de Gunbas super ipsa decima ipsum interdixisset et prohibuisset, et cum hoc sibi tres marcas argenti dampna intulisset, ipso termino adveniente Stephanus filius Ladislai super premissis cum suis testibus iuravit prout debuit contra Dominicum ante dictum et ipsas tres marcas acquisivit. Unde nos decrevimus, quod Dominicus de Gumbasi ipsas tres marcas argenti secundum consuetudinem regni in tribus terminis infra scriptis Stephano filio Ladislai dare teneatur et exsolvere, primam videlicet solutionem videlicet unam marcam argenti solvet in quindenis datarum presentium, secundam nov. 2.
solutionem, hoc est similiter unam marcam argenti solvet in nov. 9.
octavis eiusdem solutionis, similiter unam marcam in tertia
solutione solvet similiter in octavis secunde solutionis a data nov. 16.
presentium proxime nunc affuturis, tali vinculo imposito, quod si primam solutionem non solverit, iudicium incurret, si vero secundam, amittet solutiones prius persolutas, necnon tertiam et ultimam solutionem negligeret, penam dupli incurret. Datum in Kolus, in termino prenotato anno domini 1351.
M. CCC. quinquagesimo primo. oct. 19.

Kivül: Pro Stephano filio Ladislai nobile de Nadas contra Dominicum de Gunbas super solutione trium marcarum ad quindenas, de novo ad octavas et iterum ad octavas.

Eredetije papíron, hátán három kevéssé ép viaszpecséttel, melyek közül a Gombási János + S · IOHANIS · COMITIS · DE · COLVS köriratú pecsétjének töredezett paizsában egy gomba még látható, *7051.*

LIX.

Tordán, 1353. jan. 25.

István erdélyi alvajda bizonyítja, hogy a tordai gyűlésen László fia Istvánt arra nézve, hogy a Hencz fia Pál fiának Istvánnak megölésében teljesen ártatlan, harmadmagával leteendő esküre ítélték.

Nos Stephanus vicevayvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod in generali congregatione Nicolai vayvode domini nostri universitati nobilium partis Transsilvane in quindenis festi Epiphaniarum Domini Torde celebrata, pro jan. 20.

Paulo filio Hench Nicolaus magnus de Torda cum procuratoriis literis nostris de medio aliorum exurgendo contra Stephanum filium Ladislai proposuit in hunc modum, quod ipse Stephanum filium Pauli filii Hench absque sua culpa interfecisset; quo audito predictus Stephanus respondit exadverso, quod ipse in acquisitionibus predicti Nicolai procuratoris ipsius Pauli filii Hench, specialiter in morte predicti Stephani innocens esset. Unde quia iam dictus Nicolaus actionem suam in persona dicti Pauli id approbare non assumpmebat, iudicantes commisimus, quod pretaxatus magister Stephanus filius Ladislai cum duodecim personis sibi similibus se incluso
jan. 26. septimo die dicte congregationis Torde coram homine nostro super eo, quod in omnibus premissis innocens sit, sacramen-
1353. tum prestare teneatur. Datum Torde, sexto die congrega-
jan. 25. tionis predicte anno domini M. CCC. L. tertio.

Kivül: Pro Stephano filio Ladislai contra Nicolaum dictum Maglas *(igy)* super facto iuramenti sabbato proximo post festum Conversionis beati Pauli apostoli Torde fiendi memorialis.

Eredetije papíron, záró pecsét nyomaival, *jelzet nélkül.*

LX.

Koloson, 1353. sept. 25.

Paska fia Gál kolosvármegyei ispán, Domokos fia János és Cseh László szolgabírák bizonyítják, hogy előttök Gyula fia Pál mint szomszéd Sárdi Lászlót sárdi birtokrészének zálogbavetésétől vagy eladásától, Majnold fia János fiait pedig annak elfoglalásától eltiltotta.

Nos magister Gallus filius Pascha comes de Kolus, Iohannes filius Dominici et Ladislaus dictus Chech iudices nobilium de eodem damus pro memoria, quod cum Paulus filius Gula ad nostram personaliter accedens presentiam nobis extitit protestatus, quod Ladislaus filius Thome nobilis vir de Sardu partem suam portionariam in eadem possessione Sardu Paulo et Nicolao filiis Iohannis filii Maynoldii pignori obligasset absque suo scitu, absque suo consensu et favore. Unde quia ipsa particula terre seu possessio de sua possessione sit excepta et abscisa et etiam commetaneus

suus sit, ideo idem Paulus filius Gula coram nobis eundem Ladizlaum filium Thome prohibuit a pignoratione, venditione dicte parte*) terre et eosdem Paulum et Iohannem ab occupatione ipsius terre et quovis colore se intromissione; super quo Paulus filius Gula literas nostras prohibitionales a nobis petiit emanari, quas nos eidem concessimus communi iustitia suadente. Datum in Kolus, quarta feria proxima ante festum beatorum Cozme et Damiani martyrum anno domini M. CCC. quinquagesimo tertio. 1353. sept. 25.

Kivül: Pro Paulo filio Gula contra Ladizlaum filium Thome nobilem de Sardu prohibitionales a pignoratione partis sue et Paulum ac Nicolaum filios Iohannis ab occupatione.

Eredetije papíron, hátán három viaszpecsét maradványaival, melyek közül a jobb oldali kis pecséten — valószinüleg a Cseh Lászlóé — egy balra néző madár látható, *jelzet nélkül.*

LXI.

(Kolosmonostoron) 1355. maj. 27.

A kolosmonostori convent jelenti Konth Miklós erdélyi vajdának, hogy a dobokavármegyei Sófalva, Kendtelek, Szeret, Monyorós, Árokalja s a szolnokvármegyei Szezárma és Középfalu határa megjárásának Farkas fia Péternek fia István a maga s testvérei Farkas és Tamás, továbbá a Tamás volt erdélyi vajda fia Konya mester nevében ellenmondott.

Magnifico viro Nicolao Kunth voyvode Transsilvano et comiti de Zonuk conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmunustra orationes in domino pro vestra vita pariter et salute. Noveritis, nos literas vestre magnificentie recepisse honore quo decuit in hec verba:

Nicolaus Kwnth voyvoda Transsilvanus et comes de Zonuk conventui de Clusmunustra amicis suis honorandis amicitiam paratam. Noveritis, quod Nicolaus filius Benes in congregatione nostra generali universis nobilibus partis Transsilvane quarta feria proxima post festum Ascensionis Domini Torde celebrata de medio aliorum consurgens super quibusdam possessionibus Sofalua, Kendtelek, Zereth, Monyoros, Arukalia in comi- maj. 20.

*) Így, helyesen *particule* lenne.

tatu de Doboka existentibus, item Zeyzorma et Kuzepfolu in comitatu de Zonuk existentibus quamplurima privilegia regalia, Bele videlicet et Ladislai regum clare memorie contra magistrum Konya filium Thome quondam voyvode Transsilvani, item Stephanum, Farkasium et Thomam filios Petri filii Farkasii exhibuit coram nobis. Quia eedem possessiones iuxta regni consuetudinariam *) legitime iuris ordine non fuerant captivate, qua recaptivatione eedem nimium sunt necessarie, amicitiam vestram igitur presentibus requirimus diligenter per presentes, quatenus visis statim presentibus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Martinus filius Iohannis vel Stephanus filius Petri, aut Ladislaus filius Iohannis filii Welkun aliis absentibus homo noster accedendo ad facies predictarum possessionum Sofalua, Kentelek, Zereth, Monyoros, Arukalya, Zezarma et Kuzepfolu vocatarum, easdem convocatis vicinis et commetaneis suis unversis et presentibus reambulet, reambulatamque per veras metas et antiquas statuat eidem Nicolao filio Benes perpetuo possidendam, si non fuerit contradictum, contradictores autem si qui fuerint contra eundem, ad nostram citet presentiam specialem perhemptorie responsuros ad terminum competentem; et post hec seriem reambulationis et statutionis vel si expedit diem et locum citationis, nomina citatorum et terminum assignatum nobis amicabiliter seriose rescribatis. Datum quarto
1355. maj. 23. die dicte congregationis nostre et loco prenotatis, anno domini M. CCC. L. quinto.

Nos igitur iustis et legitimis petitionibus vestris obtemperare cupientes ut tenemur, una cum Ladislao filio Iohannis filii Welken homine vestro predicto nostrum misimus hominem fratrem Iohannem sacerdotem de medio nostri ad premissa fideliter exequenda, qui demum ad nos reversi et per nos diligenter requisiti nobis consona voce retulerunt, quod ipsi
maj. 27. simul et si(n)gillatim quarta feria proxima post festum Penthecostes proxime nunc preteritum ad facies predictarum possessionum accessissent, vicinis et commetaneis legitime convocatis universis et presentibus per veras metas et antiquas Nicolao

*) Így, *consuetudinem* helyett.

filio Benes memorato perpetuo possidendas eo iure, quo ad ipsum dinoscitur pertinere, statuere voluissent, sed Stephanus filius Petri filii Farkasii sua ac Farkasii, necnon Thome fratrum suorum, item magistri Konya filii Thome quondam voyvode Transsilvani in personis contradictor extitisset; unde eodem die et loco magistrum Konyam, filium Thome quondam voyvode Transsilvani, item Stephanum, Farkasium et Thomam filios Petri filii Farkasii sepe dictos contra Nicolaum filium Benes predictum ad vestre magnificentie citassent presentiam specialem perhemptorie responsuros, quindenas vero datarum presentium partibus comparendis coram vestra magnificentia pro tempore assignassent. Datum quarta feria proxima post festum predictum, anno domini ut supra. jun. 10. 1355. maj. 27.

Kivül: Magnifico viro Nicolao Kunth voyvode Transsilvano et comiti de Zonuk pro Nicolao filio Benes contra magistrum Konyam filium Thome, Stephanum, Farcasium, Thomam filios Petri filii Farkasii ad quartam feriam proximam post quindenas festi Penthecostes citatoria.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét maradványaival, *7160*.

LXII.

Váradján, (1355. nov. 11 körül).

Péter erdélyi alvajda megparancsolja szentimrei tisztjének László fia Istvánnak, hogy István szebeni polgárnak és társainak a Konya mester Majosi János, Tusoni László és Györgyfalvi János nevű jobbágyai által való kiraboltatásáért szolgáltasson igazságot.

Petrus vicevoyvoda Transsilvanus.

Mandamus vobis firmiter per presentes, quatenus visis presentibus iuxta continentiam literarum regalium Stephano civi de Cybinio ac aliis consociis suis ex parte iobagionum magistri Konye, Iohannis filii Ladislai de Moyus, Ladislai filii Simonis de Tusun et Iohannis filii Michaelis de Gergfolua ac aliorum quorumlibet, qui in ipsa spoliatione interfuerunt, indilate satisfactionem impendere debeatis et aliud nullatenus facere presumatis,*) ipsorum, quas apud quemcunque in specie reperire

*) Egy szó, talán *merces* olvashatatlan.

poteritis, eisdem restituentes. Datum in Waradia, sabbato proximo post festum beati Martini confessoris.

Kivül: Stephano filio Ladislai, officiali nostro de Sancto Emerico.

Eredetije papíron, az alvajdának ismeretes köriratú záró viaszpecsétje maradványaival, *jelzet nélkül.*

LXIII.

(Gyulafehérváron) 1356. dec. 13.

Az erdélyi káptalan bizonyítja, hogy előtte Szentkirályi János Bonczaháza nevű puszta birtokát tartozékaival, Hoczán egy telkét, halastavát, szőlejét, Vendéghordói és Nagyerdő nevű erdeit 20 ezüst márkáért örökösen eladta Bolgár Lászlónak.

Nos capitulum ecclesie Transsilvane tenore presentium significamus quibus expedit universis, quod cum discretos viros Lorandum custodem, Nicolaum de Clus, Nicolaum de Zolnuk archidiaconos, Georgium plebanum de Kraco ac Ladislaum archidiaconum de Hunyad socios et concanonicos nostros pro nostris causis et negotiis expediendis ad congregationem generalem magnifici viri domini Andree voyvode Transsilvani et comitis de Zolnuk Torde in octavis festi
nov. 8. Omnium Sanctorum universitati nobilium partis Transsilvane celebrata duxissemus transmittendos, demum iidem socii et concanonici exinde ad nos reversi unanimiter nobis retulerunt, quod nobilis vir Iohannes filius Alexandri de Sancto Rege ab una parte, ab alia vero Ladislao dicto Bolgar in ipsorum presentia comparendo idem Iohannes filius Alexandri quibusdam necessitatibus suis compulsus quandam possessionem suam Bonchahaza vocatam habitatoribus desertam seu destitutam cum omnibus suis utilitatibus, videlicet terris arabilibus, feneto, prato, aquis, silvis et quibuslibet pertinentiis suis ac in villa Hoczo unam sessionem seu curiam, locum piscine et vinee ac quasdam silvas Vendighordoy et Nogherdo vocatas, item locum molendini in fluvio Morisii situm, que ipsum Iohannem solum tangunt et contingunt, pro viginti marcis argenti plene solutis et receptis ab eodem eidem Ladislao dicto Bolgar filio Michaelis et per eum suis heredibus here-

dumque suorum successoribus vendidisset et tradidisset perpetuo et irrevocabiliter possidendas, tenendas pariter et habendas, totum ius et dominium predictarum possessionum ipsi Ladislao dicto Bolgar et suis successoribus plene et integre transferendo. Datum tertia feria proxima post octavas festi beati Andree apostoli, anno domini Millesimo CCC. quinquagesimo sexto. 1356. dec. 13.

Az erdélyi káptalannak 1393. jan. 13-án kiadott átiratában hátrább CLXXXII. sz. a.

LXIV.

Szentimrén, 1357. jan. 16.

Péter fia Miklós, András erdélyi vajda rovója, Szucsáki Jánosnak a megfizetett három márka bírságról menedéket ad.

Nos Nicolaus filius Petri exactor iudiciorum magnifici viri domini Andree voyvode Transsilvani in partibus Transsilvanis memorie commendamus, quod Iohannes filius Stephani de Zuchak super iudicio trium marcarum pro eo, quod Gallum (de) Deyche informaverat coram predicto domino nostro convictus extiterat et nos eundem Iohannem ad octavas festi Epiphaniarum Domini nunc venturas citaveramus, nobis super hoc satisfecit, super quibus eandem Iohannem reddidimus auctoritate premissa expeditum penitus et per omnia absolutum vigore presentium literarum nostrarum mediante. Datum in Sancto Emrico, quarto die octavarum predictarum festi Epiphaniarum Domini anno eiusdem M. CCC. L. septimo. jan. 13. 1357. jan. 16.

Eredetije papíron, hátán pecsét nyomaival, *7154*.

LXV.

Szentimrén, 1357. maj. 4.

Domokos erdélyi alvajda Jakab deáknak és László fia Istvánnak a Tamás fia Dezső és Imre, továbbá a Csol Miklós fiai és ezek rokonai a Pál és Demeter fiai ellen indított, de Pál és Demeter fiainak zsenge kora miatt a néhai Tamás vajda parancsára hét évre elhalasztott perét újra elhalasztja.

Nos Dominicus vicevoyvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod causam, quam Iacobus literatus et Stephanus filius Ladislai contra Deseu et Emericum filios Thome, Andream, Nicolaum et Stephanum filios Nicolai dicti Chol, Nicolaum et Eliam filios Georgii, item Nicolaum, Ladislaum et Iacobum filios Pauli, ac Nicolaum, Ladislaum et Dionysium filios Demetrii movera(n)t iuris ordine observato, propter predictorum filiorum Pauli et filiorum Demetrii etatis teneritate(m) pro se respondere non valentium, mediantibus literis condam magnifici viri domini Thome olim voyvode Transsilvani et comitis de Zonuk, quia prenominati alii fratres et proximi eorundem absque ipsis pueris propter cause ipsorum unionem similiter respondere non posse referebantur, ab octavis festi maj. 1. beati Georgii martyris nunc preteritis ad septimam revolutionem earundem octavarum annualem statu sub priori fuerat prorogata, nunc completo ipso termino, licet prenominati Iacobus filius Pauli, Nicolaus filius Demetrii et Emericus filius Thome domino sic volente ab hac luce decesserint, tamen quia alii fratres supra dicti superstites proximi eorum decessorum per se et pro seipsis respondere posse dignoscuntur, ideo eandem causam, quam ut prefertur ipsi Iacobus literatus et Stephanus in presentibus octavis festi beati Georgii martyris personaliter astantes contra annotatos Deseu filium Thome, Andream, Nicolaum et Stephanum filios Nicolai, Nicolaum et Eliam filios Georgii, Nicolaum et Ladislaum filios Pauli, Ladislaum et Dionysium filios Demetrii, ad quos eadem causa extitit devoluta, pro quibus et ex quibus iidem Andreas filius Nicolai et Nicolaus filius Pauli, ac Deseu cum sufficientibus literis procuratoriis comparuerunt, movere habebant coram nobis, de partium voluntate ad octavas festi beati Michaelis

archangeli nunc venturas et statu sub priori penitus et per omnia permanente sub forma pacis duximus prorogandam. Datum in Sancto Emerico, quarto die predictarum octavarum festi beati Georgii martyris anno domini M. CCC. L. septimo. oct. 6. 1357. maj. 4.

Kivül: Pro Iacobo literato et Stephano filio Ladislai contra magistros Andream, Nicolaum et Stephanum filios Nicolai dicti Chol et aliis eorundem intra positos ad octavas festi beati Michaelis archangeli prorogatoria.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét nyomaival, *jelzet nélkül.*

LXVI.

(Kolosmonostoron) 1357. maj. 23.

A kolosmonostori convent jelenti András erdélyi vajdának, hogy Vas Miklós zálogban levő jószágát Mohajt a hitelezőtől visszavette, határát megjárta s Vas Miklóst annak birtokába ellenmondás nélkül beiktatta.

Nobili et magnifico viro Andree voyvode Transsilvano et comiti de Zonuk conventus monasterii beate virginis de Clusmunustra orationes in domino pro vestra vita pariter et salute. Noverit vestra magnificentia, literas vestras recepisse honore quo decuit in hec verba:

Religiosis viris et honestis conventui ecclesie beate virginis de Clusmunustra amicis suis reverendis Andreas voyvoda Transsilvanus et comes de Zonuk amicitiam paratam debito cum honore. Dicit nobis magister Nicolaus dictus Vos de Zenthegid, quod quedam possessio sua Mohal vocata in comitatu de Doboka existens apud manus alienas habita reambulatione, recaptivatione, metarum erectione et ab aliorum possessionibus separatione et distinctione ac sibi statui factione plurimum indigeret. Super quo vestram amicitiam presentibus requirimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente magistri Petrus et Georgius dicti Zekul castellani nostri de Baluanus, vel Iohannes filius Demetrii de Galaz aut Iohannes filius Laurentii de Reche aliis absentibus homo noster ad faciem memorate possessionis Mohal vocate vicinis et commetaneis suis universis legitime inibi convocatis et presentibus accedendo reambulet eandem per veteres suas metas et antiquas, novas

iuxta veteres ubi necesse fuerit erigendo, et recapiat reambulatamque et recaptivatam ac ab aliorum possessionibus et possessionariis iuribus separatam et distinctam statuat cum omnibus suis utilitatibus et pertinentiis predicto magistro Nicolao dicto Wos eo iure, quo sibi dignoscitur pertinere perpetuo possidendam, tenendam et habendam sine tamen preiudicio iuris alieni, si per quempiam non fuerit contradictum, contradictores vero si qui apparuerint, citet eosdem contra predictum magistrum Nicolaum in nostram presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros; et post hec ipsius reambulationis, recaptivationis et statutionis seriem cum cursibus metarum et si necesse fuerit nominibus contradictorum et citatorum, die ac loco citationis et termino assignato nobis in vestris literis amicabiliter rescribatis. Datum Bude, feria sexta proxima ante octavas
1357. apr. 14. festi Pasce Domini anno eiusdem M. CCC. L. septimo.

Nos igitur iustis et legitimis petitionibus vestris obtemperantes ut tenemur, una cum eodem Iohanne filio Demetrii de Galaz homine vestro predicto nostrum misimus hominem pro testimonio fidedignum, videlicet fratrem Iohannem sacerdotem de medio nostri ad premissa fideliter exequenda, tandem exinde ad nos reversi et per nos diligenter requisiti nobis consona voce retulerunt, quod ipsi simul et singillatim
maj. 11. quinta feria proxima post quindenas festi beati Georgii martyris proxime preteriti ad faciem memorate possessionis Mohal vocate pariter accessissent, vicinis et commetaneis eiusdem universis undique convocassent et ipsis presentibus per suas veras metas et antiquas reambulassent, reambulatamque et ab aliorum possessionibus et possessionariis iuribus distinxissent et separassent *) cum omnibus suis utilitatibus et pertinentiis universis idem homo vester sub nostro testimonio eidem magistro Nicolao dicto Wos statuisset perpetuo possidendam, tenendam pariter et habendam sine preiudicio iuris alieni, item quatuor diebus continuis in facie eiusdem possessionis Mohal vocate commorando nullus contradictor apparuisset et prohibitionis velamine non obviasset.

*) Így. *distinctam et separatam* helyett.

Cuius quidem possessionis mete procedunt sic: item a meta possessionis Zenthiwan videlicet Byhan vocate circa rivulum Scaruasthou est una meta terrea, cuius quidem medietas rivuli pertinet ad possessionem Mohal, alia vero ville Fyzes vocate, abhinc ivissent versus plagam orientem ad alium rivulum, qui cadit ad eundem rivulum Scaruastou, cuius vero medietas pertinet ad possessionem Wasarhel, alia Mahal, deinde ivissent ad plagam orientem circa eundem rivulum versus possessionem Deuecher scilicet Petri condam vicevoyvode Transsilvani et deinde progrediendo de eodem rivulo versus meridiem ad unum longum monticulum Berch vocatum et ibi reperissent duas metas antiquas, quarum una distendit possessioni Deuecher, alia vero Mohal, deinde supra ipsum Berch accessissent et ibi reperissent duas metas antiquas, abhinc procedendo super eundem Berch ibi reperissent post invicem currentes duas antiquas metas terreas reperissent *) et deinde ivissent ad planitiem ipsius Berch ad plagam meridiei et in planitie ipsius Berch quatuor metas antiquas reperissent, quarum una distingit possessionem Geuch, alia Nyres, tertia Deuecher, quarta vero Mohal, abhinc ivissent ad plagam occidentem et in circuitu ipsius Berch invenissent duas metas antiquas et ulterius procedendo super eundem Berch similiter duas antiquas metas cognovissent, abinde vero ulterius procedendo unam metam terream antiquam reperissent et ipsa meta distingit et separat possessionibus Zenthiwan, Mohal et Guch et sic finiuntur mete ipsius possessionis Mohal. Datum tertia feria proxima post festum Ascensionis Domini, anno eiusdem M. CCC. L. septimo. 1357. maj. 23.

A kolosmonostori conventnek 1761. *ipsa dominica in Albis* (mart. 29.) id. Teleki Ádám részére kelt kiadványában, *6073.* András erdélyi vajdának a *magister Nicolaus dictus Vos vicecastellanus de Keuhalm* részére Déván 1358. *feria tertia proxima post dominicam Oculi mei* (mart. 6.) kiadott oklevelében hártyán az orsz. lt. *Dl. 28,737.*

*) A *reperissent* itt szükségtelenül ismétlődik.

LXVII.

(Gyulafehérváron) 1357. oct. 27.

Az erdélyi káptalan előtt Tamás nagyfülpösi vendég tiltakozik, hogy Faragói Jakab faragói fele birtokrészét a kitűzött időben nem váltotta ki.

Nos capitulum ecclesie Transsilvane significamus tenore presentium quibus expedit universis, quod Thomas filius Michaelis hospes de Nogfylpes ad nostram personaliter veniendo presentiam per modum protestationis nobis declaravit, quod cum Iacobus filius Emerici de Farago medietatem portionis sue possessionarie in eadem possessione Farago habite, iuxta continentiam aliarum literarum nostrarum obligatoriarum per ipsum ibidem nobis exhibitarum, pro decem marcis antiquorum banalium, fertonem quatraginta banalibus computando, sub pena dupli in eisdem literis nostris contenta et expressa se-
oct. 16. cundo die festi beati Galli confessoris nunc proxime preteriti ab ipso redimere debuisset, tandem ipso secundo die festi beati Galli confessoris occurrente, memoratus Iacobus dictam portionem suam possessionariam pro premissa sumpma pecunie redimere non curasset, super quo literas nostras protestatorias per nos sibi dari postulavit, quas nos eidem concessimus communi iustitia suadente. Datum in vigilia festi beatorum
1357. Simonis et Iude apostolorum, anno domini M. CCC. quin-
oct. 27. quagesimo septimo.

Eredetije papíron, hátán pecsét töredékeivel, *3922.*

LXVIII.

(Gyulafehérváron) 1358. mart. 18.

Az erdélyi káptalan bizonyítja, hogy előtte Radnai Miklós és fia Miklós Monyorást 300 forintért Gombási Domokosnak zálogba vetették.

Nos capitulum ecclesie Transsilvane significamus tenore presentium quibus expedit universis, quod comite Nicolao filio Benus de Radna et altero Nicolao filio eiusdem ab una, parte vero ex altera Andrea filio Petri famulo magistri Dominici dicti de Gonbas pro eodem domino suo cum procuratoriis literis coram nobis personaliter constitutis, per eosdem Nicolaum filium Benus et alterum Nicolaum filium

suum propositum extitit ministerio vive vocis pariter et relatum, quod predictus magister Dominicus dictus de Gonbas ipsis trecentos florenos mutuasset et dedisset, quos quidem florenos in reacquisitione et reobtentione possessionum ipsorum expendissent, pro quibus trecentis florenis quandam possessionem ipsorum Monyorows vocatam in comitatu de Doboka existentem cum omnibus utilitatibus suis eidem magistro Dominico dicto de Gonbas pignori obligassent et obligarunt coram nobis tali conditione mediante, ut medio tempore, donec ipsi eandem possessionem pro ipsis trecentis florenis ab eodem redimere poterunt et valebunt, universos fructus et utilitates eiusdem possessionis, exceptis censibus et collectis per populos et iobagiones in eadem possessione commorantes dari et persolvi consuetis in sortem predicte pecunie, videlicet ipsorum trecentorum florenorum computari debendis, tolleret et perciperet magister Dominicus prenotatus. Datum in dominica Iudica, anno domini M. CCC. quinquagesimo octavo. 1358. mart. 18.

Eredetije hártyán, hátán viaszpecsét maradványaival, *3924.*

LXIX.

Szentimrén, 1358. aug. 1.

Domokos erdélyi alvajda Jakab deáknak és László fia Istvánnak a valkai nemesek és Tamás fia Dezső ellen Orath nevű föld miatt indított perét a közelebbi vajdai gyűlésre halasztja.

Nos Dominicus vicevoyvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod causam, quam Iacobus literatus et Stephanus filius Ladislai personaliter astantes contra Andream, Nicolaum et Stephanum filios Nicolai dicti Chol ac Eliam et Nicolaum filios Georgii, Nicolaum et Ladislaum filios Pauli, Dionysium et Ladislaum filios Demetrii nobiles de Wolkow et Desew filium Thome, ex quibus iidem Andreas filius Nicolai et magister Nicolaus prothonotarius noster pro se ipsis personaliter, pro annotatis vero fratribus eorum cum sufficientibus literis procuratoriis astiterunt, ratione cuiusdam particule terre Oraath vocate in octavis festi beati Iacobi apostoli proxime preteritis, iuxta continentiam priorum literarum nostrarum prorogatoriarum coram nobis habebant exequendam, ipsam aug. 1.

causam ad primam et futuram generalem congregationem magnifici viri Andree voyvode Transsilvani domini nostri, sub priori statu et forma cum iudiciis et gravaminibus dictorum Andree filii Nicolai et aliorum eorundem, cum quibus regni nobiles extunc diffinient et discernent, duximus prorogandam, ita tamen, quod partes predicte medio tempore nullam literam inquisitionalem, exceptis literis prohibitionalibus et protestatoriis in facto cause predicte facere procurari emanare valeant
1358. quoquomodo. Datum in Sancto Emerico, in termino preno-
aug. 1. tato anno domini M. CCC. quinquagesimo octavo.

Kivűl: Pro Iacobo literato et Stephano filio Ladislai contra Andream filium Nicolai et alios eorundem intra positos, ad primam et futuram generalem congregationem Andree voyvode Transsilvani, ratione terre Orath vocate prorogatoria.

Eredetije papíron, + S · [D]OMINICI · WICEVOIVOD' · TRAN köriratú záró viaszpecsét töredékeivel, *7173.*

LXX.

Kályánban, 1358. aug. 1.

Domokos fia János és Tamás fia Miklós kolosvármegyei szolgabírák jelentik Domokos erdélyi alvajdának, hogy a Péterteleke, Méra és Szomordok közti határt megvizsgálták, s hogy a Pétertelekí Beden fiainak Pétertelekére vonatkozólag erős hitelű privilegialis leveleik vannak.

Nobili viro et honesto domino eorum et amico honorando Dominico vicevoyvode Transsilvano Iohannes filius Dominici et Nicolaus filius Thome iudices nobilium de comitatu Clus debite fidelitatis obsequium donec vivunt. Literas vestre nobilitatis nobis directas honore quo decuit recepimus in hec verba:

Dominicus vicevoyvoda Transsilvanus nobilibus viris iudicibus nobilium comitatus de Clus amicis suis amicitiam paratam. Dicunt nobis magistri Stephanus filius Ladislai et Iacobus literatus de Mera, quod quedam possessio filiorum Nicolai filii Beden Petruteleke vocata inter possessiones Mera et Zomurdug habita, que quidem possessio cum metis et terminis perpetuis ab eisdem possessionibus Mera et Zomurdug esset distincta et separata, super qua etiam ipsi filii Nicolai efficacia instrumenta haberent, quibus mediantibus

ipsi eandem possessionem Peturteleke vocatam ab antiquo possedissent et in perpetuum possidere dignoscerentur. Quare amicitiam vestram petimus nichilominusque auctoritate voyvodali firmiter precipiendo mandamus per presentes, quatenus visis presentibus ad faciem dicte possessionis Peturteleke personaliter accedendo, et ibidem presentibus vicinis et commetaneis suis universis dictas metas, quibus ipsa possessio de predictis possessionibus Mera et Zomurdug separata foret et distincta, ac dicta instrumenta ipsorum filiorum Nicolai videatis et discernetis et secundum, quod dictas metas et instrumenta memorata inveneritis et prospexeritis, nobis vestris in literis studeatis recitare seriose et aliud non facturi. Datum Thorde, in festo Divisionis apostolorum anno domini M. CCC. quinquagesimo octavo. 1358. jul. 15.

Nos igitur obedientes preceptis et mandatis vestre nobilitatis ut tenemur, ad faciem predicte possessionis Peturteleke personaliter accessimus, ibique vicinis presentibus et commetaneis universis unam metam lapideam vidimus inter predictas villas Peturteleke et Zomurdug contineri, que scilicet meta predictam possessionem Peturteleke vocatam separat et distingit a possessione Zumurdug, cum alia secunda meta super parvum monticulum retro ortum *(igy)* Iohannis filii Nicolai de eadem Zumurdug existente, prout Iohannes, Nicolaus et Dominicus filii Beden de Peturteleke ac Stephanus filius Petri, et Nicolaus filius Iohannis de Zumurdug communes metas ipsorum esse oretenus affirmarunt, abhinc versus orientem ad montem ascendendo alias metas antiquas invenimus, que predictam possessionem Peturteleke separant a possessione domini *) abbatis Mariateleke vocata, deinde quamplures veteres et antiquas metas terreas per ostensionem dictorum filiorum Beden et nobilium de Mera, que similiter separant et distingunt dictam possessionem Peturteleke a possessione Mera supra dicta, deinde transeundo alias antiquas metas pluries duplicatas vidimus, que separant sepe dictam possessionem Peturteleke a possessione Zenthpal, abhinc pergendo ad unum rivulum et in eodem rivulo per magnum

*) Innen *Ladislai* kitörölve.

spatium ascendendo pervenimus ad predictam primam metam lapideam et sic mete Peturteleke ab aliis predictis possessionibus terminantur et etiam predicti filii Beden literas privilegiales super sepe dicta possessione eorum Peturteleke haberent perpetue duraturas. Datum in Kalyan, feria quarta, videlicet in octavis beati Iacobi apostoli anno domini supra dicto.

1358. aug. 1.

Kivül: Nobili viro et honesto domino et amico eorum honorando Dominico vicevoyvode Transsilvano reambulatoria mete Peturteleke.

Eredetije papíron, egymás fölé nyomott két kevéssé ép záró pecséttel, melyek közül a felsőben egy két ágú horgony, az alsóban pedig a czegei Wass családnak orrán nyillal átlőtt ökör (bölény!) fej czimere látható, *jelzet nélkül.*

LXXI.

Kályánban, 1358. aug. 1.

Jakab fia György kolosvármegyei ispán és szolgabíró társai bizonyítják, hogy Szucsáki Csuey, mikor a Csol Miklós fiai Jakab deák és László fia István ellen a Mérával való szomszédságot illetőleg tanukat hallgattattak ki, a vallatóknak semmit se szólott.

Nos magister Georgius filius Iacobi comes de Clus, Iohannes filius Dominici et Nicolaus filius Thome iudices nobilium de eodem damus pro memoria, quod Chuey nobilis vir de Zuchak coram nobis personaliter astando nobis dixit et proposuit in hunc modum, quod dum magistri Andreas et Nicolaus filii Nicolai dicti Chol mediantibus hominibus capituli et conventus ac domini voyvode contra Iacobum literatum et Stephanum filium Ladislai ratione commetaneitatis possessionis Mera Michaelis filii Egidii inquisitionem fecissent, extunc ipse Chuey predictis hominibus capituli et conventus penitus nichil asseruisset nec aliquid attestatus fuisset. Datum in Kalyan, feria quarta, videlicet in octavis beati Iacobi apostoli anno domini M. CCC. quinquagesimo octavo.

1358. aug. 1.

Kivül: Pro Iacobo literato et Stephano filio Ladislai confessio comitis Chvey contra Andream filium Nicolai.

Eredetije papíron, hátán három viaszpecsét maradványaival, *jelzet nélkül.*

LXXII.

Koloson, 1359. jan. 16.

Jakab fia György kolosvármegyei ispán és szolgabíró társai Pál fia János andrásházi vendégnek, miután Andrásházi László azt, hogy Pál fia János az ő jobbágya s őt gyalázó szavakkal illette, sőt meg is akarta ölni, tanukkal nem bizonyította meg, menedéket adnak.

Nos magister Georgius filius Iacobi comes de Kolus, Iohannes filius Dominici et Nicolaus filius Thome iudices nobilium de eodem significamus tenore presentium quibus expedit universis, quod cum secundum formam nostri iudicii Ladizlaus filius Iohannis nobilis de Andreashaza feria quarta proxima post octavas Epiphanie Domini contra Iohannem filium Pauli hospitem de eadem Andreashaza cum testibus evidentibus comprobare debuisset super eo videlicet, quod idem Iohannes filius Pauli iobagio ipsorum communis esset et ipse cum verbis suis deturpasset et manibus armatis mortem suam voluisset, ipso termino adveniente dictus Ladizlaus filius Iohannis coram nobis personaliter comparuit, sed acquisitionem suam et propositionem premissam contra ipsum Iohannem filium Pauli non comprobavit, nec per trinam nostram inquisitionem comprobare dixit et asseruit; unde nos una cum nobilibus assidentibus ipsum Iohannem filium Pauli super causis premissis et singulis premissorum contra Ladizlaum filium Iohannis prelibatum vigore presentium reddimus expeditum modis omnibus absolutum. Datum in Kolus, in termino prenotato anno domini M. CCC. quinquagesimo nono. jan. 16. 1359. jan. 16.

Eredetije papíron, hátán három viaszpecséttel, melyek közűl a közbelső nagyobb, miként a rajzon látható, + S · GEORIGI *(így)* · FILI · IACOBI köriratot visel; az olvashatatlan köriratú két kis pecsét közűl a jobb oldalinak közepét a rajzon látható kétágú horgony, a baloldaliét pedig a czegei Wass családnak orrán nyillal átlőtt ökör (bölény!) fej czimere foglalja el, *jelzet nélkül.*

1. Jakab fia György pecsétje.

LXXIII.

(Gyulafehérváron) 1360. mart. 18.

Az erdélyi káptalan előtt Miklós fia Miklós és Jakab fia Péter gerendi nemesek őrkei Zopus Miklósnak, miután ez a birtokaikra vonatkozó s már régen elidegenített leveleiket önként visszaadta, menedéket adnak s egyszersmind az őseik által neki adott Őrke birtokában háborítatlanúl megtartani igérik.

Nos capitulum ecclesie Transsilvane significamus tenore presentium quibus expedit universis memorie commendantes, quod Nicolao filio Nicolai, Petro filio Iacobi nobilibus de Gereend ab una, et Nicolao Zopus dicto de Evrke parte ab altera coram nobis personaliter constitutis, per annotatos Nicolaum filium Nicolai et Petrum filium Iacobi de dicta Gerend propositum extitit et relatum oraculo vive vocis in hunc modum, quod predictus Nicolaus Zopus quasdam literas privilegiales condam Ladislai inclyti regis Hungarie et dicti capituli ac alias quamplures super universis possessionibus ipsorum confectas et emanatas multisque temporibus alienatas et quesitas, quas erga ipsum Nicolaum Zopus dictum requirere ignorassent, ipsis in toto reddidisset et resignasset, super quibus omnibus pretactum Nicolaum Zopus et suos posteros commisissent et reddidissent fore expeditos pariter et quietos; et quia idem Nicolaus Zopus predictas literas de sua bona voluntate pacifice ipsis reddidisset et resignasset, pro eo ipsi iuxta continentias metarum et signorum metalium dicte possessionis Evrke per predecessores ipsorum sibi dedite, quas mediantibus literis nostris privilegialibus et conventus ecclesie beate virginis de Kolusmonostra per ipsum Nicolaum Zopus exhibitis agnovissent, ipsum et suos posteros pacifice et indempniter tractare et conservare assumpsissent et assumpserunt coram nobis, tali modo, quod si temporum in processu ipsi vel posteritates eorundem predictum Nicolaum aut posteritates eiusdem, iuxta continentias predictarum metarum et signorum metalium dicte possessionis Evrke pacifice et quiete tractare et conservare nollent, extunc iuxta continentias predictarum metarum et signorum metalium metas erectas propriis laboribus ipsorum et expensis cum gravamine dare tenerentur;, ad quod

spontanea eorum voluntate se et suos posteros obligarunt coram nobis vigore presentium mediante. In cuius rei testimonium presentes literas nostras patentes duximus concedendas sigilli nostri munimine roboratas. Datum in octavis medii Quadragesime, anno domini M. CCC. LX. 1360. mart. 18

Eredetije pergamenen, hátán viaszpecsét nyomaival, *3926.*

LXXIV.

(Kolosmonostoron) 1360. mart. 18.

A kolosmonostori convent Gombási Domokos kérésére, az András erdélyi püspök és ő közte Herennát illetőleg létrejött szerződést hiteles alakban átírja.

(C)onventus monasterii beate virginis de Clusmunustra omnibus Christi fidelibus presens scriptum inspecturis salutem in salutis largitore. Ad universorum notitiam tam presentium quam futurorum harum serie volumus pervenire, quod accedens personaliter ad nostram presentiam nobilis vir magister Dominicus dictus de Gumbas exhibuit nobis quasdam literas nostras patentes a tergo sigillatas et confectas tenoris infra scripti, petens et supplicans nos, ut ipsas propter rei evidentiam et certitudinem in modum privilegii redigi dignaremur. Cuius quidem litere tenor talis est: Nos conventus monasterii beate virginis de Clusmunustra — — *sat., l. a kolosmonostori convent 1347. jul. 14-én kelt oklevelét elébb XLV. sz. a.* — Nos enim iustis et legitimis petitionibus ipsius magistri Dominici inclinati ipsam literam non rasam, non cancellatam, nec in aliqua sui parte vitiatam, sed omni integritate pollentem de verbo ad verbum in modum privilegii redigi fecimus. In cuius rei memoriam perpetuamque stabilitatem presentes concessimus literas nostras privilegiales pendentis sigilli nostri munimine roboratas. Datum quarta feria proxima post dominicam quo cantatur Letare, anno domini M. CCC. sexagesimo. 1360. mart. 18.

Eredetije hártyán, vörös selyem zsinóron függő megkopott pecséttel, *7632.*

LXXV.

(Kolosmonostoron) 1360. mart. 28.

A kolosmonostori convent a Gombási Domokos és András erdélyi püspök között a fehérvármegyei Csombordot, Gombást és Apahídát, továbbá a dobokavármegyei Herennát, Nécset és Bályokot illetőleg létrejött szerződést hiteles alakban átírja.

Nos conventus monasterii beate virginis de Clusmunustra significamus tenore presentium quibus expedit universis memorie commendantes, quod coram nobis personaliter constitutus Andreas famulus nobilis viri magistri Dominici dicti de Gumbas vice et nomine ipsius domini sui exhibuit nobis quoddam privilegium honorabilis capituli ecclesie Waradiensis tenoris infra scripti, petens nos precum cum instantia, ut eundem *) propter rei evidentiam et viarum discrimina sub nostro sigillo transcribi dignaremur. Cuius quidem privilegii tenor talis est: Capitulum ecclesie Waradiensis — — *sat., l. a váradi káptalannak 1343. jul. 29-én kelt oklevelét elébb XL. sz. a.* — Nos enim iustis et legitimis petitionibus ipsius Andree inclinati ipsum privilegium non abrasum, non cancellatum, sed omni integritate pollentem,**) de verbo ad verbum transcribi fecimus. Datum sabbato proximo ante dominicam 1360. mart. 28. Ramispalmarum, anno domini M. CCC. sexagesimo.

Eredetije hártyán, hátán viaszpecsét nyomaival, *7166.*

LXXVI.

(Kolosmonostoron) 1360. mart. 28.

A kolosmonostori convent Gombási Domokos kérésére, a Herennát illetőleg közte és András erdélyi püspök közt létrejött szerződést hiteles alakban átírja.

Nos conventus monasterii beate virginis de Clusmunustra tenore presentium significamus quibus expedit universis memorie commendantes, quod accedens personaliter ad nostram presentiam Andreas famulus nobilis viri magistri

*) Így, *idem* helyett.

**) Helyesebben *pollens* volna.

Dominici dicti de Gvmbas, vice et nomine ipsius domini exhibuit nobis quasdam literas patentes venerabilis in Christo patris domini Andree dei et apostolice sedis gratia olim episcopi ecclesie Transsilvane tenoris infra scripti, petens nos, ut ipsas propter viarum (discrimina) transcribi facere dignaremur. Cuius quidem litere tenor talis est: Nos Andreas — — *sat., l. András erdélyi püspöknek 1347. jul. 11-én kelt oklevelét elébb XLIV. sz. a.* — Nos igitur iustis et legitimis petitionibus ipsius Andree inclinati predictam literam transcribi et sub nostro atentiquo *(így)* sigillo communiri fecimus. Datum sabbato proximo ante dominicam Ramispalmarum, anno domini M. CCC. sexagesimo. 1360. mart. 28.

Eredetije hártyán, hátán pecsét nyomaival, *7200.*

LXXVII.

Tordán, 1360. oct. 14.

Péter erdélyi alvajda bizonyítja, hogy előtte Andrásházi István, Mihály és Péter mindennemű peres ügyeikben egymást, továbbá Mérai Jakab deákot és Nagy Pált, a Nagy Benedek ispán szolgáját egy év tartamára ügyvédeiknek vallották.

Nos Petrus vicevoyvoda Transsilvanus memorie commendamus, quod accedentes ad nostram presentiam Stephanus, Michael et Petrus filii Ladislai de Anduriashaza universas causas ipsorum et earundem articulos tam per ipsos contra alios, quam per alios quoscunque contra ipsos motas et movendas in quibuslibet terminis et coram quocunque iudice tam ecclesiastico, quam seculari dicte partis Transsilvane a data presentium per anni circulum alter alteri ipsorum; item magistro Iacobo literato de Mera proximo ipsorum et Paulo magno famulo comitis Benedicti magni, qui presentes ex ipsis exhibebit, commiserunt procurandas et exequendas ratum et firmum se promittentes habituros, quicquid per alterum ipsorum aut eorundem procuratorem communiter vel divisim actum fuerit vel ordinatum in causis ipsorum prenotatis. Datum Torde, sabbato proximo post quindenas festi beati Michaelis archangeli anno domini M. CCC. LX. 1360. oct. 14.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét töredékeivel, *7130.*

LXXVIII.

(Gyulafehérváron) 1360. dec. 23.

Az erdélyi káptalan jelenti Péter alvajdának, hogy Tiburczteleki Miklósnak a kajántóiaktól felbérelt Szilvási István és Péter fia István által történt meggyilkoltatása ügyében vizsgálatot tartott.

Nobi[li viro et] honesto magistro Petro vicevoyvode Transsilvano amico ipsorum capitulum ecclesie Transsilvane amicitiam paratam omni cum honore. Literas vestre nobilitatis recepimus in hec verba:

Discretis viris et honestis honorabili capitulo ecclesie Transsilvane dominis et amicis suis honorandis Petrus vicevoyvoda Transsilvanus amicitiam paratam debito cum honore. Dicitur nobis in personis nobilis domine relicte magistri Deme nobilis de Tyburchtelku et Katherine filie eiusdem, quod in dec. 6. festo beati Nicolai confessoris proxime preterito universitas populorum ville Kayanthow Nicolaum filium eiusdem magistri Deme, fratrem ipsius nobilis puelle uterinum, ex precogitata nequitia per Stephanum de Zyluas dictum et Stephanum filium Petri magni consocios ipsorum morte miserabili interimi fecissent nullis culpis suis exigentibus et omnino sine causa. Super quo vestre discretionis amicitiam presentibus petimus reverenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Michael dictus Darabus de Machkas vel Michael filius Ladislai de Geregerhaza, aut Nicolaus de Nadas sive Nicolaus filius Iohannis de Zwmurduk aliis absentibus homo noster ab omnibus, a quibus decet et licet, sciat et inquirat omnimodam de premissis veritatem, et post hec prout exinde vobis veritas constiterit premissorum, nobis amicabiliter rescribatis. Datum in Sancto Emerico, feria sexta 1360. proxima ante festum beati Thome apostoli anno domini M. dec. 18. CCC. sexagesimo.

Nos enim iustis et legitimis petitionibus vestris annuentes cum predicto Nicolao de Nadas homine vestro nostrum hominem, videlicet Iohannem cori nostri clericum pro testimonio fidedignum ad premissa peragenda duximus transmittendum, qui demum ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod

ipsi ab omnibus, quibus decuisset et licuisset, talem de premissis scivissent veritatem, quod in festo beati Nicolai confessoris proxime preterito universitas populorum ville Kayanthow predictum Nicolaum filium Deme, fratrem ipsius nobilis puelle, ex precogitata nequitia per Stephanum de Zyluas dictum et Stephanum filium Petri magni consocios ipsorum predictos morte miserabili interimi fecissent nullis culpis suis exigentibus et omni sine causa. Datum feria quarta proxima ante festum Nativitatis Domini, anno eiusdem prenotato. dec. 6. 1360. dec. 23.

Kivül: Vicevoyvode Transsilvano pro nobili domina relicta magistri Deme de Tyburchtelku ac filia eiusdem contra universos populos de Kayanthow super factis intra specificatis inquisitoria.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét maradványaival, *jelzet nélkül.*

LXXIX.

(Gyulafehérváron) 1360. dec. 30.

Az erdélyi káptalan az Erkedi Rajnáld és Apa fiai között létrejött egyességre vonatkozó, saját oklevelét Nemegyei Miklós, a Gilét fia László fia és ennek fiai számára újból átírja.

(C)apitulum ecclesie Transsilvane omnibus Christi fidelibus presens scriptum inspecturis salutem in omnium salvatore. Ad universorum notitiam tam presentium quam futurorum harum serie volumus pervenire, quod nos literas magnifici viri domini Dionysii voyvode Transsilvani et comitis de Zonuk nobis directas recepimus in hec verba:

Honorabilibus et discretis viris capitulo Albensis ecclesie Transsilvane amicis suis honorandis Dionysius voyvoda Transsilvanus et comes de Zonuk amicitiam paratam cum honore. Dicit nobis Nicolaus filius Ladislai filii Gyleti de Nemigye in sua, item predicti Ladislai patris, necnon Ladislai, Michaelis et Gyleti fratrum suorum personis, quod quamplurima ipsorum instrumenta literalia super factis possessionariis ac aliis iuribus ipsorum et specialiter super linea generationis divisionali confecta et emanata casualiter ab ipsis essent alienata, quorum alia paria in vestra sacristia seu conservatorio ecclesie vestre more solito reposita haberentur, que nunc pro tuitione suorum

iurium ipsis ad exhibendum forent necessaria. Quare vestram amicitiam requirimus diligenter per presentes, quatenus paria predictorum instrumentorum in vestra sacristia seu conservatorio ecclesie vestre diligenter requiri et reinveniri facientes, tenorem eorundem sub vestro sigillo ipsis concedatis ad cautelam, caventes tamen, ne fraus et dolus interveniat aliqualis
1360. nov. 2. in hac parte. Datum in Sancto Emerico, secundo die festi Omnium Sanctorum anno domini M. CCC. LX.

Nos enim iustis et iuri consonis petitionibus predicti domini Dionysii voyvode annuentes predicta instrumenta ipsius Ladislai filii Gyleti ac filiorum suorum prenominatorum in sacristia et conservatorio nostro secreto, ubi fuerunt deposita et diligenter conservata, requirendo, quoddam instrumentum tenoris infra scripti reinvenimus, reinventumque de verbo ad verbum perlegendo transcribi fecimus, transcriptumque eiusdem pendentis et autentici sigilli nostri munimine roborando iuxta petitionem predicti domini voyvode eisdem Ladislao et filiis suis duximus concedendas.*) Cuius quidem instrumenti per nos in conservatorio nostro in registro reinventi tenor per omnia talis est: Capitulum ecclesie Transsilvane — — *sat., lásd az erdélyi káptalannak 1329. aug. 23-án kelt oklevelét elébb XXII. sz. a.* — Factaque huiusmodi transscriptione et concessione predicti instrumenti memorato Ladislao filio Gylethi et filiis suis originale eiusdem reposuimus in
1360. dec. 30. nostro conservatorio prenotato. Datum feria quarta proxima post festum Nativitatis Domini, anno eiusdem M. CCC. LX., discretis viris Iohanne preposito, Andrea cantore, Lorando custode, Nicolao archidiacono de Zonuk et decano ecclesie nostre predicte existentibus.

Eredetije hártyán, zöld selyem zsinóron függő megkopott pecséttel, *7631.*

*) Hibásan, *concedendum* helyett.

LXXX.

Koloson, 1361. febr. 10.

. . . . Mihály fia János és Miklós fia András kolosvármegyei szolgabirák a Csányi Jakab fiának Szucsáki János és Domokos ellen, egy Szász Miklós nevű jobbágyának (!) lopás miatt elfogása és elitéltetése miatt indított perét Péter erdélyi alvajda elébe utasítják.

. . . . . [Io]hannes filius *) Michaelis et Andreas filius Nicolai iudices nobilium de eodem . . . . . in nostri iudiciaria figura contra Iohannem et Dominicum filios Iohannis filii Stephani de [Zuchak] . . . . . [eo]modo, quod ipse comes, Iohannes vero pater ipsorum Iohannis et Dominici iudex . . . . . hominem Nicolaum saxonem nomine pro facto hospitalitatis furti recaptivassent et . . . . . suo, ipsum Nicolaum iudicassent cum suo adversario, et ipse Iohannes cum alio consocio . . . . . [Nicolau]s saxo in presentia domini regis pro ipso iudicatu septuaginta marcas, quamlibet [marcam] . . . . . isset et sibi persolvisset et dimidietatem ipsius septuaginte marces, videlicet triginta [quinque] . . . . . super ipsos inquireret. Unde quia dicti Iohannes et Dominicus filii Iohannis de Zuchak . . . . . respondere contra propositiones ipsius non posse nec responderunt, igitur nos ipsam causam . . . . [ad octavas medii] Quadragesime proxime nunc venturas tali modo, quod idem Petrus vicevoyvoda Transsilvanus contra . . . . . predictam causam ipsorum valeant et disponant, utrum ipsos Iohannem et Dominicum filios Iohannis . . . . . filio Iacobi iudicare teneantur, an ne, et ad seriem ipsius cause ad feriam quartam . . . . . Datum in Kolus, in die Cinerum anno domini M. CCC. sexagesimo primo. mart. 3. 1361. febr. 10.

Kivül: Pro Iohanne et Dominico filiis Io[hannis filii] Stephani de Zuchak contra magistrum . . . filium Iacobi de Chan p[rorogatoria in] presentiam Petri vicevoyvode [Transsilvani] ad octavas medii Quadragesime.

Eredetije papíron töredékben, hátán viaszpecsét maradványaival, *jelzet nélkül.*

*) E szó kétszer irva.

LXXXI.

Szentimrén, 1361. sept. 22.

Péter erdélyi alvajda Andrásházi Istvánt a Valkai Miklós azon panaszára, hogy a Ravasz Domokos fiai szucsáki birtokrészét zálogczímen elfoglalta, holott az őt inkább illette volna, a birtoknak a Ravasz Domokos fiainak leendő visszaadására itéli.

Nos Petrus vicevoyvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod magister Nicolaus filius Pauli nobilis de Wolko noster prothonotarius personaliter astans contra Stephanum filium Ladislai nobilem de Andreashaza similiter personaliter
sept. 15. comparentem in octavis festi Nativitatis beate Marie virginis proxime preteritis in figura nostri iudicii proposuit eomodo, quod idem Stephanus filius Ladislai portionem possessionariam filiorum Dominici dicti Rauaz in possessione Zuchak vocata habitam impignorationis titulo occupasset et detineret occupatam, que scilicet portio emptioni vel pignoris receptioni eidem magistro Nicolao quam predicto Stephano filio Ladislai magis competere dignosceretur. Quo percepto idem Stephanus filius Ladislai respondit exadverso, quod ipse dictam portionem filiorum Dominici in eadem Zuchak habitam non per modum pignoris, sed causa protectionis et defensionis per nobilem dominam relictam et filios Dominici ante dicti sibi asssignatam post recessum et propter absentiam eorundem detinuisset occupatam. Et quia idem Stephanus filius Ladislai dictam possessionem portionariam modo premisso causa protectionis sibi assignatam ipsis filiis Dominici reddere et resignare, eosdemque in dominium dicte possessionis portionarie in termino per nos sibi assignando reducere assumpmebat, ideo una cum regni nobilibus in sede iudiciaria nobiscum consedentibus iudicantes commisimus, ut sepe fatus Stephanus filius
(1362.) jan. 6. Ladislai usque festum Epiphanie Domini proxime nunc venturum predictos filios Dominici ad dictam possessionem ipsorum portionariam in eadem Zuchak existentem adducere et in dominio eiusdem pacifice relinquere et suas manus a conservatione sepe dicte possessionis portionarie retrahere et amovere teneatur. Datum in Sancto Emerico, octavo die octavarum

festi Nativitatis eiusdem beate Marie virginis ante dictarum anno domini M. CCC. LX. primo. 1361. sept. 22.

Kivűl: Pro Stephano filio Ladislai de Andreashaza contra magistrum Nicolaum filium Pauli de Volko super facto resignationis possessionis portionarie filiorum Dominici de Zuchak ad octavas festi Epiphaniarum Domini prorogatoria.

Eredetije papíron, hátán Péter alvajda két záró, + S · PETRI · VIC'VOIVOD' köriratú pecsétje töredékeivel, melynek paizsában zárt sisakból kiemelkedő, balra néző medve (farkas !), s a homlokának szegzett pálczán öt ágú szokatlan alakú korona látható, *7174.* Megjegyzendő, hogy e pecsét a hátrább említendő több töredékből reconstruáltatott.

2. Péter alvajda pecsétje.

LXXXII.

Szentimrén, 1362. jan. 20.

Péter erdélyi alvajda Valkai Miklós mester alvajdai jegyzőnek Andrásházi István ellen, a Ravasz Domokos fiai szucsáki birtokrésze miatt indított perét a felek akaratával elhalasztja.

Nos Petrus vicevoyvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod causam, quam magister Nicolaus filius Pauli de Walko noster notarius personaliter astans contra Stephanum filium Ladislai de Anduryashaza similiter personaliter adherentem, iuxta continentiam priorum literarum nostrarum in facto possessionis portionarie filiorum Dominici dicti Rouaz in possessione Zuchak habite in octavis festi Epiphaniarum Domini jan. 13. proxime preteritis habebat coram nobis, ipsam causam de partium voluntate statu in eodem ad octavas diei Cinerum mart. 9. proxime nunc affuturas duximus prorogandam. Datum in Sancto Emerico, octavo die termini prenotati anno domini 1362. jan. 20. M. CCC. LX. secundo.

Kivűl: Pro Stephano filio Ladislai contra magistrum Nicolaum filium Pauli de Walko ad octavas diei Cinerum prorogatoria.

Eredetije papíron, hátán a LXXXI. sz. a. jegyzetben leírt viaszpecsét töredékeivel, *7126.*

LXXXIII.

Szentimrén, 1362. mart. 16.

Péter erdélyi alvajda Bucsi Jánosnak Mérai Jakab deák és Andrásházi István ellen indított perét az idő rövidsége miatt elhalasztja.

Nos Petrus vicevoyvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod causam, quam Iohannes filius Emerici nobilis de Buch, pro quo Michael dictus Zekul cum legitimis literis nostris procuratoriis comparuit, contra Iacobum literatum de Mera et Stephanum filium Ladislai de Andreashaza, pro quibus assumptores termini astiterunt, per modum prime citationis, iuxta continentiam literarum citatoriarum conventus
mart. 9. de Culusmonustra in octavis diei Cinerum proxime preteritis habebat coram nobis, propter prioritatem termini ad octavas
maj. 1. festi beati Georgii martyris proxime venturas duximus per-
1362. hemptorie prorogandam. Datum in Sancto Emerico, octavo die
mart. 16. termini prenotati anno domini M. CCC. LX. secundo.

Kivül: Pro Iacobo literato de Mera contra Iohannem filium Emerici de Buch ad octavas festi beati Georgii martyris prorogatoria.

Eredetije papírszeleten, záró pecsét nyomaival, *jelzet nélkül.*

LXXXIV

(Kolosmonostoron) 1363. apr. 14.

A kolosmonostori convent előtt István monyorósi plebanus, Kajlai László és Péter fia András somkereki vendég Gombási Domokosnak végrendeletéről vallomást tesznek, mely szerint egyebek között Somkereket Gelét fia Lászlónak, a somkereki határon egy szőlőt és egy malom tizedrészét a szűz Mária tiszteletére épített somkereki templomnak hagyományozta.

Nos conventus ecclesie beate Marie virginis de Kolusmonustra memorie commendamus tenore presentium significamus *(így)* quibus expedit universis, quod discretus vir Stephanus plebanus de Monoros vicearchidiaconusque provincie eiusdem, Ladizlaus filius Velkun nobilis de Kayla et Andreas filius Petri hospes de Sumkerek in nostram personaliter adeuntes presentiam nobis retulerunt eomodo, quod

Dominicus dictus Gumbasy nobilis de Sumkerec in suis extremis, bene compos tamen sue mentis existens, coram ipsis et coram aliis plurimis probis et nobilibus viris extunc illic astantibus et presentibus de suis rebus mobilibus et immobilibus a deo sibi collatis, specialiter vero possessionibus et hereditatibus ipsum Dominicum contingentibus talem fecisset testamentum, quod primo et principaliter predictam possessionem Sumkerek vocatam impignorationis titulo vel causa emptionis aut quovismodo sibi pertinentem legasset Ladislao filio Geleth et fratribus suis uterinis perpetuo possidendam, eo quod ipsa possessio Sumkerek a predictis filiis Gelet pro quarta filiali domine consorti ipsius Dominici de Gumbas iuxta consuetudinem regni esset donata, assignata et extradata, et si idem Dominicus ipsam possessionem pro pecunia sua comparasset, eandem pecuniam ipsis filiis Geleth coram ipsis relaxasset et indulsisset, dictamque possessionem Sumkerek vocatam predictis filii Geleth pacifice reliquisset. Item nepotibus suis scilicet Petro de Herepe et Stephano de Tate legasset XX florenos, quos idem Dominicus ante obitum suum ipsis nepotibus persolvisset et restituisset. Item duo panceria non meliora, nec viliora, sed mediocriter valentia, et unum currum cum quatuor equis suis ad presentem exercitum regalem proficiscendum similiter legasset Petro et Stephano nepotibus suis ante dictis. Item predicto Stephano vicearchidiacono, pro anima domine Anne sororis sue uterine confessori eiusdem domine, legasset duodecim florenos et unum equum, quem eadem domina Anna similiter in suis extremis eidem Stephano vicearchidiacono confessori suo legaverat, idem Dominicus reddi et restitui iussit Stephano vicearchidiacono ante dicto. Item idem Dominicus commisisset et legasset, quod predictus Ladislaus filius Geleth universas res suas ab omnibus debitoribus suis, specialiter vero a domino episcopo Transsilvano acquirat et extorqueat sive exigat et de ipsis rebus suis a predictis debitoribus suis rehabitis animam ipsius Dominici continue et incessanter providere debeat. Item idem Dominicus predictum Ladislaum filium Gelet instantissime postulasset, ut de suis rebus et facultatibus omnibus servientibus et familiaribus suis unicuique ipsorum iuxta suum servitium et meritum

mercedem persolvat, alias vero residuas res et facultates ipsius Dominici idem Ladislaus filius Gelet pro anima eiusdem Dominici pauperibus et egenis erogare teneatur. Item unam bonam vineam suam in territorio predicte possessionis Sumkerek existentem et decimam partem molendini sui in eadem Sumkerek habiti modo premisso coram ipsis legasset ecclesie beate Marie virginis in eadem Sumkerek edificate et constructe perpetuo possidendas, tenendas pariter et habendas. Ad cuius testamenti veritatem presentes nostras concessimus literas patentes sigilli nostri munimine robaratas et munitas; presentes vero quandocunque nobis reportate fuerint, nostro
1363. apr. 14. privilegio confirmabimus. Datum feria sexta proxima post octavas festi Passce Domini, anno eiusdem M. CCC. LX. tertio.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét töredékeivel, *8055.*

LXXXV.

Veröczén, 1363. jul. 19.

I. Lajos király Méhesi Lászlónak érdemeire való tekintetből nejét, Katalin asszonyt, néhai Hidegvízi Ders leányát apja birtokaiban, név szerint Bolyában fiuörökössé teszi.

Nos Lodovicus dei gratia rex Hungarie memorie commendantes tenore presentium significamus quibus expedit universis, quod nos consideratis et in memoriam revocatis fidelium obsequiorum meritis laudabilibus fidelis nostri Ladislai filii Nicolai filii Gereu de Mehes, que idem in nostris et regni nostri negotiis et processibus diversis, utputa prosperis et adversis constanti virtute, devota sollicitudine et iugi laborum assistentia nostre maiestati sacroque nostro regio diademati exhibuit hactenus et iugiter in futurum ut credimus exhibebit, eius etiam vo[tiva] humili supplicatione nobis porrecta in exauditionis gratiam admissa nobilem dominam Katherina nuncupatam, consortem ipsius Ladislai, filiam scilicet quondam Ders de Hydegwyz in possessione eiusdem Ders patris sui Bolya vocata in comitatu Albensi Transilvanie habita, necnon in omnibus aliis possessionibus et possessionariis iuribus olim ipsius Ders ubilibet existentibus prefecimus, creavimus et con-

stituimus verum et legitimum in heredem et successorem de plenitudine regie potestatis et gratia speciali, volentes, ut ipsa nobilis domina Katherina in predictis possessionibus paternis et iuribus possessionariis olim dictum Ders patrem suum iusto titulo tangentibus adinstar filii succedat, simul cum omnibus earum utilitatibus et pertinentiis per eam et eius heredes ac posteritates universas ex presenti gratia et constitutione et dono nostre maiestatis iure perpetuo et irrevocabiliter possidendis, tenendis et habendis lege regni nostri consuetudinaria huic iuri et gratie repugnare non valente; presentes autem dum nobis reportate fuerint, faciemus sub maiori sigillo nostro privilegialiter emanari. Datum in Wereuche, feria quarta proxima post festum Divisionis apostolorum anno domini Millesimo CCC. LX. tertio. 1363. jul. 19.

I. Lajosnak 1367. dec. 2-án kelt átiratában hátrább CXIII. sz. a.

LXXXVI.

Szentimrén, 1363. sept. 12.

Péter erdélyi alvajda megparancsolja Kolosvármegye szolgabíráinak, hogy szentegyedi Vas Miklóst és Szentmiklósi Jánost Veres János és Tiburczi Péter ellen idézzék ő elébe.

Petrus vicevoyvoda Transsilvanus nobilibus viris iudicibus nobilium comitatus de Kulus amicis suis salutem cum honore. Vestram petimus amicitiam nichilominusque auctoritate voyvodali firmiter precipimus per presentes, quatenus visis presentibus Stephanum filium Nicolai dicti Wos de Sancto Egidio et Iohannem filium Nicolai de Sancto Nicolao contra Iohannem rufum et Petrum filium Ladislai de Tyburch in nostram citetis presentiam, octavas festi beati Michaelis archangeli nunc venturas eisdem pro termino comparendi assignando. Datum in Sancto Emerico, feria tertia proxima post festum Nativitatis virginis gloriose anno domini M. CCC. LX. tertio. oct. 6. 1363. sept. 12.

Kivül: Nobilibus viris iudicibus nobilium comitatus de Kulus amicis suis.

Eredetije papírszeleten, záró viaszpecsét töredékeivel, *jelzet nélkül.*

LXXXVII.

Szentimrén, 1363. sept. 22.

Péter erdélyi alvajda, Silei István és Thátei László fehérvármegyei szolgabírák Domokos fia Györgyöt és Mindszenthi Mihályt arra nézve, hogy Krakai Jánost meg nem sebezték, süvegét és kardját el nem vették, tizenketted magokkal leteendő esküre itélik.

Nos Petrus vicevoyvoda Transsilvanus, Stephanus de Syle et Ladislaus filius Martini de Thatey iudices nobilium comitatus Albensis damus pro memoria, quod iuxta nostram adiudicationem Georgius filius Dominici et Michael filius Nicolai de Mendzenth contra Iohannem filium Barthalius de Craccho super eo, quod ipsi ipsum Iohannem ad predictam possessionem Mendzenth in libera via venire volentem ex preconcepta malitia octo vulneribus gravibus non sauciaverint, nec pileum et gladium suos ab eodem abstulerint, secundo
oct. 7. die octavarum festi beati Michaelis archangeli nunc venturi duodecimo se personis prestare tenebuntur sacramentum. Datum
1363. in Sancto Emerico, in quindenis festi Nativitatis virginis glo-
sept. 22. riose anno domini M. CCC. LX. tertio.

Kivül: Pro Iohanne filio Bartalius de Crako contra Georgium filium Dominici et Michaelem filium Nicolai hospites de Mendzenth duodecimo se personis ad secundum diem octavarum festi beati Michaelis archangeli iuramentalis.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét nyomaival, *7205.*

LXXXVIII.

Koloson, 1363. sept. 23.

Budai György és Domokos fia János kolosvármegyei szolgabírák jelentik Péter erdélyi alvajdának, hogy a kolosmonostori apát kajántói jobbágyait Veres Jánosné és Tiburczi Péterné ellen elébe idézték.

Nobili viro et honesto Petro vicevoyvode Transsilvano domino et amico ipsorum honorando Georgius de Buda et Iohannes filius Dominici iudices nobilium comitatus de Kulus salutem cum reverentia et honore. Noverit vestra nobilitas, nos literas vestras reverenter recepisse in hec verba:

Petrus vicevoyvoda Transsilvanus nobilibus viris iudicibus nobilium comitatus de Kulus amicis suis salutem cum honore. Vestram petimus amicitiam nichilominusque auctoritate voyvodali firmiter precipimus per presentes, quatenus visis presentibus personaliter ad possessionem Kayantou accedendo Petrum magnum, Stephanum parvum, Paulum magnum et Petrum fratrem eiusdem, Kosa, Gregorium filium Gerges, Dominicum et Iohannem filios Bene, Ladislaum dictum Bourz, Benedictum, Petrum et Nicolaum filios Iohannis, Iohannem dictum Hamar, Emericum Dach dictum, Andream et Bartholomeum filios Nicolai, Ladislaum dictum Feyes et iobagiones domini abbatis de Kulus hospites de eadem Kayantou, contra nobiles dominas relictam comitis Deme, nunc vero consortem Iohannis rufi de Tyburch et consortem Petri filii Ladislai de eadem, eidem domino abbati in congregatione generali magnifici viri domini Dionysii voyvode et comitis de Zonuk domini nostri nunc proxime fienda coram eodem et regni nobilibus statuere committendo, et post hec seriem omnium premissarum nobis in vestris literis amicabiliter rescribatis. Datum in Sancto Emerico, feria tertia proxima post festum Nativitatis virginis gloriose anno domini M. CCC. LX. tertio. 1363. sept. 12.

Nos enim vestris preceptis ac iustitie obtemperantes ut tenemur, feria sexta proxima ante festum beati Michaelis archangeli nunc preteritum ad predictam possessionem Kayantou personaliter accedendo eidem domino abbati de Kulus prefatos iobagiones suos, quemadmodum in literis vestris continetur, contra nobiles dominas consortes Iohannis rufi et Petri (filii) Ladislai de Tyburch in congregatione generali domini viri Dionysii voyvode proxime celebranda coram eodem et regni nobilibus statuere commisimus. Datum in villa Kulus, secundo die termini predicti anno prenotato. sept. 22. 1363. sept. 23.

Kivül: Nobili viro et honesto Petro vicevoyvode Transsilvano domino et amico ipsorum honorando.

Eredetije papíron, két záró pecsét nyomaival, 7762.

LXXXIX.

Szentimrén, 1363. oct. 20.

Péter erdélyi alvajda, Silei István és Thátei László fehérvármegyei szolgabírák Udvarhelyi Ferenczet arra nézve, hogy többed magával a Jakab tövisi kalapos házába be nem rontott, leányát meg nem kínozta s így magzatával együtt meg sem ölte, hatalmaskodást nem követett el s tőle és leányaitól száz forint értékű portékát sem rabolt el, tizenketted magával leteendő esküre itélik.

[Nos] Petrus vicevoyvoda Transsilvanus, Stephanus de Syle et Ladislaus filius Martini de Thatey iudices nobilium [comita]tus Albensis damus pro memoria, quod iuxta nostre iudiciarie deliberationis commissionem Franciscus siculus de [Vdu]orhel contra Iacobum pileatorem de Tyuis in eo, quod ipse una cum aliis siculis sociis suis in [dict]a Vduorhel ad domum eiusdem non irruerit et quandam filiam suam pregnantem in tantum non tormentaverit, ut ipsa cum prole sua mortua fuerit, ac duo homicidia et duo facta potentiaria sibi non intulerit, necnon ab eodem et duabus filiabus suis res centum florenos valentes non abstulerit, in octavis festi Omnium
nov. 8. Sanctorum nunc proxime affuturis Torde in presentia hominis nostri duodecimo se personis iuramentali depositione se tenebitur expurgare. Datum in Sancto,*) feria sexta proxima
1363. ct. 20. post festum beati Luce evangeliste anno domini M. CCC. LX. tertio.

Kivül: Pro Francisco de Vduorhel contra Iacobum pileatorem de Tyuis super iuramentali depositione duodecimo se personis in octavis festi Omnium Sanctorum Torde fienda memorialis.

Eredetije papíron, hátán három viaszpecsét helyével, *jelzet nélkül.*

*) Kimaradt, *Emerico.*

XC.

Tordán, 1363. nov. 25.

Péter erdélyi alvajda tiburczteleki Veres Jánosnak Vas István és Szentmiklósi János ellen indított perét a felek beléegyezésével elhalasztja.

Nos Petrus vicevoyvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod causam, quam Iohannes rufus de Tyburchtelke personaliter astans contra Stephanum filium Nicolai dicti Wos et Iohannem filium Nicolai de Sancto Nicolao similiter personaliter adherentes, iuxta continentiam aliarum literarum nostrarum prorogatoriarum in octavis festi beati Martini confessoris nov. 18.
nunc proxime preteritis movere habebat coram nobis, de voluntate partium ad octavas festi Epiphaniarum Domini nunc (1364.) jan. 13.
affuturas duximus prorogandam. Datum Torde, octavo die 1363. nov. 25.
termini predicti anno domini M. CCC. LX. tertio.

Kivül: Pro Iohanne rufo contra Stephanum filium Nicolai dicti Wos et Iohannem filium Nicolai de Sancto Nicolao ad octavas festi Epiphaniarum Domini prorogatoria.

Eredetije papíron, Péter alvajdának a LXXXI. sz. a. jegyzetben leirt záró pecsétje töredékeivel, *7127.*

XCI.

Tordán, 1363. nov. 25.

Péter erdélyi alvajda tiburczi Veres Jánosnének és Nádasi Péternének Vas István ellen indított perét a felek beléegyezésével elhalasztja.

Nos Petrus vicevoyvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod causam, quam Iohannes*) domine consortes Iohannis rufi de Tyburch et Petri filii Ladislai de Nadas, pro quibus Stephanus filius Ladislai cum literis procuratoriis conventus de Kulus astitit, contra Stephanum filium Nicolai dicti Wos personaliter astantem, iuxta continentiam priorum literarum nostrarum in octavis festi beati Martini confessoris nov. 18.
nunc proxime preteritis movere habebant coram nobis, de voluntate partium ad octavas festi Epiphaniarum Domini nunc (1364.) jan. 13.

*) Így, kétségtelenül hibásan *nobiles* helyett.

1363. venturas duximus prorogandam. Datum Torde, octavo die
nov. 25. termini prenotati anno domini M. CCC. LX. tertio.

Kivül: Pro nobilibus dominabus consortibus Iohannis rufi et Petri filii Ladislai, ad octavas Epiphaniarum Domini contra Stephanum filium Nicolai prorogatoria.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét maradványaival, *jelzet nélkül*.

XCII.

(Gyulafehérváron) 1363. dec. 9.

Az erdélyi káptalan Gelét fia László mester kérésére a maga, egyfelől Virágosberki László és testvérei, másfelől Gombási Domokos közt Somkereket illetőleg kiadott patens levelét privilegialis alakban átírja.

(C)apitulum ecclesie Transsilvane omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presens scriptum inscripturis*) salutem in omnium salvatore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod nobilis vir magister Ladizlaus filius Geylethii ad nostram accedens presentiam exhibuit nobis quasdam literas nostras patentes tenoris infra scripti, supplicans nobis humiliter, ut tenores ipsarum de verbo ad verbum transcribi et in formam nostri privilegii redigi facere dignaremur. Quarum tenor talis est: Nos capitulum ecclesie Transsilvane — — *sat., l. az erd. káptalannak 1333. jul. 19-én kelt oklevelét elébb XXVII. sz. a.* — Nos enim petitionibus eiusdem magistri Ladislai annuentes predictas literas nostras omni integritate pollentes de verbo ad verbum transcribi fecimus et pendentis sigilli nostri munimine roborari. Datum sabbato proximo post festum beati
1363. dec. 9. Nicolai confessoris, anno domini M. CCC. LX. tertio, discretis viris Iohanne preposito, Andrea cantore, Lorando custode et Thoma archidiacono de Hunyad decano, canonicis ecclesie nostre existentibus.

Eredetije hártyán, zöld selyem zsinóron függő megkopott viaszpecséttel, *7633*.

*) Így, *inspecturis* helyett.

XCIII.

1364. febr. 6.

Henke Mihály és Suki János kolosvármegyei szolgabírák jelentik Péter erdélyi alvajdának, hogy Besse András és Domokos fia Mihály szucsáki nemeseket László fia István ellen elébe idézték.

Nobili viro et honesto Petro vicevoyvode Transsilvano domino eorum perhonorando et metuendo Michael dictus Henke et Iohannes filius Dominici de Suuk iudices nobilium de Kolus debitum obsequium cum perpetua fidelitate. Noverit vestra nobilitas, quod literas vestre nobilitatis reverenter recepimus inter cetera continentes, quod nos personaliter iremus ad Zuchak ibique Andream dictum Besse et Michaelem filium Dominici nobiles de eadem Zuchak contra Stephanum filium Ladislai officialem vestrum ad octavas diei medii Quadragesime mart. 6. nunc venturas ad vestram citaremus presentiam, dando eisdem pro termino coram vobis comparendis. Datum feria tertia proxima post dominicam Esto mihi, anno domini M. CCC. LX. 1364. febr. 6. quarto.

Kivül: Nobili viro et honesto Petro vicevoyvode Transsilvano domino eorum perhonorando et metuendo . . . . . pro Stephano filio Ladislai officiale vestro contra Andream dictum Besse et Michaelem filium Dominici de Zuchak ad octavas medii Quadragesime citatoria.

Eredetije papíron, elhalványodott írással, *jelzet nélkül.*

XCIV.

Jenőn, 1364. maj. 7.

Pető fia Miklós mester dobokavármegyei ispán, Inak fia János és Lónyai Demeter szolgabírák előtt Kergurházi Mihály sólyomkői Bothos Jánost és ujfalvi jobbágyait, továbbá az Ördög Benedek jobbágyait a Solymos vize mellett levő rétjeitől és szántóföldjeitől, a szomszédokat pedig barmaiknak éjjelenként azokon való hevertetésétől eltiltja.

Nos magister Nicolaus filius Pethew comes de Doboka, Iohannes filius Inok et Demetrius iudices nobilium de eodem memorie commendamus, quod Michael filius Ladizlai de Kerkurhazy iuxta modum et formam nostri iudicii in nostri

maj. 7. figura iudiciaria feria tertia proxima post festum beati Iohannis ante portam latinam Iohannem Buthus dictum de Solumku iobagionesque eiusdem de Wyfolui, necnon iobagiones Benedicti Wrdung dicti eos iuris ordine inhibuit, imo coram nobis prohibuere curavit, videlicet de suis pratis iuxta fluvium Solumus ridentibus et existentibus et de aliis pratis suis aliubi habitis, rectis et possessis ab hereditario, terris pariterque arabilibus; ceterum alios commetaneos pro combitu *(igy)* noctium ac pro nocturno cum pecoribus et equatiis eorundem in eisdem ante dictis pratis sive possessionibus suis terrisque arabilibus quoquomodo pene et per omnia, iuxta consuetudinem regni Ungarie Michael filius Ladizlai prelibatus ante dictos nobiles inhibuit et prohibere valde (!) curavit. Datum in Jenew,

1364. maj. 7. in termino prehabito anno eiusdem M. CCC. LX. quarto.

Kivűl: Pro Michaele de Kerku(r)ha(z)y contra Iohannem Buthus dictum et Benedictum Vrdung dictum de suis pratis prohibitoria.

Eredetije papíron, hátán három egymás fölé nyomott viaszpecséttel, melyek közűl a legalsó megsemmisült, a * + S · IOHAN[NIS · FILII ·] INOC köriratú felsőben egy pelikán kiterjesztett szárnyakkal, a középső olvashatatlan köriratúban egy kétfejű, mindkét fején koronázott sas látható, továbbá oldalt *Ezen 1364-beli levelet fölbontotta Szabó Károly 1880. aug. 4-dikén* följegyzés olvasható, *jelzet nélkül.*

3. Pető fia Miklós pecsétje (!)

4. Inak fia János pecsétje.

XCV.

Barnadon, 1364. jul. 16.

Dénes erdélyi vajda bizonyítja, hogy előtte az egy nemzetséghez tartozó virágosberki és bethleni nemesek az osztozkodásból származó viszály megszüntetésével, bizonyos feltételek alatt megbékültek.

Nos Dionysius vayvoda Transsilvanus et comes de Zonuk memorie commendamus per presentes, quod cum nos feria jul. 16. tertia proxima post festum Divisionis apostolorum in villa Barnad pro tribunali sedissemus et causas quorumlibet litigantium recto iuris tramite discutere cepissemus, inter alios

causidicos magistris Ladislao filio Gyeletii de Nymigie pro se personaliter et Stephano filio Beche cum legitimis literis procuratoriis honorabilis capituli ecclesie Albensis Transsilvane, item Michaele et Nicolao filiis eiusdem magistri Ladislai similiter pro se personaliter, Gelety, Ladislao et Andrea filiis prefati magistri Ladislai filii Gyeletii, ac Iohanne filio Michaelis filii Gyeletii nobilibus de Wyragusberk fratribus ipsorum absentibus tanquam presentibus, quorum onera penitus ad se assumendo ab una, parte vero ex altera magistris Iacobo filio Iacobi, Nicolao filio Andree, Gregorio filio Iohannis similiter in sua et Apa fratris sui uterini personis cum sufficientibus literis procuratoriis Petri vicevoyvode nostri ac Iohanne filio Gegus de Bethleen et de Almakerek coram nobis personaliter constitutis, per easdem partes nobis propositum exstitit pariter et relatum ministerio vive vocis, quod licet in facto divisionis linee generationis lis et contentio inter ipsos mota fuisset et exorta ac diutius ventilata, tandem tamen prius obtenta nostra iudiciaria concordandi licentia per compositionem proborum et nobilium virorum, videlicet eiusdem Petri vicevoyvode, Petri filii Bethlem de Dewa, Iohannis dicti Lepes de Gurgen, Nicolai, Ladislai et Iohannis filiorum Peteu de Leta et de Baluanus, ac Vbul de Hunyad et Pauli dicti Beseneu de Chycho castellanorum nostrorum ac aliorum quamplurimorum proborum nobilium pacem partium zelatorum propter bonum pacis et concordie unionem ac fraterne dilectionis oblectamen,*) ut omnis rancoris, dissensionis, odii, invidie et discordie fomes de eorum medio a modo et deinceps radicitus evulsus sopiatur et sempiterne pacis favore, sincere ac mutue fraternalis dilectionis oblectamine ipsi et eorum posteritates ut veri proximi sub ipsius pacis fervore inter se amplexari valerent et gratulari, ad talem pacis et concordie devenissent unionem ac devenerunt et concordarunt coram nobis tali modo, quod iidem magistri Iacobus, Nicolaus, Gregorius, Apa et Iohannes filius Gegus eisdem magistris Ladislao filio Gyeletii, Michaeli, Nicolao, Gyelety, Andree et Ladislao filiis eiusdem magistri Ladislai, necnon Iohanni filio Michaelis

*) Hibásan *oblectamine*.

et Stephano filio Beche nobilibus de Wyragusberk et eorum successoribus ratione premisse linee generationis divisionalis pro omnimoda expeditione ipsorum quandam possessionem Berethe vocatam, que per eundem magistrum Ladislaum filium Gyeleti et suas generationes eisdem fuisset impignorata vel potius vendita, ac possessionem Zekerberethe vocatam cum quadam possessione olachali intra metas et limites eiusdem possessionis Zekerberethe habita cum omnibus earum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, sub antiquis metis et terminis perpetuo et irrevocabiliter possidendas dedissent et tradidissent, imo dederunt et tradiderunt coram nobis tali tamen conditione interiecta, quod si domino volente iam dicti nobiles de Wyragusberk absque heredum solatio vitam finirent, iam dicte possessiones et etiam alie possessiones et possessionarie portiones in ipsos nobiles de Bethlem, vel si ipsos nobiles simili modo sine herede decedere contingerit, in prefatos nobiles de Wyragusberk universe possessiones et possessionaria iura ipsorum tanquam veros et legitimos heredes, successores et homines generationis ipsorum succedere deberent. Hoc non pretermittendum est, quod si partes predicte aliquas possessiones deperditas et per manus alienas occupatas temporis in processu requirere vellent vel novas donationes a regia clementia obtinere valerent, alter alterum labore, pecunia et expensis iuvare et quas requirere et invenire possent, in duas partes coequales inter se dividere tenerentur. Preterea quandocunque processu temporum literas privilegiales et quelibet literalia munimenta in facto possessionum eorundem confecta apud manus eorundem nobilium de Bethlem haberentur, ad exhibendum eadem in exsequutione iuris ipsorum si necesse fieret, semper exhibere vel tenores ipsarum in literis capituli vel conventus transcribi facere tenerentur, tali vinculo moderaminis interserto, quod si qua partium aut eorum heredes tempore progressivo premissa retractare vel in irritum revocare niteretur, pars hoc faciens contra partem alteram premissa tolerantem in succubitu potentialis duelli convinceretur ipso facto. Ad quod se partes et eorum successores firmiter obligarunt coram nobis, universas autem literas sub qualicunque forma verborum in facto

premisse divisionis actenus inter eos emanatas cassas reddentes et inanes ac viribus penitus carituras, earumque exhibitoribus nocituras. Presentes enim propter absentiam sigilli nostri maioris sub sigillo nostro minori eisdem duximus concedendas, assumentes partibus predictis, ut quandocunque presentes ad nos reportate fuerint, sigillo nostro maiori in formam nostri privilegii redigi faciemus. Datum die et loco prenotatis, anno domini M. CCC. LX. quarto. 1364. jul. 16.

Eredetije papíron, hátán (+) SIGILLVM · MAGISTRI · DIONI(SII) köriratú pecsét maradványaival, *7062.* Az erdélyi káptalannak 1382. maj. 4-én s a veszpréminek 1410. febr. 17-én kiadott átiratában hátrább CLII., illetőleg CCLXXVI. sz. a. Megvan még a kolosmonostori conventnek is Somkereki Antal kérésére hártyán 1411. *feria quarta proxima ante festum beatorum Philippi et Iacobi apostolorum* (apr. 29.) *7393.*, továbbá papíron 1414. *tertia feria proxima ante festum Nativitatis beati Iohannis baptiste* (jun. 19.) kelt átiratában, *7758.*

XCVI.

1364. aug. 20.

Pető fia Miklós mester dobokavármegyei ispán, Inak fia János és Lónyai Demeter szolgabirák Kergurházi Mihálynak, miután a jobbágyai által Bobocsi Mihálytól ellopott árpa fejében ezeknek javait a bíróság kezébe szolgáltatta, menedéket adnak.

Nos magister Nicolaus filius Pethew comes de Doboka, Iohannes filius Inok et Demetrius de Louna iudices nobilium de eodem damus memorie commendantes, quod cum Michael filius Ladislai de Kergurhazy in figura nostri iudiciaria personaliter astando feria tertia proxima ante Assumptionem virginis gloriose preterita ei nos committendo imo commisimus, ut in octavis termini res iobagionum suorum, scilicet Anthonii et Demetrii, qui ordea Michaelis filii Demetrii de Bobochy furassent, nobis statuere iure deberet, videlicet duos boves, quatuor vaccas, tres boves anni preteriti, duos porcos; ipso itaque termino occurrente idem Michael filius Ladislai pretactas res nobis personaliter statuit prout debuit, preterea res alias et ceteras predictorum iobagionum suorum omnino et per omnia eidem Michaeli filio Ladislai commisimus, quodcunque posset habere, libere haberet et legitime, etiam nos aug. 13. aug. 20.

iudices una nobiscum iudicantibus et assedentibus Michaelem sepe fatum per presentium vigore(m) in omnibus premissis et singulis premissorum reddidimus expeditum modis omnibus absolutum in termino prenotato, anno eiusdem M. CCC. LX. quarto.

1364. aug. 20.

Eredetije papíron, hátán három viaszpecsét nyomaival, *jelzet nélkül.*

XCVII.

1364. aug. 20.

Pető fia Miklós mester dobokavármegyei ispán, Inak fia János és Lónyai Demeter szolgabírák Kergurházi Mihálynak, miután ez a jobbágyainál talált két zsák árpát Bobocsi Mihálynak visszaadta, menedéket adnak.

Nos magister Nicolaus filius Pethew comes de Doboka, Iohannes filius Inok et Demetrius de Louna iudices nobilium de eodem memorie commendantes,*) quod cum Michael filius Ladislai de Kergurhazy personaliter coram nobis astando spontanea sua voluntate assumpsit, ut in octavis predicti termini duo ordea saccorum coram nobis Michaeli filio Demetrii de Bobuchy statueret, que ordea saccorum circa iobagiones suos reperisset, videlicet apud Anthonium et Demetrium filium Petri; ipso termino occurrente idem Michael prehabita ordea eidem Michaeli filio Demetrii statuit in figura nostri iudiciaria et contra Michaelem filium Ladislai idem Michael filius Demetrii nichil respondit, quia pro suis iobagionibus propositum habere noluit neque curavit. Igitur nos et Michael filius Demetrii de Bobochy sepe fatum Michaelem filium Ladislai de Kergurhazy vigore presentium in omnibus premissis et singulis premissorum reddidimus expeditum modis omnibus absolutum. Datum in termino prenotato, anno eiusdem M. CCC. sexagesimo quarto.

aug. 20.

1364. aug. 20.

Eredetije papíron, hátán a XCIV. sz. a. részben közölt három viaszpecsét töredékével, *jelzet nélkül.*

*) Így, *commendamus* helyett.

XCVIII.

(Gyulafehérváron) 1364. sept. 15.

Az erdélyi káptalan jelenti Dénes erdélyi vajdának, hogy parancsára Nemegyei Lászlót és nemzetségét a belsőszolnokvármegyei Berethe, Zekerberethe és Egres birtokába ellenmondás nélkül beiktatta.

Magnifico viro et honesto domino Dionysio voyvode Transsilvano et comiti de Zonuk, amico ipsorum honorando capitulum ecclesie Transsilvane amicitiam paratam debito cum honore. Noveritis, nos literas vestras recepisse in hec verba:

Discretis viris et honestis honorabili capitulo ecclesie Transsilvane amicis suis honorandis Dionysius voyvoda Transsilvanus et comes de Zonuk amicitiam paratam debito cum honore. Cum magister Ladislaus filius Gyelethii de Nymigie, filii et generationes eiusdem in dominium quarundam possessionum Berethe, Zekerberethe et Egrus vocatarum in comitatu de Zonuk interiori existentium iuris ordine requirente introire velit, quare vestram petimus amicitiam diligenter per presentes, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Petrus de Moch homo noster specialiter ad hoc de curia nostra transmissus ad facies predictarum possessionum accedendo, vicinis et commetaneis earundem undique legitime convocatis et presentibus easdem sub antiquis metis et terminis, iuxta continentiam aliarum literarum nostrarum patentium relinquat possidendas, tenendas et habendas contradictione nobilium de Bethlem et Almakerek non obstante, si qui vero alii contradictores exstiterint, citet eosdem in nostram presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis ipsorum reddituros; et post hec seriem omnium premissorum, prout fuerit opportunum, nobis in vestris literis ad octavas festi Assumptionis virginis gloriose nobis vel vicevoyvode nostro amicabiliter rescribatis. Datum in civitate Clusuar, feria tertia proxima post festum beati Iacobi apostoli anno domini M. CCC. LX. quarto.

aug. 22.

1364. jul. 30.

Nos enim petitionibus vestris annuentes una cum Petro de Moch homine vestro nostrum hominem, videlicet Gregorium plebanum, rectorem ecclesie de Penis ad premissa exsequenda

duximus transmittendum, qui demum ad nos reversi nobis
aug. 11. concorditer retulerunt, quod ipsi secundo die festi beati Laurentii martyris ad facies possessionum Berethe, Zekerberethe et Egrus vocatarum in comitatu de Zonuk interiori existentium accessissent ac vicinis et commetaneis earundem legitime undique convocatis et ipsis presentibus easdem possessiones Berethe, Zekerberethe et Egrus cum omnibus utilitati(bu)s earundem per veteres metas et antiquas, quibus possesse fuerant, eisdem magistro Ladislao filio Gyelethii, filiis et generationi(bu)s suis, secundum seriem aliarum literarum vestrarum statuissent perpetuo possidendas, tenendas et habendas nullo contradictore
1364. apparente. Datum in octavis festi Nativitatis virginis gloriose,
sept. 15. anno prenotato.

Eredetije papíron, hátán pecsét nyomaival, *7084.* Hártyán ugyanezen káptalannak 1382. maj. 4-én Somkereki Miklós részére kelt átiratában hátrább CLIII. sz. a.

XCIX.

Koloson, 1365. febr. 28.

Henke Mihály és Suki János kolosvármegyei szolgabírák Gerő fia Lászlót és Alárd fia Lászlót, miután a bírságszedőktől 58 barmot elvettek s azokat sem vissza nem adták, sem pedig a kitűzött időre meg nem jelentek, elmarasztalják.

Nos Michael dictus Henke et Iohannes filius Dominici de Suuk iudices nobilium de Kolus damus pro memoria, quod Ladislaus filius Gerev et Ladislaus filius Alard ab exactoribus birsagiorum iniusta lege et cum hominibus comitum ac iudicum nobilium veris birsagiis exigentibus propria ipsorum potentia et ausu temerario minus duobus sexaginta pecora ab eisdem abstulissent, unde prefatus Ladislaus filius Gerew et Ladislaus filius Alard obligantes se coram tali modo, quod
febr. 28. si feria sexta poxima post diem Cinerum predicta minus duobus sexaginta pecora coram nobis statuere seu restituere plene seu totaliter non posse(n)t, extunc cum duplo persolvere tenerentur; ipso termino adveniente iidem Ladislaus filius Gerew et Ladislaus filius Alard neque venerunt neque predicta pecora statuerunt, (sic) se ipsos et convinctos com-

miserunt. Datum in Kolus, feria sexta proxima post diem Cinerum anno domini M. [CCC.] LX. quinto. 1365. ebr. 28

Kivül: Pro exactoribus birsagiorum contra Ladislaum filium Gerew et Ladislaum filium Alard ratione non statutionis minus duorum sexaginta pecorum memorialis.

Eredetije papíron, *7123.*

C.

Szentimrén, 1365. oct. 27.

Péter erdélyi alvajda előtt Fűzkuthi János a néhai neje hozománya miatt folyó perben, a hadjárás és az ő Bodonban léte alatt az erdélyi püspök vicariusa által a Cseh László javára hozott itélet ellen tiltakozik.

Nos Petrus vicevoyvoda Transsilvanus memorie commendamus, quod in octavis festi beati Martini confessoris nunc proxime preteritis Iohannes filius Iohannis de Fyzkuth ad nostram accedendo presentiam per modum protestationis nobis significare curavit, quod cum ipse una cum magistro Ladislao dicto Cheh coram vicario venerabilis in Christo patris domini Dominici dei et apostolica gratia episcopi Transsilvani, ratione dotis et rerum parafernalium condam domine consortis, sororis videlicet eiusdem magistri Ladislai litem habuisset in octavis festi beati Georgii martyris nunc proxime preteritis, et universe cause in toto regno domini nostri regis emerse ratione exercitus eiusdem ad quindenas residentie ipsius exercitus *) ad mandatum regium exstitissent prorogate et medio tempore, cum ipse in Budunio in eodem exercitu regali exstitisset, in sua absentia eidem magistro Ladislao dicto Cheh contra ipsum literas convictoriales seu iudiciales ipse dominus vicarius dare curavisset in suum preiudicium et derogamen, super quo literas nostras protestatorias per nos sibi dari postulavit, quas nos concessimus iustitia communi suadente. Datum in Sancto Emerico, octavo die termini prenotati anno domini M. CCC. LX. quinto. (1364.) nov. 18. maj. 1. oct. 6. 1365. oct. 27.

Eredetije papíron, hátán Péter alvajdának a LXXXI. sz. a. közölt, meglehetősen ép viaszpecsétjével, *7151.*

*) *Knauz,* Kortan 260.

CI.

Bodonban, 1366. febr. 9.

Imre királyi főlovászmester, a miháldi és karánsebesi várak várnagya, Bodon kapitánya megparancsolja Péter erdélyi alvajdának, hogy a védelmébe vett Szamosfalvi Jánost minden háborgatói, különösen Szentmihálytelki András ellen védelmezze meg.

Magister Emericus agazonum regalium magister, necnon castellanus castrorum Myhald, Karansebus et Myhald capitaneusque Budiniensis et districtus eiusdem civitatis dilecto sibi domino Petro vicevoyvode Transsilvano sinceram dilectionem omni cum honore. Cum nos Iohannem filium Nicolai de Zamusfalua famulum nostrum pro suis meritis servitiis in nostram accipere velimus protectionem, ideo vestre fidelitati presentibus damus in mandatis, quatenus eundem Iohannem filium Nicolai famulum nostrum in persona domini Dionysii voyvode et nostra ab omnibus ipsum aggravare et perturbare volentibus, specialiter autem ab Andrea filio Nicolai de Scentmyhalteluky protegere et defensare debeatis. Volumus etiam, quod vestro absente magistris Stephano et Ladizlao filiis Ladislai, famulis et vices vestras gerentibus precipientes, ut eundem Iohannem ac suos iobagiones protegere et defensare, ut premittitur, debeant et teneantur. Datum
1366. febr. 9. in Budinio, octavo die festivitatis Purificationis virginis gloriose anno eiusdem M. CCC. LX. sexto.

Eredetije papíron, hátán pecsét nyomaival, *7059.*

CII.

Szentimrén, 1366. mart. 25.

Péter erdélyi alvajda bizonyítja, hogy a Zalathna és Vecserd határa miatt egyfelől az erdélyi káptalan, másfelől Sinki Henning és Miklós közt fennforgó per határjárással elintéztetett.

Nos Petrus vicevayvoda Transsilvanus memorie commendamus per presentes, quod cum honorabiles et discreti viri domini de capitulo ecclesie Transsilvane per formam iuris ob contradictoriam inhibitionem, iuxta continentiam lite-

rarum citatoriarum religiosi conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonustra comites Heningum et Nicolaum filios comitis Heningi de Senk ad octavas festi beati Iacobi apostoli in anno domini Millesimo trecentesimo sexagesimo quarto proxime preteritas ad nostram presentiam traxisse(n)t in causam, ipsaque causa diversis prorogationum cautelis diutius fuisset ventilata seu protelata, primo ab eisdem octavis festi beati Iacobi apostoli ratione prioritatis termini ad octavas festi Assumptionis virginis gloriose, abhinc ad instrumentalem exhibitionem ad octavas festi beati Michaelis archangeli, de quibus similiter pro exhibendis instrumentis cum gravamine trium marcarum ad octavas festi beati Martini confessoris, deinde similiter ad exhibenda instrumenta cum gravamine trium marcarum ad octavas festi Epiphaniarum Domini peremptorie, et quia ipsi comites Heningus et Nicolaus de Senk eadem instrumenta sua super quadam particula terre litigiose a parte possessionis Vecherd vocate, inter possessiones Zalathna dictorum dominorum de capitulo et predictam Vecherd eorundem comitum Heningi et Nicolai habite, in eisdem octavis festi Epiphaniarum Domini... quod in servitio regali contra emulos seu capitales inimicos ipsius domini nostri regis personali presentia interesse oportebat de necessario, Heningus prenotatus exhibere non valuisset absque omni gravamine ad octavas festi beati Georgii martyris, et ab eisdem octavis festi beati Georgii martyris ratione exercitus regalis tunc moti ad quindenas residentie *) eiusdem exercitus regalis in eodem statu, a quibus quidem quindenis residentie ipsius exercitus ad octavas festi beati Martini confessoris tunc proclamate de voluntate ambarum partium ad octavas festi Purificationis virginis gloriose et dehinc . . . de partium voluntate sub forma fiende pacis ad octavas diei medii Quadragesime post sese tunc proxime subsequentis affuturas dilative exstitisset prorogata. Tandem ipsis octavis diei medii Quadragesime nunc proxime preteritis occurrentibus, honorabiles et discreti viri magistri Nicolaus de Zolnok et . . . . Nicolaus de Ozd, ac Simon de

1364. aug. 1.
aug. 22.
oct. 6.
nov. 8.
(1365.) jan. 13.
maj. 1.
oct. 6.
nov. 18.
1366.) febr. 9.
mart. 18.

*) E *residentia exercitus regalis* oct. 6-ára volt hirdetve. Orsz. ltár *Dl. 5417., 5418., 5419., 5420., 5421.* és *5422.* V. ö. *Knauz* i. h.

Karazna archidiaconi et canonici ecclesie Transsilvane memorate in suis et aliorum dominorum de predicto capituio ecclesie Transsilvane personis cum sufficientibus literis procuratoriis eiusdem capituli prout actores ab una parte, ab altera vero predicti comites Heningus et Nicolaus filii Heningi de Seenk veluti in causam attracti personaliter ad nostram accedentes presentiam, in facto iam dicte particule terre litigiose per compositionem et ordinationem quamplurimorum proborum nobilium virorum partes suas interponentium, ut omnis dissensionis et litis seu questionis materia e medio ipsorum radicitus evelleretur seu exstirparetur ac sempiterno pacis favore sese invicem amplexare valerent, adepta tamen prius nostra iudiciaria concordandi licentia taliter inter se devenisse et concordasse nobis retulerunt, ut ipsi una cum aliis probis viris metalibus distinctionibus seu signis erectis infra declarandis in facto eiusdem particule terre litigiose talem inter se metalem distinctionem seu separationem perpetuo duraturam fecissent et ordinassent ac fecerunt coram nobis, quod a meta, ubi mete possessionis Zalathna cum nobilibus de Iwanfolwa termina(n)tur, in fine versus meridiem de monte descendendo est una meta terrea posita, ubi incipit tenere metas cum villa Vecherd, que est predictorum filiorum Heningi de Senk, transit per unum pratum arundinosum modum tendendo versus villam Zalathna predictorum dominorum de capitulo, ubi saliens rivulum Zalathnapataka videlicet, qui fluit de ipsa villa Zalathna, in quodam parvo quasi monticulo est una meta terrea denuo erecta, ubi directe per modicum transiens versus eandem plagam, inter prata arundinosa et sulcata unam metam terream subfoderunt, deinde transeundo directe versus meridiem iuxta quendam rivulum Tamaspa(ta)ka vocatum, qui descendit in una valle, est una meta terrea posita, abhinc tendendo circa eundem rivulum per magnum spatium semper versus meridiem ipse rivulus pro meta habetur, ita quod a parte meridionali separat possessionem Wecherd, a parte vero occidentali possessioni Zalathna vocate dictorum dominorum de capitulo, ubi multum transeundo circa eundem rivulum est una meta terrea, ibique terminantur mete cum filiis Henningi prenotatis,

deinde flectitur versus septemtrionem ascendendo ad unum montem, in cuius cacumine est una meta terrea posita et a parte possessionis Zalathna predicte ipsis dominis de capitulo, a parte vero possessionis Vecherd vocate eisdem comitibus Henningo et Nicolao filiis Heningi de Senk relinquissent ac pacifice commisissent perpetuo possidendas, tenendas et habendas. Cumque nos perceptis premissis easdem partes ut premissum est coram nobis personaliter astantes super eo, utrum predictam compositionariam unionem in facto separationis et distinctionis iam dicte particule terre litigiose inter ipsos factam et ordinatam inter se perpetuo velint observare nec ne, ternario numero, ut nostro incumbit officio, requisitos habuissemus, predicte partes pretactam compositionariam unionem ac separationem et distinctionem pretacte particule terre modo quo supra inter ipsos factam et ordinatam firmiter ac irretractabiliter et absque variatione aliquali observare velle affirmarunt. In quorum omnium premissorum testimonium presentes literas nostras patentes eisdem duximus concedendas. Datum in Sancto Emerico, octavo die predictarum octavarum diei medii Quadragesime anno domini Millesimo trecentesimo sexagesimo sexto. 1366. mart. 25.

Az erdélyi káptalannak 1568. *die Resurrectionis Domini nostri Iesu Christi* (apr. 18.) Apafi Gergely számára kelt átiratában, *1364*.

CIII.

Tordán, 1366. maj. 16.

I. Lajos király néhai Hidegvízi Ders leányát Katalin asszonyt, Gerő fia Lászlónét és unokáját Klára asszonyt, Alvinczi Jánosnét a köztök veszekedés tárgyát képező Asszuág felett megosztoztatja.

Nos Lodovicus dei gratia rex Hungarie memorie commendamus tenore presentium significantes quibus expedit universis, quod licet inter Ladislaum filium Gereu et dominam Katherinam suam consortem, filiam scilicet quondam magistri Ders de Hydegwyz partium Transsilvanarum ab una, parte vero ab alia inter Iohannem filium comitis Nicolai de Aluinch et dominam Claram eius uxorem lis et contentio ratione possessionis Azyoag vocate in comitatu Albensi partium Trans-

silvanarum adiacentis in nostra presenti hic Torde universitati nobilium et ignobilium celebrata congregatione fuerit suscitata, tamen nos propter bonum pacis ambarum partium habita cum prelatis et baronibus nostris nobiscum in eadem congregatione assistentibus matura deliberatione ordinantes finaliter duximus determinandum, quod tribus eiusdem possessionis Azyoag portionibus seu partibus supra dicte nobili domine Clare, nepti predicti quondam magistri Ders eiusque marito, videlicet Iohanni filio comitis Nicolai et ipsorum pueris ac heredibus sexus utriusque totaliter et pacifice cum usu fluvii intra metas cuiusdam possessionis Bollyan ad eundem Ladislaum et eius prefatam consortem pertinentis, quoad gregis sustentationem seu adaquationem in perpetuam hereditatem relictis, quartam eiusdem possessionis partem seu portionem cum suis omnibus utilitatibus et proventibus ac pertinentiis sub distincta limitatione memorato Ladislao filio Gereu et domine sue prenominate, uxori puerisque eorundem universis, quod iure quarte puellaris ipsius domine Katherine, uxoris ipsius Ladislai gratiose duximus adiudicandam, conferentes ipsam eis in perpetuam hereditatem harum sub nostro sigillo testimonio literarum, quas sub maiori nostro sigillo privilegialiter faciemus emanari, dum fuerint nobis reportate. Datum in Torda, sabbato proximo post festum Ascensionis Domini anno eiusdem Millesimo CCC. LX. sexto.

1366. maj. 16.

I. Lajos 1367. dec. 2-án kelt átiratában hátrább CXIII. sz. a.

CIV.

Beszterczén, 1366. jun. 12.

I. Lajos király megparancsolja Péter erdélyi alvajdának, hogy a fiörökösök nélkül meghalt néhai Suki Lénárd leányától Bagowtól azt a levelet, melylyel atyja javaiban örökössé tette, vegye el s az azokból őt megillető leánynegyedet adja ki neki.

Nos Lodovicus dei gratia rex Hungarie vobis Petro vicevoyvode Transsilvano firmo precipimus regio sub edicto volentes omnino, quatenus statim visis presentibus literas nostras, quibus mediantibus nobilem puellam Bagow vocatam, filiam quondam Leonardi filii Stephani de Swk absque filiis mascu-

linis mortui heredem in portionibus possessionariis paternis prefecimus, ab eadem puella recipere debeatis, et tandem iura quarte sue puellaris sibi de totalibus patris sui possessionibus provenientia, in una possessionum eius paternarum eidem extradetis, non obstantibus literis nostris supra dictis, et aliud non facturi. Datum in Biztricia Transsilvana, in crastino octavarum festi Corporis Christi anno eiusdem M. CCC. LX. sexto. 1366. jun. 12.

Eredetije hártyán, alján a királynak vörös viaszpecsétje maradványaival s ez alatt két sorban *relatio magistri Nicolai filii Lachk magistri facta soli domino cancellario* följegyzéssel, *7459.*

CV.

(Gyulafehérváron) 1366. aug. 26.

Az erdélyi káptalan jelenti Lajos királynak, hogy Bolgár Lászlót, testvérét Jánost és unokatestvéreit a tordavármegyei Dátos és Lekenczető birtokába ellenmondás nélkül beiktatta.

Excellentissimo principi domino Lodovico dei gratia illustri regi Hungarie capitulum ecclesie Transsilvane orationum suffragia devotarum cum perpetua fidelitate. Noveritis, nos literas vestras honore quo decuit recepisse in hec verba:

Lodovicus dei gratia rex Hungarie fidelibus suis capitulo ecclesie Albensis Transsilvane salutem et gratiam. Fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Nicolaus filius Abram de Zenthpetur aut Bakou de Chuch, seu Stephanus de Chongou vel Nicolaus filius Mike de Churgud, sive Paulus filius Gregorii de Mehes an Michael filius Petri de Chapou, aut Thomas filius Iohannis de Zederyes aliis absentibus homo noster ad facies possessionum sive terrarum Datus et Lekenchetw vocatarum, in comitatu Thordensi habitarum, presentibus vicinis et commetaneis suis universis legitime inibi convocatis accedendo, ipsas cum omnibus suis utilitatibus et pertinentiis, iuxta series aliarum literarum nostrarum super donatione earundem confectarum et literarum magnifici viri domini Dionysii voyvode Transsilvani, suam adiudicationem contra abbatem monasterii de Clusmonustra latam exprimentium, fidelibus nostris familiaribus Ladizlao

dicto Bulgar filio Michaelis de Tusund et Iohanni uterino, necnon Sempyen et Thome filiis Simonis ac Stephano filio Michaelis patruelibus fratribus suis statuat nove donationis nostre titulo perpetue possidendas, contradictione prefati abbatis de Clusmonustra non obstante, si per alios non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, citet eos contra prefatos Ladizlaum et suos fratres in nostram vel voyvode nostri Transsilvani presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros; et post hec seriem statutionis, vel nomina contradictorum et citatorum cum termino assignato nobis vel eidem voyvode Transsilvano fideliter rescribatis. Datum in Alba Gyule, die dominica
1366. jul. 12. proxima ante festum beate Margarethe virginis anno domini M. CCC. LX. sexto.

Nos enim mandatis vestris obtemperare cupientes ut tenemur, una cum Nicolao filio Abram homine vestro nostrum hominem, videlicet Stephanum sacerdotem de choro nostro ad premissa mandata vestra duximus transmittendum, qui demum ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi
aug. 24. in festo beati Bartholomei apostoli ad facies possessionum sive terrarum Datus et Lekenchetw vocatarum, in comitatu Thordensi habitarum accessissent [ac] vicinis et commetaneis earundem universis legitime convocatis ipsisque presentibus easdem cum omnibus utilitatibus et pertinentiis suis quibuslibet Ladizlao dicto Bulgar filio Michaelis de Tusund et Iohanni uterino, necnon Sempyen et Thome filiis Simonis ac Stephano filio Michaelis patruelibus fratribus eiusdem Ladizlai dicti Bulgar statuissent perpetuo possidendas, nemine
1366. aug. 26. contradictore apparente. Datum tertio die festi predicti beati Bartholomei apostoli, anno prenotato.

Eredetije hártyán, hátán pecsét helyével, *8002.*

CVI.

Szentimrén, 1366. sept. 20.

Silei István és Thátei László fehérvármegyei szolgabírák László fia István mesternek Mihály apoldi plebanus ellen indított perét elhalasztják.

Nos Stephanus de Syle et Ladislaus filius Martini de Thate iudices nobilium comitatus Albensis damus pro memoria, quod causam, quam magister Stephanus filius Ladislai officialis de Sancto Emerico personaliter astans contra dominum Michaelem plebanum de Apold, pro quo Laurentius niger cum procuratoriis nostris astitit, iuxta continentiam aliarum literarum nostrarum prorogatoriarum in octavis festi Nativitatis virginis gloriose nunc proxime preteritis movere habebat sept. 15. coram nobis, in eodem statu ad octavas festi beati Michaelis oct. 6. archangeli nunc venturas duximus prorogandam. Datum in Sancto Emerico, octavo die termini prenotati anno domini 1366. sept. 20. M. CCC. LX. sexto.

Kivül: Pro domino Michaele plebano de Apold contra magistrum Stephanum filium Ladislai officialem de Sancto Emerico, ad octavas festi beati Michaelis archangeli prorogatoria.

Eredetije papíron, egy záró viaszpecsét töredékeivel és egy másiknak nyomaival, *jelzet nélkül.*

CVII.

Váradján, 1366. oct. 22.

Péter erdélyi alvajda megparancsolja rokonainak Bothos Jánosnak, Drági Jakabnak és Bethleni Jakabnak, hogy a birtokaikra kirótt adót fizessék meg.

Petrus vicevoyvoda Transsilvanus nobilibus viris magistris Iohanni dicto Bothus, Iacobo de Drag et Iacobo de Bethleem proximis et amicis suis salutem cum honore. Vestre proximitatis amicitiam requirimus nichilominusque mandamus firmiter per presentes, quatenus statim visis presentibus, prout vos magister Iacobe fide imbuistis homini nostro, secundum dicationem eiusdem de vestris possessionibus extradari facien-

tes, alioquin iuxta continentiam literarum regalium nos procedere oportebit; aliud igitur non facturi in premissis. Datum
1366. oct. 22. in Waradia, feria quinta proxima post festum beati Galli confessoris anno domini M. CCC. LX. sexto.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét töredékeivel, *7145.*

CVIII.

Váradján, 1366. oct. 29.

Péter erdélyi alvajda megparancsolja a várnagyoknak, tiszteknek s a várakhoz tartozó népeknek, hogy a királyi jövedelmek behajtására kiküldött szebeni prépostnak ellenszegülni ne merészeljenek.

Petrus vicevoyvoda Transsilvanus universis vicecastellanis, officialibus, item populis de sub castris ac aliis villis regalibus sub honore voyvodatus existentibus, quibus presentes ostenduntur, salutem cum honore. Noveritis, nobis domino nostro rege *) literatorie dedisse in mandatis, quod nos una cum domino Paulo preposito Cybiniensi ire personaliter deberemus et a vobis omnibus iuxta taxationem eiusdem iura regalia exigere deberemus; et quia nos propter presentem debilitatem nostram ad ipsa mandata regalia personaliter ire non valuimus, ideo magistrum Ladislaum vices nostras gerentem nostra in persona duximus transmittendum, quare mandamus vobis firmiter per presentes, quatenus in nullo eidem domino preposito in dicta exactione iurium regalium contradicere presumatis ac dictam collectam plenaliter reddere debeatis, alioquin iuxta mandatum regium super vos incompassibiliter cum omni vestro gravamine exigi faciemus; aliud igitur non facturi. Datum in Varadia,
1366. oct. 29. secundo die festi beatorum Simonis et Iude apostolorum anno domini M. CCC. LX. sexto.

Eredetije papíron, *7071.*

*) Így, helyesen *dominum nostrum regem* lenne.

CIX.

Szentimrén, 1366. nov. 18.

Péter erdélyi alvajda előtt egyfelől Dobokai Lőkös és Mihály fia János a Dobokai Mihály nevében, másfelől Sárdi Benedek a Dobokai Lőkös és Mihály adósságának megfizetésére nézve, bizonyos feltétel alatt egyességre lépnek.

Nos Petrus vicevoyvoda Transsilvanus memorie commendamus, quod magistro Leukes filio Nicolai de Doboka ac Iohannes filius*) Michaelis cum sufficientibus literis procuratoriis conventus de Clusmonustra in persona Michaelis filii Ladislai de eadem Doboka ab una parte, ex altera vero Benedicto de Sard coram nobis personaliter comparendis per eosdem, Leukes etiam procurator Michaelis, nobis propositum exstitit pariter et relatum oraculo vive vocis, quod ipsi Leukes et Michael pro quibusdam debitis ipsorum eidem Benedicto de Sard ipse Leukes decem et quatuor florenos, prefatus vero Michael filius Ladislai decem florenos feria quarta proxima post festum sancti Nicolai confessoris nunc venturum in possessione Nadas, presente homine nostro magistro Stephano filio Ladislai de eadem vices nostras gerente, solvere tenerentur tali conditione mediante, quod si prefati Leukes et Michael dictos viginti quatuor florenos eidem Benedicto in dicto termino et loco prenotato solvere recusarent, extunc exactores iudiciorum nostrorum de possessione ipsorum ipsi Benedicto nostra in persona satisfacere tenerentur; ad quod se prefatus Leukes personaliter et auctoritate procuratoria eundem Michaelem firmiter obligarunt**) coram nobis. Datum in Sancto Emerico, in octavis festi beati Martini confessoris anno domini M. CCC. LX. sexto.

dec. 9.

1366. nov. 18.

Eredetije papíron, hátán a LXXXI. sz. a. közölt meglehetősen ép viaszpecséttel, *7075*.

---

*) Így, helyesen *Iohanne filio* lenne.

**) Helyesen *obligavit* lenne.

CX.

Váradján, 1367. jan. 7.

Péter erdélyi alvajda megparancsolja a rovóknak, hogy a Gerendi Miklós mester és kolosvári Darabos László bírságából a Zeuner Miklós ispánt megillető részt fizessék ki.

Petrus vicevoyvoda Transsilvanus.

Mandamus vobis firmiter per presentes, quatenus omnibus aliis negotiis et factis vestris postpositis, statim postquam presentes vobis exhibite fuerint, comiti Nicolao dicto Zeuner vel homini suo exhibitori presentium ex parte magistri Nicolai de Gerend in viginti duobus florenis ac ex parte Ladislai dicti Darabus de Clusuar in octo florenis, prout etiam in literis regalibus et etiam nostris videbitis contineri, dilatione et occasione qualibet relegata, satisfacere debeatis, contradictione ipsorum non valente, et aliud prout nostrum mandatum facere volueritis in premissis non facturi, quia sepies nos idem comes Nicolaus ad hec iam coartavit, et hec idem vobis Stephano filio Ladislai facere specialiter committimus. Datum in Waradia, secundo die festi Epiphaniarum Domini anno eiusdem M. CCC. LX. septimo. Ne etiam ratione premissorum ulterius idem comes Nicolaus recursum habeat.

1367. jan. 7.

Kivül: Exactoribus iudiciorum domini voyvode Dionysii et etiam nostrorum presentetur.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét maradványaival, *7063.*

CXI.

(Váradon) 1367. febr. 5.

A váradi káptalan jelenti I. Lajos királynak, hogy az erdélyi püspökség Sárd nevű birtokának s a Kecskés várához tartozó Igennek határát megjárta, s a kettő közt levő vitás földet két egyenlő részre osztván annak birtokába Domokos püspököt és az igenieket beiktatta.

Capitulum ecclesie Waradiensis universis Christi fidelibus presentibus pariter et futuris presentium notitiam habituris salutem in salutis largitore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod literas serenissimi principis

domini Lodovici dei gratia illustris regis Hungarie patenter confectas nobis directas recepimus sumpmo cum honore hunc tenorem per omnia continentes:

Nos Lodovicus dei gratia rex Hungarie memorie commendamus tenore presentium significantes universis, quod quia ecclesia kathedralis beati Michaelis archangeli terre nostre Transsilvane et eius prelati ratione cuiusdam particule terre inter villam ipsius ecclesie Sard vocatam et nostram regalem villam ad castrum nostrum Kechkes dictum spectantem ungarice Igen et saxonice Krappundarf nuncupatam adiacentis, quam ipsius nostre ville populi a multis retroactis temporibus in preiudicium memorate ecclesie, cui terram ipsam seu terre particulam etiam dominus rex Karulus genitor noster carissimus mediantibus literis suis specialibus per nos privilegialiter confirmatis restituerat gloriose, indebite totaliter occupatam detinuerunt et ea potentialiter usi fuerunt usque modo, incommoda p[assi] *) sunt et displicentiarum genera perceperunt hactenus infinita, populi etiam predictarum ambarum villarum in usu iam dicte terre contra sese decertantes multos invicem conflictus et plurimorum hominum ex utra[que parte mortificatio]nes commiserunt, prout hec omnia evidenter sunt patefacta nostre maiestati; igitur nos cupientes perpetuam inter ipsas ambas partes pacem fieri et concordiam, volente etiam et propter bonum pacis et [unionis ambarum] partium a nobis instanter hoc ipsum petente fideli nostro dilecto venerabili domino Dominico ecclesie prefate episcopo, mature decernentes et ex certa scientia ordinantes duximus committendum, ut pre[fata terra litigiosa, quamvis] ambe partes literas habeant regales terram ipsam et eius metarum cursus directe tangentes, non obstantibus tamen in hoc solum casu literis huiusmodi, quibus circa alios suos [certos tenores nolumus derogare,] inter iam dictas partes per fidelem nostrum dilectum nobilem virum Petrum de Jara vicevoyvodam magnifici baronis nostri Dionysii voyvode Transsilvani et capitaneum **) civitatis

---

*) A [] közt levő s az orsz. levéltár eredeti példányából is kiszakadt helyeket XVI. századi kéz oldalt pótolta.

**) Így, hibásan *capitanei* helyett. V. ö. *Fejér* IX. 560.

et distri[ctus Budiniensis regni nostri] *) Bulgarie, quem nos una cum magnificis viris Nicolao de Zech regnorum nostrorum Dalmatie, Crovatie bano, Petro Zudar pincernarum nostrorum magistro et Ladislao artis medicine magistro, [nostro physico fideli ad] revidendum statum dicte litigiose terre confidenter premiseramus sub idoneo testimonio honorabilis capituli ecclesie Waradiensis, (ut) dividatur in duas partes seu portiones quoequales memorati populi [nostri de Igen] contradictione prorsus non obstante. Quocirca vobis honorabilibus viris capitulo Waradiensis ecclesie predicte firmiter precipiendo mandamus, quatenus statim acceptis presentibus unum ex vobis virum honorabilem titulo maioris dign[itatis] simplici canonia fulgentem transmittatis pro testimonio fidedignum, quo presente prelibatus vir nobilis Petrus vicevoyvoda Transsilvanus homo noster specialiter ad hoc delegatus ad faciem supra dicte litigiose terre vicinis et commetaneis suis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo, terram eandem non obstante altercativa contentione simul et contradictione memorati populi nostri de Igen, quibus silentium imponimus perpetuum in hac parte, in duas dividat partes quoequales, quarum unam, videlicet a parte prenominate ville episcopalis Saard prefato domino Dominico episcopo eiusque ecclesie et ville prenominatis, aliam vero partem supra dicte ville nostre et usui populi eiusdem statuat perpetuo possidendas, novas metas divisionem ipsius terre demonstrantes in locis opportunis erigendo; et post hec seriem huiusmodi terre divisionis cum cursibus metarum sub inclusione presentis litere nostre totalis in vestris autenticis literis nobis fideliter rescribatis. Datum
1366. jul. 14. in Albagiule, in crastino festi beate Margarete virginis anno domini M. CCC. LX. sexto.

Nos itaque mandatis eiusdem regie sublimitatis ut tenemur cupientes obtemperare, una cum homine eiusdem regie culminis Petro de Jara vicevoyvoda Transsilvano ad hoc specialiter delegato virum discretum magistrum Ladislaum socium et concanonicum nostrum, archidiaconumque de Kuleser unum pro testimonio ex nobis fidedignum ad contenta lite-

*) V. ö. a *Turul* II. 153.

rarum earundem fideliter exsequenda duximus destinandum, qui demum ad nos reversi et per nos requisiti nobis concorditer retulerunt, quod ipsi in festo beati Iacobi apostoli jul. 25. nunc preterito et aliis diebus immediate subsequentibus ad hoc aptis ad faciem supra dicte terre litigiose vicinis et commetaneis suis inibi legitime convocatis et presentibus accessissent, et eandem in duas divisissent partes quoequales, quarum unam, videlicet a parte prenotate ville episcopalis Saard vocate prefato domino Dominico episcopo eiusque ecclesie et ville prenotatis, aliam vero partem supra dicte ville vestre et usui populi eiusdem funiculo distributionis mensurando statuissent perpetuo possidendas, novas metas divisionem ipsius terre demonstrantes in locis necessariis et opportunis erexissent hoc modo : prima enim meta incipitur in quodam monte inter duos montes maiores, unum a parte Igen Elusbyrch et a parte Saard Hegesberch vocatos a parte occidentali, et abhinc descendit in latere eiusdem montis in quodam loco puro inter nemores,*) in quo prius vinea exstitisset, est alia meta de novo erecta, et dehinc in pede eiusdem montis est iterum una meta penes nemores**) erecta et postea currendo versus villam regalem Karco vocatam, scilicet ad partem orientalem in terris arabilibus erexissent unam metam, abhinc versus eandem plagam per bonum spatium eundo in eisdem terris arabilibus erexissent similiter unam metam, abhinc paulisper pergendo confodissent similiter unam metam terream, et deinde similiter in eisdem terris arabilibus versus eandem plagam eundo erexissent unam metam similiter terream, dehinc versus eandem plagam ut premittitur per modicum spatium gradiendo unam metam terream erexissent, deinde in eisdem terris arabilibus prope quandam viam magnam et publicam, qua itur de possessione Saard versus possessionem Igen vocatam, iuxta quendam fluvium Igenpataca vocatum erexissent unam metam, similiter unam metam, et abhinc transeundo versus eandem plagam orientalem, scilicet versus possessionem Karco vocatam pergendo similiter in terris arabilibus successive erexissent septem metas, quarum una et ultima est satis

*—**) Így, *nemora* helyett.

prope ad quasdam tres metas terreas et lapideas, que separant et distingunt a parte possessionum Igen, Bochard et Saard et ibi eedem mete de novo erecte dicuntur terminari. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem presentes concessimus literas nostras privilegiales pendentis et autentici
1367. sigilli nostri munimine roboratas. Datum in festo beate Agathe
febr. 5. virginis et martyris anno domini M. CCC. LX. septimo, viris discretis Petro preposito, Benedicto lectore, Stephano cantore, custodia vacante, ceterisque canonicis dominis ac magistris salubriter existentibus.

Az erdélyi káptalannak 1761. mart. 9-én id. Teleki Ádám részére kelt kiadványában, *6072.* Eredetije hártyán az orsz. lt. *Dl. 30,393.* Megvan u. o. *Dl. 31,172. (Liber metalium* 169—171., 195—199., 217—220.)

CXII.

(Gyulafehérváron) 1367. oct. 13.

Az erdélyi káptalan jelenti Péter erdélyi alvajdának, hogy Máriatelke határát megjárta s Ottó kolosmonostori apátot és conventjét annak birtokába ellenmondás nélkül beiktatta.

Nobili viro et honesto Petro vicevoyvode Transsilvano amico ipsorum honorando capitulum ecclesie Transsilvane amicitiam paratam debito cum honore. Noveritis, nos literas vestras recepisse in hec verba:

Discretis viris et honestis honorabili capitulo ecclesie Transsilvane amicis suis honorandis Petrus vicevoyvoda Transsilvanus amicitiam paratam debito cum honore. Dicit nobis venerabilis vir dominus Otto abbas de Clusmonostra, quod quedam terra seu possessio sua Mariatelke vocata in comitatu de Clus existens apud manus suas habita reambulatione et novarum metarum erectione plurimum indigeret. Super quo vestram petimus amicitiam presentibus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Nicolaus filius Joseph de Machkas vel Michael dictus Darabus similiter de Machkas, aut Andreas dictus Batur de Zuchak aliis absentibus homo noster ad faciem predicte terre seu possessionis Mariatelke vocate accedendo, vicinis et commetaneis eiusdem undique inibi legitime convocatis et presen-

tibus reambulet eandem per suas veras metas et antiquas et ubi necesse fuerit novas metas iuxta veteres erigendo, reambulatamque et ab aliorum possessionariis iuribus metalibus distinctionibus separatam et distinctam relinquat eidem domino abbati et sue ecclesie perpetuo possidendam eo iure, quo ad ipsum et dicte ecclesie sue dinoscitur pertinere, si per quempiam non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, citet eosdem in nostram presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis ipsorum reddituros; et post hec seriem omnium premissorum, prout fuerit opportunum, nobis in vestris literis amicabiliter rescribatis. Datum in Sancto Emerico, in festo Decollationis beati Iohannis baptiste anno domini M. CCC. LX. septimo. 1367. aug. 29.

Nos enim petitionibus vestris annuentes una cum Michaele dicto Darabus de Machkas homine vestro nostrum hominem, videlicet discretum virum magistrum Michaelem socium et concanonicum nostrum ad premissa exsequenda duximus transmittendum, qui demum ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi in festo beatorum Cosme et Domiani martyrum ad faciem possessionis Mariatelke vocate accessissent, ac vicinis et commetaneis eiusdem circumquaque legitime convocatis ipsisque presentibus eandem per suas veras metas et antiquas reambulassent novas metas iuxta veteres, ubi necesse erat, erigendo reambulatamque et ab aliorum possessionibus separatam et distinctam relinquissent eidem domino Ottoni abbati et sue ecclesie perpetuo possidendam eo iure, quo ad ipsum et ad dictam suam ecclesiam dinoscitur pertinere. sept. 27.

Cursus autem metarum ipsius possessionis Mariatelke hoc ordine distinguntur: primo enim incipit a parte meridionali in quodam monticulo parvo, in quo est meta perforata, deinde saliendo ultra viam ad unum berch pervenitur ad duas metas terreas, postmodum procedendo paululum per idem berch pervenitur ad locum Mariatelkefeu vocatum et in latere cuiusdam silve reperissent unam metam cursualem, abhinc transeundo versus aquilonem per unum nemus pervenitur ad quendam locum Kyralkutafeu et Mariatelkefeu et inter ipsos in uno rubeto unam metam terream reperissent, ulterius procedendo ultra

unam viam, qua venitur de Zenthmihaltelke et tendit ad unum berch versus aquilonem supra Kyralkutafeu et in ipso berch unam metam terream reperissent et per idem berch pervenitur ad quendam locum Rauazlyuk vocatum, ubi similiter unam metam cursualem, exinde infra declinando per eandem plagam aquilonis venitur ad quandam terram paludosam, que vocatur Doruosto, penes quam tres antiquas metas terreas invenissent, que distingunt predicte possessioni Mariatelke vocate monasterii ante dicte ac possessionibus Zomorduk et Budatelke, quas metas supra dictas nobiles de Zomorduk et Budatelke veras et iustas ipsius possessionis Mariatelke esse affirmantes pacifice et quiete possidendas relinquissent. Tandem legitimus procurator ipsius domini abbatis plures metas ipsius possessionis Mariatelke ostendere voluisset, sed quia nobiles de Zomorduk et Budatelke super ipsis metis litem et questionem inter se habebant, et etiam magnam partem ipsius particule terre Mariatelke vocate prefati nobiles ad possessionem ipsorum voluissent applicare, ideo donec inter predictos nobiles questio determinabitur, ipsas metas in priori suo statu stare permisissent. Datum in quindenis festi beati
1367. oct. 13. Michaelis archangeli, anno prenotato.

A kolosmonostori conventnek 1761. mart. 29-én id. Teleki Ádám részére kelt kiadványában, *6073*. Eredetije papíron az orsz. lt. *Dl. 28,919*.

CXIII.

1367. dec. 2.

I. Lajos király a Nemegyei Miklós kérésére, az anyósa méhesi Gerő fia Lászlóné javára kiadott kétrendbeli patens levelét privilegialis alakban átírja.

(L)odovicus dei gratia Hungarie, Dalmatie, Croatie, Rame, Servie, Gallicie, Lodomerie, Comanie, Bulgarieque rex, princeps Sallernitanus et honoris montis sancti Angeli dominus omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presentium notitiam habituris salutem in omnium salvatore. Ordo suadet equitatis et ad apicem regie pertinet maiestatis, ut ea, que rite donata sunt et collata, illibata conserventur et que a suis fidelibus modeste petuntur, ad exauditionis gratiam

admittantur. Proinde ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod Nicolaus filius Ladizlai de Nemige in persona nobilis domine Katherine, consortis Ladislai filii Gereu de Mehes, socri sue ad nostre serenitatis accedendo presentiam exhibuit nobis quasdam duas literas nostras patentes secreto et rotundo sigillo nostro consignatas, unam super quadam speciali gratia eidem nobili domine per nos facta et aliam in facto cuiusdam compositionis inter ipsum Ladislaum et dominam pretactam consortem suam ab una, et Iohannem filium comitis Nicolai de Aluinch et dominam Claram eius consortem parte ab alia inite et firmate confectas tenorum subsequentium, petens nostram exinde excellentiam prece subiectiva, ut easdem acceptare, approbare, ratificare ac pro ipsa nobili domina suisque heredibus universis nostro dignaremur privilegio confirmare. Quarum unius tenor talis est: Nos Lodovicus dei gratia rex — — *sat., l. az 1363. jul. 19-én kelt oklevelet elébb LXXXV. sz. a.* — Alterius vero litere nostre tenor dinoscitur esse talis: Nos Lodovicus dei gratia rex — — *sat., l. az 1366. maj. 16-án kelt oklevelet elébb CIII. sz. a.* — Nos itaque iustis, legitimis et modestis supplicationibus eiusdem Nicolai in persona iam dicte nobilis domine nostre humiliter porrectis maiestati per eundem regia favorabilitate clementer exauditis et admissis pretactas duas literas nostras patentes non abrasas, non cancellatas, nec in aliqua sui parte vitiatas presentibus de verbo ad verbum insertas quoad omnes earum continentias et clausulas acceptamus, approbamus, ratificamus ac pro eadem nobili domina suisque heredibus et posteritatibus universis mera regia auctoritate perpetue valituras confirmamus presentis privilegii nostri patrocinio mediante salvis iuribus alienis. In cuius rei memoriam, firmitatemque perpetuam presentes concessimus literas nostras privilegiales pendentis et autentici novi sigilli nostri duplicis munimine roboratas. Datum per manus venerabilis in Christo patris domini Ladislai episcopi Wesprimiensis reginalis cancellarii et aule nostre vicecancellarii dilecti et fidelis nostri, anno domini Millesimo CCC. LX. septimo, quarto nonas Decembris, regni autem nostri anno XX. sexto, venerabilibus in Christo patribus et dominis Thoma archiepiscopo Colocensi ad Strigoniensem, 1367. dec. 2

Dominico Chanadiensi ad ipsam Colocensem ecclesias postulatis, Wgulino Spalatensi, Nicolao Iadrensi et Elia Ragusiensi archiepiscopis, Demetrio Waradiensis, Dominico Transsilvanensis, Colomano Iauriensis, Stephano Zagrabiensis, eodem Ladislao Wesprimiensis, Wilhelmo Quinqueecclesiensis, Iohanne Waciensis, Michaele Agriensis, Demetrio Sirimiensis, Petro Boznensis, fratre Stephano Nitriensis, Nicolao Tininiensis, Demetrio Nonensis, Nicolao Traguriensis, Stephano Pharensis, Valentino Macariensis, Matheo Sibinicensis, Michaele Scardonensis et Portiva Senniensis ecclesiarum episcopis ecclesias dei feliciter gubernantibus, Corbaviensi sede vacante, magnificis viris Nicolao Konth palatino, Dionysio voyvoda Transsilvano, comite Stephano Bubeek iudice curie nostre, Iohanne magistro tavarnicorum nostrorum, Nicolao totius Sclavonie, Konya Dalmatie et Croatie, Nicolao de Machou banis, Petro Zudar pincernarum, Paulo dapiferorum, Iohanne ianitorum et Emerico agazonum nostrorum magistris, ac magistro Ladislao comite Posoniensi, aliisque quampluribus regni nostri comitatus tenentibus et honores.

Perlectum et correctum.

Eredetije hártyán, vörös és zöld selyem zsinóron függő királyi nagy pecsét töredékeivel, *7049.*

CXIV.

Kapronczán, 1367. dec. 15.

I. Lajos király készülésre inti az erdélyi nemességet, hogy parancsára tüstént hadba szállhassanak.

Lodovicus dei gratia rex Hungarie fidelibus suis universis et singulis nobilibus et possessionatis hominibus in partibus Transsilvanis ubique constitutis et existentibus, quorum notitie presentium fuerint continentia manifesta, salutem et gratiam. Fidelitatem universitatis vestre attente requirimus nichilominus vobis et cuilibet vestrum firmo firmius regio edicimus sub precepto per presentes, quatenus statim habita presentium notitia universi vestrum universaliter et singuli singulariter adeo se equis, armis et aliis exercituum neces-

sariis promptuare et munire studeat indilate, ut quamprimum nos in brevi, sicut proposuimus, illuc in medium vestri auctore domino proficiscimur et vobis per nostrum nuncium et literas intimaverimus, more exercituantium egredi et nobiscum iter arripere possitis, fidelia imo opportuna servitia nobis et sacre nostre corone iuxta vestram consuetudinem ab antiquo assuetam, quibus mediantibus nobiscum astringimini exercituare exhibituri, scitis namque et vestre evidenter constare potest universitati, quod nos hactenus omnem vestram voluntatem et beneplacitum adimplevimus et adhuc faciemus domino duce, recommendatam itaque habebimus vestram fidelitatem propensius et recommissam, vosque benivolentia nostra regia et gratia speciali prosequemur in hac parte, secus sub nostre gravissime indignationis pena facere non ausuri. Datum in Kapronchа, tertio die festi beate Lucie virginis anno domini M. CCC. LX. VII. 1367. dec. 15.

Eredetije papíron, hátán a nagy királyi pecsét nyomaival, alatta *commissio specialis domini regis* följegyzéssel, *8056*.

CXV.

Diósgyőrön, 1369. maj. 28.

I. Lajos király megparancsolja az erdélyi káptalannak, hogy Bogai Györgynek és Jakabnak a Mindszentre vonatkozó okleveleket hiteles másolatban adja ki.

Lodovicus dei gratia rex Hungarie fidelibus suis capitulo ecclesie Albensis Transsilvane salutem et gratiam. Dicitur nobis in personis Georgii et Iacobi filiorum Miske de Boga, quod quedam literalia eorum instrumenta super possessione ipsorum Mendzenth confecta ab ipsis casualiter deperdita et alienata exstitissent, quorum alia paria in vestra sacristia seu conservatorio ecclesie vestre more solito reposita haberentur, quibus ipsi valde indigerent de presenti. Quare fidelitati vestre firmiter precipimus, quatenus alia paria dictorum literalium instrumentorum in vestra sacristia seu conservatorio ecclesie vestre requiri et reinveniri faciatis, requisitorumque et reinventorum tenores in transcripto eisdem filiis Miske concedatis ad cautelam, caventes tamen, ne fraus et dolus

1369. maj. 28. eveniat in hac parte. Datum in Diosgeur, die crastino festi sancte Trinitatis anno domini M. CCC. LX. nono.

Kivül: Fidelibus suis capitulo ecclesie Albensis Transsilvane pro filiis Miske de Boga requisitoria.

Eredetije papíron, záró viaszpecséttel, melynek czimerpaizsa kivehetetlen, de + S · LODOVICI · REGIS durván vésett körirata még olvasható, *7076*.

CXVI.

Kenèn, 1370. mart. 18.

Bernolthi Pál szolnokvármegyei alispán és szolgabíró társai bizonyítják, hogy a Dobai Békes fiát Miklóst Nádasdi Péter, rokonai és az oláhok vajdája László ártatlanúl ölték meg.

Nos magister Paulus de Bernolth vicecomes et iudices nobilium comitatus de Zolnuk damus pro memoria, quod Bekus de Daba in nostram personaliter accedendo presentiam per modum protestationis nobis significare curavit, quod Petrus filius Ladislai et Andreas ac Mathias proximi ipsius Petri de Nadasd comitatus de Kolos feria quinta proxima post domi-
mart. 7. nicam Invocavit me nunc preteritam una cum Ladislao voyvoda olacorum potentialiter veniendo Nicolaum filium suum interfecisset, equum suum sub se habitum interfecisset et nobiles dominas verbis illicitis et vituperosis necnon cum pectore equorum verberando inhonorassent culpis suis nullis requirentibus, factaque protestatione huiusmodi petens nos, ut nostrum pro testimonio hominem ad premissa transmitteremus inquirenda. Nos vero Stephanum filium Luchasii de Veruelg hominem nostrum ad premissa transmisimus, qui demum exinde ad nos reversus retulit, ut omnia premissa et singula premissorum a quibus decuisset veraciter scivisset suo modo, quo nobis per eundem Bekus nobis dictum et conquestum
1370. exstitisset. Datum in Kene, feria secunda proxima post domi-
mart. 18. nicam Oculi anno domini M. CCC. LXX.

Kivül: Pro Bekus de Doba contra Petrum filium Ladislai ac alios intra positos de Nadasd comitatus de Kolos, super facto interfectionis Nicolai filii sui inquisitoria.

Eredetije papíron, hátán három viaszpecsét töredékeivel, melyek közül azon, mely a levél lezárására szolgált ökörfej, szájában kötéllel s szarvai közt jobbról növő félhold balról hatágú csillag látható, *jelzet nélkül.*

CXVII.

Kenén, 1370. apr. 29.

Bernolthi Pál mester szolnokvármegyei alispán és szolgabíró társai bizonyítják, hogy Andrásházi Péter ellopott lovaiból egyet a megbélyegzett Fodor Istvánnál Dobán megtalálván őt el akarta fogni, s a Fodornak pártját fogó Dobai Miklós e közben sebesült meg.

Nos magister Paulus de Bernolth vicecomes de Zolnuk et iudices nobilium comitatus eiusdem damus pro memoria, quod Petrus filius Ladislai de Andreashaza de partibus Transsilvanis feria quinta proxima post diem Cinerum nunc pretefebr. 28
ritam tres equos suos furtive recepissent, quorum vestigia ad possessionem Doba vocatam investigasset, et unum ex ipsis colorose in dicta Doba invenisset et eadem possessione Doba unum proscriptum in legistro *(igy)* denigratum Stephanum dictum Fudor, cui hospitalitatem Nicolaus filius Bekus captivare voluisset, idem Nicolaus filius Bekus de dicta Doba contra ipsum consurgendo partem ipsius proscripti conservare voluisset, ubi prefatus Nicolaus filius Bekus unum grave vulnus supra ipsum recepisset sua culpa requirente. Datum in Kene, feria secunda proxima post festum beati Georgii mar- 1370. apr. 29.
tyris anno domini M. (CCC.) LXX.

Kivül: Pro Petro filio Ladislai de Andreashaza contra Nicolaum filium Bekus de Doba protestatoria.

Eredetije papíron, a CXVI. sz. a. leirt záró viaszpecséttel és egy másnak nyomaival, *jelzet nélkül.*

CXVIII.

(Kolosmonostoron) 1370. maj. 5.

A kolosmonostori convent jelenti Imre erdélyi vajdának, hogy Bonczhida és Lóna határát ellenmondás nélkül megjárta.

Magnifico viro et honesto domino Emerico voyvode Transsilvano et comiti de Zonuk amico eorum honorando conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonustra orationum suffragia devotarum. Noverit vestra magnificentia, literas vestras nos recepisse in hec verba:

Religiosis viris conventui ecclesie beate Marie virginis de Kulusmunustra amicis suis Emericus voyvoda Transsilvanus et comes de Zonuk amicitiam paratam cum honore. Noveritis, quod in congregatione nostra generali universitati nobilium et alterius cuiusvis status et conditionis hominum dicte partis Transsilvane die dominico proximo post festum Omnium
nov. 4. Sanctorum Torde celebrata Michael crispus hospes de Bunchyda pro villicis, iuratis, hospitibus et populis de eadem Bunchyda cum procuratoriis literis nostris, iuxta continentiam literarum vestrarum citatoriarum pariter et reambulatoriarum ad nostram accedendo presentiam contra Michaelem de Lona, Nicolaum filium Koplon,*) Emericum filium Demetrii et Ladislaum filium Elie de eadem Lona easdem literas vestras reambulatorias asserendo actionem et propositionem eorundem villicorum, iuratorum et hospitum ac populorum de Bunchyda explicari in eisdem nobis presentavit inter cetera declarantes, quod cum iidem villici, iurati, hospites et populi, accepto Stephano filio Salomonis de Vyssa homine nostro et fratre Emerico sacerdote testimonio vestro ad nostram literatoriam amicabilem petitionem per vos in testimonium transmisso feria sexta
oct. 26. proxima ante festum beatorum Simonis et Iude apostolorum nunc proxime preteritum ad faciem predicte possessionis Bunchyda, vicinis et commetaneis suis universis legitime inibi convocatis et presentibus accedendo metas eiusdem a parte possessionis Lona predicte in locis necessariis erigere voluissent, in ipsarum metarum erectionibus predicti Michael de Lona, Nicolaus filius Koplon, Emericus filius Demetrii et Ladislaus filius Elie de Lona predicta a parte eiusdem possessionis Lona vocate contradictionis velamine obviassent, quos quidem Michaelem, Nicolaum, Emericum et Ladislaum eodem die et loco iidem noster et vester homines ad presentem nostram congregationem contra annotatos hospites et populos de Bunchyda in nostram presentiam citavissent rationem contradictionis eorum reddituros; cuius contradictorie inhibitionis rationem idem Michael crispus scire volebat a nobilibus de Lona prenotatis.

*) A convent jelentésében mindenütt *Copplon*.

Quibus auditis et perceptis prefati Michael de Lona, Nicolaus filius Koplon, Emericus filius Demetrii et Ladislaus filius Elie de eadem Lona*) personaliter exsurgentes responderunt eo modo, quod eadem possessio ipsorum Lona vocata ab eadem possessione Bunchyda nuncupata certis metis separata et distincta haberetur, prefatique hospites et populi de Bunchyda tempore premisse possessionarie reambulationis et metarum erectionis earundem magnam particulam terre eorum de predicta possessione ipsorum Lona nuncupata occupare et ad eandem possessionem Bunchyda applicare voluissent; super metis autem iam dicte possessionis eorum Lona vocate efficacia haberent instrumenta, que coram nobis possent exhibere et ibidem ac in instanti quasdam literas patentes — — *sat., l. Miklós erdélyi vajdának 1315. nov. 14-én kelt oklevelét elébb XVIII. sz. a.* — Quarum quidem literarum exhibitionibus factis et perlectis continentiis earundem, quia ad separationem et distinctionem predictarum metarum inter easdem possessiones Bunchyda et Lona vocatarum separantium et distinguentium iuxta seriem et continentiam pre exhibitarum literarum annotati domini Nicolai voyvode nobis et iudicibus nobilium iuratisque assessoribus ac universis nobilibus ipsi congregationi nostre adherentibus homines nostri sub vestris testimoniis transmitti debere videbantur, ideo vestram requirimus amicitiam diligenter per presentes, quatenus vestros mittatis homines pro utrisque partibus pro testimoniis fidedignos, quibus presentibus Nicolaus vel Iohannes filii Petri de Badugh, aut Iohannes Touth de Chamafaya sive Ladislaus dictus Wos de Sancto Egidio, seu Stephanus filius Salomonis de Vysa pro parte predictorum hospitum et populorum de Bunchyda actorum, item Barrabas de Olnuk vel Iohannes filius Dionysii de Zyluas, aut Iohannes filius Michaelis de Marou sive Iohannes filius Pauli de Chamafaya pro parte dictorum nobilium de Lona in causam attractorum aliis absentibus homines nostri in octavis festi beati Georgii martyris nunc venturi ad facies predictarum metarum in eisdem literis domini Nicolai voyvode conten- (1370.) maj. 1.

*) A *de eadem Lona* szavak a convent átiratából hiányoznak.

tarum vicinis et commetaneis prescriptarum possessionum Bunchyda et Lona vocatarum legitime convocatis et partibus vel earum legitimis procuratoribus presentibus accedendo, primo iuxta seriem et continentiam pre exhibitarum literarum ipsius domini Nicolai voyvode metas eiusdem possessionis Lona reambulent et si ipse mete bono modo et apparenter inveniri poterunt, tunc novas metas in locis necessariis erigendo sub eisdem metis in eisdem literis domini Nicolai voyvode contentis et expressis ipsam possessionem Lona eisdem nobilibus de Lona committant et relinquant perpetuo possidendam, si vero ipse mete bono modo et apparenter inveniri nequirent, tunc metas et cursus metales eiusdem possessionis Bunchyda secundum demonstrationem supra dictorum hospitum et populorum de Bunchyda ex parte ipsius possessionis Lona separantes reambulent et si partes in aliqua particula terre ibidem discordes exstiterint, tunc ipsam particulam terre contentiosam et litigiosam regali mensura si mensurari poterunt mensurando, vel si mensurari nequirent visu considerando una cum aliis probis viris deum habendo pre oculis favore, amore vel odio cuiuslibet partis postergatis estiment regni consuetudine requirente; et post hec totius facti seriem, prout fuerit expediens, ad octavum diem dictarum octavarum festi
maj. 8. beati Georgii martyris similiter nunc proxime affuturi nobis amicabiliter rescribatis. Datum in Torda predicta, octavo die
1369. nov. 11. congregationis nostre predicte anno domini Millesimo CCC. LX. nono.

Nos enim petitionibus vestris et iustitie annuentes ut tenemur, una cum predicto Barraba de Olnuk homine vestro nostrum hominem, videlicet Stephanum literatum, notarium nostrum ad premissa exsequenda pro parte predictorum nobilium de Lona pro testimonio duximus transmittendum, qui demum ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod
(1370.) maj. 1. ipsi in predictis octavis festi beati Georgii martyris ad facies predictarum metarum inter prenotatos hospites et populos de Bunchyda et eosdem Michaelem de Lona, Nicolaum filium Coplen, Emericum filium Demetrii et Ladislaum filium Elie nobiles de eadem Lona litigiosarum habitarum vicinis et commetaneis suis universis legitime inibi convocatis et presenti-

bus accessissent, iuxta seriem et continentiam predictarum literarum ipsius domini Nicolai voyvode per metas antiquas eiusdem possessionis Lona reambulassent et in locis necessariis novas metas erexissent.

Quarum quidem predictarum antiquarum et renovatarum ac novarum metarum, prout iidem vester et noster homines dixerunt, cursus talis est: quod primo ex plaga septemtrionali iuxta fluvium Lona vocatum in dicto monticulo Zazholm duas terreas metas magnas capitales reperissent, penes quas tres novas metas, quarum una a predicta plaga septemtrionali possessioni Inakhaza et alia possessioni Bunchyda, tertia vero possessioni Lona a parte occidentis separantes erexissent, inde versus possessionem Walazwth paululum procedendo unam metam de novo erexissent, inde ascendendo ad unam aciem, in qua longe eundo directe perveniret ad unum or, ubi iungeret duas metas, quarum unam renovassent, abhinc descendendo ad unum siccum pathak et pertranseundo ipsum ascenderet iterato et eundo perveniret ad unum monticulum, in quo unam metam terream invenissent, penes quam aliam novam metam perfodissent, abhinc versus plagam meridionalem declinando circa quandam virgultam Harazth nuncupatam ad duas metas antiquas pervenissent, quarum unam renovassent, abhinc eundo in eodem colle, in fine dicte virgulte perveniret ad unam metam, penes quam aliam novam metam erexissent, inde reflectitur versus meridiem et descendendo iungeret unam metam, deinde ad unum pathak Pascaaya vocatum, secus quod esset una meta terrea, ubi saliret ipsum pathak et ad eandem plagam ascenderet ad unum berch, in cuius cacumine duas metas antiquas invenissent, ubi reflectitur versus occidentem et eundo directe veniret ad unum holm, ubi essent due mete antique, inde in colle curreret ad alium holm, in quo esset una meta, inde in eodem colle currendo perveniret ad tres monticulos Harumholm vocatos, super quorum tertio finali unam metam reperissent, iuxta quam aliam novam metam erexissent; et sic terminarentur cursus predictarum metarum litigiosarum, et nullus ex commetaneis vel vicinis tam in reambulatione, quam novarum metarum erectione exstitisset eisdem nobilibus de Lona contradictor.

1370. maj. 5. Datum quinto die predictarum octavarum dicti festi beati Georgii martyris, anno domini M. CCC. LXX.

Az erdélyi káptalannak 1761. mart. 9-én id. Teleki Ádám részére kelt kiadványában, *6072.* A határjáró parancs megvan még a kolosmonostori conventnek 1735. *feria sexta proxima ante festum sancti Stephani regis Hungariae* (aug. 19.) Teleki József, Sándor, Mihály és Ádám s 1761. mart. 29-én id. Teleki Ádám részére kelt kiadványaiban kihagyásokkal, *6077.* és *6073.* A határjáró parancs eredetije papíron az orsz. lt. *Dl. 28,718.* A convent eredeti jelentése hártyán u. o. *Dl. 31,065.*

CXIX.

1370. jun. 24 körül.

Bernolthi Pál középszolnokvármegyei alispán és a szolgabírák Barta panaszára, mely szerint Dobán levő háza ajtait a várteleki és nyirségi tisztartó többed magával bevágta, fiát Békést meggyilkolta, vizsgálatot tartanak.

[Nos magister Paulus de Ber]nolth vicecomes et iudices nobilium comitatus de Zolnuk m[ediocri memorie commendamus, quod Barta] . . . . . [person]aliter accedendo presentiam per modum protestationis nobis significare c[uravit in hunc modum, quod] . . . . . de Kulus officialis de Varthelek et de Nyrsegy una cum . . . . . [hos]pitibus de Cyganuaya ac Petro sartore, Nicolao filio La[dislai] . . . . . filio Pauli dicti Radon ac Mathia dicto Tykaz filio P . . . . . Doba vocatam veniendo hostia domorum confregissent, nobi . . . . . et filium Bekus in domo sua interfecissent ac equum suum . . . . . occidissent, factaque protestatione huiusmodi petens nos, ut . . . . . nos vero duos homines nostros videlicet Nicolaum sartorem de Baxa . . . . . [duxissemus destinandos, qui] demum ad nos reversi et per nos requisiti concorditer retuler[unt,] . . . . . scivissent suo modo, quo
1370. nobis idem Barta conquestus ex[stitit] . . . . . [Iohanni]s baptiste anno domini M. CCC. LXX.

Eredetije papíron töredékben, hátán jobbról a CXVI. sz. a. leirt, középen egy nagyobb s balról egy kisebb viaszpecsét maradványaival, *jelzet nélkül.*

CXX.

(Kolosmonostoron) 1371. apr. 17.

A kolosmonostori convent jelenti János erdélyi alvajdának, hogy az Olnoki Barnabás Olnok nevű birtoka határán csalárdúl emelt három határt megsemmisítette.

Nobili viro et honesto Iohanni vicevoyvode Transsilvano amico eorum honorando conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonustra amicitiam paratam sincero cum honore. Nobilitatis vestre literas noveritis nos recepisse in hec verba:

Religiosis viris et honestis conventui ecclesie beate Marie virginis de Clusmonustra amicis suis Iohannes vicevoyvoda Transsilvanus amicitiam paratam. Dicit nobis Barrabas filius Iohannis de Olnuk, quod ipse pridem mediantibus nostro homine et vestro testimonio eandem possessionem suam Olnuk a parte possessionis Lusad vocate nobilium de Doboka reambulando per suas veras metas et antiquas et per erectiones novarum metarum distinxisset, nullius condradictionis velamine sibi obviante; demum quidam ex suis vicinis et commetaneis intra metas et limites earundem metarum fraudulenter et nequitiose tres metas furtim erexissent absque suo scitu, de quibus sciscitari vellet, quas etiam annichilare vellet iure requirente. Quare vestram requirimus amicitiam presentibus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Thomas filius Raphaelis de Kend vel Michael de Fermenes, at Iohannes filius Dionysii de Zyluas seu Iohannes filius Martini de Machkas aliis absentibus homo noster ad facies predictarum trium metarum accedendo, vicinis et commetaneis earundem undique legitime inibi convocatis et presentibus easdem destruat et annichilet, si per quempiam non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, citet eosdem in nostram presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis ipsorum reddituros; et post hec seriem omnium premissorum, prout fuerit opportunum, nobis in vestris literis amicabiliter rescribatis. Datum in Sancto Emerico, in quindenis diei medii Quadragesime anno domini M. CCC. LXX. primo. 1371. mart. 26.

Nos enim amicabilibus petitionibus vestris et iustitie annuentes ut tenemur, cum predicto Thoma filio Raphaelis homine vestro in literis vestris inserto nostrum hominem, videlicet fratrem Nicolaum sacerdotem, socium nostrum conventualem ad premissa vestra petita pro testimonio duximus transmittendum, qui demum ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi feria quarta proxima post festum
apr. 9. Pasce Domini ad facies predictarum trium metarum fraudulenter et nequitiose erectarum accedendo, vicinis et commetaneis earundem undique legitime inibi convocatis et presentibus easdem destruxissent et annichilassent, nemine contradictore apparente, sed per quempiam eedem tres mete erecte fuissent, super hoc sciscitari minime valuissent. Datum
1371. apr. 17. feria quinta proxima ante festum beati Georgii martyris, anno prenotato.

A kolosmonostori conventnek 1761. mart. 29-én id. Teleki Ádám részére kelt kiadványában, *6073.* Eredetije papíron az orsz. lt. *Dl. 28,748.*

CXXI.

Déván, 1371. maj. 7.

Hunyadvármegye szolgabírái bizonyítják, hogy a dévai vár négy kerületében lakó kenézek és oláhok, midőn a veczeli és pestesi tisztek egy Péter nevű tolvajt az István dévai várnagy törvényszékén az ország törvénye szerint el akartak ítéltetni, azt megakadályozták s azt követelték, hogy az oláhok törvénye szerint járjanak el ellene.

Nos iudices nobilium [comitatus de Huny]ad damus pro memoria, quod Georgius filius Myske et . . officiales de Vechel et de Pestus nostram personaliter [venientes in pre]sentiam nobis dixerunt protestando, quod ipsi Petrum de Ky . . . latronem et furem cum official[ibus] . . . . captivari fecissent et tramite iuris regni contra eundem Petrum . . . acceptassent; super quo nos p[etierunt, quod] videlicet nos propria nostra persona ad sedem iudiciariam officialium dicti magistri Stephani castellani de Deua accedere dignaremur . . . . iudicium fide oculata videremus. Nos vero petitionibus predictorum officialium de Vechel et Pestus ad sedem iudiciariam predicti magistri Stephani castellani de Deua accessi-

mus, ubi prefati officiales de*) Pestus una cum nobilibus et aliis quampluribus hominibus contra eundem Petrum furem comprobare voluissent et prefati officiales dicti magistri Stephani finalem legem facere de regni consuetudine parati fuissent; et prout tamen universi kenezii et olachi de quatuor sedibus districtibus castri Deua ipsum iudicium et legem regni inhibuerunt . . . dicendo, ut iidem officiales iuxta legem olachorum eundem Petrum comprobare possent, sed non cum aliis iuribus regni, ideo ullum iudicium seu iustitiam ipsis facere interdixerunt. Datum in Deua, feria quarta proxima post octavas festi beati Georgii martyris anno domini M. CCC. LXX. primo. 1371. maj. 7.

Kivül: Pro magistris Georgio et . . officialibus de Pestus et de Vechel [contra] universos kenesios interius expressos memorialis.

Eredetije az időtől szerfölött megviselt hártyán, záró pecsét nyomaival, *jelzet nélkül.*

CXXII.

(Kolosmonostoron) 1371. jun. 19.

A kolosmonostori convent jelenti János erdélyi alvajdának, hogy a szomszédok tanuvallomása szerint Felekfark más néven Györgyfalva régtől fogva a suki nemeseké volt, de hogy mikép jutott az Oláh György maradékaira, — azt megtudni nem lehetett.

Nobili viro et honesto Iohanni vicevoyvode Transsilvano amico eorum honorando conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonustra amicitiam paratam sincero cum honore. Literas vestre nobilitatis noveritis nos recepisse in hec verba:

Religiosis viris et honestis conventui ecclesie beate Marie virginis de Clusmonustra amicitiam paratam debito cum honore. Dicitur nobis in personis Iohannis filii Dominici et Elie nobilium de Swk ac aliorum fratrum et filiorum eorundem, quod quondam protavus eorum possessionem hereditariam Felekfark nunc vero Gyurgfolua nuncupatam quondam Georgium

*) Innen kétségtelenül *Vechel et* kimaradt.

dictum Olah avum *) nobilium videlicet Michaelis dicti Henke et Iohannis filii Michaelis ac aliorum fratrum eorundem nunc detentorum eiusdem possessionis Gyurgfolua, nomine sui iobagionis concedere fecisset et ab eo tempore ipse Georgius dictus Olah et iidem successores sui nomine iuris ipsorum contra eorum voluntatem possedissent. Cum tamen ipsa possessio Felekfark alio nomine Gyurfolva ipsis iure hereditario pertineret et hoc vicinis et commetaneis eiusdem constaret evidenter, super quo vestram petimus amicitiam presentibus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Andreas dictus Bathur de Zuchak vel Nicolaus filius Joseph de Machkas, aut Michael dictus Darabus similiter de Machkas aliis absentibus homo noster ab omnibus, quibus decet et licet, specialiter autem a vicinis et commetaneis eiusdem sciat et inquirat palam et occulte de premissis omnimodam veritatem; et post hec, prout exinde vobis veritas constiterit premissorum, nobis in vestris literis amicabiliter rescribatis. Datum in Sancto Emerico, in festo beati Marci euangeliste anno domini M. CCC. LXX. primo.

1371. apr. 25.

Nos enim amicabilibus petitionibus vestre nobilitatis iustis et legitimis annuentes, cum predicto Andrea dicto Bathur homine vestro nostrum hominem, videlicet fratrem Iohannem socium nostrum conventualem ad premissa peragenda duximus pro testimonio transmittendum, qui demum ad nos reversi nobis consona voce retulerunt, quod ipsi feria quarta proxima ante festum Corporis Christi nunc preteritum ad vicinos et commetaneos nobiles eiusdem pos[sessionis Gyurg]folua et ad quoslibet alios tam nobiles quam ignobiles in provincia ipsius possessionis pariter accessissent . . . . . palam et occulte diligenter investigantes, ipsam possessionem Felekfark alio nomine Gyurgfolua vocatam s[emper et ab] antiquo ad predecessores eorundem nobilium de Swk iure hereditario pertinentem exstitisse rescivissent iuxta continentiam literarum vestrarum predictarum, sed qualiter postmodum ipsa possessio Felektark alio nomine Gyurfolua fuerit ad ipsos nobiles, qui nunc ipsam possiderent, devoluta, nullam de eo indagare potuissent

jun. 4.

*) Így, helyesen *Georgio dicto Olah avo* lenne.

rei veritatem, prout hec omnia iidem homines vester et noster personaliter astando consequenter nobis recitarunt. Datum feria quinta proxima ante festum beati Iohannis baptiste, anno domini M. CCC. LXX. primo ut supra. 1371. jun. 19.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét töredékeivel, *7536.*

CXXIII.

1371. sept. 4.

I. Lajos király megparancsolja a nádornak, országbírónak, megye ispánoknak, szolgabíráknak, hogy a hadban résztvevő Nádasi László bárminemű perét a hadoszlás tizenötödik napjára halaszszák el.

Lodovicus dei gratia rex Hungarie et Polonie fidelibus suis magnificis viris palatino et iudici [curie vel eorum] vices gerentibus, item comitibus parochialibus et iudicibus nobilium quorumlibet comitatuum et generaliter cunctis regni nostri iudicibus [et iustitiariis, quibus] presentes ostenduntur, salutem et gratiam. Cum Ladislaus *) de Nadas et alter Ladislaus filius Ladislai de eadem in presentem nostrum exercitum, que[m nos versus Moraviam]**) sumus habituri, se asserant profecturos, ideo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus universas et quaslibet causas eorundem [tam per ipsos contra] alios quoslibet, quam per alios quospiam contra ipsos in quibuslibet terminis motas in vestri presentia vel movendas statu in eodem absque [omni gravamine ad] quindenas residentie dicti nostri exercitus debeatis prorogare; secus igitur nostre gratie sub obtentu facere non ausuri. Datum . . . . . feria quinta proxima ante festum Nativitatis beate virginis anno domini M. CCC. LXX. primo. 1371. sept. 4.

Eredetije szétszakadt és elrongyollott papíron, hátán a királyi nagy pecsét töredékeivel, *jelzet nélkül.*

---

*) Ez olvashatólag kitörült névre XVI. századi kéz az *Andreas* nevet irta rá.

**) Valószinűleg így. Lajos Ottó bajor herczeggel szövetségben IV. Károly német császár ellen, az osztrák herczegekkel 1371. jul. 2-án kötött egyesség után, tekintélyes hadat küld Morvaország pusztítására. *Fejér* IX. 4. 331., *Pór,* Nagy Lajos 455.

CXXIV.

Szentimrén, 1371. nov. 25.

János erdélyi alvajda Ottó kolosmonostori apátnak Veres Jánosné, Tiburczi Péterné és Kidei János ellen indított perét a király írásbeli rendeletére elhalasztja.

Nos Iohannes vicevoyvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod causam, quam religiosus vir dominus Otto abbas monasterii beate Marie virginis de Clusmonustra, pro quo Ladislaus de Zomurduk cum sufficientibus literis procuratoriis eiusdem conventus astitit, contra nobiles dominas consortes Iohannis rufi et Petri filii Ladislai de Tyburch ac Iohannem filium Gregorii de Kyde, iuxta continentiam priorum literarum nostrarum prorogatoriarum in octavis festi beati Martini confessoris nunc proxime preteritis movere habebat coram nobis, ad mandatum regium literatorium in eodem statu absque omni gravamine ad octavas festi Epiphaniarum Domini nunc proxime affuturas duximus prorogandam. Datum in Sancto Emerico, octavo die termini prenotati anno domini M. CCC. LXX. primo.

nov. 18.

(1372.) jan. 13.

1371. nov. 25.

Kivül: Pro nobilibus dominabus consortibus Iohannis rufi et Petri filii Ladislai de Tyburch ac Iohanne filio Gregorii de Kyde, contra religiosum virum dominum Ottonem abbatem de Clusmonustra ad octavas festi Epiphaniarum Domini prorogatoria.

Eredetije papíron, záró viaszpecséttel, melynek kitöredezett mezejében egymásnak átellenében két hatágú csillag látható, köriratából pedig + [S · IOHN]IS · VICEVOIVODE [TR]AI még olvasható, *jelzet nélkül.*

CXXV.

(Kolosmonostoron) 1372. maj. 26.

A kolosmonostori convent bizonyítja, hogy Andrásházi István és László arra nézve, hogy az ő malmuk gátja a Mérai Jakab deák maimának kárt nem okozott, a kitűzött időben megesküdtek.

Nos conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonustra memorie commendamus per presentes, quod cum iuxta continentiam literarum magnifici viri domini Emerici voyvode Transsilvani et comitis de Zonuk modum et formam sue iudiciarie deliberationis exprimentium Stephanus et Ladislaus filii Ladislai de Anduriashaza, quilibet eorum solo se contra Iacobum literatum de Mera tertio die festi sancte Trinitatis nunc proxime preteriti super eo, quod ipsi per clausuram molendini ipsorum molendino ipsius Iacobi literati nullum preiudicium nec impedimentum seu aliquam destructionem fecissent et intulissent, iuramentum prestare debuissent coram nobis, ipso termino adveniente iidem Stephanus et Ladislaus filii Ladislai sua deposuerunt iuramenta, ut debebant, coram nobis. Datum secundo die termini prenotati, anno domini M. CCC. LXX. secundo.

maj. 25.

1372. maj. 26.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét nyomaival, *7079.*

CXXVI.

Szentimrén, 1372. maj. 30.

János erdélyi alvajda a gyógyi nemesek jobbágyának, özvegy Vadveremi Albertnének Bagói György és Márton ellen indított perét elhalasztja.

Nos Iohannes vicevoyvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod causam, que inter quandam mulierem volahalem relictam Alberti de Voduerem iobagionem nobilium de Gyogh personaliter astantem actricem ab una parte, ex altera vero Georgium et Martinum filios Myske de Bago super facto impensionis iustitie cuiusdam iobagionis ipsorum Manael vocati, iuxta continentiam literarum magnifici viri domini Emerici voyvode Transsilvani et comitis de Zonuk domini nostri in octavis festi Penthecostes nunc proxime preteritis

maj. 23.

vertebatur coram nobis, propter arduitatem eiusdem ad octa-
sept. 15. vas festi Nativitatis virginis gloriose nunc proxime venturas
1372. duximus prorogandam. Datum in Sancto Emerico, octavo
maj. 30. die termini prenotati anno domini M. CCC. LXX. secundo.

Kivül: Pro Georgio et Martino filiis Myske de Bago contra quandam mulierem volahalem relictam Alberti de Voduerem ad octavas festi Nativitatis virginis prorogatoria.

Eredetije papíron, záró pecsét töredékeivel, *jelzet nélkül.*

CXXVII.

Léván, 1372. jun. 28.

I. Lajos király megparancsolja Imre erdélyi alvajdának, hogy Nádasdi Lászlónét, Zombor fia Pető leányát apja birtokaiba iktattassa be s addig védje benne, míg Nagyszilvási Balázs és Sándor őt leánynegyedére, anyja hitbérére és az apai jókból őt illető részre nézve teljesen ki nem elégítik.

relatio Emerici voyvade.

Lodovicus dei gratia rex Hungarie, [P]olonie, Dalmatie etc. fideli suo magnifico viro domino Emerico [voyvade] Transsilvano et comiti de Zolnuk eiusque vices gerentibus salutem et gratiam. Noveritis, quod licet nos dudum nobili domine consorti Ladislai filii Ladislai de Nadasd, filie videlicet condam Peteu filii Zombor Elena vocate huiusmodi gratiam duxerimus faciendam, ut eadem quartam suam puellarem de universis possessionibus et possessionariis portionibus predicti patris sui ubilibet habitis non cum pecunia, sed cum possessionibus recipere et habere potuisset; tandemque ad supplicem instantiam Blasii et Sandor, filiorum Sandor de Nogziluas eandem gratiam revocando per alias literas nostras anulari sigillo nostro consignatas taliter statuentes commiserimus, ut eadem nobilis domina ante quindecim annos dicta sua iura prosequendi non haberet facultatem. Quia tamen nunc ipsa nobilis domina de predictis possessionibus paternis per eosdem filios Sandor absque omni satisfactione potentialiter exclusa fore fertur, ideo volumus et fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus habita presentium notitia predictam nobilem dominam, consortem ipsius Ladislai de Nadasd

in dominium predictarum possessionum et possessionariarum portionum iam dicti Peteu patris sui ubilibet existentium introducere et introduci facere debeatis et tamdiu introductam nostra regia auctoritate manu teneatis et defendatis, donec de predictis iuribus suis, scilicet quarta puellari, dote domine matris sue et rebus paternis sibi iuxta regni nostri consuetudinariam legem cedere debentibus plenaria satisfactio impendatur, predictis prioribus literis nostris non obstantibus in hac parte; et aliud gratie nostre sub obtentu non facturi in premissis. Datum in Lewa, in vigilia festi beatorum Petri et Pauli apostolorum anno domini M. CCC. LXX. secundo. 1372. jun. 28.

Eredetije papíron, hátán a királyi nagy pecsét töredékeivel, alatta a *relatio domini Emerici voyvade* ismétlésével, *7052*.

CXXVIII.

Szentimrén, 1373. jul. 8.

László erdélyi alvajda Budai Györgynek Kidei János, továbbá Veres Jánosné és Tiburczi Péterné nemes asszonyok ellen indított perét a felek beléegyezésével elhalasztja.

Nos Ladislaus vicevoyvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod causam, quam magister Georgius de Buda personaliter astans contra Iohannem filium Gregorii de Kyde ac nobiles dominas consortes magistrorum Iohannis rufi et Petri filii Ladislai de Tyburch, pro quibus idem Petrus filius Ladislai cum sufficientibus literis nostris procuratoriis comparuit, iuxta continentiam priorum literarum nostrarum prorogatoriarum in octavis festi beati Iohannis baptiste nunc proxime preteritis movere habebat coram nobis, de voluntate ambarum partium sub forma fiende pacis in eodem statu ad octavas festi Nativitatis beate virginis nunc proxime venturas duximus prorogandam. Datum in Sancto Emerico, octavo die termini prenotati anno domini M. CCC. LXX. tertio. jul. 1. sept. 15. 1373. jul. 8.

Kivül: Pro Iohanne filio Gregorii de Kyde ac nobilibus dominabus interius declaratis contra magistrum Georgium de Buda ad octavas festi Nativitatis virginis gloriose prorogatoria.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét nyomaival, *7186*.

CXXIX.

Gyalubau, 1374. jau. 21.

Demeter erdélyi püspök Nádasdi Péternek, Istvánnak és tiburczi Veres Jánosnak egy év tartamára megengedi, hogy egy tetszésök szerint választandó papnak gyónhassanak s az őket feloldozhassa.

Demetrius dei et apostolice sedis gratia episcopus Transsilvanus nobilibus viris Petro et Stephano filiis Ladislai de Nadasd familiaribus suis, ac Iohanni rufo de Tyburch una cum dominabus consortibus eorundem salutem et paternam benedictionem. Saluti anime vestre salubrius consulere et providere cupientes eiusque periculo prout ad hoc ex officii nostri debito astringimur precavere, ad instantiam vestri affectuosam et attentam annuimus gratiose, ut in casibus episcopalibus a iure nobis reservatis totiens, quotiens vestra requirit contentionis devotio, liceat vobis pro vestro confessore eligere sacerdotem idoneum religiosum aut secularem, qui vos audiat, auditaque confessione et penitentia salutari pro modo culpe iniuncta absolvat nostra auctoritate mediante concessa in his scriptis, presentibus post annum minime valituris. Datum in Gyalo, in festo beate Agnetis virginis anno domini M. CCC. LXX. quarto.

1374. jan. 21.

Eredetije papíron, alján piros viaszba nyomott, egy szurásra emelt lándzsával és íjjal felfegyverzett alaktól letepert másik alakot ábrázoló ép gemmával, *7159*.

CXXX.

Gyulafehérváron, 1376. maj. 5.

János küküllei főesperes megparancsolja a csombordi és ujfalvi plebanusoknak, hogy a bagói nemeseket, Miske fiait és unokáját Barnabást Nádasi Péterné ellen idézzék ő elébe.

Magister Iohannes archidiaconus de Kykullew per capitulum ecclesie Transsilvane vacante sede vicarius generalis in spiritualibus constitutus.

Devotioni vestre in virtute sancte obedientie firmiter iniungimus per presentes, quatenus visis presentibus Iacobum maiorem, alterum Iacobum minorem et Myske filios Myske ac Barnabam filium Stephani filii Myske nobiles de Bagow contra

dominam relictam quondam Georgii filii eiusdem Myske Elena vocatam, nunc consortem Petri filii Ladislai de Nadas ad nostram citetis presentiam in Albam, octavas festi Penthecostes proxime nunc venturas eisdem pro termino coram nobis comparendi assignando; et post hec seriem ipsius citationis nobis rescribatis. Datum Albe, quinto die octavarum festi beati Georgii martyris anno domini M. CCC. LXX. sexto. jun. 8. 1376. maj. 5.

Kivül: Discretis viris dominis Laurentio de Chombord et Luce de Wyfalw ecclesiarum rectoribus.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét töredékeivel és hátán *non venerunt* följegyzéssel, *jelzet nélkül.*

CXXXI.

Tordán, 1377. apr. 28.

I. Lajos király az erdélyi nemesség küldötteinek kérésére a Salamon fia János részére Gyógyi Istvánt tutorúl rendeli.

Nos Lodovicus dei gratia rex Hungarie, Polonie, Dalmatie etc. memorie commendamus per presentes, quod in congregatione nostra generali ex speciali edicto nostre maiestatis per venerabilem in Christo patrem dominum Demetrium eadem et apostolica gratia episcopum Zagrabiensem aule nostre cancellarium, necnon magnificum virum Nicolaum de Zeech regni Croatie banum iurati et assessores per universitatem nobilium partium Transsilvanarum pro observanda iustitia deputati in ipsa congregatione exsurgendo, statuto coram eisdem barronibus nostris Iohanne filio comitis Salomonis orphano seu puero in tenera etate constituto petierunt eidem de tutore, qui bona sua conservaret et causas suas prosequeretur et defensaret in persona nostre maiestatis provideri. Qui quidem barrones nostri iustis eorundem petitionibus acquiescentes Stephanum filium Luce de Gyog consanguineum eiusdem pueri cum plena tutele potestate eidem puero seu orphano in tutorem seu conservatorem bonorum ac exsecutorem causarum deputantes concesserunt auctoritate nostra mediante. Datum in Torda, feria tertia proxima post

1377. apr. 28. festum beati Georgii martyris anno domini M. CCC. LXX. septimo.

Eredetije hártyán, hátán a királyi nagy pecsét nyomaival, *7856.* Az erdélyi káptalannak szintén hártyán *Iacobus filius Stephani filii Luce de Dyogh* kérésére, *licet in sigillo aliquam fracturam paterentur,* 1417. *tertia feria proxima post festum Penthecostes* (jun. 1.) kiadott átiratában, *3914.*

CXXXII.

Szentimrén, 1378. maj. 8.

János erdélyi alvajda Nádasi Péternek Felnádasi János ellen indított perét az idő rövidsége miatt elhalasztja.

Nos Iohannes vicevoyvoda Transsilvanus damus pro memoria, (quod causam), quam Petrus filius Ladislai de Nadas personaliter astans contra Iohannem filium Nicolai de Felnadas, pro quo assumptor termini comparuit, iuxta continentiam literarum conventus de Klus citatoriarum in octavis festi beati Georgii martyris movere habebat coram nobis, ratione prioritatis termini ad octavas festi beati Michaelis archangeli nunc venturas duximus prorogandam. Datum in Sancto Emerico, octavo die termini prenotati anno domini M. CCC. LXX. octavo.

maj. 1. oct. 6. 1378. maj. 8.

Kivül: Pro Petro filio Ladislai de Nadas contra Iohannem filium Nicolai de Felnadas ad octavas festi beati Michaelis archangeli prorogatoria.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét maradványaival, *7086g.*

CXXXIII.

Bonczhidán, 1378. jul. 20.

János erdélyi alvajda bizonyítja, hogy Tamásfalvi Ilyés szentkirályi Bolgár Miklós nevében a tuzsoni nemeseket birtokainak bitorlásától előtte eltiltotta.

Nos Iohannes vicevoyvoda Transsilvanus memorie commendamus, quod Elias nobilis de Tamasfolua in nostram personaliter veniendo presentiam in persona Nicolai filii Ladislai Bolgar condam de Sancto Rege Semien et Thomam

filios Simonis, Iohannem Toth et filium eiusdem Franciscum et Nicolaum filium Laurentii nobiles de Tusum ab usu ulteriori omnium possessionariarum portionum eiusdem Nicolai filii Ladislai, fructuumque quarumlibet utilitatum earundem perceptione facta vel facienda prohibuit et inhibuit iustitia regni exigente. Datum in Bonchhyda, in festo sancti Elie prophete anno domini M. CCC. LXX. octavo. 1378 jul. 20.

Eredetije papíron, hátán ép viaszpecséttel, melyben + SIGILLUM · IOHNIS körirattal ökörfej látható, *jelzet nélkül.*

CXXXIV.

Koloson, 1378. aug. 25.

Ivánka fia János kolosvármegyei ispán, Pathai János és Tótházi Benedek szolgabírák előtt Szucsáki Péter és Lukács az ellen, mintha ők Nádasi Istvánt a neki elzálogosított szucsáki szántóföldek és kaszálók használatában akadályozták volna, tiltakoznak.

Nos Iohannes filius Iwanka comes de Clus et Iohannes filius Emerici de Patha, necnon Benedictus filius Thome de Tothaza iudices nobilium de comitatu eiusdem memorie commendamus, quod Petrus ac Lucasius nobiles de Zuchak ad nostram personaliter veniendo presentiam protestati exstiterunt in hunc modum, quod super omnes possessiones ipsorum pignoratas, videlicet terras arabiles et feneta Stephano filio Ladislai de Nadas pignoratas intra metas dicte Zuchak habitas in nullo contradictionis velamine obviarent seu prohiberent Stephanum ante dictum in facie dicte possessionis, seu in sede nostra iudiciaria protestati exstiterunt; unde protestatione huius facta literas nostras protestatorias per nos idem Stephanus petiit emanari, quas concessimus communi iustitia suadente. Datum in Clus, feria quarta proxima post festum beati Bartholomei apostoli anno domini M. CCC. LXX. octavo. 1378. aug. 25.

Eredetije papíron, hátán három viaszpecsét nyomaival, *7203.*

CXXXV.

Koloson, 1378. sept. 15.

Ősi Ivánka fia János kolosvármegyei ispán és szolgabíró társai előtt Nádasi István és Mihály a magok és testvérök Péter nevében a méraiakot és korogiakot a Makkos erdő használatától eltiltják.

Nos Iohannes filius Iwanka de Wsy comes de Clus, Iohannes filius Emerici de Patha, Benedictus filius Thome de Thothaza iudices nobilium de comitatu eiusdem memorie commendamus, quod Stephanus et Michael filii Ladislai de Nadas in suis ac Petri filii similiter Ladislai de eadem, fratris videlicet eorundem prohibuerunt omnes vicinos et commetaneos possessionis ipsorum, specialiterque populos seu homines de Mera et de Korog ab usu utilitatum earundem specialiterque a silva vulgariter Maccus dicta publice et manifeste coram nobis. In cuius prohibitionis testimonium literas nostras prohibitionales eisdem concessimus communi iustitia exigente. Datum in Clus, feria quarta proxima post festum Exaltationis
1378. sept. 15. sancte Crucis anno domini M. CCC. LXX. octavo.

Eredetije papíron, hátán három viaszpecsét töredékeivel, *jelzet nélkül.*

CXXXVI.

Koloson, 1378. sept. 15.

Ivánka fia János kolosvármegyei ispán és szolgabíró társai előtt Nádasi István és Mihály a magok és testvérök Péter nevében Valkai Miklós deákot a Nádas folyón leendő malomépítéstől eltiltják.

Nos Iohannes filius Iwanka comes de Clus, Iohannes filius Emerici de Patha, Benedictus filius Thome de Tothaza iudices nobilium de comitatu eiusdem memorie commendamus, quod Stephanus et Michael filii Ladislai de Nada(s) in suis ac Petri fratris eorundem personis significare curarunt nostri in presentia, quod magister Nicolaus literatus filius Pauli de Walkov super fluvium Nadas molendinum edificare seu ordinare a parte Tyburch intenderet, per quod factum iidem Stephanus, Michael et Petrus ante dicti in molendino ipsorum in eodem fluvio existenti dampnum non modicum paterentur,

seu molendinum eorundem penitus perieretur; unde protestatione facta iidem Stephanus, Michael et Petrus eundem magistrum Nicolaum prohibuerunt et inhibuerunt a ordinatione seu constructione dicti sui molendini in dicto fluvio Nadas faciendi ex parte Tyburch publice et manifeste coram nobis. Datum in Clus, feria quarta proxima post festum Exaltationis sancte Crucis anno domini M. CCC. LXX. octavo. 1378. sept. 15.

Eredetije papíron, hátán három viaszpecsét töredékeivel, *7138.*

CXXXVII.

Koloson, 1378. sept. 15.

Ősi Ivánka fia János kolosvármegyei ispán, Pathai János és Tótházi Benedek szolgabírák a Nádasi István és Pathai János neje közt egy gyűrű miatt folyó pert szent Mihály nap nyolczadára elhalasztják.

Nos Iohannes filius Iwanka de Vsy comes de Clus, Iohannes filius Emerici de Patha, Benedictus (filius) Thome de Thothaza iudices nobilium de comitatu eiusdem damus pro memoria, quod causam, que vertebatur inter Stephanum filium Ladislai de Nada(s) et dominam consortem Iohannis filii Deseu de dicta Patha in facto cuiusdam anuli per eandem dominam Ladislao filio Ladislai fratri eiusdem Stephani adhuc viventi impignorati, pro quo etiam eadem domina eundem Stephanum in causam attraxerit, cum tamen dictus Ladislaus proles seu fratres habere quamplures dignoscitur, ideo nos iudicare non valuimus, sed in presentiam regni nobilium ad octavas sancti Michaelis archangeli nunc affuturas determinandam prolongavimus. Datum in Clus, feria quarta proxima post festum Exaltationis sancte Crucis anno domini M. CCC. LXX. octavo. oct. 6. 1378. sept. 15.

Kivűl: Pro Stephano filio Ladislai de Nadas contra dominam consortem Iohannis filii Desev de Patha ad octavas sancti Michaelis archangeli modo interius expresso fienda.

Eredetije papíron, hátán három viaszpecsét maradványaival, *jelzet nélkül.*

CXXXVIII.

Kolosmonostoron, 1378. oct. 4.

A kolosmonostori convent jelenti János erdélyi alvajdának, hogy a mikor parancsára Pethlendi Lászlót a kolosvármegyei Andrásháza felének birtokába be akarták iktatni, László fia István a maga és testvére Péter, Mérai Jakab deák pedig a fia Péter nevében az Oragh nevű föld s egy malom két részre osztásának ellene mondottak.

Nobili viro et honesto Iohanni vicevoyvode Transsilvano amico eorum honorando conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonustra amicitie debitum sincero cum honore. Literas vestre nobilitatis noveritis nos in hec verba recepisse:

Religiosis viris conventui de Clusmonustra Iohannes vicevoyvoda Transsilvanus amicitiam paratam cum honore. Dicit nobis Ladislaus filius Iohannis de Pethlend, quod ipse rectam medietatem possessionis Anduriashaza in comitatu de Clus existentis iure divisionali pro se occupare vellet, si scilicet Michael et Petrus filii Ladislai de eadem super facto ipsius possessionis contradictionis velamine ei non obviarent. Super quo vestram requirimus amicitiam, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Andreas filius Stephani de dicta Pethlend an Emericus de Komyathzeg, vel Nicolaus filius Pauli de Sancto Martino sive Anthonius de Chan, sin Iacobus de Kopan aliis absentibus homo noster ad faciem predicte possessionis accedendo vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi convocatis et presentibus ipsam possessionem ad duas partes rectas et equales dividendo, quarum unam partem eidem Ladislao cum omnibus suis utilitatibus statuat, alia vero parte eiusdem prefatis filiis Ladislai remanente, ita quod si iidem filii Ladislai dictam divisionem facere nollent, extunc eosdem idem homo noster in nostram citet presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros; et post hec seriem ipsius divisionis, vel si necesse fuerit, nomina contradictorum et citatorum cum termino assignato nobis amicabiliter rescribatis. Datum Torde, 1378. aug. 15. in festo Assumptionis virginis gloriose anno domini M. CCC. LXX. octavo.

Nos enim iustis et legitimis petitionibus vestris annuen-

tes ut tenemur, cum prefato Andrea filio Stephani de Pethlend homine vestro nostrum hominem, videlicet fratrem Iohannem presbyterum socium nostrum pro testimonio fidedignum ad premissa exsequenda transmisimus, qui demum ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi in festo beati Michaelis archangeli proxime preterito ad faciem predicte possessionis Anduriashaza vicinis et commetaneis suis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo, cum ipsi quandam terram eorum Oragh vocatam et quoddam molendinum intra metas eiusdem possessionis existentes in duas partes dividere et medietates earundem eidem Ladislao statuere voluissent, ubi prefatus Stephanus filius Ladislai inibi astans in sua et Petri filii Iacobi literati de Mera personis a divisione predicte terre Orath ac Michael filius eiusdem Ladislai in persona Petri fratris sui a divisione facienda in dicto molendino ipsos prohibuissent, quos quidem Stephanum et Petrum filios Ladislai ac Petrum filium Iacobi literati contra annotatum Ladislaum filium Iohannis eodem die et locis in vestram citassent presentiam rationem contradictionis ipsorum reddituros, octavas predicti festi beati Michaelis archangeli proxime futuras eisdem pro termino coram vobis comparendi assignando. Datum in festo beati Francisci confessoris, anno prenotato.

sept. 29

oct. 6.

1378. oct. 4.

Kivűl: Nobili viro et honesto Iohanni vicevoyvode Transsilvano amico eorum pro Stephano et Petro filiis Ladislai de Anduriashaza ac Petro filio Iacobi literati de Mera, contra Ladislaum dictum Borz de Pethlend ad octavas festi beati Michaelis archangeli par literarum citatoriarum.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét töredékeivel, *7763.*

CXXXIX.

Tordán, 1378. nov. 7.

János erdélyi alvajda Dátosi Miklósnak Suki Darabos ellen bizonyos hátaslovak miatt indított perét a felek beléegyezésével elhalasztja.

Nos Iohannes vicevoyvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod causam, quam Nicolaus filius Ladislai Bolgar dicti de Datus, pro quo Elias filius Georgii de Thamasfolua cum procuratoriis literis conventus astitit, contra Darabus nobilem de Suk personaliter adherentem die dominico proximo
nov. 7. ante festum beati Martini confessoris in Torda super facto quorundam equorum equatialium, iuxta continentiam aliarum literarum nostrarum movere habebat coram nobis, de voluntate
(1379.) jan. 13. partium ipsam causam ad octavas Epiphaniarum Domini proxime affuturas eo modo duximus prorogandam, quod si qua partium in dictis octavis contra partem personaliter adherentem astare nollet, extunc talis pars suam causam amisisse
1378. nov. 7. dignoscatur. Datum Torde, die prenotato anno domini M. CCC. LXX. octavo.

Kivül: Pro Nicolao filio Ladislai Bolgar dicti de Datus contra Darabus de Suk ad octavas Epiphaniarum Domini nunc affuturas prorogatoria.

Eredetije papíron, szerfelett elmosódott írással, hátán János alvajda ökörfejes viaszpecsétje töredékeivel, *jelzet nélkül.*

CXL.

(Gyulafehérváron) 1379. maj. 1.

Az erdélyi káptalan Gyógyi István mester kérésére Róbert Károly privilegiumát, mely szerint egyfelől a László erdélyi vajda és fia, másfelől Kelnöki Dániel és rokonai közt Veresegyházát, Gergelyfáját és Szépmezőt illetőleg létrejött csereszerződésbe beléegyezik, hiteles alakban átírja.

Nos capitulum ecclesie Transsilvane significamus tenore presentium quibus expedit universis, quod magister Stephanus filius Luce de Dyog in persona Iohannis filii quondam comitis Salomonis de Kelnuk ad nostram accedendo presentiam exhibuit nobis quoddam privilegium quondam excellentissimi

principis domini Karoli dei gratia illustris regis Hungarie felicis recordationis, supplicans nobis humiliter, ut quia ipsas literas in specie deferre et in locis opportunis exhibere non auderent, de verbo ad verbum transcribi et sub transumpti forma sibi concedere dignaremur. Quarum tenor talis est: Karolus dei gratia — — *sat., l. Róbert Károly 1313. jun. 22-én kelt oklevelét elébb XIV. sz. a.* — Nos enim petitionibus eiusdem magistri Stephani annuentes tenorem ipsius privilegii de verbo ad verbum transcribi fecimus et sigillo nostro communiri. Datum in festo beatorum Philippi et Iacobi apostolorum, anno domini M. CCC. LXX. nono. 1379. maj. 1.

Eredetije hártyán, a hátára nyomott pecsét helyével, 7747.

CXLI.

Szentimrén, 1379. maj. 8.

János erdélyi alvajda Bethlendi Lászlónak Andrásházi István, Péter és Mihály ellen indított perét a vajdai gyűlésre halasztja.

Nos Iohannes vicevoyvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod causam, quam Ladislaus filius Iohannis de Betlend, pro quo domina coniunx sua cum filiis suis Iacobo et Petro vocatis astitit, contra Stephanum, Petrum et Michaelem filios Ladislai de Andreashaza, ex quibus idem Stephanus pro se personaliter, pro aliis vero predictis cum procuratoriis literis conventus comparuit, iuxta continentiam priorum literarum nostrarum prorogatoriarum in octavis festi beati Georgii martyris movere habebat coram nobis, volentibus partibus ipsam causam ad presentem congregationem generalem magnifici viri Ladislai voyvode Transsilvani Torde celebrandam duximus prorogandam. Datum in Sancto Emerico, octavo die termini prenotati anno domini M. CCC. LXX. nono. maj. 1. 1379. maj. 8.

Kivül: Pro Iacobo et Petro filiis Ladislai de Bethlend contra Stephanum, Petrum et Michaelem filios Ladislai de Andreashaza ad presentem congregationem generalem magnifici viri Ladislai voyvode Torde celebrandam prorogatoria.

Eredetije papíron, János alvajda záró viaszpecsétje töredékeivel, *jelzet nélkül.*

CXLII.

Szentimrén, 1379. maj. 9.

János erdélyi alvajda Darabos Jánost, mivel a közte és Tuzsoni Miklós közt fenforgó ügyben az idézésre nem jelent meg, elmarasztalja.

Nos Iohannes vicevoyvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod magister Elias filius Georgii de Thamasfalua tutor et conservator Nicolai filii Ladislai de Thusun orphani, adducens secum eundem Nicolaum filium *) Ladislai, ab octa-
maj. 1. vis festi beati Georgii martyris proxime preteritis octo diebus continuis contra Iohannem Darabus dictum de Suk stetit in termino coram nobis, qui iuxta continentiam literarum conventus de Clusmonostra evocatoriarum non venit neque misit, unde nos eundem Iohannem dictum Darabus iuxta exsecussionem *(igy)* ipsius cause devenimus fore aggravari, si se
1379. rationabiliter non poterit excusare. Datum in Sancto Emerico,
maj. 9. nono die termini prenotati anno domini M. CCC. LXX. nono.

Kivül : Pro Nicolao filio Ladislai dicti Bolgar contra Iohannem dictum Darabus de Suk iudicialis.

Eredetije papíron, ökörfejes záró viaszpecsét töredékeivel, *jelzet nélkül.*

CXLIII.

(Gyulafehérváron) 1379. jun. 15.

Az erdélyi káptalan Gyógyi Imre kérésére, a székely eredetű Benczencz fiai által Kelnöki Csel fiainak örökbe vallott Sóttelekre vonatkozó saját oklevelét hiteles alakban átírja.

Nos capitulum ecclesie Transsilvane significamus tenore presentium quibus expedit universis, quod Emericus filius Andree nobilis de Gyog superiori ad nostram personaliter veniendo presentiam in personis nobilium puellarum Anne filie Michaelis filii Michaelis de Kelnuk et alterius Anne filie Ladislai fratris eiusdem Michaelis filii Michaelis exhibuit nobis quasdam literas nostras privilegiales tenoris infra scripti, sup-

*) Az eredetiben *Nicolao filio* hibásan.

plicans nobis humili precum cum instantia, ut easdem in formam literarum nostrarum patentium de verbo ad verbum inseri et transcribi, sigilloque nostro communiri facere dignaremur pro eisdem puellis ad cautelam. Quarum tenor talis est: Capitulum — — *sat., l. az erdélyi káptalan 1291-ik évi oklevelét elébb IX. sz. a.* — Nos itaque iustis et legitimis petitionibus predicti Emerici filii Andree annuentes easdem literas nostras privilegiales non abrasas, non cancellatas nec in aliqua sui parte vitiatas presentibus de verbo ad verbum inseri et redigi sigilloque nostro consignari fecimus pro eisdem ad cautelam. Datum feria quarta proxima post festum Corporis Christi, anno eiusdem M. CCC. LXX. nono. 1379. jun. 15.

Eredetije hártyán, hátán pecsét nyomaival, *7638.*

CXLIV.

Küküllővároп, 1379. oct. 30.

Detrehi Urkun Mihály meggyőződvén arról, hogy Őrkét, melynek felét visszakapta, Gerendi Miklós és fiai adták az őrkei Zopos Miklós apjának és testvéreinek s ebbe apja is beléegyezett, János alvajda előtt kijelenti, hogy annak Zopos Miklós által való birásában többé ő sem ellenkezik.

Nos Iohannes vicevoyvoda Transsilvanus memorie commendamus, quod Michael Vrkun de Thethreh ab una, parte vero ex altera Nicolaus Zopus dictus de Eurke coram nobis personaliter constituti per eundem Michaelem propositum exstitit et relatum oraculo vive vocis, quod licet ipse rectam dimidietatem dicte possessionis Eurke nomine sui iuris recaptivasset iure mediante, tamen reformationibus bonorum et nobilium virorum prefatus Nicolaus Zopus mediantibus et continentiis literis privilegialibus capituli ecclesie Transsilvane et conventus de Colusmonostra eidem patefecisset et dedisset intelligi, quod predictam possessionem Eurke Nicolaus filius Petri de Gerend cum Iacobo et Nicolao filiis suis patri eiusdem Nicolai Zopus dicti, videlicet Nicolao similiter Zopus dicto et fratribus suis dedissent, donassent et contulissent in filiis filiorum heredumque suorum successoribus habendam, tenendam et possidendam, cuius donationi Iacobus Wrkun pater suus protunc

similiter personaliter adherendo huic donationi plenum prebuisset consensum et assensum; quibus intellectis ipsi possessioni Eurke et signorum metalium eiusdem a parte possessionum suarum existentium tam ipse Michael Vrkun, quam posteritates eiusdem eidem Nicolao Zopus dicto et posteritatibus eiusdem nollent amplius contradicendo obviare, in eadem pacifice relinquendo testimonio presentium mediante. Datum
1379. in Kykulleuuar, die dominico proximo ante festum Omnium
oct. 30. Sanctorum anno domini M. CCC. LXX. nono.

Eredetije hártyán, ökörfejes és + [S · IOH[NIS ·] V[I]C[EV]OYVOD' köriratú pecsét töredékével, *7179*.

5. János alvajda pecsétje.

Ezzel János alvajdának háromféle pecsétjét ismerjük. A CXXXII. és CLV. szám alatt közölt leveleit ugyanezzel pecsételte meg. A CXXIV. számú oklevél töredék pecsétje hasonló nagy, de czimere és körirata maradványa elüt emezétől. A CXXXIII. sz. a. leirt s az ezzel megegyező CXXXIX., CXLII., CLVIII. és CLXIII. számú oklevelek pecsétjei gyűrűspecséteknek mondhatók.

CXLV.

Tordán, 1379. nov. 30.

János erdélyi alvajda dátosi Bolgár Miklósnak Suki Darabos ellen indított perét bizonyos feltétel alatt elhalasztja.

Nos Iohannes vicevoyvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod causam, quam Nicolaus filius Ladislai Bolgar de Dathus personaliter astans contra Darabus de Suuk similiter personaliter comparentem, iuxta continentiam priorum literarum nostrarum prorogatoriarum in congregatione generali domini Ladislai voyvode Transsilvani domini nostri in
nov. 8. octavis festi Omnium Sanctorum proxime Torde celebrata
(1380.) movere habebat, unde nos ipsam causam partium ad octa-
maj. 1. vas festi beati Georgii martyris proxime venturas duximus prorogandam, tali modo, quod quidquid quatuor probi viri nobiles per partes eligendi inter easdem partes super acquisitione et actione ipsius Nicolai vel dicti Darabus iuridice arbitrarentur, hoc ambe partes tenerentur acceptare, ita

quod si qua pars ipsum arbitrium acceptare nollet, tunc nos ex parte talis partis ipsum arbitrium non acceptantis alteri parti facere satis tenemur; ad quod partes se sponte obligarunt coram nobis. Datum Torde, in festo beati Andree apostoli anno domini M. CCC. LXX. nono. 1379. nov. 30.

Kivül: Pro Nicolao filio Ladislai dicti Bolgar de Dathus contra Darabus de Suuk ad octavas festi beati Georgii martyris proxime affuturas in factis interius expressis prorogatoria.

Eredetije papíron, záró pecsét nyomaival s oldalt *partes feria sexta proxima post festum sancte Trinitatis* (1380. maj. 25.) *et coram conventu, sex proborum virorum; quidquid iidem; et si aliqua pars non veniret aut non acceptaret, tunc eadem contra alteram partem convinceretur eo facto; ad quod partes se sponte obligarunt* följegyzéssel, *jelzet nélkül.*

CXLVI.

(Kolosmonostoron) 1380. jan. 13.

A kolosmonostori convent bizonyítja, hogy a fogott bírák Andrásházi Istvánt, mivel az általa visszaváltott Orath nevű földnek s a Nádason épített malomnak felét Pethlendi Péternek és Jakabnak, míg költségei fele részét meg nem térítik, átadni vonakodik, arra nézve, hogy a pénzt még nem kapta meg esküre, az összegnek a nevezettek által való lefizetése után pedig azok visszaadására ítélték.

Nos c[onvent]us monasterii beate Marie virginis de Clusmonustra memorie commendamus, quod Stephanus filius Lad[islai de] Anduriashaza ab una parte, ex altera vero nobilis domina Clara vocata, relicta condam Ladislai dicti Borz de Pethlend cum Petro et Iacobo filiis suis parvulis ab eodem Ladislao procreatis coram nobis personaliter constituti, per easdem partes nobis confessum exstitit pariter et relatum ministerio vive vocis, quod pridem ipsi iuxta continentiam literarum nostrarum obligatoriarum et arbitratoriarum die dominico proximo post diem Strennarum possessionariam portionem condam Nicolai magni in eadem possessione Anduriashaza habitam proportionaliter cum suis utilitatibus in duas partes dividere debuissent; et quia dimidietatem terre Orad vocate ad eandem possessionem Anduriashaza spectantem idem Stephanus filius Ladislai a manibus alienis propriis suis jan. 8.

laboribus et expensis in iudicio reobtinendo ad eandem possessionem ipsorum reapplicasset et in superficie eiusdem terre similiter propriis suis expensis et laboribus in fluvio Nadas molendinum preparasset, idcirco prefatus Stephanus filius Ladislai predictos Petrum et Iacobum filios Ladislai dicti Borz sine solutione medietatis predictarum expensarum suarum in dominium eiusdem terre Orath et dicti molendini dimittere vel dividere cum ipsis noluisset, pro eo probi et nobiles viri arbitri in dicto termino in ipsa possessionaria divisione existentes conscientiose arbitrando commisissent, quod pre memoratus Stephanus filius Ladislai sola sua in persona conscientiose medietatem sue pecunie et expense per ipsum pro premissis expenditam et in lite consumptam, si de proventibus et lucris eiusdem terre et dicti molendini non rehabuisset, in
apr. 24. festo beati Georgii martyris proxime affuturo coram nobis iuramentali depositione sua ab eisdem filiis Ladislai rehabere teneatur, et sic suo iuramento deposito quandocunque iidem filii Ladislai dicti Borz eandem pecuniam, pro qua iurabit, ad portionem eorum dicendam eidem Stephano persolvendi habebunt facultatem, idem Stephanus rehabita sua pecunia easdem, medietatem dicti molendini et quartam partem ipsius terre Orath ipsis filiis Ladislai resignare teneatur occasione
1380. qualibet postposita. Datum octavo die festi Epiphaniarum
jan. 13. Domini, anno eiusdem M. CCC. LXXX.

Eredetije papíron, hátán *relicta Ladislai dicti Borz de Pethlend ad iuramentum Stephani filii Ladislai de Andreashaza neque venit, neque misit* följegyzéssel, *7072.*

CXLVII.

Szentimrén, 1380. maj. 1.

János erdélyi alvajda a tuzsoni Bolgári Miklós és Suki Darabos közt fölmerült pert elhalasztja.

Nos Iohannes vicevoyvoda Transsilvanus memorie commendamus per presentes, quod causa, que inter Nicolaum filium Ladislai Bolgar dicti de Thuson ab una personaliter adherentem et inter Darabus de Such in octavis festi beati
maj. 1. Georgii martyris in Sancto Emerico coram nobis ac regni

nobilibus, iuxta continentiam aliarum literarum nostrarum prorogatoriarum sub forma fiende pacis verti dignoscebatur, ad petitionem partium ad arbitrium et deliberationem sex proborum virorum per partes in conventu de Clusmonostra feria sexta proxima post festum sancte Trinitatis proxime maj. 25. affuturum in eodem conventu fiendum et disponendum duximus proroganda obligamine tali interposito, quod si qua partium ad ipsum arbitrium in loco predicto venire, vel suos arbitros adducere vel ipsum arbitrium in toto vel in parte acceptare nollet, tunc talis pars in premissis minime perseverans contra alteram partem premissa tolerantem in totali actione et acquisitione ipsius partis premissa tolerantis convinceretur eo facto; ad quod partes predicte se obligarunt coram nobis vigore presentium mediante. Datum in Sancto Emerico, in octavis (festi) beati Georgii martyris anno domini 1380. maj. 1. M. CCC. LXXX.

Eredetije papíron, nagyon elhalványodott írással, hátán pecsét helyével, *jelzet nélkül.*

CXLVIII.

(Gyulafehérváron) 1380. maj. 6.

Az erdélyi káptalan jelenti Losonczi László vajdának, hogy a Nemegyei Miklós és Fáthai János alperes között fölmerült perben amannak Csépán, Német és Somkerek, ennek Fáta nevű birtoka határát megjáratta, mely után ezek az ügy elintézését fogott bírákra bízták, a kik azonban egyértelemre nem jutván az ügy befejezetlen maradt.

Magnifico viro domino Ladislao voyvode Transsilvano et comiti de Zonuk amico ipsorum capitulum ecclesie Transsilvane debitam amicitiam cum honore. Literas vestre magnificentie nobis directas recepimus in hec verba:

Amicis suis reverendis capitulo ecclesie Albensis Transsilvane Ladislaus filius Deseu de Lochonch voyvoda Transsilvanus et comes de Zonuk amicitiam paratam cum honore. Noveritis, quod in congregatione nostra generali universitati nobilium et alterius cuiusvis status et conditionis hominum dicte partis Transsilvane in octavis festi Omnium Sanctorum (1379.) nov. 8. proxime preteriti Torde celebrata Nicolaus filius Ladislai de

Nymige, iuxta continentiam literarum Iohannis vicevoyvode nostri prorogatoriarum ad nostram personaliter accedendo presentiam, contra Iohannem filium Michaelis de Fatha quasdam literas conventus ecclesie de Clusmonostra formam possessionarie reambulationis ac contradictorie inhibitionis et citationis in se habentes Ladislao filio Vgrini condam vicevoyvode rescriptas, tenoremque literarum suarum eidem conventui directarum in se verbaliter continentes, asserens actionem et propositionem suam in eisdem explicari nobis presentarat, in quibus inter alia expresse habebatur, quod cum predictus Nicolaus filius Ladislai acceptis Ladislao filio Wlken homine ipsius Ladislai vicevoyvode et Petro sacerdote testimonio
1375. dicti conventus in festo Inventionis sancte Crucis in anno
maj. 3. domini M. CCC. LXX. quinto transacto ad facies possessionum Chepan, Nemeth et Sumkerek vocatarum vicinis et commetaneis earundem inibi legitime convocatis et presentibus accessisset et licet primo iidem nobiles de Fata ibi vocati fuissent per ipsos, famuloque eorundem destinato ibi existente a parte Nogzamus, ubi rivulus Rebre caderet ad eundem fluvium Nogzamus, incipienter ad plagam orientalem tendentes quasdam novas metas erexissent, tandem iidem nobiles de Fata inibi personaliter venientes Iohannes et Cristianus filii Michaelis de Fata et Mathias filius Blasii in persona Hermani filii Nicolai de eadem domini sui a metarum novarum per ipsos erectarum et aliarum novarum metarum erectione ipsos prohibuissent, ubi idem Ladislaus vicevoyvoda *) et dicti conventus homines eodem die et loco predictos Iohannem et Cristianum (filios) Michaelis et Hermanum in presentiam eiusdem Ladislai vicevoyvode contra predictum Nicolaum filium
jun. 17. Ladislai ad octavas festi Penthecostes tunc venturas citavissent. Quarum quidem literarum exhibitionibus factis, ac visis et perlectis continentiis earundem predictus Nicolaus filius Ladislai rationem premisse prohibitionis assignari postularat per Iohannem filium Michaelis supra dictum.

Quibus perceptis idem Iohannes filius Michaelis personaliter exsurgendo predictum Hermanum ab hac luce decessum,

*) Igy, helyesen *iidem Ladislai vicevoyvode* volna.

eundemque Cristianum gravi infirmitate preventum fore referens responderat exadverso, quod tempore premisse reambulationis, metarum erectionis predictarum possessionum Chepan, Nemeth et Sumkerek vocatarum pro eo premissa prohibitio per ipsum et dictos fratres suos facta exstitisset, quia predictus Nicolaus filius Ladislai actor per huiusmodi reambulationem et metarum erectionem magnam particulam terre ad predictam possessionem Fata vocatam pertinentem, in qua etiam particula terre portio possessionaria et particula terre, que in forma cuiusdam concordie inter ipsum et fratres suos ab una, ac predictum Ladislaum patrem ipsius Nicolai actoris parte ab altera habite existeret, ad ipsam possessionem Fata per distinctiones metales statuta et commissa fuisset, ad predictas possessiones Chepan, Nemeth et Sumkerek nominatas applicare et adiungere voluissent; et ibidem in horum declarationem quasdam literas vestras privilegiales secundo die festi Pen- 1356.
thecostes in anno domini M. CCC. quinquagesimo sexto jun. 13.
emanatas, tenorem literarum Stephani condam vicevoyvode per ipsum vobis directarum sub eodem anno confectarum verbaliter in se habentes nobis demonstrarat, in quibus inter alia conspeximus haberi, quod magistri Ladislaus filius Gyeleti, Stephanus filius Beche et Iohannes filius Michaelis nobiles de Vilagusberek, necnon Nicolaus filius Michaelis ac Michael filius Nicolai de Fata in presentia ipsius Stephani vicevoyvode personaliter constituti, per easdem partes eidem Stephano vicevoyvode propositum exstitisset et relatum, quod ipsi obtenta prius ab eodem Stephano vicevoyvoda iudiciaria licentia concordandi super causis ipsorum in octavis diei medii Qua-
dragesime, iuxta continentias literarum domini sui prorogatoria- apr. 6.
rum omnia ipsa per ordinationem proborum virorum propter bonum pacis et concordie unionem taliter inter se concordassent, quod quandam particulam terre litigiose inter possessiones Chepan et Fata habite, super qua videlicet ipsa causa inter eos mota fuisset et exorta, super qua etiam secundum arbitrium octo proborum virorum, per Gallum filium Both, Nicolaum filium Thome de Jara, Myke filium Nicolai de Totheur et Martinum filium Iohannis de Ench per nobiles de Fata, Georgium filium Iacobi de Chan, Mark de Zaua,

Iohannem dictum Bothus et Iohannem filium Wlkeyn per predictos nobiles de Vilagusberk adducendos, secundo die
nov. 2. festi Omnium Sanctorum tunc venturi predictus Nicolaus filius Michaelis et Michael filius Nicolai cum Stephano filio suo iuramentum secundum consuetudinem regni deponere debuissent, taliter concordassent, quod die dominico proximo
jun. 6. ante festum Penthecostes tunc affuturum predicti octo nobiles similiter per partes predictas adducendi dictam terram litigiosam et*) eorum fidem deo debitam conscientiose in tres partes equales, ut quelibet pars ipsius terre consimilis valoris se extendere deberet, coram Iohanne de Galaz vel Nicolao de Chazar, aut Andrea filio Pauli de Septer aliis absentibus homine ipsius vicevoyvode et sub testimonio vestro dividere deberent, et facta divisione duas partes ipsius terre litigiose ex parte ville Fata nobilibus de eadem per distinctiones metarum, tertiam vero partem a parte possessionis Chepan similiter per distinctiones novarum metarum nobilibus de Vilagusberk statuere deberent perpetuo possidendas; et his peractis iidem octo nobiles exinde reversi vestra**) homine ipsius Stephani vicevoyvode et testimonio vestro prout fieret opportunum, vos literas vestras faceretis emanari, qualiter ipse Stephanus vicevoyvoda vobis literatorie scribendo amicitiam petivisset, quatenus dum per partes predictas requisiti essetis, tunc hominem vestrum pro testimonio transmitteretis pro predictis partibus cum homine eiusdem superius declarato ad premissa exsequenda et presentibus, prout vobis veritas constaret, de premissis predictis partibus literas vestras faceretis emanari. Vos igitur petitionibus ipsius Stephani vicevoyvode gratum prebentes assensum una cum predicto Iohanne de Galaz homine eiusdem discretum virum magistrum Ladislaum notarium vestrum pro parte predictorum nobilium de Vilagusberk, item virum discretum Blasium rectorem ecclesie de Lekenche pro parte predictorum nobilium de Fata pro testimoniis transmisissetis ad contenta predictarum literarum Stephani vicevoyvode exsequenda, tandem iidem ad vos reversi vobis concorditer retulissent, quod ipsi in predicto die dominico ante festum

*) Így, *ad* helyett.

**) Igy, talán *cum* helyett.

Penthecostes tunc preterito ad faciem predicte terre litigiose jun. 6.
accessissent predicteque partes personaliter inibi comparendo, excepto Stephano filio Beche, pro quo Andreas magnus famulus eiusdem cum sufficientibus literis procuratoriis comparuisset, ex predictis octo nobilibus viris solum quatuor, videlicet Mark de Zaua, Iohannem filium Wlken, Myke filium Nicolai et Nicolaum filium Thome adducere potuissent, alii vero quatuor nobiles quibusdam iustis negotiis prepediti venire nequivissent, tamen predicte partes fide mediante ipsarum, quia predicta particula terre propter nimiam densitatem silvarum et altitudines montium bono modo dividi non potuisset, ad conscientiosam divisionem predictorum quatuor nobilium virorum per eosdem adductorum in forma compositionis et concordie se submisissent, ipsique quatuor nobiles viri, prout visu conscientiose considerare potuissent, tertiam partem eiusdem particule terre litigiose a parte possessionis Chepan predictis nobilibus de Vilagusberk, duas vero partes eiusdem a parte possessionis Fata nobilibus de eadem per distinctiones novarum metarum in eisdem literis seriatim conscriptarum dividendo et separando statuissent perpetuo possidendas, et eedem partes ipsi divisioni in nullo contradicendo benivole assumpsissent.

Quarum quidem literarum exhibitionibus factis prefatus Nicolaus actor in contrarium premissarum retulerat et allegarat eo modo, quod licet premissa concordia inter predictum Ladislaum patrem suum ab una et eundem Iohannem filium Michaelis et fratres suos parte ab altera in facto predicte terre litigiose inter ipsas possessiones Chepan et Fata vocatas adiacentis modo prehabito divisio facta exstiterit, dueque partes eiusdem terre ad predictam possessionem Fata et tertia pars ipsius terre Chepan statute et commisse exstiterint, tamen ipse scilicet Nicolaus tunc ipsi divisioni, compositioni et concordie non interfuisset eidemque consensum non prebuisset, sed ipsi compositioni omnino contradictor apparuisset et ex eo predictas tres possessiones, videlicet Chepan, Nemeth et Sumkerek vocatas per metas et cursus metales distingi et separari facere voluisset et nunc vellet a predicta possessione Fata et ab aliis possessionibus ad eandem

pertinentibus; et ibidem quasdam sex literas prohibitorias, tres videlicet vestras et duas predicti conventus ac unam
1365. Dominici vicevoyvode, quarum tres in anno domini M. CCC.
1366. LX. quinto et alie tres sub anno domini M. CCC. LX. sexto in diversis terminis fuissent emanate, nobis presentarat, in quibus per ipsum Nicolaum filium Ladislai et alios fratres suos in eisdem literis nominatos predictum Ladislaum patrem ipsorum ac etiam annotatum Iohannem filium Michaelis a divisione, perpetuatione et alienatione eiusdem terre litigiose inter predictas possessiones Chepan et Fata habite prohibitos fuisse comperieramus manifeste.

His itaque perceptis ipsis partibus sibi in premissis per nos iudicium et iustitiam impertiri postulantibus, licet predicta terra litigiosa inter predictas possessiones Chepan et Fata vocatas situata tempore predicte concordie per predictos Ladislaum patrem ipsius Nicolai actoris et Iohannem filium Michaelis ac fratres suos modo et ordine in predictis literis vestris expresse divisa exstiterit, tamen quia ipse Nicolaus filius Ladislai tempore premisse concordie in facto divisionis predicte litigiose terre modo premisso facte non interfuisset et eidem concordie et divisioni consensum non prebuisset, imo tam predictum Ladislaum patrem suum, quam etiam annotatum Iohannem filium Michaelis et fratres suos a divisione et perpetuatione prefate terre litigiose ex serie predictarum literarum prohibitionalium prohibuisse reperiebatur, pro eo his consideratis cum ipsas partes ad reambulationem predictarum possessionum ipsorum una cum hominibus nostris et testimoniis vestris, prout moris esset, eis terminum ad id deputando transmittere voluissemus, tandem quia predictus Iohannes filius Michaelis in adiudicatione ipsius cause non contentabatur premissam concordiam per ipsum et annotatum Ladislaum patrem ipsius Nicolai actoris in facto dicte terre litigiose habitam per ipsum Nicolaum retractare non posse referendo, ipsisque causam in premissis habitam per nos ad omnia re-
(1380.) giam ad deliberationem prelatorum et barronum differri po-
jan. 13. stulabat, pro eo discussionem eiusdem cause ad octavas festi Epiphaniarum Domini tunc venturas ad deliberationem ipsorum prelatorum et barronum duxeramus prorogandam.

Tandem ipsis octavis instantibus annotatus Nicolaus actor personaliter ab una, pro ipso vero Iacobo *) Stephanus filius Michaelis cum procuratoriis literis nostris parte ab altera ad prelatorum, barronum ac nostram, necnon regni nobilium in sede nostra iudiciaria adherentium venientes presentiam sibi in premissis iuris equitatem petierunt elargiri. His itaque perceptis et premissis suo modo premetitis, quia dicte partes se in facto possessionum earum prescriptarum nulla metalia instrumenta preter pre exhibita ad conservationem dicte terre litigiose insufficientia ad nostras requisitiones iuridicas habere asserebant, ipsa etiam nostra iudiciaria commissio superius contenta ipsis prelatis, barronibus et regni nobilibus vero et iusto modo lata fore videbatur, ad reambulationemque et metarum ostensionem possessionum partium predictarum ac alia infra declaranda nostri et vestri homines necessario sunt destinandi, igitur vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatenus vestros detis homines utrisque partibus pro testimoniis fidedignos, quibus presentibus Stephanus dictus Vos de Zentheged vel Ladislaus filius Wlkeyn de Kayla, aut Benedictus filius Benedicti de Iklod an Ladislaus filius Nicolai de Zenthmiklos, sin Simon filius Iuanka de eadem pro parte dicti actoris, item Petrus vel Andreas filii Galli de Markhaza vel Iohannes filius Iacobi de Zylkerek, an Thomas filius Gebarth de eadem sin Iohannes filius Iuanka de Ews, seu Paulus filius Peteu de Sombor sin Albertus de Manyuk pro parte predicti in causam attracti aliis absentibus homines nostri tertio die festi beati Georgii martyris nunc venturi et aliis diebus ad id aptis ad facies predictarum possessionum partium utrarumque vicinis et commetaneis suis universis legitime inibi convocatis et partibus vel legitimis ipsarum procuratoribus presentibus accedendo, primo predictas possessiones Chepan, Nemeth et Sumkerek vocatas ipsius actoris a parte predicte possessionis Fata dicti in causam attracti per metas et cursus metales per ipsum actorem vel eiusdem procuratorem legitimum ostendendos et demonstrandos reambulent et signis metalibus undique con- apr. 26.

*) Így, *Iohanne* helyett.

signent, demum vero annotatam possessionem Fata dicti in causam attracti modo simili per metas et cursus metales per dictum in causam attractum vel legitimum suum procuratorem ex parte predictarum possessionum Chepan, Nemeth et Sumkerek vocatarum demonstrandos et ostendendos modo simili reambulent et signis metalibus ubique consignent, et si ipse partes in huiusmodi reambulationibus et metarum ostensionibus possessionum ipsarum prescriptarum concordes fuerint, extunc cuilibet parti suum ius possessionarium evidentibus metis ab invicem separando relinquant et committant perpetuo possidendum, partibus vero in premissa earum reambulatione et metarum ostensione discordantibus particulam terre inter easdem reambulationes in lite remanentem regali mensura mensurando vel visu considerando, visis et circumspectis quibuslibet suis utilitatibus una cum aliis probis viris, deum habendo pre oculis, estiment in condigno suo pretio et valore regni lege requirente; ceterum iidem nostri et vestri homines ibidem idque ipsarum partium veriori, rectiori et apparentiori modo sue dicte possessionis metas ostenderint et que ipsarum in dominio ipsius terre litigiose existat, videant et diligenter intueantur, ibidem etiam ab eisdem vicinis et commetaneis ac aliis, a quibus opportunum fuerit, per ipsas partes illic convocandis et congregandis de eo, utrum predicta terra litigiosa semper et ab antiquo ad dictas possessiones Chepan, Nemeth et Sumkerek vocatas dicti actoris, aut ad predictam possessionem Fata dicti in causam attracti pertinens fuerit et nunc pertineat, per viam communis inquisitionis sciant et inquirant omnimodam veritatem; et post hec ipsius possessionarie reambulationis, metarum ostensionis, erectionis, consignationis, revisionis, estimationis et communis inquisitionis seriem cum propriis et possessionum attestantium nominibus ad octavas predicti festi beati Georgii martyris similiter affuturas nunc nobis amicabiliter rescribatis. Datum Bude, sedecimo die termini prenotati anno domini M. CCC. LXXX. Presentes autem sigillis nostris absentibus sigillo comitis Iacobi de Scepes iudicis curie regie fecimus consignari. Datum ut supra.

maj. 1.

1380. nov. 23.

Nos itaque iustis et legitimis petitionibus vestris annuen-

tes, cum predicto Stephano dicto Vos pro parte predicti actoris homine vestro nostrum hominem, videlicet magistrum Ladislaum socium et concanonicum nostrum, cum prefato vero Iohanne filio Iacobi de Zylkerek pro parte prefati in causam attracti magistrum Michaelem similiter socium et concanonicum nostrum pro testimonio fidedignos ad premissa peragenda duximus transmittendos, qui demum ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi tertio die festi beati Georgii martyris nunc proxime preteriti et aliis diebus ad id aptis ad facies prenominatarum possessionum partium utrarumque vicinis et commetaneis suis universis legitime inibi convocatis et partibus presentibus accedendo, primo predictas possessiones Chepan, Nemeth et Sumkerek vocatas ipsius actoris a parte prefate possessionis Fata in causam attracti per metas et cursus metales per ipsum actorem ostensas et demonstratas signis metalibus consignando reambulassent; demum vero prenotatam possessionem Fata in causam attracti similiter per metas et cursus metales per predictum in causam attractum ex parte pretactarum possessionum Chepan, Nemeth et Sumkerek ostensas et demonstratas modo simili reambulassent et signis metalibus consignassent. Quibus quidem reambulationibus factis partes predicte super facto eorundem arbitrio decem proborum et nobilium virorum per easdem partes ibidem electorum se submisissent, ipsique decem nobiles viri licet inter ipsas partes arbitrando concordiam facere incepissent, tamen demum iidem decem viri nobiles arbitrantes inter se per omnia discrepantes nullo modo concordare potuissent, et sic indeterminato negotio seu facto deinde recessissent. Datum die dominico proximo post festum Ascensionis Domini, anno eiusdem prenotato. apr. 26. 1380. maj. 6.

Eredetije hártyán, hátára nyomott pecsét helyével, 7279.

CXLIX.

Szentimrén, 1380. maj. 8.

János erdélyi alvajda Pethlendi Péternek és Miklósnak Andrásházi István és testvérei ellen indított perét a hadjárat miatt elhalasztja.

Nos Iohannes vicevoyvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod causam, quam Petrus et Nicolaus filii Ladislai

de Pethlend personaliter astantes contra Stephanum, Michaelem et Petrum filios Ladislai de Andreashaza similiter personaliter comparentes, iuxta continentiam literarum magnifici viri domini Ladislai Transsilvani voyvode et comitis de Zonuk prorogatoriarum in octavis beati Georgii martyris movere habebant coram nobis, unde nos ipsam causam propter validum exercitum domini regis ad presens fiendum ad octavas beati Michaelis archangeli proxime venturas duximus prorogandam. Datum in Sancto Emerico, octavo die termini prenotati anno domini M. CCC. LXXX.

maj. 1.

oct. 6.

1380. maj. 8.

Kivül: Pro Stephano, Petro et Michaele filiis Ladislai de Andreashaza, contra Petrum et Nicolaum filios Ladislai de Pethlend ad octavas beati Michaelis archangeli prorogatoria.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét nyomaival, *jelzet nélkül.*

CL.

(Kolosmonostoron) 1381. apr. 16.

A kolosmonostori convent jelenti János erdélyi alvajdának, hogy parancsára Fáthai Jánost Nemegyei Miklós ellen megidézte.

Nobili viro et honesto Iohanni vicevoyvode Transsilvano amico eorum honorando conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonustra amicitiam paratam sincero cum honore. Literas vestre nobilitatis noveritis nos in hec verba recepisse:

Amicis suis karissimis conventui de Clusmonustra Iohannes vicevoyvoda Transsilvanus amicitiam cum honore. Vestram amicitiam presentibus petimus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Anthonius de Chan vel Ladislaus aut Thomas de Zenthmiklos, sive Andreas de Deuecher aliis absentibus homo noster personaliter accedendo Iohannem filium Michaelis de Fatha contra Nicolaum filium Ladislai in nostram evocetis presentiam ad terminum competentem; et post hec diem et locum ipsius evocationis, seriem terminoque assignato nobis amicabiliter rescribatis. Datum Torde, feria sexta proxima post festum beati Gregorii pape anno domini M. CCC. LXXXI.

1381. mart. 15.

Nos enim iustis et legitimis petitionibus vestris annuen-

tes ut tenemur, una cum predicto Andrea de Deuecher predicta nostrum hominem, videlicet [fratre]m Petrum presbyterum socium nostrum pro testimonio fidedignum ad premissa exsequenda transmisimus, qui demum [ad] nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi feria tertia proxima post dominicam Ramispalmarum prefatum Iohannem filium Michaelis de Fatha in possessione Chege et in sua possessionaria portione contra annotatum Nicolaum filium [Ladislai de] Nemege in vestram evocassent presentiam, octavas festi beati Georgii martyris proxime affuturas eidem [terminum] coram vobis comparendi assignando. Datum feria tertia proxima post festum Passce Domini, anno prenotato.

apr. 9.

maj. 1.

1381. apr. 16.

Kivül: Nobili viro et honesto Iohanni vicevoyvode Transsilvano pro Nicolao filio Ladislai de Nemege, contra Iohannem filium Michaelis de Fatha ad octavas festi beati Georgii martyris evocatoria.

Eredetije szakadozott papíron, hátán pecsét töredékeivel s *fratri Petro tenetur XII grossis* följegyzéssel, *jelzet nélkül.*

CLI.

Apahidán, 1381. sept. 11.

Turóczi Jakab kolosvármegyei ispán, Pathai János és Tótházi Benedek szolgabírák bizonyítják, hogy Nádasi Péternek három elszökött s a székelyek földén Vásárhelyen megtalált jobbágyát a székelyek vénei Mindenszentek napjáig hazatérésre ítélték, megadván nekik a jogot, hogy azután bárhol letelepedhessenek.

Nos Iacobus de Turuch comes de Clus, Iohannes filius Emerici de Patha et Benedictus filius Thome de Tothaza iudices nobilium de eodem comitatu memorie commendamus, quod Petrus filius Ladislai de Nadas personaliter in nostram veniendo presentiam per modum protestationis nobis significare curavit in hunc modum, quod tres iobagiones sui, videlicet Iacobus, Valentinus et Gaspar clandestine ab eo recessissent, quos in Vasarhel in terra siculorum reperiendo cum homine maioris exercitus et iudici terrestris *) deti-

*) Igy, helyesen talán *iudice terrestri* lenne.

nere fecisset. Tandem seniores siculorum sic ordinassent et disposuissent, quod prefati iobagiones sui domum redire et
nov. 1. revenire teneantur usque festum Omnium Sanctorum proxime nunc venturum commoraturi, elapso autem festo Omnium Sanctorum liberam habeant facultatem quocunque et ubicunque voluerint recedendi et commorandi; si vero iidem iobagiones sui domum redire et revenire recusarent, extunc contra eundem dominum ipsorum tanquam iobagiones clandestine et fugitive recedentes convincerentur ipso facto. Datum
1381. sept. 11. in Apathyda, feria quarta proxima post festum Nativitatis virginis gloriose anno domini Millesimo CCC. LXXX. primo.

Eredetije papíron, hátán három pecsét töredékeivel, *jelzet nélkül.*

CLII.

(Gyulafehérváron), 1382. maj. 4.

Az erdélyi káptalan Somkereki Miklós kérésére Dénes erdélyi vajdának a virágosberki és bethleni nemesek kibékülésére vonatkozó oklevelét hiteles alakban átírja.

Capitulum ecclesie Transsilvane omnibus Christi fidelibus presens scriptum inspecturis salutem in omnium salvatore. Ad universorum notitiam tam presentium quam futurorum harum serie volumus pervenire, quod Nicolaus filius Ladizlai filii Gelethi de Sumkerek ad nostram personaliter veniendo presentiam exhibuit nobis quasdam literas patentes condam magnifici viri domini Dionysii voyvode Transsilvani et comitis de Zunuk minori sigillo suo consignatas tenoris infra scripti, supplicans nobis humili precum cum instantia, ut easdem in formam literarum nostrarum privilegialium de verbo ad verbum transcribi et redigi, pendentique et autentico sigillo nostro communiri facere dignaremur pro eodem ad cautelam. Quarum tenor talis est: Nos Dionysius vayvoda Transsilvanus — — *sat., l. Dénes erd. vajda 1364. jul. 16-án kelt oklevelét elébb XCV. sz. a.* — Nos itaque iustis et legitimis petitionibus predicti Nicolai filii Ladizlai filii Geletii annuentes easdem literas dicti domini Dionysii voyvode non abrasas, non cancellatas, nec in aliqua sui parte vitiatas presentibus de verbo ad verbum inseri et redigi, pendentis-

que et autentici sigilli nostri munimine roborari fecimus pro eodem ad cautelam. Datum quarto die octavarum festi beati Georgii martyris, anno domini M. CCC. octuagesimo secundo, discretis viris Ladizlao preposito doctore decretorum, Ladizlao cantore, Petro custode, decanatu vacante, canonicis ecclesie nostre predicte existentibus. 1382. maj. 4.

Eredetije hártyán, lilaszín selyem zsinóron függő megkopott pecséttel 7742., melyet Somkereki Antal kérésére a kolosmonostori convent 1414. *tertia feria proxima ante festum Nativitatis beati Iohannis baptiste* (jun. 19.) papíron újra átír, 7198.

CLIII.

(Gyulafehérváron) 1382. maj. 5.

Az erdélyi káptalan Somkereki Miklós kérésére saját oklevelét, mely szerint Nemegyei Lászlót Berethe, Zekerberethe és Egres birtokába ellenmondás nélkül beiktatta, privilegialis alakban átírja.

Nos capitulum ecclesie Transsilvane significamus tenore presentium quibus expedit universis, quod Nicolaus filius Ladislai filii Geleti de Sumkerek ad nostram personaliter veniendo presentiam exhibuit nobis quasdam literas nostras patentes tenoris infra scripti, supplicans nobis humiliter precum cum instantia, ut easdem in formam literarum patentium *) de verbo ad verbum transcribi et redigi, sigilloque nostro consignari facere dignaremur pro eodem ad cautelam. Quarum tenor talis est: Magnifico viro et honesto domino Dionysio voyvode Transsilvano — — *sat., l. az erd. káptalannak 1364. sept. 15-én kelt oklevelét elébb XCVIII. sz. a.* — Nos itaque iustis et legitimis petitionibus prefati Nicolai filii Geleti annuentes easdem literas nostras non abrasas, non cancellatas, nec in aliqua (sui) parte vitiatas presentibus de verbo ad verbum inseri et redigi, sigilloque nostro communiri fecimus pro eodem ad cautelam. Datum quinta die octavarum festi beati Georgii martyris, anno domini M. CCC. octuagesimo secundo. 1382. maj. 5.

Eredetije hártyán, hátán viaszpecsét töredékeivel, 7744.

*) Így, helyesen *privilegialium* volna.

CLIV.

Gyulafehérváron, 1382. jul. 4.

László ozdi főesperes bizonyítja, hogy Gyógyi István mester Kissebesi János nevében, az apja által Sebesi Koncznak elzálogosított s ez által a sebesi szent Jakab kápolnának hagyományozott Szentgyörgyhatára nevű föld visszaváltási összegét Mihály nagysebesi plebanusnak megfizette.

Nos magister Ladislaus archidiaconus de Ozd venerabilis in Christo patris domini Goblini dei et apostolice sedis gratia episcopi Transsilvani vicarius generalis significamus tenore presentium quibus expedit universis, quod cum Iohannes filius Salamonis de Sebes minori discreto viro domino Michaeli plebano de Sebes maiori, iuxta continentiam literarum nostrarum compositionalium in facto testamentarie per Konch civem de Sebes predicta dispositionis facte capelle sancti Iacobi in eadem Sebes constructe de redemptione cuiusdam particule terre Zengewrghatara vocate, per ipsum Salamonem patrem ipsius Iohannis eidem Konch impignorate
jul. 1. in duabus octavis, videlicet in octavis festi Nativitatis beati
oct. 6. Iohannis baptiste et in octavis beati Michaelis archangeli sese immediate consequenter affuturis centum et quinquaginta florenos, quadraginta grossis computando, persolvere debuisset coram nobis, tandem eisdem octavis beati Iohannis baptiste occurrentibus in persona ipsius Iohannis filii Salamonis predicti magister Stephanus filius Luce de Dyog tutor et defensor eiusdem Iohannis predictos centum et quinquaginta florenos, non exspectando predictas octavas beati Michaelis velut terminum pro secunda solutione per nos deputatum, prefato domino Michaeli persolvit coram nobis, decimam vero et nonam nostram de eisdem pecuniis communiter persolverunt; ratione quarum solutionum predicti testamenti per predictum Stephanum persolutarum sepe fatum Iohannem filium Salamonis reddimus expeditum pariter et quietum vigore presentium mediante. Datum Albe, quarto die octavarum Nativitatis beati
1382. jul. 4. Iohannis baptiste predictarum anno domini M. CCC. LXXX. secundo.

Eredetije hártyán, hátán hosszukás viaszpecsét nyomaival, 7750.

CLV.

Szentimrén, 1383. jan. 20.

János erdélyi alvajda Oroszfáji Istvánnénak Fűzkuthi Antal ellen bizonyos fűzkuti birtokrész miatt indított perét elhalasztja.

Nos Iohannes vicevoyvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod causam, quam nobilis domina consors Stephani de Oruzfaya Anna vocata, pro qua idem Stephanus dominus et maritus suus cum procuratoriis literis nostris comparuit, contra Anthonium filium Iohannis de Fyzkwth personaliter astantem, iuxta continentiam literarum conventus de Clusmonostra citatoriarum in octavis festi Epiphaniarum jan. 13.
Domini proxime preteritis, super facto contradictorie inhibitionis statutionis cuiusdam possessionarie portionis in eadem Fyzkuth habite movere habebat coram nobis, quia idem Anthonius propter arduitatem ipsius cause ad presens se non posse respondere allegabat, ulteriorem terminum ad respondendum per nos assignari sibi postulando, pro eo ipsam causam ad octavas festi beati Georgii martyris proxime venturas duxi- maj. 1.
mus prorogandam. Datum in Sancto Emerico, octavo die ter- 1383.
mini prenotati anno domini M. CCC. LXXX. tertio. jan. 20.

Kivül: Pro nobili domina consorte Stephani de Oruzfaya Anna vocata, contra Anthonium filium Iohannis de Fyzkuth ad octavas beati Georgii martyris prorogatoria.

Eredetije papíron, János alvajda ökörfejes záró viaszpecsétjével s oldalt *Anthonius non venit, iudicialiter est convictus* följegyzéssel, 7170.

CLVI.

(Leleszen) 1383. mart. 12.

A leleszi convent jelenti Mária királynénak, hogy parancsára a máramarosvármegyei Hosszumező határát megjárta s Hosszumezei Jánost és rokonait annak birtokába ellenmondás nélkül beiktatta.

Excellentissime domine Marie dei gratia regine Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. Dominicus prepositus et conventus ecclesie sancte crucis de Lelez orationes in domino pro

ipsius vita pariterque salute. Literas vestre serenitatis nobis directas honore quo decuit recepimus in hec verba:

Maria dei gratia regina Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. fidelibus suis conventui de Lelez salutem et gratiam. Dicit nobis Iohannes filius Stanislai de Huzyumezeu sua, ac Sandor et Stephani fratrum suorum uterinorum in personis, quod dicta possessio ipsorum Huzyumezeu apud manus ipsorum habita efficacissimorum instrumentorum titulis ipsis pertinens legitima reambulatione et ab aliorum possessionariis iuribus metali distinctione plurimum indigeret. Super quo fidelitati vestre firmiter mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Ugrinus vel Egidius filii Michaelis de Komlous sin Iohannes aut Dragus filii Saracheni de Lypche aliis absentibus homo noster ad faciem dicte possessionis Huzyumezeu vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo reambulet ipsam per veras suas metas et antiquas novas iuxta veteres in locis necessariis erigendo, reambulatamque et ab aliorum possessionariis iuribus metaliter separatam et distinctam relinquat eandem prefatis Iohanni, Sandor et Stephano iure ipsis incumbenti perpetuo possidendam, si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, citet ipsos contra annotatos Iohannem, Sandor et Stephanum in nostram presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros; et post hec ipsius possessionarie reambulationis seriem cum cursibus metarum, vel si necesse fuerit nomina contradictorum et evocatorum, si qui fuerint ac terminum assignatum nobis fideliter rescribatis. Datum Bude, feria sexta proxima ante dominicam
1383. febr. 27. Letare anno domini Millesimo trecentesimo octuagesimo tertio.

Nos igitur mandatis vestre excellentie satisfacere cupientes ut tenemur, una cum prefato Egidio filio Michaelis de Komlous homine vestre sublimitatis nostrum hominem, videlicet fratrem Paulum presbyterum ad premissam possessionariam reambulationem faciendam pro testimonio transmisimus, qui tandem exinde ad nos reversi nobis uniformiter retule-
mart. 9. runt, quod ipsi feria secunda proxima post dominicam Iudica proxime preterita et ceteris diebus ad id aptis accessissent ad

faciem premisse possessionis Huzyumezeo vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis, ubi per conductionem ipsorum Iohannis, Sandrini et Stephani filiorum Stanislai a parte possessionum Iohannis et Dragus filiorum Saracheni, necnon Valentini filii Karachini Horyucha et Lypche in Maramarosio, ac Myzticheu et Bilke vocatarum in comitatu de Beregh existentium eandem taliter reambulassent: pro prima meta dicte possessionis Huzyumezeu incipieretur a parte orientali a quodam parvo alpino Kakukhavasa appellato, de quo protenderetur versus meridiem super quendam longum montem Kezberch dictum, pervenissent ad alium montem Dobonch nuncupatum, quem pro signo metali ipsi deputassent, dehinc vero versus occidentem egrediendo pervenissent ad caput cuiusdam rivuli Sebespatak nuncupati, quem scilicet locum similiter pro signo metali reliquissent, abhincque ad aliud berch planetosum prope eundem rivulum Sebespatak adiacens saliendo, et a quo loco et in eodem berch per modicum spatium progrediendo pervenissent ad fluvium Borsva appellatum, ubi scilicet penes unam viam duas metas terreas de novo erexissent, quarum scilicet una a parte meridionali habita possessionibus dictorum filiorum Saracheni et Valentini filii Karacheni Bilke et Myzticheu appellatis separet, residua vero meta iam dicte possessioni Huzyumezeu remaneat, abhincque in eodem fluvio Borsva versus meridiem per modicum spatium currendo, tandemque de eodem ad alium fluvium Sebespatak nuncupatum saliendo similiter in eodem fluvio Sebespatak versus occidentem usque quendam montem Barlag vocatum processissent, quem modo quo supra pro signo metali commisissent, deinde autem versus septemtrionem progrediendo quendam locum Sinokafeu vocatum attigissent, et ibi cursus metalis inter premissas possessiones filiorum Stanislai Huzyumezeu, necnon filiorum Saracheni et Valentini filii Karachini Horincha *(igy)*, Lypche, Myzticheu et Bilke vocatas secundum demonstrationem ipsorum filiorum Stanislai, prout etiam iidem filii Saracheni et Valentinus eis retulissent, hoc ordine terminaretur; factaque huiusmodi possessionaria reambulatione eandem possessionem Huzyumezeu sub premissis metis iam dictis filiis Stanislai et

heredibus eorundem perpetuo reliquissent et statuissent possidendam, tenendam et habendam, nemine contradictore penitus
1383. in premissis existente. Datum in festo beati Gregorii pape, anno
mart. 12. domini Millesimo trecentesimo octuagesimo tertio.

A leleszi conventnek széki Teleki Sándor, János, Mihály, Ádám, Miklós, László és Sámuel részére 1740. *ipso festo Assumptionis beatissimae virginis Mariae, incidente in diem decimum quintum mensis Augusti* kiadott átiratában, *8652.*

CLVII.

Tordán, 1383. mart. 30.

Szentmártoni János és Indali Gál tordavármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy Sauli Tamás a Szentpáli Tamás Székely Ábrahám nevű jobbágyának, kitől az ő Pál nevű lekenczei jobbágya két lovat ellopott s egyéb javait eldugta, igazságot nem szolgáltatott.

Nos Iohannes filius Beke de Zenmarton et Gallus de Indal iudices nobilium de Torda comitatus memorie commendamus, quod cum ad petitionem magistri Thome filii Ladislai de Zenpal unum ex nobis predictum Gallum, quale iudicium qualemve iustitiam Thomas germanus Semiani de Sauli ex parte Pauli filii Fabiani iobagionis sui de Lekenche Albre siculo iobagioni suo faceret, duxissemus destinandum, qui quidem demum ad nos rediens per nos requisitus retulit, quod ipse ad predictum Thomam germanum Semiani personaliter accessisset, Albram siculus contra Paulum prefatum respondisset, quod duos equos suos octo florenos valentes hospitalitate ipsius Pauli subtraxisset et res septuaginta grossos valentes occultasset, ipseque Thomas ex parte prefati sui iobagionis eidem Albre siculo iudicium non impendisset super
1383. premissis. Datum in Torda, in die Concussionis ovorum anno
mart. 30. domini Millesimo CCC. LXXX. tertio.

Eredetije papíron, hátán két kis viaszpecséttel, melyek közül a jobboldali egy kardmarkolatot, a baloldali íjjat s rátéve nyilvesszőt és előtte görbe kardot ábrázol, *jelzet nélkül.*

CLVIII.

Szentimrén, 1384. jan. 13.

János erdélyi alvajda előtt Oroszfáji Istvánné, Anna asszony, Fűzkuthi Antalt a fűzkuti birtokrésznek eladásától vagy zálogbavetésétől, Bethleni Gergelyt pedig annak elfoglalásától eltiltja.

Nos Iohannes vicevoyvoda Transsilvanus memorie commendamus, quod nobilis domina consors Stephani de Oruzfaya Anna vocata in nostram personaliter veniendo presentiam Anthonium filium Iohannis de Fizkuth fratrem suum uterinum a venditione, pignori obligatione et quovismodo alienatione possessionarie portionis ipsorum in dicta Fyzkuth habite, item magistrum Gregorium de Bethlem et alios quoslibet a receptione et se in eandem quoquomodo intromissione facta vel facienda prohibuit et inhibuit contradicendo coram nobis. In cuius prohibitionis evidens testimonium literas nostras eidem domine duximus concedendas. Datum in Sancto Emerico, in octavis Epiphaniarum Domini anno domini M. CCC. LXXX. quarto. 1384. jan. 13.

Eredetije papíron, hátán János alvajda ökörfejet ábrázoló gyűrűspecsétjével, 7077.

CLIX.

(Gyulafehérváron) 1384. jul. 1.

Az erdélyi káptalan előtt a törvényes korú Kissebesi János, miután a néhai Lajos király által birtokai gondozására gyermeksége idejére kinevezett Gyógyi István mester birtokait neki visszaadta, ezeket a Goblin erdélyi püspök beleegyezésével újra a Gyógyi István gondjaira bízza.

Nos capitulum ecclesie Transsilvane significamus tenore presentium quibus expedit universis, quod Iohannes filius Salomonis nobilis de Kyssebus in legitima etate constitutus ab una, parte vero ex altera magister Stephanus filius Luce nobilis de Dyog coram nobis personaliter constituti per eundem Iohannem filium Salomonis propositum et confessum exstitit ministerio vive vocis in hunc modum, quod quia predictus magister Stephanus filius Luce universas possessiones suas et alia bona sua mobilia et immobilia per literatorium

mandatum serenissimi principis domini Lodovici pie recordationis regis Hungarie pluribus annis tempore sue pueritie bene protexisset seu gubernasset et laudabiliter conservasset, ac augmentatas et bene gubernatas sibi resignasset et restituisset, hac consideratione inductus, quod ipse nondum ipsas possessiones suas et alia bona sua propria gubernatione et conservatione protegere et conservare non posset seu nequiret, ob hoc ipsas possessiones suas ubilibet habitas et alia bona quovis nominis vocabulo vocitata vice iterata ex consensu et voluntate venerabilis in Christo patris domini Gobolini dei et apostolice sedis gratia episcopi Transsilvani prelati nostri, eidem magistro Stephano filio Luce commisisset gubernandas, protegendas, tuendas et conservandas, imo commisit et eidem assignavit coram nobis, promittens et sua spontanea voluntate se obligans ipsum magistrum Stephanum vel suos heredes ratione premisse gubernationis et suorum bonorum conservationis nullo unquam tempore molestare et inquietare, vel lites incitare quoquomodo deberet vel niteretur, vigore presentium mediante. Datum in octavis festi Nativitatis
1384. jul. 1. beati Iohannis baptiste, anno domini M. CCC. octuagesimo quarto.

Eredetije hártyán, hátán kerek viaszpecsét nyomaival s oldalt *pro pargameno nostro nil solvit* följegyzéssel, *3918.*

CLX.

(Kolosmonostoron) 1385. maj. 2.

A kolosmonostori convent előtt Fűzkuthi Antal a fűzkuti birtokrésznek őt illető negyed részét 170 arany forintért Pathai Miklósnak zálogba veti.

Nos conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonostra memorie commendamus, quod Anthonius filius Iohannis de Fyzkwth nostri in presentia personaliter constitutus dixit et retulit ministerio vive vocis in hunc modum, quod ipse quartam partem superiorem possessionis portionarie in eadem Fyzkwth habitam cum omnibus utilitatibus suis et pertinentiis universis ad dictam quartam partem portionis possessionarie spectantibus Nicolao filio Dessew de Patha pro centum et septuaginta florenis aureis plene receptis et habitis

ab eodem, ut dixit, pignori obligasset et impignoravit coram nobis, extrahens se a totali dominio proprietario quarte partis possessionis portionarie predicte Fyzkwth usque tempus redemptionis, renunciandoque omni iure, quod actenus habuisset in eadem, ita tamen, ut quandocunque a die datarum presentium eandem quartam partem possessionis sue portionarie Fyzkwth predictis centum et septuaginta florenis aureis ab eodem Nicolao filio Dessew redimere poterit et valuerit, extunc idem Nicolaus filius Dessew prenotatam quartam partem possessionis portionarie Fyzkwth prelibato Anthonio filio Iohannis aut Benedicto fratri suo resignare teneatur dilatione aliquali procul mota, rehabita pecunia sua capitali et solutione facta coram nobis, assumpmens nichilominus idem Anthonius filius Iohannis eundem Nicolaum filium Dessew pretextu predicte quarte partis possessionis portionarie Fyzkwth temporum in processu ab omnibus impedire volentibus propriis suis laboribus et expensis expedire atque defensare cogatur *(igy)*, et in pacifica possessione eiusdem conservare. Datum feria tertia proxima post festum beatorum Philippi et Iacobi apostolorum, anno domini M. CCC. LXXX. quinto. 1385. maj. 2.

Eredetije papíron, hátán kerek viaszpecsét töredékeivel, *7083.*

CLXI.

(Gyulafehérváron) 1385. maj. 7.

Az erdélyi káptalan előtt Bogácsi Salamon s testvérei Dániel és János a küküllővármegyei Kornetelki nevű birtokuk felét Gyógyi Istvánnak, nejének s fiainak Lászlónak és Jánosnak 150 forintért zálogba vetik.

Capitulum ecclesie Transsilvane omnibus Christi fidelibus presens scriptum inspecturis salutem in salutis largitore. Ad universorum notitiam tam presentium quam futurorum harum serie volumus pervenire, quod comite Salomone et Daniele filiis Arnoldi de Bogach suis ac Iohannis fratris ipsorum uterini de eadem in personis, cuius onus et gravamen, si in infra scripta confessione (non) persistere attemptaret, in se assumpmendo ab una, ac magistro Stephano filio Luce nobili de Gyogh pro se ac nobili domina Katherina consorte sua,

sorore vero predictorum Salomonis, Danielis et Iohannis, necnon Ladislao et Iohanne filiis suis de eadem Gyogh parte ab altera coram nobis personaliter constitutis per eosdem Salomonem et Danielem confessum exstitit ministerio vive vocis, quod quia ipsi nunc ad presens tantis sumptibus peconiarum plurimum indigerent, quibus mediantibus rectam partem totalis possessionis Kornthelky vocate, in comitatu de Kykellew existentis, condam per ipsos magnifico viro domino Ladislao vayvode Transsilvano et comiti de Zolnok pro centum et quinquaginta florenis pignori obligatam ab eodem redimere possent et valerent, ob hoc nunc eandem rectam partem totalis possessionis Kornethelky nuncupate cum universis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet in superficie eiusdem existentibus quovis nominis*) vocabulo vocitatis ex consensu et voluntate predicti domini Ladislai vayvode Transsilvani, prout in suis literis per eosdem Salomonem et Danielem nobis exhibitis specialem ad hoc consensum prebentibus nos vidimus contineri, prenotatis magistro Stephano (filio) Luce ac dómine Katherine consorti sue, necnon Ladislao et Iohanni filiis suis similiter pro centum et quinquaginta florenis, florenum quemlibet triginta duobus grossis computando, per eundem magistrum Stephanum filium Luce coram nobis eisdem plene persolutis pignori obligassent, imo obligarunt tali conditione mediante, quod eadem possessionis medietas nunquam in sua estimatione secundum regni consuetudinem fienda et debenda**) ab eodem Stephano filio Luce et domina consorte ac filiis suis supra dictis per eosdem Salomonem, Danielem et Iohannem redimi posset vel valeat, sed quandocunque aliquis ex filiis prenominati Arnoldi supra nominatis eandem medietatem possessionariam ab eisdem magistro Stephano filio Luce ac domina Katherina consorte eiusdem et filiis suis prenominatis totaliter vel in parte ipsam redimere posset, ex(tunc) sepe dicti magister Stephanus filius Luce ac domina coniunx eiusdem et filii sui tantam partem, quantam persolvere possent, rehabita sumpma peconie, eisdem pacifice restituere et resignare

*) Hibásan *nominibus*.

**) Az eredetiben *fiendam et debendam* hibásan.

deberent et tenerentur, hoc etiam declarato, quod si prenominatus magister Stephanus filius Luce interim in superficie terre ipsius possessionarie medietatis sibi impignorate molendinum alibi edificare et de novo construere procuraret, tunc iidem Salomon, Daniel et Iohannes, redempta ipsa totali medietate possessionaria, quantam quantitatem peconie ad laborem et constructionem ipsius molendini idem magister Stephanus filius Luce expenderet, tantam ipsi secundum estimationem condignam prenominato magistro Stephano plenarie persolvere tenerentur; adjicientes etiam, quod quandocunque ipsam medietatem totalem ab eisdem magistro Stephano filio Luce et domina Katherina consorte sua ac filiis suis memoratis ipsi redimerent, tunc ius et portionem possessionariam in sepe dicta possessione Kornethelky appellata habitam nobili domine Katherine relicte condam Georgii filii Elie de Torozko iure nature et regni consuetudine sibi provenire debentem et ad ipsam pertinentem absque omnis litis materia eidem redderent et assignarent et in dominio ac proprietate ipsius possessionarie sue portionis predictam dominam Katherinam et suos successores iidem pacifice conservarent et quiete. Ad que omnia premissa prenominati Salomon et Daniel filii Arnoldi se et memoratum Iohannem fratrem ipsorum uterinum spontanea eorum coram nobis obligarunt voluntate. In cuius rei testimonium perpetuamque firmitatem presentes eisdem literas nostras pendentis et autentici sigilli nostri munimine roboratas duximus concedendum. Datum die dominico proximo post festum Inventionis sancte Crucis, anno domini Millesimo trecentesimo LXXX. quinto, discretis viris Ladislao preposito doctore decretorum, Ladislao cantore, Petro custode et decano canonicis ecclesie nostre predicte existentibus. 1385. maj. 7.

Az erdélyi káptalannak 1428. *in vigilia festi beati Iacobi apostoli* (jul. 24.) . . . *honorabilibus et discretis viris dominis Demetrio preposito, Georgio cantore, Michaele custode, Alexio decano ceterisque canonicis . . . . . existentibus,* a *Simon dictus Gereb inhabitator de Bogach* részére kiadott átiratában, melyet városkeszi Lépes Loránt alvajda a Somkereki Miklós kérésére Szentimrén 1429. *duodecimo die octavarum festi Epiphaniarum Domini* (jan. 24.) papíron újra átír, *8001.*

CLXII.

(Gyulafehérváron) 1386. sept. 20.

Az erdélyi káptalan bizonyítja, hogy Kelneki János ingó javait végrendeletileg Gyógyi Istvánnak hagyományozta.

Capitulum ecclesie Transsilvane omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presens scriptum inspecturis salutem in omnium salvatore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod cum nos ad instantem petitionem nobilis viri Iohannis filii Salomonis de Kelnek discretos viros dominos Ladislaum cantorem et alium Ladislaum socios et concanonicos nostros, coram quibus suum conderet testamentum, duxissemus transmittendos, tandem exinde ad nos reversi concorditer et unanimi voce nobis retulerunt in hunc modum, quod idem Iohannes filius Salomonis licet eger corpore, sanum tamen per omnia habens intellectum et compos sue mentis coram ipsis et aliis nobilibus viris ac dominabus ad hoc specialiter vocatis et rogatis, videlicet Stephano filio Martini de Tathe, Luca nobili de Beld, Stephano filio Luce de Dyog, domina consorte eiusdem, domina Katherina puella sibi subarrata et domino Luca presbytero capellano eorundem nobilium de Dyog, in remedium et salutem anime sue ac parentum suorum inter alias dispositiones et testamentarias ordinationes tale fecisset et condidisset testamentum, quod ipse omnes res suas mobiles et immobiles, videlicet equatias, oves, boves, porcos et quelibet animalia sua,*) necnon omnia vasa sua argentea, scilicet scutellas, urceos, cocliaria, baltea, piccaria ac omnia utensilia domus sue quocunque nomine vocentur, eidem magistro Stephano filio Luce ob amorem specialis proximitatis et beneficiorum per eundem sibi impensorum commisisset et legasset. Datum in vigilia beati Mathei
1386. sept. 20. apostoli et euangeliste, anno domini Millesimo CCC. octoagesimo sexto, honorabilibus et discretis viris Ladislao preposito

*) A hátán megpecsételt példányban némely stylusbeli eltérésen, továbbá a záradékból a kanonokok neveinek kihagyásán kivűl az *animalia sua* és *necnon omnia vasa sua* szavak közt még *terram Zenthgerg vocatam in sede Zeredahel et aliam particulam terre Zyluas vocatam* szavak olvashatók.

doctore decretorum, Ladislao cantore, Petro custode et Petro archidiacono de Clus decano canonicis ecclesie nostre existentibus.

Eredetije hártyán, két példányban, egyik zöld selyemzsinóron függő ovalis alakú, a másik hátára nyomott pecséttel, amannak hátán ugyanazon századi, későbbi *super testamento condam Iohannis filii Salamonis* följegyzéssel, *7856.*

CLXIII.

Szentimrén, 1388. oct. 13.

János erdélyi alvajda Nádasi Péternek Felnádasi János ellen indított perét elhalasztja.

Nos Iohannes vicevoyvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod causam, quam Petrus filius Ladislai de Nadas personaliter astans contra Iohannem filium Nicolai de Felnadas similiter personaliter comparentem, iuxta continentiam aliarum nostrarum literarum prorogatoriarum in octavis Michaelis archangeli proxime preteritis movere habebat coram nobis, de voluntate ambarum partium ipsam causam statu in eo sub forma fiende pacis ad octavas Epiphaniarum Domini proxime affuturas duximus prorogandam. Datum in Sancto Emerico, octavo die termini prenotati anno domini Millesimo CCC. LXXX. octavo.

oct. 6. (1389.) jan. 13. 1388. oct. 13.

Kivül: Pro Petro filio Ladislai de Nadas contra Iohannem filium Nicolai de Felnadas ad octavas Epiphaniarum Domini proxime affuturas prorogatoria.

Eredetije papíron, hátán János alvajda ökörfejes viaszpecsétjével, *jelzet nélkül.*

CLXIV.

Apahidán, 1389. jan. 27.

Iklódi Gergely kolosvármegyei ispán, Henke László és Mérai Bálint szolgabírák bizonyítják, hogy előttök László fia Mihály és István fia Mihály a Borz László fiait Andrásháza elidegenítésétől és bárkit annak elfoglalásától eltiltották.

Nos magister Gregorius filius Beke nobilis de Iklod comes, Ladislaus Henke et Valentinus de Mera iudices nobilium de Clus memorie commendamus, quod accedentes ad nostram presentiam Michaęl filius Ladislai et alter Michael filius Stephani prohibent filios Ladislai Borz dicti a venditione et alienatione, ac manus alienas in possessione(m) Andreashaza vocatam *) et homines alienos intromissione. Datum in Apathyda, feria quarta proxima post festum Conversionis beati Pauli apostoli anno domini M. CCC. LXXX. nono.

1389. jan. 27.

Eredetije papíron, hátán egy meglehetősen ép, halász horgot ábrázoló viaszpecséttel és kettőnek maradványaival, *7194.*

CLXV.

(Leleszen) 1389. febr. 2.

A leleszi convent bizonyítja, hogy a Drágh székely ispán Bustyaháza, Száldobos, Hosszumező, Vajnokháza, Taracz, Kistécső, Nagytécső és Talabor nevű máramarosvármegyei birtokainak határát, a Bubek Imre országbíró parancsára, ellenmondás nélkül megjárta.

Omnibus Christi fidelibus presentibus pariter et futuris presens scriptum inspecturis Dominicus prepositus et conventus ecclesie sancte crucis de Lelez salutem in salutis largitore. Ad universorum notitiam tenore presentium volumus pervenire, quod cum nos visis literis magnifici viri comitis Emerici Bubek, iudicis curie excellentissimi principis domini Sigismundi dei gratia regis Hungarie, per eundem nobis destinatis una cum Georgio filio Ladislai de Egres homine ipsius regie maiestatis literis in eisdem inserto nostrum hominem, videlicet

*) Hibásan *vocate*.

magistrum Gregorium literatum notarium nostrum ad reambulandum quasdam possessiones magnifici viri Dragh comitis siculorum Bustahaza, Zaldobos, Hozyumezeu, Vaynokhaza, Taraz, Kystecheu, Nogytecheu et Talabor vocatas in comitatu Maromorisiensi existentes apud manus eiusdem habitas ac ad distingendas et erigendas metas earundem, petitionibus eiusdem iudicis curie regie obtemperare cupientes ut tenemur, iuxta continentiam earundem literarum dicti iudicis curie regie pro testimonio transmisissemus, demum iidem regius et noster homines ad nos reversi nobis consona voce retulerunt, quod ipsi in festo beatorum Fabiani et Sebastiani martyrum proxime elapso jan. 20. et aliis diebus ad id sufficientibus accessissent ad facies ante dictarum possessionum Bustahaza, Zaldobos, Hozyumezeu, Vaynokhaza, Taraz, Kystecheu, Nogtecheu et Talabor nuncupatarum et ipsas vicinorum et commetaneorum ipsarum universorum legitimis convocationibus factis et eisdem presentibus per earum veras metas et antiquas, novas metas infra declarandas iuxta veteres erigendo reambulassent, reambulatasque cum quibuslibet earum utilitatibus et pertinentiis eidem comiti Dragh et posteritatibus suis universis sicut ius ipsorum reliquissent perpetuo possidendas.

Mete autem, quibus pre allegate possessiones a vicinariis iuribus possessionariis separantur et distinguntur, prout iidem regius et noster homines nobis expresserunt, hoc ordine protenduntur: prima enim meta predicte possessionis Bustahaza incipit a parte orientali de fluvio Tycie, ubi est una meta antiqua terrea, penes quam est alia meta terrea de novo erecta, deinde per magnum spatium in ipso fluvio Tycie infra transeundo pervenit ad quendam locum, ubi fluvius Tycia predictus in duas partes dividitur et terra ipsius possessionis Bustahaza a parte meridionali cum terra ville Vysk appellate vicinatur, et dehinc ipsum fluvium in suo meatu infra transeundo attingit metas possessionis Zaldobos ante dicte et abhinc in eodem fluvio Tycie similiter per magnum spatium eundo exit fluvio de eodem ad quendam locum Lonkas vocatum a parte septemtrionali, ubi sunt due mete terree de novo erecte et ibi terra ipsius possessionis Zaldobos cum terra ville Zeklenche nuncupate vicinatur; abhinc vero ad eandem plagam septem-

trionalem pergendo pervenit ad quandam ripam cuiusdam rivuli, iuxta quam quedam via de predicta villa Zaldobos ad villam Huzth transiens habetur, ubi sunt due nove mete terree et abinde modo simili per magnum spatium directe ad sepe dictam plagam septemtrionalem, in quadam magna silva lutosa pergendo pervenit ad aliam viam ducentem de dicta villa Zaldobos ad predictam villam Zeklenche, ubi ipsam viam saliendo penes eandem est una meta terrea de novo elevata, indeque in dicta magna silva versus eandem plagam septemtrionalem procedendo attingit quendam rivulum Zeklenchepataka nominatum, in cuius ripa a parte meridionali est una meta terrea de novo accumulata, ibique ipsum rivulum pertranseundo et ad sepe dictam plagam septemtrionalem similiter per bonum spatium eundo pervenit ad alium rivulum, in quo contra meatum eiusdem ad partem orientalem progrediendo attingit unam viam ducentem de dicta villa Zaldobos ad villam Karaynokfalua vocatam et ibi terra predicte possessionis Zaldobos cum terra ipsius ville Karaynokfalua vicinatur; abhincque similiter per longum spatium in eodem rivulo ad prefatam plagam orientalem progrediendo et rivulo de eodem exeundo ad partemque septemtrionalem declivo modo pergendo in uno loco est una meta terrea de novo erecta, ibique annectit metas possessionum Vaynokhaza, Vybarfalua et Bereuoy vocatarum, deinde ascendit ad quendam montem Kuzberch nominatum, et dehinc directe ad orientem similiter ad quendam magnum montem Kezberch nuncupatum eundem ascendendo et in cacumine ipsius montis ad ipsam plagam orientalem transeundo in descensu eiusdem montis pervenit ad unum rivulum Zeklenche appellatum et ipsum rivulum saliendo pervenit ad unum magnum montem, ubi dictum montem ascendendo et in cacumine eiusdem ulterius procedendo attingit unam ripam Solyomkeu vocatam, ubi est una meta terrea antiqua, iuxta quam habetur alia nova meta terrea, in quo loco terre predictarum villarum Vaynokhaza, Vybarfalua et Bereuoy vocatarum attingit metas possessionis Talabor ante dicte, abinde vero ad prelibatam plagam orientalem eundo pervenit ad fluvium Talabor et per meatum eiusdem descendendo exit fluvio de eodem, ubi est

una antiqua meta terrea, iuxta quam habetur alia meta terrea de novo erecta, inde cadit ad alium rivulum Vglapataka nominatum, ubi est similiter una meta terrea de novo accumulata et in eodem per modicum spatium directe ad orientem procedendo prosiliret ad plagam meridionalem in quoddam berch et in cacumine eiusdem versus eandem partem meridionalem progrediendo pervenit ad unum montem Kezberch, de quo quidem monte quidam rivuli currerent et exirent et abinde per iam dictam partem meridionalem procedendo declinat ad partem occidentalem, deinde descendit in caput cuiusdam rivuli Sospatak appellati et in eodem rivulo per modicum spatium versus eandem partem occidentalem eundo cadit in predictum fluvium Talabor, in quo revertitur iterato ad plagam meridionalem et per largum spatium currendo intrat ad predictum fluvium Tycie, in quo contra meatum eiusdem ad prefatam plagam orientalem currendo pervenit in priorem locum, unde inceptum fuisset.

Demum vero meta possessionis Taraz predicte incipit a parte orientali iuxta predictum fluvium Tycie, penes quem est una ripa Kewzakadas vocata, ubi unum stagnum habetur a superiori parte cuiusdam loci Monostor vocati et per meatum eiusdem fluvii Tycie per magnum spatium transeundo annectit introitum fluvii Taraz nuncupati, et contra meatum ipsius similiter per magnum spatium versus septemtrionem reflectendo annectit quendam rivulum Malanista vocatum et eundem pertranseundo pervenit ad quandam viam ducentem de villa Taraz predicta ad villam Kryua, ubi sunt ex utraque parte ipsius rivuli due mete terree de novo erecte, quarum una separat possessioni Kryua et alia ville Taraz supra dictis, abhincque in eodem rivulo ad dictam plagam orientalem progrediendo vadit ad unum montem Kezberch vocatum, inde transeundo pervenit ad caput cuiusdam rivuli Kurthuelespataka appellati et in eodem ulterius pergendo reflectitur ad plagam meridionalem, deinde in dicto rivulo per magnum spatium currendo cadit ad predictum stagnum, ubi intrat sub predicta ripa Keuzakadas vocata in ante dictum fluvium Tycie et ibi cursus metalis ipsius possessionis Taraz terminatur.

Post hec autem incipit meta possessionis Hozyumezeu

ante dicte a plaga meridionali de dicto fluvio Tycie, ubi est una meta terrea de novo erecta, inde inter plagas orientalem et meridionalem eundo annectit quendam locum Vaskapu vocatum et abinde ascendendo ad unum montem versus eandem plagam meridionalem annectit caput cuiusdam rivuli Zaruaszou vocati et in cacumine eiusdem montis transeundo reflectitur ad partem orientalem, pervenit ad unum magnum montem, in cacumineque eiusdem attingit quandam viam, que itur de Auas ad superiorem fodinam salium et in ipsa via currendo vadit ad unum campum Zemerkes appellatum, in quo campo sunt due mete terree de novo accumulate, inde in quodam monte Kezberch vocato reflectitur ad plagam occidentalem et per magnum spatium currendo pervenit ad alium magnum montem Zemerkeskeu nuncupatum, abhincque ad septemtrionem reflectendo transit per unum montem, inde annectit quendam rivulum Zwgo vocatum et ipsum rivulum pertranseundo versusque eandem plagam septemtrionalem per bonum spatium in medio quorundam montium pergendo iungit unum campum Belmezeu appellatum et de dicto campo descendendo pervenit ad unum rivulum Kepespataka vocatum et in meatu eiusdem ulterius procedendo reflectitur ad occidentem, in unoque loco de dicto rivulo Kepespataka exit ad prelibatam plagam septemtrionalem, ubi sunt due mete terree de novo erecte, quarum una separat ville Zapancha vocate et alia dicte possessioni Huzyumezeu, abindeque versus dictam plagam septemtrionalem procedendo pervenit ad quendam campum, in quo campo est una meta terrea de novo accumulata, dehinc parum pergendo cadit in predictum fluvium Tycie, ubi in portu eiusdem est una nova meta terrea, indeque contra meatum eiusdem currendo pervenit ad priorem locum, unde prima meta dicte possessionis Huzyumezeu incepta fuisset et ibi cursus metalis eiusdem terminatur.

Extremoque meta predicte possessionis Nagthecheu incipit a parte meridionali de predicto fluvio Tycie, ubi sunt due mete terree de novo erecte, quarum una separat dicte ville Zapancha et alia prefate possessioni Nogtecheu, abhincque ad eandem plagam per bonum spatium eundo annectit quandam viam ducentem de villa Vysk ad predictam villam

Zapancha, ipsamque viam saliendo penes eandem sunt due mete terree de novo accumulate, a quibus quidem metis ad quendam montem ascendendo in cacumineque eiusdem ad sepe dictam plagam meridionalem pergendo annectit alium montem Kezberch nominatum, ubi in cacumine dicti montis sunt due mete terree de novo erecte, inde reflectitur ad partem occidentalem et in cacumine cuiusdam montis inter Maromorisium et Auas existentis per largum spatium procedendo reflectitur ad septemtrionem, ubi in uno loco sunt due mete terree de novo accumulate, abindeque descendit de cacumine unius parvi montis versus dictam plagam septemtrionalem, ubi annectit quandam viam venientem de dicta Vysk iuxta predictum fluvium Tycie existentem, ubi ipsam viam saliendo penes eandem sunt due mete terree de novo erecte, dehinc vero intrat ad predictum fluvium Tycie in introitu cuiusdam rivuli Felsethecheu nominati ex alia parte ipsius fluvii Tycie, scilicet a plaga septemtrionali decurrentis et existentis, ubi attingit possessionis Vrmezew appellate metas, deindeque in eodem fluvio Felsethecheu contra meatum eiusdem supra ad orientem currendo exit de eodem in quendam alium fluvium Mortuspataka vocatum, iuxta quem a parte meridionali est una meta terrea de novo erecta, in quo tandem supra per largum spatium currendo venit ad quendam locum unius pontis super eodem fluvio olim existentis et etiam usque ad quandam magnam viam inibi habitam, in qua quidem via regirat modicum versus septemtrionem et currendo venit ad alium locum unius pontis super fluvio Sarospatak vocato dudum existentis, unde super ipso fluvio Sarospatak directe versus orientem usque ad caput eiusdem currendo circuit quendam locum Zeek nuncupatum et venit ad quandam silvam, de qua exeundo versusque septemtrionalem plagam declivo modo currendo annectit quandam viam, que ducit in possessionem Bedeuhaza vocatam, de qua eundo et ad quendam montem ascendendo in cacumine eiusdem est una meta terrea, deinde tendit ad unam semitam de predicta possessione Talabor ducentem, abindeque versus eandem plagam septemtrionalem currendo iungit caput cuiusdam fluvii Mortospatak vocati et cadit in fluvium Kysmortos

appellatum, contra cuius meatum supra currendo exit in quendam locum Kezberch vocatum, deinde in cacumine eiusdem per bonum spatium versus orientem procedendo attingit locum, ubi duo fluvii Nogtecheu et Kysthecheu vocati simul coniunguntur, ubi cursus metales ante dictarum possessionum terminantur. Retulerunt etiam iidem regius et noster homines, quod tempore reambulationis premissarum possessionum et metarum earundem erectionis nullus contradictor eis apparuisset. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes literas nostras privilegiales pendentis sigilli nostri munimine roboratas alphabetoque intercisas duximus concedendas. Datum in festo Purificationis beate Marie virginis, anno domini M. CCC. octuagesimo nono.

1389. febr. 2.

A leleszi conventnek — ***in quantum propter elacerationem earum in nonnullis locis colligere erat*** — Teleki Sándor, János, Mihály, Ádám, Miklós, László és Sámuel részére 1740. aug. 15-én kelt kiadványában, *8652.* Eredetije hártyán, kék selyem zsinóron függő pecséttel s az oklevél fölhajtásán A., B., C. chirographummal az orsz. lt. *Dl. 7481.*

CLXVI.

Apahidán, 1389. nov. 3.

Györgyfalvi Henke László és Mérai Bálint kolosvármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy István fia Mihály és Csoronk Benedek a köztök bizonyos tolvajság miatt folyt perben kiegyeztek.

Nos Ladislaus Henke dictus nobilis de villa Georgii et Valentinus nobilis de Mera iudices nobilium comitatus de Clus memorie commendamus, quod licet causa latrocinii, que inter Michaelem filium Stephani ab una, parte vero ex altera Benedictum Chorung dictum vertebatur et movebatur, tamen per compositiones et ordinationes multorum proborum virorum nobilium et ignobilium reddiderunt se coram nobis esse concordes et pacifici vigore presentium mediante. Datum in Apathyda, feria quarta proxima post festum Omnium Sanctorum anno domini M. CCC. LXXX. nono.

1389. nov. 3.

Eredetije papíron, melynek hátára nyomott két töredék viaszpecsétje közűl a baloldali egy halász horgot ábrázol, *jelzet nélkül.*

CLXVII.

Barcsán, 1390. jan. 26.

István és Miklós fia János dévai és hátszegi várnagy, továbbá Csanádi István és Harói Demeter (hunyadvármegyei) szolgabírák bizonyítják, hogy Sztrigyi Péter a szolgáját Jakab fia Fábiánt és Lukács fia Jánost egy év tartamára ügyvédeinek vallotta.

Nos Stephanus et Iohannes filius Nicolai castellanus de Dewa et de Hachak et iudices nobilium Stephanus Chanadini et Demetrius de Harow coram nobis et coram tributario nostro astans Petrus filius Strigii personaliter, petens a nobis literam nostram procuratoriam per anni circulum motis vel movendis coram covis iudice hordine in medio nostri iuris in persona sua miserit famulum suum Fabianum filium Iacobi et Iohannem filium Luce, quod in omni termino sive coram ecclesiasticis sive coram tributario nostro astare potest. Datum in Barcha, quarta feria ante festum beate virginis Purificationis anno domini M. CCC. LXXX. decimo *(így)*. 1390. jan. 26.

Hibával teljes eredetije papíron, *jelzet nélkül.*

CLXVIII.

Apahidán, 1390. apr. 27.

Iklódi Gergely kolosvármegyei ispán és szolgabíró társai előtt Andrásházi Mihály szucsáki Ravasz Pétert bizonyos birtokrésznek eladásától s a kolosvári vendégeket annak megvételétől eltiltja.

Nos magister Gregorius filius Beke de Iklod comes, Ladislaus Henke de villa Georgii, Iohannes filius Emerici de Patha iudices nobilium de Clus memorie commendamus, quod veniens in nostram presentiam Michael filius Stephani nobilis de Andreashaza per modum prohibitionis nobis significare curavit, quod Petrus Ravaz dictus nobilis de Zuchak quandam particulam silve . . . . vendet hospitibus de Cluswar . . . . factaque huiusmodi protestatione prohibuit contradicendo et contradixit inhibendo publice et manifeste coram nobis predictum Petrum Rauaz a venditione et predictos hospites de Cluswar ab emptione et quovismodo se intromissione.

1390. apr. 27. Datum in Apathyda, feria quarta proxima post festum beati Georgii martyris anno domini M. CCC. nonagesimo.

Eredetije papíron, szerfelett elmosódott írással, hátán három kevésbbé ép viaszpecséttel, *jelzet nélkül*.

CLXIX.

Apahidán, 1390. jun. 1.

Iklódi Gergely kolosvármegyei ispán, Henke László és Pathai János szolgabírák az Andrásházi Mihály kérésére tartott vizsgálat után bizonyítják, hogy egy birtokrészét szucsáki Ravasz Péter elpusztította, egy másikat pedig 16 forintért a kolosvári vendégeknek eladta.

Nos magister Gregorius filius Beke nobilis de Iklod comes, Ladislaus Henke et Iohannes filius Emerici de Patha iudices nobilium de Clus memorie commendamus, quod veniens in nostram presentiam Michael filius Stephani nobilis de Andreashaza nostrum postulans hominem ad inquisitionem sue veritatis; nos vero unum ex nobis, videlicet predictum Iohannem filium Emerici pro exsequenda veritate transmisissemus, qui demum exinde ad nos rediens nobis requisitus dicit suo modo, quod Petrus Rauaz dictus nobilis de Zuchak quandam particulam possessionariam impignorativam, quam Stephano filio Ladislai impignoraverat, desolasset et uti fecisset ac unam particulam hospitibus de Cluswar pro sedecim*) florenis vendidisset ac sexaginta florenorum dampna ipsi Michaeli filio Stephani intulisset. Datum in Apathyda, feria quarta ante festum Corporis Christi anno domini M. CCC. nonagesimo.

1390. jun. 1.

Eredetije papíron, hátán három viaszpecsét közül a jobboldali egy halász horgot ábrázol, *jelzet nélkül*.

*) A *pro sedecim* kétszer írva.

CLXX.

(Leleszen) 1390. jun. 23.

A leleszi convent bizonyítja, hogy Zsigmond király parancsára a Balk vajda és Drág ispánok máramarosvármegyei Iza nevű birtokának határát megjárta.

Omnibus Christi fidelibus presentibus pariter et futuris presens scriptum inspecturis Dominicus prepositus et conventus ecclesie sancte crucis de Lelez salutem in salutis largitore. Ad universorum notitiam tenore presentium volumus pervenire, quod cum nos honore quo decuit receptis literis serenissimi principis domini Sigismundi dei gratia regis Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. marchionisque Brandeburgensis etc. per eundem dominum regem nobis destinatis una cum Laurentio filio Abrae de Gyakfalua homine ipsius regie maiestatis literis in eisdem nominatim inserto unum ex nobis, videlicet fratrem Iohannem custodem ecclesie nostre ad reambulandum quandam possessionem magistrorum Balk voyvode et Drag comitum Maromorosiensium Iza appellatam, in dicto comitatu Maromorosiensi apud manus eorundem habitam ac ad distingendas et erigendas metas eiusdem mandatis ipsius domini regis obedire cupientes ut tenemur, iuxta continentiam earundem literarum pro testimonio destinassemus, demum iidem regius et noster homines ad nos reversi nobis consona voce retulerunt, quod ipsi secundo die festi Corporis Christi jun. 3. de novo elapsi accessissent ad faciem ante dicte possessionis Iza nuncupate, et ipsam vicinorum et commetaneorum eiusdem universorum legitimis convocationibus factis et eisdem presentibus per eiusdem veras metas et antiquas, novas metas infra declaratas iuxta veteres in locis necessariis erigendo reambulassent, reambulatamque et ab aliorum iuribus possessionariis modo infra declarato metaliter separatam et distinctam prefatis magistris Balk et Drag reliquissent perpetuo possidendam, nemine contradictore eis inibi apparente.

Mete autem, quibus ipsa possessio Iza nominata a vicinariis iuribus possessionariis separaretur et distingeretur, prout iidem regius et noster homines nobis expresserunt, hoc ordine

protenduntur : quod prima meta incipit a parte septemtrionali in rivulo Warpataka appellato, ubi penes ipsum rivulum est una nova meta terrea de novo erecta, de qua versus orientem currendo annectit fluvium Feketeiza vocatum, quem persaliendo iungit metam terream iuxta ipsum fluvium de novo erectam, unde eandem plagam orientalem servando vadit ad unum holm pro meta deputatum, abhinc ad eandem plagam orientalem per quoddam ligeth currendo annectit similiter unum holm modo prehabito pro meta consignatum, unde per quandam terram Mochar dictam eandem partem orientalem tenendo vadit ad unam stratam publicam, que ducit ad Huzthokna, penes quam est meta terrea de novo erecta, de qua currit ad campum Jakomezey appellatum, ubi habetur meta terrea de novo accumulata, a qua ad aquilonem eundo iungit rivulum Sosuiz, de quo ascendit ad Kuzberch, unde declivo modo descendit ad vallem Kerekuelg, ubi est nova meta terrea, abhinc reflectitur versus occidentem et vadit ad locum, ubi rivulus Almaspatak nominatus cadit in fluvium Iza nuncupatum, unde in ipso rivulo Almaspatak contra meatum eiusdem currit ad montem Kezberch vocatum, in cuius vertice habetur meta terrea de novo erecta, a qua versus occidentem eundo annectit caput pretacti rivuli Warpataka, in quo vadit ad priorem metam et ibi mete dicte possessionis Iza terminantur. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem presentes literas nostras privilegiales ordine alphabeti intercisas pendentis sigilli nostri munimine duximus roboratas. Datum in vigilia festi Nativitatis beati Iohannis baptiste, anno domini M. CCC. nonagesimo.

1390. jun. 23.

A leleszi conventnek 1740. aug. 15-én Teleki Sándor, János, Mihály, Ádám, Miklós, László és Sámuel részére kelt kiadványában, *8652.* Eredetije hártyán, felhajtásán A., B., C. chirographummal az orsz. lt. *Dl. 7620.*, továbbá Zsigmond királynak 1390. *duodecimo kalendas Augusti* (jul. 21.) Drág mester és testvére Balk máramarosvármegyei ispánok kértére hártyán kiadott átiratában u. o. *Dl. 7622.*

CLXXI.

Apahidán, 1390. jul. 13.

Pathai János és györgyfalvi Henke László kolosvármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy Tuzsoni Miklós egy Zordon János nevű jobbágya részéről szentpéteri Székely Istvánnak igazságot nem szolgáltatott.

Nos Iohannes filius Emerici de Patha et Ladislaus Henke nobilis de Georgfalua iudices nobilium comitatus de Clus memorie commendamus, quod veniens in nostram presentiam Stephanus Zekul de Zenthpeter nostrum postulans hominem ad inquisitionem sue veritatis, nos vero unum ex nobis, videlicet predictum Ladislaum Henke ad ea, que coram ipso fieri deberet, misissemus, qui demum exinde ad nos rediens et per nos requisitus nobis dixit suo modo, quod Nicolaus filius Laurentii nobilis de Thuson ex parte Iohannis Zordon dicti predicto Stephano Zekul nullum iudicium regni consuetudinis fecisset et intulisset. Datum in Apathyda, feria quarta, in festo beate Margarethe anno domini M. CCC. nonagesimo. 1390. jul. 13.

Eredetije papíron, hátán két töredék viaszpecséttel, *7122.*

CLXXII.

Gyalúban, 1390. sept. 25.

Péter erdélyi püspök Andrásházi Mihály panaszára Beke fia Gergely kolosvármegyei ispánt, Pathai János és Henke László szolgabírákat az egyházat érdeklő ügyekben való bíráskodástól eltiltja.

Petrus dei et apostolice sedis gratia episcopus Transsilvanus maiestatis regie secretarius cancellarius nobilibus viris, Gregorio filio Bekke comiti de Colus ac Iohanni filio Em(e)rici de Patha, ac Ladizlao Henke vocato de villa Georgii iudicibus parochialibus salutem ac paternam benedictionem. Ad nostram accedens presentiam nobilis vir Michael filius Stephani de Andreashaz nobis exponere curavit, quomodo de iudicio cuiusdam missalis et indumenti sacerdotalis cuidam ecclesie rite pertinentis vos intromisissetis. Cum tamen iuxta canonicas sanctiones ad forum nostri iudicii huiusmodi negotium dinoscitur pertinere, idcirco amicitiam vestram requiri-

mus et hortamur seriose, quatenus a talibus ecclesiasticis abstineatis iudiciis, quoniam onus huiusmodi iudiciorum ad nos spectare rationabiliter videtur et deinceps vos de talibus non intromittatis, alioquin pro tali iniuria et usurpatione nostrorum iudiciorum per vos factis oporteret nos per censuram ecclesiasticam procedere, et de remedio opportuno providere.

1390. sept. 25. Datum in Gylaw, dominica proxima ante festum beati Michaelis archangeli anno domini M. CCC. nonagesimo.

Eredetije papíron, alján elmázolt keresztalakra veres viaszba nyomott pecséttel, melynek közepét egy *K* betü foglalja el s köriratából a SIGILLUM · SEC még határozottan kivehető, *8054.*

6. Péter erdélyi püspök pecsétje.

Nincs benne kétség — királyi titkos pecséttel van dolgunk. Kérdés: kinek a pecsétje? Mit jelent rajta a *K* betü? Miképpen magyarázható meg annak a titkos kanczellártól való használata? Holott arra nézve, hogy az Árpád- és Anjou-házbeli királyok korában a királyi család tagjain kivül bármily rangú és rendű ember vagy testület — az egy Esztergom városát kivéve — titkos pecsétet használt volna, minden bizonyság nélkül szükölködünk.

Ismerjük Róbert Károlynak titkos gyűrűspecsétjét, közepén a *K* betüvel, melynek köriratából a CRE szótag — azaz a SECRETVM töredéke — még kibetüzhető. (Orsz. ltár *Dl. 3488., 2890., 3228., 3363.)* Igen azt a szintén titkos *K* betűs gyűrűspecsétet, melylyel Erzsébet özvegy királyné 1368-ban és 1369-ben több oklevelét megerősíti. Ennek a *K* betüt egészen övező SIGILLUM SECRETUM körirata is olvasható. *(Dl. 5675., 5670., 5730., 5669., 5671.)* E két kerek pecsét nagyságra különbözik egymástól, bár csekély az eltérés közöttük. A Péter titkos kanczellár használta pecsét hosszukás hatszög; nagyságra is felülmulja amazokat. Nagy Lajosnak két, köriratában is *secretum*nak nevezett pecsétje ismeretes. Az egyik 1352-ben *(Magyar* dipl. eml. az Anjou-korból II. 433.), a másik 1358-ban merül föl először *(U. o.* 529.) s ezzel még 1379-ben is találkozunk. *(Dl. 28,096.)* Mária és Zsigmond a *secretum* kifejezést semminemű pecsétjök köriratában nem használják már. Csak az oklevélben emeli ki Zsigmond mindannyiszor az 1387—1396. közt használt s a nikápolyi harczon elveszett + S · SIGISMVNDI · REGIS · HVNGARIE · ET · CETER köriratú pecsétjének titkos jellegét. *(Dl. 7315., 8170.* sat.*)* Az, hogy László császmai prépost és

Nagy Lajos titkos kanczellárja, mikor a király udvarában van, mindig egy + S · LODOVICI DEI GRATIA REGIS HUNGARIE köriratú, kicsucsosodó paizsában jobbról négy pólyát, balról liliomokat ábrázoló 5 cm. nagy kerek pecsétet függeszt vagy üt reá az általa kiadott oklevelekre s azt *pendentis sigilli nostri* vagy *pendentis sigilli regii, quo pretextu dicti honoris nostri, scilicet comitatus capelle regie utimur* mondja *(Dl. 4294., 4562., 4660., 4406.* sat.) — kizárja, hogy a titkos kanczellár rendes körülmények között *secretum* köriratú pecséttel pecsételte volna meg okleveleit.

A *K* betüt a *cancellariá*ra vonatkoztatni sem lehet, mert ekkor is a kor írásmódjának megfelelőleg a *K* helyett *C*-nek kell vala állania. A Péter titkos kanczellár *Knol* vezeték nevének kezdőbetüjére sem gondolhatunk *(Dl. 7480., 7597.)*, mert a vezetéknevek később válnak általános keletüvé. De ha elfogadnók is ezt, még akkor is kérdésnek marad az Erzsébet királyné használta *K* betűs pecsét eredete.

Az elmondottak után azt gondolom, hogy a *K* betüben a Róbert Károly tömérdek oklevélből ismert *Karolus* neve rejlik. Így a reá való kegyeletes emlékezés symbolicus kifejezője lehet az az időnként megváltoztatott nagyságú és alakú titkos pecsét, mely talán már az Anjou-korban, a Zsigmond uralkodása elején pedig biztosan — legalább oklevelünk datuma erre mutat — a királyi udvartól távol levő titkos kanczellárnak rendelkezésére állott.

CLXXIII.

(Kolosmonostoron) 1391. mart. 5.

A kolosmonostori convent előtt Darabos János és Miklós Kethelendnek Korpádi János és Lászlótól való pusztítása ellen tiltakoznak.

Nos conventus monasterii beate virginis de Clusmonostra memorie commendamus, quod accedentes in nostram presentiam Iohannes et Nicolaus Darabas dicti de Suk per modum protestationis nobis significare curarunt, quod Iohannes et Ladislaus de Korpadh quandam possessionem ipsorum Kethelend appellatam, in comitatu de Clus situatam, potentia ipsorum mediante desolari fecissent et nunc desolari facerent incessanter in grande preiudicium ipsorum et dampnum valde magnum; super quo literas nostras protestatorias pro se se petierunt emanari, quas nos concessimus communi iustitia mediante. Datum in dominica Letare, anno domini M. CCC. nonagesimo primo. 1391. mart. 5.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét nyomaival, *7074*.

CLXXIV.

Tordán, 1391. apr. 17.

László erdélyi vajda bizonyítja, hogy libercsei Tompos János hitelező és Fűzkuthi Antal adós az adósság megfizetésére nézve a tordai gyűlésen egyességre léptek.

Nos Ladizlaus voyvoda Transsilvanus et comes de Zolnuk memorie commendamus, quod Iohanne dicto Tompus de Liberche personaliter ab una, ab alia vero Stephano de Orozfa et Anthonio de Fizkuth a tertia partibus similiter personaliter coram nobis constitutis, per eosdem confessum exstitit oraculo vive vocis ipsorum in hunc modum, quod idem Stephanus de Orozfa pro quibusdam debitis et excessibus Anthonii filii Iohannis de Fizkuth, ratione quorum idem Iohannes Tompus in congregatione nostra generali universitati nobilium et alterius cuiusvis status et conditionis hominum dicte partis Transapr. 2. silvane octavo die festi Pasce Domini Torde celebrata litem movere intendisset, idem Anthonius filius Iohannis de Fizkuth sex boves, quemlibet eorum sex florenos valentem, in octavis maj. 21. festi Penthecostes proxime venturis in dicta villa Orozfaya coram uno ex iudicibus nobilium comitatus de Colus per partes illuc adducendo dicto Iohanni Tompus dare et solvere assumpsisset et assumpsit coram nobis, tali modo per ipsum Anthonium assumpto, quod si ipse prescriptos sex boves eidem Iohanni Tompus premissi valoris, vel pro quolibet eorum sex florenos promptos termino in prefixo predicto Iohanni Tompus dare et solvere non curaret, tunc idem Stephanus de Orozfaya in possessione ipsius Anthonii auctoritate nostra sibi in hac parte commissa omnimodam recipere satisfactionem teneatur; ad quod se idem Anthonius sponte obligavit coram nobis testimonio presentium mediante. Datum sedecimo die 1391. congregationis nostre predicte, in loco memorato, anno domini apr. 17. M. CCC. nonagesimo primo.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét nyomaival s *nota: non solvit* följegyzéssel, *7152.*

CLXXV.

Hunyadon, 1391. apr. 29.

László erdélyi vajda László alvajdának és más tisztjeinek megparancsolja, hogy a tordai gyűlésen proscribált Székely Istvánnak és Györgynek a Bolgár Miklós birtokaira menekült jobbágyait háborgatni ne merészeljék.

Ladizlaus vayvoda Transsilvanus et comes de Zolnuk dilectis nobis magistro Ladizlauo *(igy)* vicevayvode nostro, necnon ceteris nostris familiaribus dilectionem cum salute. Referente nobis nobili viro Nicolao Bolgar dicto de Tuson percepimus, quod nonnulli iobagiones Stephani et Georgii Zekel dictorum nobilium de Zenthpeter nuper in congregatione generali universitati nobilium dicte partis Transsilvane per nos Torde celebrata proscriptorum ad possessiones eiusdem se transtulissent moraturos, petens nos debita cum instantia idem Nicolaus, necnon magnificus vir dominus Ladizlaus filius Petri comes Temesiensis, quatenus iobagiones dictorum proscriptorum in possessionibus prefati Nicolai nunc residentes per quospiam ad nos spectantes impedire aut molestare non permitteremus, sed eosdem in possessionibus suis, in quibus resident, pacifice et quiete morari atque frui permitti faceremus. Volentes itaque eorum petitionibus adherere dilectioni vestre seriose mandamus per presentes, ut dictos iobagiones dictorum proscriptorum ad nullius instantiam, quousque in possessionibus predicti Nicolai permanserint, impedire, aggravare nullatenus aut aggravari facere presumpmatis, et aliud sub incursu nostre indignationis non facturi. Datum in Hunad, sabbato proximo ante festum beatorum Philippi et Iacobi apostolorum anno domini M. CCC. nonagesimo primo. 1391. apr. 29.

Eredetije papíron, alján viaszpecséttel, paizsában a Tomaj nemzetség griffmadarával s + S · LADI · VAI[VODE · TR]AN[SIL]VAI körirattal, *jelzet nélkül.* V. ö. László vajdának nagyobb pecsétjével az orsz. lt. *Dl. 7683.* Megjelent *Csánki* D., A m. kir. orsz. ltár diplom. osztályában őrzött pecsétek mutatója IV. t. 14.

7. László vajda pecsétje.

CLXXVI.

(Kolosmonostoron) 1391. dec. 20.

A kolosmonostori convent jelenti László erdélyi alvajdának, hogy előtte egyfelől Világosberki István, másfelől Somkereki János, Antal, László, másik László és Nemegyei János birtokaiknak megosztását bizonyos feltétel alatt elhalasztották.

Nobili viro magistro Ladislao vicevoyvode Transsilvano, amico eorum honorando conventus monasterii beate virginis de Clusmonostra amicitiam paratam sumpmo cum honore. Noveritis, literas vestras nos in hec verba recepisse:

Dominis et amicis suis honorandis, conventui de Clusmonostra Ladislaus vicevoyvoda Transsilvanus amicitiam paratam debito cum honore. Dicitur nobis in persona Stephani filii Beche de Vilagusberek, quod ipse una cum Iohanne ac Anthonio filiis Nicolai, Ladislao filio Ladislai et altero Ladislao filio Gelethii de Somkerek, et Iohanne filio Michaelis de Nemege in universis possessionibus et possessionariis iuribus equalem divisionem vellet celebrare. Super quo vestram diligenter requirimus amicitiam presentibus diligenter,*) quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Nicolaus filius Cozme de Zylagtew vel Lewstasius de eadem, aut Petrus de Budak sin Abraham de Peterhaza aliis absentibus homo noster, vicinis et commetaneis universarum possessionum et portionum possessionariarum eorundem nobilium convocatis et presentibus accedendo, eandem rectam et equalem divisionem de eisdem possessionibus et possessionariis iuribus memoratorum nobilium eidem Stephano iure sibi congruentem petat verbo nostro, qui si dederint, bene quidem, alioquin citet eosdem Iohannem ac Anthonium filios Nicolai, Ladislaum filium Ladislai et alterum Ladislaum filium Gelethii, necnon Iohannem filium Michaelis contra Stephanum filium Beche prenotatum rationem super premissis reddituros; et post hec ipsarum possessionum et iurium possessionariorum divisionis seriem vel nomina ipsam divisionem**) facere recusantium, terminoque assignato, ut

*) Így, kétszer írva.

**) Az eredetiben *ipsarum divisionum* hibásan.

fuerit expediens, nobis amicabiliter rescribatis. Datum Torde, octavo die octavarum festi Omnium Sanctorum anno domini M. CCC. nonagesimo primo. 1391. nov. 15.

Nos igitur iustis et legitimis petitionibus vestris annuentes ut tenemur, una cum prelibato Nicolao filio Cozme homine vestro nostrum hominem, videlicet fratrem Lucasium presbyterum, socium nostrum conventualem pro testimonio transmisimus fidedignum, qui demum ad nos reversi nobis concorditer retulerunt eo modo per nos requisiti, quod ipsi feria secunda proxima ante Nativitatem Domini pariter accedendo, ante dicto magistro Stephano filio Beche a Iohanne et Anthonio filiis Nicolai, Ladislao filio Ladislai, altero Ladislao filio Geleth ac Iohanne filio Michaelis divisionem petiissent congruentem et partes protunc taliter concordassent, ut ipsam divisionem in dominicam Septuagesimam prorogassent, ita tamen, ut tam actor quam in causam attracti homines voyvodales et testimonia nostra ducere deberent ac una partium quatuor homines et reliqua similiter quatuor probos et nobiles viros per partes electos convocarent, et quidquid iidem octo probi et nobiles viri per partes electi coram testimoniis nostris et voyvodalibus *) hominibus in omnibus factis universarum possessionum ipsorum et portionum possessionariarum ubilibet habitarum divisionabiliter decreverint, ambe partes tenerentur acceptare, et si qua partium ipsam ordinationem non acceptaret, extunc parti ipsam acceptanti centum marcis denariorum et iudici viginti marcis denariorum convinceretur eo facto; ad quod se partes predicte coram ipsis spontanea obligassent voluntate. Datum tertio die diei termini prenotati, anno domini supra dicto.

dec. 18.

(1392.) febr. 11.

1391. dec. 20.

Eredetije papíron, hátán pecsét maradványaival, *8004*.

*) Hibásan *voyvodalis*.

CLXXVII.

Tordán, 1392. jan. 22.

Csányi János és Szentmártoni Miklós tordavármegyei szolgabírák jelentik László erdélyi alvajdának, hogy parancsára dátosi Bolgár Miklősnak Bogáthi Györgygyel szemben való adóssága s ebből kifolyólag a Bogáthi Györgytől Bolgár Miklósnak okozott kár felett vizsgálatot tartottak.

Nobili viro magistro Ladislao vicevoyvode Transsilvano, amico eorum honorando Iohannes filius Torde de Chan et Nicolaus filius Pauli de Zenmarthon iudices nobilium comitatus de Torda amicitiam paratam debito cum honore. Noveritis, nos literas vestras in hec verba recepisse:

Ladislaus vicevoyvoda Transsilvanus sibi dilectis iudicibus nobilium comitatus de Torda debitam reverentiam cum salute. Dicit nobis Nicolaus dictus Bolgar de Dathus, quod ipse sedecim florenos, quibus Georgio de Bogath debitus exstitisset, quos quidem sedecim florenos ipsi Georgio in prompta pecunia solvere curasset, sed ipsum solum tempore solutionis personaliter reperiri non potuisset et easdem pecunias Stephanus frater ipsius Georgii ad se recipiendo se obligasset, ut eidem Georgio fratri suo easdem persolveret; demum quia idem Georgius exactor byrsagiorum ad possessiones suas Dathus predictam et Lekenche vocatas ducendo etiam ipsas satisfacere perfaciendo *(így)* penitus et per omnia... fecisset,*) per quod factum idem Stephanus centum florenorum dampna sibi intulisset in preiudicium suum valde magnum. Super quo vestram requirimus amicitiam presentibus diligenter, quatenus unum vel duos ex vobis transmittatis, ab omnibus, quibus incumbit, meram et integram de premissis experiatur veritatem, quam tandem nobis suo modo rescribatis. Datum
1392. jan. 13. Torde, in octavis festi Epiphaniarum Domini anno eiusdem M. CCC. nonagesimo secundo.

Nos enim petitionibus vestris obedire cupientes unum ex nobis, videlicet predictum Iohannem filium Torde transmisimus ad infra scriptam inquisitionem faciendam, qui demum

*) A kipontozott helyen egy szó az olvashatlanságig és a *fecisset* is kitörölve.

ad nos reversus nobis dixit isto modo, quod ipse ab omnibus, quibus decuisset, videlicet nobilibus et aliis communibus hominibus talem de premissis rescire potuisset veritatem, quod omnia premissa et quevis premissorum singula modo premisso, ut premittitur, per prefatum Stephanum fuissent illata pariter et perpetrata. Datum Torde, feria secunda, videlicet in festo beati Vincentii martyris anno domini quo supra. 1392. jan. 22.

Eredetije papíron, hátán két gyűrűspecsét helyével, *jelzet nélkül.*

CLXXVIII.

(Kolosmonostoron) 1392. febr. 22.

A kolosmonostori convent jelenti László erdélyi alvajdának, hogy Világosberki István a két Somkereki Lászlóval, Jánossal, továbbá Nemegyei Jánossal, végre Somkereki Antallal és Mártonnal a belsőszolnokvármegyei Somkerek, Világosberk, Alsó- és Felső-Nemegye, Német, Prozlop, Lucska, Magasmart, Kacs, Alsó- és Felső-Brettye, Egres, Udvarhely és Csépán birtokán s ezek tartozékain megosztozott.

Conventus monasterii beate virginis de Clusmonostra memorie commendamus tenore presentium significantes quibus expedit universis, quod nos literas nobilis viri magistri Ladislai vicevoyvode Transsilvani recepimus in hec verba:

Religiosis viris, conventui de Clusmonostra, amicis suis honorandis Ladislaus vicevoyvoda Transsilvanus amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in persona Stephani filii Beche de Vilagusberk, quod ipse in dominica Septuagesima una cum fratribus suis, videlicet Ladislao filio Geleth et altero Ladislao filio Ladislai de Somkerek, ac Iohanne filio Nicolai de eadem et Iohanne filio Michaelis de Nemege, necnon Anthonio filio Nicolai et Martino filio Andree de dicta Somkerek, iuxta continentiam literarum vestrarum obligatoriarum novam divisionem celebrare vellet congruentem. Super quo vestram requirimus amicitiam presentibus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Nicolaus filius Cosme de Zylagtew aut Lewstasius de eadem, vel Abraham de Petherhaza seu Stephanus crispus de Gyrolth aliis absentibus homo noster vicinis et comme- febr. 11.

taneis suis universis inibi legitime convocando et presentibus accedendo a prefatis fratribus suis divisionem petat verbo nostro, qui si dederint, bene quidem, alioquin citet ipsos contra prefatum Stephanum filium Beche nostram in presentiam ad terminum competentem rationem non dationis ipsorum reddituros; et post hec diem et locum ipsius citationis cum nominibus citatorum, terminoque assignato nobis amicabiliter
1392. rescribatis. Datum Torde, in octavis festi Epiphaniarum Domini
jan. 13. anno eiusdem M. CCC. nonagesimo secundo.

Nos enim iustis et legitimis petitionibus ipsius magistri Ladislai vicevoyvode Transsilvani annuentes una cum memorato Stephano crispo de Gyrolth homine eiusdem nostrum hominem, videlicet fratrem Anthonium presbyterum socium nostrum conventualem pro testimonio transmisimus fidedignum, qui demum exinde ad nos reversi nobis consona voce retulerunt eo modo per nos requisiti, quod ipsi in predicta
febr. 11. dominica Septuagesima vicinis et commetaneis suis universis legitime convocatis pariter accedendo, inter prefatum Stephanum filium Beche de Vilagusberk ab una, item Iohannem filium Michaelis de Nemege ac Ladislaum filium Gelethii et alterum Ladislaum filium Ladislai, Iohannem filium Nicolai, Martinum filium Andree et Anthonium filium Nicolai nobilium *) de dicta Somkerek parte ab altera et coram ipsis in omnibus possessionibus dictorum nobilium de Somkerek, videlicet in dicta Somkerek, Vilagusberk, Nemege inferiori et Nemege superiori, Nemeth, Prozlop, Luchka, Magasmorth, Kach, Alsovbrethe, Egrus, Vduarhel, Felsewbrethe et Chepan vocatis,**) in comitatu de Zonuk interiori existentibus habitis***) talem divisionem usualem et irrevocabilem dicte partes procurassent inter se et celebrassent, quod omnes memoratas possessiones in tres dividissent partes rectas et equales, quarum trium partium una Stephano filio Beche evenisset, secunda pars vero Iohanni filio Michaelis de Nemege cedisset, tertia pars enim Ladislao filio Geleth et altero Ladislao filio Ladislai et Iohanni filio Nicolai cum aliis fratribus ipsorum patruelibus, quibuslibet

*) Így, helyesen *nobiles* lenne.

**) Az eredetiben *vocatarum* hibásan.

***) Hibásan *existentium habitarum* az eredetiben.

partibus cum omnibus utilitatibus et pertinentiis universis pacifice et quiete possidenda, videlicet terris arabilibus, silvis, nemoribus, alpibus, aquis, piscinis, molendinis, pratis et fenetis cultis et incultis in omnibus possessionibus ipsorum habitis. Item Iohannem filium Nicolai in domo et fundo curie sue in dicta Somkerek habito pacifice relinquissent, et ratione huiusmodi fundi curie tante longitudinis et latitudinis, sicut resideret predicta fundus seu domus Iohannis, in dicta Somkerek duo loca sessionalia mensurando, unum Stephano filio Beche filii Geleth et alium Iohanni filio Michaelis relinquissent, insuper fundum seu curiam Iohannis filii Michaelis in Nemege eidem pacifice et quiete possidere relinquendo, similiter et Stephano filio Beche in Vilagusberk domum suam et curiam possidere dimittendo; insulam vero in Somkerek existentem habitam similiter in tres dividissent partes, superior Ladislao filio Ladislai cum suis fratribus condivisionalibus cedisset, inferior vero pars Stephano filio Beche devenisset, in medio autem Iohanni filio Michaelis succedisset, quibuslibet partibus pacifice tenere et possidere cum utilitatibus. Insuper quilibet ipsorum in aquis ubilibet in possessionibus eorum decurrentibus molendinum novum edificandi et construendi liberam haberet facultatem, et hoc tali modo, quod clausuram ipsorum molendinorum alium molendinum antiquum et in antea constructum impedire vel torrentari non possit; hoc etiam declarato, quod quilibet ipsorum in omnibus possessionibus eorum in locis desertis, aut in campis vel in alio loco sessionali sessiones construere, iobagiones desuper descendi et possessiones eorum augmentari, ubicunque necesse fieret, facere liberam haberet facultatem, hoc non pretermisso, quod terras arabiles ac alia usibilia et utilia predictarum possessionum ipsorum in quolibet anno sortive inter se percipere, similiter et molendini lucra. Item literalia instrumenta ipsorum divisionabilia, si que habuissent in antea facto in premisso confecta, vana, cassa et friola, ac viribus caritura,*) exhibitoribusque eorundem nocitura**) relinquendo, hoc similiter declarato,

*) Az eredetiben *vanas, cassas et friolas, ac viribus carituras* hibásan.

**) Az eredetiben *nocituras* hibásan.

quod molendina non in pristino, sed in novo loco edificare deberent, tali vinculo moderaminis inter partes in premissis imposito, quod si qua partium predictam divisionem in toto vel in parte infringere vel reiterare niteretur, tunc talis pars contra partem alteram ipsam divisionem sufferentem in centum marcis, iudici vero in viginti marcis convinceretur eo facto; ad quod se partes predicte coram ipsis spontanea obligassent voluntate. In cuius rei testimonium perpetuamque firmitatem literas nostras privilegiales pendentis et autentici sigilli nostri munimine roboratas partibus predictis duximus concedendas communi iustitia suadente. Datum duodecimo

1392. febr. 22. die termini prenotati, anno domini supra dicto.

Eredetije hártyán, zöld selyem zsinóron függő pecsét töredékével, *7759.*

CLXXIX.

Deésen, 1392. maj. 1.

Dengelegi István és Némai Mihály belsőszolnokvármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy az Imre fia János németi tisztje és jobbágyai özvegy Császári Györgynének bírság fejében elvett három éves tulkát igéretök daczára sem fizették meg.

Stephanus de Dengeleg, Michael filius Pethew de Nema iudices nobilium comitatus de Zulnuk interiori damus pro memoria, (quod) officialis Iohannis filii Emerici et universi populi de Nempty coram nobis taliter assumpserunt, ut unum bovem triennem, quem a domina relicta Georgii Chasary dicti reciperassent *(igy)* pro byrsagiis, eidem domine resolverent et nunquam solverunt. Datum in Dees, feria quarta

1392. maj. 1. proxima*) post festum beati Georgii martyris anno domini M. CCC. nonagesimo secundo.

Eredetije papíron, hátán két viaszpecsét töredékeivel, *jelzet nélkül.*

---

*) Kétszer írva.

CLXXX.

Gyulán, (1392. körül) jul. 24.

László erdélyi vajda özvegyének levele andrásházi Darabos Mihályhoz, melyben kéri, hogy tartozását fiának szent Mihály napja körül leendő házassága miatt Mindenszentek napján fizethesse meg.

Domina relicta condam Ladislai vayvode.*)
Salutem cum dilectione.

Vestre nobilitati harum serie intimamus, prout nos in foris nuptiarum filii nostri circa festum beati Michaelis archangeli nunc venturum habendarum undique magnam habeamus expeditionem tam in expensis, quam in aliis, vestram igitur presentibus requirimus nobilitatem diligenter, quatinus ipsam pecuniariam solutionem, qua vobis in proximo solvere teneremur, ad festum Omnium Sanctorum proxime venturum causa nostri differre velitis, scientes enim, quod nos vobis, uti vestre constiterit voluntati, tam equis quam pecuniis in ipso termino prelibato omnibus occasione et cautela relegatis in prompto persolvemus. Datum in Gywla, in vigilia beati Iacobi apostoli.

sept. 29.

nov. 1.

jul. 24.

Kivül: Nobili viro et honesto magistro Michaeli Darabos de Andrashaza, amico nostro dilecto.

Eredetije papíron, záró pecsét maradványával, *7134.*

CLXXXI.

Deésen, 1392. aug. 14.

Márk fia László belsőszolnokvármegyei ispán, Kozma fia Miklós és Pető fia István szolgabírák bizonyítják, hogy a János néhai nádor fiának, Simonnak tisztje a Dezső fia Miklós két alsóbogáti oláh jobbágya által elkövetett tolvajság ügyében alparéti Fahídi Istvánnak nem szolgáltatott igazságot.

Nos Ladislaus filius Marci comes, Nicolaus filius Cozme, Stephanus filius Pethew iudices nobilium comitatus Zolnok

*) 1391. aug. 6-án még László az erdélyi vajda. (Orsz. lt. *Dl. 30,744.),* 1392. apr. 25-én már Bebek Imre. *(Dl. 31,114.)*

interiori(s) memorie commendamus, quod Stephanus filius Pethew iudex nobilium comitatus Zolnuk interiori(s) coram nobis confessus est isto modo, quod dum ipse propter maiorem et communem iustitiam cum officiali Nicolai filii Deessew ad Alpreth ivisset, ut iudicium ex parte Stephani Fahydy de Alpreth pro latrocinatione duorum olahorum de Alsobogat, iobagionum predicti Nicolai filii Deessew peteret, officialis Simonis filii Iohannis condam palatini ex parte predicti Stephani nullum iudicium fecisset, neque facere voluisset. Scripta in Dees, feria quarta proxima ante festum Assumptionis beate virginis Marie anno domini M. CCC. LXXXX. secundo.

1392. aug. 14.

Eredetije papíron, hátán három viaszpecsét maradványaival, *jelzet nélkül.*

CLXXXII.

(Gyulafehérváron) 1393. jan. 13.

Az erdélyi káptalan Bolgár Miklós kérésére saját oklevelét, mely szerint Szentkirályi János Bonczaháza és Hoczó nevű birtokát örökösen eladta Bolgár Lászlónak, hiteles alakban átírja.

Nos capitulum ecclesie Transsilvane significamus tenore presentium quibus expedit universis, quod nobilis vir Nicolaus dictus Bolgar ad nostram accedendo presentiam exhib nobis quasdam literas nostras patentes tenoris infra scripti, supplicans nobis humiliter, ut ipsas ad uberiorem cautelam et iuris sui conservationem de verbo ad verbum transcribi facere et sub transcripti forma sibi concedere dignaremur. Quarum tenor talis est: Nos capitulum ecclesie Transsilvane — — *sat., l. az erd. káptalannak 1356. dec. 13-án kelt oklevelét elébb LXIII. sz. a.* — Nos enim supplicationibus eiusdem annuentes tenorem predictarum literarum, licet in sigillo aliquam fracturam paterentur, tamen quia nostras veras literas esse agnovimus, de verbo ad verbum transcribi fecimus et sigillo nostro communiri. Datum in octavis festi Epiphaniarum Domini, anno eiusdem Millesimo CCC. nonagesimo tertio.

1393. jan. 13.

Eredetije hártyán, hátára nyomott pecsét helyével, *7520.*

CLXXXIII.

(Gyulafehérváron) 1394. apr. 10.

Az erdélyi káptalan bizonyítja, hogy előtte Kajlai Lukács Somkereki Istvánnak a nagyanyja, Katalin asszony jogán Kajlából és Csigerből őt megillető részt visszaadta.

Nos capitulum ecclesie Transsilvane significamus tenore presentium quibus expedit universis, quod nobilibus viris Luca filio Ladislai filii Welken de Kayla ab una parte, ab alia vero Stephano filio Bese de Sumkerek coram nobis personaliter constitutis confessum exstitit per eundem Lucam filium Ladislai filii Welken pariter et relatum, quod licet super tertia parte medietatis possessionum Kayla predicte et Chyger vocatarum in comitatu de Doboka existentium condam dominam Katherinam aviam ipsius Stephani filii Bese, filiam videlicet prefati Velken iure hereditario contingenti, que quidem tertia pars dicte medietatis earundem possessionum ad prefatum Stephanum filium Bese ratione eiusdem avie sue iure successorio esset devoluta, coram domino voyvoda Transsilvano questionis et litis materia inter ipsos mota fuisset et diu ventilata, tamen ipse bonorum hominum consilio prehabito volens pacem litigiis preferre, ut ipsi et eorum heredes perpetua pace valeant gratulari et se se mutua fraternali affectione possint pertractare, dictam tertiam partem medietatis predictarum possessionum eundem Stephanum filium Bese premisso iure concernentem, cum suis universis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet ad ipsam tertiam partem medietatis memoratarum possessionum spectantibus eidem Stephano filio Bese et per eum suis heredibus heredumque suorum successoribus pacifice et absque ulteriori processu litigionario reddidisset et resignasset, ac reddidit et resignavit coram nobis perpetuo possidendam, tenendam pariter et habendam. Datum sexta feria proxima ante dominicam Ramispalmarum, anno domini Millesimo CCC. nonagesimo quarto. 1394. apr. 10.

Eredetije hártyán, hátán pecsét töredékeivel, *7746*.

CLXXXIV.

Szentimrén, 1394. jul. 12.

Verebi Péter erdélyi alvajda a Kajlai János leányait és ezek rokonait Szentandrás, Ercse s a Beszterczén levő nemesi curia birtokán megosztoztatja.

Nos magister Petrus filius Georgii de Wereb vicevoyvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod Laurentius filius Jaak de Myhalchfalua pro nobilibus dominabus Elena sua ac Margaretha vocatis Benedicti dicti Wrdugh de Iskellew consortibus, filiabus scilicet Iohannis filii Welkyn de Kayla cum procuratoriis literis nostris, iuxta continentiam literarum nostrarum prorogatoriarum in octavis festi Nativitatis beati
. 1. Iohannis baptiste in figura nostri iudicii comparendo, contra Lucam filium Ladislai filii Welkyn de Kayla quasdam quinque literas, tres capituli ecclesie Transsilvane recaptivatorias pariter et citatorias, unam magnifico viro condam domino Ladislao pridem voyvode Transsilvano ad eiusdem ac duas nobis ad nostram amicabiles literatorias petitiones rescriptas tenoremque literarum eiusdem condam domini Ladislai voyvode et nostrarum ipsi capitulo directarum verbaliter in se habentes, ac quartam magistri Bartholomei pridem vicevoyvode Transsilvani nostri scilicet predecessoris, quintam vero et ultimam nostram, omnino iudiciales in diversis terminis emanatas, necnon quedam paria literarum eorundem condam domini Ladislai voyvode et magistri Bartholomei vicevoyvode prorogationalium, asserens actionem et propositionem dictarum nobilium dominarum adversus memoratum Lucam proponendam literis contineri in eisdem nobis presentavit declarantes, quod cum primo et principaliter memorata nobilis domina Elena vocata, consors annotati Laurentii, acceptis Petro filio Jaak de Myhalchfalwa ipsius condam domini Ladislai voyvode ac Ladislao clerico memorati capituli hominibus feria sexta proxima post festum
1391. mart. 26 Resurrectionis Domini in anno domini M. CCC. nonagesimo primo preteritum ad faciem possessionis Zenthandreas vocate vicinis et commetaneis suis universis inibi legitime convocatis

et presentibus accedendo, medietatemque eiusdem possessionis Zenthandreas vocate per ipsos voyvodalem et annotati capituli homines legitime recaptivando iure sibi incumbenti perpetuo possidendam sibi ipsi statui facere voluisset, Ladislaus filius Welkyn et Lucas filius eiusdem Ladislai huic statutioni contradictores exstitissent, quos eodem die et in facie eiusdem possessionis contra memoratam nobilem dominam ad ipsius condam domini Ladislai presentiam ad diem congregationis sue generalis tunc Torde celebrate citavissent rationem contradictionis sue reddituros; a quo quidem die premisse congregationis generalis dum causa partium prescripta partes inter easdem secundum series literarum annotatorum condam domini Ladislai voyvode et magistri Bartholomei vicevoyvode prorogatoriarum ventilando octavas festi beati Michaelis archangeli in anno domini M. CCC. nonagesimo secundo preteritas attigisset, ad quas tandem octavas memoratus Lucas filius Ladislai per legitimum procuratorem ipsius nobilis domine coram annotato magistro Bartholomeo vicevoyvoda congruis diebus octavarum earundem exspectatus, in eiusdem presentiam non venisset neque misisset; et dum secundo nobiles domine prelibate Elena et Margaretha vocate, acceptis Iohanne filio Nicolai de Zenthmyklos nostro ac Thoma clerico sepe dicti capituli hominibus, feria quinta proxima post festum beati Mathie apostoli proxime preteritum ad facies portionum possessionariarum easdem nobiles dominas in possessionibus Zenthandreas et Erche vocatis ac fundo curie in Bystricia habite contingentium vicinis et commetaneis ipsarum universis illic legitime convocatis et presentibus accedendo, easdem portiones possessionarias legitime recaptivando per ipsos, nostrum et sepe fati capituli homines iure ipsis attinenti perpetuo possidendas sibi ipsi statui facere voluissent, predictus Lucas filius Ladislai huic statutioni contradictionis velamine obviasset, quem ibidem et eodem die contra annotatas nobiles dominas ad octavas diei Cinerum tunc venturas nostram in presentiam citavissent rationem contradictionis sue redditurum; ad quas quidem octavas diei Cinerum prefatus Lucas per annotatum procuratorem earundem nobilium dominarum in personis ipsarum congruis diebus octavarum earundem coram

1392. oct. 6.

(1394.) febr. 26.

mart. 11.

nobis exspectatus nostram in presentiam non venisset neque misisset, sed se in quolibet dictorum duorum terminorum sibi legitime assignatorum oneribus iudiciorum aggravari permisisset; tertioque et ultimo dum memorate nobiles domine volentes dictas portiones possessionarias ipsas in dictis possessionibus et fundo curie contingentes iuri earum appropriare, acceptis Stephano filio Jaak de Myhalchfalwa nostro ac Briccio presbytero ipsius capituli hominibus, secundo die festi maj. 29. Ascensionis Domini proxime preteriti ad facies dictarum possessionum Zenthandreas et Erche vocatarum ac fundi curie in Bystricia habite vicinis et commetaneis ipsarum universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo, portiones possessionarias ipsas in eisdem possessionibus et fundo curie contingentes iure ipsis incumbenti per memoratum nostrum et ipsius capituli homines sibi ipsis statui facere voluissent, annotatus Lucas filius Ladislai filii Welkyni de Kayla ipsi statutioni contradictor exstitisset, quem eodem die et in facie eiusdem possessionis contra predictas nobiles dominas ad jun. 14. octavas festi Penthecostes tunc affuturas nostram in presentiam citavissent rationem contradictionis sue redditurum. Quibus quidem literis exhibitis prefatus procurator ipsarum nobilium dominarum in personis earundem rationem premisse contradictionis assignare postulavit per Lucam filium Ladislai filii Welkyn supra dictum. Quo percepto memoratus Lucas filius Ladislai filii Welkyn personaliter in nostram exsurgens presentiam respondit tali modo, quod ipse recaptivationis et statutionis annotatarum possessionum Zenthandreas et Erche vocatarum ac fundi curie in Bystricia habite ipsis nobilibus dominabus fiende pro eo ipse contradictionem fecisset prenotatam, quia eedem possessiones et fundus curie ipsum iure hereditario contingerent et contingere deberent; et licet eedem nobiles domine esse(n)t filie annotati Iohannis filii Welkyni, tamen in dictis possessionibus et fundo curie non portionem, sed ius quartale iuxta huius regni consuetudinem habere deberent, de quibus quidem iuribus quartalibus ipsis nobilibus dominabus iuxta huius regni consuetudinem satisfacere promptus esset et paratus.

Quibus sic habitis memoratus procurator annotatarum

nobilium dominarum in huius declarationem, ut dicte nobiles domine in predictis possessionibus Zenthandreas et Erche vocatis ac fundo curie in Bystricia habite portionem habere debeant, quasdam duas literas sepe dicti capituli ecclesie Transsilvane, unam feria secunda proxima post dominicam Oculi anno domini M. CCC. nonagesimo patenter emanatas, tenorem quarundam aliarum literarum eiusdem capituli privilegialium in anno domini M. CC. LXXX. octavo exortarum ad amicabilem literatoriam petitionem condam domini Ladislai voyvode Transsilvani in sacristia seu conservatorio dicti capituli ecclesie Transsilvane requisitarum et reinventarum in se continentem, et aliam in octavis festi Nativitatis virginis gloriose proxime preteritis similiter patenter exortarum nostro iudiciario examini curavit exhibere, quarum prima, dicta — — *sat., l. elébb VII. sz. alatt,* — in tenore autem alterius litere similiter ipsius capituli in dictis octavis festi Nativitatis virginis gloriose proxime preteritis emanate memoratum Lucam filium Ladislai filii Welkyn portiones possessionarias dictarum nobilium dominarum Elena et Margaretha vocatarum in dictis possessionibus Zenthandreas et Erche vocatis ac fundo curie in Bystricia habite ipsas contingentes eisdem nobilibus dominabus et earum successoribus coram capitulo prenotato pacifice et quiete perpetuo possidendas remisisse et resignasse comperimus manifeste. Quibus presentatis idem procurator annotatarum nobilium dominarum eisdem ex parte memorati Luce filii Ladislai filii Welkyn iudicium et iustitiam per nos postulavit elargiri.

1390. mart. 7.

1288.

(1393.) sept. 15.

Verum quia primo et principaliter ante dicte nobiles domine Elena et Margaretha vocate, filie ipsius Iohannis filii Welkyn, acceptis numero trinario predictis condam domini Ladislai voyvode et nostris ac dicti capituli hominibus tribus terminis in predictis, primo ad faciem dicte possessionis Zenthandreas appellate et tandem secundo et tertio ad facies possessionum Zenthandreas predicte et Erche vocatarum ac fundi curie in Bystricia habite vicinis et commetaneis ipsarum universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo, portionesque possessionarias ipsas in eisdem possessionibus et fundo curie contingentes legitime recaptivando sibi ipsis per dictos

ipsius condam domini Ladislai voyvode et nostros ac dicti capituli homines iure ipsis attinenti perpetuo possidendas statui facere voluisse, in ipsisque trinariis possessionariis recaptivationibus et statutionibus eisdem nobilibus dominabus fiendis primo Ladislaus filius Welkyn pater ipsius Luce ac idem Lucas et tandem secundo et tertio memoratus Lucas filius ipsius Ladislai filii Welkyn contradictionem fecisse, idemque Lucas ad reddendam sue inhibitionis rationem ad tres terminos iudic(iari)os, primo in ipsius condam domini Ladislai voyvode et tandem nostram in presentias citatus, ad nullum ipsorum priorum duorum terminorum sibi legitime assignatorum ad ipsius magistri Bartholomei voyvode, postremoque nostram veluti iudicum suorum ordinariorum presentias venire vel mittere curasse, sed se in dictis duobus prioribus terminis onere iudiciali opprimi permisisse; prefatus etiam condam Welkyn, avus utputa annotatarum nobilium dominarum predictam possessionem Zenthandreas nuncupatam in dicto anno
1288. domini M. CC. LXXX. octavo a prefato Petro filio Laurentii filii Wyzlo pro premissis triginta marcis fini argenti pro se et suis successoribus comparasse; postremo siquidem in
(1393.) dictis octavis festi Nativitatis virginis gloriose proxime pre-
sept. 15. teritis prelibatus Lucas filius Ladislai filii Welkyn coram dicto capitulo comparendo portiones earundem nobilium dominarum possessionarias ipsas in predictis possessionibus Zenthandreas et Erche vocatis ac fundo curie in Bystricia habite contingentes eisdem pacifice et quiete remisisse et resignasse, et ex eo post tempus premisse sue resignationis et restitutionis earundem portionum possessionariarum idem Lucas easdem potentialiter et indebite usus exstitisse: previis itaque ex rationibus portiones possessionarias dictarum nobilium dominarum easdem in dictis possessionibus Zenthandreas et Erche vocatis ac fundo curie in Bystricia habite contingentes, videlicet tertia pars medietatis earundem ipsis nobilibus dominabus adiudicari et statui, idem vero Lucas filius Ladislai filii Welkyn pro premissa indebita et potentiaria conservatione dictarum portionum possessionariarum et fundi curie in facto potentie, scilicet in humagio suo proprio, utputa in quinquaginta marcis convinci et aggravari debere

nobis et regni nobilibus nobiscum in iudicio existentibus manifeste agnoscebantur. Pro eo cum nos una cum eisdem regni nobilibus predictas portiones possessionarias easdem nobiles dominas in dictis possessionibus et fundo curie contingentes eisdem adiudicare voluissemus, mox Stephanus filius Beche de Wylagusberek in sua ac Iohannis filii Nicolai de Somkerek fratris sui personis, necnon Leukus filius Ladislai de Zentheged personaliter in nostram exsurgentes presentiam allegarunt isto modo, quod prenominatus Stephanus filius Beche esset nepos condam nobilis domine Katherina vocate, filie annotati Welkyn, prefatus autem Leukus existeret filius Ladislai a nobili domina filia Iohannis filii eiusdem Welkyn procreatus, et ex eo in dictis possessionibus Zenthandreas et Erche vocatis ac fundo curie portionem habere deberent congruentem; ideo si iuri consonum fore videretur, tunc ipsi se causam in presentem intromittere niterentur. Et cum nos prefatum Lucam filium Ladislai coram nobis comparentem in eo: utrum prefati Stephanus filius Beche et Iohannes filius Nicolai ac Lekews filius Ladislai premisso modo sibi attinere debeant, et dicta altera possessio Erche nominata modo simili sicut annotata possessio Zenthandreas appellata emptitia sit et existat vel ne, requisitum habuissemus, idem Lucas prenominatos Stephanum filium Beche et Iohannem filium Nicolai ac Leukws filium Ladislai premisso modo sibi attinere, eandemque possessionem Erche nuncupatam similiter emptitiam existere et eosdem in ipsis possessionibus, fundo curie portionem habere debere coram nobis affirmavit.

Quibus sic habitis, quia nobis et eisdem regni nobilibus prelibati Stephanus filius Beche et Iohannes filius Nicolai ac Leukws filius Ladislai se causam in presentem de iure intromittere valere, medietasque ipsarum possessionum Zenthandreas et Erche vocatarum ac fundi curie in Bystricia habite eisdem Stephano filio Beche et Iohanni filio Nicolai, residuaque medietas ipsarum possessionum et fundi curie in tres partes dividi, quarum trium partium una recta et equalis pars memoratis nobilibus dominabus, altera autem medietas earum consimiliter directa memorato Leukws filio Ladislai et eorum heredibus, residua tertia parte medietatis earum ipsi Luce

filio Ladislai filii Welkyn remanente provenire debere manifeste agnoscebantur: pro eo nos una cum eisdem nobilibus regni pretactas possessiones Zenthandreas et Erche appellatas ac fundum curie in Bystricia habite per nostrum et dicti capituli homines primo in duas rectas et equales partes dividi committentes, medietatemque ipsarum memoratis Stephano filio Beche et Iohanni filio Nicolai ac eorum heredibus, residua altera medietate ipsarum *) prefatis nobilibus dominabus et Leukws filio Ladislai et Luce filio Ladislai filii Welkyni remanente, contradictione prefati Luce et aliorum quorumlibet non obstante statui decernentes, dictam medietatem ipsarum possessionum et fundi curie eisdem Stephano filio Beche et Iohanni filio Nicolai ac eorundem heredibus relinquimus et committimus possidere, tenere pariter et habere salvo iure alieno. Datum in Sancto Emerico, duodecimo die
1394. jul. 12. octavarum festi Nativitatis beati Iohannis baptiste predictarum anno domini Millesimo CCC. nonagesimo quarto.

Az erdélyi káptalannak 1408. *feria quarta proxima post festum Epiphaniarum Domini* (jan. 11.) . . . . *honorabilibus et discretis viris dominis Georgio Lepes preposito, Iohanne cantore, Michaele custode et Blasio de Wgucha archidiacono decano canonicis ecclesie nostre existentibus,* Miklós ozdi főesperes kérésére a *Iohannis filii Nicolai de Sumkerek et Demetrii filii Stephani filii Beche de Wylagusberek* részére hártyán kiadott átiratában, *8000.*

CLXXXV.

Tordán, 1395. jan. 2.

Frank erdélyi vajda megparancsolja az erdélyi káptalannak, hogy Madarasi Istvánt a nagyanyja, a Semjén fia Mihály leánya után megillető tuzsoni, tombi és morucsi leánynegyed negyedének birtokába iktassa bé.

Amicis suis reverendis, capitulo ecclesie Albensis Transsilvane Frank voyvoda Transsilvanus et comes de Zolnuk amicitiam paratam cum honore. Noveritis, quod congregatione nostra generali universitati nobilium et alterius cuiusvis status
1394. dec. 7. partis Transsilvane hominum octavo die festi beati Andree

*) Az eredetiben *eiusdem* hibásan.

apostoli Torde celebrata Stephanus siculus filius Iohannis de Madaras de medio aliorum exsurgendo proposuit eo modo, quod ipse foret filius prefati Iohannis filii nobilis domine Anych vocate, filie olim Michaelis filii Semyen, ipsaque domina Anych ava sua Michaeli siculo avo suo, homini impossessionato matrimonialiter ritu romano tradita fuisset in consortem, ex eo ius quartale ipsius Anne ave sue de cunctis possessionibus prenotati olim Michaelis filii Semyen atavi sui Tusun videlicet, Twmb et Moruch vocatis sibi cum possessione deberet provenire, quod a Michaele filio Semyen filii Simonis filii predicti Michaelis filii Semyen senioris antefati ac Thoma filio eiusdem Simonis, item Nicolao filio [Laurentii] filii Stephani filii prefati Michaelis filii Semyen, Nicolao filio Francisci filii Iohannis dicti Toth filii antefati Michaelis filii Semyen, necnon Nicolao filio Ladislai dicti Bolgar filii prenominati Michaelis filii Semyen rehabere vellet iure requirente. Quo audito prefati Michael filius Semyen iunioris et Thomas filius Simonis pro se personaliter, pro aliis vero in causam attractis, dempto ipso Nicolao puero filio dicti Francisci, cuius videlicet Nicolai dicti Francisci pueri iidem Michael et Thomas pro observatione negotii substituti onus in se sponte assumpmendo nostram in presentiam exsurgentes responderunt exadverso, quod hoc verum foret, ut ipsa domina Anych ava dicti Stephani literati actoris iam dicto Michaele avo eiusdem Stephani, homini impossessionato ritu romano copulata fuisset in consortem, prenominatus etiam olim Michael filius Semyen atavus et primogenitus eorum quatuor filias, unam videlicet predictam dominam Anych avam ipsius Stephani literati actoris, aliam olim Adriani de Rakus, tertiam Sandor de Zenthkyral ac quartam Gyule de Zylwas nobilium hominum possessionatorum proles superstites habentium consortes habuisset, et ex eo ipse Stephanus literatus actor pro prescripto iure quartali dicte domine Anych ave sue filie Michaelis quarte partis dictarum trium possessionum Tusun, Twmb et Moruch vocatarum cum possessione habere deberet, quod eidem extradare promti essent et parati. Et quia ipse Stephanus literatus actor per nos pluries requisitus huic allegationi iam dictorum Michaelis et Thome per ipsos

in eorum et predictorum aliorum in causam attractorum personis . . . . . ipse etiam Stephanus literatus exhibitionibus quarundam duarum literarum, unius Ladislai archidiaconi de
1390. apr. 1. Ozd in octavis festi Assumptionis virginis gloriose in anno domini M. CCC. [nonagesimo] et alterius Teodorici canonici
(1394.) dec. 13. vicariorum dicte ecclesie Albensis Transsilvane in festo beate Lucie virginis proxime elapso confectarum, ... se premissum ius quartale dicte domine ave sue a memoratis Semyen et Thoma filiis Simonis, Nicolao filio Laurentii, Francisco filio Iohannis et Nicolao filio Ladislai per formam iuris coram dictis vicariis reobtinuisse comprobabat, et ob hoc ipsius iuris quartalis extradationem noster et vester homines necessarie transmitti fore deberent, super quo vestram amicitiam presentibus petimus amicabiliter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Andreas de Bord aut Ladislaus de eadem, sive Ladislaus an Paulus de Felekfark . . . . . neve Georgius filius Egidii
febr. 9. de Zenthpeter aliis absentibus homo noster in octavis festi Purificationis beate virginis nunc venturis et aliis diebus ad id aptis ad facies iam dictarum possessionum Tusun, Twmb et Moruch vocatarum totalium vicinis et commetaneis ipsarum universis illuc legitime convocatis et presentibus accedendo, easdem . . . . . utilitatibus suis et pertinentiis quibuslibet primo in quatuor dividit partes rectas et condecentes, et his habitis unam ipsarum quatuor partium similiter cum suis utilitatibus omnibus in quatuor sequestret partes condecentes funem ipsi mensurationi si necesse fuerit immiscendo, quarum quidem quatuor partium dicte quarte partis unam rectam partem cum suis cunctis appendici(bu)s ab aliis suis partibus metaliter sequestratam in uno loco et in uno ambitu, si bono modo fieri poterit . . . . . fieri valuerit, statuat et committat contradictione predictorum in causam attractorum et aliorum quorumlibet previa ratione non obstante in sempiternum possidendam, tenendam et habendam; et post hec ipsius iuris quartalis extradationis seriem cum cursibus metarum
mart. 8. ibi erigendarum ad octavas diei Cinerum similiter nunc venturas nobis amicabiliter rescribatis. Datum vigesimo septimo

die congregationis nostre predicte in loco memorato, anno domini M. CCC. nonagesimo [quinto]. 1395. jan. 2.

Kivül: [Amicis suis] reverendis, capitulo ecclesie Albensis Transsilvane pro Michaele filio Semyen [et Thoma] filio Simonis de Tusun et aliis intra scriptis, contra Stephanum literatum filium Iohannis de Madaras super extradatione cuiusdam iuris [quartalis per] nostrum et vestrum homines in octavis festi [Purificat]ionis beate virginis modo intra scripto fienda et ad octavas diei Cinerum ad iudicem.

Eredetije papíron, záró pecsét töredékeivel, *jelzet nélkül.*

CLXXXVI.

Brassóban, 1395. febr. 24.

Zsigmond király a Kanizsai István székelyek ispánja tartotta gyűlés által hatalmaskodásaiért fej- és jószágvesztésre itélt méhesi Gyerő fia Istvánnak megkegyelmez.

relatio Frank vayvode Transsilvani.

Nos Sigismundus dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. marchioque Brandenburgensis etc. memorie commendamus per presentes, quod nos sicut de regie dignitatis clementia et pietatis mansuetudine, que regum cordibus iugiter debent insidere, sic non minus ad nonnullorum prelatorum et baronum nostrorum supplicationis instantiam capiti et universis possessionibus ac possessionariis iuribus Stephani filii Gyerew de Mehes, necnon rebus et bonis quibusvis eiusdem Stephani super nota proscriptionis, quam ipse in congregatione generali magnifici viri domini Stephani filii Iohannis de Kanysa comitis siculorum nostrorum pridem in Zekuluasarhel per ipsum celebrata incurrisse dinoscitur, de plenitudine nostre regie potestatis gratiam et misericordiam speciales duximus faciendas ipsum a nota premissa expiantes et liberaliter exonerantes, universasque literas et quelibet registra contra ipsum emanatas et confecta cassas, vanas et viribus relinquentes caritura harum nostrarum testimonio literarum, ita videlicet, ut idem Stephanus lesis et dampnum passis pecuniaria solutione mediante, iuxta regni nostri consuetudinem satisfactio-

nem exhibere, se ipsumque a tali nociturnitate debeat immunem deinceps custodire. Vobis itaque universis et singulis regni nostri iudicibus et iustitiariis, presertim comitibus siculorum nostrorum et vicecomitibus eorundem presentibus et futuris harum serie firmiter edicimus, quatenus prefatum Stephanum occasione premissorum, contra formam premisse gratie nostre sibi facte, intra vel extra iudicium in persona aut possessionibus, ac bonis et rebus suis predictis dampnificare aut quoquomodo disturbare nullatenus presumpmatis; secus facere non ausuri. Datum Brassovie, in festo beati Mathie apostoli anno domini M. CCC. nonagesimo quinto.

1395. ebr. 24.

Eredetije papíron, hátán a királyi nagy pecsét nyomaival. *7761.*

CLXXXVII.

(Gyulafehérváron) 1395. apr. 18.

Az erdélyi káptalan előtt Szécséni Frank vajda a maga, továbbá fia László s unokatestvére Simon nevében a tordavármegyei Sáromberket, Gernyeszeget, Nebáncsot és Ebest — megtoldván még a cserét a rácz és török háboru szükségeire 3540 arany forinttal — Harinna, Bilak és Nécsért Zsigmond királylyal elcseréli.

Capitulum ecclesie Transsilvane omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presens scriptum inspecturis salutem in omnium salvatore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod magnificus vir dominus Frank voyvoda Transsilvanus et comes de Zolnok sua, necnon strenui militis magistri Simonis filii condam Konyabani fratris carnalis ac Ladislai filii suorum de Zechen in personis absque literis procuratoriis, onus tamen et gravamen, si in infra scriptis persistere nollent, omnino in se assumpmendo ad nostram personaliter accedendo presentiam nobis dixit et confessus exstitit oraculo vive vocis, quod ipsi pro spectu utilioris conditionis ipsis ex hoc cedentis quasdam possessiones ipsorum Sarumberg, Gernyezeg populosas, necnon Nebanch et Ebes vocatas penitus desolatas in comitatu Tordensi situatas et existentes sub iisdem metis earum antiquis et terminis ac metarum limitationibus, quibus hactenus per ipsos usque ad fluvium Morus use, tente et possesse exstitissent,

cum omnibus earum utilitatibus, terris scilicet cultis et incultis, pratis, pascuis, fenetis, silvis, nemoribus, virgultis, aquis ac pertinentiis quibuslibet ad ipsos spectantibus, necnon idem dominus Frank voyvoda solum ratione additamenti earundem possessionum tria millia quingentos et quadraginta florenos auri pro presenti expeditione exercituali contra insultus sevissimorum paganorum, rachensium utputa et turcorum proclamata in concambium possessionum regalium Harinna, Bylak ac Neech vocatarum in comitatu de Doboka existentium serenissimo principi domino Sigismundo regi illustri Hungarie, domino nostro gratioso et per eum suis successoribus regibus titulo permutationis et concambii dedissent, tradidissent et perpetuo assignassent, ac idem dominus Frank voyvoda proprio ac fratris et filii suorum predictorum nominibus ut supra dedit, tradidit et assignavit coram nobis, assumpmentes nichilominus et obligantes se propriis eorum laboribus et expensis expedituros ab omni, quam pretextu predictarum possessionum ipsorum Sarumberg, Gernyezeg, Nebanch et Ebes nuncupatarum per ipsos modo prescripto in concambio traditarum successu temporum contra eundem dominum nostrum regem et eius successores reges per quempiam extra vel intra iudicium ordine iudiciario oriri contingeret actione, et in pacifica possessione earundem indempniter conservaturos ac idem dominus Frank voyvoda nomine quo supra coram nobis assumpsit et se obligavit spontanea voluntate. In cuius rei testimonium perpetuamque firmitatem ad instantiam et petitionem eiusdem domini Frank voyvode presentes literas nostras privilegiales duximus concedendas. Datum in octavis festi Resurrectionis Domini, anno eiusdem Millesimo trecentesimo nonagesimo quinto, honorabilibus et discretis viris dominis Iohanne preposito, Iohanne cantore canonico non existente, Petro custode ac altero Petro archidiacono de Torda decano canonicis ecclesie nostre existentibus. 1395. apr. 18.

Az erdélyi káptalannak 1410. *secundo die festi Penthecostes* (maj. 12.) . . . *honorabilibus et discretis viris dominis Georgio Lepes preposito, Iohanne cantore, Iohanne custode ac Blasio siculo archidiacono de Wgucha decano canonicis . . existentibus,* — a *Ladislaus de Nadab* alvajda *in Zenthemreh* ugyanazon évben *in vigilia festi Penthecostes* (maj. 10.) kelt parancsára — a Somkereki Antal részére hártyán kiadott átiratában, *5071.*

CLXXXVIII.

Szebenben, 1396. dec. 6.

Strich János alvajda Sombori Jánosnak András barczasági clericus ellen indított perét a hadjárat miatt elhalasztja.

[Nos] Iohannes Strich vicevayvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod discussionem seu [deli]berationem cuiusdam cause, quam Iohannes de Sombor contra Andream [cleric]um de Burcia et quidem presbyterum coram nobis movere habebat, tamen propter motum [huius] nostri exercitus
dec. 14. ad quindenas festi beati Andree apostoli nunc venturas duximus prorogandam. [Datu]m in Cybinio, in festo beati Nicolai
1396. confessoris anno domini Millesimo [tre]centesimo nonagesimo
dec. 6. sexto.

Kivül: Pro Iohanne de Sombor, contra Andream clericum de Burcia et quidem presbyterum ad quindenas festi beati Andree apostoli nunc venturas prorogatoria.

Eredetije papíron, rongyolt állapotban, hátán pecsét helyével, *jelzet nélkül.*

CLXXXIX.

Temesváron, (1396. körül) jun. 26.

Sombori János levele ügyvédjéhez Szomordoki Miklóshoz, melyben utasítja, hogy a püspöknek való tartozása kifizetésére jobbágyaitól vegyen pénzt fel; ha valami még hátra maradna arról adjon a püspöknek kötelezvényt és ha jobbágyai közül valaki a fizetés miatt másho vá akarna költözni, ne eressze el.

Iohannes Zombor dominus vester.

Scitote, quod in aliis nostris literis iobagiones nostros pro solvendis aliquibus pecuniis ammonuimus, quibus domino episcopo de nostris debitis satisfaceretis. Unde vobis comittimus, quod si ipsi iobagiones nostri voluntarie quidquam solvere non curarent, etiam super ipsos tantam pecunie quantitatem recipiatis, ut eisdem ipsi domino episcopo solvere possitis; si vero tantam recipere non possetis, ut cum eisdem solutionem nostram non perveneritis, pro residuis ipsi domino

episcopo obligamini nos usque festum beati Michaelis archangeli proxime affuturum. Et si aliqui propter huiusmodi solutionem de nostris iobagionibus alias se transferre curarent, nullum ex eisdem abire permittatis. Alia enim facta nostra inibi habita solerti cura procuretis et bono modo. Scripta in Temisswar, in die festi beatorum Iohannis et Pauli martyrum. sept. 29. jun. 26.

Kivűl: Dilecto nobis Nicolao de Zwmorduky officiali et procuratori nostro detur.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét maradványával, *jelzet nélkül.*

CXC.

(1396 körül.)

Sombori János levele Szomordoki Miklós sombori bíróhoz, melyben kéri, hogy nála levő javaira viseljen gondot, s elszökött jobbágyait nevében biztosítsa, hogy visszatérhetnek. Aszalós Jánost Somborra vitesse vissza s úgy neki, mint más jobbágyainak kívánságaik teljesítését igérje meg.

Iohannes de Sombor dominus vester.

Salutatione premissa, noveritis, me sanum esse. Notificamus vobis (per) presentes, quatenus rogo te devote, ut quod mea omnia bona aput vos habentes velitis eius offendere. Etiam aliquis ex iobagionibus transivissent, in persona fide nostra fidem vestram eis dare velitis, ut (ad) possessiones nostras venire valeant; etiam de Sombor Iohannes dictus Asalos qui transivisset, velitis a(d) domum ducere per fidem vestram dare ei, ut aliquid vellet a nobis bono modo, quid ei assumpmeres et aliis iobagionibus meis, volumus in hoc stare. Aliquid opus ibi habeo, hoc mihi scire faciatis.

Kivűl: Nicolao de Somorducy nobili viro et honesto ac iudici de Sombory hec litera detur.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét maradványaival, *jelzet nélkül.*

CXCI.

Szentimrén, 1397. jan. 28.

Strich János erdélyi alvajda Tuzsoni Miklósnak Pakocsateleke miatt Szentkirályi Mihály és testvérei ellen indított perét elhalasztja.

Nos Iohannes Strich vicevayovoda Transsilvanus damus pro [memoria, quod] causam, quam Nicolaus filius Ladislai de Thusun, pro quo Blasius de Hoczo cum pro[curatoriis lite]ris Iohannis pridem vicevayovode similiter Transsilvani astitit, contra Michaelem, Iohannem et Stephanum filios Semyen de Scentkiral ac nobilem puellam Clara vocatam sororem ipsorum, pro quibus quidem Michaele, Iohanne et Stephano Dauid famulus ipsorum similiter cum procuratoriis literis memorati magistri Iohannis pridem vicevayvode comparuit, iuxta continentiam literarum eiusdem Iohannis vicevayvode prorogatoriarum, super facto contradictionis statutionis possessionis Pakachatheleke vocate in octavis festi
jan. 13. Epiphaniarum Domini movere habebat coram nobis, quia prenotata nobilis puella Clara vocata octavas ad easdem non venit neque misit, sed se oneribus iudiciorum opprimi permisit, prefatusque procurator annotatorum Michaelis, Iohannis et Stephani absque presentialitate eiusdem nobilis puelle Clara vocate causa in premissa non respondebat, sed eandem in terminum ulteriorem per nos differri postulabat, pro eo ad
apr. 4. octavas diei medii Quadragesime nunc venturas, ad quas memoratam nobilem puellam Clara vocatam mediantibus aliis literis nostris citatoriis annotato Nicolao filio Ladislai de Thusun citari commisimus, duximus prorogandam. Datum in
1397. jan. 28. Sancto Emerico, octavo die termini prenotati anno domini M. CCC. nonagesimo septimo.*)

Kivűl: Pro Nicolao filio Ladislai de Tuson, contra Michaelem, Iohannem et Stephanum filios Semien de Scentkiral ad octavas medii Quadragesime prorogatoria.

Eredetije papíron, záró pecsét töredékeivel, *jelzet nélkül.*

---

*) *Iohannes de Swerch* alvajda a Tuzsoni Miklós által Tuzsoni (de eadem) *Symeen* fiai és leánya ellen *Pakachatelke* miatt *in octavis*

CXCII.

Erkeden, 1397. mart. 28.

Sverczi János erdélyi alvajda bizonyítja, hogy Szakuli Balás és a solymosi oláhok az egymás ellen kölcsönösen elkövetett hatalmaskodást illetőleg, bizonyos feltételek alatt megbékéltek.

Nos Iohannes de Swuerch vicevayvoda Transsilvanus memorie commendamus, quod quia Blasius de Zakul in territorio Orozphaya vocata septuagintas oves olahorum de Solmus abstulisset, iidemque olahi unum equum ipsius Blasii ictibus sagittarum afficiendo interempmerint, tandemque dictas oves idem Blasius fideiussoria cautione Iohannis de dicta Orozphaya exmisisset et in premissis factis inter dictos olahos et Blasium per compositionem multorum proborum nobilium virorum inter predictas partes laborantium talis compcsitio facta exstitit, quod prenotati volahi de Solmus ipsi Blasio pro

---

festi Nativitatis virginis gloriose (sept. 15.) indított pert, *de literatorio mandato domini Stiborii voyvode Transsilvani* Szentimrén, 1397. sept. 22-én *ad octavas festi beati Michaelis archangeli* (oct. 6.) elhalasztja. — Eredetije papíron, *jelzet nélkül.*

— *Iohannes de Sweyrchcz* alvajda a *Blasius de Hodzow* képviselte Tuzsoni Miklós által Tuzsoni (de eadem) *Semyen* fiai és lánya ellen *Pakachathelke* miatt *in octavis festi Epiphaniarum Domini* (jan. 13.) indított pert a felek akaratából Szentimrén, 1398. jan. 20-án *ad octavas festi Purificationis virginis gloriose* (febr. 9.) halasztja. — Eredetije papíron, *7169.* A kitűzött napon az oklevél hátára irt följegyzés szerint a felperes helyett *Iohannes filius Michaelis de Samson* jelent meg.

— *Iohannes de Swiurchz* alvajda a *Nicolaus filius Ladislai de Sansun* által Sámsoni (de eadem) *Simeen* fiai és leánya ellen *Pakachiatelke* miatt *in octavis festi Purificationis virginis gloriose* (febr. 9.) indított pert a felek beléegyezésével Szentimrén, 1398. febr. 16-án *ad octavas festi beati Georgii martyris* (maj. 1.) halasztja. — Eredetije papíron, *7141.*

— *Iohannes de Strych* alvajda a Tuzsoni Miklós által Tuzsoni (de dicta Tusun) *Semyen* fiai és leánya ellen *Pagachatelke* miatt *in octavis festi beati Georgii martyris* (maj. 1.) indított pert *eo modo, ut partes predicte ex nostra iudiciaria permissione medio tempore per reformationem virorum nobilium, si poterunt, liberam habeant concordandi facultatem,* Szentimrén, 1398. maj. 8-án a felek beléegyezésével *ad octavas festi Nativitatis virginis gloriose* (sept. 15.) halasztja. — Eredetije papí-

omnimoda satisfactione interfectionis equi ipsius Blasii unum equum et quinque florenos memorati olahi ipsi Blasio persolverunt coram nobis, ipsum etiam Iohannem de Orozphaya prefatus (Blasius) ratione persolutionis dicti equi et quinque florenorum a fideiussoria cautione misit et reddidit absolutum, quitum et per omnia satisfactum. Datum in Erked, feria quarta proxima ante dominicam Letare anno domini M. CCC. nonagesimo septimo.

1397. mart. 28.

8. Sverczi János alvajda pecsétje.

Eredetije papíron, hátán viaszpecséttel, melynek paizsában talán egy tört kerék s a paizson ötágú, liliomos koronából kiemelkedő két medve vagy farkas, továbbá jobbról és balról egy-egy csillag látható + S · IOHIS · SWERTZ · VIC'VOYVOD' · TRASSILVAI' körirattal, *jelzet nélkül.* Megjegyzendő, hogy e teljesen ép pecsét több töredékből reconstruáltatott.

---

ron, *7081.* A kitűzött napon az oklevél hátára irt följegyzés szerint a felperes helyett *Michael de Kerelew*, az alperesek helyett *Ladislaus parvus de Dathus* jelent meg s a pert a felek akaratából *ad octavas festi beati Michaelis archangeli* (oct. 6.) halasztják.

— *Iohannes de Swerch* alvajda a *Blasius de Hodzo* által képviselt Tuzsoni Miklósnak a Tuzsoni (de eadem Tuson) *Semeyen* fiai és lánya ellen *Pakachatelky* miatt in *octavis diei Cinerum* (mart. 10.) indított perét *eo modo, ut tunc iidem in causam attracti ad premissa cum iudicio trium marcarum respondere teneantur,* Szentimrén, 1400. mart. 17-én *ad octavas festi Penthecosten* (jun. 13.) halasztja. — Eredetije papíron, *7133.*

— *Iohannes de Syuerch* alvajda Tuzsoni Miklósnak *Pakachiatelke* miatt Tuzsoni (de eadem) *Semien* fiai és lánya (István, János és Klára) ellen *in octavis festi beati Michaelis archangeli* (oct. 6.) indított perét a felek beléegyezésével Szentimrén, 1400. oct. 13-án *ad octavas festi Epiphaniarum Domini nunc venturas* (1401. jan. 13.) halasztja. — Eredetije papíron, *jelzet nélkül.*

— *Laurentius filius Chaak et Stephanus filius voyvode de Nadab* alvajdák a *Michael de Kerelye* által képviselt Tuzsoni Miklós mesternek a *Semyen* fiai, István és János s leánya Klára ellen *in octavis festi Epiphaniarum Domini* (1403. jan. 13.) indított perét Szentimrén, jan. 21-én *ex deliberativa commissione communi universorum nobilium huius regni ad octavas diei Cinerum* (mart. 7.) elhalasztják. — Eredetije papíron, *jelzet nélkül.*

CXCIII.

Bonczhidán, 1397. maj. 29.

Kendi Gergely és Szentmiklósi Jakab dobokavármegyei szolgabírák előtt Osvald fia Imre és testvére Péter, a Mihály beszterczei plebanus által nekik hagyományozott budaki részjószágokon megosztoznak.

Nos Gregorius de Kend et Iacobus de Zenthmiclos iudices nobilium comitatus de Doboka memorie commendamus, quod Emericus filius Osvaldi ab una, parte vero ex alia Petrus germanus eiusdem Osvaldi nobiles de Bodaht per modum arbitrii coram nobis personaliter constituti confessum exstitit per eosdem ministerio ipsorum vocis pariter et relatum, quod ipsi universas ipsorum portiones possessionarias in predicta possessione Budahth ipsos tangentes habitas, quas portiones possessionarias habitas vir discretus dominus Michael condam plebanus de Bistricia testamentaliter et hereditario per ipsum dominum Michaelem condam plebanum de predicta Bistricia ipsis legatas et iure debito ad ipsos devolutas in duas rectas et equales partes inter se ipsos divisissent, vineam autem ipsorum, quam predictus dominus plebanus eisdem assignasset et legasset, similiter in duas equales partes divisissent, in quibus ipsi sufficienter contenti exstitissent, vina autem, que in futurum ex ipsa vinea evenirent et creverint, ipsa vina predictum Emericum filium Osvaldi, excepta portione laboratoris ipsius vinee, tangere debere dinoscerentur, eo vinculo interposito, quod quicunque partium ipsam dispositionem et ordinationem multorum proborum virorum infringeret et violaret, extunc talis pars contra alteram partem ipsam pacem sufferentem in viginti quinque marcis homagii, iudici vero in tribus marcis convinceretur eo facto; ad que prenominate partes coram nobis spontanea se obligarunt voluntate vigore presentium mediante. Datum in Bonc-

— Egy év nélküli töredékben ez a per *ad octavas festi beati Martini* . . . (nov. 18.) halasztatik el. — Eredetije papíron, *jelzet nélkül.*

Megjegyzendő, hogy mindenik oklevél többé-kevésbbé ép záró pecsétje a közölt pecsét köriratát viseli.

1397. maj. 29. hyda, feria tertia, die Rogationum anno domini M. CCC. nonagesimo septimo.

Eredetije papíron, hátán két pecsét töredékeivel, *jelzet nélkül.*

CXCIV.

Tordán, 1397. jul. 25 körül.

János erdélyi alvajda megparancsolja a belsőszolnokvármegyei nemességnek, hogy a vajda által kitűzött napra és helyre a kijelölt két előkelő embert küldje el.

. . . . . [Zon]ok interiori constitutis et existentibus, fratribus et amicis suis Iohannes vicevayvoda Transsilvanus [amicitiam paratam cum honore. No]veritis, quod Stephanus dictus Zilagy de Fermenus in Heremis, districtus Sarkan, cum [literis] . . . . . vayvode Transsilvani nobis loquentibus obviavit, in quibus inter cetera continebatur, [quod] . . . . . [in] his partibus mediantibus literis nostris eius a(u)ctoritate daremus firmis in mandatis, [ut] . . . . . [feriam] quartam proaug. 8. ximam ante festum beati Laurentii martyris ad ipsum et dominum comitem siculorum . . . . . vocatum accedere committeremus. Pro eo vestram universitatis nobilitatem requirimus . . . . . vayvode damus in mandatis, quatenus dictos duos nobiles viros potiores ex vobis et . . . . . expensis ad terminum et locum prefixos per dictum dominum nostrum vayvodam deputatos destinare [debeatis] . . . . . [per predictum] Stephanum referre oretenus commisimus magistro Mathie notario et comiti nostro . . . . . [in propria su]a persona sub sigillo nostro erga ipsum habito rescribere deberet. Datum Torde, ... [festum beati Iacobi] apo1397. stoli anno domini M. CCC. nonagesimo septimo.

Eredetije papíron töredékben, előlapja alján viaszpecsét maradványaival, *jelzet nélkül.*

CXCV.

Deésen, 1397. nov. 4.

Andrásházi Mihály belsőszolnokvármegyei ispán, Szilágytői Lestár és Szilkereki János szolgabírák előtt Dengelegi Miklós Dengelegi Istvánnal, egy darab kölesének elpusztíttatása miatt indított perében bizonyos feltétel alatt megbékél.

Michael filius Stephani de Andreashaza comes, Leusthasius de Zilaghthew, Iohannes filius Iacobi de Zilkerek iudices nobilium comitatus de Zonuk interiori memorie commendamus, quod quia Nicolaus filius Iohannis de Dengeleg cum equatiis suis unum iuger termiliorum Stephani de Dengeleg destrui et annihilari fecisset, tandem coram nobis predictus Nicolaus cum eodem Stephano de Dengeleg taliter concordavit, si in quindenis datarum presentium tres cubulos termiliorum provincie eidem Stephano non solveret, extunc elapso ipso termino duplum solvere teneretur eo facto. Datum in Dees, die dominico proximo ante festum beati Martini epi- 1397.
scopi et confessoris anno domini M. CCC. nonagesimo septimo. nov. 4.

Eredetije papíron, hátán három gyűrűspecsét nyomával, *jelzet nélkül*.

CXCVI.

Brassóban, 1398. jan. 8.

Zsigmond király megparancsolja a sárpatakiaknak, hogy a gernyeszegieket az általa cserében elfoglalt és Sárpatakhoz csatolt, de amazoknak ismét visszaadott földek birtokában ne akadályozzák s azokhoz többé jogot ne tartsanak.

propria commissio domini regis.

Nos Sigismundus dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc., marchioque Brandemburgensis etc. memorie commendamus per presentes, quod venientes in celsitudinis nostre presentiam nonnulli fideles nostri seniores de Gernieseg suis ac universorum hospitum de eadem in personis nobis exponere curarunt, quomodo alias certe terre ipsorum metales, que ab antiquo ad dictam villam Gerniesek pertinuissent,

dum videlicet ipsa villa fidelis nostri Frank olim vayvode nostri Transsilvani fuisset, ab ipsis quodammodo alienate et ville nostre Sarpatak vocate applicate exstitissent, supplicantes eidem celsitudini nostre humili precum cum instantia, ut quia per modum concambii nobis ipsos et dictam possessionem Gernieseg uberioris aptitudinis ac utilitatis causa appropriassemus et ipsi sub universis et singulis conditionalium consuetudinum generibus adinstar et more aliorum villanorum nostrorum circummorantium subiacerent, ipsos in primevis ipsorum libertatibus et libertatum prerogativis gratiose conservare et terras ipsorum huiusmodi ab ipsis, ut premittitur, alienatas, tam videlicet ab ista, quam ab alia parte Morusii habitas et existentes, que ad ipsos ab antiquo spectassent, ipsis restituere et dicte possessioni nostre Gernieseg reapplicare benignius dignaremur. Nos itaque iustis et iuri consonis ipsorum supplicationibus pie inclinati cupientes, imo volentes ipsos in ipsorum libertatibus conservare, prefatas terras quocunque nominis vocabulo vocitatas ab ipsis alienatas de certa nostra scientia prefata villa nostra Sarpatak auferentes, dictis nostris fidelibus hominibus et populis de Gernieseg restituimus et reapplicavimus, imo exnunc prout extunc easdem restituimus et reapplicamus, ita tamen, quod iidem singulis iuxta primevam consuetudinem servitiorum oneribus innodati ad sedem et forum, ad quas alias pertinuerunt, spectare et consuetudinibus ipsarum subiacere teneantur. Quocirca mandamus universis et singulis quibus expedit presentibus et futuris, signanter nostris fidelibus populis de dicta Sarpatak firmissime edicentes, quatenus prefatos nostros homines de Gernieseg amodo et deinceps contra ipsorum libertatem nullatenus impediant et manus ipsorum a dictis terris tam ab ista, quam ab alia parte Morusii, ut prefertur, existentibus *) per celsitudinem nostram ipsis, ut premittitur, gratiose restitutis vetitas et prohibitas abstrahant ac eosdem fideles nostros homines de Gernieseg nunc in antea ipsis terris ut prius libere, quiete et pacifice uti permittant gratie nostre sub obtentu, sub harum, quibus sigil-

*) Az eredetiben *existentes* hibásan.

lum nostrum impressum est, testimonio literarum, quas post lecturam reddi decernimus presentanti. Datum Brassovie, feria tertia proxima post festum Epiphaniarum Domini anno eiusdem Millesimo trecentesimo nonagesimo octavo. 1398. jan. 8.

Eredetije hártyán, az aljára nyomott pecsét maradványai alatt *propria commissio domini regis* följegyzéssel, *5066*.

CXCVII.

Apahidán, 1398. apr. 24.

Kalyáni Mihály kolosvármegyei ispán, Frátai Péter és Gesztrági László szolgabírák bizonyítják, hogy Mihály és Dénes nevű solymosi oláhok, a tuzsoni Bolgár Miklós által Strich János alvajda parancsára elfogott Kuskoman nevű oláhot erőszakkal kiszabadították s a Bolgár Miklós két szolgáját megverték.

Nos Michael de Kalyan comes, Petrus filius Galli de Frata et Ladislaus de Gezterag iudices nobilium comitatus de Clus memorie commendamus, quod veniens nostram in presentiam miles egregius, magister Nicolaus dictus Bolgar nobilis de Thuson nostrum postulans hominem ad inquisitionem sue veritatis, nos vero unum ex nobis, videlicet predictum Petrum filium Galli de predicta Frata causa veritatis de medio nostri duxissemus destinandum, qui demum exinde ad nos rediens et per nos diligenter requisitus nobis conscientiose dixit suo modo, quod ipse ab omnibus nobilibus et ignobilibus, quibus decuisset et licuisset, palam et occulte rescivisset, quod predictus Nicolaus dictus Bolgar de Thuson ex iussu et speciali mandato Iohannis Styrch *(igy)* vicevoyvode Transsilvani quendam volachum proscriptorem *) Kuskoman nomine captivasset et captivari fecisset, et dum in suis captivitatibus eundem volachum conservare voluisset imo conservaret, tunc Michael et Dionysius volachi de Solmus veniendo potenter eundem volachum Kuskoman proscriptorem de sua possessione Tomp vocata abduxissent et dum abducere voluissent, missis quibusdam suis famulis, ab eisdem volachis, videlicet Michaele et Dionysio eundem Kuskoman volachum proscriptorem reci-

*) Így még kétszer a helyes *proscriptum* helyett.

pere voluissent, tunc iidem Michael et Dionysius volachi duos suos famulos crudeliter vulnerassent una cum ipsorum equis et verberassent, eosdemque captivassent et detinuissent; demum autem iudici de possessione Erkud vocata per suam fideiussoriam cautionem predictum Michaelem volachum de predicta Solmus reddere predictus Nicolaus Bolgar coram se reddere voluisset eo modo, ut ex parte sui iudicium regni consuetudinis facere deberet, qui quidem iudex de Erkud predicta eundem Michaelem kenezium ad suam fideiussoriam cautionem recipere recusasset. Datum in Apathyda, feria quarta, 1398. apr. 24. in festo beati Georgii martyris anno domini M. CCC. nonagesimo octavo.

9. Frátai Péter (!) pecsétje.

Eredetije papíron, hátán két kis viaszpecséttel — a harmadik közből lekopott —, melyek közül a jobboldali egy stylizált liliomot ábrázol, a baloldali a Rátold nemzetség czimerét feltüntető, valószínüleg dombon álló hársfaleveles ágat, melynek nagyon megviselt körirata talán + PETRVS + GALLI olvasandó, *7086a.*

CXCVIII.

Deésen, 1398. maj. 22.

Szilágytői Lestár és Szilkereki János belsőszolnokvármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy minekutánna Tóth Jakab magát az István moldovai vajda ügyvédjének vallotta, de megbízó leveléből kitünt, hogy nem a vajda, hanem a Koszta fia János ügyvédje, a megyei törvényszék úgy itélt, hogy az ügyvéd meghatalmazását más ügyvédre át nem ruházhatja.

Nos Leusthasius de Zilagthew, Iohannes filius Iacobi de Zilkerek iudices nobilium comitatus de Zonuk interiori memorie commendamus, quod quia Iacobus dictus Toth coram nobis sic dicebat, quod ipse procurator magnifici viri Stephani vayvode Moldaviensis esset et in persona ipsius coram nobis stetit, cum tamen comes comitatus de Zonuk interiori literam procuratoriam postulasset et coram nobilibus comprovincie legere fecisset, tamen litera procuratoria non tenebat, quod prefatus Iacobus dictus Toth esset procurator viri magnifici Stephani vayvode Moldaviensis, sed procurator Iohannis filii Coztha, ideo nobiles comprovincie in sede nostra

iudiciaria consedentibus *) taliter decreverunt, quod procurator procuratorem facere non posset, declarato tamen, quod prefatum Iacobum dictum Thoth Iohannes filius Coztha, officialis viri magnifici Stephani vayvode Moldaviensis procuratorem constituisset. Datum in Dees, feria quarta proxima ante festum Penthecosthen anno domini M. CCC. nonagesimo octavo. 1398. maj. 22.

Eredetije papíron, hátán két pecsét töredékeivel, *jelzet nélkül.*

CXCIX.

Deésen, 1398. jun. 26.

Szilágytői Lestár és Szilkereki János belsőszolnokvármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy a mikor István fia Mihály belsőszolnokvármegyei ispánnal a Miklós fia István Ormán és Kérő nevű birtokaira kirótt 18 márka bírságot be akarták hajtani, a tiszttartó és bírák Ugron Mihály és Csegei Péter 15 napi halasztást kértek.

Lestasius de Zyllagthew, Iohannes filius Iacobi de Zylkerek iudices nobilium comitatus de Zolnok interiori memorie commendamus, quod dum nos una cum Michaele filio Stephani comite de Zolnok interiori ad possessiones Stephani filii Nicolai condam comitis siculorum Orman et Kerew vocatas accessissemus, ut de decem et octo marcis iuxta literas per Nicolaum filium Gerew officialem ipsius magistri Stephani convictis satisfaceremus et rogassemus, tunc officialis ipse et villici iurati ac populi, videlicet Michael Vgron et Petrus Chegey de dictis Orman et Kerew taliter responderunt: petimus vos, ut prolongetis usque quindenas, ut domine nostre manifestamus, ne forte nos cum aliis possessionibus suis in satisfactione subcurrabit, si autem nos non curabit et in ipsa quindenā de ipsis birsagiis satis non faceremus, extunc elapso ipso termino sine dilatione et occasione aliquali postposita satis recipiatis et in nullo modo vos prohibemus. Datum in Dees, feria quarta proxima post festum Nativitatis beati Iohannis baptiste anno domini M. CCC. nonagesimo octavo. 1398. jun. 26.

Eredetije papíron, hátán két viaszpecsét maradványaival, *jelzet nélkül.*

*) Így, helyesen *consedentes* volna.

CC.

Deésen, 1398. aug. 21.

Szilágytői Lestár és Szilkereki János belsőszolnokvármegyei szolgabírák előtt Marai András a hat márkára itélt Andrásházi Mihály ispánnak, miután hármat elengedtek neki s hármat megfizetett, menedéket ad.

Nos Leu(s)thasius de Zylagthew et Iohannes filius Iacobi de Zilkerek iudices nobilium com[itatus de Zolnok interiori memorie] commendamus, quod cum nos feria quarta proxima aug. 14. ante festum Assumptionis virginis gloriose proxime [preteritum] . . . . . [cum nobilibus] provincialibus consedissemus, Andreas hospes de Mara familiaris Iohannis filii Michaelis de . . . . . [Do]boka sine procuratoriis literis coram nobis in persona domini sui, contra cives et hospites de . . . . . ideo nobiles provinciales nobiscum adherentes in sex marcis denariorum convictum et [aggravatum] . . . . . Michaeli filio Stephani de Andoryashaza, comiti ipsius sedis, pro quo quidem iudiciorum . . . . . [Michaelem] filium Stephani comitem contentus exstiterit, sed per petitionem nobilium virorum et nostrorum . . . . . relaxandum, quas tres marcas memoratas coram nobis persolvendas ratione solutionis, tri[bus ipsarum] . . . . . gravamine persolutis idem Andreas de dicta Mara prefatum Michaelem filium Stephani comitem . . . . . reddidit et commisit expeditum, pacificum et quietum. Datum in Dees, feria quarta [proxima 1398. aug. 21. post *) festum sancti Stephani] regis et confessoris anno domini M. CCC. nonagesimo octavo.

Eredetije papíron töredékben, hátán két viaszpecsét maradványaival, *jelzet nélkül.*

---

*) Mivel István király napja épen keddre esik, nem lehet aug. 21-ikénél más e datum.

CCI.

(Knínben) 1398. nov. 5.

A knini káptalan jelenti Garai Miklós horvát bánnak, hogy a Korbáviai Pál grőf oláhai által a Tranicich János királyi oláhon és hozzátartozóin elkövetett hatalmaskodás szinhelyén nehéz sebben hat királyi oláhot és egy asszonyt talált.

Magnifico viro domino Nicolao de Gara regnorum Dalmatie, Croatie et Sclavonie bano capitulum ecclesie Tini(ni)ensis amicitiam paratam cum honore. Literas nobilis viri, magistri Pauli dictorum regnorum Dalmatie et Croatie vestri vicebani noveritis, nos recepisse hunc tenorem continentes:

Amicis suis reverendis, capitulo ecclesie Tininiensis magister Paulus filius Nicolai de Zenche regnorum Dalmatie et Croatie vicebanus amicitiam paratam cum honore. Suggestum est nobis pro parte Iohannis Tranicich olachi regalis, quod pridem Brayk Merucich olachus magistri Pauli filii Karuli comitis Corbavie cum suo catuno latrocinaliter super ipsum Iohannem et catunum eius irruendo omnibus bonis apud eos repertis depredassent, ipsumque Iohannem et ad ipsum pertinentes olachos ac eorum mulieres letalibus vulneribus affecissent et vestibus spoliatos semivivos relinquissent nullis eorum demeritis aut culpis exigentibus. Quapropter vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Marco filius Drask de Peterkouauaz vel Philippus filius Porfrii, aut Sarach de Raducich seu Ratko Budomigh de Zminyan aliis absentibus homo domini nostri bani illuc ad locum ipsius pugne accedendo ab omnibus, a quibus licuerit et decuerit, palam et occulte investigando sciant et inquirant premissorum meram certitudinem, videant etiam ipsos vulneratos et tandem, prout premissorum vobis veritas consisterit, eidem domino nostro bano amicabiliter rescribatis. Datum Tininii, in vigilia festi Omnium Sanctorum anno domini M. CCC. nonagesimo octavo. 1398. oct. 31.

Nos igitur iustis et congruis petitionibus prelibati magistri Pauli, vestre magnificentie vicebani annuentes, una cum

prelibato Sarach homine vestro discretum virum, magistrum Iohannem ecclesie nostre custodem ad exsequendum premissa pro testimonio transmisimus fidedignum, qui demum ad nos
nov. 2. exinde reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi sabbato proximo post festum Omnium Sanctorum ad catunum Iohannis Tranicich accedendo sex olachos regales et unam mulierem in eodem catuno diris vulneribus sauciatos fide vidissent oculata scivissentque ab omnibus, quibus decuisset, palam et occulte diligenter investigando, quod olachi Mreucii vocati comitum de Corbavia more latrocinio veniendo dictos olachos vulnerassent, decem et septem oves recepissent et asportassent, et duos equos eorundem olachorum regalium interfecissent et unum gladium similiter recepissent propria
1398. eorum potentia mediante. Datum feria tertia proxima post
nov. 5. dictum festum Omnium Sanctorum, anno domini supra dicto.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét töredékeivel. *3927.*

CCII.

Rettegen, (1398. jul. 2 körűl).

Szilkereki Jakab és Szilágytői Lestár belsőszolnokvármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy Elvegy András bálványosi várnagy, miután Vajda fia János és Mikeházi Antal ellen a reábízott vizsgálatot nem hajtotta végre, 12 márka bírságra ítéltetett.

Nos magistri Iacobus filius Iacobi de Silkerek ac Lewztasius de Zilagytew iudices nobilium comitatus de Zolnuk interiori memo[rie com]mendamus, quod cum Andreas Eluegy dictus castellanus de Baluanus duas requisitiones, unam contra Iohannem . . ., [ali]am contra Anthonium Mikehasa ad requisitionem regni nobilium infra portavit ad octavas festi . . . . . [i]ta, quod in eisdem octavis totum factum, prout sibi fuerit determinatum, reportare teneatur, ipso termino ad[veniente] predictus Andreas Eluegy dictus ipsas duas requisitiones non reportavit, nobiles provi[nciales] in duodecim marcis decreverunt, etiam convictum Iohannem filium vayvode ante dictum. Datum in Retek, feria quarta proxima . . . festum Visitationis.

Eredetije papíron, hátán két viaszpecsét maradványaival, *jelzet nélkül.*

CCIII.

Tordán, 1399. jan. 30.

Stibor erdélyi vajda Tuzsoni Miklósnak, miután arra, hogy Székely Miklósnak tíz lovát el nem lopatta, sem azok közűl egy négy évest el nem adott, harmadmagával megesküdött, menedéket ad.

Nos Stiborius vayvoda Transsilvanus et comes de Zonuk memorie commendamus, quod cum iuxta nostram iudiciariam commissionem magister Nicolaus filius Ladislai de Thuson tertio se nobilibus, contra Nicolaum dictum Zekel familiarem Georgii de Bagath feria tertia proxima, videlicet vigesimo tertio *) die congregationis nostre generalis universitati nobilium et alterius cuiusvis status et conditionis hominum dicte partis Transsilvane octavo die festi Circumcisionis Domini Torde celebrate super eo, quod ipse decem equos equatiales predicti Nicolai subtrahi non fecerit, nec ex ipsis unum quatuor annorum super unam loricam tradiderit, coram homine nostro ad id specialiter deputato sacramentum prestare, idemque homo noster seriem ipsius iuramentalis depositionis nobis referre debuisset, tandem prout ex certa relatione eiusdem homini nostri pro audienda ipsa iuramentali depositione deputati certitudinaliter fuimus informati, prefatus Nicolaus premissum suum iuramentum rite et legitime deposuisset, ideo eundem magistrum Nicolaum tam super ipso iuramento, quam etiam super totali premissa actione et acquisitione annotati Nicolai actoris reddidimus et commisimus expeditum vigore presentium mediante. Datum die et loco prenotatis, anno domini M. CCC. nonagesimo nono.

jan. 30.

jan. 8.

1399.
jan. 30.

Eredetije papíron, hátán Stibor vajda nagy viaszpecsétje töredékeivel, melyen a czimerpaizsot övező tüzokádó sárkány feje és gyűrűkből álló farka, továbbá + S + STIBO[RII + VAIVODE + TR]ANSSIL[VANI] + ET + COMITIS + DE + [ZO]LNUK + ETC körirat töredéke még látható, *jelzet nélkül.*

---

*) Hibás, minthogy a *Circumcisio Domini* octavájától (jan. 8.) számított huszonharmadik napnak nem *feria tertia,* hanem *feria quinta* datum, azaz jan. 30-dika felel meg.

CCIV.

Bonczhidán, 1399. jul. 15.

Drági László mester dobokavármegyei ispán, Olnoki Pál és Szentegyedi András szolgabírák előtt veresegyházi Porkoláb Imre és Bolgár Miklós, ez utóbbi által egy gógánfalvi jobbágyon elkövetett hatalmaskodás miatt indított perben megbékélnek.

Nos magister Ladislaus filius Petri de Drag comes, Paulus de Olnok et Andreas filius Michaelis de Sancto Egidio iudices nobilium comitatus de Doboka memorie commendamus, quod nobis una cum nobilibus comitatus de Doboka in tribunali feria tertia proxima post festum beate
jul. 15. Margarete virginis et martyris consedentibus Emericus Porkolab dictus de Weresegyhas ab una, parte vero ex alia Nicolaus Bolgar dictus officialis de Bonchyda coram nobis personaliter constituti per eosdem confessum exstitit pariter et relatum, quod ipsi in causa, quam idem Emericus ratione receptionis bonorum undecem florenos auri valentium Blasii sartoris, iobagionis domini sui de Goganfalua, contra ipsum Nicolaum Bolgar coram nobis movere intenderit, tamen ipsi taliter concordassent, quod pre allegatus Nicolaus Bolgar in tertia sede nostra iudiciaria pro bonis et rebus ipsius Blasii sartoris per ipsum ab eodem receptis *) undecem florenos, quemlibet florenorum **) ipsi Blasio sartori aut ante dicto Emerico Porkolab solvere obligaverit, tali modo, quod si terminum insolutum preteriret, pena(m) dupli solveret, insuper iudex, videlicet comes et iudices nobilium, utputa nos ex parte ipsius Nicolai Bolgar absque ulteriori lite ipsi Emerico Porkolab satisfacere teneremur; ad quod idem Nicolaus se
1399. sponte obligavit coram nobis. Datum in Bonchyda, die et
jul. 15. loco prenotatis anno domini M. CCC. nonagesimo nono.

Eredetije papíron, melynek hátán levő három töredék viaszpecsétje közűl a jobb oldalin egy stylizált kigyó látható, *jelzet nélkül.*

---

*) Kitörölve *in quindenis.*

**) Kitörölve *eorum triginta duobus grossis (computando).*

CCV.

Bekében, 1399. dec. 10.

Mikeházi Antal és Dengelegi István belsőszolnokvármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy a Deési Lestár és Bertalan által egy tolvajtól elvett s az ispán kezébe adott 150 juhból az őket megillető harmadrészt megkapták.

Nos magistri Anthonius de Mikehasa, Stephanus Dengelegy dictus iudices nobilium comitatus de Zolnuk interiori memorie commendamus, quod oves ipsas centum et quinquaginta, quas Lewztasius et Bartholomeus de Dees de uno fure acciperant et huc secundum consuetudinem regni in manus comitis tradendo, tandem idem comes in tres partes dividendo ipsam tertiam partem iudicibus nobilium comitatus predicti dando et inter se dividendo, comes vero ius suum accipiendo transportare fecisset. Datum in Beke, feria quarta proxima post festum beati Nicolai confessoris anno domini M. CCC. nonagesimo nono. 1399. dec. 10.

Eredetije papíron, hátán két viaszpecsét töredékeivel, *jelzet nélkül.*

CCVI.

Deésen, (1399 körül).

Andrásházi Mihály mester belsőszolnokvármegyei ispán, Mikeházi Antal és Dengelegi István szolgabírák bizonyítják, hogy az aknaiak Pénteki Bálintot, kit kezesei a törvény elé állítottak, miután a törvényszéket fegyveresen megtámadták, kiszabadították.

Nos magister Michael de Andreashaza comes de Zolnoc interiori, necnon Anthonius de Mikehaza ac Stephanus de Denkelec duo iudices nobilium memorie commendamus tenore presentium significamus *) quibus expedit universis, quod nos cum universis nobilibus in Dess iudicantes ac Valentinum de Pentec fideiussores sui coram nobis comparendo constituerunt, et homines de Acna ad nostram sedem manibus armatis veniendo ac sedem regiam destruendo ac violenter eundem predictum Valentinum de Penthec potentialiter asportaverunt et receperunt de sede regia etc.

Eredetije papíron, hátán két viaszpecsét helyével, *jelzet nélkül.*

*) Így, *significantes* helyett.

CCVII.

Szentmiklóson, 1400. jul. 29.

Sverczi János erdélyi alvajda megparancsolja Kolosvármegye közönségének, hogy a király és Stibor vajda jövetelét a megyében a vásárokon és más nyilvános helyeken hirdettesse ki.

Iohannes de Suerch vicevayvoda Transsilvanus universis et singulis nobilibus in comitatu de Clus commorantibus reverentiam debitam cum salute. Noverit vestra universitas, dominum Stiborium vayovodam dominum nostrum suum et regium adventus nobis suis literis mediantibus intimasse, vobisque firmis dedisse in mandatis, ut ipsos regium et suum adventus ubique in dicto comitatu proclamari faceretis. Vestram igitur nobilitatem diligenter requirimus per presentes, quatenus statim receptis presentibus dictos adventus prefatorum dominorum regis et vayovode in foris et aliis locis publicis in dicto comitatu ubique faciatis promulgari. Datum in Sancto Nicolao, feria quinta proxima post festum sancti Iacobi apostoli anno domini M. quadringentesimo.

1400. jul. 29.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét nyomaival, *jelzet nélkül*.

CCVIII.

Bekében, 1400. sept. 1.

Szilkereki János és Szilágytői Lestár belsőszolnokvármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy a kilencz márka bírságra ítélt Szentgyörgyi Dénes özvegye helyett az ispánt kielégítették.

Nos magistri Iohannes filius Iacobi de Silkerek et Lewztasius de Silagytew iudices nobilium comitatus de Zolnuk interiori memorie commendamus, quod cum relicta Dionysii de Sancto Georgio in eodem Sancto Georgio existens*) contra Michaelem filium Petev convicta**) exstiterat in novem marcis, super eisdem nos comiti satisfecimus ex parte eiusdem domine iuxta huius regni consuetudinem quoad ple-

*) Az eredetiben *existente* hibásan.

**) Hibásan *convictus*.

num. Datum in Beke, feria quarta proxima, scilicet in festo beati Egidii abbatis anno domini M. CCCC. 1400. sept. 1.

Eredetije papíron, hátán két viaszpecsét töredékeivel, *jelzet nélkü.*

CCIX.

Bekében, 1400. oct. 6.

Andrásházi Darabos Mihály belsőszolnokvármegyei ispán, Szilkereki János és Szilágytői Lestár szolgabírák Gelét fia Lászlót arra nézve, hogy Samel Mihályt Bethlen határán nem fogta el s hat forintig nem zsarolta meg, ötvened magával leteendő esküre itélik.

Nos magistri Michael Darabus dictus de Andreashasa comes, Iohannes filius Iacobi de Silkerek, Lewztasius de Silagytew iudices nobilium comitatus de Zolnuk interiori damus pro memoria, quod Ladislaus filius Geleth feria quarta proxima, videlicet in vigilia beatorum apostolorum Simonis et Iude proxime affutura quinquaginta hominibus in eo, quod Michaelem Samel in metis Bethlen non captivaverit et ipsum in sex florenis potentialiter non pactasset, nisi sua voluntate iuxta vitium suum coram bonis hominibus convenisset et idem Michael Samel assumpsisset, quod nunquam premissa execaret *) et hoc iuxta consuetudinem contra ipsum approbaret, modo commisimus, quod cum eisdem hominibus et insuper quinquaginta hominibus approbet. Datum in Beke, feria quarta proxima post festum beati Michaelis archangeli anno domini M. CCCC. oct. 27. 1400. oct. 6.

Eredetije papíron, hátán három viaszpecsét nyomaival, *jelzet nélkül.*

CCX.

Bonczhidán, 1400. oct. 19.

Drági László dobokavármegyei ispán, Olnoki Pál és Szentegyedi András szolgabírák a gyekei bírót, a Bolgár Miklós jobbágyának három napig való fogságban tartása miatt három márka bírságra itélik.

Nos magister Ladislaus filius Petri de Drag comes, Paulus de Olnok et Andreas filius Michaelis de Sancto Egi-

*) Így, *exsequaret* helyett.

dio iudices nobilium comitatus de Doboka memorie commendamus, quod nobiles predicti comitatus nobiscum in tribunali consedentes taliter decernentes et committentes, quod ex quo villicus de Gyeke iobagionem Nicolai Bolgar tribus diebus sine lege conservasset, tribus marcis eidem Nicolao convictus existat. Datum in Bonchyda, feria [ter]tia proxima post festum
1400. oct. 19. beati Luce euangeliste anno domini Millesimo quadringentesimo.

Eredetije papíron, hátán három viaszpecsét maradványaival, *jelzet nélkül.*

CCXI.

Bonczhidán, 1400. oct. 20.

Drági László dobokavármegyei ispán, Olnoki Pál és Szentegyedi András szolgabírák Vajda fia Jánosnak Bolgár Miklós ellen indított perét az idő rövidsége miatt elhalasztják.

[Nos magister] Ladislaus filius Petri de Drag comes, Paulus de Olnok et Andreas filius Michaelis de Sancto Egidio [iudices nob]ilium comitatus de Doboka damus pro memoria, quod causam, quam Iohannes filius vayvode contra Nicolaum Bolgar, pro quo . . . . . comparuit, iuxta continentiam literarum nostrarum citatoriarum feria quarta proxima post festum beati Luce euangeliste [movere habebat]
oct. 20. nov. 4. coram nobis, causa prioritatis termini ad quindenas duximus
1400. oct. 20. prorogandam. Datum in Bonchyda, die ut supra [anno domini Millesimo] CCCC.

Kivül: Pro Nicolao Bolgar, contra Iohannem filium vayvode ad quindenas prorogatoria.

Eredetije papíron, töredékben, hátán három gyűrűspecsét helyével, *jelzet nélkül.*

CCXII.

Gyulafehérváron, (1400. körűl) jul. 4.

Mihály gyulafehérvári kanonok levele a kisbudaki nemesekhez, melyben kéri, hogy az őt megillető budaki tizednek szedését ne gátolják, vagy ha ők akarják szedni, kellő árát fizessék meg neki.

Viri nobiles et honesti, domini et amici mei sincere honorandi.

Ex veridica intellexi relatione, quomodo decimas meas in villa vestra Budak vocata ratione officii mei mihi provenire debentes impediretis, easdem per alium comparari omnino permittentes potentia vestra mediante, et tamen condignum earum pretium solvere non velletis, nisi iuxta libitum vestre voluntatis occupare intenderetis. Super quo vestram peto nobilitatem per presentes affectu sinceriori; quatenus easdem decimas iuxta arbitrium decimatorum mei vendi et locari permittatis, aut si pro vobis habere cupitis, condignum earundem pretium persolvatis, aut sufficientem cautionem prebeatis. Si vero ad decimas meas potentialiter vos ingerere attemptaveritis, sciatis, quod per iuvamina dominorum voyvodarum, quos mihi scio esse favorabiles, et per alia remedia contra vos procedere intendo et credo, quod super huiusmodi inepta vestra potentia potero vos aggravare. Scripta Albe, tertio die festi Visitationis virginis gloriose. jul. 4.

Michael custos et
canonicus ecclesie Transsilvane.

Kivűl: Nobilibus viris . .*) de Budak minori, dominis et amicis suis.

Eredetije a XIV. század végére és a XV. elejére valló írással papíron, záró pecsét maradványaival, *7135*.

*) Üres hely, kipontozva az eredetiben is.

CCXIII.

Tordán, (1400. körül) nov. 8.

Az erdélyi vajda (!) előtt György fia Miklós tekei tiszttartó tuzsoni Bolgár Miklósnak, miután igazolta, hogy Tekének a székelyek és szolgái által való megrohanásában ártatlan, menedéket ad.

. . . . . memorie commendamus, quod no-
nov. 8. bis octavo die festi Omnium Sanctorum pro quibusdam arduis negotiis . . . . . cum eisdem nobilibus Torde existentibus, Nicolaus filius Georgii famulus et officialis . . . . . possessione Teke et eiusdem pertinentiis constitutus in nostram et eorundem regni [nobilium exsurgendo presentiam proposuit eo modo], quod Nicolaus dictus Bolgar de Twson cum quibusdam nobilibus et siculis . . . . . nonnullis siculis et familiaribus ipsorum predictam possessionem Teke . . . . . centum abstulissent ab eadem, et quo eorum placuisset voluntati . . . . . [re]licte ac Ladislai filii Ladislai filii predicti condam Frank vayvode valde magnum . . . . . [quo audito Nicolaus] Bolgar in nostram similiter consurgendo presentiam respondit exadverso, [quod ipse in totali actione et a]cquisitione memorati Nicolai filii Georgii ac nobilis domine relicte . . . . . [innocens] esset penitus et immunis. Cumque nos auditis partium propositionibus . . . . . [iudicium et iustitiam] facere voluissemus, tunc prelibatus Nicolaus filius Georgii ipsum Nicolaum [Bolgar] . . . . . agnoscendo in premissis misit et reddidit expeditum pariter
nov. 8. et . . . . . [median]te. Datum die et loco prenotatis, anno domini M. quadringentesimo . . . .

Eredetije papíron, töredékben, hátán viaszpecsét maradványaival, *jelzet nélkül.*

CCXIV.

Gyulafehérváron, (1400 körül).

Simon a székelyek ispánja megparancsolja a marosszéki székelyeknek, hogy illetményét ne tartsák vissza, hanem adják a rovója kezébe.

Simon comes siculorum.

Datur nobis intelligi, quomodo vos iura nostra de vestri medio nobis, ut moris est, provenire debentia homini nostro in dicto vestri medio deputato *) extradare recusaretis penitus denegando, quod a vestre fraternitatis communitati non deberemus promereri. Super quo eandem vestram fraternitatem presentibus requirimus attente dantes omnino in mandatis, quatenus eadem nostra iura ipsi homini nostro ad id deputato, unde decens videtur, extradare velitis et studeatis recusa sine omni, aliud causa nostri non facientes in premissis. Datum in Alba Gyule, feria secunda proxima post dominicam Oculi.

Kivül: Nobilibus viris senioribus ac toti communitati siculorum sedis Marus, fratribus ac proximis suis dilectis.

Eredetije a XIV. század végére és a XV. elejére valló írással papíron, záró viaszpecsét töredékeivel, *jelzet nélkül.*

CCXV.

Bonczhidán, 1401. jan. 11.

Olnoki Pál és Szentegyedi András dobokavármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy a gyekei bíró és esküttek a Bolgár Miklós által tolvajság miatt nyakon kötött oláhot törvény elé állítani, vagy érette a bírságot megfizetni megtagadták.

Nos magistri Paulus de Olnuk et Andreas filius Michaelis de Zentheged iudices nobilium comitatus de Doboka memorie commendamus, quod cum nos ad petitionem Nicolai Bolgar dicti unum ex nobis, videlicet eundem Andream de Zentheged ad infra scripta peragenda duxissemus destinan-

*) Hibásan *dicti vestri medio deputati* az eredetiben.

dum, qui demum exinde ad nos rediens nobis retulit isto (1400.) sept. 15. modo, quod ipse feria quarta post festum sancte Crucis ad villam Geke transiendo, idem Nicolaus Bolgar dictus quendam volahum super facto latrocinii victum ad collum eiusdem ligando captivasset, tandem terminum pro impensione iudicis sibi assignantes iudex et iurati de eadem Geke, quo termino ipsius impensionis iudici adveniente, ipso Nicolao Bolgar illic adeunte, ipsum latronem minime statuere curantes, nec aliquod iudicium ex parte ipsius latronis inibi facere procurassent. Datum in Bonchyda, feria tertia proxima 1401. jan. 11. post festum Epiphaniarum Domini anno domini M. CCCC. primo.

Eredetije papíron, hátán két viaszpecsét nyomaival, *jelzet nélkül.*

CCXVI.

Szentimrén, 1401. jan. 24.

Sverczi János erdélyi alvajda a beneniki lakosokat a Szabó Péter karakói vendég meggyilkolásában való részesség gyanuja alól fölmenti, a gyilkosokat azonban a vérdíjban elmarasztalja.

Nos Iohannes de Syuerch vicevayvoda Transsilvanus memorie commendamus, quod in octavis festi Epiphaniarum jan. 13. Domini nunc proxime preteritis Lucas literatus de Beld ad nostram et regni nobilium *) veniendo presentiam per modum protestationis nobis significare curavit, quod pridem circa festum Epiphaniarum Domini Petrus sartor, hospes de Karako ad possessionem Benenik veniendo tempore serotino quendam hominem in eadem Benenik residentem ex preconcepta rancoris malitia ipsum in capite crudeliter vulnerasset, et cum fratres et proximi ipsius vulnerati mediante officiale de eadem Benenik ad iudicium detineri facere voluissent, predictus Petrus sartor contra eosdem **) manibus armatis insurgendo iuri et iudicio parere recusante plura mala eisdem inferre voluisset, ubi per fratres et proximos memorati vulnerati Petrus sartor interemptus exstitisset, petens nos idem Lucas

*) Hibásan *nobilibus* az eredetiben.
**) Hibásan *eiusdem.*

de Beld, ut quidquid nobis de huiusmodi facto iuri consonum fore videretur, iuris equitatem eidem impertiri deberemus in hac parte. Unde nos una cum regni nobilibus decernentes commisimus eo modo, quod quia memoratus Petrus sartor pro suo indebito excessu iuri parere recusasset et plura mala eisdem populis de eadem Benenik inferre voluisset, si ita est, prout idem magister Lucas nobis refert, tunc fratres et proximi ante dicti Petri sartoris neminem ex populis de dicta Benenik pro fautore seu societatem conservatore possint inculpare, ita tamen, quod homicide seu interfectores eiusdem Petri sartoris de homagio ipsius iuxta regni consuetudinem satisfactionem impendere teneantur. Datum in Sancto Emerico, feria secunda ante festum Conversionis beati Pauli anno domini Millesimo quadringentesimo primo. 1401. jan. 24.

Eredetije papíron, hátán pecsét helyével, *jelzet nélkül.*

CCXVII.

Tordán, 1401. febr. 14.

Komjátszegi Imre és Szengyeli László tordavármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy a Körtvélykapui István jobbágyaitól elhajtott ökrök miatt harmadmagával leteendő esküre ítélt Bolgár Miklós az esküt letette.

Nos Emericus de Comiathzeg et Ladislaus de Zengel iudices nobilium comitatus de Torda memorie commendamus, quod iuxta continentiam literarum nostrarum adiudicatoriarum Nicolaus dictus Bolgar tertio se nobilibus, contra Stephanum de Kyrthuilkapu iudicium et iustitiam ratione abductionis potentiarie undecim boum, centum et decim florenos valentium iobagionum suorum in civitate Wasarhel impertire non permiserit, sacramentum prestare tenebatur, idemque Nicolaus Bolgar prelibatus de premissis se in termino per nos eidem deputato honeste expurgavit; unde nos antelatum Nicolaum in totali exsecutione contra antelatum Stephanum reddidimus et commisimus expeditum harum testimonio mediante. Datum Torde, feria secunda proxima post dominicam Esto mihi anno domini Millesimo quadringentesimo primo. 1401. febr. 14.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét töredékével, *7068.*

CCXVIII.

(Kolosmonostoron) 1401. aug. 24.

A kolosmonostori convent jelenti Mihály erdélyi alvajdának, hogy Miklós fia Péter a lakatlan Záhon a Sztrigyi Péter gerebenesi oláh jobbágyaitól a székelyekkel 996 juhot, 64 barmot és 21 lovat rabolt el.

Nobili viro, magistro Michaeli vicevayvode Transsilvanensi, amico eorum honorando conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonostra amicitiam paratam cum honore. Literas vestre nobilitatis, noveritis, nos honore quo decuit recepisse in hec verba:

Amicis suis reverendis, conventui ecclesie de Clusmonostra Michael vicevayvoda Transsilvanus amicitiam paratam cum honore. Dicit nobis magister Petrus de Strigh, quod cum Andreas de Solmus et Nicolaus filius Petri, germani Lewkus de Hedurhfaya in personis nobilium dominarum consortum eorundem, filiarum videlicet Thome filii Pauli et Michaelis dicti Thompa de Zenthmiklos quandam earundem possessionem habitatoribus destitutam Zah appellatam tam causa defensionis et protectionis, quam ratione pignoris obligaminis sibi factis tali conditione sub edicto inter eos prius prehabito reliquisse(n)t, ut ipse proventus ipsius terre et utilitates medietatis antelatis nobilibus dominabus, consortibus ante dictorum Andree et Nicolai et per consequens eisdem amministrare deberent; tandem ubi ipse dum quosdam iobagiones suos olachales in possessione Gerebenes commorantes ad eandem terram causa pascendi oves ipsorum, pecora et equos collocasset, tunc prefatus Nicolaus filius Petri, nescitur quo iniquo ductus consilio, cum quibusdam siculis ipsi adiuvantibus ad eosdem iobagiones suos irruendo, omnibus eorum bonis et rebus, videlicet mille ovibus minus quatuor ac sexaginta quatuor pecudibus et viginti unum equis, aliisque clenodiis domus spoliasset, in toto duo millia florenorum auri valentia abstulisset ab eisdem potentia sua mediante in suum preiudicium valde magnum. Super quo vestram requirimus amicitiam presentibus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Petrus

filius Galli de Frata aut Stephanus frater eiusdem, vel Nicolaus de Komyathzeg sin Ladislaus de dicta Fratha aliis absentibus homo noster ab omnibus, quibus incumbit, meram de premissis experiatur veritatem, quam tandem nobis amicabiliter suo modo rescribatis. Datum Torde, die dominico proximo post festum beati Stephani regis et confessoris anno domini M. quadringentesimo primo. 1401. aug. 21.

Unde nos premissis amicabilibus petitionibus vestre nobilitatis annuentes, una cum prefato Ladislao homine vestro nostrum hominem, videlicet virum religiosum fratrem Michaelem sacerdotem, unum ex nobis ad premissa peragenda nostro pro testimonio transmisimus fidedignum, qui tandem ad nos exinde reversi nobis concorditer retulerunt tali modo, quod ipsi feria tertia, in vigilia festi beati Bartholomei apostoli aug. 23. proxime preterita ab omnibus, quibus decuisset et licuisset, nobilibus et ignobilibus ac aliis hominibus comprovincialibus talem de premissis scivissent et indagassent omnimodam veritatem, quod omnia premissa et quevis premissorum singula sic suo modo acta fuissent et perpetrata exstitissent, quemadmodum tenor continet literarum vestrarum predictarum, et sicut per prefatum magistrum Petrum vestre dictum exstitit nobilitati; de numero autem pecuniarum nulla ipsis constetisset veritas. Datum secundo die diei inquisitionis predicte, anno domini supra dicto. 1401. aug. 24.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét maradványaival, 7767.

CCXIX.

Bonczhidán, 1401. nov. 29.

Olnoki Pál és Szentegyedi András dobokavármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy tuzsoni Bolgár Miklós, mikor a mihálczfalvi Cseh Lőrincz kötelet és lovat lopott szolgáját Monoróson elfogta, törvény szerint járt el.

Nos magistri Paulus de Olnuk et Andreas filius Michaelis de Zentheged iudices nobilium comitatus de Doboka memorie commendamus, quod Nicolaus dictus Bulgar de Tuson ab una, parte vero ab altera Laurentius dictus Cheh de Michalchfalua personaliter coram nobis constituti, per

eundem Nicolaum propositum exstitit in hunc modum, quod ipse Nicolaus in fine ville Moneros famulum dicti Laurentii Cheh reprehensisset, in cuius manibus unam strangulam et unum bonum equum suum invenisset, quem quidem famulum nomine Benedictum cependo in dictam villam Moneros ipsum duxisset, ibique a iudice et a grabone iudicium et iustitiam postulando dixisset: potestis iudicium facere de tali latrone aut ne, qui quidem iudex et gragabo *(igy)* dixissent: cur et quare non, quia dominus noster est liber comes et iudicium facimus, ubi eidem Nicolao terminum assignasse(n)t. Nos itaque una cum nobilibus dicti comitatus taliter decernentes commisimus eo modo, ut predictus Nicolaus iuste et legitime
1401. ambulasset. Datum in Bonchyda, feria tertia proxima ante
nov. 29. festum beati Andree (apostoli) anno domini M. CCCC. primo.

Eredetije papíron, hátán három viaszpecsét közül a jobb oldalin egy stylizált kigyó, a más kettőnek nyoma iláthatók, *jelzet nélkül.*

CCXX.

Bonczhidán, 1401. nov. 29.

Olnoki Pál és Szentegyedi András dobokavármegyei szolgabírák előtt Bolgár Miklós és Cseh Lőrincz, ez utóbbi által egy tolvaj szolgájáért Bolgár Miklósnak fizetendő 10 márka vérdíjban megegyeznek.

Nos magistri Paulus de Olnuk et Andreas filius Michaelis de Zentheged iudices nobilium comitatus de Doboka memorie commendamus, quod cum nos ad petitionem Nicolai dicti Bolgar de Tuson unum ex nobis, videlicet eundem Andream ad infra scripta peragenda duxissemus destinandum, qui demum exinde ad nos rediens et per nos diligenter requisitus nobis retulit isto modo, quod ipse feria sexta pro-
nov. 18. xima ante festum beate Elisabeth martyris proxime preteritum personaliter ad villam Moneros accedendo, ubi idem Nicolaus Bulgar coram ipso Benedictum famulum Laurentii dicti Cheh de Mihalchfalua a iudicibus et grabone petebat, quem quidem Benedictum primo cum una strangula et cum uno equo in fine dicte ville capuisset, qui quidem iudex et grabo eundem Benedictum cum predictis strangula et equo

ad collum dicti Benedicti ligando, predictus Nicolaus ad eundem Benedictum manifestare promtus erat et paratus; ubi per petitionem predicti Laurentii et aliorum proborum et nobilium virorum inter partes concordiam disposuissent et parassent tali modo, quod predictus Laurentius dictus Cheh homagium dicti famuli sui, videlicet decem marcas in domi- (1402.)
nica proxima ante Carnisprivium persolvat eo modo, quod si febr. 6.
diem solutionis preteriret, extunc in duplo et dictum equum cum predicta strangula eodem die restituisset, et eundem Benedictum famulum dicti Laurentii liberum idem Nicolaus permittat, quem quidem permisit tali vinculo inter partes imposito, quod si qua pars predictam causam temporum in processu refutaret vel refutare niteretur, extunc pars contra partem alteram pace pacem tolerantem in quinquaginta marcis, absque iudici portione,*) convincatur eo facto; ad que se partes sponte obligarunt coram nobis. Datum in Bonc- 1401.
hyda, feria tertia proxima ante festum beati Andree apostoli nov. 29.
anno domini M. CCCC. primo.

Eredetije papíron, hátán két viaszpecsétje közűl egyik töredékben, a balfelőli egy stylizált kigyóval, *7055.*

CCXXI.

Schaumbergben, 1402. jul. 22.

Zsigmond király megparancsolja Csáki Miklós és Marczali Miklós erdélyi vajdáknak, hogy Knin várának a patarénok és Hervoja ellen való megvédelmezéséért Somkereki Antalnak s testvérének Jánosnak adományozott Harinnát, Bilakot és Nécset adják a nevezettek kezébe.

commissio propria domini regis.

Sigismundus dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc., sacrique romani imperii generalis vicarius et regni Bohemie gubernator fidelibus suis viris magnificis, utrique Nicolao vayvodis partium nostrarum Transsilvanarum et comitibus Themessiensibus salutem et gratiam. Cum nos consideratis et in animum nostri culminis diligenter revolutis gratuitis complacentiis et fidelium servitiorum meritis, quibus fidelis

*) Hibásan *portionis* az eredetiben.

noster dilectus Anthonius filius Nicolai de Chonkaregky nobis et sacre nostre corone diversis locis et temporibus, et signanter pridem tempore motionis regni nostri, dum idem Anthonius in castro nostro Tininiensi per nefandos paterenos, Herwoyam vayvodam Boznensem et suos complices tenebatur obsessus, quod castrum ipse Anthonius sua tantum virtute nobis fideliter conservavit, et in multis aliis locis et temporibus sincere complacuit et adhuc complacere non desistit, ipsi Anthonio ac Iohanni filio dicti Nicolai, fratri suo propter huiusmodi fidelia servitia possessiones nostras Harinna et Belak in partibus nostris Transsilvanis habitas populosas, necnon quandam aliam possessionem vacuam et iobagionibus destitutam Nech similiter in dictis partibus sitam pro honore contulimus, ideo fidelitatem vestram requirimus et hortamur attente, quatenus mox agnitis presentibus predictas possessiones ipsis Anthonio et Iohanni vel eorum alteri libere cum omnibus pertinentiis et utilitatibus ipsarum remittere et resignari facere velitis, ipsos et eorum alterum in pacificum dominium earundem contra quoslibet impetitores protegendo nostre maiestatis in persona et aliud pro nostra gratia non facturi; presentes etiam post ipsarum lecturam reddi iubemus presentanti. Datum in Schowmbergh, in festo beate Marie Magdalene anno domini Millesimo quadringentesimo secundo.

1402. jul. 22.

Eredetije papíron, alján papírral fedett piros pecséttel, *7421.*

CCXXII.

(Kolosmonostoron) 1402. sept. 2.

A kolosmonostori convent előtt czegei Makrai György a kolosvármegyei Oláhczege felét, a határán levő halastó felével együtt, 300 forintért tuzsoni Bolgár Miklósnak zálogba veti.

Nos conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonostra significamus tenore presentium quibus expedit universis memorie commendantes, quod nobiles viri Georgius filius Iohannis dicti Macray de Ceog ab una, parte vero ab alia magister Nicolaus dictus Bolgar de Tusson coram nobis

personaliter constituti et per eundem Georgium filium Iohannis confessum exstitit ministerio vive vocis sponte pariter et relatum, quod ipse pro quibusdam necessitatibus suis ipsum ad presens urgentibus evitandis totalem medietatem possessionis seu ville Olahceeg vocate, in comitatu de Clus existentis, ipsum titulo iuris hereditarii contingentem cum omnibus suis utilitatibus et utilitatum integritatibus, videlicet terris arabilibus cultis et incultis, aquis, pratis, fenetis, silvis et nemoribus, aliis quoque quibuslibet utilitatibus et pertinentiis universis ad dictam medietatem portionis possessionarie spectare solitis et consuetis, necnon cum dimidietate cuiusdam piscine ibidem habite pro trecentis florenis, quemlibet florenum triginta duobus grossis computando, plene habitis et receptis prefato magistro Nicolao dicto Bolgar pignori obligasset, imo impignoravit eidem nostri in presentia, tali conditione mediante, quod quandocunque temporum in processu ipse aut Paulus frater suus carnalis, vel successores ipsorum dictam medietatem possessionis iam impignorate pro dictis pecuniarum summis omnino promptis in denariis a prefato magistro Nicolao dicto Bolgar redimendi habuerint seu alter ipsorum habuerit facultatem, extunc idem magister Nicolaus dictus Bolgar, rehabita sua pecunia capitali, dictam medietatem predicte possessionis eisdem seu alteri ipsorum remittere et resignare tenebitur difficultate absque omni; preterea obligans se predictus Georgius filius Iohannis, ut quicunque fratrum aut proximorum suorum ipsum magistrum Nicolaum dictum Bolgar ab ipsa medietate dicte possessionis usque ipsius redemptionis excludere niterentur estimatione mediante, extunc ipse Georgius filius Iohannis dictas pecuniarum summas promptis in denariis, estimatione exclusa aliquali, ipsi magistro Nicolao dicto Bolgar reddere et restituere teneretur occasione sine omni, assumensque nichilominus dictus Georgius eundem magistrum Nicolaum dictum Bolgar ratione dicte medietatis eiusdem possessionis et utilitatum eiusdem infra tempus redemptionis, ut prefertur, ab omnibus inquietare nitentibus defensare et laboribus suis propriis expedire; ad que omnia et quevis premissorum singula partes prenotate se coram nobis ultronea obligarunt voluntate. Datum

1402. sept. 2. sabbato proximo ante festum Nativitatis beate Marie virginis, anno domini M. quadringentesimo secundo.

Eredetije hártyán, hátán pecsét helyével, 7199.

CCXXIII.

Szentimrén, 1402. oct. 16.

Csák fia Lőrincz és Nadabi István erdélyi alvajdák Szentkirályi Klárát, a Semjén leányát, mivel a Tuzsoni Miklós által Pakocsateleke miatt ellene indított perben nem jelent meg, elmarasztalják.

Nos Laurentius filius Chaak et Stephanus filius voyvode de Nadab vicevoyvode Transsilvani damus pro memoria, quod Michael de Kerelye cum procuratoriis literis capituli ecclesie Transsilvane pro Nicolao filio Ladislai de Tuson, contra nobilem puellam Clara vocatam, filiam Semyen de oct. 6. Zenthkyral ab octavis festi beati Michaelis archangeli decem diebus continuis legitime stetit coram nobis, iuxta continentiam literarum nostrarum prorogatoriarum super factis contradictionis statutionis Pakochateleke vocate peremptorie responsurus, nostram in presentiam non venit neque misit, unde ipsam in iudicio commisimus fore convictam, si se rationabiliter non poterit excusare. Datum in Sancto Emerico, secundo die termini prenotati anno domini M. quadringentesimo secundo.

1402. oct. 16.

Kivül: Pro Nicolao filio Ladislai de Zenthkyral, contra nobilem puellam Clara vocatam, filiam Semyen de Tuson iudicialis.

Eredetije papíron, hátán három viaszpecsét helyével, *jelzet nélkül.*

CCXXIV.

(Gyulafehérváron) 1402. nov. 11.

Az erdélyi káptalan jelenti, hogy Zsigmond király parancsára Somkereki Antalt és testvérét Jánost, az Antal hűséges szolgálataiért nekik adományozott Harinna, Bilak és Nécs birtokába beiktatta.

Capitulum ecclesie Transsilvane omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presens scriptum inspectu-

ris salutem in salutis largitore. Lapsus primi hominis labilem post . . . . ., ideoque studio cautele est adinventum, ut geste rei series scripturarum patrocinio fulciatur, ne simul cum labili memoria res gesta in mentis exsilium deducatur. Hinc est, quod ad universorum notitiam tam presentium quam futurorum harum serie volumus pervenire, quod nos literas serenissimi principis et domini domini Sigismundi dei gratia illustris regis Hungarie etc., domini nostri naturalis, sigillo suo secretario consignatas summo cum honore recepimus in hec verba:

Sigismundus dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc., marchioque Brandemburgensis etc., sacri romani imperii vicarius generalis ac regni Bohemie gubernator fidelibus suis, capitulo ecclesie Albensis Transsilvane salutem et gratiam. Cum nos quasdam possessiones nostras Harinna, Bylak et Neech vocatas, in partibus Transsilvanensibus habitas, pro castro Kechkees vocato episcopo Transsilvano titulo concambii donatas et nunc ad manus nostras deventas Anthonio filio Nicolai de Sumkerek, propter ipsius fidelia servitia et per eum Iohanni dicti Nicolai fratri suo carnali, eorumque heredibus et posteritatibus per alias literas nostras nove nostre donationis titulo duxerimus conferendas velimusque ipsas eisdem statui facere lege regni nostri requirente, ideo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Gregorius de Kecheth sive Georgius filius dicti Beke de Ik(l)od, vel Ladizlaus filius Dominici de eadem an Nicolaus de Galaz, vel Iohannes filius Blasii de Keresthwr sive Stephanus filius Blasii de eadem Keresthwr aliis absentibus homo noster ad facies predictarum possessionum, vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo, introducat prefatos Iohannem et Anthonium in dominium earundem statuatque easdem eisdem nove nostre donationis titulo perpetuo possidendas contradictione quorumlibet non obstante; et post hec ipsius possessionarie statutionis seriem . . . . . [more so]lito rescribatis. Datum Posonii, feria quarta proxima post festum beati Dionysii martyris anno domini M. quadringentesimo secundo. 1402. oct. 11.

[Nos igitur] . . . . . [fide]liter obedire cupientes ut tenemur, una cum prefato Stephano filio Michaelis filii Blasii de Keresthwr homine [regio nostrum hominem] .....Iacobum clericum de choro nostro ad premissa fideliter exsequenda duximus transmittendum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis concorditer [retulerunt, quod ipsi] feria tertia proxima post festum beati Emerici confessoris ad facies predictarum possessionum Harinna, Bylak et Neech [vocatarum, vicinis et commetaneis earundem] universis inibi legitime convocatis pariter accedendo, prefatos Iohannem et Anthonium filios Nicolai [de Sum]kerek in dominium earundem intro[duxissent], easdem ipsis premisse [nove] donationis regie titulo perpetuo possidendas quorumlibet contradictione [non obstante statuissent] tribus diebus continuis in eisdem [moram faciendo]... eosdem in pacifica [earundem] possessionum possessione relinquendo . . . . . prefatis Iohanni [et Anthonio haben]das. Datum sabbato, videlicet in festo beati Martini episcopi [anno domini M. quadringentesimo secundo, honorabilibus et] discretis viris Iohanne preposito, ... cantore, Michaele Wegh cust[ode] . . . . . [canonicis] ecclesie nostre ex[istentibus].

nov. 7.

1402. nov. 11.

Eredetije hártyán, több helyt az olvashatatlanságig elmosódva, piros és zöld selyem zsinóron függő pecséttel, *7426.* — Ugyanezen szám alatt megvan hártyán az Ozorai Pipó relatiójára Zsigmond által, Somkereki Antal részére patens alakban kiadott nova donatio, melynek hátán a XV. század végéről vagy a XVI. elejéről való *1402. Donatio Sigismundi imperatoris super possessionibus Harynna, Bylak et Nercze* följegyzés olvasható. Ezen elrothadt oklevélből, annak első során kivül csak egyes szavak olvashatók ki, de ezekből annyi mégis kitűnik, hogy Antal úr *provectam sui temporis etatem* a királynak és hazának áldozta s ott volt, mikor Zsigmond *cum perfidis turchis sub Nykapol fortuna sinistrante* megütközött s azután *ipsam aquam transfretabamus* (t. i. a Dunán), és hogy e szolgálatai jutalmául adta neki az erdélyi püspöktől cserélt, *septuaginta integris sessionibus*ból álló három falut, melyeknek neveit is csak a hátára irt följegyzésből ismerjük.

CCXXV.

Beszterczén, 1402. nov. 22.

Krecsmer Péter beszterczei bíró és eskütt társai István fia Demetert, anyját és sógorát Somiri Jánost Somkereki Mihálylyal, Miklóssal és László fia Geléttel a néhai Becse fia István Beszterczén levő egy házhelye felett megosztoztatják.

Cum humana fragilitas nichil post se mundo derelinquit preter, quod scripturis presentibus queat hominibus certifice demonstrari, nos itaque Petrus Creczemer iudex, Laurentius raptor, Iohannes Kotteler et magister Valentinus cum ceteris et iuratis Bistricie civitatis civibus, singulis et quibus expedit universis presentibus volumus enodare, quomodo quidem post obitum nobilis viri Stephani Beczhe filius ipsius S(tephani) Demetrius cum matre sua et genero, puta Iohanne *) de Somir querebant insimul bona hereditaria legis ordine dispertire. Quibus autem auditis in nostram advenerunt presentiam hi nobiles viri, videlicet Michael filius Iohannis et Nicolaus filius Iohannis, et Gelud filius Ladislai, qui et in hunc modum proposuerunt, quod et ipsi in dictis hereditatibus quibus supra dividendis partem sufferre deberent, videlicet in uno fundo, qui inquam fundus in medio Petri Creczemer et Ladislai condam Hornung localiter situatur, sicuti legitimi et veri heredes; et hoc ex eo, quia sepe dictus fundus a Wylko filio condam Ladislai ipsis supra dictis nobilibus viris, videlicet Michaeli filio Iohannis et Nicolao filio Iohannis, et Gelud filio Ladislai in tertia parte velut legitimis heredibus cedere debeat et divulvi **) et hoc certe literis coram nobis autenticis sufficienter demonstarunt. Quibus autem auditis nos iustitie vero ordine supra dictam tertiam fundi partem ipsis annotatis dominis, scilicet Michaeli filio Iohannis et Nicolao filio Iohannis, et Gelud filio Ladislai legis sententia assignamus sicuti ipsorum veras proprias et legitimas hereditates, et reali divisione annotatum fundum, ambabus partibus astantibus et consentientibus, videlicet De-

*) Hibásan *generi, puta Iohanni* az eredetiben.

**) Így, helyesen *devolvi* lenne.

metrio condam Stephani Beczhe filio cum matre sua et Iohanne de Somir genero *) suo ab una parte, de altera vero Michaele filio Iohannis et Nicolao filio Iohannis, et Gelud filio **) Ladislai de Sumcrek in tres partes divisimus, quarum presertim trium partium una, sorte superaddita, ipsis sepe dictis nobilibus viris, videlicet Michaeli filio Iohannis et Nicolao filio Iohannis, et Gelud filio Ladislai secundum longitudinem et latitudinem in latere Ladislai condam Hornung cecidit assignando, prout ipsorum et successorum suorum vere et legitime hereditates cum omni fructu usu et civili libertate servandas, possidendas, imo dandas vel quocunque legandas ipsi cum suis heredibus heredumque ipsorum successoribus plenam et totalem, sine annotati Demetrii condam Stephani Beczhe filii cum matre et generi de Somir Iohannis, neque eorundem successorum ***) vel cuiuscunque etiam contradictionis impedimento, debent habere libertatis facultatem. In cuius rei efficax et vigorosum testimonium appensio nostre universitatis sigilli perhibet presens scriptum. Datum Bistricie, anno domini Millesimo quadringentesimo secundo, proxima quarta feria ante festum Katherine virginis et martyris anno quo supra.

1402. nov. 22.

Eredetije hártyán, melyről a zöld selyem zsinóron függő pecsét elveszett, *7197*.

---

*) Hibásan *Iohanni de Somir generi* az eredetiben.

**) Hibásan *Michael filius Iohannis et Nicolaus filius Iohannis, et Gelud filius* az eredetiben.

***) Egészen érthetetlenül *Demetrio condam Stephani Beczhe filio cum matri et generi de Somir Iohannis, neque a eorundem successoribus* az eredetiben.

CCXXVI.

Feisztriczon, 1403. maj. 14.

Zsigmond király a Marczali Miklós és Csáki Miklós erdélyi vajdákkal együtt hűtlenségbe esett Kolman János javait, a csehországi hadjáratban tanusított hű szolgálataiért Somkereki Antalnak, testvérének Jánosnak és unokatestvérének Somkereki Lászlónak adományozza.

relatio Nicolai de Gara palatini.

Nos Sigismundus dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc., marchioque Brandemburgensis etc., sacri romani imperii vicarius generalis et regni Boemie gubernator memorie commendamus tenore presentium significantes quibus expedit universis, quod nos consideratis fidelitatibus et fidelium servitiorum preclaris meritis fidelis nostri dilecti nobilis Anthonii filii Nicolai de Somkerekey, quibus ipse nobis et sacro regio diademati sub diversis locis et temporibus studuit et adhuc anhelat intrepide complacere, et signanter inspectis multimodis fidelibus servitiis eiusdem in nostra exercituali expeditione in regno Boemie pro sacri romani imperii, nostrique patronatus honore prosequendo mota sollicite exhibitis et impensis non immerito inducimur, ut ipsum specialibus regiis favoribus proinde prosequamur. Volentes itaque premissorum conditione eidem gratiam nostram regiam omnimode magnificam, licet pretextu premissorum suorum laudedignorum servitiorum multa maiora remunerationis premia a nobis mereretur, attamen in aliqualem recompensam eorundem universas possessiones et iura possessionaria Iohannis dicti Kolman sive hereditarias, sive emptitias seu obligatorias quocunque nominis vocabulo vocitatas et in quibuscunque comitatibus regni nostri existentes propter ipsius notoriam infidelitatem, quam adherendo perfidis utrique Nicolao de Marchal et de Chaak vayvodis partium nostrarum Transsilvanarum contra nos patrare non formidavit, ad manus nostras regias devolutas una cum castello, villis, possessionibus et universis pertinentiis, terris scilicet (arabilibus) cultis et incultis, silvis, rubetis, nemoribus, montibus, vineis, pratis, pascuis, vallibus, paludibus, arundinibus, fenetis, arundinetis, molendinis,

aquis aquarumve decursibus sub earum veris metis et antiquis, quibus eedem per nos aut de nostro mandato tente fuissent et possesse ac omni eo iure, quo nostre incumbunt collationi, de dominorum prelatorum et baronum nostrorum consilio nove nostre donationis titulo eidem Anthonio filio Nicolai de Somkereky et per ipsum Iohanni filio predicti Nicolai uterino, et Ladislao filio Geleth de dicta Somkereky patrueli fratribus eiusdem eorumque heredibus, successoribus et posteritatibus universis dedimus, donavimus et contulimus, imo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter tenendas, habendas et possidendas, salvo tamen iure alieno, harum nostrarum testimonio literarum, quas in formam nostri privilegii redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportate. Datum in Fistricz in metis Austrie, feria secunda post
1403. maj. 14. dominicam Cantate anno domini Millesimo quadringentesimo tertio.

Eredetije hártyán, alján papírral fedett kis pecséttel, *7419.*

CCXXVII.

Székesfehérváron, 1403. nov. 5.

Zsigmond király Somkereki Antalnak a nikápolyi vesztett csatában, azután a király fogsága idején Knin várának a boszniaiak ellen való megvédelmezésében tanusított hű szolgálataiért az erdélyi püspöktől Kecskés váráért cserélt Harinnát, Bilakot és Nécset neki és testvérének Jánosnak adományozza.

ad relationem domini
Nicolai de Gara palatini.

Nos Sigismundus dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc., marchioque Brandemburgensis, sacri romani imperii generalis vicarius [et regni Bohemie] gubernator memorie commendamus tenore presentium significantes quibus expedit universis, quod nos consideratis et in acie nostre mentis mature premetitis fidelitatibus et fidelium servitiorum gratis meritis et acceptis fidelis n[ostri dilecti] nobilis Anthonii filii Nicolai de Somkerek, quibus ipse nobis et nostro sacro regio diademati sub diversis locis et temporibus [studuit compla-

cere et] signanter pridem, dum sub Nykapol cum perfidis sacre orthodoxe fidei persecutoribus bellum commisissemus [generale et sinist]rante nobis fortuna pro nostra liberatione et restauratione exercitus nostri petivissemus Danubii flumen, tunc [ipse Anthonius] inter alios proceres nostros agiliter galeam *) pro nostre tuitione persone fideliter conservavit; et subsequenter annis [noviter elapsis] dum per universos regni nostri incolas detentionis grande alligabamur vinculis, idem castrum nostrum Tininiense in regno nostro Croatie contra Boznenses nostri ad honorem culminis sincera fidelitate custodivit; tandemque in presentibus regni nostri disturbiis [mortis non] verens periculum cum diversis sanguinis eius et suorum effusionibus, quamplurimisque vulnerum plagis nobis et sacre nostre coro[ne regie int]repidis famulatibus servire non obmisit, debetque et anhelat ferventius in futurum; et licet ipse Anthonius pretextu huiusmodi [suorum] laudedignorum servitiorum multa maiora remunerationis premia a nobis mereretur, tamen in aliqualem recompensam eorun[dem quasd]am possessiones nostras Haryna, Belak et Nech vocatas, in partibus nostris Transsilvanis habitas, ad manus nostras [regias per modum] concambii pro castro Kechkees vocato, dudum episcopo Transsilvano collato, deventas simul cum universis ipsarum utili[tatibus, fructi]bus, proventibus, redditibus, obventionibus, emolimentis, terris etiam arabilibus cultis et incu[ltis, prediis, vineis, pascu]is, pratis, fenetis, silvis, nemoribus, rubetis, virgultis, montibus, vallibus, arundinibus, paludibus, molendinis, [aquis], rivis, piscinis, aquarumque decursibus et generaliter cunctis ipsarum utilitatum integritatibus et pertinentiis universis cuiusc[unque nominis] vocabulo vocitatis sub earum veris metis et antiquis limitationibus et terminis, quibus eedem per nos aut alios pri[ores possess]ores tente sunt et possesse, eidem Anthonio et per eum Iohanni filio predicti Nicolai, fratri eius uterino ipsorum[que heredib]us et heredum suorum successoribus et posteritatibus universis de certa nostra scientia ac domino-

*) *Du Cange* glossariuma szerint a *leggyorsabb hajók egy nemét* jelenti, máskor *hosszú hajót,* ismét máskor *éles orrú hajót* értnek alatta. V. ö. a magyar *gálya* szóval.

rum (prelatorum) et baronum nostrorum consilio [de] manibus nostris regiis nove nostre donationis titulo ac omni eo iure, quo eedem nostre incumbunt collationi, dedimus, donavimus et contulimus, imo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter habendas, tenendas pariter et possidendas, salvo tamen iure alieno, promittentes denique ipsum Anthonium et fratrem eius Iohannem predictum, eorumque heredes et posteritates in ipsis possessionibus contra quosvis impetitores et causidicos protegere et conservare harum nostrarum vigore et testimonio literarum, quas in formam nostri privilegii faciemus redigi, dum nobis in specie fuerint reportate. Datum in Alba Regali, in festo beati Emerici ducis et confessoris anno domini Millesimo quadringentesimo tertio.

1403. nov. 5.

Eredetije hártyán, rothadt állapotban, alján papírral fedett piros pecséttel, *7425*.

CCXXVIII.

Székesfehérváron, 1403. nov. 5.

Zsigmond király megparancsolja az erdélyi káptalannak, hogy Somkereki Antalt és testvérét Jánost, az erdélyi püspöktől Kecskés váráért cserélt s nova donatio utján nekik adományozott Harinna, Bilak és Nécs birtokába iktassa be.

Sigismundus dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc., marchioque Brandemburgensis, sacri romani imperii generalis vicarius et regni Boemie gubernator fidelibus suis, capitulo ecclesie Albensis Transsilvane salutem et gratiam. Cum nos quasdam possessiones nostras Haryna, Belak et Nech vocatas, in partibus nostris Transsilvanis habitas, ad manus nostras regias per modum concambii pro castro Kechkees vocato, dudum episcopo Transsilvano collato, deventas fideli nostro nobili Anthonio filio Nicolai de Somkerek et per eum Iohanni filio eiusdem Nicolai, fratri suo uterino ipsorumque heredibus, pro ipsius fidelibus servitiis nove nostre donationis titulo perpetuo duxerimus conferendas, ipsasque eisdem statui facere velimus lege regni nostri requirente, fidelitati igitur vestre firmiter precipiendo mandamus, quate-

nus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Gregorius de Gechet vel Iohannes de Kerestwr, aut Stephanus de Orostwa seu Michael de Geech aliis absentibus homo noster ad faciem predictarum possessionum Haryna, Belak et Nech vocatarum,*) vicinis et commetaneis earum universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo, introducat prefatos Anthonium et Iohannem filios Nicolai in dominium earundem, statuatque easdem premisse nove nostre donationis titulo perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, citet eosdem contra annotatos Anthonium et Iohannem nostram in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros **) efficacem; et post hec huiusmodi possessionarie introductionis et statutionis seriem cum nominibus contradictorum et citatorum, si qui fuerint, terminoque assignato nostre fideliter rescribatis maiestati. Datum Albe regalis, in festo beati Emerici ducis et confessoris anno domini Millesimo CCCC. tertio. 1403. nov. 5.

Kivül: Fidelibus suis, capitulo ecclesie Albensis Transsilvane etc., pro Anthonio et Iohanne filiis Nicolai de Somkerek introductoria et statutoria.

Eredetije papíron, záró pecsét maradványaival, *7398.*

CCXXIX.

Rozsnyón, 1404. mart. 22.

Tamási Henrik fia János és szántai Laczk fia Jakab erdélyi vajdák kijelentik, hogy ha szentkirályi Bolgár Miklós a Zsigmond király hűségére tér s házát visszaadja, minden bűnére nézve kegyelmet adnak neki.

Nos Iohannes Henrici de Thamasy et Iacobus filius Lachk de Santhow vayvode Transsilvani et comites de Zolnok memorie commendamus et tenore presentium significamus quibus expedit universis, quod si nobilis vir, magister Nicolaus dictus Bolgar de Senthkeral sua fidelia servitia serenissimo principi domino Sigismundo, inclyto regi Hungarie exhi-

*) Hibásan *vocatas* az eredetiben.

**) Hibásan *reddituri.*

buerit ac domum sue maiestatis apud ipsum habitam ad nostras manus tradiderit, extunc in quibuscunque suam serenitatem et eius sacram coronam offendisset quoquomodo, in persona et auctoritate dicti domini nostri regis nobis in hac parte attributa super universis delictis et excessibus prefati Nicolai fecimus eidem gratiam specialem. In cuius rei testimonium presentes nostras literas ipsi duximus fore concedendas. Datum in villa Rosarum, sabbato proximo ante dominicam Ramispalmarum anno domini Millesimo quadringentesimo quarto.

1404. mart. 22.

Eredetije papíron, alján két zöld viaszpecsét töredékeivel, *7182.*

CCXXX.

Tordán, 1404. apr. 11.

Tamási Henrik fia János és szántai Laczk fia Jakab erdélyi vajdák és szolnoki ispánok a Sárpatakhoz tartozó Magyarfülpöst hű szolgálatai jutalmául szentkirályi Bolgár Miklósnak adományozzák.

Nos Iohannes filius Henrici de Thamassy et Iacobus filius Lachk de Zanthow vayvode Transsilvani necnon comites de Zolnuk memorie commendamus, quod nos pro fidelibus et gratuitis servitiis nobilis viri ac strenui Nicolai dicti Bolgaar de Zenthkyral per ipsum sub temporum et locorum diversitatibus domino nostro regi Sigismundo exhibitis et in posterum sedule impendere assumptis, quandam possessionem Magyarfilpes vocatam, in pertinentiis Saarpathak sitam, cum universis et singulis eiusdem pertinentiis et obventionibus quibuslibet sub eisdem veris metis et antiquis, quibus hactenus per priores ipsarum possessores tenta fuisset et possessa, prenotato Nicolao dicto Bolgaar, heredibusque ac posteritatibus suis universis dedimus, donavimus et contulimus, imo auctoritate et in persona dicti domini nostri regis nobis ad hec attributa mediante et honoris nostri vayvodatus damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter tenendam, possidendam et habendam, assumpmimus etiam ad fides nostras prefatam possessionem Magyarfilpws nuncupatam a domino nostro rege Sigismundo prelibato totis nostris viribus et posse eidem Nicolao Bolgaar invenire ha-

rum per vigorem. Datum in Thorda, feria sexta proxima post dominicam Quasimodo geniti anno domini Millesimo quadringentesimo quarto. 1404. apr. 11.

Eredetije papíron, alján két zöld viaszpecsét maradványaival, *jelzet nélkül.*

CCXXXI.

Szentimrén, 1404. jul. 10.

Nadányi László és Sztrigyi Péter erdélyi alvajdák előtt András famulus az özvegy Oroszfáji Lászlóné és fia László nevében Oroszfáji Mátyást a néhai Oroszfáji László javainak bitorlásától eltiltja.

Nos Ladislaus de Nadan et Petrus de Strigh vicevoyvode Transsilvani memorie commendamus, quod Andreas famulus nobilis domine, relicte Ladislai de Oruzfaya in nostram veniens presentiam in personis predicte nobilis domine et Ladislai filii eiusdem per modum protestationis nobis significare curavit, quod Mathias de dicta Oruzfaya universas portiones possessionarias condam Ladislai domini et mariti annotate nobilis domine et per eum Ladislai filii eiusdem, aliaque bona mobilia et immobilia ante dicte nobilis domine et Ladislai filii eiusdem pro se potentialiter occupando, occupatis et occupata uteretur in preiudicium eorundem valde magnum. Unde facta huiusmodi protestatione prenominatum Mathiam ab ampliori indebita et potentiaria occupatione, detentione, fructuumque et utilitatum earundem portionum possessionariarum et bonorum ipsorum perceptione et percipi factione, seque quovismodo in dominium earundem intromissione in eisdemque perpetuatione factis vel faciendis nominibus quibus supra prohibuit coram nobis. Datum in Zentemreh, feria quinta proxima ante festum beate Margarete virginis anno domini M. quadringentesimo quarto. 1404. jul. 10.

Eredetije papíron, hátán Nadányi László S · L[ADISLAI ·] DE · N[AD]AN · VICEWO'D . . . . köriratú viaszpecsétje töredékeivel, *jelzet nélkül.*

CCXXXII.

Apahidán, 1404. jul. 30.

Frátai Péter és Szomordoki László kolosvármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy a Nyulasra igyekező Fodor Iványt az úton Ják fia Lőrincz kifosztotta volt, de javait kezességre visszaadta, s azokat aztán Székely Péter és Fűzkuti Antal kerítették hatalmukba.

Nos magistri Petrus filius Galli de Frata et Ladislaus de Zomordok iudices nobilium comitatus de Clus memorie commendamus, quod cum nos ad petitionem Mathie de Horozfaya unum ex nobis, videlicet eundem Petrum ad infra scripta peragenda duxissemus destinandum, qui demum exinde ad nos rediens et per nos diligenter requisitus nobis
1403. retulit isto modo, quod ipse feria secunda proxima post
nov. 5. festum Omnium Sanctorum personaliter ad villam Fyzkuth accedendo ibique ab omnibus, quibus incumbisset et licuisset, talem de infra scriptis scire potuisset veritatem, quod Yuan dictus Fodor commoraturus ad villam Nylas accessisset et in via sua Laurentius filius Jak de Mihalchfaluua ipsum reperiendo omnia bona sua tunc apud ipsum habita, videlicet XLIIII porcos, unum equum, viginti pecora, octo casilia vulgo themle ab ipso recipisset, que vel quas ad fideiussoriam *) eidem Mathie restituisset, donec super premissis in sede iudicialia requisiti exstitissent, que bona premissa Petrus dictus Zekel et Anthonius filius Thome de Fizkuth potentialiter recipisse(n)t in suum preiudicium et dampnum
1404. valde magnum. Datum in Appathyda, feria quarta post festum
jul. 30. beati Iacobi apostoli anno domini M. CCCC. quarto.

Eredetije papíron, hátán a CXCVII. számú oklevélnél közölt viaszpecséttel s egy másiknak töredékeivel, *jelzet nélkül.*

---

*) Az eredetiben *fideiusuriam* olvasható.

CCXXXIII.

Budán, 1405. jun. 21.

Zsigmond király Somkereki Antalnak a nikápolyi vesztett csatában, azután a király fogsága idején Knin várának a boszniaiak ellen való megvédelmezésében tanusított hű szolgálatai jutalmául, a néhai Szécséni Konya bán fiaitól Harinna, Bilak és Nécsért cserélt Sáromberket és Gernyeszeget, s a sáromberki vámot neki és testvérének Jánosnak adományozza.

relatio Iacobi filii Lachk voyvode.

Nos Sigismundus dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc., marchioque Brandemburgensis etc., sacri romani imperii vicarius generalis et regni Bohemie gubernator memorie commendamus tenore presentium significantes quibus expedit universis, quod nos consideratis et in acie nostre mentis mature premetitis fidelitatibus et fidelium servitiorum gratis meritis et acceptis fidelis nostri dilecti nobilis Anthonii filii Nicolai de Somkerek, quibus ipse nobis et nostro sacro regio diademati sub diversis locis et temporibus studuit complacere, et signanter pridem, dum sub Nykapol cum perfidis sacre orthodoxe fidei persecutoribus bellum commisissemus generale et sinistrante nobis fortuna pro nostra liberatione et restauratione exercitus nostri petivissemus Danubii flumen, tunc ipse Anthonius inter alios proceres nostros agiliter galeam pro nostre tuitione persone fideliter conservavit; et subsequenter annis noviter elapsis, dum per universos regni nostri incolas detentionis grande alligabamur vinculis, idem castrum nostrum Tylyniense*) in regno nostro Croatie contra Boznenses nostri ad honorem culminis sincera fidelitate custodivit; tandemque in presentibus regni nostri disturbiis mortis non verens periculum cum diversis sanguinis eius et suorum effusionibus quamplurimisque vulnerum plagis nobis et sacre nostre regie corone intrepidis famulatibus servire non obmisit, debetque et anhelat ferventius in futurum; et licet ipse Anthonius pretextu huiusmodi suorum laudedi-

*) A *7455.* sz. példányban *Tininiense* olvasható.

gnorum servitiorum multa maiora remunerationis premia a nobis mereretur, tamen in aliqualem recompensam eorundem quasdam possessiones nostras Saromberek et Gernezegh vocatas simul cum tributo in Sarombe(re)k exigi consueto, in partibus nostris Transsilvanis, in comitatu Tordensi habitas existentes, ad valorem seu numerum quinquaginta integrarum sessionum se extendentes, que ad manus nostras regias pro aliis possessionibus Harynna, Belak et Nech vocatis, in dictis partibus nostris Transsilvanis habitis, per modum concambii a viris magnificis Frank comite curie nostre et Simone ianitorum pridem nostrorum regalium magistro, filiis scilicet condam Konye bani de Zecheen devenissent, simul cum universis ipsarum utilitatibus, fructibus, proventibus, redditibus, obventionibus, emolimentis, terris etiam arabilibus cultis et incultis, prediis, vineis, iuribus montium, pascuis, pratis, fenetis, silvis, nemoribus, rubetis, virgultis, montibus, vallibus, arundinibus, paludibus, molendinis, aquis, rivis, piscinis, aquarum decursibus et generaliter cunctis ipsarum utilitatum integritatibus et pertinentiis universis cuiuscunque nominis vocabulo vocitatis, sub earum veris metis et antiquis limitationibus et terminis, quibus eedem per nos aut alios priores possessores tente sunt et posse(sse), eidem Anthonio et per eum Iohanni filio predicti Nicolai, fratri eius uterino ipsorumque heredibus et heredum suorum successoribus et posteritatibus universis de certa nostra scientia ac dominorum prelatorum et baronum nostrorum consilio de manibus nostris regiis nove nostre donationis titulo ac omni eo iure, quo eedem nostre incumbunt collationi, dedimus, donavimus et contulimus, imo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter habendas, tenendas pariter et possidendas, salvo tamen iure alieno, promittentes denique ipsum Anthonium et fratrem eius Iohannem predictum eorumque heredes et posteritates in ipsis possessionibus contra quosvis impetitores et causidicos protegere et conservare harum nostrarum vigore et testimonio literarum, quas in formam nostri privilegii faciemus redigi, dum nobis in specie fuerint reportate. Datum Bude, in dominica proxima post festum sacra-

tissimi Corporis Christi anno eiusdem Millesimo quadringentesimo quinto. 1405. jun. 21.

Eredetije hártyán, két példányban, az egyik alján papírral fedett piros pecséttel, *5097.*, a másik pecsét nélkül, *7455.* Megvan még Zsigmondnak 1405. dec. 29-én kelt átiratában, *5098.*, hol *Somkerek* helyett hibásan mindig *Sumberg* van irva, hátrább CCXXXVI. szám alatt.

CCXXXIV.

(Gyulafehérváron) 1405. jul. 20.

Az erdélyi káptalan jelenti Zsigmond királynak, hogy Somkereki Antalt és Jánost a nekik adományozott Sáromberk és Gernyeszeg s a sáromberki vám birtokába ellenmondás nélkül beiktatta.

Capitulum ecclesie Transsilvane omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presens scriptum inspecturis salutem in omnium salvatore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod nos literas serenissimi principis domini Sigismundi dei gratia inclyti regis Hungarie, domini nostri gratiosi recepimus in hec verba:

Sigismundus dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc., marchioque Brandemburgensis etc., sacri romani imperii vicarius generalis et regni Bohemie gubernator fidelibus suis, capitulo ecclesie Transsilvane salutem et gratiam. Cum nos quasdam possessiones nostras Sarumberk et Gernyezeg vocatas, simul cum tributo in dicta Sarumberg exigi consueto, in partibus nostris Transsilvanis, in comitatu nostro Tordensi habitas et existentes ad valorem seu numerum quinquaginta integrarum sessionum se extendentes, que ad manus nostras regias pro aliis possessionibus Harinna, Bylak et Nech vocatis, in dictis partibus nostris Transsilvanis habitis per modum concambii a viris magnificis Frank comite curie nostre et Simone pridem ianitorum nostrorum regalium magistro devenerunt, simul cum universis ipsarum utilitatibus, fructibus, proventibus et emolimentis quovismodo vocitatis fideli nostro dilecto, nobili viro Anthonio filio Nicolai de Sumkerek et per eum Iohanni, fratri eiusdem carnali, pro eiusdem Anthonii fidelibus servitiis per alias nostre maiestatis literas noveque nostre donationis titulo in perpetuum

contulerimus, easdemque ipsis per nostrum et vestrum homines, iuxta regni nostri consuetudinem, statui facere intendamus, fidelitati igitur vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Iohannes filius Semyen de Zenthkyral vel Stephanus frater eiusdem de eadem, aut Nicolaus Bolgar dictus sin Georgius filius Benedicti de Iklod, seu Petrus et Ladislaus filii Iwanka aliis absentibus homo noster ad facies predictarum possessionum Sarumberk et Gernyezeg vocatarum, vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo, introducat prefatos Anthonium et Iohannem in dominium earundem, statuatque easdem eisdem premisse nostre donationis titulo perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores si qui fuerint, citet ipsos contra annotatos Anthonium et Iohannem in presentiam voyvodarum partium nostrarum Transsilvanarum ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros; et post hec ipsius introductionis et statutionis seriem cum nominibus contradictorum et citatorum, si qui fuerint, et termino assignato dictis voyvodis nostris more solito rescribatis. Datum Bude, feria secunda proxima post festum Corporis Christi anno domini Millesimo quadringentesimo quinto.

1405. jun. 22.

Nos enim mandatis eiusdem domini nostri regis obedire cupientes ut tenemur, una cum Iohanne filio Semyen de Zenthkyral homine suo nostrum hominem, videlicet Petrum clericum de choro nostro ad premissa fideliter exsequenda duximus transmittendum, qui demum exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi quinta feria proxima ante festum beate Margarethe virginis et martyris iam preteritum ad facies prescriptarum possessionum Sarumberk et Gernyezeg vocatarum pariter accessissent ac ipsas, vicinis et commetaneis earundem universis circumquaque legitime convocatis ipsisque presentibus, iuxta continentiam literarum prefati domini nostri regis Anthonio et Iohanni filiis Nicolai de Sumkerek statuissent perpetuo possidendas, penitus nemine contradictore apparente, tribus diebus continuis secundum regni consuetudinem in eisdem moram faciendo. Datum se-

jul. 5.

cunda feria proxima ante festum beate Marie Magdalene, anno domini Millesimo quadringentesimo quinto prenotato, bonorabilibus et discretis viris dominis Georgio Lepes prehosito, Iohanne cantore, Hynkone custode et Nicolao plepano de Igen decano, canonicis ecclesie nostre existentibus. 1405. jul. 20.

Eredetije hártyán, piros és zöld selyem zsinóron függő pecsét töredékével, *5078.* — Ugyane szám alatt megvan a káptalannak a vajdákhoz irt jelentése az iktatásról, hártyán, a kanonok felsorolása nélkül, hátán pecsét maradványaival, s ez ismét Zsigmondnak 1405. dec. 29-én kelt átiratában, *5098.*, hol *Sumkerek* hibásan mindig *Sumberg*nek van irva, hátrább CCXXXVI. szám alatt.

CCXXXV.

(Gyulafehérváron) 1405. jul. 28.

Az erdélyi káptalan jelenti Henrik fia János és Laczk Jakab erdélyi vajdáknak, hogy Sztrigyi Péter alvajdát a király parancsára, a dévai vártól elszakított s neki adományozott három Denk birtokába beiktatta.

Magnificis viris dominis Iohanni Henrici et Iacobo Lachk vayvodis Transsilvanis et comitibus de Zolnuk, amicis eorum honorandis capitulum ecclesie Transsilvane amicitiam paratam debito cum honore. Noveritis, nos literas serenissimi principis domini Sigismundi dei gratia inclyti regis Hungarie, domini nostri gratiosi recepisse in hec verba:

Sigismundus dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc., marchioque Brandenburgensis etc., sacri romani imperii vicarius generalis et regni Bohemie gubernator fidelibus suis, capitulo ecclesie Albensis partium Transsilvanarum salutem et gratiam. Cum nos quasdam tres possessiones nostras regales Denk vocatas, in pertinentiis castri nostri Dewa vocati, in partibus Transsilvanis habiti, ab ipso castro sequestrando simul cum ipsarum utilitatibus fideli nostro Petro de Stryg vicevayvode dictarum partium nostrarum, ipsiusque heredibus per alias nostre maiestatis literas perpetuo contulerimus, ipsumque in dominium earundem per nostrum et vestrum homines, iuxta regni nostri consuetudinem, introduci et eidem statui facere volumus, fidelitati igitur vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro

testimonio fidedignum, quo presente Nicolaus filius Bakonch de Twrek aut Nicolaus de Rapolth, vel Nicolaus filius Stephani de Bach sin Stephanus de Salfolua aliis absentibus homo noster ad facies predictarum possessionum Denk vocatarum, vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo, introducat prefatum Petrum de Stryg in dominium earundem, statuatque easdem eidem premisse nostre donationis titulo perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, citet ipsos contra memoratum Petrum in presentiam vayvodarum nostrorum Transsilvanorum ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros efficacem; et post hec ipsius introductionis et statutionis seriem cum nominibus contradictorum vel citatorum, si qui fuerint, terminoque assignato eisdem vayvodis nostris more solito rescribatis. Datum in Soklos, in festo beate Margarethe virginis et martyris anno domini Millesimo quadringentesimo quinto.

1405. jul. 13.

Nos enim mandatis domini nostri regis obedire cupientes ut tenemur, una cum Stephano de Salfolua homine suo nostrum hominem, videlicet dominum Valentinum presbyterum de choro nostro ad premissa fideliter exsequenda duximus transmittendum, qui demum exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi in festo beati Iacobi apostoli proxime preterito ad facies predictarum trium possessionum Denk vocatarum, in pertinentiis castri de Dewa habitarum, pariter accessissent ac ipsas cum omnibus suis utilitatibus et pertinentiis ad ipsas spectantibus, vicinis et commetaneis earundem circumquaque legitime convocatis ipsisque presentibus, iuxta continentiam prescriptarum literarum regalium, Petro de Stryg vicevayvode Transsilvano ac eius heredibus statuissent perpetuo possidendas, penitus nemine contradictore apparente, tribus diebus continuis secundum regni consuetudinem in eisdem moram faciendo. Datum tertia feria proxima ante festum beati Petri apostoli ad vincula, anno quo supra.

jul. 25.

1405. jul. 28.

Eredetije hártyán, hátán pecsét maradványaival, 7752.

CCXXXVI.

1405. dec. 29.

Zsigmond király a Sáromberkére, Gernyeszegre s a sáromberki vámra vonatkozó adomány és iktató levelet a Somkereki Antal kérésére átírja.

commissio propria domini regis.

(S)igismundus dei gratia Hungarie, Dalmatie, Croatie, Rame, Servie, Gallicie, Lodomerie, Comanie, Bulgarieque rex, marchio Brandemburgensis, sacri romani imperii archicamararius, Bohemie et Lucemburgensis heres omnibus Christi fidelibus presentibus pariter et futuris presentium notitiam habituris salutem in salutis largitore. Celestis altitudo consilii supra cuncta tenens imperium in excelsis, ad hoc in orbe terrarum regum et principum constituit potestates, ut ipsi elevatis in circuitu oculorum circumspectibus, illis suum donum regium sueque regie munificentie dextram porrigant adiutricem, quos fidei sinceritas et devotionis fidelitas, virtutumque urbanitas digne et merito recommendant. Proinde ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod fidelis noster vir nobilis Anthonius filius Nicolai de Sumkerek sua ac Iohannis fratris sui uterini in personis in nostre celsitudinis veniens conspectum, exhibuit nobis quasdam duas literas, unam utputa nostram regiam patentem, secretiori novo rotundo sigillo nostro consignatam, super perhempnali donatione quarundam possessionum Sarumberk et Gernyezegh vocatarum ac tributi in Sarumberk predicta exigi consueti, in partibus nostris Transsilvanensibus, in comitatu Tordensi habitarum et existentium, ad valorem seu numerum quinquaginta integrarum sessionum uti fertur se extendentium, ad manusque *) nostras regias pro aliis possessionibus Harina, Belak et Neech vocatis, in pretactis partibus nostris Transsilvanensibus situatis, titulo concambiali a viris magnificis Frank comite, iudice curie nostre et Simone, ianitorum pridem nostrorum regalium

*) Helyesebben talán így az eredetiben olvasható *que ad manus* helyett.

magistro, filiis scilicet condam Konie bani de Zechen deventarum, et aliam similiter patentem honorabilis capituli ecclesie Albensis Transsilvane super legitima statutione possessionum prefatarum ac tributi pro eisdem Anthonio filio Nicolai ac Iohanne, fratre suo carnali rite factis confectas tenorum subsequentium, supplicans exinde maiestati nostre humiliter et devote, ut easdem ratas, gratas et acceptas habendo nostrisque literis privilegialibus verbotenus inseri faciendo pro ipsis eorumque heredibus innovantes perpetuo valituras dignaremur confirmare. Quarum unius, scilicet nostre regie litere patentis tenor is est: Nos Sigismundus — — *sat., l. Zsigmond királynak 1405. jun. 21-én kelt adománylevelét elébb CCXXXIII. sz. a.* — Alterius siquidem, utputa annotati capituli ecclesie Albensis Transsilvane litere tenor per omnia sequitur in hec verba: Magnificis viris dominis Iohanni Henrici et Iacobo Laachk voyvodis — — *sat., l. az erdélyi káptalannak az 1405. jul. 20-án kelt iktató leveléhez elébb CCXXXIV. sz. a. irt jegyzetet.* — Nos igitur humilimis et devotis ipsius nobilis viri Anthonii filii Nicolai de Sumkerek supplicationibus, nominibus quibus supra nostre per eum subiective oblatis maiestati, regia benignitate exauditis et clementer admissis prefatas binas literas, nostram scilicet sub dicto novo rotundo et secretiori sigillo nostro emanatam et annotati capituli ecclesie Albensis Transsilvane patentes non abrasas, non cancellatas, nec in aliqua sui parte vitiatas, sed prorsus omni suspicionis vitio destitutas, imo mere et sincere veritatis integritate prepollentes presentibusque literis nostris privilegialibus de verbo ad verbum, sine diminutione et augmento aliquali insertas quoad omnes earum continentias, articulos et clausulas acceptamus, approbamus et ratificamus, eas nichilominus requirentibus eximiis fidelitatibus et fidelium obsequiorum laudedignorum et preconio attollendorum meritis et sinceris complacentiis prefati Anthonii, per ipsum nobis et sacro nostro diademati, imo toti regno nostro cum sumpma fidelitatis constantia, vigilantia curiosa et laborum instantia assidua ferventer impensis et intrepide exhibitis, auctoritate regia et potestatis plenitudine, ex certaque nostre maiestatis scientia, prelatorum etiam et barronum

nostrorum consilio prematuro ac uniformi decreto eorundem simul cum premissa possessionaria donatione et legitima statutione superius in earundem tenoribus latius enodatis, pro eisdem Anthonio filio Nicolai et Iohanne fratre suo uterino eorumque heredibus et posteritatibus universis, absque alieni iuris preiudicio, innovantes perpetuo valituras confirmamus presentis scripti nostri patrocinio mediante. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes concessimus literas privilegiales pendentis et autentici sigilli nostri novi duplicis munimine roboratas. Datum per manus reverendissimi in Christo patris et domini domini Eberhardi eadem dei et apostolice sedis gratia episcopi Zagrabiensis aule nostre sumpmi cancellarii fidelis nostri dilecti, anno domini M. quadringentesimo quintò, quarto kalendas mensis Ianuarii, regni nostri anno decimo septimo, venerabilibus in Christo patribus et dominis Valentino tituli sancte Sabine sacrosancte romane ecclesie presbytero cardinali et ecclesie Quinqueecclesiensis gubernatore, Iohanne Strigoniensis, Collocensi et Iadrensi sedibus vacantibus, Andrea Spalatensis et altero Andrea Ragusiensis archiepiscopis, Luca Waradiensis, Stephano Transsilvane, eodem domino Eberhardo Zagrabiensis, Agriensi sede vacante, Iohanne Boznensis, Wesprimiensi sede vacante, Iohanne Iauriensis, Vaciensi sede vacante, fratribus Dosa Chanadiensis et Hynkone Nitriensis electis et Thoma Seniensis ecclesiarum episcopis ecclesias dei feliciter gubernantibus, Sirimiensi, Traguriensi, Scardonensi, Tininiensi, Nonensi, Sibinicensi, Corbaviensi, Macariensi et Ferensi sedibus vacantibus, necnon magnificis viris Nicolao de Gara regni nostri Hungarie palatino, Iohanne et Iacobo vayvodis nostris Transsilvanis, comite Frank filio condam Konie bani iudice curie nostre, Paulo bisseno et altero Paulo de Pech Dalmatie, Croatie predictorum ac totius Sclavonie, Iohanne de Marouth Machoviensi banis, honore banatus Zeuriniensis vacante, Nicolao Treutul de Neuna tavarnicorum (magistro) et comite de Posega, magistratus ianitorum nostrorum honore vacante, Martino Ders dapiferorum, Laurentio de Thar pincernarum, Petro Cheh agazonum nostrorum magistris, Sil- 1405. dec. 29.

strang comite Posoniensi, aliisque quampluribus regni nostri comitatus tenentibus et honores.

Eredetije hártyán, piros és zöld selyem zsinóron függő pecsét töredékével, alján a *commissio propria domini regis* ismétlésével, *5098.*

CCXXXVII.

Szentimrén, 1406. jan. 24.

Nadányi László és Sztrigyi Péter erdélyi alvajdák előtt Madarasi Dávid a Tuzsoni István nevében tiltakozik az ellen, hogy Bolgár Miklós a törvény előtt sohasem jelent meg.

Nos Ladislaus de Nadan et Petrus de Strigh vicevoyvode Transsilvani memorie commendamus, quod Dauid de Madaras in persona Stephani filii Semien de Tuson in nostram veniens presentiam per modum protestationis nobis significare curavit, quod prefatus Stephanus, dominus suus, una cum Nicolao dicto Bolgar alias exstitisset in causa, ipseque in quamplurimis octavis contra eundem Nicolaum legitime stetisset in termino coram nobis, annotatusque Nicolaus nusquam venire vel mittere curavisset, super quo literas nostras protestatorias eidem Stephano, domino suo, petiit emanare, quas nos concessimus communi iustitia suadente. Datum in 1406. jan. 24. Zenthembreh, duodecimo die octavarum festi Epiphaniarum Domini anno eiusdem M. CCCC. sexto.

Eredetije papíron, hátán pecsét helyével, *7156.*

CCXXXVIII.

Torda közelében, 1406. apr. 21.

Szántai Laczk Jakab és Tamási János erdélyi vajdák Oroszfáji Mátyásnak, miután arra nézve, hogy a Nyulason lakó s gonosztevőknek bélyegzett Bogdán kenéz, Vajk és Dragomér oláhok nem az ő jobbágyai, továbbá, hogy a szintén elitélt nyulasi Sorb és Dán oláhokat s Pécs Istvánt nem foghatta el, 18-ad magával megesküdött és Sorbért, Dánért és Istvánért a vérdíjat megfizette, menedéket adnak.

Nos Iacobus Lachk de Zanthow et Iohannes Henrici de Tamasy vayvode Transsilvani et comites de Zolnok memorie commendamus, quod cum secundum nostram iudicia-

riam commissionem Mathias de Orozfaya super eo, quod Bogdan kenezius, Vayk et Dragmer valachi in Nyulas commorantes, per iuratos assessores congregationis nostre generalis universitati nobilium et alterius cuiusvis status et conditionis partium Transsilvanarum hominum feria secunda proxima post dominicam Invocavit proxime preterita prope civitatem Torde celebrate in numerum proscriptorum malefactorum assignati nunquam iobagiones sui fuerint et nec existant de presenti, et quod ipse Sorb et Daan valachos ac Stephanum ciso nasu dictum Peech in Nyulas commorantes per eosdem iuratos assessores proscriptos captivare non valuerit et ex eo nostris iudiciariis manibus pena debita feriendos assignare nequierit, decimo octavo se nobilibus feria quarta proxima post octavas festi Passce Domini in Apathhyda coram homine nostro per nos ad hoc deputato sacramentum prestare ac triginta marcas denariorum homagia, videlicet prefatorum Sorb, Daan et Stephani proscriptorum nobis persolvere debuisset, tandem ipsa feria quarta occurrente, quia nos ex certa relatione prefati hominis nostri antefatum Mathiam prescriptum suum iuramentum super premissis rite et legitime deposuisse comperimus, idemque Mathias prescriptas triginta marcas denariorum nobis plene persolvit et integre, ideo nos eundem Mathiam tam super premissa sua iuramentali depositione, quam etiam super premissis triginta marcis denariorum reddimus et commisimus expeditum testimonio presentium mediante. Datum in die et loco prenotatis, anno domini M. CCCC. sexto.

mart. 1.

apr. 21.

1406. apr. 21.

Eredetije papíron, hátán csak a Laczk Jakab vajda ép viaszpecsétjével, mely kerek paizsban három felé hasított czölöpön egy keresztet s a paizs felső részén a keresztre támaszkodva fél körben öt golyót (gyöngy szemet!) ábrázol + S · IACOBI · VAYVODE körirattal, *jelzet nélkül*. Rajzát az orsz. ltár *Dl. 9399.* számú oklevele függő nagy pecsétjéről közölte *gróf Lázár* Miklós (*Turul* II. 115.), azonban az eredeti kopottsága miatt teljesen hibásan.

10. Laczk Jakab vajda pecsétje.

CCXXXIX.

Budán, 1406. maj. 18.

Zsigmond király, miután a Somkereki Antal panaszára a Cseh Lőrincz és neje s leánya, továbbá Szentegyedi Lőkös és Gucsi Mihályné által a szentandrási és kajlai részjószágoknak ravaszúl leendő eltulajdonítása czéljából indított pert megsemmisítette, megparancsolja az erdélyi vajdáknak, hogy alpereseket utasítsák perujításra.

commissio propria domini regis.

Nos Sigismundus dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc., marchioque Brandemburgensis etc., sacri romani imperii vicarius generalis et regni Bohemie gubernator memorie commendamus per presentes, quod fidelis noster Anthonius filius Nicolai de Somkerek sua ac Iohannis carnalis, necnon Ladislai filii Gylethii, Iohannis filii Michaelis, Demetrii filii Stephani filii Beche et Nicolai filii alterius Ladislai patruelium fratrum suorum de eadem Somkerek in personis nostre celsitudinis veniens in conspectum, maiestati nostre lamentabili cum querela curavit significare, quomodo nobiles domine Elena filia Ladislai filii Wulken, consors scilicet Laurentii dicti Cseh nunc in Zenthandras, ac Margaretha filia Iohannis filii eiusdem Wulkun, necnon Lewkus de Zentheged comitatus de Doboka commorantes ac idem Laurentius et filii, necnon nobilis domina Katherina vocata, consors Michaelis de Gwch quibusdam dolo et astutia excogitatis et preconceptis, ipso Anthonio filio Nicolai nostris regalibus prefatoque Iohanne fratre suo nostri fidelis viri magnifici Iohannis filii Henrici de Thamasy vayvode nostri Transsilvani servitiis occupatis et existentibus, memoratis autem aliis fratribus eorum patruelibus penitus insciis et ignorantibus, eosdem in presentiam vayvodarum predictarum partium nostrarum Transsilvanarum vel vices ipsorum in iudicatu gerentium in facto quarundam portionum eorum possessionariarum in possessionibus Zenthandras predicta et Kayla vocatis, in dicto comitatu de Doboka existentibus habitarum, contra se in causam attrahendo, et in ipsa causa diutius tacite, furtim

et nequitiose per processus litigionarios procedendo adversus ipsos in facto pretactarum portionum possessionariarum terminos complevissent, machinantes et pretendentes sibi dictas portiones possessionarias vigore completionis dictorum terminorum toto nisu perpetuare et appropriare, supplicans idem Anthonius sibi et pretactis fratribus suis in premissis per nos remedium opportunum elargiri. Nos quoque nolentes prefatos Anthonium et fratres suos, presertim cum tempore prefixe completionis terminorum idem Anthonius in nostris regalibus, annotatus vero Iohannes frater suus in pretacti Iohannis vayvode servitiis fuerint constituti, prelibatis quoque aliis eorum fratribus de huiusmodi litis materia penitus nichil constiterit, per huiusmodi fraudulentas, nequitiosas et astutas *) completiones terminorum iam dictis eorum iuribus possessionariis destitui, frustrari, memoratorum terminorum completiones et omnia exinde quovismodo secuta modo quo supra per annotatas nobiles dominas Elenam, Margaretham et Katherinam ac filios Michaelis, necnon Lewkus de Zentheged et Laurentium dictum Cheh factas et fieri procurata tum ex rationibus premissis, tum etiam ex gratia speciali et de plenitudine nostre regie potestatis revocamus, cassamus et annullamus, nulliusque roboris vel momenti tam intra quam extra iudicium fieri et esse volumus, publiceque et manifeste pronunciamus et declaramus presentium nostrarum vigore et testimonio literarum. Quocirca vobis fidelibus nostris viris magnificis, vayvodis dictarum partium nostrarum Transsilvanarum modernis scilicet et futuris vestrasque vices in iudicatu gerentibus firmis damus nostris regiis in mandatis omnino volentes, quatenus memoratum Anthonium et fratres suos occasione et pretextu premissorum ac quorumvis onerum, quibus ratione previa modo qualicunque convicti fuissent et aggravati, in personis, possessionibus ac rebus et bonis eorum impedire, molestare seu quovismodo perturbare nequaquam presumpmatis, nec sitis ausi modo aliquali, committentes prefatis dominabus Elena, Margaretha et Katherina vocatis, necnon Lewkus de Zentheged, Laurentio Cheh et

*) Hibásan ***astutias*** az eredetiben.

Michaeli ac etiam filiis eiusdem Michaelis, ut si quid iuris vel proprietatis in facto sepe fatarum portionum possessionariarum habere pretendunt, id coram vobis vel alterius iudicis ordinarii presentia denuo et ex novo iuridice et iuxta regni nostri consuetudinem prosequi debeant super Anthonium et fratres suos ante dictos, quos a facie iuris nequaquam volumus custodire, aliud igitur pro nostra gratia facere non ausuri; presentes vero post lecturam reddi iubemus semper presentanti. Datum Bude, feria tertia proxima ante festum Ascensionis Domini anno eiusdem M. quandringentesimo sexto.

1406. maj. 18.

Eredetije hártyán, alján papírral fedett pecséttel, *7428*.

CCXL.

Budán, 1406. maj. 18.

Zsigmond király, miután a Somkereki Antal panaszára a Szentandráson lakó Cseh Lőrincz által a szentandrási és kajlai birtokoknak ravaszúl leendő eltulajdonítása czéljából indított pert megsemmisítette, megparancsolja az erdélyi vajdáknak, hogy utasítsák a feleket a megnevezett birtokokra vonatkozó okmányaik bemutatására.

commissio propria domini regis.

Nos Sigismundus dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc., marchioque Brandemburgensis etc., sacri romani imperii vicarius generalis et regni Bohemie gubernator memorie commendamus per presentes, quod fidelis noster Anthonius filius Nicolai de Somkerek sua ac Iohannis carnalis, necnon Ladislai filii Gylethii, Iohannis filii Michaelis, Demetrii filii Stephani filii Beche et Nicolai filii alterius Ladislai patruelium fratrum suorum de eadem Somkerek in personis nostre celsitudinis veniens in conspectum, maiestati nostre lamentabili cum querela significare curavit, quomodo quidam Laurentius dictus Cheh nunc in Zenthandreas comitatus de Zolnuk partis Transsilvanensis commorans quibusdam dolo et astutia excogitatis et preconceptis, ipso Anthonio filio Nicolai nostris regalibus, prefatoque Iohanne fratre suo fidelis nostri viri magnifici Iohannis filii Herrici de Tamasy vay-

vode dictarum partium nostrarum Transsilvanensium occupatis et existentibus, memoratis vero aliis fratribus eorum patruelibus penitus insciis et ignorantibus, eosdem in presentiam vayvode dictarum partium nostrarum Transsilvanensium vel vices suas in iudicatu gerentium in facto quarundam portionum eorum possessionariarum in possessionibus Zenthandreas predicta et Kayla vocatis, in dicto comitatu de Zolnuk existentibus habitarum in causam attrahendo et in ipsa causa diutius tacite, furtim et nequitiose per processus litigionarios procedendo contra ipsos in facto pretactarum portionum possessionariarum terminos complevisset, machinans et pretendens sibi dictas portiones possessionarias vigore completionis dictorum terminorum toto nisu perpetuare et appropriare, supplicans idem Anthonius sibi et pretactis suis fratribus in premissis per nos remedium opportunum elargiri. Nos nolentes pretactos Anthonium et fratres suos, presertim cum tempore prefixe completionis terminorum idem Anthonius in nostris regalibus, annotatus quoque Iohannes frater suus in annotati Iohannis vayvode servitiis fuerint constituti, pretactis vero aliis eorum fratribus de huiusmodi litis materia penitus nichil constiterit, per huiusmodi fraudulentas, nequitiosas et astutas completiones terminorum iam dictis eorum iuribus possessionariis destitui et frustrari, memoratorum terminorum completiones et omnia exinde quovismodo secuta modo quo supra per annotatum Laurentium dictum Cheh factas et fieri procurata tum ex rationibus premissis, tum etiam ex gratia speciali et de plenitudine nostre regie potestatis revocamus, cassamus et annullamus, nulliusque roboris vel momenti tam intra quam extra iudicium fieri et esse volumus, publiceque et manifeste pronunciamus et declaramus presentium nostrarum vigore et testimonio literarum. Quocirca vobis fidelibus nostris viris magnificis, vayvodis dictarum partium nostrarum Transsilvanensium modernis scilicet et futuris vestrasque vices in iudicatu gerentibus firmis damus in mandatis omnino volentes, quatenus memoratum Anthonium et fratres suos occasione et pretextu premissorum ac quorumvis onerum, in quibus ratione previa modo qualicunque convicti fuissent et aggravati, in personis, possessio-

nibus ac rebus et bonis eorum impedire, molestare seu quovismodo perturbare nequaquam presumpmatis, nec sitis ausi modo aliquali, committentes partibus predictis, ut eedem universa eorum literalia monumenta, que in facto pretactarum portionum possessionariarum se habere pretendunt, in octavis
oct. 6. festi beati Michaelis archangeli nunc venturi sine ulteriori prorogatione coram vobis producere et exhibere debeant et teneantur mox plenum et condignum iudicium ac iustitiam, partis cuiuscunque absentia non obstante in hac parte, denuo et ex novo recepture causa in premissa, prout dictaverit ordo iuris, secus pro nostra gratia facere non ausuri; presentes quoque post lecturam reddi iubemus presentanti. Datum
1406. maj. 18. Bude, feria tertia proxima ante festum Ascensionis Domini anno eiusdem M. quadringentesimo sexto.

Eredetije papíron, hátán a királyi nagy pecsét maradványai alatt a *commissio propria domini regis* ismétlésével, *7429*.

CCXLI.

Apahidán, 1407. jan. 5.

Szomordoki László és Frátai Péter kolosvármegyei szolgabírák előtt Tuzsoni Mátyás és az Alárd fia Imre Jakab nevű két fia Somkereki Jánossal az egymás jobbágyain elkövetett hatalmaskodásokat illetőleg megbékélnek.

Nos Ladislaus de Zomordok et Petrus filius Galli de Fratha iudex*) nobilium comitatus de Clws memorie commendamus, quod Mathias filius Thome de Thwson et utrique Iacobus filii Emerici filii Alardi ex una, parte vero ab altera Iohannes filius Nicolai de Somkerek coram nobis personaliter constituti dixerunt et confessi fuerunt ministerio vive vocis in hunc modum, quod ipsi super omnes rixas ac interemptiones suorum iobagionum per utrasque partes factas taliter concordassent, imo per compositiones nonnullorum proborum et nobilium virorum ad talem pacis concordie unionem devenerunt coram nobis, quod prefatus Mathias filius Thome pro se et pro annotatis utrisque Iacobo memoratis Iohanni

*) Így, *iudices* helyett.

filio Nicolai pro omni expeditione facti premissi pro duobus homagiis duorum olahorum centum et quadraginta oves ac pecudes, vel pro quolibet pecore sedecim grossos parvos ac duos equos viginti quatuor florenos valentes, necnon medium homagium unius hominis, quem de vinculis seu tronco *) idem Mathias excepisset et insuper unam vaccam sterilem, quam imolassent, et estimationem duorum sanguinum dare assumpsit et persolvere eo modo, ut primam solutionem, videlicet tertiam partem omnium premissorum octavo die festi Epiphaniarum Domini nunc venturi idem Mathias facere teneatur, quod si facere recusaverit, tunc in duplo premissarum rerum convinceretur eo facto, secundamque solutionem octavo die medie Quadragesime, tertiamque et ultimam octavo die festi beati Georgii martyris post se se affuturis solvere deberet et teneretur, tali etiam vinculo, quod (si) dictam tertiam et ultimam solutionem obmitteret insolvendo, extunc his ipsas **) solutiones, quas persolvisset, manerent insolute, ac in duplo prenotatarum rerum convinceretur ipso facto, tali etiam vinculo interposito, quod si qua pars partium prescriptarum partem alteram temporum in curriculo molestare voluerit, extunc talis pars contra partem alteram in quinquaginta marcis, iudici vero in viginti quinque marcis iudicialibus convinceretur eo facto, eo etiam adiecto, quod si fortasse per iobagiones dictarum partium premissum vinculum aliquo modo violari contingerit, tunc eedem partes adhuc mutuo se in eisdem conditionibus et articulis manerentur; ***) et ubi ipsum vel ipsos ex parte, quibus violatio premissa invenitur et detinere iudicio poteritur,†) tunc ad caput talium iudicium tenere valeant atque possint; ad que partes sponte se coram nobis obligarunt voluntate. Datum in Apathyda, feria quarta proxima post festum Circumcisionis Domini anno eiusdem Millesimo quadringentesimo septimo.

jan. 13. mart. 9. maj. 1. $\frac{1407.}{\text{jan. 5.}}$

Eredetije papíron, hátán két viaszpecsét maradványaival, *7086c.*

*) *Du Cange* szerint truncus = czölöp (stipes).

) Így, hibásan ***he ipse* helyett az eredetiben.

) Így, hibásan ***manerent helyett.

†) Helyesen ***detineri iudicio poterit*** lenne.

CCXLII.

Budán, 1407. febr. 16.

Zsigmond király megparancsolja István erdélyi püspöknek, Kecseti Gergelynek és Illyési Gergelynek, hogy egyfelől az özvegy Somkereki Miklósné s fiai János és Antal, másfelől a Szentkirályi István közt fennforgó peres ügynek Salamon fia Mihály székely ispán előtt leendő tárgyalásán legyenek jelen s tegyenek jelentést róla.

Sigismundus dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc., marchioque Brandemburgensis etc., sacri romani imperii vicarius generalis et regni Bohemie gubernator fidelibus suis, reverendo in Christo patri domino Stephano, episcopo Transsilvano ac nobilibus viris Gregorio de Kecheth et altero Gregorio de Elyesy salutem et gratiam. Vestre fidelitati firmiter precipiendo mandamus, quatenus discussioni seu adiudicationi cause inter nobilem dominam Elizabeth vocatam, relictam condam Nicolai filii Ladislai de Somkerek, ac Iohannem et Anthonium dictum Erdely filios eiusdem de eadem Somkerek ab una, parte vero ex altera Stephanum filium Symyen de Zenthkyral coram viro magnifico Michaele filio Salamonis, comite siculorum nostrorum vertentis in presenti congregatione in partibus Transsilvanis per dictum comitem celebranda fieri debendis interesse debeatis; cuius adiudicationis seu discussionis seriem vestris in literis suo modo nostre per vos fideliter rescribi mandamus maiestati, secus facere non ausuri. 1407. febr. 16. Datum Bude, feria quarta proxima post dominicam Invocavit anno domini Millesimo quadringentesimo septimo.

Eredetije papíron, hátán a királyi nagy pecsét helyével, *7403.*

CCXLIII.

Deésváron, 1407. mart. 2.

Szilágytői Miklós és girolthi Veres László belsőszolnokvármegyei szolgabírák jelentik Dobokai János és Sztrigyi Péter alvajdáknak, hogy Budaki Imre a Somkereki László halála után, ennek házából az őt érdeklő leveleken kivűl fegyvereket, paizsokat s egy aranygyűrűt vitt el.

Nobilibus viris vicevayvodis Transsilvanis Nicolaus filius Cosme de Zilagthw et alter Nicolaus rufus de Girolth iudices nobilium comitatus de Zolnuk interiori servitium famulatus cum promtitudine. Noveritis, literas vestras recepisse in hec verba:

Iohannes de Doboka et Petrus de Strig vicevayvode Transsilvani nobilibus viris, iudicibus nobilium comitatus de Zolnuk interiori debitam reverentiam cum salute. Dicit nobis Iohannes filius Nicolai de Somkerek, quod Emericus filius Uswaldi de Budhath, mortuo Ladislao filio Geled fratri suo condivisionali ad domum ipsius Ladislai ante auroram veniendo unum scrinium ipsorum, in quo universa eorum literalia instrumenta, facta universarum possessionum et portionum possessionariarum tangentia sigillis eorum consignatum habita, confrangendo dicta instrumenta asportando aliaque bona, videlicet tres militares cum loricis et aliis attinentiis ad easdem aptas, tres arcos vulgo zamscirig vocatas, tres equos bonos centum et quinquaginta florenos puri auri valentes, duas cruces et unum pixidem sanctorum reliquiis repletum; item quedam figmenta argentea cum vestimentis muliebribus *) quadringentos florenos auri valentia et alia clenodia domus, ab eisdem domo et curia ipsius Ladislai, sine scitu suo et voluntate potentialiter asportasset, nec ad suas plurimas petitiones reddere et restituere curavisse(t), et hoc nobis constaret evidenter. Super quo vestram requirimus nobilitatem presentibus diligenter, quatenus quemadmodum in premissis veritatis constat certitudo, in literis vestris nobis suo modo rescribatis. Datum in Thorda, in dominica Invocavit anno domini Millesimo CCCC. septimo. 1407. febr. 13.

*) Hibásan *muliebres* az eredetiben.

Nos igitur receptis premissis, vestris nobilitatibus ad premissa respondemus, quod nobis taliter de premissis constat veritatis certitudo, quod cum nos ad iuridicam petitionem memorati Iohannis filii Nicolai de Somkerek unum ex nobis, videlicet eundem Nicolaum filium Cosme pro testimonio duxeramus destinandum, qui demum exinde ad nos fuit reversus, nobis retulit tali modo, quod ipse die dominico proximo
jan. 2. post festum Circumcisionis Domini ad predictam possessionem Somkerek vocatam et abhinc una cum eodem Iohanne filio Nicolai in domum magistri Ladislai filii Geled predicti accessisset, ubi predictum Emericum filium Usvaldi in ipsa domo reperissent, repertoque ipso Emerico clavem ipsius domus interrogassent, idemque Emericus erga se fieri affirmasset, et sic ad petitionem annotati Iohannis filii Nicolai hostium eiusdem domus aperuisset, apertaque ipsa ianua eandem domum intrassent, et ibi idem Iohannes predictum scrinium ab ipso Emerico investigasset, et mox eidem demonstrasset dicto sigillo super ipso scrineo non existente. His habitis annotatus Iohannes vice versa dictum Emericum de eo, quo sigillum eorum de dicto scrineo et universa bona in eadem existentia devenissent, habuisset requisitum, ubi et instanti ipse Emericus ipsum sigillum de dicto scrineo et nisi literalia sua instrumenta, non autem ipsius Iohannis excepisse allegasset; et licet quidem arma in iam dicta domo ipsius magistri Ladislai tempore quo supra reperissent, tamen in posterum ipsa arma et aliquos clipeos dictus Emericus deportasse scire potuisset, quendam vero anulum in puro auro constructum, quem ipsius Ladislai filii Geled affuisset, in digito memorati
1407. Emerici vidisset impositum. Datum in Deswar, feria quarta
mart. 2. proxima post dominicam Oculi anno domini supra dicto.

Eredetije papíron, két viaszpecsét maradványaival, *7409*.

CCXLIV.

Budán, 1407. mart. 10.

Tamási Henrik fia János erdélyi vajda megparancsolja Dobokai János és Sztrigyi Péter alvajdáknak, hogy Németi Jakabnak, miután a Peterdi János gyermekeit és nejét teljesen kielégítette, a hunyadvármegyei Németit és Mezédet adják vissza s a feleket idézzék ő elébe.

Iohannes Henrici de Thamasy vayvoda Transsilvanus et comes de Zolnok dilectis nobis egregiis viris, magistris Iohanni de Doboka et Petro de Strygh vicevayvodis partium Transsilvanarum predictarum salutem et sincere dilectionis incrementum. Dicit nobis Iacobus filius Stephani de Nempthy, quomodo vos quasdam possessiones ipsius Nempthy predictam et Mezeed vocatas, in comitatu de Hwnyaad existentes, nobilibus viris Andree et Iohanni filiis Iohannis filii Stephani de Peterd ac dominabus Elene matri, necnon Dorothee sorori ipsorum pro quibusdam iuribus quartalitiis et rebus paraffernalibus a dicto Iacobo filio Stephani eisdem Andree et Iohanni ac dominabus matri et sorori eorum proveniendis statuissetis. Cum tamen, uti idem Iacobus nobis asserit, iuxta regni consuetudinem mediantibus pecuniarum solutionibus, videlicet per marcas computi illius partis eisdem Andree, Iohanni, necnon dominabus Elene matri et Dorothee sorori ipsorum satisfecisset effective, vosque pro qualibet marca quadraginta denarios presentis nove monete per ipsum Iacobum persolvi fecissetis, que scilicet solutio per ipsum Iacobum facta non de regni consuetudine soluta exstitisset, quare dilectiones vestras requirimus eisdemque presentibus committimus, quatenus si et in quantum premissa suo modo sic habentur, uti superius nobis declaratur, extunc predictas possessiones Nempthy et Mezeed vocatas vicibus iteratis memorato Iacobo filio Stephani restatuere restatutisque in eisdem conservare debeatis, committentesque partibus predictis, ut ipse octavo die festi beati Georgii martyris nunc venturo cum eorum iuribus coram nobis comparere debeant effective, ubi nos partes inter easdem, si premissa sic fore comperiemus uti antefertur, iudicium et iustitiam faciemus indilatam. In casu autem, quo fundum

maj. 1.

curie ipsius Iacobi pro aliquibus birsagiis occupassetis, usque tempus prefixum suo modo remittere et resignare studeatis, aliud non facturi. Datum Bude, feria quinta proxima ante dominicam Iudica anno domini M. CCCC. septimo.

1407. mart. 10.

Eredetije papíron, alján zöld pecséttel, melynek + S + [IO]HIS [+ HENRICI +] DE + TAMASI körirata töredéke még olvasható, *7193.*

CCXLV.

Kolosváron, 1407. maj. 30.

Szántai Laczk Jakab erdélyi vajda előtt Oroszfáji Péter kozmatelki Székely Pétert, a néhai Fűzkuti János leánya nevében az atyjától zálogban birt fűzkuti birtokrész használatától, a zálogösszeg lefizetése után eltiltja.

Nos Iacobus Lach[k de Z]anthow vayvoda Transsilvanus et comes de Zolnuk memorie commendamus significantes quibus [expedit] universis, quod Petrus filius Mathe de Orozfaya ad nostrum veniendo conspectum in persona nobilis puelle Marigo vocate, filie condam Anthonii filii Iohannis de Fyzkwth prohibuit Petrum dictum Zekel de Cosmatelky a detentione et conservatione ampliori cuiusdam portionis possessionarie in eadem Fyzkwth habite, que dicti condam patris eiusdem prefuisset et apud manus ipsius hactenus pignoris titulo exstitisset, eo, quod pro pecunia impignorata redemisset ab eodem, usuumque fructuum et quarumlibet utilitatum ipsius perceptione aut percipi factione lege regni requirente, presentium nostrarum patrocinio mediante. Datum in Cluswar, feria secunda proxima post festum Corporis Christi anno domini M. quadringentesimo septimo.

1407. maj. 30.

Megrongált eredetije papíron, alján zöld viaszpecsét maradványaival, *7085.*

CCXLVI.

Kolosváron, 1407. maj. 30.

Szántai Laczk Jakab erdélyi vajda egyfelől a Bolgár Miklós, másfelől Hosdáti János és László között Fűzkut miatt folyó perben a Fűzkut elfoglalására kiküldött nemeseknek megparancsolja, hogy Fűzkutat, mivel a pert elhalasztotta, Bolgár Miklósnak adják vissza.

Iacobus Lachk de Zanthow vayvoda [Transsil]vanus et comes de Zolnuk nobilibus viris occupatoriis per nos in villa Fyzkwth nuncupata constitutis salutem et dilectionem. Quia nos una cum nobilibus huius partis Transsilvane in Cluswar nobiscum existentibus factum occupationis eiusdem possessionis Fyzkuth, causamque inter strenuum virum, magistrum Nicolaum Bolgar dictum ab una, parte vero altera Iohannem et Ladislaum de Hosdath super eadem vertentem in eorundem nobilium, necnon vicevayvodarum nostrorum presentiam ad sanctum Emericum duximus prorogandam, ipsumque Ni- nov. 5.
colaum Bolgar in dominio dicte possessionis medio tempore decrevimus remansurum, vestre igitur dilectioni firmis damus sub preceptis, quatenus mox agnitis presentibus, ulterioribusque nostris superinde non exspectatis intimationibus, predictam possessionem Fyzkwth eidem magistro Nicolao remittendo, vos et vestrorum manus de eadem per omnia excipere et sibi pacifice relinquere debeatis, aliud non facturi. Datum in Cluswar, feria secunda proxima post festum Corporis 1407. maj. 30.
Christi anno eiusdem Millesimo quadringentesimo septimo.

Eredetije papíron, alján zöld pecsét nyomaival, *jelzet nélkül.*

CCXLVII.

Bálványoson, 1407. jun. 2.

Szántai Laczk Jakab erdélyi vajda és szolnokvármegyei ispán megparancsolja a kolosmonostori conventnek, hogy szentkirályi Bolgár Miklósnak Fűzkuton Székely Pétertől, Ivánka fia János fiaitól, Hosdáti László és Jánostól, Galaczi Miklóstól és Lompérti Fülöptől szenvedett meggyalázása s halálra keresése ügyében tartson vizsgálatot.

Amicis suis reverendis, conventui ecclesie de Clusmonostra Iacobus Lachk de Zanthow vayvoda Transsilvanus et

comes de Zolnuk amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in persona strenui viri Nicolai dicti Bolgar de Zenthkyral, quomodo nobiles viri Petrus Zekel, Simon, Petrus, Ladislaus et Georgius filii Iohannis filii Iwanka de Ws, Ladislaus et Iohannes de Hosdath, Nicolaus de Galaz et Philippus de Lomperth feria quinta et sexta proxime preteritis manibus armatis et potentiariis exercituantium more congregati una cum proximis et familiaribus ipsorum ad possessionem Fyzkwth vocatam veniendo, ubi idem magister Nicolaus fuerat constitutus, plurima verba turpia et enormia dicendo eum interficere voluissent ipsorum potentia mediante. Super quo vestram amicitiam petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Blasius de Septher vel Petrus de dicta Fyzkwth, aut Anthonius de eadem sin Nicolaus filius Mathei *) de Orozfa aliis absentibus homo noster ab omnibus, quibus incumbit, meram de premissis experiatur veritatem, quam tandem nobis suo modo rescribatis. Datum in Ballwanus, octavo die festi Corporis Christi anno eiusdem M. CCCC. septimo.

maj. 26., 27.

1407. jun. 2.

Kivül: Amicis suis reverendis, conventui ecclesie de Clusmonostra pro magistro Nicolao dicto Bolgar de Zenthkyral inquisitoria.

Eredetije papíron, záró zöld viaszpecsét töredékeivel, *7066*.

CCXLVIII.

Gyulafehérváron, 1407. aug. 1.

Domokos váradi kanonok és az erdélyi püspök vicariusa előtt Budaki Imre megfogadja, hogy Somkereki Jánost, miután a Drági László által neki hagyományozott javakra nézve vele egyességre lépett s a László neje, Erzsébet asszony által a menyegzőkor magával vitt tíz hátaslovat visszaadni igérte, mindennemű háborgatótól megvédelmezi.

Nos Dominicus decretorum doctor, custos et canonicus Waradiensis, ac vicarius venerabilis in Christo patris et domini domini Stephani, dei et apostolice sedis gratia episcopi Transsilvani in spiritualibus generalis significamus tenore

*) Hibásan *Matheus* az eredetiben.

presentium quibus expedit universis, quod constitutis coram nobis Emerico nobili de Budak ab una, parte vero ex altera Iohanne filio Nicolai nobili de Somkerek, per eundem Emericum propositum exstitit sponte pariter et relatum, quod licet ipsi ratione bonorum et rerum condam Ladislai filii Geleth fratris ipsius Emerici, que bona idem Emericus per eundem Ladislaum sibi testamentaliter legata et apud manus eiusdem Iohannis fore diceret, pro quibus quidem bonis etiam idem Emericus prefatum Iohannem de Somkerek in nostram ad causam attraxisset presentiam, ex ordinatione multorum proborum virorum ad pacis et concordie devenissent unionem, prout in aliis literis nostris plenius haberentur, tamen inter easdem ordinationes et concordias idem Emericus prefatum Iohannem de Somkerek pretextu quorundam decem equorum equatialium, quos domina Elizabeth, consors prefati Ladislai (filii) Geleth de Drag tempore nuptiarum secum dicitur adduxisse et idem Iohannes equos prenotatos una cum aliis equis equatialibus eidem Emerico reddere promisisset, eundem Iohannem ab omnibus, temporum in processu ratione eorundem equorum *) inquietare volentibus expedire promisisset, imo promisit in nostri presentia propriis suis laboribus et expensis; ad quod idem Emericus se obligavit spontanea voluntate. Datum Albe, in octavis festi beati Iacobi apostoli anno domini M. CCCC. septimo. 1407. aug. 1.

Eredetije papíron, alján ovalis alakú pecsét töredékeivel, *7402.*

CCXLIX.

(Somkeréken) 1407. aug. 18.

Terpenyi Gerlah és Monyorósi Pelbárt világi papok jelentik Domokos erdélyi püspöki vicariusnak, hogy Somkereki János azért verte meg Budaki Imrét, mert ez ökrei, juhai, malaczai és hátaslovai felől való kielégíttetése után is saját házában gyalázó szavakkal illette őt.

Discreto viro et honesto domino Dominico decretorum doctori, custodi et canonico Waradiensi, ac venerabilis in Christo patris et domini domini Stephani, dei et apostolice

*) A *temporum in processu* itt újra ismétlődik.

sedis gratia episcopi Transsilvani vicario in spiritualibus generali Gerlahus de Terpynio et Pelbartus de Monyoros ecclesiarum rectores orationes in domino deo devotas ac debitas. Noverit vestra discretio, quod nobilis vir Iohannes filius Nicolai de Somkerek exhibuit nobis quasdam literas vestras patentes, quibus perlectis earumque continentiis intellectis inter cetera reperiebatur contineri, quod prefatus Iohannes filius
aug. 18. Nicolai feria quinta proxima post festum Assumptionis virginis gloriose sex boves, quinquaginta duas oves, undecim porcos annuales et viginti duos equos equatiales nobili viro Emerico de Budak in eadem possessione Somkerek solvere teneretur coram nobis. Unde nos iuxta commissum, prout in dictis
aug. 18. literis vestris continebatur, ipsa feria quinta ad dictam possessionem Somkerek pariter accessimus ad videndam illam satisfactionem, ubi prefatus Iohannes filius Nicolai supra dictas res coram nobis plenarie statuendo eidem Emerico satisfecit coram nobis, qui quidem Emericus ipsas res bono modo accepit et inde detulit, super quibus idem Emericus ipsum Iohannem filium Nicolai commisit expeditum pariter et quietum coram nobis ; quibus omnibus bene peractis et reformatis prefatus Emericus inde recessit. Et cum iam nos ibidem per horam diei vel ulterius insimul solatiantes *) consedissemus, tandem idem Emericus versa vice illuc reversus, et ipsi duo inter se de quibusdam aliis factis eorum contra se se verbis contendebant, idemque Emericus prefatum Iohannem filium Nicolai in sua domo propria verbis illicitis inhonestavit et deturpavit audientibus nobis et universis nobiscum consedentibus, ipse vero Iohannes filius Nicolai hoc nimium verecundabatur et se continere non potuit, ipsum Emericum male tractavit; igitur id, quod ipso Emerico per eundem Iohannem filium Nicolai contigit et accidit, hoc pro suis propriis illicitis verbis, quibus ipsum Iohannem filium Nicolai in domo sua propria inhonestavit et deturpavit, sibi contigit et accidit. Et omnia premissa ad nostram conscientiam protestamur. Scripta
1407. termino et loco prenotatis, anno domini M. quadringentesimo
aug. 18. septimo.

Eredetije papíron, alján ovalis alakú pecsét helyével, *7408.*

*) *Du Cange* szerint solatiari = pihenni (animum relaxare).

CCL.

Kápolnán, 1407. aug. 31.

István küküllővári alvárnagy és küküllővármegyei ispán, Czikmántori János és radnóti Bord László szolgabírák bizonyítják, hogy Széplaki László az Egrestői Megyes ellen indított perének békés úton való elintézésére nem hajlandó.

Nos Stephanus vicecastellanus de Kykelleuar et comes, Iohannes filius Iacobi de Cicmantol et Ladislaus dictus Bord de Radnolth iudices nobilium comitatus de Kykelleu damus pro memoria, quod causam, quam Ladislaus filius Thome de Zeplak contra Megges filium Erdeu de Egresteu coram nobis habere dignoscebatur, licet nos eidem Ladislao predictam causam pro reformatione pacis usque quindenas datarum presentium inclinassemus per petitionem nonnullorum proborum virorum nobilium, tamen idem Ladislaus filius Thome predictam reformationem pacis resilivit et retraxit. Datum in Kapolna, feria quarta proxima post festum beati Augustini confessoris anno domini M. quadringentesimo septimo. 1407. aug. 31.

Kivül: Pro Megges filio Erdeu de Egresteu, contra Ladislaum filium Thome de Zeplak retractio pacis reformationis.

Eredetije papíron, hátán két viaszpecsét töredékeivel, *jelzet nélkül.*

CCLI.

A Verbász mellett, 1407. oct. 5.

Szántai Laczk Jakab és Tamási János erdélyi vajdák megparancsolják Dobokai János és Sztrigyi Péter alvajdáknak, hogy miután ők a Garai Miklós nádor és testvére János, volt temesi gróf kérésére a Budaki Imrét megölt Somkereki Jánosnak büntetlenséget igértek, se személyében, se vagyonában háborgatni ne merészeljék.

Iacobus Lachk de Zantho et Iohannes Henrici de Thamasy vayvode Transsilvani et comites de Zolnuk dilectis nobis nobilibus viris, magistris Iohanni de Doboka et Petro de Strygh vicevayvodis nostris, item universis et singulis comiti-

bus vel vicecomitibus quorumlibet comitatuum dictarum partium Transsilvanarum salutem cum favore. Ad nostram audientiam pervenit, qualiter Iohannes filius Nicolai de Somkerek Emericum de Budayth interemisset. Et quia nos ad fraternalem petitionem magnificorum virorum, Nicolai de Gara regni Hungarie palatini et Iohannis pridem comitis Themesiensis, fratris eiusdem, ipsum Iohannem ratione previa nullatenus impediri facere spopondimus, igitur dilectioni vestre firmiter committimus, quatenus prefatum Iohannem ratione previa in persona, vel per occupationes possessionum aut ablationes rerum nullatenus impedire presumpmatis, nisi superinde nostrum habueritis mandatum speciale; secus facere non ausuri in premissis. Datum in descensu campestri iuxta fluvium Orbaz, secundo die festi beati Francisci confessoris anno domini M. CCCC. septimo. Presentes vero perlectas reddi iubemus presentanti. Datum ut supra.

1407. oct. 5.

11. Tamási János pecsétje.

Eredetije papíron, melynek az aljára nyomott két viaszpecsétje közül a Héder nemzetségből származó Tamási János + S + IOH[IS + HENR]ICI + DE + TAMASI köriratú pecsétje dobpaizsban három czölöpöt mutat, *jelzet nélkül.* Ugyanez mint teljesen ép függő pecsét látható 1408-ból az orsz. ltárban *Dl. 9431.*, és *9432.*

CCLII.

Vásárhelyen, 1407. dec. 15.

Czigán Tamás veszprémvármegyei alispán és szolgabíró társai bizonyítják, hogy Erdélyi Antal somlyai várnagy Pápai Antalnak az ökrei és egy szolgája elhajtatása miatt igért elégtételt nem adta meg.

[Nos T]homas Chygan vicecomes venerabilis in Christo patris domini Iohannis, electi episcopi ecclesie Wesprimiensis locique eiusdem [comitis perpe]tui et iudices nobilium eiusdem comitatus memorie commendamus, quod cum nos ad legitimas petitiones magistri [Anthonii] filii Emerici de Papa ac Georgii et Pauli filiorum eiusdem unum ex nobis, videlicet Paulum Bors de . . . . ad infra scriptam inquisitionem faciendam transmisissemus, tandem idem ad nos reversus nobis retulit [in

hunc modum, quod] ipse feria quarta proxima post festum beate Lucie virginis proxime preterita in dicto (comitatu) procedendo ab omnibus, [quibus decui]sset et licuisset, talem scivisset veritatem, quod Nicolaus magnus, famulus magistri Anthonii dicti de [Erdel], Emericum de Nyarad famulum suum ex dicto et voluntate ac dicto prefati Anthonii castellani [de Somlyo et] septem boves prescripti Anthonii filii Emerici de Papa et iobagionum eiusdem potentialiter [abstuliss]et, postmodumque prefatus Anthonius castellanus super premissis prescripto altero Anthonio de [Papa in pres]entia domini palatini, domini sui satisfacere assumpsisset, tandem vero feria tertia, videlicet in festo beate . . . . termino scilicet per prefatum Anthonium de Erdel castellanum de Somlyo assumpto in villa . . . ., [tame]n Anthonius castellanus prescripto altero Anthonio de Papa super premissis nullam sat[isfactionem], qu[am assum]psisset, fecisset. Datum in Wasarhel, secundo die inquisitionis prenotate anno domini M. quadringentesimo septimo. dec. 14. 1407. dec. 15.

Eredetije papíron, hátán három viaszpecsét maradványaival, *jelzet nélkül.*

CCLIII.

Szentimrén, 1408. jan. 13.

Tompa Jakab és Forrai Miklós fehérvármegyei szolgabírák az akasztófára itélt Oldal Miklósnak az akasztófa alatt tett vallomásáról, a Bolgár Miklós kérésére, bizonyságlevelet állítanak ki.

Nos Iacobus dictus Tompa et Nicolaus de Forro iudices nobilium comitatus Albagyulensis memorie commendamus, quod cum Nicolaus dictus Bolgar de Thuson in vigilia beati Andree apostoli proxime preterita quendam furem, videlicet Nicolaum dictum Oldal, condam familiarem suum ratione furti viginti quatuor florenorum novorum nobiscum fecisset detineri et eundem iuxta formam iuris suum furem ab ipsoque furtive recessum comprobaverit, et nos comprobatione illa facta nece patibuli adiudicassemus, ipsumque ad interemptionem necis patibuli adduxissemus, mox idem sub eodem ligno patibuli sua spontanea voluntate publice confessus fuit, quod ipse a nov. 29.

domina coniuge eiusdem Nicolai dicti Bolgar fraudulenter prescriptos viginti quatuor florenos compoti premissi voce eiusdem domini sui postulasset, cum quibus quatuor boves et unum aratrum cum omnibus suis attinentiis comparasset et cum equo, quem ab eodem domino suo de exercitu furtive abduxisset, unum vas vini octaginta idrias et duobus bobus prenotatis similiter unum vas vini modo simili octuaginta idrias in se continentes *) comparasset, que omnia prescripta, utputa duo vasa vini, duo boves et unum aratrum in specie in villa capituli Borusbochar nomine existerent. Unde huiusmodi fassione facta prenominatus Nicolaus dictus Bolgar super eadem fassione nostras literas pro se postulabat elargiri, quas nos eidem duximus concedendas sui iuris uberiorem ad cautelam. Datum in Zenthemryh, octavo die festi Epiphaniarum Domini anno eiusdem Millesimo quadringentesimo octavo.

1408. jan. 13.

Eredetije papíron, hátán két viaszpecsét töredékeivel, *7183.*

CCLIV.

Szentimrén, 1408. jan. 13.

Tompa Jakab és Forrai Miklós gyulafehérvármegyei szolgabírák előtt Hadrévi Miklós bizonyos János nevű jobbágyáért, kit Bolgár Miklós lólopásért börtönbe vettetett és akasztófára is ítéltethetett volna, a bíróságnak négy hét alatt leendő megfizetésére kötelezi magát.

[Nos Iacobus dictus To]mpa et Nicolaus Forray iudices nobilium comitatus Albagyuliensis [damus pro memoria], quomodo Nicolaus dictus Bolgar de Thuson quendam Iohannem filium Anthonii [de Hodrew, iobagionem] videlicet Nicolai filii Petri de eadem Hodrew ratione furti unius equi . . . . fecisset detineri et eundem iuxta formam iuris nece patibuli condempnare potuisset . . . . . pro Iohanne filio Anthonii prenominatus Nicolaus filius Petri erga eundem Nicolaum dictum [Bolgar partes] suas interponens ab eadem captivitate et condempnatione patibuli tali modo liberavit, quod ipse pro eodem Iohanne filio Anthonii, iobagione suo in quarta septi-

*) Így, helyesebben *continentia* lenne.

mana seu ebdomada a die datarum presentium ratione previa nonaginta florenos presentis nove monete eidem Nicolao dicto Bolgar persolvere assumpsisset, tali vinculo moderaminis interserto, quod si ipse Nicolaus filius Petri termino in prefixo pre taxatos nonaginta florenos numeri premissi eidem Nicolao dicto Bolgar persolvere nollet, non posset aut non curaret, extunc in duplo eorundem nonaginta florenorum compoti pre allegati convinceretur eo facto; ad quod se idem Nicolaus filius Petri spontanea se obligavit voluntate harum nostrarum testimonio literarum. Datum in Zenthemreh, octavo die festi Epiphaniarum Domini anno eiusdem M. quadringentesimo octavo. 1408. jan. 13.

Eredetije papíron, hátán a két viaszpecsét egyikének maradványával, *jelzet nélkül.*

CCLV.

Tordán, 1408. mart. 4.

Dobokai János erdélyi alvajda előtt tuzsoni Tóth Miklós és rődi Cseh Mihály, a köztük Cseh Mihály tizenegy hátas lova miatt folyó perben egyességre lépnek.

Nos Iohannes de Doboka vicevoyvoda Transsilvanus memorie commendamus, quod Nicolao dicto Bolgar de Zenthkyral pro Nicolao dicto Thoth de Thwsson sine procuratoriis literis, cuius tamen onus et gravamen omnino ad se assumpmendo, si in infra scriptis nollet persistere, ab una parte, ex altera vero Michaele filio Ladislai dicti Cheh de Rewd coram nobis constitutis consona voce sunt confessi in hunc modum, quomodo in causa, quam idem Michael ratione subtractionis undecim equorum suorum equatialium per eundem Nicolaum dictum Tot subtrahi factorum contra eundem Nicolaum in presenti congregatione generali magnificorum virorum, dominorum Iohannis Henrici et Iacobi Lachk, dominorum nostrorum metuendorum, vayvadarum partium predictarum universitati regni nobilium ac alterius cuiusvis status et conditionis *) hominibus feria quinta proxima post diem Cinerum Thorde mart. 1.

*) Hibásan *conditionibus* az eredetiben.

celebrata movere et suscitari intendisset, interveniente *) nonnullorum proborum et nobilium virorum pacem partium amantium partesque suas interponentium ad talem pacis, concordie devenissent unionem, imo devenerunt coram nobis, quod si in
jun. 3. festo Pentecosthen idem Nicolaus dictus Thoth in dicta possessione sua Thwsson coram uno ex iudicibus nobilium comitatus de Clws, quem serie presentium ad id accedere postulamus, quinque equos equatiales quatuor annorum existentes eidem Michaeli dicto Cheh aut suo legitimo procuratori pro omnimoda satisfactione predictorum undecim equorum equatialium solvere recusaverit et terminum preterierit insolutus, tunc non idem Nicolaus dictus Thoth, sed ipse Nicolaus dictus Bolgar solutione predictorum undecim equorum equatialium et iudici in tribus marcis convincatur suo facto; ad quod se idem Nicolaus sponte obligavit coram nobis voluntate,
1408. testimonio presentium mediante. Datum Thorde, quinto die
mart. 4. diei Cinerum anno domini Millesimo quadringentesimo octavo.

Eredetije papíron, hátán az alvajdának S IOHIS D' DOBOKA VICEVAIVODE T . . . köriratú viaszpecsétjével, melynek paizsát egy bástya foglalja el, *jelzet nélkül*.

CCLVI.

Tordán, 1408. mart. 18.

Szántai Laczk Jakab és Tamási János erdélyi vajdák István tordai bíró panaszára, az erdélyi hét vármegye szolgabíráival és esküttjeivel együtt bizonyítják, hogy Akloson a tordai polgárokon és más utazókon igazságtalan és szokatlan vámot szedtek eddig s szednek most is.

Nos Iacobus Lachk de Zantho et Iohannes Henrici de Thamasy vayvode Transsilvani et comites de Zolnok memorie commendamus, quod in congregatione nostra generali universitati nobilium et alterius cuiusvis status et conditionis partis Transsilvane hominibus feria quinta proxima post diem Cine-
mart. 1. rum Torde celebrata Stephanus iudex de Torda in sua ac universorum civium seu hospitum de eadem personis de medio aliorum exsurgendo proposuit eo modo, quod in possessione Aklos vocata super eosdem cives et hospites ac ceteros

*) Valószinüleg *arbitrativa compositione* kimaradt.

universos viatores tributum iniustum et inconsuetum exactum fuisset et exigeretur de presenti, et hoc iudicibus nobilium et iuratis assessoribus septem comitatuum dicte partis Transsilvane constaret evidenter, petens nos cum instantia, ut iidem iudices nobilium et iurati assessores, qualem de premissis scirent per nos requisiti, faterentur veritatem. Cumque nos eosdem iudices nobilium et iuratos assessores super premissis requisitos habuissemus, iidem ad fidem eorum deo debitam fidelitatemque domino nostro regi et sue sacre corone regie conservandam, pro dicenda veritate et iustitia observanda tacto dominice crucis ligno, nobis prestitam hoc, ut in dicta possessione Aklos tributum iniustum et inconsuetum ac indebitum super universos viatores per ipsam possessionem Aklos transeuntes exactum fuisset et exigeretur de presenti, unanimi et concordi testificatione affirmarunt. In quorum assertionis testimonium presentes literas nostras patentes duximus concedendas. Nos itaque iudices nobilium prescriptorum septem comitatuum presenti negotio interfuimus et in huiusmodi testimonium sigilla nostra ad hec sufficientia, iuxta sigilla prefatorum dominorum vayvodarum presentibus duximus apponenda. Datum decimo octavo die congregationis nostre predicte in loco memorato, anno domini M. quadringentesimo octavo. 1408. mart. 18.

Eredetije papíron, hátán csak a két vajda pecsétjével, melyek közűl a Laczk Jakabé — a CCXXXVIII. sz. a. közölttel teljesen megegyező — ép, a Tamási János kétszerte nagyobb pecsétjének ellenben csak + S + IOHANIS + HENR[ICI + VAI]VODE + TR[A]NSILV[A]NI töredékes körirata olvasható, *jelzet nélkül.*

CCLVII.

Tordán, 1408. mart. 20.

Ozorai Pipó kincstartó Sztrigyi Péternek, a bulcsi apátság Bábolna nevű falujának elpusztításáért reá mért büntetést elengedi.

Nos Pipo de Ozora regie maiestatis Hungarie supremus thesaurarius, necnon Themesiensis et camararum salium regalium comes memorie commendamus per presentes, quod licet nuper egregius vir magister Petrus de Strigh possessionem abbatie de Bulch Babolna vocatam, in partibus Transsilvanis

sitam ex preconcepta malitia depredatus fuerit et populis eiusdem possessionis grandia et innumerabilia dampna intulerit, tamen nos plurimorum nobilium supplicationibus pro eodem nobis allatis favorabiliter inclinati eundem magistrum Petrum de Strigh super depredatione premisse ville, ac dampnificatione prescriptorum populorum eiusdem ville quoquomodo per eundem magistrum Petrum eis facta commisimus et reddidimus, imo auctoritate regia nobis attributa tanquam specialis dicte abbatie gubernator reddimus et committimus quitum et per omnia expeditum presentium nostrarum literarum testi-
1408. monio mediante. Datum Torde, feria tertia proxima post domi-
mart. 20. nicam Oculi anno domini Millesimo quadringentesimo octavo.

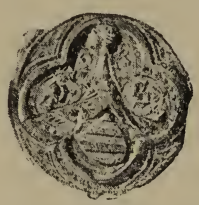

12 Ozorai Pipó pecsétje.

Eredetije papíron, alján barna viaszba nyomott teljesen ép pecséttel, a mely kerek dűlt paizsban négy pólyát s a paizson zárt sisakból, a sisak díszéűl szolgáló hajfonattal merészen kiemelkedő szép női fejet ábrázol, balról S. és jobbról P. betűvel, 7766. Ugyanez mint teljesen ép függő pecsét látható az orsz. ltárban *Dl. 9431.* és *9432.*, az oklevélre nyomva u. o. *Dl. 10,284.*

CCLVIII.

Tordán, 1408. mart. 20.

Laczk Jakab és Henrik fia János erdélyi vajdák Bolgár Miklóst Mihálczfalvi Péternek egy jobbágyasszonya nevében eléadott ama panaszára, hogy apját Gergelyt elfogta, bilincsbe verte s végre megölte, ártatlanságát harmadmagával bizonyító esküre itélik.

Nos Iacobus Lachk et Iohannes Henrici vayvode Transsilvani et comites de Zolnuk memorie commendamus, quod in congregatione nostra generali universitati nobilium et alterius cuiusvis status et conditionis partis Transsilvane homi-
mart. 1. nibus feria quinta proxima post diem Cinerum Torde celebrata Petrus filius Jak de Myhalchfalua pro provida domina Anna vocata, filia Gregorii filii Iohannis iobagionis sui, de medio aliorum exsurgendo proposuit eo modo, quod Nicolaus dictus Bolgar eundem Gregorium patrem dicte domine Anne iobagionis sui omni sua sine culpa captivando captoque in suis vincu-

lis incompassibiliter tormentando nece miserabili occidisset, resque et bona eiusdem tunc erga ipsum habitas auferri fecisset sua potentia mediante, ex parte cuius iudicium et iustitiam habere vellet lege regni requirente. Quo percepto memoratus magister Nicolaus Bolgar in nostram personaliter exsurgendo presentiam respondit exadverso, quod ipse in totali premissa actione et acquisitione annotate domine Anne innocens esset penitus et immunis. Et quia prefatus Petrus filius Jak prescriptam actionem dicte domine Anne nullo evidenti documento comprobabat nec in futurum comprobare posse allegabat, pro eo iudicantes commisimus eo modo, ut memoratus magister Nicolaus Bolgar in quinto decimo die festi sancti Georgii martyris nunc affuturi super eo, quod ipse in totali premissa actione et acquisitione annotate domine innocens sit penitus et immunis, tertio se nobilibus in Sancto Emerico coram nobis sacramentum prestare teneatur. Datum vigesimo die congregationis nostre predicte in loco memorato, anno domini Millesimo quadringentesimo octavo.

maj. 8.

1408. mart. 20

Kivűl: Super iuramento pro Nicolao dicto Bolgar de Zenthkyral, contra providam dominam Anna vocatam, filiam Gregorii filii Iohannis de Myhalchfalua per eundem Nicolaum Bolgar tertio se nobilibus quinto decimo die festi sancti Georgii martyris in Sancto Emerico coram nobis deponendo memorialis.

Eredetije papíron, Laczk Jakab záró pecsétje töredékeivel, *7188.*

CCLIX.

Szebenben, 1408. apr. 8.

Ozorai Pipó temesi és királyi sókamara ispán bizonyságlevele arról, hogy Baldi Mátyás szebeni polgár és vizaknai sókamarás a gabonapiaczon levő házát a szebeni egyháztól saját jövedelmeiből és nem a királyéból vette és alakította által.

Nos Pipo de Ozora Themesiensis et camararum salium regalium comes ad cunctorum notitiam harum serie volumus pervenire literarum, quod circumspectus et idoneus vir Ma-

thias Baldi, civis civitatis Cybiniensis partis Transsilvane honorem seu officiolatum camerariatus salifodine de Wyzakna nostro scilicet et aliorum comitum camerarum salium regalium, nostrorum utputa antecessorum temporibus a dudum tenuit et servavit, et veluti bone sagacitatis et conscientie vir omnimodam procurationem negotii et dispensationis ipsorum salium per antecessores nostros comites et consequenter per nos fideliter et sollerter fecisse compertus est et existit de presenti, imo et totius conversationis sue moras inter homines iam dictarum partium Transsilvanarum ad commendabilis fame titulos erexit sine querela, adeo ut iam secundis filiarum civium de civitate Cibiniensi predicta potiorum, utputa prius bone memorie Dorothee filie Iacobi senioris proconsulis, nunc autem laudabilis femine Katherine filie pie recordationis Iohannis iudicis regii nuptiis potiatur. Quorum quidem meritorum occasione, ut videlicet contoralis sua consors simul cum liberis, si quos forsitan deus misericors sibi daret, inibi malitia temporis exigente non solum tuta ab hostibus, verum et leta cum parentibus pro tempore habitaret, quandam domum lapideam in maiori circulo vulgariter kornmargt appellato in prefata civitate Cibiniensi, inter domos scilicet Francisci renovatoris a dextris et Marci cusoris monetarum a sinistris sitam non de bonis regalibus, sed de suis propriis rebus et bonis pro se et suis heredibus et posteritatibus pure devolvendam ab ecclesia parochiali Cibiniense emit et legaliter comparavit, quam etiam domum sic comparatam, cum prius nimis defectuosa et ruinosa existeret, iterum de suis propriis et non regalibus bonis seu pecuniis reedificavit ac restauravit et in statum et formam debitam reformavit, eandem quoque domum lapideam et nos ipsi ipsa magistra rerum efficaci experientia, que cuilibet artificio prebet incrementum, ipsum magistrum Mathiam non de bonis regalibus, sed absolute de suis rebus propriis emisse et reedificasse didicimus, comperimus atque scimus. In cuius rei evidentiam, ne ipse magister Mathias vel sui successores per comites camararum salium regalium pro tempore constitutos in dicta domo sua aliquatenus calumpniari valeat, presentes nostras literas sub pendenti nostro autentico sigillo ad uberiorem cautelam duximus eidem ma-

gistro Mathie concedendas. Datum Cibinii predicta, in dominica Ramispalmarum anno domini Millesimo quadringentesimo octavo. 1408. apr. 8.

Zsigmond királynak 1410. dec. 13-ikán kelt átiratában hátrább CCLXXXVI. sz. a.

CCLX.

(Gyulafehérváron) 1408. apr. 10.

Az erdélyi káptalan bizonyítja, hogy Somkereki János és Antal, valamint rokonaik Tuzsoni Istvánnal a kolos- és tordavármegyei s marosszéki jószágokért köztök folyt perben a marosszéki főtisztek és vének közbenjárására megegyeztek, s a vármegyei és székelyföldi jószágokat egymás között egyenlően felosztották.

Capitulum ecclesie Transsilvane omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presens scriptum inspecturis salutem in omnium salvatore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod cum nos pro prosequendis et expediendis factis, negotiis ac causis ecclesie nostre et nostris ad congregationem generalem virorum magnificorum, dominorum Iacobi Lachk et Iohannis Herrici voyvodarum Transsilvanorum et comitum de Zolnuk, presente viro magnifico domino Pipone de Ozora, regie maiestatis Hungarie supremo thesaurario ac Themesiensi et camararum salium regalium comite, homine regio ad hec specialiter transmisso nuper secundo die diei Cinerum Torde celebratam honorabiles viros, mart. 1. dominos Georgium Lepes prepositum et Michaelem custodem ecclesie nostre ac Ladislaum de Kykellew, Nicolaum de Ozd, Blasium siculum de Wgucha decanum, archidiaconos et Iohannem Wolah dictum socios et concanonicos nostros duxissemus destinandos, tandem exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod Iohanne et Anthonio filiis Nicolai de Somkerek pro se, ac Ladislao archidiacono de Zolnuk et Nicolao filiis ac Elena filia magistri Petri de Strigh pridem vicevoyvode ex domina Katherina carnali sorore eorundem Iohannis et Anthonii progenitis, quorum onera et gravamina, si in infra scriptis non persisterent, in se assumpmendo ab una parte, ab alia vero Stephano filio Semyeny deTwzon pro domina

Margaretha consorte sua, filia scilicet condam Stephani filii Gerew, cuius onus et gravamen similiter in se assumpsisset, si in infra scriptis non persisteret, coram ipsis ibidem personaliter constitutis confessum exstitisset per eosdem concorditer pariter et relatum, quod licet super portionibus possessionariis avi eorundem Iohannis et Anthonii ex parte matris, prefate vero domine Margarethe ex parte patris in possessionibus Mehes, Gerebenes, Welkeer, Nyulas, Neema et Zenthmarton in comitatibus de Clus et de Torda habitis ac hereditatibus, videlicet terris, fenetis, silvis, nemoribus, locis molendinorum, curiis, domibus et sessionibus in terra siculorum in sede Maros et alias ubilibet habitis, que condam predictorum Gerew et Ladislai filii eiusdem fuissent, more et consuetudine siculorum ad ipsos iure successorio devolutis inter ipsos lis et questionis materia mota fuisset et diu ventilata, tamen per compositionem et ordinationem multorum proborum, nobilium virorum et siculorum, videlicet siculorum Blasii filii Valentini de Gyulakwtha maioris exercitus sedis Maros, Iacobi filii Ladislai de Zenthgyurgh principalis iudicis ac seniorum Sandri de Kysdy ac Simonis et Nicolai filiorum eiusdem, Nicolai dicti Balagar, Iacobi filii Alardi et Benedicti Bychak dicti, Mathie filii Thome, Megyes filii Erdew, Stephani filii Emerici et Valentini filii Ladislai ad talem pacis et concordie sententialiter et iudicialiter devenissent unionem, quod iidem Iohannes et Anthonius filii Nicolai ac Ladislaus, Nicolaus filii et Elena filia prefati magistri Petri pecuniam ipsorum, videlicet quingentos et sexaginta sex florenos, pro quibus predictas portiones possessionarias ab impignoratione olim temporibus condam dominorum Ladislai et Frank voyvodarum Transsilvanorum pro birsagiis impignoratas redemissent, ac labores et expensas, quos et quas in processu premisse litis fecissent, videlicet ut allegassent mille florenos eidem domine Margerethe, consorti predicti Stephani filii Semyen pure et simpliciter relaxassent ac omnes premissas portiones possessionarias et hereditates in terra siculorum habitas, ad ipsos ut prefertur communiter devolutas, in duas partes rectas et equales divisissent, quarum partium unam rectam et equalem prefatis Iohanni et Anthonio filiis Nicolai ac Ladislao, Nicolao et

Elene, filiis et filie prefati magistri Petri, aliam vero partem similiter rectam et equalem prenominate domine Margarethe eorumque heredibus iidem iudices et arbitri communes sententialiter iudicassent, commisissent et assignassent perpetuo possidendam, tali obligamine et pena mediante, quod si temporis in processu aliqua partium premissam iudicialem compositionem et ordinationem, ac ordinativam divisionem in parte vel in toto infringere et retractare voluerit, extunc alteri parti compositionem et divisionem sustinenti in centum marcis fini argenti Budensis ponderis, iudici vero in decem marcis eiusdem ponderis ante litis ingressum deponendis convincatur eo facto. Ad que omnia et singula premissorum partes se spontanea obligassent voluntate. Datum feria tertia proxima post dominicam Ramispalmarum, anno domini Millesimo quadringentesimo octavo, honorabilibus et discretis viris, dominis Georgio Lepes preposito, Iohanne cantore, Michaele custode ac Blasio siculo archidiacono de Wgucha decano, canonicis ecclesie nostre existentibus. 1408. apr. 10.

Eredetije hártyán, melyről a veres selyem zsinóron függő pecsét elveszett, *7391.*

Kiadta *Szabó* K., Székely Okl. III. 23.

CCLXI.

Beszterczén, 1408. maj. 4.

Nádasi Salamon fia Mihály a székelyek, Besztercze és Brassó ispánja Somkereki Miklósnak és testvéreinek az anyjokra második férjétől, Keszthyüs Jánostól maradt s halála után harmadik férjére, Sopotha Bálintra szállott beszterczei kőház, malom és ékszerek harmadrészét megitéli.

Nos Michael filius Salamonis de Nadas trium generum siculorum, Bistricie, Brassouie comes memorie commendamus, quod cum nos pro quodam arduo negotio discutiendi cum nonnullis probis et nobilibus viris feria tertia proxima post festum beati Georgii martyris in civitatem Bistriciam accessissemus, ad humilimas petitionesque iudicis et iuratorum civium civitatis eiusdem inclinati una cum eisdem iudice et iuratis civibus causas cunctorum nobis proponentium fine debito iudicari in iudicio consedendo cepissemus, de medio aliorum maj. 1.

Nicolaus et Michael filii Ladislai de Somkerek pro se ipsis ac pro nobilibus puellabus Elizabet et Katherina vocatis, sororibus *) scilicet ipsorum sine literis procuratoriis personaliter exsurgentes contra Valentinum dictum Sopotha, civem civitatis eiusdem Bistricie proposuerunt eo modo, quod ad dominam Margaretham, genitricem ipsorum, consortem ipsius Valentini a secundo marito, videlicet a Iohanne dicto Kezthyws una domus lapidea in dicta civitate Bistricia fundata simul cum universis utilitatibus et pertinentiis, scilicet terris arabilibus, pratis, fenetibus **) ad eandem spectantibus, necnon unum molendinum ***) in fine eiusdem civitatis decurrens remansissent, ac sex chifi argentei deaurati centum florenos auri puri valentes et unus sertes argenteus seu crinale deauratus viginti florenos auri valens, necnon ducenti et quinquaginta florenis auri centenarii res proprie eiusdem matris ipsorum, mortua matre ipsorum prenotata domina Margaretha, simul cum premissis hereditatibus ad eundem Valentinum redundassent, de quibus ipsis portio, videlicet directa tertia pars devenire deberet, ab eodemque Valentino repetendo rehabere volebant iure admittente coram nobis. Et quia per nostrum et dictorum iudicis iuratorumque civium eiusdem civitatis homines trinario numero legitime prefatus Valentinus ad premissam causam citatus venire vel mittere recusavit; et quia dictus iudex et iurati cives Bistricie de consuetudinaria lege ipsorum tertiam partem universorum bonorum premissorum tam hereditariarum, quam rerum ipoteticarum prefatis Nicolao, Michaeli, Elizabet, Katherine, filiorum et filiarum prenotate domine Margarethe devenire de iure debere, apudque manus ipsius Valentini habere et esse unanimi et concordi testificatione affirmarunt, pro eo nos una cum aliis quampluribus probis et nobilibus viris, signanter vero assessoribus eiusdem civitatis iudicantes commisimus eo modo, ut annotatus Valentinus prefatis Nicolao, Michaeli et nobilibus puellabus Elizabet et Katherine, filiis et filiabus suis privignis con-

*) Hibásan *vocatarum, sororum* az eredetiben.
**) Így, *fenetis* helyett.
***) Hibásan *unus molendinus* az eredetiben.

dignam estimationem ipsius domi et molendini, necnon universarum rerum et bonorum premissorum tertie partis octavo die festi beatorum Filippi et Iacobi apostolorum nunc venturo coram iudice et iuratis civibus dicte civitatis Bistricie, presente vicecomite nostro, cui ad id se[rie] presentium accedere iubemus, in dicta civitate Bistricia satisfacere effective teneatur. Et tandem omnium premissorum seriem, prout fuerit expediens, per eundem vicecomitem nostrum in quindenis festi prefatorum beatorum Filippi et Iacobi apostolorum nobis referre volumus. Datum quarto die termini prenotati, loco memorato, anno domini M. quadringentesimo octavo.

maj. 8.

maj. 15.

1408.
maj. 4.

Eredetije papíron, alján sötét zöld viaszpecséttel, mely paizsában egy koronából kiemelkedő tornyot tetején kereszttel ábrázol, balfelől S., jobbfelől M. betüvel, *7078*.

13. Nádasi Mihály pecsétje.

CCLXII.

Dobor vára alatt, 1408. maj. 26.

Zsigmond király Szántai Jakab és Tamási János erdélyi vajdáknak megparancsolja, hogy Nádasdi Mihály székely ispánnak és szolgáinak, mivel a boszniaiak és törökök ellen indítandó hadban jelen kell lenniök, mindennemű peres ügyeiket hazatértökig halaszszák el.

commissio propria domini regis.

Sigismundus dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc., marchioque Brandemburgensis etc., sacri romani imperii vicarius generalis et regni Bohemie gubernator fidelibus suis viris magnificis, Iohanni filio Henrici de Thamasy et Iacobo filio Lachk de Zanthow partium nostrarum Transsilvanarum vayvodis vel ipsorum vicevayvodis, aliis etiam cunctis regni nostri iudicibus et iustitiariis, ecclesiasticis videlicet et secularibus presentes visuris salutem et gratiam. Quia fidelis noster magnificus vir Michael filius Salomonis de Nadasd comes siculorum nostrorum ad nostram exercitualem expeditionem contra nonnullos nostros et regni nostri emulos, videlicet Boznenses et turcos per nos in proximo instaurandam una

cum nostra maiestate proficisci debet, ob hoc ipse prosecutioni causarum suarum commode intendere nequit, igitur fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus universas et quaslibet causas prefati Michaelis comitis siculorum, necnon universorum familiarium eiusdem, qui ad dictum nostrum exercitum una cum eodem proficisci debent, tam per ipsos contra alios, quam per alios quospiam contra ipsos in quibuslibet terminis coram vobis motas vel movendas statu in eodem absque omni gravamine et variatione aliquali ad octavas
oct. 6. festi beati Michaelis archangeli nunc venturas prorogare debeatis et differre, secus non facturi; presentesque perlectas reddi iubemus presentanti. Datum in descensu nostro cam-
1408. maj. 26. pestri sub castro Dobor, tertio die festi Ascensionis Domini anno eiusdem M. CCCC. octavo.

Eredetije papíron, alján a király kis pecsétje töredékeivel, *jelzet nélkül.*

CCLXIII.

Apahidán, 1408. jun. 6.

Szucsáki János és Dezméri Tamás kolosvármegyei szolgabírák Bolgár Miklóst, mivel a rődi Cseh Mihálytól elvett tizenegy ló közűl öt darab négy éves hátaslónak az árát meg nem adta, a tizenegy lóárának megfizetésére és három márka bírságra itélik.

Nos Iohannes filius Ladislai de Zuchak et Thomas de Dezmer iudices nobilium comitatus de Clus memorie commendamus, quod cum nos ad instantem petitionem Michaelis dicti Cheh de Rewd unum ex nobis, videlicet eundem Thomam ad videndum solutionem infra scriptam destinassemus, idem ad nos reversus nobis retulit isto modo, quod dum Nicolaus dictus Toth de Twson iuxta onerosam assumptionem Nicolai dicti Bolgar secundum seriem et continentiam literarum Iohannis de Doboka vicevayvode compositionalium pariter et obligatoriarum, ratione subtractionis quorundam undecim equorum per eundem Nicolaum subtractorum, in satisfactionem eorundem equorum quinque equos equatiales quadrien-
jun. 3. nes in festo Penthecostes proxime preterito in dicta villa Tuson eidem Michaeli dicto Cheh coram ipso tali vinculo mediante, quod si ipse Nicolaus Thot dictos quinque equos

ipsi Michaeli termino et loco in predictis non daret, tunc non ipse Nicolaus Tot, sed dictus Nicolaus Bolgar in solutione predictorum undecim equorum equatialium contra eundem Michaelem Cheh ac iudici in tribus marcis convinceretur, dare et persolvere assumpsisset, ipso termino adveniente, nec predictus Nicolaus dictus Thot et nec prefatus Nicolaus Bolgar ad solutionem predictorum quinque equorum equatialium predicto Michaeli Cheh faciendam, ipso Michaele coram ipso exspectante, ad dictam villam Tuson non venissent, neque misissent, se idem Nicolaus Bolgar in premissis obligaminibus convinci permittendo. Datum in Apathyda, feria quarta proxima post festum Penthecostes anno domini M. CCCC. octavo. 1408. jun. 6.

Eredetije papíron, hátán két viaszpecséttel, *7144.*

CCLXIV.

Tordán, 1408. jul. 10.

Komjátszegi Imre és Szentmargitai Miklós tordavármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy Bolgár Miklós özvegy kolosi Saul Istvánnénak négy buza és egy zabvetését s tizennégy forintját a kitűzött időben nem fizette meg.

Nos Emericus de Comiadzeg et Nicolaus de Zentmargitha iudices nobilium comitatus de Torda memorie commendamus, quod strenuus vir magister Nicolaus dictus Bolgar octavo die festi Penthecosten nunc preterito, iuxta conti- jun. 10.
nentiam literarum virorum magnificorum, dominorum Iohannis et Iacobi vayvodarum, provide domine, relicte Stephani dicti Saul de Clus super quatuor segetes frumenti et unius avene, necnon quatuor decim florenos, florenum quemlibet pro triginta duobus grossis computando, satisfacere debuisset coram nobis, ipso termino adveniente, prefatus magister Nicolaus terminum prefixum insolvendo amisit. Datum Torde, feria tertia proxima ante festum beate Margarethe virginis anno domini M. quadringentesimo octavo. 1408. jul. 10.

Eredetije papíron, hátán két viaszpecsét maradványaival, *jelzet nélkül.*

CCLXV.

Apahidán, 1408. sept. 5.

Angyali István és társa létai várnagyok és kolosvármegyei ispánok, Dezméri Tamás és Szucsáki János szolgabírák bizonyítják, hogy Almádi Gergely és Indali Gergely a Darabos Mihálylyal Andrásháza harmadrésze felett leendő egyezkedésre nem jelentek meg.

Nos Franciscus de D... [et] Stephanus de Angal dictus castellani de Leta comites [de Clu]s, Thomas de Dezmer et Iohannes filius Ladislai (de) Zuchak iudices nobilium eiusdem comitatus memorie commendam[us], quod nobis una cum pro-
sept. 5. vincie nobilibus feria quarta proxima post festum beati Egidii confessoris pro faciendo iudicio moderativo [ca]usantibus n sede nostra iudiciaria sedentibus prefatus Iohannes filius Ladislai in figura nostri iudicii comparendo est confessus in
aug. 1. hunc modum, quod cum octavo die festi beati Iacobi apostoli nunc preteriti Michael Darabus de Andreashaza ut actor ab una, ac Gregorius de Almad et alter Gregorius de Indal in personis nobilium dominarum, consortum scilicet suarum ut in causam attractarum parte ab altera in Papfalua arbitrativa compositione octo proborum et nobilium virorum per ipsas partes eligendorum super facto tertie partis dicte possessionis Andreashaza coram ipso concordare debuissent, ipso termino adveniente, ut ipse Iohannes dixit, prefati uterque Gregorius per annotatum Michaelem in Papfalwa predicta coram ipso exspectati ad habendam ipsam concordiam non
1408. venissent neque misissent. Datum in Apathyda, in termino
sept. 5. prenotato anno domini Millesimo quadringentesimo octavo.

Eredetije papíron, hátán két viaszpecsét maradványaival, *7057.*

CCLXVI.

Budán, 1409. jan. 6.

Zsigmond király vizaknai Tóth Miklós vizaknai udvarházát és tartozékait a nyestadó fizetése alól fölmenti s megparancsolja a rovóknak, hogy a végett Tóth Miklóst háborgatni ne merészeljék.

Sigismundus dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc., marchioque Brandemburgensis etc., sacri romani imperii vicarius generalis et regni Bohemie gubernator fidelibus suis dicatoribus et exactoribus collectarum mardurinalium in *ditione nostra Transsilvanica* *) nunc constitutis et in futurum constituendis salutem et gratiam. Quia fidelis et strenuus aule nostre miles, magister Nicolaus Todhi dictus de *Vizokna curiam* suam *Vizoknaiensem* nuncupatam cum omnibus villis, prediis, terris ad ipsam *curiam* pertinentibus, necnon possessiones et villas suas in *ditione predicta nostra Admas* et *Aamas* vocatas existentes quovis nominis vocabulo vocitatas, in partibus *saxonum nostrorum* habitas ac pertinentias earundem, quas iusto titulo possidere dinoscitur, necnon universos suos iobagiones et populos in quibuslibet suis villis per nos eidem datis residentes a solutione et exactione predicte collecte mardurinarum et submardurinarum, et per condam dominum Lodovicum regem Hungarie, socerum nostrum carissimum laudande memorie in perpetuum et heredum per heredes exemptos et liberatos fore, exhibitione cuiusdam nostri privilegii et eiusdem domini Lodovici regis binis duplicibus, antiquo scilicet deperdito et postremo sigillis eiusdem pendentibus consignati coram nostra maiestate in specie ad nostrum literatorium mandatum certa ratione de exhibendis literis super relaxatione predicte collecte mardurinalis universis fidelibus nostris huiusmodi literas habentibus promulgatum facta palam nobis demonstravit, ideo nos nolentes fidelium nostrorum iuribus derogare, horum precipue, quos sue fidelitatis merita nedum antiquarum libertatum possessione paci-

*) Ebben és a következő oklevélben a dült betüs szöveg hamisítás, miről lásd a II. kötet XLVIII. számú okleveléhez irt jegyzetet.

fica, sed etiam regalium munificentiarum largitione dignos reddunt, prefatum magistrum Nicolaum huiusmodi exemptionis libertate pacifice et perpetue gaudere permittentes, fidelitati vestre firmiter precipimus et mandamus, quatenus annotatas collectas mardurinales in pertinentiis prefate *curie privilegiate* et in possessionibus ipsius seu villis in *nostra* prefata *ditione Transsilvanica* situatis, et super quosvis iobagiones eiusdem magistri Nicolai in quibuscunque possessionibus nostri tempore et prefati condam domini Lodovici regis per ipsum et suos progenitores acquisitis residentes dicare et exigere nullatenus presumatis, nec eundem ratione huiusmodi collecte perturbetis et gravetis, sed sinatis premissa libertate et gratia pacifice frui et gaudere, aliud pro nostra gratia facere non ausuri; presentes vero post earum lecturam reddi edicimus presentanti. Datum Bude, in die *Epiphanie* anno domini Millesimo quadringentesimo nono.

1409. jan. 6.

V. László királynak 1457. febr. 7-én kelt átiratában a II. kötet XLVIII. száma alatt.

CCLXVII.

Budán, 1409. jan. 6.

Zsigmond király, miután Arland fia Miklós özvegye és utódai bebizonyították, hogy Róbert Károly és Nagy Lajos birtokaikat a nyestadó, bánzolosma és tized fizetés alól fölmentették, megparancsolja a rovóknak, hogy őket azokkal megróni ne merészeljék.

Sigismundus dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc., marchioque Brandemburgensis etc., sacri romani imperii vicarius generalis et regni Bohemie gubernator fidelibus suis dicatoribus et exactoribus collectarum mardurinalium in *ditione nostra Transsilvanie* nunc constitutis et in futurum constituendis salutem et gratiam. Quia in personis nobilis domine, relicte condam Nicolai filii Arland de Stubycha et prolium eiusdem nobis per quoddam privilegium domini Lodovici condam regis Hungarie, predecessoris nostri suis binis duplicibus sigillis, priori deperdito et postremo consignatum, privilegium condam domini Karuli similiter regis Hungarie in se confirmative continens exstitit demonstratum, quod universe

possessiones hereditarie, acquisite et quocunque iusto titulo possesse, que predecessorum ipsius condam Nicolai filii Arland exstitissent et fuissent, a solutione collecte mardurinarum et a collecta banzolosma dicta, ac ab omnibus aliis collectis et decimis debitis exempte sunt et liberate per dominum Karulum regem antefatum, ideo nos volentes ipsas nobilem dominam, relictam et proles ipsius condam Nicolai filii Arland antefata gratia suis progenitoribus et per consequens sibi et eius heredibus facta frui et gaudere, fidelitati vestre firmiter precipimus et mandamus, quatenus predictas collectas in nullis possessionibus prefate nobilis domine, relicte et prolium antefati Nicolai filii Arland, in ipsum condam Nicolaum a suis progenitoribus devolutis dumtaxat dicare et exigere, nec iobagiones ipsorum in eisdem possessionibus residentes ratione earundem collectarum in aliquo aggravare presumatis, nec sitis ausi modo aliquali, secus non facturi; presentes vero post lecturam semper reddi iubemus presentanti. Datum Bude, in die Epiphaniarum Domini anno eiusdem Millesimo quadringentesimo nono. 1409. jan. 6.

V. László királynak 1457. febr. 7-én kelt átiratában a II. kötet XLVIII. száma alatt.

CCLXVIII.

1409. febr. 24.

Zsigmond király mecsincsei Garázda Miklósnak, Dénesnek és Szilágyi Lászlónak hű szolgálataiért, nevezetesen hogy Hervoya lázadása idején a boszniai Zrebernik várát a lázadók ellen csaknem négy évig védelmezték, címeres levelet adományoz.

relatio comitis Piponis per Benedictum prepositum Wesprimiensem.

Sigismundus dei gratia Hungarie, Dalmatie, Croatie, Rame, Servie, Gallicie, Lodomerie, Cumanie, Bulgarieque rex ac marchio Brandemburgensis, sacri romani imperii archica(me)rarius, necnon Bohemie et Lucemburgensis heres universis Christi fidelibus presentibus pariter et futuris presen-

tium notitiam habituris salutem in omnium salvatore. De claro throni lumine, velut e sole micantes radii, nobilitates legitimo iure procedunt, et omnium nobilitatum insignia a regia maiestate dependent, ut non sit dare alicui nobilitatis seu generositatis insigne, quod a gremio non provenit regie claritatis. Proinde universorum tam presentium, quam futurorum notitie harum serie volumus fieri manifestum, quod nos regalis peritie diligenti contemplatione attendentes multiplicia fidelia et virtuosa servitia fidelium nostrorum Nicolai et Dionysii dictorum Garazda de Mechynche ac Ladizlai de Zylagh, quibus ipsi a multis retroactis temporum curriculis se ipsos atque eorum bona pro status nostri regii honoris incremento, regnique et regnicolarum nostrorum proficua utilitate fortuitis, imo formidabilibus casibus et periculis creberrime exponendo et intrepide submittendo, presertim eo tempore, cum alias illustris dominus Herwoya dux Spaleti et partium inferiorum comes, regnique nostri Bozne barones, nobiles et proceres ac incole universi pronunc occulto dei iudicio ad veram obedientiam et fidelitatis observantiam reversi et redeuntes maiestati nostre, regnoque et regnicolis nostris prefatis partem adversariam gerebant et se ab observantia pure fidelitatis retraxerant et declinaverant, annotati Nicolaus Garazda et Ladislaus de Zylagh ex nostre maiestatis speciali intentione in castro Zrebernyk vocato, in dictis partibus Bozne situato, quod protunc et etiam ad presens nostro regimini existebat et existit subiectum, se cum nonnullis suis benivole et ad impendendum maiestati nostre varia, que inibi incumbebant, servitiorum obsequia recludentes et fere quatuor annorum preteritorum per spatia in eodem castro et medio protunc dictorum nobis, regnoque et regnicolis nostris adversariorum *) tanquam luporum rapacium persistentes, per famis et sitis ac aliorum necessariorum victui humano congruentium sustinentiam et defectus, casus formidabiles et periculosos per sepissimos fortuitos de eodem castro exitus et egressus in eorum et suorum personas suscipiendo nostre laudabiliter et sollerter complacuerunt et placere ipsos speramus in futurum maiestati; volentes ita-

*) Hibásan *adversarium* az eredetiben.

A KERESZTURI GARÁZDA ÉS HOROGSZEGI SZILÁGYI CSALÁD CZIMERE.
1409.

que et nichilominus in animo nostro regio propensius considerantes hos regiis attolli debere presidiis, quorum fidelitates et merita redduntur virtutibus redimita, pensatis et diligenter ruminatis premissis, eisdem Nicolao et Dionysio Garazda ac Ladislao de Zylagh a nobis multo plura promerentibus, ut iidem aliquantulum nostre bone intentionis primordia sive indicia erga se sentientes ad maiora complacentie et fidelitatis opera nostre claritati devotius exhibenda ferventius animentur et incitentur, hec armorum insignia, videlicet scutum triangulare campi argentei albi, in medio superiorem mediam partem capre silvestris cornuorum et pilorum superiorum colli ac ungularum deaureatorum in flamma ardenti ab inferiori positam et arborem abietis viridium ramorum in medio pedum habentem et de ramis ipsius comedentem, galeam denique albam in margine inferiori deauratam super idem scutum cum retro et antipendio coloris albi nigro commixti, super coopertorium vero ipsius galee arma seu insignia prescripta similiter in flamma ardenti posita et collocata, prout presentibus supra scripta literis appropriatis coloribus pictura expresse denotat, de regalis munificentie benignitate et potestatis nostre plenitudine ac ex certa scientia, animo deliberato, sano etiam prelatorum, baronum et procerum ac potiorum regni nostri nobilium ad id accedente consilio in eorundem Nicolai, Dionysii et Ladislai, necnon heredum suorum ab eis legitime descendentium personas devolvenda nove nostre donationis titulo duximus conferenda, tali modo, quod quicunque ex eisdem vel ipsorum heredibus legitimis militari dignitate fuerint conspicui, hi in premissis armorum insigniis album colorem mutari possint in aureum, et ut hec armorum insignia ubique bellorum et pacis tempore libere habeant et secure portent, ipsisque insigniis seu armis memorati Nicolaus et Dionysius Garazda ac Ladizlaus de Zylagh ipsorumque posteritas universa legitime nascitura in preliis, tornamentis, hastiludiis et generaliter omni exercitio militari uti possint et gaudere, iidemque Nicolaus, Dionysius et Ladislaus favore regio se conspicientes insignitos gaudeant et de tante pietatis indicio ipsorum etiam proles exsultent, tantoque fideliori animo et ferventiori desiderio ad servitia culminis regii merita ipso-

rum et posteritatum suorum semper solidentur, quanto ampliori studio se aspicient et in effectu sentient monere gratiarum, preterea ut virtutum opera fulcita et pre gestorum insignia eorundem Nicolai, Dionysii et Ladislai omni laudum preconio constantia in orbe terrarum latius et copiosius diffundantur, de tantoque nostri muneris beneficio non tantum superstites et heredes eorum proprii, sed et sic fratres condivisionales et eorundem heredes gaudere et letari valeant, ad humilime precis eorundem instantiam premissa arma seu insignia fidelibus nostris universis eorundem Nicolai, Dionysii et Ladislai fratribus condivisionalibus et eorum heredibus et cunctis posteritatibus auctoritate premissa gratiosius elargimur. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes concessimus eisdem literas nostras privilegiales pendentis et autentici sigilli nostri novi duplicis munimine roboratas. Datum per manus reverendi in Christo patris domini Eberhardi episcopi Waradiensis, aule nostre sumpmi cancellarii, fidelis nostri dilecti, anno domini Millesimo quadringentesimo nono, sexto kalendas Martii, regni autem nostri anno vigesimo, venerabilibus in Christo patribus et dominis, Iohanne Strigoniensi, Nicolao electo Colocensi, Iadriensi sede vacante, Andrea Spalatensi et altero Andrea Ragusiensi archiepiscopis, eodem domino Eberhardo Waradiensis, Stephano Transsilvanensis, Andrea Zagrabiensis, Iohanne Iauriensis, Philippo Waciensis, Iohanne Wesprimiensis, Thoma Seniensis, fratribus Dosa Chanadiensis et Hynkone electo Nitriensis ecclesiarum episcopis ecclesias dei feliciter gubernantibus, Agriensi, Quinqueecclesiensi, Boznensi, Sirimiensi, Tininiensi, Sibinicensi, Traguriensi, Scardonensi, Nonensi, Makarensi, Pharensi et Corbaviensi sedibus vacantibus, necnon magnificis viris Nicolao de Gara regni Hungarie predicti palatino, Iohanne filio Herrici et Iacobo Lachk vayvodis nostris Transsilvanis, honoribus iudicatus curie nostre ac banatuum Dalmatie, Croatie et totius Sclavonie, necnon Zewriniensis regnorum nostrorum vacantibus, Iohanne de Maroth Machouiensi bano, Nicolao de Zeech tavarnicorum, Simone filio condam Konye bani ianitorum, Iohanne Groff de Corbavia dapiferorum, Iohanne filio Gregorii de Alsam pincernarum, Petro Cheh agazonum

magistris, Georgio Groff comite Posoniensi, aliisque quampluribus regni nostri comitatus tenentibus et honores etc. 1409. febr. 24.

Eredetije hártyán, függő pecsét nyomaival s hátán *Lecta et correcta,* továbbá *Nicolaus Zokoly de Kys Warda Christophoro Garasda, Kys Warda, 6. Aprilis, anno etc. 39* följegyzéssel a gróf Teleki család gyömrői levéltárában, *El. XIV. I. 1.*

CCLXIX.

Tordán, 1409. mart. 11.

Szarkadi László és Komjátszegi Miklós tordavármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy Bolgár Miklósnak egy pókai jobbágyát, ki ellopott tehenének keresésére Kereszturra ment, az Imre fia János fia Jankó megverte.

Nos Ladislaus filius Nicolai de Zarkad et Nicolaus de Comiadzeg iudices nobilium comitatus de Torda memorie commendamus, quod cum nos ad legitimam petitionem nobilis domine, consorti(s) Nicolai dicti Balgar de Zentkiral unum ex nobis, videlicet prefatum Nicolaum de Comiadzeg iudicem nobilium ad infra scripta peragenda duxissemus destinandum, demum ipse ad nos reversus nobis retulit eo modo, quomodo ipse cum homine annotate nobilis domine feria quinta proxima ante dominicam Invocavit ad possessionem Kerestur febr. 21. accessisset, ibique coram ipso Janko filius Iohannis filii Emerici taliter proposuisset, quod quidam iobagio memorati Nicolai Balgar in Poka residens in exsequutione unius vacce ab eodem furate sine vestigio et insignia furticinii ad dictam possessionem Kerestur venisset, ubi ipse dictam possessionem propter iustitiam simul cum sua domo propria requirere commisisset et requisivisset, requisiendo *) dictam vaccam ibi reperiri non potuisset. Quo viso ipse ad eundem iobagionem Nicolai dicti Bolgar taliter respondisset: quod ex quo dictam vaccam seu signa aliqua invenire in ista possessione non potuisti, quin nos et dictam possessionem nostram expeditum committas. Quo audito idem exsequutor taliter dixisset, quod ipsum et eandem possessionem expeditum non committeret, quia dictam vaccam ipse idem Janko furari fecisset et ab

*) Így, *requirendo* helyett.

ipso perdidisset. Quo audito ipse, videlicet Janko eundem iobagionem Nicolai Bolgar valde fortiter verberasset. Datum Torde, feria secunda proxima post dominicam Oculi anno domini M. quadringentesimo nono.

1409. mart. 11.

Eredetije papíron, hátán két viaszpecsét töredékeivel, *7155.*

CCLXX.

(Veszprémben) 1409. mart. 31.

A veszprémi káptalan előtt Csatári Domokos és rokonai Erdélyi Antal apácza-somlyai várnagyot a Csatári András megölésében s a Domokos és Mihály megverésében ártatlannak nyilvánítják.

Nos capitulum ecclesie Wesprimiensis memorie commendamus, quod Dominicus filius Iohannis de Chathar, Michael filius Dominici et Stephanus, necnon nobiles domine, Margaretha relicta Andree filii Pauli et Elena filia eiusdem, Elizabethque consors dicti Stephani ac Dorothea vocate, coniunx Benedicti de predicta Chathar, sorores videlicet predicti condam Andree uterine, nostri in presentia personaliter constituti confessi exstiterunt et pari voce retulerunt, ut licet ipsi contra nobilem virum, magistrum Anthonium dictum de Erdel, castellanum de Apachya Somlyo in eo, ut idem in morte et interemptione prefati condam Andree de ipsa Chathar letalique vulneratione et enormi verberatione dictorum Dominici et Michaelis pridem per familiares iam dicti Anthonii perpetratis reus et particeps exstiterit ac factum huiusmodi de voluntate eiusdem processerit et fuerit commissum, rancorem habuerint et gravem gesserint animi contemptum, tamen quia nunc revera cognovissent ipsum magistrum Anthonium in predicta morte et interfectione annotati condam Andree immunem fuisse et existere sine culpa, ideo tum pro eo, tum etiam quia antefatus magister Anthonius, componentibus probis hominibus pro expensis et fatigiis ipsorum in prosecutione prescripte mortis et interemptionis antelati condam Andree ac medicatione eorundem Dominici et Michaelis conscriptis et consecutis eis viginti florenos centenarios novorum denariorum dedisset et plenarie persolvendo assignasset, prout

etiam dedit et assignando persolvit coram nobis, ideo ipsi cum ipso magistro Anthonio in premissis concordantes et ad unionem pacis devenientes eundem magistrum Anthonium et suos heredes ac successores universos super pre narratis morte et interemptione sepe fati condam Andree, vulneratione neque et verberatione prescriptorum Dominici et Michaelis reddidissent et commisissent expeditos, imo reddiderunt et commiserunt nostri in presentia harum per vigorem. Datum in dominica Ramispalmarum, anno domini Millesimo quadringentesimo nono. 1409. mart. 31.

Eredetije papíron, hátán pecsét töredékeivel, *7195.*

CCLXXI.

Budán, 1409. apr. 10.

Zsigmond király előtt Andrásfalvi Balás a marosszéki székelyek volt főhadnagya megvallja, hogy a megnevezett székelyek a Sáromberkéhez és Gernyeszeghez tartozó Ebes nevű földeket és erdőket Erdélyi Antalnak és Jánosnak visszaadták s a székelyek törvénye és szokása szerint azokba őket beiktatta.

Nos Sigismundus dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc., marchioque Brandemburgensis etc., sacri romani imperii vicarius generalis et regni Bohemie gubernator memorie commendamus per presentes, quod Blasius filius Valentini de Andreasfalua pridem specialis vexillifer*) seu primipulus siculorum sedis Marusiensis partium nostrarum Transsilvanarum ad nostram veniendo presentiam per eundem viva voce sponte confessum exstitit in hunc modum, quod licet alias universitas dictorum siculorum predicte sedis Marusiensis quasdam particulas terrarum arabilium ac silvarum Ebes vocatas, ad possessiones Sarumbereg et Gernyzeg vocatas dudum pro meritoriis fidelibus servitiis fidelis nostri dilecti Anthonii dicti Erdel de Somkerek eidem et per eum Iohanni filio Nicolai,**) fratri suo de eadem per nos perpetuo datas

*) A hártyára irt példányon a *specialis vexillifer* helyett *maior exercituantium* olvasható.

**) Ugyanott *Anthonii dicti Erdel de Somkerek eidem et per*

spectantes ab eisdem minus iuste sequestrando et pro se ipsis occupando aliquamdiu easdem occupative erga manus ipsorum conservaverint, tamen quia tandem iidem siculi memoratos Anthonium et Iohannem ad easdem terras arabiles et silvas plenum et efficax ius habere reperissent et agnovissent, ideo ipsi siculi easdem dictis Anthonio et Iohanni iure ipsis incumbenti versa vice remisissent et resignassent, in quarum quidem dominium lege et consuetudine dictorum siculorum requirente ipse, scilicet Blasius, presente iudice terrestri eosdem introduxisset *) et ipsis easdem nullo contradictore protunc apparente restatuisset.**) In cuius quidem fassionis testimonium presentes concessimus eisdem Anthonio et Iohanni ad iuris ipsorum cautelam uberiorem literas sigilli nostri impressione munimine roboratas. Datum Bude, feria
1409. apr. 10. quarta proxima post festum Pasce Domini anno eiusdem Millesimo quadringentesimo nono.

Eredetije két példányban, papíron és hártyán, alján pecsét töredékeivel, s a hártyára irtnak hátán a XVI. század elejére valló, *Az Ebes new feldnek megerezteserwl valo lewel Sigmond chazare, mellyet andrasfalwy zekelyek birta(k), de megereztettek Somkereky Antalnak es Janosnak, Gernezekhez valo feld* följegyzéssel, *5087.*

Kiadta *Szabó* K., Székely Okl. III. 27.

CCLXXII.

Visegrádon, 1409. oct. 9.

Zsigmond király megparancsolja a marosszéki székelyeknek, hogy a Sáromberkéhez és Gernyeszeghez tartozó Ebes nevű szántóföldeket és erdőket, melyeket hadnagyuk Andrásfalvi Balás vallomása daczára még most is bitorolnak, Somkereki Antalnak adják vissza.

propria commissio domini regis.

Sigismundus dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc., marchioque Brandemburgensis etc., sacri romani imperii

---

eum Iohanni filio Nicolai helyett *Anthonii filii Nicolai de Somkerek eidem et per eum Iohanni* olvasható.

*) Hibásan *introduxissent* mind a két példányban.

**) Hibásan *restatuissent* mind a két példányban.

vicarius generalis et regni Bohemie gubernator fidelibus suis, universis et singulis siculis nostris sedis Marusiensis partium nostrarum Transsilvanarum salutem et gratiam. Ex continentiis certarum literarum nostrarum per fidelem nostrum dilectum Anthonium de Somkerek coram nobis specietenus productarum luculenter conspeximus, quod licet Blasius filius Valentini de Andreasfalua alias maior exercitus seu primipulus vester coram nobis id fassus fuerit, ut ipse quasdam particulas terrarum arabilium ac silvarum Ebes vocatas ad possessiones suas Sarumbereg et Gernyzeg vocatas alias per nostram maiestatem sibi perpetuo datas spectantes, quas alias occupassetis, eidem remiserit et restatuerit Anthonio prenotato, tamen vos easdem sibi remittere et resignare non curassetis, sed eisdem uteremini de presenti potentia vestra mediante in suum preiudicium et derogamen iurium suorum multum ingens. Super quo fidelitati vestre firmissimo nostro damus regio sub edicto omnino volentes, quatenus mox habitis presentibus prescriptas terras arabiles ac silvas ad dictas possessiones Sarumbereg et Gernizeg pertinentes eidem Anthonio remittere et resignare debeatis, ab ulteriorique utensione earundem vos per omnia retrahentes, aliud nullo modo facere presumatis, alioquin commisimus et serie presentium districte committimus fideli nostro, viro magnifico Michaeli filio Salomonis de Nadasd comiti siculorum nostrorum, ut ipse vos ad premissa facienda cum vestris gravaminibus et dampnis incompassibiliter compellat et astringat auctoritate nostra regia presentibus eidem in hac parte attributa mediante; presentes enim perlectas reddi iubemus presentanti. Datum in Wissegrad, in festo beati Dionysii martyris *) anno domini M. CCCC. nono. 1409. oct. 9.

Eredetije papíron, alján pecsét töredékeivel s alatt a jobb sarkán *den. II* följegyzéssel, *5088.*

Kiadta *Szabó* K., Székely Okl. III. 26.

*) Ez a datum oct. 9-énél más nem lehet. Bizonyítja az, hogy az oklevélben Zsigmond egy 1409. apr. 10-én kelt s a megelőző szám alatt közölt, saját levelére hivatkozik. *Knauz*ból pedig azt tanuljuk meg, hogy az oct. 3-iki Dénes vértanu — nem is számítva a febr. 8-án ünnepelni szokott Dénes és Emilianus vértanukat, vagy az apr. 7-iki Dénes corin-

CCLXXIII.

Budán, 1410. febr. 6.

Zsigmond király megparancsolja Stibor vajdának, hogy Somkereki Antalnak, kinek a néhai Szécséni Frank vajda fiának, Lászlónak sárpataki tisztje és jobbágyai gernyeszegi birtokáról több boglya szénát elvittek, jobbágyait megverték s azokon pénzt zsaroltak, szolgáltasson igazságot.

Sigismundus dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc., marchioque Brandemburgensis etc., sacri romani imperii vicarius generalis et regni Bohemie gubernator fidelibus suis, magnifico viro Stiborio vayvode partium nostrarum Transsilvanarum vel ipsius vicevayvode, necnon comiti vel vicecomiti et iudicibus nobilium comitatus Albensis earundem partium nostrarum salutem et gratiam. Conqueritur nobis fidelis noster dilectus Anthonius filius Nicolai de Sompkerek, quod Iohannes de Kecheth officialis Ladislai filii condam Frank vayvode de Zecheen in Sarpathak constitutus ex inductione et commissione eiusdem circa festum Nativitatis
jun. 24. beati Iohannis baptiste proxime preteritum una cum suis complicibus et nonnullis iobagionibus ipsius Ladislai in eadem Sarpathak residentibus intra veros cursus metales portionis sue possessionarie Gerniezeg vocate irruendo quamplures cumulos seu acervos feni sui inibi repertos auferri et asportari, quampluresque iobagiones suos in eadem residentes verberari, captivari et in certis pecuniarum quantitatibus taxari eandem quoque super ipsos extorqueri fecisset indebite et minus iuste potentia mediante, in suum preiudicium et dampnum valde magnum. Et quia nos huiusmodi novos actus potentiarios simpliciter et absque debite vindicta ulcionis pertransire nolumus, igitur fidelitati vestre firmissime precipimus et omnino volentes mandamus, quatenus mox habitis presentibus, scitaque prius premissorum mera veritate, si premissa sic fore facta reperieritis, extunc ulteriori nostro mandato superinde non exspectato, ex parte prefatorum Ladislai filii

---

thiai püspököt — okleveleinkben datum gyanánt sohasem szerepel. V. ö. az orsz. ltár *Dl. 9534.* és *9537.*, továbbá *Ráth* K., A magyar királyok hadjárata 111.

vayvode et Iohannis officialis eiusdem eidem Anthonio super premissis tam meri iuris et iustitie ac omnimode satisfactionis complementum indilate exhibere debeatis, quod nos superinde de cetero nullo modo videamur infestari, aliud sub obtentu nostre gratie nullo modo facere presumatis in premissis; presentes quoque perlectas reddi iubemus presentanti. Datum Bude, in festo beate Dorothee virginis et martyris anno domini M. CCCC. decimo. 1410. febr. 6.

Eredetije papíron, alján papírral fedett kis pecséttel, *5074*.

CCLXXIV.

Budán, 1410. febr. 11.

Zsigmond király megparancsolja Nádasdi Mihály székely ispánnak és a marosszéki főtiszteknek, hogy Somkereki Jánost és Antalt s ezek rokonait a Tuzsoni Istvánnéval, a Gyerő fia István leányával megosztott marosszéki jószágokba, a melyekbe Tuzsoni István és neje, Marosszéken új pert indítván, magokat beiktattatták, iktassák vissza.

relatio Piponis de Ozora
comitis Themessiensis.

Sigismundus dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc., marchioque Brandemburgensis etc., sacri romani imperii vicarius generalis et regni Bohemie gubernator fidelibus suis, magnifico viro Michaeli filio Salamonis de Nadasd comiti siculorum nostrorum, item Ponye maiori exercitus, necnon Emerico filio Pauli iudici siculorum nostrorum ad sedem Marus partium nostrarum Transsilvanarum spectantium salutem et gratiam. Ex continentiis literarum honorabilis capituli ecclesie Transsilvane coram nobis specietenus productis inter cetera percepimus, quod quamvis Iohannes et Anthonius filii Nicolai de Somkerek et Ladislaus archidiaconus de Zolnuk et Nicolaus filius, necnon nobilis puella Elena filia magistri Petri de Strigh ab una, item nobilis domina Margaretha vocata, consors Stephani filii Semieni de Thuzon, filia scilicet condam Stephani filii Gerew, cuius onus et gravamen idem Stephanus in hac parte super se assumpsisse dinoscitur, parte altera inter alia eorum iura possessionaria ipsos communiter

tangentia in eisdem literis latius specificata hereditates, terras, feneta, silvas, feneta,*) loc, molendinorum, curias, domos et sessiones in terra siculorum nostrorum et alias ubilibet habitas, que condam Gerew et Ladislai filii eiusdem fuissent, ad ipsas partes iure successorio devolutas ordinativa compositione proborum et nobilium virorum mediante, sub pena ipsam compositionem tenenti centum, iudici vero decem marcarum fini argenti ponderis Budensis per partem eam infringentem ante litis ingressum deponendarum, in duas veras et equales partes perpetuo diviserint, tamen uti nobis idem Anthonius querulose exponit, predicti Stephanus et nobilis domina, consors eiusdem prescriptam compositionem seu divisionem infringendo et violando, penamque dictarum centum et decem marcarum argenti ex eo incurrere non formidando, in congregatione generali per vos de speciali nostro mandato universitati siculorum dicte sedis celebrata super dictis hereditatibus novam litem suscitando, per vestram adiudicationem premissas universas hereditates dumtaxat ad iuris proprietatem ipsius nobilis domine, filie Stephani ascribi vendicando, se ipsos etiam in dominium portionum ipsis Anthonio, Iohanni, Ladislao, Nicolao et nobili puelle de predictis hereditatibus cessarum statui et intrudi procurassent in grande iuris ipsorum preiudicium et dampnum valde magnum. Et quia nos huiusmodi vestram adiudicationem tum ex eo, quia iam dicte litere ipsius capituli, quas ratas habemus, ante prescriptam vestram adiudicationem suborte existunt, tum de gratia speciali simul cum literis exinde secutis presentibus revocamus, ex eoque predictos Iohannem, Anthonium, Ladislaum, Nicolaum et nobilem puellam rursum in dominium premissarum portionum eorum ipsos in iam fatis hereditatibus concernentium restatui facere volumus, igitur fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus mox habitis presentibus annotatos Stephanum et nobilem dominam de dominio medietatis prescriptarum hereditatum antelatorum condam Gerew et Ladislai coram testimonio dicti capituli, quod per idem illac

*) Így, kétszer írva.

serie presentium transmitti iubemus, excludendo, sepe dictos Iohannem, Anthonium, Ladislaum, Nicolaum et nobilem puellam rursum in dominium earundem introducendo et statuendo, in eisdem contra quoslibet illegitimos impetitores, signanter vero contra ipsos Stephanum et consortem eiusdem pacifice conservetis, committentes eisdem Stephano et nobili domine, ut si ipsi quicquam ulterioris iuris seu actionis contra eosdem ratione previa se habere pretendunt, extunc ipsi simul cum universis eorum literalibus instrumentis superinde habitis ad nostram presentiam, ubicunque quinto decimo die festi Pasche Domini nunc venturi deo duce constituemur, adversus ipsos Iohannem, Anthonium, Ladislaum, Nicolaum et nobilem puellam tanquam legitime evocati pro habenda per nos in premissis maturiori deliberatione venire teneantur, secus facere non ausuri. Seriem autem premissorum cum nominibus evocatorum, si necesse fuerit, in literis dicti capituli ad eundem terminum nostre fideliter rescribi iubemus maiestati, presentes quoque perlectas reddi volumus presentanti. Datum Bude, feria tertia proxima post dominicam Invocavit anno domini M. CCCC. decimo.

apr. 6.

1410. febr. 11.

Eredetije papíron, alján a papírral fedett kis piros pecsét töredékei alatt a *relatio Piponis de Ozora comitis Themessiensis* följegyzés ismétlésével, *1410.*

Kiadta *Szabó* K., Székely Okl. III. 31.

CCLXXV.

Budán, 1410. febr. 11.

Zsigmond király a Nádasi Mihály itéletét, mely szerint a néhai Gerő és fia László marosszéki székely örökségeit illetőleg egyfelől Somkereki János és Antal s ezek rokonai, másfelől Tuzsoni Istvánné, a Gerő fia István leánya közt az erdélyi káptalan előtt kötött osztályt felbontotta s az örökséget Margit asszonynak itélte, megsemmisíti és Stibor vajdát az osztály megszegőjére kikötött bírság behajtására utasítja.

relatio comitis Piponis de Ozora.

Sigismundus dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc., marchioque Brandemburgensis etc., sacri romani imperii

vicarius generalis et regni Bohemie gubernator fidelibus suis, magnifico viro Stiborio vayvode partium nostrarum Transsilvanarum vel eius vicevayvode salutem et gratiam. Ex continentiis literarum honorabilis capituli ecclesie Transsilvane coram nobis specietenus productis inter cetera percepimus, quod quamvis Iohannes et Anthonius filii Nicolai de Somkerek, Ladislaus archidiaconus de Zolnok et Nicolaus filius, necnon nobilis puella Elena filia magistri Petri de Strygh ab una, item nobilis domina Margareta vocata, consors Stephani filii Simieni de Thwzon, filia scilicet condam Stephani filii Gerew, cuius onus et gravamen idem Stephanus in hac parte super se assumpsisse dinoscitur, parte ab altera inter alia eorum iura possessionaria ipsos communiter tangentia in eisdem literis latius specificata hereditates, terras, feneta, silvas, nemora, loca molendinorum, curias, domos et sessiones in terra siculorum nostrorum in dicta sede Marws et alias ubilibet habitas, que condam Gerew et Ladislai filii eiusdem fuissent, ad ipsas partes iure successorio devolutas ordinativa compositione proborum et nobilium virorum mediante, sub pena ipsam compositionem tenenti centum, iudici vero decem marcarum fini argenti ponderis Budensis per partem eam infringentem ante litis ingressum deponendarum, in duas veras et equales partes perpetuo diviserint, tamen uti nobis idem Anthonius querulose exponit, predicti Stephanus et nobilis domina consors eiusdem prescriptam compositionem seu divisionem infringendo et violando, penamque dictarum centum et decem marcarum argenti ex eo incurrere non formidando, in congregatione generali per magnificum virum Michaelem filium Salomonis comitem siculorum nostrorum pridem de speciali nostro mandato universitati siculorum dicte sedis celebrata super dictis hereditatibus novam litem suscitando per suam adiudicationem premissas universas hereditates dumtaxat ad iuris proprietatem ipsius nobilis domine, filie Stephani ascribi vendicando, se ipsos etiam in dominium portionum ipsis Anthonio, Iohanni, Ladislao, Nicolao et nobili puelle de predictis hereditatibus cessarum statui et intrudi procurassent in grande iuris ipsorum preiudicium et dampnum valde magnum. Et quia nos huiusmodi di-

ctorum siculorum nostrorum comitis adiudicationem tum ex eo, quia iam dicte litere ipsius capituli, quas ratas habemus, ante prescriptam eiusdem adiudicationem suborte existunt, tum de gratia speciali simul cum dictis literis exinde secutis presentibus revocamus, ex eoque prescriptas centum et decem marcas super annotatum Stephanum modo quo supra per vestram fidelitatem extorqueri facere volumus, igitur fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus mox agnitis presentibus, si premissa sic fore facta agnoveritis, extunc iuxta continentiam literarum annotati capituli prescriptarum coram vobis similiter specietenus producendarum annotatis Iohanni, Anthonio, Ladislao, Nicolao et nobili puelle de centum, vobis vero veluti iudici dictis decem marcis fini argenti ponderis Budensis ex parte memorati Stephani et super eundem iuxta earundem partium nostrarum Transsilvanarum consuetudinem coram testimonio dicti capituli, quod per idem illac serie presentium transmitti iubemus, omnimodam satisfactionem exhibere et recipere debeatis, in persona nostre maiestatis et auctoritate presentibus vobis attributa mediante. Seriem siquidem premissorum in literis dicti capituli, ut fuerit expediens, nostre fideliter rescribi volumus maiestati, secus pro nostra gratia non facturi; presentes denique perlectas reddite presentanti. Datum Bude, feria tertia proxima post dominicam Invocavit anno domini Millesimo quadringentesimo decimo. 1410. febr. 11.

Eredetije papíron, alján a kis piros pecsét alatt a *relatio comitis Piponis de Ozora* ismétlésével, *7411.*

CCLXXVI.

(Veszprémben) 1410. febr. 17.

A veszprémi káptalan Ajkai Miklósnak az Erdélyi Antal apácza-somlyai várnagy nevében előadott kérésére, Dénes erdélyi vajdának a virágosberki és bethleni nemesek birtokegyességéről szóló oklevelét átírja.

Capitulum ecclesie Wesprimiensis omnibus Christi fidelibus presentibus pariter et futuris presentium continentiam habituris salutem in salutis largitore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod Nicolaus filius Stephani de Ayka familiaris Anthonii dicti de Erdeel filii Nicolai de

Somkereky, ca(s)tellani de Appachasomlow in persona eiusdem Anthonii domini sui ad nostram veniens presentiam exhibuit nobis quasdam literas papireas et patentes olim Dionysii vayvode Transsilvanensis et comitis de Zonuk, petens nos humili precum cum instantia, ut ipsas presentibus transcribi et transumpmi faciendo, tenorem earundem sub appositione sigilli nostri eidem domino suo dare et emanari facere dignaremur uberiorem ad cautelam. Quarum tenor talis est: Nos Dionysius vayvoda Transsilvanus — — *sat., l. Dénes vajdának 1364. jul. 16-án kelt oklevelét elébb XCV. sz. a.* — Nos itaque petitioni ipsius Nicolai nomine et in persona predicti Anthonii domini sui nobis porrecte ac iustitie annuentes, predictas literas annotati condam Dionysii vayvode presentibus de verbo ad verbum transcribi et transumpmi faciendo dictos tenores ipsarum sub appositione iam dicti nostri sigilli duximus concedendas communi iustitia observata. Datum feria secunda proxima post dominicam Reminiscere, anno domini Millesimo quadringentesimo decimo. Actum per manus honorabilis viri, magistri Georgii lectoris eiusdem ecclesie nostre, honorabilibus et circumspectis viris, dominis Briccio preposito dicte ecclesie nostre, Gregorio cantore, Ladislao custode et magistro Iohanne de Dobnicha canonico et decano predicte ecclesie nostre existentibus.

1410. febr. 17.

Eredetije hártyán, veres és zöld selyem zsinóron függő megkopott pecséttel, *7262.*

CCLXXVII.

(Kolosmonostoron) 1410. apr. 17.

A kolosmonostori convent előtt Botházi János a kolosvármegyei Magyarfrátán levő birtokrészét, Andrásházi Mihálynak zálogba veti.

Nos conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonostra memorie commendamus, quod Iohannes filius Georgii de Bothaza nostri in presentia personaliter constitutus est confessus isto modo, quod ipse pro quibusdam suis arduis factis ad presens expediendis totalem portionem suam possessionariam, scilicet in possessione Fratha hungaricali habitam in comitatu de Clus existenti, dempto uno loco sessionali, in

quo nunc Nicolaus filius Pauli commoraretur, cum recta medietate universarum utilitatum seu terrarum utensilium legitime ad eandem spectantium, ipsum iuris titulo tangentem Michaeli filio Stephani de Andrashaza in quadraginta florenis nove monete pignori obligasset, imo obligavit tali modo, ut quandocunque temporum in processu idem Iohannes aut sui heredes a prefato Michaele eandem portionem possessionariam redimere voluerint, extunc ipse memoratus Michael vel sui successores, rehabita prius sua pecunia principali, eandem eidem aut ipsius posteritatibus absque litis materia remittat; medio autem tempore idem Iohannes eundem Michaelem in eadem portione possessionaria ab omnibus impetitoribus suis propriis laboribus et expensis semper et ubique defensare debeat et teneatur. Ad que premissa et singula premissorum eedem partes spontanea eorum se obligarunt voluntate vigore presentium mediante. Datum feria quinta proxima ante festum beati Georgii martyris, anno domini M. quadringentesimo decimo. 1410. apr. 17.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét nyomaival, *jelzet nélkül.*

CCLXXVIII.

Szentimrén, 1410. maj. 8.

Nadabi László erdélyi alvajda a Mátyus fiai, továbbá tuzsoni Bolgár Miklós és neje ellen rődi Cseh Imre által indított pert az oláhok ellen vezetett hadjárat miatt elhalasztja.

Nos Ladislaus de Nadab vicevayvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod causam, quam Emericus dictus Cheh de Rewd contra Anthonium et Nicolaum filios Mathws ac Nicolaum dictum Bolgar, necnon nobilem dominam Margaretha vocatam consortem eiusdem de Thwsom, iuxta continentiam literarum conventus de Clusmonostra citatoriarum in octavis festi beati Georgii martyris movere habebat coram nobis, ratione presentis exercitus contra volahos depredatores regni moti, ad octavas festi *) Nativitatis beati Iohannis baptiste nunc venturas duximus prorogandam. Datum in Zenth- maj. 1. jul. 1.

*) Keresztűl huzva.

1410. maj. 8. emreh, octavo die termini prenotati anno domini M CCCC. decimo.

Kivül: Pro Anthonio et Nicolao filiis Mathws de Orozfaia et aliis intro scriptis, contra Emericum dictum Cheh de Rewd ad octavas festi beati Iohannis baptiste prorogatoria.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét töredékeivel, *7184.*

CCLXXIX.

(Gyulafehérváron) 1410. maj. 12.

Az erdélyi káptalan előtt egyfelől Somkereki Antal a maga s rokonai, másfelől Tuzsoni István a neje s fia nevében a méhesi, gerebenesi, velkéri, nyulasi, némai és szentmártoni birtokrészek s a néhai Gerőtől és fiától, Lászlótól maradt marosszéki székely örökségek miatt köztük folyt pernek véget vetnek.

Capitulum ecclesie Transsilvane omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presens scriptum inspecturis salutem in omnium salvatore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod Anthonio filio Nicolai de Somkerek pro se ac Iohanne et Petro filiis Iohannis fratris sui carnalis, ac Ladislao archidiacono de Zolnuk et Nicolao filiis, necnon Elena filia magistri Petri de Strigh pridem vicevoyvode ex domina Katherina similiter carnali sorore sua progenitis, quorum onera et gravamina, si in infra scriptis non persisterent, omnino in se assumpmendo ab una parte, ab alia vero Stephano filio Semyen de Twson pro domina Margaretha consorte sua, filia scilicet condam Stephani filii Gerew ac Michaele filio suo ex eadem genito, quorum onus et gravamen, si in infra scriptis non persisterent, similiter in se assumpsit, coram nobis personaliter constitutis confessum exstitit per eosdem concorditer pariter et relatum, quod licet dudum super portionibus possessionariis avi eorundem Iohannis et Anthonii filiorum Nicolai ac domine Katherine carnalis sororis eorundem ex parte matris, prefate vero domine Margarethe ex parte patris in possessionibus Mehes, Kerebenes, Welker, Nyulas, Neema et Zenthmarton in comitatibus de Torda et de Clus habitis ac hereditatibus, videlicet terris

arabilibus, fenetis, silvis, nemoribus, locis molendinorum, curiis, domibus et sessionibus in terra siculorum in sede Maros ubique habitis, que condam predicti Gerew et Ladislai filii eiusdem titulo nobilitatis ac more et consuetudine siculorum fuissent, ad ipsosque iure successorio devolute exstitissent, inter ipsos lis et questionis materia mota fuisset, ipsaque lis et questionis materia per compositionem et ordinationem proborum virorum sub penis et gravaminibus in aliis literis nostris privilegialibus expressis sedata et ordinata fuisset, ipsaque sedatione et ordinatione litis et questionis non obstante iterata vice super eisdem portionibus possessionariis ac hereditatibus ex novo lis orta fuisset et questio suscitata, tamen nunc consimiliter per compositionem et ordinationem proborum virorum pacem partium affectantium eandem compositionem et ordinationem ac divisionem proborum virorum et penam compositionem servare non curanti impositam in aliis literis nostris privilegialibus contentam, quoad omnes suos articulos et puncta in suis viribus et vigore commisissent et reliquissent ac commiserunt et reliquerunt coram nobis, tali obligamine et pena ex novo imposita mediante, quod si temporis in processu aliqua partium ipsam compositionem et ordinationem ac divisionem in dictis aliis literis nostris obligatoriis contentam in parte vel in toto infringere et retractare voluerit, extunc alteri parti, compositionem et divisionem sustinenti, in ducentis marcis fini argenti Budensis ponderis, iudici vero in decem marcis eiusdem ponderis ante litis ingressum deponendis convincatur eo facto; ad que omnia et singula premissorum partes se spontanea obligarunt voluntate. Datum secundo die festi Penthecostes, anno domini Millesimo quadringentesimo decimo, honorabilibus et discretis viris dominis, Georgio Lepes preposito, Iohanne cantore, Iohanne custode ac Blasio siculo archidiacono de Wgucha decano, canonicis ecclesie nostre existentibus. 1410. maj. 12.

Eredetije hártyán, zöld selyem zsinóron függő pecsét töredékével, *7390*.

CCLXXX.

Tétényben, 1410. aug. 16.

Zsigmond király megparancsolja István erdélyi püspöknek, hogy Somkereki Antalt, Sombori Jánost, Suki Jánost és Sztrigyi Pétert azon birtokok miatt, melyeket Ozorai Pipo temesi gróf Gyógyi László és Jakab ellenében nekik ítélt, maga elébe idézni többé ne merészelje.

relatio Iohannis filii condam Simonis bani de Morochhyda.

Sigismundus dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc., marchioque Brandemburgensis etc., sacri romani imperii vicarius generalis fideli nostro reverendo in Christo patri, domino Stephano episcopo ecclesie Transsilvane vel eius vicario in spiritualibus generali nunc constitutis et in futurum constituendis salutem et gratiam. Proposuit nobis fidelis noster Anthonius filius Nicolai de Somkerek in sua, ac Iohannis de Sombor et alterius Iohannis de Zwk et Petri de Strigy personis, quod licet ipsi quasdam possessiones in partibus Transsilvanis sitas in congregatione generali per fidelem nostrum virum magnificum Piponem de Ozora, Themessiensem et camararum salium nostrorum comitem de nostro speciali mandato in eisdem partibus celebrata a Ladislao et Iacobo filiis Stephani de Dyogh iudiciario processu obtinuerint, in earundemque dominio exstant de presenti, tamen vos in favorem eorundem Ladislai et Iacobi pre tactos Anthonium, Iohannem, alterum Iohannem et Petrum ratione earundem possessionum et iurium possessionariorum iudicare et vestro ad astandum iudicatui compellere niteremini et velletis. Sed quia nos prefatos Anthonium, Iohannem, alterum Iohannem et Petrum ratione dictarum possessionum per ipsos in presentia dicti comitis Piponis obtentarum nullatenus per vos iudicari volumus, igitur fidelitati vestre firmissime precipimus et mandamus, quatenus deinceps odio et favore quibusvis postergatis prenominatos Anthonium, Iohannem, alterum Iohannem et Petrum ad instantiam dictorum Ladislai et Iacobi iudicare aut vos quomodolibet ratione dictorum iurium pos-

sessionariorum de aliquo iudicio intromittere nullatenus presumatis, nec sitis ausi modo aliquali. Si autem ipsi Ladislaus et Iacobus uberiorem iudicii et iustitie discussionem super premissis habere voluerint, id in presentia vayvode nostri Transsilvani, cui per amplius adiudicationem dictorum iurium possessionariorum et non vobis seu vestro vicario committimus, legitime prosequantur. Datum in Theten, secundo die festi Assumptionis beate Marie virginis anno domini M. CCCC. decimo. 1410. aug. 16.

Eredetije papíron, alján papírral fedett kis piros pecséttel, *7395.*

CCLXXXI.

Tétényben, 1410. aug. 16.

Zsigmond király Somkereki Antalnak, Becse fia Demeternek és Mihály fia Jánosnak megengedi, hogy erdélyi birtokaik közűl egyen kastélyt építsenek.

relatio Iohannis filii condam Simonis bani de Moruchhyda.

Nos Sigismundus dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc., marchioque Brandemburgensis etc., sacri romani imperii vicarius generalis memorie commendamus per presentes, quod nos revocatis in memoriam nostre celsitudinis fidelitatibus et fidelium servitiorum preclaris meritis et sinceris complacentiis per fidelem nostrum dilectum Anthonium filium Nicolai de Somkerek nostro culmini exhibitis et impensis, in signum regie benivolentie, qua sibi gratiosius sumus acclinati, eidem Anthonio et per ipsum Demetrio filio Beche ac Iohanni filio Michaelis condivisionalibus fratribus suis annuimus ac liberam et omnimodam facultatem presentium per vigorem concedimus, ut ipsi in partibus nostris Transsilvanis in facie unius possessionum ipsorum in dictis partibus nostris Transilvanis habitarum in loco utputa aptiori, ubi maluerint et eis videretur expediri, quovis nominis vocabulo censeatur, unum castellum seu fortalitium edificare, tenere, construere et conservare valeant atque possint, quod quidem castellum seu fortalitium antefatis Anthonio, Demetrio et Iohanni ipsorum-

que heredibus et successoribus universis, more et consuetudine ceterorum regni nostri nobilium castella habentium et tenentium, ascribimus tenendum et concedimus conservandum pariter et habendum, salvo iure alieno, harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante, quas in formam nostri privilegii redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportate. Datum in Thethen, secundo dei festi Assumptionis Marie
1410. aug. 16. virginis gloriose anno domini Millesimo CCCC. decimo.

Eredetije hártyán, alján a papírral fedett piros kis pecsét alatt a *relatio Iohannis filii condam Simonis bani de Moruchhyda* ismétlésével, *7394.*, és Zsigmond királynak 1414. jul. 24-én kelt átiratában, hátrább CCCIV. sz. a.

CCLXXXII.

Apahidán, 1410. sept. 17.

Dezméri Tamás és Macskási Péter kolosvármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy kozmatelki Székely Péter Oroszfáji Lászlónak Régenből jövő Balás nevű jobbágyát Teke és Bany között kegyetlenül megverette.

Nos Thomas de Dezmer et Petrus de Machkas iudices nobilium comitatus de Clus memorie commendamus, quod cum nos ad instantem et legitimam petitionem Ladislai filii Ladislai (de) Orozfaya unum ex nobis, videlicet prefatum Thomam de Dezmer ad infra scriptam inquisitionem faciendam duxissemus destinandum, demum ipse abhinc reversus et per nos requisitus retulit isto modo, quod ipse in festo
sept. 14. Exaltationis sancte Crucis proxime preterito pariter accedendo et in dicto comitatu procedendo, a quibus decuisset et licuisset diligenter inquirendo talem potuisset scire veritatem, quod Petrus dictus Zekel de Cozmatelke Blasium iobagionem prefati magistri Ladislai venientem de Regen, inter possessiones Theke *) et Bani vocatas reperiendo, graviter verberari ac vulnerari fecisset. Datum in Appathhyda, feria quarta
1410. sept. 17. proxima post predictum festum **) anno domini M. quadringentesimo decimo.

Eredetije papíron, hátán két viaszpecsét nyomaival, *7189.*

*) Az eredetiben *Theke* kitörölve.

**) Az eredetiben *predicti festi* hibásan.

CCLXXXIII.

Apahidán, 1410. sept. 17.

Dezméri Tamás és Macskási Péter kolosvármegyei szolgabírák a Marókházi Miklós báldi jobbágyainak Alárd fia Jakab által elhajtott juhai ügyében vizsgálatot tartanak.

Nos Thomas de Dezmer et Petrus de Machkas iudices nobilium comitatus de Clws memorie commendamus, quod cum nos ad legitimam petitionem strenui militis Nicolai dicti Bolgar de Thwson unum ex nobis, videlicet prefatum Thomam de Dezmer ad infra scriptam inquisitionem faciendam duxissemus destinandum, demum ipse abhinc reversus et per nos requisitus retulit isto modo, quod in dicto comitatu procedendo, a quibus decuisset et licuisset diligenter inquirendo talem potuisset scire veritatem, quod Iacobus parvus filius Alard de Erchee oves iobagionum prefati magistri Nicolai de Marochhazy de metis *) seu de facie possessionis Bald vocate potentiarie ad possessionem Mehes vocatam deduci fecisset, ibique sex retenuissent et sex divulgando periissent de dictis ovibus. Datum in Apathhyda, feria quarta proxima post festum Exaltationis sancte Crucis anno domini M. quadringentesimo decimo. 1410. sept. 17.

Eredetije papíron, hátán két viaszpecsét töredékeivel, 7177.

CCLXXXIV.

Apahidán, 1410. sept. 17.

Dezméri Tamás és Macskási Péter kolosvármegyei szolgabírák a tuzsoni Bolgár Miklós fűzkuti birtokának szezármai Farkas Tamás által való elpusztítása s jobbágyai barmainak elhajtása miatt vizsgálatot tartanak.

Nos Thomas de Dezmer et Petrus de Machkas iudices nobilium comitatus de Clus memorie commendamus, quod cum nos ad instantem et legitima(m) petitionem strenui militis Nicolai dicti Bolgar de Thwson unum ex nobis, videlicet

*) Hibásan *metas* az eredetiben.

prefatum Thomam *) de Dezmer ad infra scriptam inquisitionem faciendam duxissemus destinandum, demum ipse abhinc reversus et per nos requisitus retulit isto modo, quod ipse
sept. 7. die dominica proxima post festum beati Egidii confessoris proxime preteritum pariter accedendo et in dicto comitatu procedendo, a quibus decuisset et licuisset diligenter inquirendo talem potuisset scire veritatem, quod Thomas dictus Farkas de Zezarma ad possessionem Fyzkwth vocata(m) destinando et ibi portionem possessionariam prefati Nicolai dicti Bolgar in eadem Fyzkwth habitam devastari ac iumentas iobagionum suorum in eadem commorantes,**) scilicet boves et alia depelli et asportari fecisset potentia sua mediante. Datum in Appathhyda, feria quarta proxima post fes-
1410. sept. 17. tum Exaltationis sancte Crucis anno domini M. quadringentesimo decimo.

Eredetije papíron, hátán két viaszpecsét töredékeivel, *7202.*

CCLXXXV.

Szentimrén, 1410. nov. 15.

Nadabi László erdélyi alvajda Dályai Mihálynak Somkereki Antal és rokonai ellen Henningfalva, Demeterpataka, Ujfalu, Veresegyház, Birbó, Vingárt, Gergelyfája, Rengenkirh, Kugfalva és Benczencz negyedrésze miatt indított perét a felek beléegyezésével elhalasztja.

Nos Ladislaus de Nadab vicevayvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod causam, quam Michael filius Sandor de Dalya, pro quo Petrus literatus de Gyzibel cum procuratoriis literis nostris astitit, contra Anthonium filium Nicolai de Somkerek, Iohannem de Swk, alterum Iohannem de Sombor, necnon Petrum de Strygh, ac Petrum et Iohannem filios Iohannis filii Nicolai de dicta Somkerek, ad quos mortuo prefato Iohanne patre ipsorum causa eiusdem prescripta iuridice exstitit redacta, ex quibus prefatus Iohannes de Sombor pro se personaliter et pro annotatis Anthonio, Iohanne de Swk et Petro de Strygh cum procuratoriis literis

*) Kétszer írva az eredetiben.

**) Igy, a helyes *iumenta iobagionum suorum in eadem commorantium* helyett.

nostris, pro ipsis vero Petro et Iohanne filiis Iohannis filii Nicolai propter eorum pueriles etates sine literis procuratoriis comparuerit, iuxta continentiam literarum nostrarum prorogatoriarum super facto contradictionis statutionis quarte partis possessionum *) Hennengfalwa, Demeterpataka, Wyfalw, Vereseghaz, Birbow, Vingarth, Gergerfaya, Rengenkyrh, Kugfalwa et Benchench vocatarum in octavis festi Omnium Sanctorum movere habebat coram nobis, de partium procuratorum voluntate ad octavas festi Epiphaniarum Domini nunc venturas duximus prorogandam. Datum in Zenthemreh, octavo die termini prenotati anno domini Millesimo quadringentesimo decimo.

nov. 8. (1411.) jan. 13. 1410. nov. 15.

Kivül: Pro Anthonio filio Nicolai de Somkerek et aliis intro scriptis, contra Michaelem filium Sandor de Dalya ad octavas festi Epiphaniarum Domini prorogatoria.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét töredékeivel, *jelzet nélkül.*

CCLXXXVI.

Diakón, 1410. dec. 13.

Zsigmond király Baldi Mátyás szebeni polgárnak Ozorai Pipó királyi sókamara ispántól nyert kiváltságlevelét átírja és megerősíti.

relatio comitis Piponis Themesiensis.

Nos Sigismundus dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc., marchioque Brandemburgensis etc., sacrique romani imperii vicarius generalis memorie commendamus tenore presentium significantes quibus expedit universis, quod honorabilis vir dominus Benedictus prepositus ecclesie beate Marie virginis Alberegalis in nostre maiestatis constitutus presentia, nomine et in persona circumspecti viri, magistri Mathie Baldi civis civitatis nostre Cybiniensis exhibuit nobis quasdam literas patentes viri magnifici Piponis de Ozora Themesiensis et camararum salium nostrorum regalium comitis, fidelis nostri dilecti pendenti sigillo eiusdem maiori et autentico consignatas

*) Hibásan *possessionis* az eredetiben.

de et super facto cuiusdam domus lapidee in medio dicte civitatis nostre Cybiniensis per prefatum magistrum Mathiam cum propriis suis expensis et laboribus constructe seu edificate confectas tenoris subsequentis, supplicans exinde idem nomine quo supra humili precum cum instantia, ut easdem literas quoad omnes earum continentias, clausulas et articulos ratas, gratas et acceptas habendo, nostrisque literis patentibus verbotenus inseri et redigi faciendo, pro ipso magistro Mathia Baldi suisque heredibus et posteritatibus perpetuo valituras innovantes, omnibus et singulis in eisdem literis contentis nostrum regium benivolum consensum prebere dignaremur pariter et assensum. Quarum quidem literarum tenor talis est: Nos Pipo de Ozora — — *sat., lásd az Ozorai Pipó 1408. apr. 8-án kelt oklevelét elébb CCLIX. sz. a.* — Nos igitur iustis et legitimis prefati domini Benedicti prepositi supplicationibus antefatis nostre maiestati nomine quo supra humiliter porrectis regia benignitate exauditis favorabiliter et admissis, prefatas literas omni prorsus vitio et suspicione carentes presentibus de verbo ad verbum, sine diminutione et augmento aliquali insertas quoad omnes earum continentias, clausulas et articulos approbamus et ratificamus, eisque nichilominus et omnibus in eis contentis et superius specificatis mera auctoritate et potestatis plenitudine, ex certaque nostre maiestatis scientia nostrum regium benivolum consensum prebuimus gratiose pariter et assensum salvo iure alieno. Et nichilominus ut omnem materiam, viam seu occasionem futuris calumpniis, si que malitia forte instigante adversus predictum magistrum Mathiam seu suos heredes aut successores oriri possent, quod absit, penitus obstruamus, de regia nostra munificentia, de specialis mera muneris nostri gratia predictis addicimus, quod si nostre maiestati in predicta domo retroactis temporibus ius aliquid, quod tamen nobis non constat, quoquomodo competisset aut competeret de presenti, idem ius nos eidem magistro Mathie et suis heredibus seu successoribus liberaliter resignamus, dantes sibi et suis successoribus de predicta domo possidendi, vendendi, locandi, donandi, testandi seu alias disponendi in vita pariter et in morte auctoritate nostra plena-

riam potestatem presentium nostrarum literarum patentium patrocinio mediante. Datum in Dyakow, in festo beate Lucie virginis et martyris anno domini Millesimo quadringentesimo decimo. 1410. dec. 13.

Eredetije hártyán, hátán a királyi nagy pecsét nyomaival, *7162.*

CCLXXXVII.

(Kolosmonostoron) 1411. febr. 25.

A kolosmonostori convent Nadabi László alvajda parancsára a Sárpataki (Szécséni) Simon és László jobbágyait a Sárpatak határában való malomépítésétől, nehogy a víznek Sáromberke és Gernyeszeg határára való folyása miatt Somkereki Antal kárt szenvedjen, eltiltja.

Nobili viro magistro Ladislao de Nadab vicevayvode Transsilvano, amico ipsorum honorando conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonostra amicitiam paratam cum honore. Noveritis, nos literas vestras honore quo decuit recepisse in hec verba:

Amicis suis reverendis, conventui ecclesie de Clusmonostra Ladislaus de Nadab vicevayvoda Transsilvanus amicitiam paratam cum honore. Dicit nobis nobilis vir Anthonius filius Nicolai de Somkerek, quomodo iobagiones magnificorum virorum Simonis et Ladislai de Sarpathak quoddam molendinum in facie eius possessionis predicte Sarpathak edificarent, de qua edificatione ipsos iobagiones suos non prohiberet nec in aliquibus molestaret, sed tamen ipsos prohiberet, ut aquam ad faciem possessionis sue videlicet Saromberk et Gernyzeg permeare non permitterent, ut ipse dampnum aliquod *) sentiret. Super quo vestram requirimus amicitiam presentibus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Georgius de Abafaya ac Iohannes (de) Nyres, sin Franciscus de Zenthmiklos seu Georgius de Pethlend, sive Petrus de Abafaya aliis absentibus homo noster vadat ad faciem predicte possessionis, ibique iobagiones predictorum magnificorum viro-

*) Hibásan *aliquem* az eredetiben.

rum prohibeat, ut sibi per meatum aque illius molendini dampnum aliquod *) non exercent nec valeant exercere; et post seriem ipsius prohibitionis et inquisitionis nobis vestris in literis amicabiliter rescribatis. Datum in Hwnyad, feria
1411. febr. 13. sexta proxima ante festum beati Valentini martyris anno domini Millesimo quadringentesimo undecimo.

Unde nos vestris petitionibus amicabiliter annuentes ut tenemur, una cum prefato Georgio de Abafaya homine vestro nostrum hominem, videlicet religiosum virum fratrem Egidium sacerdotem, socium nostrum conventualem ad premissa peragenda nostro pro testimonio duxeramus destinandum, qui demum exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt
febr. 22. in hunc modum, quod ipsi in festo Kathedre beati Petri apostoli ad faciem predicte possessionis Sarpathak pariter accessissent, ibique omnia premissa taliter oculata fide conspexissent, quemadmodum vestre dictum exstitisset nobilitati et uti tenor vestrarum contineret literarum prescriptarum, et eosdem ut prefertur eodem die et ibidem de premissis factis
1411. febr. 25. vel faciendis prohibuissent lege regni requirente. Datum quarto die diei inquisitionis et prohibitionis prenotatarum, anno domini supra dicto.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét maradványaival, 7447.

CCLXXXVIII.

Belagon, 1411. mart. 24.

Szécséni László a Somkereki Antal panaszára, mely szerint a sárpataki jobbágyok által a Maroson épített malom gátja miatt a víz szántóföldjeit elöntötte, megparancsolja sárpataki tisztjének, Zagyvafői Lászlónak, hogy a gátat romboltassa le.

Ladislaus filius condam domini Frank vayovode de Zecheen nobili viro, magistro Ladislao filio Nicolai de Zaguafew officiali nostro de Sarpatak, vel ipso absente viceofficiali eiusdem, necnon villico ac iuratis eiusdem ville Sarpatak dilectionem cum salute. Refert nobis magister Anthonius de Somkerek, quomodo quidam iobagiones nostri in éadem Sar-

*) Hibásan *aliquem* az eredetiben.

patak commorantes quoddam molendinum in fluvio Maros construxissent, per cuius molendini clausuram ipse propter inundationes aquarum in terris arabilibus ac pratis ad quasdam suas possessiones pertinentibus dampnum non modicum pateretur. Igitur dilectionibus vestris presentibus firmiter precipiendo mandamus, quatenus visis presentibus, si premissa suo modo reperieritis, extunc prescriptam clausuram dicti molendini destrui et annihilari faciatis, aliud facere non ausuri, ne de cetero idem magister Anthonius nobis urgeat querulari, ulteriori etiam et ampliori nostro mandato superinde non exspectato. Datum in Belag, in vigilia festi Annunciationis virginis gloriose anno domini M. CCCC. undecimo. 1411. mart. 24.

Eredetije papíron, alján zöld viaszpecsét maradványaival, *5085.*

CCLXXXIX.

(Kolosmonostoron) 1411. apr. 29.

A kolosmonostori convent előtt Somkereki Antal a Losonczi Dezső fia Miklós fiait egy darab, Szederjeshez elfoglalt földjének eladásától, Bicsak Benedeket és Szentháromsági Balást pedig annak megvételétől és elfoglalásától eltiltja.

Nos conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonostra memorie commendamus, quod nobilis vir Anthonius filius Nicolai de Somkerek nostri in presentia personaliter constitutus per modum protestationis et prohibitionis nobis significare curavit, ut quemadmodum ipse percepisset, nobiles viri Iohannes et Stephanus filii Nicolai filii Desew de Losonch una cum aliis fratribus ipsorum carnalibus quasdam duas possessiones Chanad et Chedryes vocatas cum cunctis earundem utilitatibus et pertinentiis universis pro quadam quantitate pecunie Benedicto Bychak dicto et Blasio filio Valentini de Zenthtrinitas et per eos successoribus eorundem perpetualiter vendidissent, ipsique metas earundem dictarum possessionum denuo reambulassent et erigere vellent aut fecissent, in qua reambulatione quandam particulam terre eiusdem Anthonii ad metas possessionis predicte Zederyes inclusive reambulassent et occupassent. Qua protesta-

tione facta idem memoratus Anthonius eosdem *) pre titulatos Iohannem et Stephanum, necnon fratres eorum prescriptos a venditione, annotatos autem Benedictum et Blasium ab emptione et terre sue occupatione, fructusque et quarumlibet utilitatum **) earundem perceptione vel percipi factione, seque in eisdem perpetuatione quibuscunque modis factis vel fiendis ac alios quoslibet prohibuit contradicendo et contradixit inhibendo coram nobis testimonio presentium mediante. Datum feria quarta ante festum Philippi et Iacobi apostolorum, anno domini Millesimo quadringentesimo undecimo.

1411. apr. 29.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét maradványaival, *5082.*

CCXC.

(Kolosmonostoron) 1411. maj. 10.

A kolosmonostori convent jelenti Nadabi László erdélyi alvajdának, hogy a kár miatt, melyet a Szécséni Simon és László jobbágyai által a Maroson épített malom és gát az Erdélyi Antal sárospataki és gernyeszegi birtokaiban okozott, vizsgálatot tartott

Nobili viro magistro Ladislao de Nadab vicevayvode Transsilvano, amico ipsorum honorando conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonostra amicitiam paratam debito cum honore. Noveritis, nos literas vestras honore quo decuit recepisse in hec verba:

Ladislaus de Nadab vicevayvoda Transsilvanus salutem, amicitie et honoris continuum incrementum. Amici nostri carissimi. Dicitur nobis per Anthonium de Erdel ac de Sarumberk, quomodo iobagiones Simonis filii bani et Ladislai filii condam vayvode de Zechen circa faciem possessionis portionarie ***) eiusdem Anthonii Saruspathak et Gernezeg vocatarum, in fluvio Marus quoddam molendinum una cum clausuris de novo fondassent et ordinassent, ex cuius clausura et structura idem Anthonius in pratis et terris arabili-

*) Hibásan *eiusdem* az eredetiben

**) Hibásan *quaslibet utilitates* az eredetiben.

***) Helyesen *possessionum portionariarum* lenne.

bus ac fenetis habitis *) in facie antelatarum possessionum ipsius duo millia florenorum puri auri ponderis perpessus exstitisset in preiudicium et dampnum maximum prelibati Anthonii de Erdel valde ingens. Super quo amicabiliter petimus et requirimus vestras amicitias, quatenus pro indaganda super premissis veritate **) unum ex vobis fidedignum una cum hominibus nostris, videlicet Thoma de Zengel et Ladislao de Zentheged dimittatis, qui ab omnibus nobilibus et ignobilibus et aliis cuiusvis conditionis hominibus palam et occulte de premissis inquirant veritatem, tandem modum et seriem ipsius inquisitionis iuxta solitum modum ad octavas festi Penthecostes fideliter nobis rescribi faciatis. Datum in Cluswar, feria quarta proxima ante festum beatorum Philippi et Iacobi apostolorum anno domini Millesimo quadringentesimo undecimo. jun. 7. 1411. apr. 29.

Nos enim amicabilibus vestris petitionibus annuentes ut tenemur, una cum prefato Ladizlao de Zentheged homine vestro nostrum hominem, videlicet religiosum virum fr[at]rem Egidium sacerdotem, socium nostrum conventualem nostro pro testimonio fidedignum ad premissa fideliter peragenda duxeramus de[stin]andum, qui demum exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt isto modo, quod ipsi videlicet feria sexta festi beatorum Phi[lippi et] Iacobi apostolorum ab omnibus, quibus decuisset et licuisset, diligenter investigando talem de premissis scivissent veritatem, ut omnia premiss[a] et singula premissorum sic et suo modo acta, facta et perpetrata essent et fuissent, quemadmodum dictum vestre exstitisset nobilitati, [et u]ti tenor contineret literarum vestrarum prescriptarum. Datum tertio die diei inquisitionis prenotate, anno domini supra dicto. maj. 8. 1411. maj. 10.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét maradványaival, *5075*.

*) Hibásan *habitarum* az eredetiben.

**) Hibásan *veritatem* az eredetiben.

CCXCI.

(Gyulafehérváron) 1411. oct. 14.

Az erdélyi káptalan jelenti Nadabi László alvajdának, hogy a Bethleni János veresegyházi, kidei, györgyfalvi, dengelegi, pestesi, madarasi, encsi, bethleni, démi és indali jobbágyai által a Somkereki Antal s rokonai kárára Kacson elkövetett hatalmaskodás ügyében vizsgálatot tartott.

Nobili viro et honesto magistro Ladislao vicevoyvode Transsilvano, amico ipsorum honorando capitulum ecclesie Transsilvane amicitiam paratam cum honore. Noveritis, nos literas vestras recepisse in hec verba:

Amicis suis honorandis, capitulo ecclesie Transsilvane Ladislaus de Nadab vicevoyvoda Transsilvanus amicitiam paratam cum honore. Dicit nobis Anthonius filius Nicolai de Somkerek sua et Petri filii Iohannis filii dicti Nicolai de eadem fratris sui ac Petri, Nicolai, necnon relictarum Konch et Simonis iobagionum eorundem de Kach;*) item Iohannis filii Michaelis, Blasii et Ladislai filiorum eiusdem de Nemege,**) Hyrych, Iohannis, Marci, Luce, Iohannis, Elie, Iohannis et alterius Iohannis de dicta Kach iobagionum eorundem; item Demetrii filii Stephani filii Beche***) de Vilagusberek,†) Simonis, Elie, Sandor et Wlkan††) iobagionum eiusdem de eadem Kach; necnon Nicolai filii Ladislai de dicta Sumkerek, Georgii, Gregorii, Stephani, Aprus et Petri rufi iobagionum eiusdem de eadem Kach in personis, quod egregius vir Iohannes filius Gregorii de Bethlen una cum Emerico dicto Porkolab de Vereseghaz,†††) Iohanne parvo de Kyde, Blasio, Emerico de Gergfolwa, Petro et Blasio de eadem minore, Michaele filio Demetrii de Dengeleg,††††) Simone dicto Magyari, Paulo dicto Kulchar de Pestes, Anthonio de Madaras, Thome

*) A 7392. számú példányban *Kaach* és *Caach* váltakoznak egymással.

**) U. o. *Nemegye* olvasható.

***) A 7392. *Bechee*-t, a 7440. *Becse*-t ír.

†) A 7392. számú példányban *Wylagwsberk*.

††) U. o. *Wolcan*.

†††) U. o. *Weresegahaz*.

††††) U. o. *Dengleg*.

de Ench, Gregorio parvo, Georgio, Gregorio sartore de predicta Bethlen et Nicolao dicto de Demy, necnon Nicolao dicto Turuk*) de Indal familiaribus et iobagionibus, ceterisque complicibus suis feria secunda proxima post festum beati Bartholomei apostoli ad predictam possessionem Kach et eius territoria potentialiter veniendo, universorum genera bladorum eorundem et iobagionum ipsorum ibi habita quibuscunque vocitentur nominibus penitus et per omnia annichilari et dirui fecisset in preiudicium eorundem nobilium superius enarratorum et dampnum iobagionum eorundem superius nominatorum valde magnum, per quod factum iobagiones dictorum Anthonii et Petri trecentorum florenorum per centum denarios novos computandorum, ac Iohannis filii Michaelis, Blasii et Ladislai filiorum eiusdem iobagiones sexingentorum florenorum compoti premissi, item iobagiones Demetrii filii Stephani totidem sexingentorum florenorum compoti memorati, necnon iobagiones Nicolai filii Ladislai similiter trecentorum florenorum semper compoti premissi in possessione sepius nominata Kach residentes superius nominati dampna paterentur. Super quo vestram requirimus amicitiam presentibus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Michael aut Lucas de Tothwr,**) vel Gregorius de Maro, sin alter Gregorius de Indal seu Petrus filius Stephani de Nema, sive Michael de Zegew an Paulus de dicta Maro, ceu Iohannes frater eiusdem de eadem neve Gregorius de Zylagytew aliis absentibus homo noster ab omnibus, quibus incumbit, meram de premissis experiatur veritatem, quam tandem nobis amicabiliter rescribatis. Datum in Zenthymreh,***) feria quarta proxima post festum beati Mathei apostoli et euangeliste anno domini Millesimo quadringentesimo undecimo. aug. 31. 1411. sept. 23.

Nos enim petitionibus vestris annuentes, una cum Gregorio de Zylagytew homine vestro nostrum hominem, videlicet Leonardum clericum de choro nostro ad premissa exse-

*) U. o. *Twrek.*
**) U. o. *Tolhewr.*
***) U. o. *Senthemreh.*

quenda duximus transmittendum qui demum exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi in festo beato-
sept. 27. rum Cosme et Damiani martyrum nunc preterito in comitatu de Zolnuk pariter procedendo ab omnibus nobilibus, ignobilibus et aliis hominibus communibus, a quibus decuisset et licuisset, diligenti inquisitione prehabita talem super premissis comperissent veritatem, prout vestre dictum exstitit nobilitati et quemadmodum tenor continet per omnia literarum vestra-
1411. rum prescriptarum. Datum feria quarta proxima ante festum
oct. 14. beati Galli confessoris, anno quo supra.

Eredetije papíron, három példányban, mindenik hátán viaszpecséttel, *7069.*, *7392.* és *7440.*

CCXCII.

(Leleszen) 1411. oct. 15.

A leleszi convent bizonyítja, hogy Zsigmond király parancsára a máramarosvármegyei Rosanlay, Szurduk, Sajó, Petrova, Leurgina, Ruzkova, Polina és Batizháza határát megjárta s Dolhai Szaniszlót és rokonait azok birtokába beiktatta.

Omnibus Christi fidelibus presentibus pariter et futuris presentium notitiam habituris conventus ecclesie sancte crucis de Lelez salutem in omnium salvatore. Ad universorum notitiam harum serie pervenire volumus, quod nos literas excellentissimi domini nostri domini Sigismundi dei gratia romanorum regis semper augusti ac Hungarie etc. regis nobis directas honore quo decuit recepimus in hec verba:

Sigismundus dei gratia romanorum rex semper augustus ac Hungarie etc. rex fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Dicit nobis Stanislaus de Dolha in sua ac Iohannis, Georgii et Bagdan uterinorum, necnon Andree et Georgii de Rozanlay fratrum suorum patruelium personis, quod quedam possessiones ipsorum Rosanlay, Zurduk, Sayov, Petrova, Leurgyna, Ruzkova, Polyna et Votizhaza vocate in comitatu Maramorosiensi existentes legitima reambulatione et novarum metarum erectione et renovatione plurimum indigerent. Super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem

pro testimonio fidedignum, quo presente Sandor vel Georgius de Lypche aut Tatol de Jolhoth, sin Sandrinus de Crichfalva aliis absentibus homo noster ad facies predictarum possessionum, vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus, accedendo reambulet easdem per suas veras metas et antiquas, novas iuxta veteres in locis necessariis erigendo, reambulatasque et ab aliorum iuribus possessionariis metaliter separatas et distinctas statuat et committat easdem cum cunctis ipsarum utilitatibus predictis Stanislao, Iohanni, Georgio, Vagdan, Andree et Georgio iure ipsis incumbenti perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, evocet ipsos contra annotatos Stanislaum, Iohannem, Georgium, Vagdan, Andream et Georgium nostram in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros; et post hec ipsarum possessionum reambulationis et novarum metarum erectionis seriem cum cursibus metarum, nominibus contradictorum et evocatorum si qui fuerint, terminoque assignato nobis fideliter rescribatis. Datum in Vissegrad, sub sigillo nostro solito, feria sexta proxima post festum beate Marie Magdalene anno domini Millesimo quadringentesimo undecimo. 1411. jul. 24.

Nos igitur mandatis dicti domini nostri regis obedire cupientes ut tenemur, una cum prefato Sandrino de Lypche homine eiusdem domini nostri regis unum ex nobis, videlicet fratrem Vincentium presbyterum ad premissa peragenda pro testimonio transmisimus, qui tandem exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi feria sexta proxima post festum Exaltationis sancte Crucis proxime preteritum et aliis diebus ad id aptis et congruis ad facies prescriptarum possessionum Rosawlay, Zurduk, Sayow, Petrowa, Lewrgyna, Ruzkova, Polyna et Votizhaza vocatarum in dicto comitatu Maromorosiensi existentium, vicinis et commetaneis earum universis inibi legitime convocatis et presentibus accessissent, easdem per metas et cursus metales earum, novas metas in locis necessariis erigendo, taliter et hoc ordine reambulassent et peragrassent, quod primo incepissent a parte possessionis Marthfalva vocate a plaga occidentali penes fluvium Iza vo- sept. 18.

catum, ubi unum magnum lapidem pro meta designassent et deputassent, inde ad septemtrionalem (plagam) per unum fluvium transiendo venissent ad unam silvam Lygeth vocatam ad locum, ubi esset una arbor ilicis vulgo Zeptölgyfa nominata, amplius ad eandem plagam in vertice cuiusdam montis a parte possessionis Rona transiendo attigissent fluvium Vizovisze vocatum, adhuc ad eandem plagam venissent ad fluvium Sebespataka nominatum, ubi ipse fluvius cadit ad predictum fluvium Vizovize, deinde ad ipsum fluvium Sebespataka ascendendo venissent ad alpem Zephavasa alio nomine Krasnahavasa vocatam circumeundo seu includendo ipsam alpem Zephavasa, dehinc declinando ad orientem attigissent fluvium Hamispataka vocatum et per eandem plagam transeundo per unum kuzberch venissent ad alpem Astakhavasa, dehinc ad eandem partem venissent ad unum fontem Stulpiche vocatum, amplius transeundo per unum kuzberch attigissent alpem Papagyahavasa nominatam, deinde per unum kuzberch venissent ad caput seu originem rivuli Vardipataka nuncupati et dehinc per unum kuzberch eundo venissent ad montem Makzemhegye vocatum, inde declinando ad meridiem attigissent predictum fluvium Vizovisze nominatum, ubi unam novam metam terream erigi fecissent et transeundo ipsum fluvium Vizovisze venissent ad montem Keureshegye nuncupatum, amplius per unum kuzberch transeundo attigissent montem Prisluphegye appellatum, adhuc per aliud kuzberch transeundo venissent ad unum monasterium Kohnyamonostra vocatum, indeque venissent ad predictum fluvium Iza, transeundo attigissent rivulum Gorbapataka vocatum et per ipsum rivulum attigissent locum, ubi ipsum rivulum transit quedam via de possessione Rozanlay ad possessionem Kohnya vocatam ducens, ubi novam metam terream accumulari fecissent, indeque per ipsum rivulum Gorbapataka ad unum kuzberch et per ipsum kuzberch declinando ad occidentem attigissent montem Opolonka vocatum, quem pertranseundo attigissent alium montem Semerkeskeu vocatum, indeque transeundo per unum kuzberch venissent ad predictum fluvium Iza nuncupatum ad locum, ubi primo ipsam reambulationem metarum incepissent ibique

reambulationem et metarum erectionem prescriptarum possessionum Rosanlai, Zurduk, Sayov, Petrova, Leurgyna, Ruzkova, Polina et Vantizhaza vocatarum terminando easdem possessiones sub inclusionibus, distinctionibus et limitationibus prescriptarum metarum et cursuum metalium supra scriptarum ab aliorum possessionariis iuribus distinctas et separatas cum cunctis ipsarum utilitatibus et pertinentiis prenominatis Stanislao, Iohanni, Georgio, Vagdan, Andree et Georgio iure ipsis incumbenti statuissent et commisissent perpetuo possidendas, nullo contradictore inibi apparente. In quorum premissorum memoriam stabilitatemque perhempnalem presentes literas nostras privilegiales sigilli nostri appensione communitas duximus concedendas. Datum feria quinta proxima ante festum beati Galli confessoris, anno domini Millesimo quadringentesimo undecimo supra dicto. 1411. oct. 15.

A leleszi conventnek 1740. aug. 15-én Teleki Sándor, János, Mihály, Ádám, Miklós, László és Sámuel részére kelt kiadványában, *8652.*

CCXCIII.

Budán, 1412. jun. 26.

Zsigmond király Erdélyi Antalnak hű szolgálatai jutalmául Somkerek nevű birtokán évenként két országos és minden hétfőn heti vásárjogot adományoz.

commissio propria domini regis.

Nos Sigismundus dei gratia romanorum rex semper augustus ac Hungarie etc. rex memorie commendamus significantes tenore presentium quibus expedit universis, quod sicuti pro fidelibus servitiis et sinceris complacentiis fidelis nostri dilecti Anthonii de Erdel, sic non minus pro utilitate et commodo regni nostri ad quandam possessionem suam et fratrum suorum Somkerek vocatam, in comitatu de Zolnok habitam forum liberum singulis feriis secundis in omni septimana, necnon nundinas liberas seu forum annuale in cunctis festivitatibus Penthecostes et Assumptionis virginis gloriose singulis annis, ac a diebus eadem festa precedentibus et subsequentibus ad id scilicet necessariis, aptis et sufficientibus,

sub eisdem libertatum prerogativis, quibus fora et nundine libere aliarum civitatum nostrarum celebrari consuevissent, perpetuo duraturum duximus annuendum gratiose et concedendum, absque tamen preiudicio fororum et nundinarum liberarum aliorum. Quocirca vos fideles nostros universos et singulos mercatores, institores et alios forenses homines atque viatores presentibus affidamus, certificamus et assecuramus, quatenus ad dictum forum liberum in dicta possessione Somkerek annotati Anthonii et fratrum suorum singulis feriis secundis in omni septimana, necnon nundinas liberas singulis in cunctis festivitatibus Penthecostes et Assumptionis virginis gloriose modo quo supra per nos perpetuo celebrari commissas simul cum omnibus vestris rebus mercimonialibus secure et absque omni pavore seu formidine rerum et personarum vestrarum veniatis, properetis et accedatis, peractisque negotiationibus vestris, in emptionibus scilicet et venditionibus foro et nundinis liberis in eisdem, redeatis ad propria vel alia, que malueritis, loca salvis rebus vestris et personis sub nostra protectione et tutela speciali. Et hec volumus per fora et alia loca publica ubique in dicto comitatu de Zolnok palam facere proclamari. Datum Bude, tertio die festi Nativitatis beati Iohannis baptiste anno domini Millesimo CCCC. duodecimo, regnorum nostrorum anno Hungarie etc. XXV., romanorum vero secundo.

1412. jun. 26.

Eredetije hártyán, alján a német birodalmi sasos pecsét töredékei alatt a *commissio propria domini regis* ismétlésével, *7280*.

CCXCIV.

Budán, 1412. jun. 27.

Zsigmond király megparancsolja az erdélyi káptalannak, hogy Somkereki Antalt és unokatestvérét Pétert a tordavármegyei Sáromberke, Gernyeszeg, Nebáncs és Ebestelki birtokába iktassa be.

Sigismundus dei gratia romanorum rex semper augustus ac Hungarie etc. rex fidelibus suis, capitulo ecclesie Albensis Transsilvanensis salutem et gratiam. Dicit nobis Anthonius filius Nicolai de Somkerek sua ac Petri filii Iohannis

patruelis fratris sui in personis, quomodo ipsi in dominium quarundam possessionum Saronberk, Gerneyzeg, Nebanch et Ebesthelky vocatarum, in comitatu de Torda existentium, apud manus suas habitarum, ipsos omnis iuris titulo concernentium legitime vellent introire, si contradictio cuiuspiam ipsis non obviaret in hac parte. Super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Petrus vel Georgius de Abafalua sive Nicolaus dictus Komyadzegy, sin Georgius de Rabos aliis absentibus homo noster ad facies dictarum possessionum, vicinis et commetaneis ipsarum universis inibi legitime convocatis et presentibus, accedendo introducat prefatos Anthonium et Iohannem *) in dominium earundem, statuatque easdem ipsis cum omnibus ipsarum utilitatibus et pertinentiis iure ipsis incumbenti perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, evocet ipsos contra antefatos Anthonium et Iohannem nostram in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorundem reddituros; et post hec ipsarum introductionis et statutionis seriem cum nominibus contradictorum et evocatorum si qui fuerint, terminoque (assignato) nobis fideliter rescribatis. Presentes autem sigillo nostro maiori, quo ut rex Hungarie utimur, fecimus consignari. Datum Bude, in festo sancti Ladislai regis anno domini Millesimo quadringentesimo duodecimo, regnorum nostrorum anno Hungarie etc. XXV., romanorum vero secundo. 1412. jun. 27.

Kivül: Fidelibus suis, capitulo ecclesie Albensis Transsilvanensis pro Anthonio filio Nicolai de Somkerek et aliis intro scriptis.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét nyomaival, *5079.*

*) Így, *Petrum* helyett.

CCXCV.

Tordán, 1412. jul. 12.

Stibor vajda, István erdélyi püspök, Ozorai Pipó temesi gróf és Nádasdi Mihály székely ispán a tordai gyűlésre, a néhai Erzsébet és Mária királynéktól s Zsigmond királytól nova donatio czímén kapott birtokokra vonatkozó oklevelek megvizsgálására kiküldött királyi biztosok Zsigmond királynak Sáromberkére és Gernyeszegre vonatkozó és Sáromberki Antal által felmutatott privilegialis levelét érvényesnek nyilvánítják.

Stiborius vayvoda Transsilvanus et comes de Solnuk etc. memorie commendantes significamus tenore presentium presentibus et futuris presentem nostram paginam visuris, quia unicum est oblivionis remedium, (ut) gesta, que inter homines aguntur, literis commendentur, proinde quod cum nos una cum venerabili in Christo patre, domino et domino Stephano episcopo ecclesie Transsilvane ac viris magnificis, Pipone de Ozora inter cetera comite Themesiensi, necnon Michaele de Nadazd filio Salomonis comite siculorum feria tertia proxima ante festum beate Margarethe virginis ex speciali permissione domini nostri regis ac plenaria potestate eiusdem nobis per eundem in arduis factis et expeditionibus ipsius datis et concessis, in medium universitatis nobilium partis premisse generalem Thorde fecissemus convocationem super eo, uti omnes et singuli prelati, barones, nobiles ac alii cuiusvis conditionis et possessionati homines partium pre tactarum, ex generali decreto predicti domini nostri regis, et prehabito maturo consilio prelatorum, baronum super possessiones portionarias aut integras titulo nove donationis donatas, si quas olim excellentissime principes, coniunx quondam serenissimi principis domini Lodovici regis Ungarie, soceri nostri regis charissimi ac Maria regina piarum recordationum quondam conthoralis domini et domini regis Sigismundi romanorum semper augusti ac Ungarie etc. regis, si quas autem idem dominus noster rex sub titulo nove confirmationis gratiose ob laudem dignis servitiis tempore disturbiorum sacre corone diadematis regni Ungarie per eosdem cum summa

jul. 12.

fidelitate fideliter exhibitis eisdem dedissent, donassent, contulissent, easdem literas superinde privilegiales nostri in presentia ac ante dictorum prelatorum, baronum in specie easdem *) deberent exhibere, extunc de medio aliorum nobilium causidicorum exsurgens nobilis vir Anthonius filius Nicolai de Sarumberk in persona Petri filii Iohannis, fratris eiusdem patruelis de eadem ac sua exhibuit nobis quasdam literas privilegiales prelibati domini nostri regis pendenti maiori sigillo munitas et consignatas, tendentes super possessionibus Sarumberg et Gernezek vocitatis et earundem quibuslibet utilitatibus et pertinentiis adiacentibus in comitatu in **) Thorda titulo hereditario eosdem concernentibus, quarum quidem titulum et seriem perpetualis et irrevocabilis ***) nove confirmationis, collationis materiam nos una cum predictis viris magnificis elucidato animo diligenter inspeximus et perlegi fecimus, quarum quidem seriem et tenorem de perpetua collatione, confirmatione premissas literas privilegiales coram regni proceribus virtute et robore testificavimus, ac in omni parte earundem continentias ratas, gratas, acceptas, ratificatas prorsus habuimus, non abrasas, non cancellatas, sed omni vitio suspectionis attestavimus esse carentes ac collationem premissarum literarum instrumentalium in specie nobis exhibitarum perhenniter et perpetualiter pre titulatos nobiles viros, soboles, heredumque eorum posteritates approbavimus obtinere et perpetualiter earundem utilitates percipere. Super qua exhibitione prefatarum literarum instrumentalium per sepe dictum Anthonium de Sarumberg in sua ac ante dictorum virorum nobilium (personis) in specie exhibitarum eosdem filios filiorum, ipsorumque successorum posteritates dimisimus, reddidimus, imo nichilominus reliquimus expeditos pariter et absolutos, ac in dominium pre tactarum possessionum, iuxta contenta regalium literarum, quietos, pacificos, nullo contradicente, patrocinio literarum nostrarum testimonio maiori nostro sigillo pendenti presentes fecimus communiri.

*) Így, az *easdem* ujra ismétlődik.

**) Így, hibásan *de* helyett.

***) Hibásan *irrevocabilitatis* az eredetiben.

1412. jul. 12. Datum in prefixo termino, die et loco, anno domini Millesimo quadringentesimo duodecimo.

Eredetije hártyán, kék fonalon függő, teljesen ép, S · STIBOR VAY · IN PTIS : TNSILVANI[S] · COM · IN SOLNAK · ET DO : IN FLVVI · WAG köriratú pecséttel, melynek négy részre osztott paizsa 1. és 4. mezejében a két oldalt foszlányokkal ékített zárt sisak dísze — a keresztbe egy-

14. Stibor vajda pecsétje.

másra fektetett két holdsarló fölfelé néző szarvai közűl nyakastól kiemelkedő tűzokádó sárkányfej — ismétlődik ; a 2. és 3. mezőben a háttal egymásnak fordult telő és fogyó hold szarvai között egy egyenlő szárú, lebegő kereszt látható, *5076.*

Legyen szabad nekem e helyen a hatalmas Stibor vajda különféle czímereire egy pár megjegyzést tennem.

Csergheő Géza, a magyar heraldica alapos és fáradhatatlan szorgalmú művelője *Wappenbuch des Adels von Ungarn* czímű megbecsűlhetetlen művében Stibornak háromféle czímerét mutatja be rajzban és glossában. (IV. 424. t. és 599.)

Az *első* rajzon a czímert a háttal egymásnak fordult telő és fogyó

hold között ketté tört pengéjű kard markolatostól, vagy — helyesen teszi hozzá Csergheő — egy szabadon függő kis kereszt alkotja. Sisakdíszül a rajzunkon is látható sisakdísz szolgál, azzal a különbséggel, hogy amannál a foszlányok helyét *sisaktakaró* foglalja el.

Úgy rémlik előttem, hogy a tudós szerzőt a Wagner-féle gyűjteménybeli, valószínüleg rosz rajz félre vezette. Ugyan is az orsz. ltárban *Dl. 7470.* sz. a. Stibornak pozsonyvármegyei főispán korából 1389-ből egy oklevele őriztetik, melynek függő pecsétjén a czímeralak (a háttal egymásnak fordult telő és fogyó hold között egy lebegő kereszt), a sisakdísz (a két angyal tartotta sisakon keresztbe fektetett, szarvaikkal égnek meredő két holdsarlóból nyakastól együtt kiemelkedő tűzokádó sárkányfej) kétségbevonhatatlanúl látható. (V. ö. *Wenzel,* Stibor vajda 32., *br. Nyáry* A., A heraldica vezérfonala IV. t. 34., és *dr. Csánki* D., A m. kir. orsz. levéltár dipl. osztályában őrzött pecsétek mutatója V. t. 21.) Ebből következtetve talán nem tévedek gyanításomban, hogy Wagner előtt egy megkopott, csak halvány körvonalaiban kivehető pecsét feküdt, melynek épen megkopottsága okozta, hogy a sisaktartó két angyal neki a sisaktakaró két szárnyának, a két holdsarló között lebegő kereszt pedig egy tört pengéjű kard markolatjának látszott. E föltevésemben az sem ingat meg, hogy az országos ltárban levő Rajcsányi-gyűjteményben (LXXIV. t. a.) Stibornak 1395-ből a »Wappenbuch«-beli czímerhez hasonló *sisaktakarós* czímere látható, minthogy különben az egész pecsét — nemcsak a czímer — charactere, azaz alakja, vésése, körirata szakasztott mása az idézett 1389-beli oklevél pecsétjének. A megkopottságból származó hibás pecsétrajznak érdekes példáját épen e kötet CCXXXVIII. számú oklevelénél láthatjuk.

A Csergheő közölte *második* és *harmadik* czímer — amaz szintén a Wagner-, ez az orsz. ltárban levő Rajcsányi-gyűjteményből, Stibor egri püspöknek 1410-ből származó pecsétjéről (CVII. t. n.) — sem felel meg az eredetinek. A négy részre osztott paizsban a czímeralakok mindkettőnél rajzunkkal ellenkezőleg vannak elhelyezve. A második czímer helytelenül szembe fordult két sárkányfeje a négy részre osztott paizs 2. és 3. mezejét, a két holdsarló a tört karddal az 1. és 4. mezőt foglalja el. A harmadik czímeren ugyanezzel az elhelyezéssel találkozunk, azzal a különbséggel, hogy ezen a két holdsarló között a tört kard helyett, a mint illik, a kereszt szerepel, s a két sárkányfej *már* nem a holdsarlókból, hanem hibásan tányérból emelkedik ki, melyet szerző jogosan kétkedő megjegyzéssel is kisér.

Hogy a »Wappenbuch«-ban kétségtelenül hibás rajzokról közölt két utóbbi czímer egyike sem hű, sem igaz, — ezt a látható czímerrajzon kivül az orsz. ltár *Dl. 9432., 26,767.* és *10,063.* számú oklevelei is (1408., 1412. és 1413-ból) bizonyítják, melyeknek pecsétjein a négy részre osztott paizsban a czímeralakok a rajzunkon látható sorrendben következnek egymás után, t. i. 1. és 4. sárkányfej, 2. és 3. a háttal egymásnak fordult két holdsarló a kereszttel. Azt pedig, hogy a tört pengéjű

kardot a Stibor-czímerből száműzzük, hogy helyét a telő és fogyó hold sarlói között az egyedül jogos és igaz egyenlő szárú, lebegő kereszt foglalja el: — az idézett adatokon kivűl Stibor egri püspök is bizonyítja, kinek egy 1415-ben kelt oklevele *(Dl. 10,374.)* elmázolt keresztre nyomott gyűrűs pecsétjén a háttal egymásnak fordult két holdsarló között ugyancsak a kereszttel és nem a tört karddal találkozunk.

CCXCVI.

(Gyulafehérváron) 1412. oct. 5.

Az erdélyi kápjalan előtt Kályáni Mihály septéri birtokrészét szentkirályi Bolgár Miklósnak zálogba veti.

Nos capitulum ecclesie Transsilvane significamus tenore presentium quibus expedit universis, quod Michaele filio Michaelis de Kalyan ab una parte, ab alia vero Nicolao Bolgar dicto de Zenthkyral coram nobis personaliter constitutis, confessum exstitit per eundem Michaelem filium Michaelis pariter et relatum, quod ipse pro quibusdam factis suis expediendis totalem portionem suam possessionariam in villa Septeer ipsum concernentem eidem Nicolao dicto Bolgar pro sexaginta florenis, quemlibet florenum cum centum denariis novis computando, ab eodem plene habitis et receptis pignori obligasset et obligavit coram nobis hoc modo, quod quandocunque redimere voluerit, tunc idem Nicolaus Bolgar, rehabita sua pecunia prenotata, absque omni iudicio et litis materia eandem portionem possessionariam prefato Michaeli et eius heredibus reddere et resignare teneatur. Datum quarta feria proxima post festum beati Francisci confessoris, anno domini Millesimo quadringentesimo duodecimo.

1412. oct. 5.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét helyével, *7201.*

CCXCVII.

(Kolosmonostoron) 1413. febr. 22.

A kolosmonostori convent jelenti Nadabi László erdélyi alvajdának, hogy miután Bethleni János arra nézve: vajjon a közte és Nemegyei János s ennek rokonai között per tárgyát képező vitás föld Bethlenhez vagy Kocshoz tartozik-e, az esküt nem tette le, ebben az ügyben Belsőszolnokvármegyében vizsgálatot tartott.

Nobili viro et honesto magistro Ladislao de Nadab vicevayvode Transsilvano, amico eorum honorando conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonostra paratam amicitiam cum honore. Noveritis, nos literas vestras recepisse in hec verba:

Amicis suis reverendis, conventui ecclesie de Clusmonostra Ladislaus de Nadab vicevayvoda Transsilvanus amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in personis Iohannis filii Michaelis ac Ladislai filii eiusdem de Nemegye, Anthonii filii Nicolai de Somkerek, item Demetrii filii Stephani de Wylagusberk, necnon Petri filii Iohannis de dicta Somkerek et Nicolai filii Ladislai de eadem, quod cum inter ipsos ab una et Iohannem filium Gregorii de Bethlen parte ab altera super facto cuiusdam particule terre inter partes litigiose habite ad arbitrativam compositionem probos et nobiles viros pro eorum arbitriis, iuxta continentiam aliarum literarum nostrarum obligatoriarum octavo die festi Nativitatis (1412.) sept. 15.
virginis gloriose in possessionem Zewzarma vocatam adducere debuissent, tunc partes predicte eorum arbitros et compositores pacis ad diem et locum prefixos adduxissent, ubi prescripti probi et nobiles viri per partes equali numero adducti sub obligaminibus, clausulis et articulis in dictis aliis literis nostris expressatis, auditis partium propositionibus et examinatis iuribus partium literis*) inter annotatas partes talem fecissent arbitrativam compositionem, ut annotatus Iohannes de Bethlen octavo die festi Omnium Sanctorum nov. 8.
tertio se nobilibus in facto dicte terre litigiose super eo, quod dicta terra litigiosa inter duos fluvios Zamus et Sayow a

*) Valami innen kimaradt.

parte possessionis Koch sita semper et ab antiquo ad predictam possessionem Bethlen pertinuerit et non possessioni Koch ante dicte, ut moris est iurare, super terram sacramentum prestare debuisset, ipso termino occurrente annotatus Iohannes de Bethlen non venisset neque misisset, nec suum super premissis, uti debuisset, deposuisset sacramentum, et hoc universis nobilibus comprovincialibus comitatus de Zolnok interioris constaret evidenter. Super quo vestram requirimus amicitiam presentibus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Iohannes vel Stephanus filii Michaelis de Kerezstur aut Mathias dictus Porkolab de Koldow, sin Stephanus filius eiusdem de eadem aliis absentibus homo noster ab omnibus, quibus incumbit, meram de premissis experiatur veritatem, quam tandem nobis amicabiliter rescribatis. Datum in Zenthemrh, secundo die festi
1413. febr. 15. beati Valentini martyris anno domini M. CCCC. tredecimo.

Nos enim petitionibus vestris annuentes ut tenemur, una cum prefato Mathia dicto Porkolab de Koldow homine vestro nostrum hominem, videlicet religiosum virum fratrem Anthonium presbyterum, socium nostrum conventualem ad premissa exsequenda duximus destinandum, qui demum exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi secunda feria proxima ante festum Kathedre beati Petri
febr. 20. apostoli nunc preterita in comitatu de Zolnok interiori proceden[do ab] omnibus nobilibus et ignobilibus, a quibus decuisset et licuisset, diligenti inquisitione prehabita talem de premissis indagare potuisse(n)t veritatem, prout tenor per omnia contineret literarum vestrarum predictarum et quemadmodum vestre dictum exstitisset nobilitati. Datum tertio die
1413. febr. 22. diei inquisitionis prenotate, anno domini supra dicto.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét töredékeivel, *7288.*

CCXCVIII.

(Kolosmonostoron) 1413. jun. 11.

A kolosmonostori convent jelenti Nadabi László erdélyi alvajdának, hogy parancsára tuzsoni Bolgár Miklósnét, Margit asszonyt a Szentpáli Miklóstól neki adott pókai negyedrész birtokba beiktatta.

(C)onventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonostra omnibus Christi fidelibus presentibus pariter et futuris presentes inspecturis salutem in salutis largitore. Quia de facili memoria labitur hominum, quam non servat lucida series literarum, proinde ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod nos literas nobilis viri, magistri Ladislai de Nadab vicevayvode Transsilvani statutorias honore quo decuit recepimus in hec verba:

Amicis suis reverendis, conventui ecclesie de Clusmonostra Ladislaus de Nadab vicevayvoda Transsilvanus amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in persona nobilis domine Margareta vocate, consortis Nicolai dicti Bolgar de Twson, quod ipsa in dominium directe quarte partis portionis possessionarie Nicolai filii Barnabe de Zenthpal in possessione Poka vocata habitam, in comitatu de Torda sitam, eidem per eundem Nicolaum extradatam et iuridice reobtentam *) legitime vellet introire. Super quo vestram requirimus amicitiam presentibus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Blasius aut Nicolaus de Septer vel Petrus de Poka aliis absentibus homo noster ad faciem prescripte quarte partis portionis possessionarie ipsius Nicolai in dicta Poka habite, vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et presentibus, accedendo introducat prenominatam nobilem dominam Margaretam in dominium eiusdem, statuatque eandem memorate domine Margarete omni eo iure, quo ad ipsam dinoscitur pertinere perpetuo possidendam, si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, citet eosdem contra prefatam nobilem dominam Margaretam

*) Így, hibásan *habite, in comitatu de Torda sita, eidem per eundem Nicolaum extradate et iuridice reobtente* helyett az eredetiben.

nostram in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros; et post hec ipsius possessionarie introductionis et statutionis seriem cum nominibus contradictorum et citatorum, si qui apparuerint, terminoque assignato nobis amicabiliter rescribatis. Datum in Zenthemrh, 1413. maj. 26. sexta feria proxima post festum beati Urbani pape anno domini Millesimo quadringentesimo tridecimo.

Unde nos amicabilibus petitionibus eiusdem magistri Ladislai vicevayvode annuentes ut tenemur, una cum prefato Blasio de Septer homine suo nostrum hominem, videlicet religiosum virum fratrem Egidium presbyterum, socium nostrum conventualem ad premissa peragenda pro testimonio transmisimus fidedignum, qui demum exinde ad nos reversi nobis uniformiter retulerunt, quod ipsi sabbato proximo post maj. 27. predictum festum beati Urbani pape nunc preteritum ad faciem prescripte quarte partis portionis possessionarie annotati Nicolai filii Barnabe de Zenthpal in dicta Poka vocata habitam, in comitatu de Torda existentem,*) vicinis et commetaneis suis universis inibi legitime convocatis et presentibus, accedendo introduxissent prefatam nobilem dominam Margaretam, consortem Nicolai dicti Bolgar de Twson in dominium eiusdem, statuissentque eandem eidem simul cum universis suis utilitatibus et pertinentiis, presertim terris arabilibus cultis et incultis, silvis, nemoribus, aquis aquarumque decursibus, pratis, fenetis, montibus, vineis et generaliter cunctis utilitatum integritatibus, quovis nominis vocabulo censeantur, ad eandem quartam partem dicte portionis possessionarie rite et legitime spectantibus premisso eo iure, quo ad ipsam dinosceretur pertinere, per ipsam in filios filiorum, heredes et successores suos universos iure perpetuo et irrevocabiliter possidendam, tenendam et habendam, legitimis diebus et horis in eadem commorando, nemine contradictore inibi penitus apparente. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes literas nostras privilegiales pendentis et autentici sigilli nostri munimine roboratas supra dicte nobili domine Margarete et per eam heredibus et successoribus

*) Így, hibásan *habite, in comitatu de Torda existenti* helyett.

suis universis duximus concedendas. Datum sedecimo die diei introductionis et statutionis prenotatarum, anno domini Millesimo quadringentesimo tridecimo supra dicto. 1413. jun. 11.

Eredetije hártyán, függő pecsét nyomaival, *6633.*

CCXCIX.

(Kolosmonostoron) 1413. oct. 29.

A kolosmonostori convent előtt Őrkei László a kolosvármegyei Oláhfrátán levő birtokrészét a Függőerdő és Mátyuserdő, továbbá a Büdöstó nevű halastó kivételével Somkereki Antalnak zálogba veti.

Nos conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonostra significamus tenore presentium quibus expedit universis, quod Ladislaus dictus de Ewrkey, de cuius personali notitia Nicolaus de Komyathzegh nos certificavit, coram nobis personaliter constitutus confessus exstitit prefatus Ladislaus viva voce in hunc modum, quod ipse quadam urgitiva necessitate artante seu compellente totalem portionem suam possessionariam in possessione Wolahfratha vocata in comitatu de Clus existenti adiacentem et habitam cum cunctis eiusdem utilitatibus ad eandem legitime spectantibus, demptis tamen et exceptis quibusdam silvis Figewerdew et Mathyuserdew, necnon una piscina Bywdustho vocatis,*) que intra veras metas ipsius possessionis Wolahfratha haberentur et existerent, nobili viro magistro Anthonio filio Nicolai de Somkerek pro octuaginta quatuor florenis, quemlibet florenum per triginta duos grossos computando, ab eodem habitis et plenarie persolutis pignori obligasset, imo obligavit nostri in presentia tali modo, quod quandocunque ipse Ladislaus vel eius successiva posteritas prefatam portionem suam possessionariam in premissis octuaginta quatuor florenis premissi computi prompta in pecunia et non alterius maneriei ab eodem Anthonio aut quibuslibet aliis successoribus eiusdem redimere poterint, extunc iidem dictam portionem possessionariam iam dicto Ladislao vel successoribus

*) Az eredetiben hibásan *necnon unius piscine Bywdustho vocatarum* olvasható.

eiusdem remittere debeant et resignare. Assumpsit nichilominus dictus Ladislaus prefatum magistrum Anthonium et posteritates eiusdem in dominio dicte portionis possessionarie contra quoslibet impetitores usque tempus redemptionis eiusdem propriis suis laboribus, sumptibus et expensis tenere et conservare; quod si in eadem conservare nollet, non posset aut non curaret, extunc in alia portione sua possessionaria in possessione Magyarfratha vocata habita teneretur conservare, adjiciensque, quod si predictus magister Anthonius ante dictam portionem possessionariam sibi ut prefertur impignoratam populorum multitudine decoraverit, tunc iidem populi et iobagiones, qui in facie eiusdem per eundem magistrum Anthonium collocarentur et adducerentur, usque quindecim dies post tempus redemptionis, si dicti populi et iobagiones voluerint, salvis ipsorum rebus et personis alias se transferendi habeant facultatem, et tamdiu dicta portio possessionaria apud manus predicti magistri Anthonii remanere et existere debeat, ne idem magister Anthonius in dando fidem dictis populis ruinam et detrimentum pati videretur, harum nostrarum testimonio literarum mediante. Datum die
1413. oct. 29. dominico proximo ante festum Omnium Sanctorum, anno domini Millesimo quadringentesimo tridecimo.

Eredetije papíron, hátán pecsét helyével, *7284.*

CCC.

(Kolosmonostoron) 1414. jan. 14.

A kolosmonostori convent jelenti Nadabi László alvajdának, hogy a Megyesfalvi Jakab által Somkereki Antal két méhesi jobbágyán két ízben elkövetett hatalmaskodás ügyében Kolosvármegyében vizsgálatot tartott.

Nobili viro et honesto magistro Ladislao de Nadab vicevayvode Transsilvano, amico ipsorum honorando conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonostra amicitiam paratam cum honore. Noveritis, nos literas vestras nobis directas honore quo decuit recepisse in hec verba:

Amicis suis reverendis, conventui ecclesie de Clusmonostra Ladislaus de Nadab vicevayvoda Transsilvanus amici-

tiam paratam cum honore. Dicitur nobis in persona magistri Anthonii filii Nicolai de Somkerek, quomodo Iacobus filius Emerici filii Alarth de Meggyesfalwa circa festum beati Martini episcopi et confessoris proxime transacto *) quendam hominem mercimonia in portione eiusdem possessionaria in possessione Mehes vocata habita forizantem reperiendo cum sex bobus bonis, curru et aliis rebus et bonis suis protunc erga ipsum habitis et repertis, contra legitimas prohibitiones abduxisset; item idem Iacobus circa festum Ascensionis Domini in anno, cuius tertia instaret revolutio, quatuor boves a quodam iobagione suo, Iohanne nomine, in dicta portione sua possessionaria **) in eadem Mehes vocata habita,***) per ipsum eidem Anthonio iusto terragio et aliis debitis iustis et legitimis dimisso et concesso recepisset et abstulisset potentia sua mediante in preiudicium et derogamen eiusdem valde magnum. Super quo vestram amicitiam presentibus requirimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Petrus de Fratha vel Michael de Poka, aut Gregorius filius Petri de Zenthmyklos sive Demetrius de Zentheged, vel Gregorius de Deuecher aliis absentibus homo noster ab omnibus, quibus incumbit, meram de premissis experiatur veritatem, quam tandem nobis amicabiliter rescribatis. Datum in Zenthemreh, feria quinta proxima ante festum Epiphaniarum Domini anno eiusdem M. quadringentesimo quarto decimo.

(1413.) nov. 11.

1412. maj. 12.

1414. jan. 2.

Nos igitur petitionibus vestris annuentes ut tenemur, una cum prefato Gregorio filio Petri de Zenthmyklos homine vestro nostrum hominem, videlicet fratrem Benedictum presbyterum, socium nostrum conventualem ad premissa exsequenda nostro pro testimonio transmisimus fidedignum, qui demum exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi octavo die predicti festi Epiphaniarum Domini proxime preterito in comitatu de Clus simul procedendo ab omnibus nobilibus et ignobilibus ac aliis hominibus communibus, a quibus decuisset et licuisset, diligenti inquisitione

jan. 13

*) Így, helyesen *transactum* lenne.

**) Az eredetiben *dictam portionem suam possessionariam* hibásan.

***) Hibásan *habitam* az eredetiben.

prehabita talem super premissis comperissent veritatem, prout vestre dictum exstitit nobilitati et quemadmodum tenor per
1414. omnia contineret literarum vestrarum prescriptarum. Datum
jan. 14. secundo die diei inquisitionis prenotate, anno quo supra.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét maradványaival, *7506.*

CCCI.

Budán, 1414. mart. 11.

Zsigmond király a Somkereki Antal hűtlenségbe esett s Ozorai Pipó által fej- és jószágvesztésre ítélt gerebenesi jobbágyának, Borjus Mihálynak megkegyelmez.

relatio Nicolai de Gara regni Hungarie palatini ac vicarii generalis regie maiestatis.

Nos Sigismundus dei gratia romanorum rex semper augustus ac Hungarie etc. rex memorie commendamus, quod nos de pietate regia, qua delinquentibus veniam et lapsis sublevamen solemus impertire, iurisque rigorem interdum lenitate misericordie consuevimus temperare, Michaelem dictum Boryus iobagionem fidelis nostri Anthonii filii Nicolai de Somkerek in possessione sua Gerebenes vocata commorantem a nota seu labe proscriptionis et criminis, quam ipse in congregatione generali pridem universitati nobilium et alterius status hominum comitatus de Torda partium nostrarum Transsilvanarum per virum magnificum Piponem de Ozora comitem nostrum Themesiensem etc. de nostro mandato celebrata incurrisse perhibetur, duximus expiandum, exonerandum et absolvendum capiti, hereditatibus, rebusque et bonis suis gratiam et misericordiam facientes specialem, imo facimus presentium per vigorem, ita tamen, quod ipse Michael de cetero a tali crimine immunem studeat se preservare. Quocirca vobis fidelibus nostris, palatino et iudici curie nostre vestrasque in iudicatu vices gerentibus, item comiti vel vicecomiti et iudicibus nobilium prefati comitatus, aliis etiam universis regni nostri iudicibus et iustitiariis presentibus et futuris presentium notitiam habituris firmissime preci-

pimus et mandamus, quatenus prefatum Michaelem dictum Boryus ratione et pretextu premissorum in persona, hereditatibus, rebusque et bonis suis quibuscunque intra et extra iudicium ad alicuius instantiam impedire, perturbare et dampnificare nullo modo presumpmatis nec sitis ausi modo aliquali, secus contra formam huiusmodi gratie nostre non facturi; presentes autem sigillo nostro maiori, quo ut rex Hungarie utimur, fecimus consignari, quas post lecturam reddi volumus presentanti. Datum Bude, in dominica Oculi anno domini Millesimo CCCC. quarto decimo, regnorum nostrorum anno Hungarie etc. XXVII., romanorum vero quarto. 1414. mart. 11.

Eredetije papíron, hátán a királyi nagy pecsét töredékei alatt a *relatio Nicolai de Gara regni Hungarie palatini, ac vicarii generalis regie maiestatis* ismétlésével. *7283.*

CCCII.

(Gyulafehérváron) 1414. jun. 18.

Az erdélyi káptalan jelenti Nadabi László alvajdának, hogy Somkereki Antalt a Báthházi János által neki elzálogosított kolosvármegyei magyar- és oláhfrátai részek birtokába beiktatta.

Nobili viro et honesto magistro Ladizlao vicevayvode Transsilvano, amico ipsorum honorando capitulum ecclesie Transsilvane amicitiam paratam cum honore. Noveritis, nos literas vestras honore quo decuit recepisse in hec verba:

Amicis suis honorandis, capitulo ecclesie Transsilvane Ladizlaus de Nadab vicevayvoda Transsilvanus amicitiam paratam cum honore. Dicit nobis Anthonius filius Nicolai de Somkerek, quod ipse in dominium quarundam portionum possessionariarum in possessionibus Magyarfratha et Volahfratha in comitatu de Clus existentibus habitarum, videlicet quarte partis possessionis Magyarfratha et octave partis alterius possessionis Volahfratha, predictarum portionum scilicet Iohannis filii Georgii de Bathhaza, ipsum titulo impignoratitio concernentium legitime vellet introire. Super quo vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Stephanus de Almas aut Georgius de Bala, vel

Michael de Poka sin Petrus de Zenthyuan, seu Georgius de Abafaya sive Iacobus de Mayus, neve Iohannes filius Petri de Jara aliis absentibus homo noster ad facies prescriptarum portionum possessionariarum, vicinis et commetaneis earum universis inibi legitime convocatis et presentibus, accedendo introducat prelibatum Anthonium in dominium earundem, statuatque easdem memorato Anthonio eo iure, quo ad ipsum dignoscitur pertinere, possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, citet eosdem contra memoratum Anthonium nostram in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros; et post hec ipsarum possessionarie introductionis et statutionis seriem cum nominibus contradictorum et citatorum si qui fuerint, terminoque assignato nobis amicabiliter rescribatis. Datum in Zenthemrech, secundo die festi beati
1414. jun. 12. Barnabe apostoli anno domini Millesimo quadringentesimo decimo quarto.

Nos enim petitionibus vestris annuentes, una cum Iacobo de Mayus homine vestro nostrum hominem, videlicet Sigismundum clericum de choro nostro ad premissa exsequenda duximus transmittendum, qui demum exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi sexta feria proxima
jun. 15. post festum beati Barnabe apostoli nunc preteritum ad facies predictarum possessionum Magyarfratha et Volahfratha vocatarum pariter accessissent, ibique iuxta continentiam literarum vestrarum prescriptarum quartam partem ipsius possessionis Magyarfratha ac octavam partem alterius possessionis Volahfratha, vicinis et commetaneis earundem universis circumquaque legitime convocatis, ipsisque presentibus prefato Anthonio filio Nicolai de Somkerek premisso titulo impignoratitio statuissent, penitus nemine contradictore apparente tribus diebus continuis secundum consuetudinem in eisdem
1414. jun. 18. moram faciendo. Datum octavo die festi beati Barnabe apostoli, anno quo supra.

Eredetije hártyán, hátán viaszpecsét maradványaival, *7281.*

CCCIII.

(Gyulafehérváron) 1414. jul. 14.

Az erdélyi káptalan előtt Pókai Péter a Somkereki Antal és rokonai, mint szomszédbirtokosok nevében Losádi Lőrincznét és Solymosi András özvegyét a tordavármegyei Záh eladásától, Bolgár Miklóst és Tuzsoni Mátyást pedig annak megvásárlásától eltiltja.

Nos capitulum ecclesie Transsilvane significamus tenore presentium quibus expedit universis, quod Petrus filius Petri de Poka in personis Anthonii filii Nicolai et Petri filii Iohannis de Sumkerec, necnon Ladislai archidiaconi de Zolnuk et Nicolai filiorum condam magistri Petri vicevayvode de Istrig ad nostram personaliter accedendo presentiam per modum protestationis nobis significare curavit, quod nobiles domine . .*) consors Laurentii de Losad et . .**) relicta Andree de Solmos quandam earum possessionem Zaah vocatam in comitatu de Torda habitam, in vicinitate possessionis eorundem Anthonii, Petri et filiorum prefati magistri Petri vicevayvode Mehes vocate existentem Nicolao dicto Bolgar et Mathie filio Thome de Twson vendere niterentur in eorum preiudicium et gravamen. Unde facta huiusmodi protestatione prohibuit easdem dominas a venditione, prefatos vero Nicolaum Bolgar et Mathiam filium Thome ac alios quoslibet ab emtione, occupatione, detentione, perpetuatione ac usuum et quarumlibet utilitatum perceptione predicte possessionis Zaah et quovis colore se intromitterent de eadem; super quo literas nostras protestatorias et prohibitorias petiit emanari, quas nos concessimus communi iustitia suadente. Datum sabbato proximo post festum beate Margarethe virginis et martyris, anno domini Millesimo quadringentesimo decimo quarto. 1414. jul. 14.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét maradványaival, *7282.*

---

*) Így, de a hátrább CCCXV. sz. a. közölt 1416. apr. 4-én kelt oklevél *Agatha*nak s a Szentmiklósi László leányának írja.

**) Ugyanaz az oklevél *Elena*nak s a szentmiklósi Tompa Mihály leányának mondja.

CCCIV.

1414. jul. 24.

Zsigmond király azt a patens levelét, melyben Somkereki Antalnak megengedi, hogy bármelyik birtokán kastélyt építhessen, kérésére privilegialis alakban átírja.

Sigismundus dei gratia romanorum rex semper augustus ac Hungarie, Dalmatie, Croatie, Rame, Servie, Gallicie, Lodomerie, Comanie, Bulgarieque rex, marchio Brandemburgensis, necnon Bohemie et Lucemburgensis heres omnibus Christi fidelibus presentibus pariter et futuris presentium notitiam habituris salutem in omnium salvatore. Grata subditorum obsequia grata premia debent reportare, ut hi, qui fideles sunt, fideliores efficiantur et existant, ceterique eorum exemplo premoniti ad fidelitatis opera exercenda devotius incitentur. Proinde ad universorum presentium futurorumque notitiam harum serie volumus pervenire, quod fidelis noster Anthonius filius Nicolai de Somkerek in sua ac Demetrii filii Beche et Iohannis filii Michaelis condivisionalium fratrum suorum personis ad nostre maiestatis veniens conspectum, exhibuit nobis quasdam literas nostras patentes, minori secreto sigillo nostro nuper propter augmentum tituli nostri regalis ratione electionis nostre in regem romanorum facte permactato consignatas super annuentia edificationis castelli seu fortalitii in facie unius ipsorum possessionum in partibus Transsilvanis existentium, ubi iidem maluerint, pro eisdem rite facta confectas tenoris infra scripti, supplicans exinde idem Anthonius suo et nominibus quibus supra claritati nostre prece humili et devota, ut easdem literas ratas, gratas et acceptas habendo nostrisque literis privilegialibus verbaliter inseri et conscribi faciendo pro ipsis ipsorumque heredibus innovantes perpetuo valituras dignaremur confirmare. Quarum tenor is est: Nos Sigismundus — — *sat., l. a királynak 1410. aug. 16-án kelt oklevelét elébb CCLXXXI. sz. a.* — Nos itaque humilimis et devotis ipsius Anthonii supplicationibus nostre per eum suo et nominibus quibus supra subiective oblatis maiestati regia benignitate exauditis favorabi-

liter et admissis, prefatas literas nostras patentes non abrasas, non cancellatas, nec in aliqua earum parte suspectas, sed omni prorsus ambiguitatis vitio carentes presentibusque literis nostris privilegialibus verbotenus insertas, quoad omnes earum continentias, clausulas et articulos acceptamus, approbamus et ratificamus, eas nichilominus, requirentibus prefati Anthonii fidelitatibus et fidelium servitiorum virtuosis meritis et acceptis complacentiis per ipsum nobis et sacro nostro regio diademati sub temporum et locorum varietatibus fideliter et laudabiliter exhibitis et impensis, simul cum premissa annuentia edificationis *) castelli aliisque omnibus et singulis superius in tenore ipsarum literarum latius expressis mera auctoritate regia et potestatis plenitudine ac ex certa scientia nostre maiestatis, de consensu etiam et beneplacito serenissime principis domine Barbare regine, consortis nostre carissime ac prelatorum et baronum nostrorum consilio prematuro et uniformi decreto eorundem pro prefatis Anthonio, Demetrio et Iohanne ipsorumque heredibus universis innovantes perpetuo valituras confirmamus presentis scripti nostri patrocinio mediante, salvis iuribus alienis. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes eisdem concessimus literas nostras privilegiales pendentis autentici sigilli nostri maioris duplicis, quo videlicet ut rex Hungarie utimur, munimine roboratas. Datum per manus reverendi in Christo patris domini Eberhardi episcopi Zagrabiensis, aule nostre sumpmi cancellarii fidelis nostri dilecti, anno domini Millesimo quadringentesimo quarto decimo, nono kalendas Augusti, regnorum autem nostrorum anno Hungarie etc. vigesimo octavo, romanorum vero quarto, venerabilibus in Christo patribus dominis, Iohanne Strigoniensi, Colocensi et Iadrensi sedibus vacantibus, Doymo Spalatensi et Andrea Ragusiensi archiepiscopis, eodem domino Eberhardo Zagrabiensis, Andrea Waradiensis, Stephano Transsilvanensis, Stiborio Agriensis, Iohanne Quinqueecclesiensis, Benedicto Boznensis, Iohanne Iauriensis, fratribus Philippo Waciensis, Dosa Chanadiensis, Hynkone Nitriensis et Thoma Senniensis ecclesiarum episco- 1414. jul. 24.

*) Hibásan *edificatione* az eredetiben.

pis ecclesias dei feliciter gubernantibus, Wesprimiensi, Sirimiensi, Traguriensi, Scardonensi, Sibinicensi, Nonensi, Tininiensi, Makarensi, Pharensi et Corbaviensi sedibus vacantibus, necnon magnificis viris, Nicolao de Gara regni Hungarie predicti palatino, vayvodatus Transsilvanie et iudicatus curie nostre honoribus vacantibus, Iohanne de Medwe Dalmatie et Croatie regnorum predictorum, Ladislao et Emerico de Wylak Machouiensi, Paulo Chupor de Monozlov totius regni Sclavonie banis, honore banatus Zeuriniensis vacante, Iohanne Bubek de Pelsouch tavarnicorum, Iohanne filio Herrici de Thamasi ianitorum, Iohanne Groff de Corbavia dapiferorum, Iohanne filio Gregorii de Alsan pincernarum, Petro Cheh agazonum nostrorum magistris et Kaplerio comite Posoniensi, aliisque quampluribus regni nostri comitatus tenentibus et honores.

Lecta et correcta.

Eredetije hártyán, melynek kék selyem zsinóron függő pecsétje elveszett, 7272.

CCCV.

Apahidán, 1414. nov. 7.

Péter kolosvármegyei alispán és szolgabíró társai a Szentpéteri László Boros István nevű jobbágyának a Bolgár Miklós tombi jobbágyaitól való elhurczoltatása ügyében Kolosvármegyében vizsgálatot tartanak.

Nos Petrus vicecomes, Thomas de Dezmer et Benedictus Choronk de Papfalua iudices nobilium comitatus de Clus memorie commendamus, quod cum nos ad legitimam petitionem Ladizlai dicti de Zenpether unum ex nobis, videlicet prefatum Thomam de Dezmer ad infra scriptam inquisitionem faciendam duximus destinandum, demum ipse inde ad nos reversus et per nos requisitus retulit isto modo, quod ipse in dicto comitatu procedendo, a quibus decuisset et licuisset, scilicet nobilibus et ignobilibus ac aliis hominibus communibus diligenter inquirendo talem de infra scriptis scire potuisset veritatem, quomodo Nicolaus kenezius in Tomby residens cum aliis populis inibi commorantibus ex permissione et consensu Nicolai dicti Bolgar de Thwson die domi-
sept. 30. nico post festum sancti Michaelis archangeli nunc preteritum

manibus armatis et potentiariis ad predictam possessionem Zenpether vocatam veniendo, ibique quendam iobagionem, nomine Stephanum dictum Borus, absque omni lege simul cum rebus et bonis eiusdem universis, in numero sexingentos florenos per centum denarios novos valentibus *) deduxisset et deportari fecisset potentia mediante in preiudicium ipsius Ladislai et dampnum valde magnum. Datum in Appathyda, feria quarta proxima post festum Omnium Sanctorum anno domini M. quadringentesimo quarto decimo. 1414. nov. 7.

Eredetije papíron, hátán három viaszpecsét nyomaival, *jelzet nélkül.*

CCCVI.

Kölnben, 1414. nov. 25.

Zsigmond király Somkereki Antalnak s rokonainak, Németországban teljesített hű szolgálatai jutalmául pallosjogot adományoz.

relatio Nicolai de Gara regni Hungarie palatini.

Nos Sigismundus dei gratia romanorum rex semper augustus ac Hungarie etc. rex memorie commendamus tenore presentium significantes quibus expedit universis, quod nos tum pro exstirpandis furibus, latronibus et aliis malefactoribus, tum etenim pro fidelibus servitiis et sinceris complacentiis, virtuosisque gestis fidelis nostri dilecti Anthonii filii Nicolai de Somkerek, familiaris magnifici Nicolai de Gara regni nostri Hungarie predicti palatini, per ipsum nobis et sacre nostre corone regie in diversis locis et temporibus opportunis, precipue in presentibus Almanie partibus cum sumpma diligentia fervide et intrepide, non parcendo rebus suis et persone exhibitis et impensis, eidem Anthonio et per eum Petro filio Iohannis, Ladislao filio alterius Iohannis et Nicolao filio Ladislai de eadem Somkerek fratribus suis patruelibus, ipsorumque heredibus et posteritatibus universis de plenitudine nostre regie potestatis hanc gratie prerogativam perpetuo et in evum duraturam duximus facien-

*) Az eredetiben *valentia* hibásan.

dam, ut ipsi et tota ipsorum posteritas in faciebus universarum possessionum et portionum possessionariarum ubicunque intra ambitum regni nostri Hungarie predicti apud manus ipsorum proprias existentium lignum patibuli et alia tormentorum genera instaurare valeant atque possint, universos quoque fures, latrones, vispiliones, homicidas, incendiarios ac alios quosvis nocivos homines per ipsos, ipsorumque heredes vel alterum eorum in huiusmodi malitiosis excessibus intra metas dictarum possessionum ipsorum publice vel occulte apprehendere poterunt, detinendi, iudicandi et iuxta eorum excessuum demerita laqueo suspendendi, decollandi, rotandi, necandi et qualibet publica lima tormentandi plenam et securam habeant libertatis facultatem ex presenti nostra gratia et annuentia speciali harum nostrarum testimonio literarum. Datum Colonie, in festo beate Katherine virginis et martyris anno domini Millesimo quadringentesimo quarto decimo, regnorum nostrorum anno Hungarie etc. vigesimo octavo, romanorum vero quinto. Quas, dum nobis in specie fuerint reportate, in formam nostri privilegii redigi faciemus. Datum ut supra.

1414. nov. 25.

Eredetije hártyán, két példányban, alján a papírral fedett birodalmi sasos pecsét töredékei alatt a *relatio Nicolai de Gara regni Hungarie palatini* ismétlésével, *7272., 7509.*

CCCVII.

(Gyulafehérváron) 1414. nov. 27.

Az erdélyi káptalan jelenti Nadabi László alvajdának, hogy a Szentpéteri László Boros István nevű jobbágyának a Bolgár Miklós tombi népeitől való elhurczoltatása ügyében Kolosvármegyében vizsgálatot tartott.

Nobili viro et honesto magistro Ladizlao de Nadab vicevayvode Transsilvano, amico ipsorum honorando capitulum ecclesie Transsilvane (amicitiam paratam cum honore). Noveritis, nos literas vestras honore quo decuit recepisse in hec verba:

Amicis suis reverendis, capitulo ecclesie Transsilvane Ladizlaus de Nadab vicevayvoda Transsilvanus amicitiam paratam cum honore. Dicit nobis Ladizlaus de Zenthpeter, quomodo Nicolaus kenesius in Tomby residens (cum) aliis populis inibi commorantibus et eidem Nicolao kenesio adhe-

rentibus ex permissione et consensu Nicolai dicti Bolgar de Twson die dominico proximo post festum sancti Michaelis archangeli nunc preterito manibus armatis et potentiariis ad predictam possessionem Zenthpeter vocatam veniendo, ibique quendam iobagionem prefati Ladizlai nomine Stephani dictum Borus absque omni lege, simul cum rebus et bonis eiusdem universis in numero sexingentos florenos per centum denarios novos valentibus *) deduci et deportari fecisset potentia mediante, in preiudicium ipsius Ladizlai et dampnum valde magnum. Super quo vestram petimus amicitiam presentibus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Ladizlaus filius Stephani de dicta Zenthpeter ac Dominicus dictus Hemke, vel Stephanus frater eiusdem de eadem aut Blasius de Gewrgfalwa aliis absentibus homo noster procedendo ad faciem predicte possessionis, ibique ab omnibus, videlicet nobilibus et ignobilibus, a quibus decet et licet, palam et occulte diligenter requirendo meram in premissis experiatur veritatem, quam tandem nobis amicabiliter rescribatis. Datum in Zenthemrech, secunda feria proxima ante festum beati Galli confessoris anno domini Millesimo quadringentesimo quarto decimo. sept. 30 — 1414. oct. 15.

Nos enim petitionibus vestris annuentes, una cum Ladizlao filio Stephani de Zenthpeter homine vestro nostrum hominem, videlicet dominum Blasium siculum archidiaconum de Vgucha, concanonicum et decanum nostrum ad premissa exsequenda duximus transmittendum, qui demum exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi quarta feria proxima post festum beati Martini confessoris nunc preteritum in comitatu de Clws simul procedendo ab omnibus nobilibus, ignobilibus et aliis hominibus communibus, a quibus decuisset et licuisset, diligenti inquisitione prehabita talem super premissis comperissent veritatem, prout vestre dictum exstitit nobilitati et quemadmodum tenor continet literarum vestrarum prescriptarum. Datum tertia feria proxima post festum beate Katherine virginis et martyris, anno quo supra. nov. 14. — 1414. nov. 27.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét maradványaival, *7171.*

*) Az eredetiben *valentia* hibásan.

CCCVIII.

Konstanzban, 1415. jan. 26.

Zsigmond király Somkereki Antalnak a néhai Miklós fiának, testvéreinek és rokonainak, a római szent birodalom iránt tanusított hű szolgálatai jutalmául czímert adományoz.

Sigismundus dei gratia romanorum rex semper augustus ac Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. rex nobili Anthonio quondam Nicolai de Somkerek nostro et sacri imperii fideli dilecto gratiam regiam et omne bonum. A claro lumine throni cesaree,*) velud e sole radii, nobilitates alie legitimo iure procedunt et omnium nobilitatum insignia ab imperatoria maiestate dependent, ut non sit dare alicuius generositatis insigne, quod a gremio non proveniet cesaree claritatis. Sane attendentes multiplicia merita probitatis, ac experte constantie fideique merita, quibus progenitores tui ac tu similiter apud nos atque sacrum romanum imperium diligentibus studiis ac indefessis hactenus claruisti, cottidie clares et in antea eo quidem studiosius clarere poteris, quo te singularibus honorum gratiis senties decoratum, animo deliberato, non per errorem aut improvide, sed sano principum, comitum, baronum et procerum nostrorum et sacri imperii fidelium dilectorum accedente consilio, ac de certa nostra scientia tibi et omnibus fratribus, consanguineis ac heredibus tuis legitimis hic depicta arma tua seu nobilitatis insignia virtute presentium concedimus, necnon de habundantiori plenitudine specialis gratie nostre ad maiorem gloriam tue nobilitatis motu proprio confirmamus ac presentibus elargimur, ut tu et iidem heredes tui arma hic depicta, sicud in presentibus figuris oculis subiecta visibilibus pictoris magisterio distinctius sunt depicta, in preliis, hastiludiis, torneamentis et in omni exercitio militari gestare valeatis pariter et deferre. Gaudeant igitur favore regio ac de tanto singularis gratie antidoto tua progenies merito exsultet, tantoque fideliori studio ad honorem sacri romani imperii earum in antea solidetur intentio, quanto ampliori favore preventos se conspiciunt munere gratiarum.

*) Hibásan *cesarei* helyett az eredetiben.

A SOMKEREKI ERDÉLYI CSALÁD CZIMERE.
1415.

I. köt. 406. laphoz.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc nostre concessionis, elargitionis et confirmationis paginam infringere aut ex quovis ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit, indignationem nostram gravissimam se noverit incursurum, presentium sum*) nostre maiestatis sigilli appensione testimonio literarum. Datum Constancie, anno domini Millesimo quadringentesimo quinto decimo, vicesimo sexto die mensis Ianuarii, regnorum nostrorum anno Hungarie etc. vicesimo octavo, romanorum electionis quinto, coronationis vero primo. 1415. jan. 26.

Ad mandatum domini regis Iohannes
prepositus de Strigonio vicecancellarius,
per dominum Nicolaum palatinum.

Eredetije hártyán, rózsaszín és zöld selyem zsinóron függő pecséttel, *7247.*

Megjelent a *Turul* X. 105.

CCCIX.

Konstanzban, 1415. mart. 10.

Zsigmond király Somkereki Antalnak Sáromberke nevű birtokán minden szerdán heti és évenként két országos vásárt adományoz.

commissio propria domini regis.

Nos Sigismundus dei gratia romanorum rex semper augustus ac Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. rex memorie commendamus tenore presentium significantes quibus expedit universis, quod nos sicuti pro fidelitatibus et fidelium servitiorum gratuitis meritis et acceptis complacentiis fidelis nostri dilecti Anthonii filii Nicolai de Somkerek per ipsum nobis nostroque sacro diademati regio in plerisque nostris et regni nostri arduis agendis sicuti prosperis, ita etiam adversis sub diversitate locorum et temporum intensis desideriis laudabiliter exhibitis et impensis, sic non minus pro utilitate et commodo regni et regnicolarum nostrorum ad quandam possessionem eiusdem Anthonii Sarumberek nuncupatam, in comitatu de

*) Így, *sub* helyett az eredetiben.

Torda habitam, forum ebdomadale singulis feriis quartis in omni septimana, necnon nundinas liberas seu forum annuale in cunctis festivitatibus Penthecostes et beati Michaelis archangeli et aliis diebus easdem festivitates precedentibus et subsequentibus ad id necessario aptis et sufficientibus sub eisdem libertatum prerogativis, quibus fora et nundine libere aliarum civitatum nostrarum liberarum celebrari consueverunt, duximus annuendum gratiose et concedendum, absque tamen preiudicio fororum et nundinarum liberarum aliorum. Quocirca vos universos et singulos mercatores, institores, commutatores atque viatores et quoslibet forenses homines presentibus affidamus, certificamus et assecuramus, quatenus amodo in antea et deinceps cum universis vestris rebus mercimonialibus et aliis quibusvis bonis ad huiusmodi forum ebdomadale, necnon nundinas liberas in predictis die et festivitatibus per nos modo quo supra celebrari commissas secure et absque omni pavore venire et accedere ac debito tempore inibi stare, pausare, necnon fori factiones, venditiones, emptiones et commutationes rerum vestrarum et bonorum exercere, peractisque ibi vestris negotiationibus in emptionibus, venditionibus et commutationibus et aliis quibusvis ad hec opportunis ad propria vel alia, que malueritis, loca secure et tute procedere valeatis sub nostra protectione et tutela speciali. Et hec volumus in foris et aliis locis publicis palam facere proclamari. Datum Constancie, in dominica Letare anno domini M. CCCC. quinto decimo, regnorum nostrorum anno Hungarie etc. XXVIII., romanorum vero quinto.

1415. mart. 10.

Eredetije hártyán, alján a papírral fedett birodalmi sasos pecsét alatt a *commissio propria domini regis* ismétlésével, *5069.*

CCCX.

Konstanzban, 1415. apr. 7.

Zsigmond király Somkereki Antalnak s rokonainak, főleg német császárrá koronáztatásakor teljesített hű szolgálataiért megengedi, hogy egy birtokukon kőkastélyt építsenek.

relatio Nicolai de Gara
regni Hungarie palatini.

Nos Sigismundus dei gratia romanorum rex semper augustus ac Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. rex memorie commendamus tenore presentium significantes quibus expedit universis, quod nos prout regia circumspectio nostram movet et inducit maiestatem, ut uniuscuiusque nobis fideliter obsequentia merita animo metiamur pietatis, et his, quos opera sue virtutis regali remuneratione dignos efficiunt, grata debemus impendere premia meritorum, attendentes et considerantes inviolabilem fidem et fidei sinceram constantiam fidelis nostri dilecti Anthonii filii Nicolai de Somkerek, quam idem ad nos et sacrum nostrum regium diadema hactenus gessit et habere dinoscitur de presenti singularem, pensantesque fidelia opportuna imo eius necessaria obsequia et laude attollenda merita, sudorososque labores et gravia onera expensarum, quibus idem nostre studuit complacere maiestati et se reddere gratum utique et acceptum, prout in eius actibus virtuosis et sinceris complacentiis noster regius animus conquievit, ea itaque dignum fore estimantes, ut labores sudorosos iam preteritos digna merces reficiat et restauret, volentesque et ex animo cupientes signanter pro fidelibus servitiis suis et acceptis complacentiis, que ipse nobis et sacro nostro regio diademati nuper tempore solempnitatis, qua altissimi clementia cooperante una cum serenissima principe domina Barbara eorundem regnorum regina, conthorali nostra carissima primam coronam imperialem feliciter suscepimus, non sine suis gravibus laboribus, sumptibusque et expensis exhibuit constanter et impendit, suos labores alicuius lucro remunerationis abstergere, ut alii ab eo exemplati fortius et ani-

mosius ad fidelitatis opera nobis et sacre nostre corone impendenda incitentur, eidem Anthonio et per eum Iohanni filio Michaelis, Ladislao filio predicti Nicolai, Petro filio Iohannis et Nicolao filio Ladislai de eadem Somkerek condivisionalibus fratribus suis, ut ipsi ad nostra et sacre corone obsequia tutius intendere possint, annuimus et facultatem prebuimus ac liberam concedimus potestatem, ut ipsi et eorum heredes in facie unius dumtaxat possessionum ipsorum, ubi maluerint, unum castrum lapideum construere et edificare, constructumque et edificatum ipsi et eorum heredes ac successores universi, more et instar ceterorum procerum et nobilium partium nostrarum Transsilvanarum castra seu castella habentium et tenentium atque possidentium, tenere et possidere valeant atque possint ex presenti nostre maiestatis annuentia et dono speciali, salvo iure alieno harum nostrarum vigore et testimonio literarum, quas in formam nostri privilegii redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportate. Datum Constancie, octavo die festi Pasche Domini
1415. apr. 7. anno eiusdem Millesimo quadringentesimo quinto decimo, regnorum nostrorum anno Hungarie etc. vicesimo nono, romanorum electionis quinto, coronationis vero primo.

Eredetije hártyán, alján a birodalmi sasos pecsét töredékeivel, 7272.

CCCXI.

Tordán, 1415. apr. 8.

Szilvási Bertalan tordavármegyei ispán tuzsoni Bolgár Miklósnak, a bírósága alatt reá rótt mindennemű bírságát elengedi.

Nos Bartholomeus de Zilwas comes de Torda memorie commendamus, quod nos ad supplicationem strenui militis Nicolai dicti Bolgar de Tuson fraternaliter inclinati universa birsagia et iudiciorum gravamina, in quibus in nostro iudicatu quavis sive quoquomodo exstitisset, universaliter sibi relaxamus testimonio presentium mediante. Datum Torde,
1415. apr. 8. feria secunda proxima post dominicam Quasimodo geniti anno domini M. quadringentesimo quinto decimo.

Eredetije papíron, hátán pecsét helyével, *jelzet nélkül.*

CCCXII.

Konstanzban, 1415. maj. 26.

Zsigmond király megparancsolja az erdélyi vajdának és a székely ispánnak, hogy a szászokat és székelyeket Sáromberkén, a Somkereki Antal és Péter birtokán, mint vámszedő helyen a szokásos vám megfizetésére szorítsák reá.

commissio propria domini regis.

Sigismundus dei gratia romanorum rex semper augustus ac Hungarie etc. rex fidelibus nostris magnificis . .*) vayvode partium nostrarum Transsilvanarum et comiti siculorum nostrorum vel eorum vices gerentibus presentibus et futuris presentes visuris salutem et gratiam. Querulose detexit nobis fidelis noster dilectus Anthonius filius Nicolai de Somkerek sua et Petri filii Iohannis filii eiusdem Nicolai carnalis fratris sui in personis, quomodo nonnulli forent mercatores et alterius status homines, signanter siculi et**) saxones, qui quadam presumptuositate involuti tributariam solutionem in loco tributi ipsorum in possessione eorum Sarumberek vocata exigi consueti per eosdem persolvendam ipsis et tributariis ipsorum more alias consueto***) reddere et persolvere recusantes, inventis pro se ipsis quibusdam viis sinistris seu falsis et aliis frivolis occasionibus fictis insoluto tributo hinc et hinc pertransirent in preiudicium ipsorum et dampnum satis grande. Et quia nos prescriptam possessionem Sarumberek in comitatu de Torda habitam simul cum tributo et cunctis aliis suis pertinentiis et utilitatibus, quibus ipsa per nostram maiestatem et consequenter nomine nostro regio rite tenta fuit et possessa,†) prefatis Anthonio et condam Iohanni fratri suo ipsorumque heredibus, vigore aliarum literarum nostrarum desuper confectarum contulisse dinosci-

*) Így, a másik példányban *magnifico*.

**) A *siculi et* szavak a másik példányból hiányoznak.

***) A másik példányból a *more alias consueto* szavak hiányoznak.

†) Ugyanabból *quibus ipsa per nostram maiestatem et consequenter nomine nostro regio rite tenta fuit et possessa* hiányzik.

mur, via etiam cuiuslibet tributi, si regale fuerit, ad unum, si vero nobilis exstiterit, ad medium miliaria ex utraque parte pro sua meta, secundum communem *) consuetudinem extendi debere censetur, nolentes igitur prefatos Anthonium et Petrum eorum iuribus per quempiam indebite frustrari,**) fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus dum et quamprimum per prefatum Anthonium aut Petrum, seu hominem ipsorum ad id fueritis requisiti, extunc missis ad id certis probis et fidedignis nobilibus dicti comitatus hominibus de et super eo, quomodo et qualiter ac qua limitatione premissa tributaria solutio seu exactio, prescripta possessione Sarumberek simul cum ipso tributo erga manus nostras regias existente,***) rationabiliter soluta et exacta fuerit et usque, quo mete seu vie eiusdem extense fuerint seu †) extendi debuerint, meram, indubitatam et sufficientem experiendo certitudinem, quemadmodum vobis exinde, sicut prefertur, sufficienter constiterit certitudo veritatis, omnes et singulos viatores et mercatores, signanter siculos et ††) saxones ad solutionem tributariam premissam rite astrictos adsolvendam et reddendam predictis Anthonio et Petro, vel eorum tributariis huiusmodi tributariam solutionem rationabiliter, ut prefertur, exigendam, more et consuetudine quibus supra soluta et exacta fuit, debuitque atque debeat,†††) astringere et ††††) compellere debeatis, repugnantes et eandem solvere contendentes per eorum dampna et gravamina opportuna arctius compellendo ipsisque Anthonio et Petro, vel tributariis ipsorum, dum et quotiescunque opus fuerit, vestris auxiliis et subsidiis assistendo. Commisimus etenim prefato Anthonio et consequenter predicto Petro, vel tributariis ipsorum et harum serie

---

*) A más példányban itt még *estimationem et* olvasható.

**) A más példányban még *et minus iuste defraudari* olvasható.

***) A más példányból *prescripta possessione Sarumberek simul cum ipso tributo erga manus nostras regias existente* hiányzik.

†) A más példányban e helyen még e szavak *secundum huiusmodi consuetudinem communem* olvashatók.

††) Ugyanabból a *siculos et* hiányzik.

†††) Ugyanabból *more et consuetudine quibus supra soluta et exacta fuit, debuitque atque debeat* hiányzik.

††††) A másik példányban még *arctius* olvasható.

annuimus, ut ipsi sepe dictam tributariam solutionem in viis dicti tributi ad id aptis et pertinentibus ab omnibus, quibus decuerit, more alias rationabiliter, sicut prefertur, consueto *) exigendi et extorquendi tutam, liberam et omnimodam habeant facultatem presentibus eis attributam, secus non facturi; presentes etiam perlectas semper reddi iubemus presentanti. Datum Constancie, octavo die festi Penthecostes anno domini 1415. maj. 26. M. quadringentesimo quinto decimo, regnorum nostrorum Hungarie etc. anno vicesimo nono, romanorum electionis **) quinto, coronationis vero primo.

Eredetije hártyán, két példányban, alján a birodalmi sasos pecséttel, *5065*.

CCCXIII.

Szentimrén, 1415. oct. 21.

Lépes Loránt erdélyi alvajda Bolgár Miklóst, a Mihály kenéz és Mán örményesi oláhok ellen, Drágos nevű jobbágya lovának ellopása miatt indított perben választott bíróság előtt leteendő esküre itéli.

Nos Lorandus Lepes de Waraskezy vicevayvoda Transsilvanus memorie commendamus, quod nobis in octavis festi sancti Michaelis archangeli una cum regni partis predicte nobilibus pro faciendo moderativo iudicio causantibus in sede nostra iudiciaria existentibus Nicolaus dictus Bologar de Tusson in nostram et eorundem regni nobilium exsurgens presentiam, quasdam literas iudicum nobilium comitatus de Clus transmissionales nobis presentavit hunc tenorem continentes: oct. 6.

Strenuo militi Ladislao de Nadab vicevayvode Transsilvano Thomas de Dezmer et Petrus dictus Thatar de Chutak iudices nobilium comitatus de Clus obsequium promptitudinis cum honore. Noveritis, quod venientes ad nostram presentiam egregius vir Nicolaus dictus Bologar de Tusson ab una, parte vero ex altera Albertus dictus Prior iudex de

*) Ugyanabból *more alias rationabiliter, sicut prefertur, consueto* hiányzik.

**) Ugyanabból az *electionis*, továbbá a *coronationis vero primo* hiányoznak.

Bwza et per eundem Nicolaum coram nobis per modum requisitionis propositum exstitit tali modo, quomodo ipse in possessione Evrmenes vocata Michaelem kenezium et Man volachos de eadem Evrmenes attraxisset in causam, contra quos proposuit tali modo, quod ipsi Michael et Man unum equum iobagionis sui nomine Dragus, valentem florenos quadraginta computatos per centum denarios novos, furtim subtraxissent, et hoc secundum consuetudinem huius regni vellet iobagio prenotatus comprobare. Hoc *) audito ipsi Michael et Man responderunt exadverso, quod ipsi eqùum iobagionis dicti Nicolai furtim non subtraxissent, sed in dictis acquisitionibus innocentes sunt et immunes. His auditis iudex et kenezii talem iudicium fecissent, ut dicti Michael et Man cum keneziis nominatis et insuper et unde viginti quinto se volachis in premissis contra dictum Nicolaum se ipsos iuramento expedire teneantur, ipse vero Nicolaus non assumpmens eandem causam ad nostram in presentiam et nobilium comprovincialium dicti comitatus prorogari procurasset et coram nobis. Idem Nicolaus hec proposita cum literis nostris inquisitoriis, in quibus continebatur, quod ipsi Michael et Man victos ipsorum modo premisso male quesivissent, et quod Petrus officialis Ladislai filii Emerici vayvode in dicta Evrmenes constitutus coram nobis confessum exstitisset eo modo, quomodo quodam tempore Anthonius filius Nicolai dictos Michaelem et Man pactari fecisset. Igitur nos his auditis et perceptis una cum comprovincialibus **) nobilibus dicti comitatus adiudicantes commisimus eo modo, ut ipse iobagio ipsius actionem suam premissam ad quoslibet in causam attractos quinquagesimo se approbare teneatur. Hoc audito dictus Albertus Prior in personis ipsorum Michaelis et Man non assumpmens dicendo, ut videret contineri, quod dicta litera inquisitoria pariter fassionis litis impendente seu cause ***) exstitisset emanata, pro eo eandem causam ad vestram in presentiam et regni nobilium prorogare postulavit. Igitur nos ut tenemur eandem causam ad vestram in presentiam et

*) Hibásan a *hoc* és *his* helyett *hec* kétszer-kétszer.

**) Hibásan *comprovincialium* az eredetiben.

***) Így, helyesen *lite impendente seu causa* lenne.

regni nobilium ad octavas festi Nativitatis beati Iohannis baptiste nunc venturas duximus prorogandam. Datum in Apathyda, feria quarta proxima post festum Penthecosthen anno domini Millesimo quadringentesimo quindecimo. jul. 1. 1415. maj. 30.

Quibus quidem literis exhibitis prenominatus Nicolaus Bologar per nos in premissis iuris equitatem petivit impartiri, verum quia ex seriebus prescriptarum literarum annotati Michael kenesius et Man volachi semper victos ipsorum omni criminositatis arte acquisivisse adinveniebantur, pro eo ipse Nicolaus dictus Bologar contra memoratos Michaelem et Man ipsum furticinium per ipsos perpetratum in termino per iudicem ipsorum ordinarium deputatum iuxta regni consuetudinem, veluti in superioribus declaratur, comprobare iuramentali depositione teneatur, decernentes iudicando harum literarum nostrarum vigore mediante. Datum in Zenthemreh, sedecimo die termini prenotati anno domini Millesimo quadringentesimo quinto decimo. 1415. oct. 21.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét maradványaival, *7056.*

CCCXIV.

(Gyulafehérváron) 1416. apr. 4.

Az erdélyi káptalan előtt László küküllei főesperes a Somkereki Antal és fiai s unokatestvérei nevében, a tordavármegyei Záhnak Losádi Lőrinczné, Csomafáji Balásné, Istvánházi Jánosné és a Solymosi András özvegye által mikeszászai Kolosvári Tamásnak való eladása ellen tiltakozik.

Nos capitulum ecclesie Transsilvane significamus tenore presentium quibus expedit universis, quod honorabilis vir dominus Ladislaus archidiaconus de Kykellew, socius et concanonicus noster in personis magistri Anthonii filii Nicolai de Somkerek ac Iohannis, Nicolai et Gyeleth filiorum eiusdem magistri Anthonii, item Petri filii Iohannis fratris, necnon Ladislai archidiaconi de Zolnok et Nicolai filiorum sororis carnalium dicti magistri Anthonii ad nostram personaliter accedendo presentiam per modum protestationis nobis significare curavit, quod nobiles domine, Agatha Laurentii de Losad, filia condam Ladislai filii Ladislai de Zenthmyklos, Margaretha Blasii filii Iohannis dicti Thoth de Chamafaya,

Dorothea Iohannis filii Nicolai de Isthuanhaza consortes ac Elena relicta condam Andree de Solmos, filie videlicet condam Michaelis Tompa dicti de dicta Zenthmyklos quandam possessionem seu terram ipsorum Zaah appellatam in comitatu de Thorda existentem, in vicinitate et commetaneitate contigua possessionum prefati magistri Anthonii ac filiorum et fratrum suorum prenominatorum adiacentem, cuius possessionis seu terre emptio ratione contigue vicinitatis ad ipsos pertineret, contra eorum voluntatem eedem domine strenuo militi, magistro Thome Koloswari dicto de Mykezaza vendidissent in eorum preiudicium et gravamen. Unde facta huiusmodi protestatione prohibuit prenominatas nobiles dominas ab huiusmodi venditione et alienatione, prefatum vero magistrum Thomam et alios quoslibet ab emptione, occupatione, detentione, perpetuatione ac usuum et quarumlibet utilitatum perceptione prenotate possessionis seu terre et quovis colore se intromitterent de eadem; super quo literas nostras protestatorias et prohibitorias petiit emanari, quas nos concessimus communi iustitia suadente. Datum sabbato proximo ante
1416. apr. 4. dominicam Iudica, anno domini Millesimo quadringentesimo decimo sexto.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét maradványaival, *7282.*

CCCXV.

Bonczhidán, 1416. apr. 7.

Kegye Miklós dobokavármegyei alispán és szolgabíró társai a sólyomkői Ördög Mihály jobbágyain Bolgár Miklós által elkövetett hatalmaskodás miatt indított perben kiadott perhalasztó leveleiket átírják s a pert, a Bolgár Miklós ügyvédje kérésére, eldöntés végett Lépes Loránt alvajda elébe terjesztik.

Nobili viro Lorando dicto Leges *) vicevayvode Transsilvano Nicolaus dictus Kege vicecomes, alter Nicolaus dictus Erdeg de Solomke et Andreas filius Michaelis de Zentheged

*) Megjegyzendő, hogy a tulajdon nevek folyton változó és hibás írásmódját megtartottuk, ellenben a minden sorban számtalanszor ismétlődő constructionalis hibákat egyszerüen ija kvítottuk.

iudices nobilium comitatus de Doboka obsequium suorum cum honore. Noveritis, quod cum nos tertia feria proxima post dominicam Oculi una cum provincialibus nobilibus dicti comitatus pro faciendo moderativo iudicio causantibus in sede nostra iudiciaria constituti fuissemus, tunc Michael dictus Vrdeg de Solomke nostram veniens presentiam et coram nobis quasdam literas tredecim processionales causarum curavit exhibere. Quarum tenores hoc modo continentur: mart. 24

Nos Nicolaus dictus Kege vicecomes, Stephanus de Nyres et Michael par(v)us de Tewk iudices nobilium comitatus de Doboka memorie commendamus, quod cum nos sumus informati per relationem ex nobis unius specialiter ad hec per nos deputati, scilicet Michaelis dicti Konch de Tewk, quod ipse Nicolaum dictum Bolgar de Tuson in facie portionis sue possessionarie in possessione Bodag vocata habite feria sexta proxima post festum (Nativitatis) beati Iohannis baptiste proxime preterita contra Blasium, Thomam et relictam Emerici dicti Kayantay, iobagiones Michaelis dicti Vrdeg de Iske(lle)w, ad feriam tertiam post festum beate Margarethe virginis et martyris ad nostram citasset in presentiam. Datum in Bonchhida, eadem die tertia feria anno domini M. CCCC. quindecimo. jun. 28. jul 16. 1415. jul. 16.

Nos Nicolaus, dictus Kege vicecomes, Stephanus de Nyres et Michael par(v)us de Teuk iudices nobilium comitatus de Doboka damus pro memoria, quod causam, quam Blasius dictus Hegy, Thomas Torday et relicta Emerici Kaytar, iobagiones Michaelis dicti Vrdeg de Euscelle, pro quibus idem Michael dominus ipsorum exstitit, contra Nicolaum dictum Bolgar de Thuson, pro quo termini assumptor comparendo terminum assumpsit, in figura nostri iudicii citari feria tertia proxima post festum beate Margarethe movere habebat coram nobis, ratione prioritatis termini ad diem quindecimum datarum presentium duximus prorogandam. Datum in Bonchhida, termino prenotato anno domini M. CCCC. quindecimo. jul. 16. 1415. jul. 16.

Nos Dominicus dictus de Janosdi vicecomes, Stephanus de Nyres et Michael parvus de Tewk iudices nobilium comitatus de Doboka damus pro memoria, quod Michael dictus

Vrdeg de Euscellew, iuxta continentiam literarum nostrarum prorogatoriarum feria tertia proxima post festum Depositionis
jul. 30. beati regis Ladislai coram nobis astando et proposuit eo modo, quomodo in caristia magna preterita Nicolaus dicsu Bolgar de Tuson duos currus et sedecim boves iobagionum suorum, scilicet Blasii, Thome et relicte Emerici dicti Ka-y(a)ntay in via iusta omni sine culpa abstuli fecisset, in quo facto ipsis iobagionibus ducentorum florenorum computatorum triginta duobus grossis dampna intulisset preter res ablatas, quas ipsi iobagiones rehabere vellent ab eodem Nicolao ante dicto iuris mediante. Hoc audito Blasius de Septer pro eodem Nicolao cum legitimis procuratoriis literis comparuit, sed ad presens causa in premissa respondere non posse referebat, a nobis ulteriorem terminum postulans; unde nos ad vigesimam secundam diem datarum presentium duximus
1415. prorogándam. Datum in Bonchhida, termino prenotato anno
jul. 30. domini M. CCCC. quindecimo.

Nos Nicolaus dictus Kege de Mico vicecomes, Stephanus de Nyres et Michael parvus de Tevk iudices nobilium comitatus de Doboka (damus pro memoria), quod responsionem, quam egregius*) vir Nicolaus Bolgar de Tuson personaliter comparendo, contra Thomam dictum Torday, Blasium dictum Hegy et providam dominam, relictam Emerici Keyenantay, iobagiones Michaelis dicti Vrdeg de Solomke, pro quibus idem Michael dominus ipsorum astitit, iuxta continentiam literarum nostrarum prorogatoriarum, super factis in eisdem literis nostris prorogatoriis contentis feria tertia pro-
aug. 20. xima post festum Assumptionis virginis gloriose facere debebat coram nobis, de partium voluntate statu in eodem ad sedem nostram iudiciariam primam post festum beati Michaelis archangeli nunc venturum duximus prorogandam. Datum
1415. in Bonchhida, termino prenotato anno domini M. CCCC.
aug. 20. quindecimo.

Nos Nicolaus dictus Kege de Mico vicecomes, Stephanus de Nyres et Michael parvus de Teuk iudices nobilium comitatus de Doboka damus pro memoria, quod Michael

*) Hibásan *Gregorius* az eredetiben.

Erdeg de Eu(s)kelew feria tertia proxima post festum beati Francisci confessoris pro suis iobagionibus Blasio, Thoma et relicta Emerici dicti Kayantoy legitime et horis stetit in termino coram nobis contra egregium virum Nicolaum Bolgar dictum de Tuson, qui ad peremptorie respondere non venit, neque misit; unde ipsum commisimus in gravamen novem marcarum, si se rationabiliter non poterit excusare. Datum in Bonchhida, termino prenotato anno domini M. CCCC. quindecimo. oct. 8. 1415. oct. 8.

Nos Nicolaus dictus Kege vicecomes, Stephanus de Nyres et Michael de Tevk iudices nobilium comitatus de Doboka memorie commendamus, quod cum nos ut sumus informati per relationem unius ex nobis, scilicet dicti Stephani, quod ipse feria sexta proxima post festum beate Barbare virginis proxime preterita Nicolaum dictum Bolgar de Tuson in facie portionis sue possessionarie, in possessione Badak habite, contra Blasium Hegy et Thomam Tordai et relictam Emerici Kaytar, iobagiones Michaelis dicti Vrdeg de Euscellew, ad feriam tertiam proximam post (festum) beate Lucie virginis, ad nostram citasset in presentiam. Datum in Bonchhida, eadem die tertia feria anno domini M. CCCC. quindecimo. dec. 6. dec. 17. 1415. dec. 17.

Nos Nicolaus dictus Kege vicecomes, Stephanus de Nyres et Michael parvus de Tevk iudices nobilium comitatus de Doboka damus pro memoria, quod Andreas dictus Moni (de) Kydew pro Thoma dicto Tordai et Blasio Hegi ac provida domina, relicta Emerici dicti Caiantay, iobagionibus Michaelis dicti Vrdugeg de Eskelew, in figura nostri iudicii feria tertia proxima post festum beate Lucie virginis et martyris legitime et horis stetit in termino coram nobis exspectatus contra Nicolaum dictum Bolgar de Tuson, qui eundem ad terminum legitime citatus non venit, neque misit; unde ipsum commisimus in gravamen novem marcarum fore convictum, si se rationabiliter non poterit excusare. Datum in Bonchhida, termino prenotato anno domini M. CCCC. quindecimo. dec. 17. 1415. dec. 17.

Nos Nicolaus dictus Kege vicecomes, Stephanus de Nyres et Michael parvus de Tevk iudices nobilium comita-

tus de Doboka memorie commendamus, quod cum nos quod sumus informati per relationem unius ex nobis, scilicet dicti Stephani, quod ipse Nicolaum dictum Bolgar de Tuson
dec. 20. feria sexta ante festum Nativitatis Domini proxime preterita in facie portionis sue possessionarie, in possessione Bodag vocata habite, contra Blasium dictum Hegi, Thomam Torday et relictam Emerici Kaytar ad feriam tertiam proximam post
dec. 31. dictum festum Nativitatis Domini ad nostram citasset in pre-
1415. sentiam. Datum in Bonchhida, eadem die tertia feria anno
dec. 31. domini M. CCCC. quindecimo.

Nos Nicolaus dictus Kege vicecomes, Stephanus de Nyres et Michael de (T)evk iudices nobilium comitatus de Doboka damus pro memoria, quod causam, que vertebatur coram nobis inter Blasium dictum Hegi, Thomam Torday et relictam Emerici dicti Caiantay, iobagiones Michaelis dicti Vrdeg contra Nicolaum dictum Bolgar de Tuson, pro quo Iohannes dictus de Swk cum legitimis literis procuratoriis comparuit, in figura nostri iudicii citari feria tertia proxima
dec. 31. post festum Nativitatis Domini fore debebat idem Nicolaus, de partium voluntate ad sedem nostram iudiciariam primam post octavas festi Epiphaniarum Domini nunc venturas duxi-
1415. mus prorogandam. Datum in Bonchida, termino prenotato
dec. 31. anno domini M. CCCC. quinto decimo.

Nos Nicolaus dictus Kege vicecomes, alter Nicolaus Vrdeg de Solomke et Andreas filius Michaelis de Zentheded iudices nobilium comitatus de Doboka damus pro memoria, quod Michael dictus Erdeg de Escellew pro suis iobagionibus, iuxta con-
(1416.) tinentiam literarum (nostrarum) prorogatoriarum feria tertia
jan. 14. proxima post festum Pauli primi eremite pro suis iobagionibus Blasio, Thoma et relicta Emerici dicti K(a)ytar astitit contra Nicolaum dictum Bolgar de Tuson, pro quo Iohannes de Swk cum legitimis procuratoriis literis comparuit, sed causam inter easdem (partes) motam de partium voluntate ad
mart. 10. feriam tertiam proximam post dominicam Invocavit nunc venturam duximus prorogandam eo modo, ut ipse Nicolaus contra dictos iobagiones dicti Michaelis personaliter peremptorie respondere teneatur. Datum in Bonchhida, termino pre-
1416. notato anno domini M. CCCC. sexto decimo.
jan. 14.

Nos Nicolaus dictus Kege vicecomes, alter Nicolaus dictus Erdeg de Solomke et Andreas filius Michaelis de Zentheged iudices nobilium comitatus de Doboka damus pro memoria, quod Michael dictus Erdeg de Eskele pro suis iobagionibus Blasio, Thoma et relicta Emerici dicti Kaytar, iuxta continentiam literarum nostrarum prorogatoriarum feria tertia proxima post dominicam Invocavit legitime et horis stetit in termino coram nobis contra egregium virum Nicolaum dictum Bolgar de Tuson, qui eundem ad terminum venire debens peremptorie responsurus non venit, neque misit; unde ipsum commisimus in gravamen novem marcarum, si se rationabiliter non poterit excusare. Datum in Bonchhida, termino prenotato anno domini Millesimo CCCC. sexto decimo. mart. 10. 1416. mart. 10.

Nos Nicolaus dictus Kege vicecomes, alter Nicolaus dictus Erdeg de Solomke et Andreas filius Michaelis de Zentheged iudices nobilium comitatus de Doboka memorie commendamus, quod cum nos sumus informati per relationem hominis ex nobis specialiter ad hec per nos deputati, scilicet Iohannis Zas, quod ipse Nicolaum dictum Bolgar de Tuson in facie portionis sue possessionarie, in possessione Badag vocata habite, feria sexta proxima post dominicam Reminiscere proxime preterita contra Blasium, Thomam et relictam Emerici dicti Kayantay, iobagiones Michaelis dicti (Erdeg) de Eskelew ad feriam tertiam proximam post dominicam O[culi] ad nostram citasset in presentiam. Datum in Bonchhida, eadem die tertia feria anno domini M. CCCC. sexto decimo. mart. 20. mart. 24. 1416. mart. 24.

Nos Nicolaus dictus Kege vicecomes, alter Nicolaus dictus Erdeg de Solomke et Andreas filius Michaelis de Zentheged iudices nobilium comitatus de Doboka damus pro memoria, quod Michael dictus Erdeg de Solomke feria tertia proxima post dominicam Oculi pro suis iobagionibus, scilicet Blasio dicto Hegy, Thoma dicto Tordai et provida domina, relicta Emerici dicti Kayantai legitime et horis stetit in termino coram nobis exspectatus contra egregium virum Nicolaum dictum Bolgar de Tusan, qui eundem ad terminum non venit, neque misit; unde ipsum commisimus in gravamen novem marcarum, si se rationabiliter non poterit mart. 24.

1416. mart. 24. excusare. Datum in Bonchhida, termino prenotato anno domini M. quadringentesimo sexto decimo.

Nos igitur his visis et auditis una cum provincialibus nobilibus dicti comitatus adiudicantes commisimus eo modo, ut ipsi Blasius dictus Hegy, Thomas dictus Torday et relicta Emerici dicti Kaia(n)tay, iobagiones predicti Michaelis Vrdeg, quilibet eorum vigesimo quinto se hominibus in die quindecimo contra sepe nominatum Nicolaum dictum Bolgar super eo, quod in karistia magna preterita dictus Nicolaus duos currus ipsorum et sedecim boves in via iusta omni sine culpa abstuli fecisset, in quo facto ipsis iobagionibus idem Nicolaus ducentorum florenorum computatorum pro triginta duobus grossis dampna intulisset preter res ablatas populorum, iuramentum deponere debere(n)t coram nobis; ipso termino adveniente depositionis iuramenti, pro dicto Nicolao Bolgar Martinus dictus de Septer cum legitimis procuratoriis literis comparendo dicti depositionem iuramenti ad vestram in presentiam et regni nobilium prohibuit prorogari, sed dicti Thomas Torday, Blasius dictus Hegy, provida domina, relicta Emerici Kayantay, quilibet eorum vigesimo quinto se hominibus ipsorum super premissis, iuxta adiudicationem nostram, deposuerunt iuramentum. Igitur nos his visis et auditis una cum provincialibus nobilibus dicti comitatus actionem premissam ipsorum Thome, Blasii et relicte Emerici iure et iuste reobtinuisse commisimus adiudicantes decernendo. Hoc viso et audito prefatus Martinus (in) persona dicti Nicolai dictam causam ad vestram in presentiam et regni nobilium prorogari postulabat nobis narrando et protestando, quod dicta causa camaram salium regalium tangeret, pro eo in premisso dictus Nicolaus respondere noluisset, tum pro eo tum et enim, quia de portione possessionaria uxori(s) sue et prolium suorum in possessione Bodag habita ad dictam causam et ad premissa ipsum Nicolaum citavissent. Igitur nos, ut tenemur, eandem causam ad vestram in presentiam et regni nobilium ad octavas festi Nativitatis beati Iohannis baptiste nunc venturas duximus prorogandam, quam causam ad sedem nostram iudiciariam primam post dictas octavas fiendam per partes volumus nobis, iuxta vestrum

jul. 1.

arbitrium et determinatum reportari. Datum in Bonchhida, (féria) tertia proxima post dominicam Iudica anno domini 1416. apr. 7.
M. CCCC. XVI.

Kivül: Nobili viro Lorando dicto Lekes vicevayvode Transsilvano pro egregio viro Nicolao dicto Bolgar de Tuson, contra Thomam dictum Thorday et alios intra scriptos iobagiones Michaelis dicti Vrdeg de Solomke ad octavas festi Nativitatis beati Iohannis baptiste transmissionalis.

Eredetije papíron négy viasz pecséttel, melyek közül az alvajdáé töredékes, az alispánéban egy stylizált liliom, az egyik szolgabíró pecsétjében az isten szeme látható, *jelzet nélkül.*

CCCXVI.

Szentimrén, 1416. maj. 8.

Lépes Loránt erdélyi alvajda a Szentpáli Miklós és Bolgár Miklósné által Kereszturi János ellen, még (Nadabi) László alvajda előtt indított pert Csáki Miklós vajda parancsára elhalasztja.

Nos Lorandus Lepes de Varaskezy vicevayvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod causam, quam Nicolaus filius Barnabe de Zenthpal ac nobilis domina, consors Nicolai dicti Bolgar de Thwson contra Iohannem filium Iohannis filii Emerici de Kerezthwr, iuxta continentiam literarum nostrarum prorogatoriarum super factis in quibusdam literis magistri Ladislai alias vicevayvode Transsilvani prorogatoriis contentis in octavis festi beati Georgii martyris movere maj. 1.
habebat coram nobis, tum de literatorio mandato domini nostri Nicolai vayvode et regni nobilium voluntate ad octavas festi Nativitatis beati Iohannis baptiste *) nunc venturas jul. 1.

*) Lépes Loránt alvajda a pert e napról Szentimrén julius 8-án *propter paucitatem regni nobilium nobiscum adiudicare debentium, ad octavas festi beati Michaelis archangeli* (oct. 6.) halasztja. — Eredetije papíron, *7181.*

— Ugyan ő az 1417. *in octavis festi Epiphaniarum Domini* (jan. 13.) tárgyalásra kitűzött pert a felperesek képében megjelent *Thomas dictus Por* jelenlétében Szentimrén jan. 20-án a felek akaratával *ad octavas festi beati Georgii martyris* (maj. 1.) halasztja. — Eredetije papíron, *7139.*

duximus prorogandam. Datum in Zenthemreh, octavo die
1416. maj. 8. termini prenotati anno domini M. quadringentesimo sexto decimo.

Kivül: Pro Nicolao filio Barnabe de Zenthpal et alia intro scripta, contra Iohannem filium Iohannis filii Emerici de Kerezthwr ad octavas festi Nativitatis beati Iohannis baptiste nunc venturas prorogatoria.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét maradványaival, *7149.*

CCCXVII.

Kisfaludon, 1416. jul. 8.

Drági Ferencz és neje Margit asszony, Gerő fia István leánya, az ő ügyeikben való fáradozásai és költségei viszonzásául, a Méhes határán levő Falutava nevű halastavukat Somkereki Antalnak vallják.

Nos Franciscus de Dragh ac nobilis domina Margaretha, filia Stephani filii Gyrev, consors Francisci supra dicti pro nobis personaliter gravamina et onera omnium fratrum et filiorum nostrorum procreatorum et procreandorum super nos assumendo, si temporis in processu in infra scriptis persistere nollent, recognoscimus et fatemur presentium per tenorem fide nostra mediante universis presentes inspecturis, quod quia vir nobilis, magister Anthonius de Sumkerek in exsecutione quorundam iurium ipsum et nos communiter tangentium fatigas et expensas fecisse et facere dinoscitur non modicas, ideo nos ob remunerationem huiusmodi fatigarum et expensarum prenotati magistri Anthonii quantulantieque quandam nostram piscinam Falutaua vocatam, in territorio Mehes sub piscina Sauli sitam et existentem, non coacti nec

— Ugyan ő az 1419. jan. 13-ára kitűzött pertárgyalást a felek ügyvédjeinek — *Nicolaus dictus Zengel* a felperesek és *Stephanus Kakas de Hosdath* az alperes ügyvédje — beléegyezésével Szentimrén jan. 20-án május 1-jére halasztja. — Eredetije papíron, *jelzet nélkül.*

— Ugyan ő ez év majus 8-án a felperesek, Szentpáli Miklós és *domina Margaretha vocata, consors Nicolai dicti Balagar* ügyvédje, *Petrus literatus de Papa* kérésére a pert julius 1-jére halasztja. — Eredetije papíron, *7053.*

compulsi, sed pari voto et communi voluntate dedimus, imo damus et conferimus prenotato magistro Anthonio de Sumkerek ac suis heredibus heredumque suorum successoribus perpetuo possidendam, tenendam pariter et habendam, nullum ius nobis et nostris heredibus in ipsa conservando, testimonio presentium mediante; obligantes insuper predictus Franciscus simul cum sua coniuge Margaretha supra dicta, ut dum prenotato magistro Anthonio placuerit, tunc huiusmodi nostram fassionem coram personis autenticis, videlicet vayvoda Transsilvano vel eius vices gerentibus, aut capitulo ecclesie Albensis necnon conventu monasterii de Closmonostora vive vocis oraculo fateri non postergamus. Si autem quovis ducti spiritu in premissis, quod absit, secus faceremus, tunc tanquam fidei violatores et humanitate privati coram cunctis reputaremur. In cuius rei testimonium ac prenotate nostre fassionis stabilitatem presentes literas nostras concessimus sigilli nostri munimine roboratas eidem Anthonio et suis heredibus, ut supra. Datum in Kisfalud, feria quarta proxima ante octavas Visitationis virginis gloriose anno domini 1416. jul. 8. Millesimo CCCC. XVI.

Eredetije papíron, alján viaszpecsét töredékével, *7286.*

CCCXVIII.

(Kolosmonostoron) 1416. jul. 19.

A kolosmonostori convent előtt Kajlai Lukács özvegye Somkereki Antalnak, Péternek és Nemegyei Lászlónak, miután jegyajándéka és hozománya fele részére nézve férjének Kajlán, Szentandráson és Csiguron levő birtokaiból kielégítették, menedéket vall.

Conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonostra omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presens scriptum inspecturis salutem in omnium salvatore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod nobilis domina Elena vocata, relicta condam Luce filii Wlkun de Kayla ab una parte, ex altera vero magister Anthonius filius Nicolai de Somkerek personaliter pro se ac pro Petro filio Iohannis de eadem, necnon Ladislao filio alte-

rius Iohannis de Nymegye fratribus suis patruelibus coram nobis constituti, per eandem dominam Elenam ministerio vive vocis confessum exstitit et relatum, quod iidem magister Anthonius, Petrus et Ladislaus directam medietatem dotis et rerum suarum parafernalium de iuribus possessionariis prefati condam Luce domini et mariti sui, videlicet Kayla predicta, Zenthandryas et Chygur vocatis, necnon ubilibet habitis*) alias et existentibus eidem domine de iure ab ipsis magistro Anthonio, Petro et Ladislao provenire debentium, prompta pecuniaria solutione mediante sibi satisfecissent et plene persolvissent. Ideo ipsa domina Elena annotatos magistrum Anthonium, Petrum et Ladislaum successoresque ipsorum super solutione et restitutione medietatis dictarum dotis et rerum suarum parafernalium quietos, expeditos et penitus absolutos reliquisset, imo eadem domina Elena quietos, expeditos et omnino absolutos reliquit coram nobis testimonio presentium mediante. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes literas nostras privilegiales pendentis et autentici sigilli nostri munimine roboratas eisdem magistro Anthonio, Petro et Ladislao duximus concedendas. Datum
1416. jul. 19. die dominico proximo ante festum beate Marie Magdalene, anno domini Millesimo quadringentesimo sexto decimo.

Eredetije hártyán, melynek piros és zöld selyem zsinóron függött pecsétje elveszett, 7277.

CCCXIX.

(Kolosmonostoron) 1416. oct. 4.

A kolosmonostori convent jelenti Csáki Miklós erdélyi vajdának, hogy a tordavármegyei Záh zálogképen van a Sztrigyi Péter fiai birtokában.

Magnifico viro, domino Nicolao de Chaak vayvode Transsilvano et comiti de Zolnuk, amico ipsorum honorando conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonostra amicitiam paratam debito cum honore. Literas vestre magnificentie, noveritis, nos recepisse in hec verba:

*) Az eredetiben *habitarum* hibásan.

Amicis suis reverendis, conventui ecclesie de Clusmonostra Nicolaus de Chaak vayvoda Transsilvanus et comes de Zolnuk amicitiam paratam cum honore. Vestram requirimus amicitiam presentibus reverenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Petrus de Fratha vel Nicolaus de eadem, aut Mathias filius Thome sin Simon de Tuson, neve Michael de Poka aliis absentibus homo noster accedendo ab omnibus, quibus incumbit, utrum possessio Zaah vocata, in comitatu Torda habita et existens erga manus filiorum Petri de Strigh nomine pignoris sit, an non, meram experiatur veritatem, quam tandem nobis vestris in literis rescribatis. Datum in Zekelwasarhel, secundo die festi beati Laurentii martyris anno domini Millesimo quadringentesimo sedecimo. 1416. aug. 11.

Nos enim amicabilibus vestris petitionibus annuentes ut tenemur, una cum prefato Nicolao de Frata homine vestro nostrum hominem, videlicet religiosum virum fratrem Georgium sacerdotem, socium nostrum conventualem ad premissa peragenda nostro pro testimonio duximus destinandum, qui demum exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi sabbato proximo post festum beati Michaelis archangeli in comitatu de Clus procedendo ab omnibus, quibus licuisset et decuisset, huius comitatus hominibus, signanter vero nobilibus et ignobilibus talem de premissis scire potuissent veritatem, quod possessio Zaah nuncupata apud manus filiorum Petri de Strigh nomine pignori(s) fuisset et exstitisset. Datum secundo die diei inquisitionis prenotate, anno domini supra dicto. oct. 3. 1416. oct. 4.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét töredékeivel, *7768.*

CCCXX.

Szentimrén, 1417. oct. 16.

Lépes Loránt erdélyi alvajda előtt Bolgár Miklós a fiai nevében a Budaki György nejét a dobokavármegyei Budakon levő hat jobbágytelkének eladásától, Losonczi Dezsőt pedig annak megvételétől eltiltja.

Nos Lorandus Lepes de Waraskezy vicevayvoda Transsilvanus memoria commendamus, quod Nicolaus dictus Bolgar de Twson in personis Iohannis et Stephani filiorum suorum ad nostram veniendo presentiam nobilem dominam, consortem Georgii .de Bodahth a venditione seu impignoratione portionis sue possessionarie, videlicet sex sessionum populosarum in eadem Bodahth, in comitatu de Doboka existenti habitarum, item magistrum Desew filium Nicolai filii Desew de Losoncz et alios quoslibet ab emptione seu in pignus receptione, seque in dominium earundem intromissione et sibi ipsis perpetuatione, fructuum usuum et quarumlibet utilitatum earundem perceptione aut percipi factione quomodolibet factis vel fiendis, lege regni requirente, prohibuit coram nobis testimonio presentium mediante. Datum in Zenthemreh, in festo beati Galli confessoris anno domini Millesimo
1417. oct. 16. CCCC. decimo septimo.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét nyomaival, *7080.*

CCCXXI.

Vingárton, 1417. oct. 20.

Lépes Loránt erdélyi alvajda előtt Pókai Péter a Somkereki Antal s fiai és leányai, továbbá rokonai nevében martonfalvi Geréb Jánost, almakeréki Apa fia Miklósnét és Gyógyi Jakabnét Vingárt, Birbom, Henningfalva, Demeterpataka, Ujfalu, Veresegyház, Gergelyfája, Rengelkirch, Kutyfalva és Benczencz harmadának használatától és elidegenítésétől eltiltja.

Nos Lorandus Lepes de Waraskezy vicevoyvoda Transsilvanus memorie commendamus, quod cum nos quarta feria
oct. 20. proxima ante festum Undecim millia virginum in possessione Vyngarth vocata inter nobiles dominas, Annam Nicolai filii

Appa de Almakerek et Katherinam vocatas, Iacobi filii Stephani de Gyog consortes ut actores ab una, ac egregium virum Iohannem Greb de Mortonfolua veluti in causam attractum parte ab altera ad quandam divisionem possessionariam faciendam fuissemus occupati, tunc Petrus de Poka familiaris et procurator Anthonii filii Nicolai de Zomkerek in eiusdem ac honorabilis viri Ladislai archidiaconi de Zolnuk et Nicolai filiorum, necnon nobilis puelle Elena vocate, filie condam Petri de Strig, item Gelet, Iohannis et Nicolai filiorum ac nobilium puellarum Barbare et Katherine nuncupatarum, filiarum dicti Anthonii, necnon Petri filii et Elene filie Iohannis filii Nicolai de dicta Zomkerek personis in nostram veniendo presentiam nobis per modum protestationis significare curavit, quod licet dicte nobiles domine directam medietatem universarum portionum possessionariarum ipsius Iohannis Greb in possessionibus Vyngarth predicta, Byrbom, Hennyngfolua, Demeterpataka, Wyfolu, Wereseghaz, Gergerfaya, Rengelkyrch, Kutfolua et Benczencz vocatis habitarum *) a Iohanne dicto Greb predicto et prolibus eiusdem utriusque sexus ordine iudiciario coram nobis reobtinuerint, tamen quia directa tertia pars prescriptarum possessionum memoratos Anthonium et alios supra nominatos omnis iuris titulo concerneret, in quarum dominio pacifice persisterent de presenti, ex eoque idem Petrus de Poka in personis annotatorum Anthonii et aliorum superius enodatorum memoratum Iohannem Greb ac proles eiusdem, necnon sepe latas dominas, Annam et Katherinam ad divisionem inter ipsos positione et divisione in dicta tertia parte predictarum portionum possessionariarum, in quantum dictos dominos suos eedem concernerent, faciendis, usuum fructuum et quarumlibet utilitatum earundem perceptione et percipi factione, seque ipsos in dominium earundem intromissione et in eisdem perpetuatione factis vel fiendis nominibus quibus supra prohibuit coram nobis testimonio presentium mediante. Datum die et loco prenotatis, anno domini M. quadringentesimo decimo septimo. 1417. oct. 20.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét maradványaival, *7196.*

*) Az eredetiben *vocatarum habitis* hibásan.

CCCXXII.

Tordán, 1418. mart. 13 körül.

Komjátszegi Miklós és társa tordavármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy Székely Balás és társa Bolgár Miklósnak két jobbágyát elfogta, bilincsre verte, megsebezte s azután szabadon eresztette.

. . . . . de Markad et Nicolaus de Comiadsceg iudices nobilium [comitatus de Torda] memorie commendamus, quod cum nos ad legitimam petitionem strenui [Nicolai dicti] Bolgar unum ex nobis, videlicet prefatum Nicolaum de Comiadsceg [ad inquisitio]nem faciendam duxissemus destinandum, demum ipse ad nos reversus [nobis retulit eo mo]do, quomodo
mart. 3. ipse feria quinta proxima post dominicam Oculi in dicto comi[tatu de Torda ab omni]bus, a quibus decuisset et licuisset, videlicet a nobilibus et ignobilibus . . . . [dilige]nter investigando talem de subsequentibus scire potuisset veritatem, [quod] . . . . . scentor et Blasius Zekel, videlicet domini de capitulo Albensis [ecclesie Transsilvane e]osdem duos iobagiones prefati Nicolai, videlicet Gregorium magnum et Thomam filium . . . . . vocata residentes recaptivassent captivosque et vinculis manci[patos vulne]rassent et vulnerari fecissent, tandemque dum voluntati ipsorum [placuerit, de cap]tivitate libere abire permisissent. Datum Torde, feria secunda . . . . [dominicam] Iudica
1418. anno domini M. quadringentesimo decimo octavo.

Eredetije papíron töredékben, hátán két pecsét maradványaival, *6661.*

CCCXXIII.

Konstanczban, 1418. mart. 13.

Zsigmond király megparancsolja Csáki Miklós erdélyi vajdának, hogy a Szomordoki István és testvérei bizonyos szomordoki elfoglalt szántóföldjei, erdei, rétjei ügyében tartson vizsgálatot s a megnevezetteknek szolgáltasson igazságot.

Sigismundus dei gratia romanorum rex [semper] augustus ac Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. rex fideli nostro magnifico Nicolao de Chaak partium nostrarum Transsilva-

narum vayvode vel ipsius vicevayvode [sal]utem et gratiam. In nostre maiestatis veniens presentiam fidelis noster dilectus egregius Nicolaus filius Apa de Almakerek in persona fidelis nostri Stephani nobilis de Zomordok, [exhibuit] nobis quasdam literas religiosi conventus de Clusmonostra sub eorum antiquo sigillo, alias ex certis causis secto seu perma(c)tato emanatas hunc tenorem conti[nentes]: Nos Nicolaus frater — — *sat., l. a kolosmonostori conventnek 1315. nov. 9-én kelt oklevelét elébb XVII. sz. a.* — Post quarum quidem literarum exhibitionem prefatus Nicolaus nominibus prefati Stephani et fratrum eiusdem celsitudini nostre exponit, quod plerique forent nobiles, vicini scilicet et commetanei ipsorum, qui se de metis et cursibus metalibus predictorum Stephani et fratrum suorum supra dictis involventes et ingerentes quasdam particulas terrarum arabilium, silvarum, pratorum et aliarum utilitatum intra predictas metas et cursus metales adiacentes pro se ipsis indebite occupando, eisdem contra legitimas prohibitiones ipsorum uterentur potentia eorum mediante, in preiudicium iuris ipsorum et dampnum valde magnum. Verum quia nos neminem regnicolarum nostrorum et neque prefatos Stephanum et fratres eius premissis eorum iuribus contra formam prescriptam literarum predicti conventus, quas, in quantum rite et legitime sunt emanate, quoad omnes ea[rundem continentias, clausulas et articulos] ratas habemus atque gratas, et alias indebite privari volumus [modo] aliquali, igitur fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus dum super hoc vigore presentium fueritis requisiti, presentibus partibus utrisque simul cum omnibus literalibus suis instrumentis metalibus premissum factum tangentibus vestram in presentiam evocatis et accersitis, auditisque earum propositionibus et responsionibus, visisque et examinatis suis literalibus instrumentis coram vobis producendis partes inter ipsas merum iudicium et iustitiam adeo facere et ministrare debeatis, ut prefati Stephanus et eius fratres nostram de cetero superinde non infestant maiestatem, celsitudini nostre debitas referant gratiarum actiones, secus non facturi, prout celsitudini nostre singulariter cupitis complacere; presentes etiam perlectas semper reddi iubemus presentanti. Datum Constan-

1418. mart. 13. cie, in dominica Iudica anno domini M. quadringentesimo decimo octavo.

A kolosmonostori conventnek 1761. mart. 29-én id. Teleki Ádám részére kelt kiadványában, *6073.* Eredeti fogalmazványa papíron az orsz. ltárban, *Dl. 28,717.*

CCCXXIV.

Tordán, 1418. maj. 22.

Csáki Miklós erdélyi vajda előtt Pápai Péter deák a Somkereki Péter nevében Somkereki Antalt a Sáromberke határán Péter tulajdonát képező bizonyos nagy darab föld határának megjárásától és Szengyeli Tamásnak leendő eladásától eltiltja.

Nos Nicolaus de Chak vayvoda Transsilvanus et comes de Zolnok memorie commendamus, quod Petrus literatus de Papa in persona Petri filii *) Iohannis de Somkerek in nostram exsurgendo presentiam per modum protestationis nobis significare curavit eo modo, quod prout ipse percepisset, Anthonius filius Nicolai frater annotati Petri de dicta Somkerek magnam particulam terre eiusdem Petri in territorio possessionis Sarumberk vocate, in comitatu de Torda existentis habite per erectiones novarum metarum Thome de Zengel tradidisset. Unde facta huiusmodi protestatione memoratum Anthonium fratrem dicti Petri filii Iohannis ab assignatione, traditione, prefatumque Thomam de dicta Zengel ab erectione novarum metarum, seque in dominium dicte terre intromissione, fructuum et quarumlibet utilitatum perceptione et percipi factione ac sibi ipsi perpetuatione factis vel fiendis nomine quo supra prohibuit coram nobis testimonio presentium mediante. Datum Torde, in festo sancte Trinitatis anno domini M. quadringentesimo decimo octavo.

1418. maj. 22.

Eredetije papíron, hátán zöld pecsét nyomaival s későbbi, ugyancsak a XV. századból való *prohibitoria particule terre intra metas Saromberek, Nebancz vocate* följegyzéssel, *jelzet nélkül.*

*) Hibásan *filius* az eredetiben.

CCCXXV.

Szentimrén, 1418. oct. 6.

Lépes Loránt alvajda az erdélyi káptalannak Kutyfalva és Bolgár Miklósnak Dátos nevű birtoka közt levő vitás föld ügyében itéletet mond.

Nos Lorandus Lepes de Waraskezi vicevayvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod quia quedam terra litigiosa inter possessiones honorabilis capituli ecclesie Transsilvane Kwthfalua *) ab una, parte vero ab altera egregii viri Nicolai dicti Bolgar de Thuson Datus vocatas per declarationem earundem partium revisione plurimum indigebat, ideo una cum regni partis predicte potioribus, nobilibus et proceribus iudicando commisimus eo modo, ut probi et nobiles viri per easdem partes octavo die festi sancti Martini confessoris nunc venturo ad facies predictarum possessionum Kwthfalua et Datus appellatarum convocandi et congregandi iidem id, utrum dicta terra litigiosa prescripti capituli Albensis, aut dicti Nicolai Bolgar sit et existat, diligenter perscrutando, tandemque habita certitudine, si ipsa terra litigiosa prescripti capituli fuerit, extunc prefatus Nicolaus dictus Bolgar de decimis et nonis frugum seu bladorum anno in presenti terra in eadem procreatorum ipsi capitulo omnimodam impendere debeat satisfactionem, in pacifico dominio eiusdem terre litigiose ipsum capitulum relinquendo; si vero ipsa terra litigiosa ipsius Nicolai dicti Bolgar fuerit, extunc eundem modo simili in pacifico dominio relinquere teneantur. Datum in Zenthempreh, in octavis sancti Michaelis archangeli anno domini Millesimo quadringentesimo decimo octavo.

nov. 18.

1418. oct. 6.

Kivül: Pro Nicolao dicto Bolgar de Thuson, contra honorabile capitulum ecclesie Transsilvane ad octavum diem festi beati Martini episcopi et confessoris nunc venturum modo ut intra fiendum arbitrium.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét nyomaival, 7770.

*) Hibásan itt még *vocate* olvasható az eredetiben.

CCCXXVI.

Szentimrén, 1418. oct. 17.

Lépes Loránt erdélyi alvajda Kereszturi Jankót, ki az ellene Szentpáli Miklós és tuzsoni Bolgár Miklósné által indított perben megidéztetvén meg nem jelent, elmarasztalja.

Nos Lorandus Lepes de Varaskezy vicevayvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod Thomas dictus Por pro Nicolao filio Barnabe de Zenthpal et nobili domina Margaretha vocata, consorte Nicolai dicti Bolgar de Tuson cum procuratoriis literis nostris contra Janko de Kerestwr ab oct. 6. octavis festi sancti Michaelis archangeli novem diebus continuis legitime stetit in termino coram nobis, qui iuxta continentiam literarum nostrarum prorogatoriarum et conventus de Clusmonostra citatoriarum perhemptorie responsurus nostram in presentiam non venit, neque misit, unde ipsum in iudicio commisimus fore convictum, si se rationabiliter non poterit excusare. Datum in Zenthemreh, duodecimo die ter-
1418. oct. 17. mini prenotati anno domini M. quadringentesimo decimo octavo.

Kivül: Pro Nicolao filio Barnabe de Zenthpal et nobili domina Margaretha vocata, consorte Nicolai Bolgar de Tuson, contra Janko filium Emerici de Kerestwr iudicialis, Torda.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét töredékeivel, *7143.*

CCCXXVII.

Szentimrén, 1418. oct. 18.

Lépes Loránt alvajda előtt Pápai Péter deák a Somkereki Antal fiai és leányai, továbbá rokonai nevében Sombori Jánost az elésorolt falvakban levő birtokrészek eladásától, a Járai Miklós fiait pedig azoknak megvásárlásától eltiltja.

Nos Lorandus Lepes de Varaskezy vicevayvoda Transsilvanus memorie commendamus, quod Petrus literatus de Papa in personis Anthonii filii Nicolai de Somkerek, Geleth, Iohannis, Nicolai, Ladislai filiorum, Barok et Kathko filiarum

eiusdem Anthonii, Petri filii Iohannis filii Nicolai de dicta Somkerek, necnon nobilis puelle Elena vocate filie eiusdem Iohannis ac honorabilis viri, domini Ladislai archidiaconi de Zolnok et Nicolai filiorum, necnon Elena puelle filie Petri de Strigh ad nostram veniendo presentiam Iohannem de Sombor a venditione seu impignoratione et quovismodo a se alienatione portionum suarum possessionariarum in possessionibus Vingarth, Birbom, Gergeirfaya, Vereseghaz, Wyfalw, Demeterpathaka, Hennengfolwa, Lengerkerch, Benchench et Kwthfolwa vocatis, in comitatu Albensi existentibus habitarum, item Andream et Iohannem filios condam Nicolai filii Ladislai de Jara et alios quoslibet ab emptione seu in pignus recipere, seque in dominium earundem intromissione et sibi ipsis perpetuatione, fructuum usuum et quarumlibet utilitatum earundem perceptione aut percipi factione quomodolibet factis vel fiendis idem Petrus nominibus quibus supra, lege regni requirente, prohibuit coram nobis testimonio presentium mediante. Datum in Zenthemreh, in festo beati Luce euangeliste anno domini M. quadringentesimo decimo octavo. 1418. oct. 18.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét maradványaival, *7187*.

CCCXXVIII.

(Kolosmonostoron) 1418. nov. 3.

A kolosmonostori convent jelenti Lépes Loránt alvajdának, hogy parancsára az Andrásházi Mihály mérai birtokának Pathai László és János, továbbá Mérai Tamás deák és Barla által való erőszakos elfoglalása ügyében vizsgálatot tartott.

Nobili viro Lorando Lepes de Varaskezy vicevayvode Transsilvano, amico eorum honorando conventus ecclesie beate Marie virginis de Clusmonostra amicitiam paratam cum honore. Noveritis, nos literas vestras recepisse in hec verba:

Amicis suis honorandis, conventui ecclesie de Clusmonostra Lorandus Lepes de Varaskezy vicevayvoda Transsilvanus amicitiam paratam cum honore. Dicit nobis Michael filius Stephani de Andreashaza, quomodo Ladislaus et Iohannes filii Desew de Patha ac Thomas literatus et Barla filii

Anthonii de Mera in anno, cuius iam sexta instaret revolutio, circa festum sancti Martini tunc preteritum consurgentes, quandam portionem possessionariam, videlicet quinque sessiones iobagionales in dicta possessione Mera habitas potentialiter ad se occupassent absque omni lege, occupatasque erga manus eorundem tenerent de presenti, insuper decem florenos presentis nove monete ab eisdem iobagionibus in dictis sessionibus existentibus, quos idem Michael filius Stephani imposuisset, et quod tamen simul cum predictis decem florenis centum florenorum dampna sibi intulissent in preiudicium suum et dampnum valde magnum. Super quo vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Thomas Roka de dicta Andreashaza vel Michael Pogan, aut Bartholomeus de Zuchak sive Ladislaus de Jara aliis absentibus homo noster ab omnibus, quibus incumbit, meram de premissis experiatur veritatem, quam tandem nobis amicabiliter rescribatis. Datum in Zenthemreh, feria sexta pro-
1418. oct. 14. xima ante festum beati Galli confessoris anno domini Millesimo quadringentesimo decimo octavo.

Nos enim petitionibus vestris annuentes, una cum prefato Thoma Roka homine vestro nostrum hominem, videlicet religiosum virum fratrem Benedictum diaconum, socium nostrum conventualem transmisimus fidedignum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis uniformiter retulerunt, quod ipsi
nov. 1. in festo Omnium Sanctorum proxime preterito in comitatu de Clus simul procedendo ab omnibus, videlicet nobilibus et ignobilibus ac aliis communibus dicti comitatus hominibus, a quibus decens et opportunum fuisset, diligenti inquisitione prehabita talem scivissent veritatem, quod omnia premissa et quevis premissorum singula sic acta, facta et perpetrata fuissent, sicuti vestre dictum exstitisset nobilitati et quemadmodum tenor literarum vestrarum per omnia contineret pre-
1418. nov. 3. dictarum. Datum tertio die diei inquisitionis prenotate, anno domini supra dicto.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét töredékeivel, *7206.*

CCCXXIX.

Váradon, 1418. dec. 8.

Ozorai Pipó missilis levele, a melyben megparancsolja Bolgár Miklósnak és társainak, hogy a vizaknai királyi vendégek ügyében, kik a királyi kamarának sem szolgálni, sem sót vágni nem akarnak, cselekedjék azt, a mit Fülöp lippai kamarás tenni parancsol.

Pipo de Ozora,
comes Themesiensis.

Nobis dilecti.

Scitote, quod cives et hospites regales de Wyzakna uti alias consueti fuerunt, ad cameram regiam de ipsa Vizakna servitium exhibere nolunt et nec salem incidere volunt. Ecce enim Filippum camararium nostrum Lippensem in partes ipsas transmisimus, quare vobis firmissime mandamus, quatenus agnitis presentibus, quidquid dictus Filippus camararius noster vobis in facto dictorum civium de Wizakna dixerit faciendum, id facere debeatis, aliud facere non ausuri. Datum Waradini, in festo Conceptionis Marie anno domini M. CCCC. XVIII. 1418. dec. 8.

Kivül: Egregiis nobis dilectis, Nicolao Bolgar, altero Nicolao Gerend, Thome de Cluswar, Iohanni Francias ac Ladislao Gereb familiaribus nostris in partibus Transsilvanis constitutis.

Eredetije papíron, záró zöld pecsét nyomaival, *6661.*

CCCXXX.

Apahidán, 1419. mart. 29.

Drági Jakab kolosvarmegyei ispán, Mocsi Miklós és Budai Gergely szolgabírák bizonyítják, hogy tuzsoni Bolgár Miklóst papfalvi Csoronk András kérésére magok elébe idéztették.

Nos Iacobus de Dragh comes, Nicolaus filius Sandrini de Machy et Gregorius de Buda iudices nobilium comitatus de Clus memorie commendamus, quod cum nos ad legitimam petitionem Andree dicti Choronch de Papfalua nostrum homi-

nem, videlicet Franciscum in dicta Machy residentem ad infra scriptam citationem faciendam duxissemus destinandum, demum ipse inde rediens et per nos requisitus retulit isto modo, quod ipse egregium virum Nicolaum dictum Bolgar de Tvson in facie portionis sue possessionarie, in dicta possessione Thvson vocata habite feria sexta proxima ante
mart. 24. dominicam Letare proxime preterita ad feriam quartam pro-
mart. 29. ximam post dictam dominicam Letare contra dictum Andream ad nostram citasset presentiam. Datum in Appathhyda, ea-
1419. dem die quarta feria anno domini M. quadringentesimo de-
mart. 29. cimo nono.

Eredetije papíron, hátán három viaszpecsét nyomaival, *7192.*

CCCXXXI.

Apahidán, 1419. apr. 19.

Drági Jakab kolosvármegyei ispán és szolgabíró társai Csoronk Andrást, miután a Bolgár Miklós ügyvédje állítása szerint ez a tizenegy forintot és bizonyos tizedet még Csoronk Benedeknek megfizette volt, pörének igazságosságára nézve harmadmagával leteendő esküre itélik.

Nos Iacobus de Dragh comes, Nicolaus filius Sandrini de Machy et Gregorius de Buda iudices nobilium comitatus de Clus damus pro memoria, quod Andreas dictus Chorank de Papfalua personaliter, iuxta continentiam literarum nostrarum prorogatoriarum feria quarta proxima post festum Re-
apr. 19. surrectionis Christi coram nobis astando proposuit eo modo, quod egregius vir Nicolaus dictus Bolgar de Thvson patri suo, scilicet condam Benedicto Choronch in pretio equi et decime debitor foret et tenetur florenis undecim compotatis per centum denariis novis, que ad ipsum esset redacta, pro eo ipse rehabere vellet ab eodem Nicolao iuris mediante. Hoc audito Michael de Zylkerek pro eodem Nicolao cum procuratoriis literis nobilis viri Lorandi Lepes vicevayvode Transsilvani comparendo respondit exadverso, quod hoc verum foret, quod ipse Nicolaus in premisso debitor fuisset, sed eidem Benedicto resolvisset. Igitur nos his auditis una cum provincialibus nobilibus *) dicti comitatus adiudicantes commi-

*) Hibásan *nobilium* az eredetiben.

simus eo modo, ut ipse Andreas actionem suam premissam in die quindecimo datarum presentium tertio (se) nobilibus iuramento comprobando accipere teneatur coram nobis. Datum in Appathhyda, termino prenotato anno domini M. quadringentesimo decimo nono. 1419. apr. 19.

Kivül: Pro Andrea dicto Choronk de Papfalua, contra egregium virum Nicolaum dictum Bolgar de Thvson ad feriam quartam proximam post festum beatorum Filippi et Iacobi apostolorum iuramentalis.

Eredetije papíron, hátán három viaszpecsét maradványaival, *jelzet nélkül.*

CCCXXXII.

Apahidán, 1419. maj. 3.

Drági Jakab kolosvármegyei ispán és szolgabíró társai a Csoronk András perét, miután harmadmagával megesküdött, hogy Bolgár Miklós még az atyjának tartozott volna tizenegy forinttal, helyén valónak jelentik l:i.

Nos Iacobus de Dragh comes, Nicolaus filius Sandrini de Machy et Gregorius de Buda iudices nobilium comitatus de Clus memorie commendamus, quod Andreas dictus Choronch de Papfalua feria quarta proxima post festum beatorum Filippi et Iacobi apostolorum, iuxta adiudicationem *) nostram commissionem tertio se nobilibus super eo, quod egregius vir Nicolaus Bolgar de Thvsun patri suo, scilicet condam Benedicto Choronch in pretio equi et decime debitor foret et teneretur florenis undecim compotatis per centum denariis novis, suum deposuit iuramentum; unde nos actionem ipsius Andree reobtinuisse commisimus testimonio presentium mediante. Datum in Appathhyda, termino prenotato anno domini M. CCCC. decimo nono. maj. 3. 1419. maj. 3.

Eredetije papíron, hátán három pecsét maradványaival, *jelzet nélkül.*

*) Így, *adiudicatoriam* helyett az eredetiben.

CCCXXXIII.

Szentimrén, 1419. jul. 8.

Lépes Loránt alvajda egyfelől a Fűzkuti Magdolna, másfelől Hosdáti János és fűzkuti Székely Péter közt folyó pert a török ellen indított hadjárat miatt elhalasztja.

Nos Lorandus Lepes de Varaskezy vicevayvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod discussionem et deliberationem cuiusdam cause, quam inter nobilem puellam Magdalena vocatam, filiam Anthonii filii Iohannis de Fyzkuth ut actricem ab una, ac inter Iohannem de Hosdadh et Petrum dictum Zekel de dicta Fyzkuth veluti in causam attractos parte ab altera, iuxta continentiam literarum nostrarum prorogatoriarum super factis in eisdem contentis, in octavis festi
jul. 1. Nativitatis beati Iohannis baptiste facere tenebamur coram nobis, ratione presentis exercitus contra turcos moti ad octa-
oct. 6. vas festi sancti Michaelis archangeli nunc venturas duximus
1419. prorogandam. Datum in Zenthemreh, octavo die termini pre-
jul. 8. notati anno domini Millesimo quadringentesimo decimo nono.

Kivül: Pro nobili puella Magdalena vocata, filia Anthonii filii Iohannis de Fyzkuth, contra Iohannem de Hosdath et alium intra scriptum ad octavas festi sancti Michaelis archangeli prorogatoria.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét maradványaival, *6661.*

CCCXXXIV.

Szentimrén, 1419. jul. 8.

Lépes Loránt alvajda a Szentpáli Miklós és Bolgár Miklósné által Kereszturi János ellen indított pert a török hadjárat miatt elhalasztja.

Nos Lorandus Lepes de Varaskezy vicevayvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod causam, quam Nicolaus filius Barnabe de Zenthpal et nobilis domina Margaretha vocata, consors Nicolai dicti Bolgar de Tuson contra Iohannem filium Iohannis de Kerestwr, iuxta continentiam literarum nostrarum prorogatoriarum super factis in quibusdam literis

conventus de Clusmonostra citatoriis contentis, in octavis festi Nativitatis beati Iohannis baptiste movere habebat coram nobis, ratione presentis exercitus contra turcos moti ad octavas festi sancti Michaelis archangeli nunc venturas duximus prorogandam. Datum in Zenthemreh, octavo die termini prenotati anno domini M. quadringentesimo decimo nono. jul. 1. oct. 6. 1419. jul. 8.

Kivűl: Pro Nicolao filio Barnabe de Zenthpal et alia intra scripta, contra Iohannem filium Iohannis de Kerestwr ad octavas festi sancti Michaelis archangeli prorogatoria.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét töredékeivel, *7147.*

CCCXXXV.

(1419. jul. 19. után.)

Drági Jakab kolosvármegyei ispán, Mocsi Miklós és Budai Gergely szolgabírák bizonyítják, hogy a papfalvi Csoronk András ellen törvénybe idézett tuzsoni Bolgár Miklós a kitűzött napon nem jelent meg.

Nos Iacobus de Dragh comes, Nicolaus filius Sandr[ini] de Machy et Gregorius de Buda iudices nobilium comitatus de Clus memorie commendamus, quod cum nos ad legitimam petitionem Andree dicti Choronk de Papfalua nostrum hominem, videlicet Franciscum in dicta Machy residentem ad infra scriptam evocationem faciendam duxissemus destinandum, demum ipse exinde rediens et per nos requisitus retulit isto modo, quod ipse egregium virum Nicolaum dictum Bolgar de Thvson in facie portionis sue possessionarie in dicta possessione Thvson vocata habite feria sexta proxima ante festum Divisionis apostolorum proxime preterita ad feriam quartam proximam post dictum festum Divisionis apostolorum, contra dictum Andream ad satisfaciendum solvendum super factis aliarum literarum iuridice reobtentionalium ad nostram evocasset presentiam, ipso termino adveniente, pro ipso Andrea Stephanus de Buda cum procuratoriis literis legitime et horis stetit coram nobis premissam exspectatus, ipse vero Nicolaus non venit, neque misit. jul. 14. jul. 19.

Eredetije papíron, hátán három viaszpecsét nyomaival, *jelzet nélkül.*

CCCXXXVI.

Szentimrén, 1419. oct. 13.

Lépes Loránt alvajda a Szentpáli Miklós és Bolgár Miklósné által Kereszturi János ellen indított pert a török hadjárat miatt elhalasztja.

Nos Lorandus Lepes de Waraskezy vicevayvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod causam, quam Nicolaus filius Barnabe de Zenthpal et nobilis domina Margaretha vocata, consors Nicolai dicti Bolgar de Tuson contra Iohannem filium Iohannis de Kerestwr, iuxta continentiam literarum nostrarum prorogatoriarum super factis in quibusdam literis conventus de Clusmonostra citatoriis contentis, in octavis festi sancti Michaelis archangeli movere habebat coram nobis, ratione presentis exercitus contra turcos moti ad octavas festi Epiphaniarum Domini nunc venturas duximus prorogandam. Datum in Zenthemreh, octavo die termini prenotati anno domini M. quadringentesimo decimo nono.*)

oct. 6.
(1420.) jan. 13.
1419. oct. 13.

Kivül: Pro Nicolao filio Barnabe de Zenthpal et alia intra scripta, contra Iohannem filium Iohannis de Kerestwr ad octavas festi Epiphaniarum Domini prorogatoria.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét maradványaival, *7142.*

CCCXXXVII.

Szentimrén, 1420. maj. 1.

Lépes Loránt erdélyi alvajda, miután Somkereki Miklós Pápai Péternek a Somkereki Antal nevében ellene emelt ama panaszára, hogy fegyveres kézzel az Antal somkereki házára rontott s Benedek nevű bíráját megsebesítette és íjját a ház küszöbén összevágta, kijelentette, hogy most nem felelhet, a pert elhalasztja.

Nos Lorandus Lepes de Varaskezy vicevayvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod Petrus literatus de Papa

*) Lépes Loránt Szentimrén 1420. jan. 20-án, a mikor Margit asszony már *de medio sublata* említtetik, *de literatorio mandato magnifici viri Nicolai de Chaak vayvode Transsilvani domini nostri metuendi* a pert maj. 1-jére halasztja. — Eredetije papíron, *jelzet nélkül.* — Az oklevél hátán *ratione exercitus ad Iohannis Nativitatem* följegyzés olvasható.

pro Anthonio filio Nicolai de Somkerek cum procuratoriis literis nostris, iuxta continentiam literarum iudicum nobilium comitatus de Zolnok interiori citatoriarum in octavis festi beati Georgii martyris in figura nostri iudicii comparendo, contra Nicolaum filium Ladislai de dicta Somkerek proposuit eo modo, quomodo idem Nicolaus filius Ladislai quibusdam temporibus retro lapsis manibus armatis et potentiariis ad domum ipsius Anthonii in dicta Somkerek habitam irruendo quendam famulum eiusdem, videlicet iudicem dicte domus sue Damianum nomine dire et acriter verberando diris vulnerum plagis affecisset, arma eiusdem Damiani utputa arcum super limen dicte domus particulariter mactasset et penitus annichilasset potentia mediante, cuius rationem scire vellet Nicolao ab eodem. Quo percepto, quia prefatus Nicolaus personaliter in nostram exsurgendo presentiam se ad presens causa in premissa respondere non posse referebat, sed eandem ulterius distuli per n[os] postulabat, pro eo ad octavas festi Nativitatis beati Iohannis baptiste nunc venturas duximus prorogandam. [Datum] in Zenthemreh, octavo die termini prenotati anno domini M. quadringentesimo vigesimo.

maj. 1.

jul. 1.

1420. maj. 1.

Kivül: Super memoriale, pro Nicolao filio Ladislai de Somkerek, contra Anthonium filium Nicolai de eadem ad octavas festi Nativitatis beati Iohannis baptiste prorogatoria.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét maradványaival, *jelzet nélkül.*

CCCXXXVIII.

(Gyulafehérváron) 1420. maj. 20.

Az erdélyi káptalan bizonyítja, hogy Somkereki Antalt Lépes Loránt alvajda parancsára a tordavármegyei Nebáncs és Ebes birtokába ellenmondás nélkül beiktatta.

Capitulum ecclesie Transsilvane omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presens scriptum inspecturis salutem in omnium salvatore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod nos literas nobilis viri, magistri Lorandi Lepes de Waraskezy vicevayvode Transsilvani recepimus in hec verba:

Amicis suis honorandis, capitulo ecclesie Transsilvane Lorandus Lepes de Waraskezy vicevayvoda Transsilvanus amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in persona Anthonii filii Nicolai de Somkerek, quomodo ipse in dominium quarundam duarum possessionum Nebanch et Ebes vocatarum, in comitatu de Thorda habitarum, ipsum iure hereditario concernentium legitime vellet introire, si contradictio sibi non obviaret in hac parte. Super quo vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Michael dictus Kemez de Zenth Iwan aut Georgius de Bala, vel Demetrius dictus Zaakal de Zenthgywrg aliis absentibus homo noster ad facies predictarum duarum possessionum, vicinis et commetaneis earundem undique inibi legitime convocatis et presentibus, accedendo introducat prefatum Anthonium in dominium earundem, statuatque easdem ipsi premisso iure sibi incumbenti perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui apparuerint, citet eosdem contra annotatum Anthonium nostram in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros; et post hec ipsarum introductionis et statutionis seriem vel nomina contradictorum et citatorum, si qui apparuerint, terminumque assignatum nobis amicabiliter rescribatis. Datum in Zenthemreh, die dominico proximo post festum Apparitionis beati Michaelis archangeli anno domini Millesimo quadringentesimo vigesimo.

1420. maj. 12.

Nos enim petitionibus eiusdem magistri Lorandi vicevayvode annuentes, una cum Georgio de Bala homine suo nostrum hominem, videlicet dominum Andream presbyterum de choro nostro ad premissa exsequenda duximus transmittendum, qui demum exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi secundo die festi Ascensionis Domini nunc preteriti ad facies predictarum possessionum Nebanch et Ebes vocatarum pariter accessissent ac ipsas iuxta continentiam prescriptarum literarum ipsius magistri Lorandi vicevayvode, vicinis et commetaneis earundem circumquaque legitime convocatis ipsisque presentibus, prefato Anthonio filio Nicolai de Somkerek statuissent perpetuo possidendas,

maj. 17.

penitus nemine contradictore apparente, tribus diebus continuis secundum regni consuetudinem in eisdem moram faciendo. Datum secunda feria proxima ante festum Pentheco- 1420.
stes, anno domini Millesimo quadringentesimo vigesimo, hono- maj. 20.
rabilibus et discretis viris, dominis Georgio Lepes preposito, Michaele cantore, Michaele custode et Iohanne plebano de Enyed decano, canonicis ecclesie nostre existentibus.

Eredetije hártyán, kender zsinóron függő pecsét maradványaival, *5103.*

CCCXXXIX.

Szentimrén, 1420. jul. 8.

Lépes Loránt alvajda a Szentpáli Miklós és néhai Bolgár Miklósné által Kereszturi János ellen indított pert a török hadjárat miatt elhalasztja.

Nos Lorandus Lepes de Varaskezy vicevayvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod causam, quam Nicolaus filius Barnabe de Zenthpal et nobilis domina Margaretha vocata, consors Nicolai dicti Bolgar de Tuson de medio sublata contra Iohannem filium Iohannis de Kerestwr, iuxta continentiam literarum nostrarum prorogatoriarum super factis in quibusdam literis conventus de Clusmonostra citatoriis contentis, in octavis festi Nativitatis beati Iohannis baptiste movere ha- jul. 1.
bebat coram nobis, ratione presentis exercitus contra turcos moti ad octavas festi sancti Michaelis archangeli nunc ven- oct. 6.
turas duximus prorogandam. Datum in Zenthemreh, octavo die termini prenotati anno domini M. quadringentesimo vi- 1420.
gesimo. jul. 8.

Kivül: Pro Nicolao filio Barnabe de Zenthpal et alia intra scripta, contra Iohannem filium Iohannis de Kerestwr ad octavas festi beati Michaelis archangeli prorogatoria.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét nyomaival, *jelzet nélkül.*

CCCXL.

Fehéregyházon, 1420. aug. 9.

Nádasdi Salamon fia Mihály székely ispán előtt szentkirályi Bolgár Miklós tiltakozik az ellen, hogy Náznánfalvi Tamásnak lólopásért akasztófára ítélt szolgáját a háza előtt végezték ki.

[Nos Michael filius S]alamonis de Nadasd comes siculorum damus pro memoria, quod egregius miles Nicolaus [Bolgar dictus de Z]enthkyral nostri accedendo in presentiam protestatus est per hunc modum, quomodo quidam familiaris . . . . . [Th]ome de Naznanfalua quendam equum Iacobi filii Emerici de Megesfalua furtive . . . . . reperiens tanquam furem publicum, iuxta datis suis excessibus *) legitimo iudiciario . . . . . [qu]o audito predictus Simon, Mathias et Andreas sui fratres eundem furem patibulo . . . . . et ad domum ipsius Nicolai Bolgar posuissent in preiudicium eiusdem . . . . . [valde magnum. D]atum in Feyreghaz, in vigilia sancti Laurentii martyris anno domini M. CCCC. XX.

1420. aug. 9.

Eredetije papíron töredékben, alján pecsét helyével, *jelzet nélkül.* Kiadta *Szabó* K., Székely Okl. III. 39.

CCCXLI.

Szentimrén, 1421. jan. 21.

Lépes Loránt erdélyi alvajda a Szentpáli Miklós és néhai tuzsoni Bolgár Miklósné, Margit asszony által néhai Kereszturi János ellen indított pert a török hadjárat miatt elhalasztja.

Nos Lorandus Lepes de Waraskezy vicevayvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod causam, quam Nicolaus filius Barnabe de Zenthpal et nobilis domina Margaretha vocata, consors Nicolai dicti Bolgar de Tuson de medio sublata contra Iohannem filium Iohannis de Kerestwr similiter de medio sublatum, iuxta continentiam literarum nostrarum prorogatoriarum super factis in quibusdam literis conventus de Clus-

*) Így, helyesebben *datos suos excessus* lenne.

monostra citatoriis contentis, in octavis festi Epiphaniarum Domini movere habebat coram nobis, ratione presentis exercitus contra turcos moti ad octavas festi beati Georgii martyris nunc venturas duximus prorogandam. Datum in Zenthemreh, octavo die termini prenotati anno domini M. quadringentesimo vigesimo primo.

jan. 13.

maj. 1.

1421.

jan. 21.

Kivül: Pro Nicolao filio Barnabe de Zenthpal et alia intra scripta, contra Iohannem filium Iohannis de Kerestwr ad octavas festi beati Georgii martyris prorogatoria.

Eredetije papíron, záró pecsét helyével, *7140.*

CCCXLII.

(Gyulafehérváron) 1421. febr. 8.

Az erdélyi káptalan előtt a néhai Strigyi Péter alvajda fiai az apjok halála után nagybátyjok, Somkereki Antal részéről tapasztalt jótettek fejében a hunyadvármegyei három Denknek két harmad részét bizonyos feltétel alatt neki és utódainak vallják.

Capitulum ecclesie Transsilvane omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presens scriptum inspecturis salutem in omnium salvatore. Ne rei geste series successu temporis simul cum tempore a memoria evanescat, provida hominum sagacitas ipsam consuevit scripturarum patrocinio roborare. Ad universorum igitur notitiam harum serie volumus pervenire, quod honorabili viro domino Ladislao archidiacono Albensi et Emerico filiis condam nobilis viri, magistri Petri de Strygh vicevayvode Transsilvani ab una parte, ab alia vero nobili viro Anthonio filio Nicolai de Somkerek, adducto secum puerulo Geleth nomine filio suo in tenera etate constituto, coram nobis personaliter constitutis confessum exstitit per eosdem concorditer pariter et relatum, quod quia iidem dominus Ladislaus archidiaconus et Emericus frater suus prefato magistro Petro vicevayvode, patre ipsorum defuncto in tenera etate remansissent, ac propria eorum facultate se ipsos, eorumque possessiones et portiones possessionarias, aliaque bona et res eorum conservare et protegere non valuissent, nisi predictus magister Anthonius filius

Nicolai, avunculus ipsius domini Ladislai archidiaconi fraternali motus dilectione in suam recipiens protectionem ipsos, eorumque possessiones et bona conservasset et protexisset. In recompensam igitur huiusmodi et aliorum beneficiorum ipsius magistri Anthonii filii Nicolai ipsis impensorum rectas duas partes trium possessionum ipsorum valahalium Denk appellatarum, in comitatu de Hvnyad existentium, cum omnibus earum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet ad ipsas duas partes spectantibus, prefatis magistro Anthonio filio Nicolai ac memorato puerulo Geleth aliisque filiis ipsius magistri Anthonii, eorumque heredibus et successoribus dedissent, donassent, assignassent et appropriassent ac dederunt, donaverunt, assignaverunt et appropriaverunt coram nobis perpetuo possidendas, tenendas et habendas, tali conditione mediante, quod si divino iudicio prefato domino Ladislao archidiacono a seculo prius migrante eundem Emericum fratrem suum absque heredibus decedere contigerit, tunc etiam prenotata tertia pars earundem possessionum Denk vocatarum ipsis domino Ladislao archidiacono et Emerico reservata ad memoratum magistrum Anthonium et eius heredes perpetuo devolvatur; si vero eundem magistrum Anthonium et filios suos prenotatos modo consimili divino iudicio absque heredibus decedere contigerit, tunc memorate due partes earundem possessionum vice versa ad eosdem dominum Ladislaum archidiaconum et Emericum ac ipsius Emerici heredes et successores perpetuo revolvantur. In cuius rei testimonium perpetuamque firmitatem ad instantiam et petitionem partium predictarum eisdem presentes literas nostras privilegiales duximus concedendas. Datum sabbato proximo ante dominicam Invocavit, anno domini Millesimo quadringentesimo vicesimo primo, honorabilibus et discretis viris, dominis Georgio Lepes preposito, Michaele cantore, Michaele custode et Iohanne plebano de Enyed decano, canonicis ecclesie nostre existentibus.

1421. febr. 8.

Zsigmond király 1421. oct. 25-iki átiratában, hátrább CCCXLVI. sz. alatt.

CCCXLIII.

(Gyulafehérváron) 1421. mart. 12.

Az erdélyi káptalan jelenti Lépes Loránt alvajdának, hogy parancsára egyfelől Somkereki Antalt és fiát Gelétet, másfelől a néhai Strigyi Péter alvajda fiait, Lászlót és Imrét a hunyadvármegyei Felsődenk, Középdenk és Mártondenk birtokán megosztoztatta.

Nobili viro et honesto magistro Lorando Lepes de Waraskezy vicevayvode Transsilvano, amico ipsorum honorando capitulum ecclesie Transsilvane amicitiam paratam cum honore. Noveritis, nos literas vestras recepisse in hec verba:

Amicis suis honorandis, capitulo ecclesie Transsilvane Lorandus Lepes de Waraskezy vicevayvoda Transsilvanus amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in personis Anthonii filii Nicolai de Somkerek ac Geleth filii eiusdem ab una, parte vero ab altera honorabilis viri, domini Ladislai archidiaconi Albensis et Emerici filiorum condam magistri Petri de Strigh vicevayvode, quod ipsi in tribus possessionibus ipsorum wolahalibus Denck vocatis,*) in comitatu de Hwnyad existentibus,**) quarum due partes prefatos Anthonium filium Nicolai et Geleth filium eiusdem, tertia vero pars eosdem dominum Ladislaum archidiaconum et Emericum fratrem suum tangere dinoscerentur, quantum ad usum tantum inter se divisionem facere vellent congruentem, si contradictio cuiuspiam ipsis non obviaret in hac parte. Super quo vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Blasius de Kerezthwr vel Nicolaus filius Balase de inferiori Baach, aut Clemens de Pesthes sin Laurentius de Losad aliis absentibus homo noster ad facies prenominatarum possessionum harum ***) Denk, vicinis et commetaneis earundem universis inibi circumquaque convocatis et presentibus, accedendo easdem in tres dividant partes rectas et equales, signisque ab invicem metalibus sequestrando, qua-

*) Hibásan *vocatarum* az eredetiben.
**) Hibásan *existentium* az eredetiben.
***) Azaz *három*.

rum ipsarum trium partium duas prefatis Anthonio filio Nicolai et Geleth filio suo, tertiam vero partem earundem memoratis domino Ladislao archidiacono et Emerico fratri eiusdem ad usum tantum statuat et committat iure ipsis incumbenti possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui apparuerint, citet eosdem contra annotatos Anthonium et Geleth filium eiusdem, necnon dominum Ladislaum archidiaconum et Emericum fratrem eiusdem nostram in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros; et post hec ipsarum divisionis et statutionis seriem, et si necesse fuerit, cum nominibus contradictorum et citatorum, si qui fuerint, terminoque assignato nobis amicabiliter rescribatis. Datum in Zenthemreh, feria
1421. mart. 6. quinta proxima ante dominicam Iudica anno domini Millesimo quadringentesimo vigesimo primo.

Nos enim petitionibus vestris annuentes, una cum Blasio de Kerezthwr homine vestro nostrum hominem, videlicet dominum Ladislaum presbyterum de choro nostro ad premissa exsequenda duximus transmittendum, qui demum exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi
mart. 10. secunda feria proxima post dominicam Iudica proxime preteritam ad facies trium possessionum volahalium predictarum, in comitatu de Hwnyad existentium pariter accessissent, ac vicinis et commetaneis earundem circumquaque legitime convocatis ipsisque presentibus easdem (in) duas partes rectas et coequales modo infra scripto divisissent:

Primo, possessionem Denk maiorem et superiorem hoc modo divisissent, quod partem eiusdem ville a parte rivuli, qui eandem possessionem per medium currit et eandem dividit, versus orientem habitam pro duabus partibus eiusdem possessionis deputando prefatis magistro Anthonio et Geleth filio suo quantum ad usum deputassent, aliam vero partem eiusdem ville ultra dictum rivulum versus occidentem iacentem pro tertia parte eiusdem ville deputando prefatis domino Ladislao archidiacono et Emerico fratri suo similiter ad usum reliquissent.

Item Denk mediocrem taliter divisissent, quod partem eiusdem ville a parte fluvii, qui eandem villam dividit, versus

orientem iacentem pro duabus partibus eiusdem ville deputando prefatis magistro Anthonio et Geleth filio suo, aliam vero partem a parte occidentis pro tertia parte eiusdem ville deputando dictis domino Ladislao et Emerico fratri suo quantum ad usum commisissent.

Item villam Morthondenky vocatam taliter divisissent, quod quendam fontem seu puteum in eadem villa existentem pro signo metali ponendo et ab eodem puteo ad meridiem et ad septemtrionalem lineam imaginando partem ville versus occidentem iacentem pro duabus partibus ipsius ville deputando prefatis magistro Anthonio et Geleth filio suo quantum ad usum, aliam vero partem versus orientem habitam pro tertia parte ipsius ville deputando sepe dictis domino Ladislao et Emerico fratri suo ad usum commisissent et reliquissent, ac unicuique partium suam portionem ex huiusmodi divisione cedentem quantum ad usum statuissent penitus nemine contradictore apparente, tribus diebus continuis in eisdem moram faciendo. Datum quarta feria proxima post dominicam Iudica, anno quo supra. 1421. mart. 12.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét maradványaival, *7285.*

CCCXLIV.

(Gyulafehérváron) 1421. mart. 13.

Az erdélyi káptalan jelenti Lépes Loránt alvajdának, hogy parancsára Somkereki Antalt és fiát, Gelétet a hunyadvármegyei három Denk kétharmad részének birtokába beiktatta.

Capitulum ecclesie Transsilvane omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presens scriptum inspecturis salutem in omnium salvatore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod nos literas nobilis viri magistri Lorandi Lepes de Waraskezy vicevayvode recepimus in hec verba:

Amicis suis honorandis, capitulo ecclesie Transsilvane Lorandus Lepes de Waraskezy vicevayvoda Transsilvanus amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in personis Anthonii filii Nicolai de Somkerek ac Geleth filii eiusdem, quo-

modo ipsi in dominium duarum partium trium possessionum Denk vocatarum, in comitatu de Hvnyad existentium, ipsos omnis iuris titulo concernentium legitime vellent introire, si contradictio cuiuspiam ipsis non obviaret in hac parte. Super quo vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Blasius de Keresthwr vel Nicolaus filius Balase de Thompatheleke, aut Clemens de Pesthes sin Laurentius de Lozad aliis absentibus homo noster ad facies prescriptarum possessionum trium Denk, vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus, accedendo introducat prefatos Anthonium filium Nicolai et Geleth filium eiusdem in dominium dictarum duarum partium earundem, statuatque easdem eisdem premisso iure ipsis incumbenti perpetuo possidendas si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, evocet eosdem contra annotatos Anthonium et Geleth filium eiusdem nostram in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros; et post ipsarum introductionis et statutionis seriem, et si necesse fuerit, cum nominibus citatorum, si qui apparuerint, cum termino assignato nobis amicabiliter rescribatis. Datum in Zenthemreh, feria quinta proxima ante dominicam Iudica anno domini Millesimo quadringentesimo vicesimo primo.

1421. mart. 6.

Nos enim petitionibus eiusdem magistri Lorandi Lepes vicevayvode annuentes, una cum Blasio de Keresthwr homine suo nostrum hominem, videlicet dominum Ladislaum presbyterum de choro nostro ad premissa exsequenda duximus transmittendum, qui demum exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi secunda feria proxima post dominicam Iudica nunc preteritam ad facies predictarum trium possessionum Denk vocatarum pariter accessissent, ac vicinis et commetaneis earundem circumquaque legitime convocatis ipsisque presentibus duas partes earundem possessionum Deenk, iuxta continentiam prescriptarum literarum prefati vicevayvode eisdem Anthonio filio Nicolai de Somkerek et Geleth filio suo iure ipsis incumbenti statuissent perpetuo possidendas, penitus nemine contradictore apparente, tribus diebus continuis secundum regni consuetudinem in eisdem

mart. 10.

moram faciendo. Datum quinta feria proxima ante dominicam Ramispalmarum, anno domini Millesimo quadringentesimo vicesimo primo prenotato, honorabilibus et discretis viris domino Georgio Lepes preposito, Michaele cantore, Michaele custode et Iohanne plebano de Enyed decano, canonicis ecclesie nostre existentibus. 1421. mart. 13.

Zsigmond király 1421. oct. 25-iki átiratában, hátrább CCCXLVI. sz. alatt.

CCCXLV.

Keresszegen (1421—1426.) aug. 5 körül.

Csáki Miklós erdélyi vajda levele Bolgár János, István és Andráshoz, melyben figyelmezteti őket, hogy bizonyos szántóföldeit a rajtok levő gabonával együtt általok elfoglaltatni nem engedi.

Nobiles viri, fratres et amici nostri honorandi.

Ex relatione aliquorum audivimus, ut aliquas terras arabiles ac fruges in eisdem *) terris existentes **) occupare ac alienare velitis. Quare vestras fraternitates presentibus requirimus diligenter, ut sicut tempore patris vestri fuit, si eo modo utere volueritis, bene quidem, si autem non, credatis, ut terras nostras non tam faciliter hoccupabitis. Scripta in Kereschek, feria quinta proxima post festum beate Marie de Nive.

Nicolaus de Chaak
vayvoda Transsilvanus.

Kivül: Viris nobilibus, Iohanni ac Sthefano dicto Bolgar ac Andree filio Thome, fratribus nostris carissimis.

Eredetije papíron, záró zöld viaszpecsét töredékeivel, *jelzet nélkül.*

---

*) Hibásan *eadem* az eredetiben.

**) Hibásan *existentibus* az eredetiben.

CCCXLVI.

1421. oct. 25.

Zsigmond király a Somkereki Antal kérésére, a Strigyi Péter fiaitól neki és fiainak ajándékozott hunyadvármegyei három Denk két harmad részére vonatkozó privilegialis leveleit az erdélyi káptalannak átírja és az ajándékozásba beléegyezik.

Sigismundus dei gratia romanorum rex semper augustus ac Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatie, Rame, Servie, Gallicie, Lodomerie, Comanie Bulgarieque rex, marchio Brandemburgensis, necnon Lucemburgensis heres omnibus Christi fidelibus presentibus pariter et futuris presentium notitiam habituris salutem in omnium salvatore. Iustis petentium desideriis facilem prebere consensum ius invitat, ratio requirit et regalis munificentia exortatur et his precipue, que suorum subditorum commodis videntur utiliter convenire. Proinde ad universorum tam presentium quam futurorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod Anthonius filius Nicolai de Somkerek nostram personaliter veniendo in presentiam in sua ac Geleth et aliorum filiorum suorum personis exhibuit nobis quasdam duas literas privilegiales capituli ecclesie Transsilvane, unam videlicet, qua mediante honorabilis vir dominus Ladislaus archidiaconus Albensis et Emericus filii Petri de Strigh vicevayvode Transsilvani rectas duas partes trium possessionum ipsorum volahicalium Denk appellatarum, in comitatu de Hwnyad existentium, cum omnibus earum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet sub certis clausulis conditionariis in tenore eiusdem litere clare specificatis et contentis eidem Anthonio et Geleth aliisque filiis ipsius Anthonii in perpetuum dedisse et contulisse dinoscuntur, et aliam super legitima statutione dictarum duarum partium possessionum predictarum pro eisdem Anthonio et Geleth aliisque filiis ipsius rite factis confectas tenorum subnotandorum, supplicans exinde idem Anthonius suo et nominibus quibus supra maiestati nostre humiliter et devote, ut easdem literas ratas, gratas et acceptas habendo nostrisque literis similiter privilegialibus verbotenus inseri et conscribi faciendo, premisse

donationi et collationi possessionarie nostrum regium consensum et assensum prebere et pro prefato Anthonio atque filiis suis perpetuo valituras dignaremur confirmare. Quarum unius tenor sequitur in hec verba: Capitulum ecclesie Transsilvane — — *sat., l. az erdélyi káptalannak 1421. febr. 8-án kelt oklevelét elébb CCCXLII. sz. a.* — Alterius vero litere series hec est: Capitulum ecclesie Transsilvane — — *sat., l. az erdélyi káptalannak 1421. mart. 13-án kelt oklevelét elébb CCCXLIV. sz. a.* — Nos igitur humilimis et devotis prefati Anthonii filii Nicolai supplicationibus antelatis suo et nominibus quibus supra nostro culmini subiective oblatis regali pietate exauditis et clementer admissis, prefatas binas literas annotati capituli ecclesie Transsilvane privilegiales non abrasas, non cancellatas, nec in aliqua earum parte vitiatas, sed omni prorsus ambiguitatis scrupulo destitutas, imo mere et sincere veritatis integritate prepollentes, presentibusque verbaliter sine diminutione et augmento aliquali insertas, quoad omnes ipsarum continentias, clausulas et articulos acceptamus, approbamus et ratificamus, eas nichilominus requirentibus prefati Anthonii filii Nicolai fidelitatibus et fidelium servitiorum laudedignis obsequiis et virtuosis gestis nobis et sacro nostro regio diademati cum summe fidelitatis constantia et sincero zelo in plerisque locis et temporibus opportunis laudabiliter exhibitis et impensis, premisse possessionarie donationi ac aliis omnibus et singulis in tenore predictarum literarum limpidius expressatis et contentis nostrum regium benivolum consensum prebendo pariter et assensum, mera auctoritate regia et potestatis plenitudine ac ex certa scientia nostre maiestatis, de consensuque et beneplacito serenissime principis domine Barbare regine, nostre consortis predilecte, prelatorum etiam et baronum nostrorum consilio prematuro ac unanimi decreto eorundem pro eodem Anthonio filio Nicolai et filiis suis, ipsorumque heredibus et posteritatibus universis in evum valituras innovantes confirmamus presentis scripti nostri patrocinio mediante, salvo iure alieno. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes concessimus literas nostras privilegiales pendentis (et) autentici sigilli nostri duplicis, quo ut rex Hungarie utimur, munimine

roboratas. Datum per manus reverendi in Christo patris domini Iohannis episcopi Zagrabiensis, aule nostre summi
1421. cancellarii fidelis nostri dilecti, anno domini Millesimo qua-
oct. 25. dringentesimo vigesimo primo, octavo kalendas Novembris, regnorum nostrorum anno Hungarie etc. tricesimo quinto, romanorum vero duodecimo, venerabilibus in Christo patribus dominis Doymo Spalathensi et Andrea Ragusiensi archiepiscopis, Corniano electo Colocensi, Strigoniensi et Iadrensi sedibus vacantibus, Andrea Varadiensis, Thoma Agriensis, eodem domino Iohanne Zagrabiensis, Georgio Transsilvanensis, Benedicto Boznensis, Clemente Iauriensis, Nicolao Vachiensis, Francisco Sirimiensis, Petro Corbaviensis, Simone Traguriensis, fratribus Dosa Chanadiensis, Hinkone Nitriensis et Thoma Segniensis ecclesiarum episcopis ecclesias dei feliciter gubernantibus, Petro de Rozgon Vesprimiensi et Herrico Quinqueecclesiensi electis, Scardonensi, Sibinicensi, Nonensi, Tininiensi, Makarensi et Pharensi sedibus vacantibus, necnon magnificis viris Nicolao de Gara regni nostri Hungarie predicti palatino, altero Nicolao de Chaak vayvoda nostro Transsilvano, comite Petro de Peren iudice curie nostre, Alberto de Vngh priore Aurane Dalmatie et Croatie predictorum, Dionysio de Marchaly totius Sclavonie regnorum nostrorum, Desew de dicta Gara Machouiensi banis, honore banatus Zewriniensis vacante, Petro filio Herrici de Berzeuicze thavarnicorum, Ladislao filio Iohannis de Thamasy ianitorum, Stephano de Bathor dapiferorum, Ladislao Kompolth de Nana pincernarum, Nicolao de Peren agazonum nostrorum magistris et Stephano filio condam comitis Simonis de Rozgon comite nostro Posoniensi, aliisque quampluribus regni nostri comitatus tenentibus et honores.

Lecta et correcta.

Eredetije hártyán, függő pecsét nyomaival, *6660.*

CCCXLVII.

(Kolosmonostoron) 1422. mart. 18.

A kolosmonostori convent előtt néhai tuzsoni Bolgár Miklós fiai Magyarfrátai Pétert a kolosvármegyei Szentpéteren levő birtokrészének eladásától, s Meggyesfalvi Jakabot vagy bárki mást annak megvételétől eltiltják.

Nos conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonostra memorie commendamus, quod Iohannes et Stephanus filii condam Nicolai dicti Bolgar de Thwsson in ipsorum ac Ladislai fratris ipsorum uterini, item Nicolai dicti Thot ac Michaelis filii Semyen, Andree filii Thome, necnon Valentini filii Thome filii Mathie fratrum eorundem condivisionalium de eadem Thwsson personis nostram venientes in presentiam per modum protestationis nobis significare curarunt, quod sicut ipsi percepissent, Petrus de Magyarfratha *) totalem portionem suam possessionariam in possessione Zenpetyr vocata, in comitatu de Clus existenti habitam quodam colore sinistro excogitato Iacobo filio Emerici de Meggesfalua vendere vel impignorare aut aliquo modo a se alienando perpetuare niteretur, cum tamen eadem portio possessionaria plus ipsis, quam pre tacto Iacobo filio Emerici, ratione contigue vicineitatis ad emendum seu pro pignore recipiendum rite et legitime competeret, in ipsorum iuris preiudicium. Unde facta protestatione huiusmodi prefatum Petrum de Magyarfratha a venditione, impignoratione et qualibet alienatione dicte portionis possessionarie quibuspiam, alios vero universos et quosvis, signanter prefatum Iacobum filium Emerici ab emptione, pro pignore receptione et sibi ipsi perpetuatione eiusdem portionis possessionarie, usuum fructuum et quarumlibet utilitatum eiusdem perceptione et percipi factione et se quovismodo in eandem intromissione in ipsorum preiudicium factis vel fiendis prohibuerunt coram nobis presentium testimonio mediante. Datum feria quarta proxima post dominicam Oculi, anno domini Millesimo quadringentesimo vigesimo secundo. 1422. mart. 18.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét nyomaival és *solvit XX den.* följegyzéssel, *7172.*

*) Innen *frater ipsorum condivisionalis* kitörülve.

CCCXLVIII.

Küküllőváron, 1422. apr. 19.

Csáki Miklós erdélyi vajda arról értesülvén, hogy némely marosszéki székelyek a néhai tuzsoni Bolgár Miklós fiaival bizonyos szőlő miatt perbe ereszkedtek, arra kéri őket, hogy azt az igazság érdekében az árvák teljes koruságáig halaszszák el.

Nos Nicolaus de Chaak vayvoda Transsilvanus et comes de Zolnok universis et singulis siculis sedis Marus, fratribus et amicis nobis dilectis salutem cum honore. Exponitur nobis, quomodo quidam de vestri medio ratione cuiusdam vinee cum filiis condam Nicolai dicti Bolgar causam movissent et diutius eandem ventilari niterentur. Et quia nobis et magnifico domino Pypone comite, fratri nostro simul cum nonnullis nobilibus et probis (viris) visum fuit, ut quousque iunior orphanus predicti condam Nicolai dicti Bolgar in debitam et adultam perveniret etatem, nullus iudicum interim iudicare eosdem filios condam Nicolai dicti Bolgar aut in causam ratione premisse vinee iuridice attrahere valeret atque possit, igitur vestras rogamus amicitias diligenter, quatenus premissam causam, si fortassis aliqua per quempiam contra predictos orphanos predicti condam Nicolai mota esset vel moveretur, sua serie sine omni difficultate et gravamine usque adultam, provectam etatem predicti iunioris orphani differre velitis et facere prorogari iustitia semper mediante. Datum in Kykellewar, octavo die festi Pasche Domini anno domini M. CCCC. XXII.

1422. apr. 19.

Eredetije papíron, felső felén több helyt elmosódva, alján zöld pecsét nyomaival, *jelzet nélkül.*

CCCXLIX.

(Kolosmonostoron) 1422. maj. 18.

A kolosmonostori convent jelenti Csáki Miklós erdélyi vajdának, hogy Somkereki Antal és Miklós a Drági Jakab hátszegi várnagy nejét Brigitta asszonyt az első férje, néhai Nemegyei László javaiból őt megillető jegyajándék és nászhozományra nézve teljesen kielégítették.

Conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonostra omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presens scriptum inspecturis salutem in salutis largitore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod nos literas magnifici viri Nicolai de Chaak vayvode Transsilvani et comitis de Zolnuk recepimus in hec verba:

Amicis suis reverendis, conventui ecclesie de Clusmonostra Nicolaus de Chaak vayvoda Transsilvanus et comes de Zolnuk amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in persona nobilis domine Brigida vocate, consortis Iacobi de Drag alias castellani nostri de Hathchok, filie videlicet magistri Emerici de Bogath, quomodo Anthonius et Nicolaus de Somkerek ipsam de universis possessionibus et portionibus possessionariis condam Ladislai de Nemege primarii mariti eiusdem domine, etiam de equis suis equatialibus nullam portionem, nulla etiam sibi de dote et rebus parafernalibus eidem de dictis possessionibus et portionibus possessionariis provenire debendis satisfactione impensa exclusissent propria ipsorum potentia mediante in preiudicium eiusdem domine valde magnum. Super quo vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Paulus de Zengel vel Nicolaus de Zaz Sombor aliis absentibus homo noster ad prefatos Anthonium et Nicolaum de Somkerek accedendo ammoneat eosdem verbo nostro seriose, ut ipsi de dote et rebus parafernalibus dicte nobilis domine satisfactionem impendere ac de equis equatialibus portionem dare debeant et teneantur; et quidquid ad contenta prescriptarum literarum nostrarum fecerint vel responderin', id nobis amicabiliter rescribatis.

1422. apr. 23. Datum in Thorda, feria quinta proxima ante festum beati Georgii martyris anno domini M. quadringentesimo vigesimo secundo.

Nos enim petitionibus annotati Nicolai de Chaak vayvode Transsilvani amicabilibus acquiescentes, una cum prefato Nicolao de Zaz Sombor homine eiusdem nostrum hominem, videlicet religiosum virum fratrem Petrum presbyterum unum ex nobis ad premissa exsequenda nostro pro testimonio transmisimus fidedignum, qui demum exinde ad nos reversi nobis uniformiter retulerunt, quod ipsi feria quarta proxima post maj. 13. festum beati Iohannis apostoli ante portam latinam proxime preteritum ad prefatos Anthonium et Nicolaum de Somkerek accessissent, ibidem memorate nobili domine pro dote et rebus parafernalibus de dictis possessionibus et portionibus possessionariis sibi provenire debendis satisfactionem impendere, ac de equis equatialibus portionem dare verbo ipsius Nicolai de Chaak vayvode Transsilvani postulassent, tunc sepe dicti Anthonius et Nicolaus de Somkerek de dote et rebus parafernalibus de possessionibus et portionibus possessionariis predictis, ac de equis equatialibus prelibate domine portionem plenariam et omnimodam satisfactionem impendissent; ob hoc ipsa superinde plenarie contenta predictos Anthonium et Nicolaum super premissis dote et rebus parafernalibus ac portione equatiali, ac aliis iuribus suis quibusvis commisisset et reliquisset quitos et expeditos et per omnia absolutos. In cuius rei testimonium perpetuamque firmitatem presentes literas nostras privilegiales eisdem duximus concedendas. Datum 1422. maj. 18. sexto die diei exsecutionis prenotate, anno domini supra dicto.

Eredetije hártyán, zöld kender zsinóron függő megkopott pecséttel, *7273.*

CCCL.

(Gyulafehérváron) 1422. maj. 27.

Az erdélyi káptalan előtt László gyulafehérvári főesperes az ellen, hogy Szengyeli Tamás a Somkereki Antal engedelmével Sáromberke határán új határjeleket állított s ez által bizonyos darab földet elfoglalt, ennek fiai nevében tiltakozik.

Nos capitulum ecclesie Transsilvane significamus tenore presentium quibus expedit universis, quod honorabilis vir dominus Ladislaus archidiaconus Albensis in personis Gyeleth, Nicolai, Ladislai et Stephani filiorum Anthonii filii Nicolai de Somkerek ad nostram personaliter accedendo presentiam per modum protestationis nobis significare curavit, quod quandam particulam terre seu territorii possessionis ipsorum Sarumberk vocate, in comitatu de Torda existentis, per novas metas in locis non consuetis per prefatum Anthonium filium Nicolai patrem ipsorum Gyeleth, Nicolai, Ladislai et Stephani in favorem Thome nobilis de Zengel erigi permissas idem Thomas de Zengel occupasset et eadem uteretur in eorum preiudicium et gravamen. Unde facta huiusmodi protestatione prohibuit eundem Anthonium filium Nicolai ab huiusmodi favore et permissione erectionis metarum, predictum vero Thomam de Zengel ac alios quoslibet ab erectione huiusmodi metarum, necnon occupatione, detentione, perpetuatione ac usuum et quarumlibet utilitatum perceptione prenotate particule terre, et quovis colore se intromitterent de eadem; super quo literas nostras protestatorias et prohibitorias petiit emanari, quas nos concessimus eidem communi iustitia suadente. Datum quarta feria proxima ante festum Penthecostes, anno domini M. CCCC. vigesimo secundo. 1422. maj. 27.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét maradványaival, *5081.*

CCCLI.

Apahidán, 1422. sept. 30.

Mocsi Miklós és Macskási Péter dobokavármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy Gyerőmonostori Radó Andrásházi Mihály ellen bizonyos ügyben az idézésre nem jelent meg.

Nos Nicolaus filius Sandrini de Machy et Petrus de Machkas iudices nobilium comitatus de Doboka memorie commendamus, quod Michael filius Stephani de Andreashaza personaliter feria quarta proxima post festum sancti Michae-
sept. 30. lis archangeli contra Radov de Gerevmonostra ad quandam requisitionem super factis in aliis literis nostris obligatoriis contentis legitime et horis stetit coram nobis, comiti et nobilibus comprovincialibus*) in termino exspectatus, ipse vero Radov non venit, neque misit. Datum in Appathhyda, termino
1422 sept. 30. prenotato anno domini M. quadringentesimo vigesimo secundo.

Eredetije papíron, hátán két viaszpecsét maradványaival, *jelzet nélkül.*

CCCLII.

Pozsonyban, 1423. jan. 10.

Zsigmond király előtt Márkházi János Somkereki Antalt a fiai nevében attól, hogy Nebáncsot Szentgyörgyi Jakabnak és Bálintnak átengedje, ezeket pedig annak elfoglalásától eltiltja.

Nos Sigismundus dei gratia romanorum rex semper augustus ac Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatie etc. rex memorie commendamus per presentes, quod Iohannes filius Petri de Markhaza nostre adiens conspectum maiestatis in personis Gyeleth, Nicolai, Ladislai et Stephani filiorum Anthonii filii Nicolai de Somkerek nobis per modum protestationis significare curavit in hunc modum, quod prout ipsi Gyeleth, Nicolaus, Ladislaus et Stephanus percepissent, prefatus Anthonius pater ipsorum quandam possessionem ipsorum Nebanch ocatam, in comitatu de Torda existentem, ipsis omnis iuris

*) Hibásan *comprovincialium* az eredetiben.

titulo pertinentem per quandam erectionem metarum inter possessiones ipsorum Anthonii et filiorum eiusdem ab una, ac possessionem Zenthgywrgh vocatam Iacobi et Valentini filiorum Ladislai de eadem ab alia partibus factam et habitam ad eandem Zenthgywrgh eisdem Iacobo et Valentino annectere annuisset et applicari consensisset in ipsorum preiudicium et dampnum valde magnum. Unde facta huiusmodi protestatione idem Iohannes de Markhaza nominibus quibus supra prefatum Anthonium ab annuentia, consensu predictis, antefatos autem Iacobum et Valentinum, eorundemque heredes ac alios quoslibet ab huiusmodi applicatione sibique ipsis usurpatione et perpetuatione, usuum quoque fructuum et quarumlibet utilitatum eiusdem possessionis Nebanch perceptione seu percipi factione, seque ipsos in dominium eiusdem intromissione quomodolibet factis vel fiendis prohibuit contradicendo et contradixit inhibendo publice et manifeste coram nobis harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante. Datum Posonii, die dominico proximo post festum Epiphaniarum Domini anno eiusdem Millesimo quadringentesimo vigesimo tertio, regnorum nostrorum anno Hungarie etc. XXX. sexto, romanorum XIII. et Bohemie tertio.*) 1423. jan. 10.

Kivül: Serio scripta Anthonii de Erdel.

Eredetije papíron, alján a birodalmi sasos pecséttel, *5109.*

CCCLIII.

Szentimrén, 1423. mart. 26.

Lépes Loránt alvajda az erdélyi káptalannak Tuzsoni János és István ellen a kutyfalvi erdő levágatása s a szántóföldek bitorlása miatt indított perét az alperesek ügyvédjének kérésére elhalasztja.

Nos Lorandus Lepes de Waraskesi vicevayvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod honorabilis vir dominus Iohannes decanus pro honorabili capitulo ecclesie Transsilvane cum procuratoriis literis eiusdem, iuxta continentiam literarum

*) Ismétli e tiltakozást 1426. *octavo die festi beati Michaelis archangeli* (oct. 6.) a Somkereki Antal említett fiai nevében az erdélyi káptalan előtt *Petrus de Poka.* — Eredetije papíron, *5108*

mart. 17. conventus ecclesie de Clusmonostra citatoriarum in octavis diei medii Quadragesime in figura nostri iudicii comparendo, contra Iohannem et Stephanum filios Nicolai dicti Bolgar de Tuson proposuit eo modo, quomodo predicti Iohannes et Stephanus quandam silvam memorati capituli in territorio possessionis sue Kuthfalwa *) vocate adiacentem, a certi temporis intervallo et presertim anno in presenti in magna sui parte, contra legitimas prohibitiones iam dicti capituli succidi, asportari et devastari faciendo, eadem ac terris arabilibus intra metas possessionis eiusdem Kuthfalwa habitis usi fuissent et uterentur quoad presens potentia mediante in preiudicium ante dicti capituli valde grande, per quod factum idem capitulum et sui iobagiones trecentorum florenorum nove monete dampna perpessi exstitissent, ex parte quorum iudicium et iustitiam habere velle lege regni requirente. Quo audito Petrus **) magnus de Gald pro annotatis Iohanne et Stephano cum procuratoriis literis dicti conventus comparuit,***) eosdem in causam attractos in tam ardua causa respondere non posse indicabat, sed eandem in ulteriorem terminum per nos differre postulabat; pro eo ad octa-
maj. 1. vas festi beati Georgii martyris nunc venturas duximus pro-
1423. rogandam. Datum in Zenthemrh,†) decimo die termini pre-
mart. 26. notati anno domini M. CCCC. XXIII.

Kivül: Pro Iohanne et Stephano filiis (Nicolai) Bolgar de Thvson, contra honorabile capitulum ecclesie Transsilvane ad octavas festi beati Georgii martyris prorogatoria.

Eredetije papíron két példányban, hátán S · LORA'D[I · L]EPES · VICEWAYUOD' · TNSSILNI köriratú viaszpecséttel, melynek töredezett paizsában egy bölényfej látható, *7178.*

Sem *Nagy I.*, Magyarország cs. VII. 95., sem *Csergheő*, Wappenbuch III. 367. és 276. t. a Lépes család czímerében a bölényfejet nem ismerik.

*) A káptalan számára kiadott példányban *Kvgfalwa, Kygfalwa* van írva.

**) A káptalan példányában *prefatus* hibásan.

***) A káptalan példányában e szó helyett *similiter nostram exsurgendo in presentiam* van írva.

†) A káptalan példányában *Zenthymrich.*

CCCLIV.

(Kolosmonostoron) 1423. maj. 1.

A kolosmonostori convent előtt rődi Kályán Mihály a kolosvármegyei Kályánt ezer arany forintért Suki Jánosnak és fiainak örökbe vallja, s a reá vonatkozó okleveleket érvénytelennek nyilvánítja.

Conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonostra omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presentium notitiam habituris salutem in salutis largitore. De facili memoria labitur hominum, quam non serenat lucida series literarum. Proinde ad universorum notitiam tam presentium quam futurorum harum serie volumus pervenire, quod Michaele filio Michaelis dicti Kalyan de Rewd ab una, ac magistro Iohanne filio Elie de Swk ex alia partibus coram nobis personaliter constitutis per prefatum Michaelem Kalyan exstitit confessum ministerio vive vocis pariter et relatum, quod quia ipse mature intra se deliberasset, consideratis complacentiis multifariis interdum sibi per ipsum magistrum Iohannem de Swk exhibitis et impensis, ac etiam ratione proximitatis, propiorisque *) vicineitatis et commetaneitatis, connexionis inter eos intervenientis, quandam possessionem suam integram et hereditariam Kalyan vocatam, ipsum solum concernentem, in comitatu de Clus existentem, simul cum universis suis utilitatibus et quibusvis pertinentiis, terris cultis et incultis, pratis, pascuis, nemoribus, aquis aquarumque decursibus et quibuslibet aliis commoditatibus, usibus et reditibus campestribus et silvestribus, lymphaticis ad dictam possessionem Kalyan ab olim et antiquo spectantibus, sub eius veris pristinis metis, metarumque limitibus et distinctionibus per eundem Michaelem Kalyan hucusque quoquomodo possessam prefato magistro Iohanni filio Elie de Swk ac Benedicto et Michaeli filiis suis, ipsorumque dumtaxat heredibus et posteritatibus in futurum procreandis pro mille florenis auri puri ut dixit ab eodem plene habitis et receptis vendidisset, tradidisset, contulisset et perpetuasset, imo ven-

*) Hibásan *propriorisque* az eredetiben.

didit, tradidit, contulit et perpetuavit nostri in presentia eisdem perpetue et irrevocabiliter possidendam, tenendam pariter et habendam, renuncians et extrahens se totaliter prefatus Michael Kalyan de eadem, nullum ius nullamve dominii proprietatem seu proprietatis pro se ipso amplius reservando, sed omne ius totalis dominii et iuris eiusdem proprietatis sepe narrate possessionis Kalyan in ipsos magistrum Iohannem, Benedictum et Michaelem filios eiusdem, eorundemque heredes et posteritates transferendo; nichilominus annotatus Michael singulas et omnes literas perpetuales quorumcunque regum et iudicum ordinariorum, ac capitulorum seu conventuum et ceterorum locorum credibilium quaslibet sub formis verborum quibuscunque super dicta possessione Kalyan quoquomodo emanatas et confectas inanes, mortuas, frivolas et exhibitoribus nocivas commisisset et commiserat nostri in presentia harum nostrarum testimonio literarum mediante. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem presentes literas nostras privilegiales pendentis et autentici sigilli nostri munimine roboratas, alphabetoque trium literarum medio intercisas prefato magistro Iohanni filio Elie de Swk, ac Benedicto et Michaeli ipsorumque heredibus duximus concedendas. Datum octavo die festi beati Georgii martyris, anno domini Millesimo quadringentesimo vigesimo tertio.

1423. maj. 1.

Eredetije hártyán, fölső szélén az elmetszett A., B. és C. chirographummal, vörös és zöld selyem zsinóron függő ép pecséttel, *7626.*

CCCLV.

Apahidán, 1423. dec. 15.

Sárdi András kolosvármegyei alispán, Mocsi Miklós és Macskási Péter szolgabírák előtt Tuzsoni János és István egy év tartamára ügyvédeket vallanak.

Nos Andreas de Sard vicecomes, Nicolaus filius Sandrini de Moch ac Petrus de Machcas iudices nobilium comitatus de Clws memorie commendamus, quod cum nos ad legitimam petitionem Iohannis et Stephani filiorum Nicolai dicti Bolgar de Thuson nostrum hominem, videlicet Petrum

literatum, notarium nostrum ad infra scriptam fassionem audiendam duxissemus destinandum, demum ipse inde rediens et per nos requisitus retulit isto modo, quod coram ipso prefati Iohannes et Stephanus personaliter constituti, in omnibus causis eorum et earundem articulis tam [per] ipsos contra alios, quam per alios quospiam contra ipsos in quibuslibet terminis coram nobis a data presentium per anni circulum motis vel movendis se se mutuo, item Iohannem et Benedictum dictos de Suk, Petrum dictum Sido de Chawas, Stephanum, Ladislaum filios Gregorii de Zamusfalwa, Georgium de Korpad, Paulum, Iohannem de Marov, Stephanum de Wybuda, Michaelem dictum Zylagy, Paulum de Indal, Gallum de Fermenes, Albertum Ziluasi, Michaelem dictum Kazas, Nicolaum de Zuchak, Thomam magnum et Blasium Seres dictum, Iohannem de dicta Zuchak fecissent, constituissent *) et ordinassent suos veros et legitimos procuratores, ratum et firmum se se promittentes habituros, quitquid per eosdem, scilicet exhibitores presentium communiter vel divisim actum, factum et procuratum fuerit in causis ipsorum universis. Datum in Apathida, feria quarta proxima post festum (beate) Lucie virginis anno domini M. quadringentesimo vigesimo tertio. 1423. dec. 15.

Kivül: Pro Stephano dicto Bolgar procuratoria.

Eredetije papíron, hátán három viaszpecsét nyomaival, *7064.*

CCCLVI.

Gyulafehérváron, 1424. apr. 5.

Tamás ozdi főesperes és az erdélyi püspök helyettese Tuzsoni Jánosnak és Istvánnak minden bírságát elengedi.

Nos Thomas archidiaconus de Ozd etc., necnon reverendi in Christo patris domini Georgii dei et apostolice sedis gratia episcopi Transsilvani vicarius in spiritualibus memorie commendamus, quod nos universa birsagia, in quibus nobi les viri Iohannes et Stephanus filii condam Nicolai de Tuson

*) Kétszer írva az eredetiben.

hactenus contra quosque coram nobis convicti exstitissent, eisdem duximus relaxandum harum nostrarum literarum testi-
1424. monio mediante. Datum Albe, in octavis medii Quadragesime
apr. 5. anno domini Millesimo CCCC. vicesimo quarto.

Eredetije papíron, alján zöld viaszpecsét töredékével, *7086d.*

CCCLVII.

(Kolosmonostoron) 1424. apr. 15.

A kolosmonostori convent előtt Szentkirályi Mihály a maga, továbbá anyja Margit asszony s testvérei Anna, Ilona és Potha nevében, a Méhes határán levő halastó felét kétszáz arany forintért Somkereki Antalnak és utódainak örökbe vallja.

Conventus ecclesie beate Marie virginis de Clusmonostra omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presentium notitiam habituris salutem in salutis largitore. De facili memoria labitur hominum, quam non serenat lucida series literarum. Proinde ad universorum notitiam tam presentium quam futurorum harum serie volumus pervenire, quod Michaele filio Stephani filii Semyen de Zenthkyral personaliter ac pro nobili domina Margaretha, matris sue, necnon nobilium puellarum Anne, Elene et Potha vocatarum sororum suorum oneribus eorundem ad infra scripta super se assumpto ab una, ac magistro Anthonio filio Nicolai de Somkerek ab alia partibus, de notitia ipsius Michaelis Iohannes de Swk nos certificavit, coram nobis constitutis confessum exstitit per prefatum Michaelem nominibus quibus supra ministerio vive vocis pariter et relatum, quod ipse matura intra se deliberatione super hoc prehabita directam et equalem medietatem piscine intra terminos metales possessionis Mehes vocate, ipsum ab avo iure hereditario concernentis, a parte videlicet inferiori cuiusdam alterius piscine Iacobi filii Emerici de Megesfalua in vicinatu adiacenti(s), de qua et in collo seu acie fluit et ascendit per vallem versus possessionem valahalem Velker appellatam, cum cunctis eiusdem utilitatibus et utilitatum integritatibus prefato magistro Anthonio filio Nicolai de Somkerek pro ducentis florenis puri auri plene

habitis et receptis, ut est confessus, vendidisset, tradidisset et contulisset, imo vendidit, tradidit et contulit nostri in presentia in filios filiorum et heredum per heredes perpetuo et irrevocabiliter possidendam, tenendam et habendam, nullum ius nullamve dominii proprietatem amplius in eadem pro se reservando; assumpmens nichilominus idem Michael eundem Anthonium, eiusdemque heredes et successores in dominio dicte medietatis pre tacte piscine processu temporum ab omnibus impetitoribus protegere et conservare et ubilibet expedire propriis suis laboribus et expensis. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem presentes literas nostras privilegiales pendentis et autentici sigilli nostri munimine roboratas eidem Anthonio filio Nicolai et suis heredibus duximus concedendas. Datum sabbato proximo ante dominicam Ramispalmarum, anno domini Millesimo quadringentesimo vigesimo quarto. 1424. apr. 15.

Eredetije hártyán, fehér kender zsinóron függő pecséttel, *7274.*

CCCLVIII.

(Gyulafehérváron) 1424. jun. 7.

Az erdélyi káptalan jelenti Lépes Loránt alvajdának, hogy parancsára somkereki Erdélyi Antalt a tordavármegyei Méhes és Velkér közt levő halastó felének birtokába beiktatta.

Nos capitulum ecclesie Transsilvane significamus tenore presentium quibus expedit universis, quod nos literas nobilis viri Lorandi Lepes de Waraskezy vicevayvode Transsilvani nobis directas recepimus in hec verba:

Amicis suis honorandis, capitulo ecclesie Transsilvane Lorandus Lepes de Waraskezy vicevayvoda Transsilvanus amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in persona magistri Anthonii dicti Erdely de Somkerek, quomodo ipse in dominium medietatis cuiusdam piscine, inter possessiones Mehes et Weller *) in comitatu Tordensi existentis habite, ipsum emptionis titulo concernentis legitime vellet introire, si contradictio sibi non obviaret in hac parte. Super quo ve-

*) Így, hibásan *Welker* helyett.

stram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Petrus de Poka vel Iohannes de Frata, aut Ladislaus de Losady aliis absentibus homo noster ad faciem predicte piscine, vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et presentibus, accedendo introducat prefatum Anthonium de Somkerek in dominium dicte medietatis piscine, statuatque eandem eidem premisso iure sibi incumbenti perpetuo possidendam, si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, citet eosdem contra annotatum magistrum Anthonium de Somkerek nostram in presentiam ad terminum competentem; et post hec ipsarum introductionis et statutionis seriem cum nominibus contradictorum et citatorum, si qui apparuerint, terminoque assignato nobis amicabiliter rescribatis. Datum in Zenthemreh, feria tertia

1424. maj. 30. proxima ante festum Ascensionis Domini anno eiusdem M. quadringentesimo vigesimo quarto.

Nos itaque petitionibus ipsius Lorandi Lepes vicevayvode annuentes, una cum prefato Iohanne de Frata homine suo nostrum hominem, videlicet Michaelem literatum chori ecclesie nostre clericum ad premissa peragenda duximus destinandum, qui demum exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi die dominica proxima post predictum festum Ascensionis Domini ad faciem predicte piscine, vicinis et commetaneis eiusdem universis illic legitime convocatis presentibus, accessissent introduxissentque prefatum Anthonium de Somkerek in dominium dicte medietatis piscine, eandemque eidem premisso iure sibi incumbenti statuissent perpetuo possidendam, nemine penitus contradictore apparente in hac parte, tribus diebus continuis ibidem moram faciendo, lege et consuetudine regni requirente. In quarum introductionis et statutionis seriem et testimonium presentes literas nostras eidem duximus concedendas. Datum

jun. 4.

1424. jun. 7. quarto die introductionis et statutionis prenotatarum, anno domini supra dicto.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét maradványaival, 7274.

CCCLIX.

Szentimrén, 1424. jul. 12.

Lépes Loránt erdélyi alvajda előtt egyfelől Lépes György gyulafehérvári prépost a káptalan nevében, másfelől Bolgár István a maga, az apja Bolgár Miklós, továbbá testvére János és a káptalan közt fölmerült mindennemű pert szent Mihály nyolczadára egyebek közt azon föltétellel halasztják el, hogy ha Bolgár Istvánnak az Ozorai Pipó zászlaja alatt hadba kellene szállania, a fogott bírák ítélete hazatérése után csak tizenötöd napra válik érvényessé.

Nos Lorandus Lepees de Varuskesy vicevayvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod honorabilis vir dominus Georgius Lepees prepositus ecclesie Transsilvane pro honorabili capitulo ecclesie loci eiusdem cum procuratoriis literis eiusdem ab una, parte vero ab alia Stephanus filius Nicolai dicti Bolgar de Tusum personaliter coram nobis constituti confessum exstitit per eosdem mutua vicissitudine in hunc modum, quod ipsi universas et quaslibet causas tam tempore prefati condam Nicolai Bolgar, tam Iohannis similiter dicti filii Nicolai Bolgar, quam etiam tempore eiusdem Stephani inhouatas ad octavas festi beati Michaelis archangeli nunc oct. 6. venturas duxissent prorogandas in hunc modum, ut quidquid octo probi et nobiles viri per partes equali numero eligendi octavo die festi Assumptionis virginis gloriose Albe Gywle, aug. 22. auditis partium prepositionibus, visisque et examinatis literalibus instrumentis, videlicet factum potentiarium concernentibus facerent, disponerent, ordinarent et arbitrarentur, hoc ambe partes inconcussim acceptare debeant et teneantur; hoc etiam specialiter declarato, quod si prefatus Stephanus Bolgar medio temporis sub banderio viri magnifici domini Piponis de Ozora exercitualiter se movere contingerit, extunc quindecimo die post felicem descensum ipsius exercitus arbitrationem dictorum octo proborum et nobilium virorum acceptare debeant et teneantur; ad quod se prefatus Stephanus pariter ac annotatus dominus Georgius prepositus virtute procuratoria prenotata spontanea obligarunt coram nobis voluntate, testimonio presentium mediante. Datum in Zenthembreh,

1424. jul. 12. feria quarta proxima ante festum beate Margarete virginis et martyris anno domini Millesimo quadringentesimo vigesimo quarto.

Eredetije papíron, hátán Lépes Loránt alvajdának bölényfejes viaszpecsétje töredékeivel, *7065*.

CCCLX.

Szentimrén, 1425. jan. 24.

Lépes Loránt erdélyi alvajda Bolgár Istvánt, miután ügyvédje őt az erdélyi káptalan rovására a Bolgár János által Poklospatakon többed magával elkövetett s a fehérvármegyei szolgabírák, továbbá a kolosmonostori convent tanuvallatásai alapján igaznak talált hatalmaskodásban ártatlannak mondotta, ötvened magával leteendő esküre itéli.

Nos Lorandus Lepes de Varaskezi vicevayvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod dominus Blasius decanus pro honorabili capitulo ecclesie Transsilvane cum procuratoriis literis eiusdem, iuxta continentiam literarum nostrarum jan. 13. prorogatoriarum, in octavis festi Epiphaniarum Domini in figura nostri iudicii comparendo contra Stephanum filium Nicolai dicti Bolgar de Tuson proposuit eo modo, quod Iohannes filius Nicolai dicti Bolgar de Tuson malo fretus consilio una cum suis complicibus sibi merentibus ac familiaribus suis insurgendo et ad quandam possessionem dicti capituli Poclospatak vocatam *) veniendo, ibique quatuor ex iisdem potioribus verberando ac quamplures alios ictibus sagittarum afficiendo, et nisi fuge presidio evadere non potuissent, omnes ibidem interemti exstitissent; de hoc vero non contentus, bona eorum auferendo tam in domibus, quam in campo depasci et depopulari faciendo, lite tamen inter ipsos pendente, potentia mediante, per quod factum idem capitulum et sui iobagiones ducentorum florenorum nove monete dampna paterentur in preiudicium dicti capituli valde magnum; que sic facta fuisse, exhibitionibus quarundam duarum literarum inquisitionalium, unius nostre et iudicum nobilium comitatus Albensis ac alterius honorabilis conventus ecclesie de Clos-

*) Hibásan *vocate* az eredetiben.

monostra sub uno sensu et forma verborum in diversis terminis et annis emanatarum comprobans, eidem ex parte annotati Stephani per nos in premissis iuris equitatem imploravit elargiri. Quo audito Petrus magnus de Dathus pro annotato Stephano domino suo cum procuratoriis literis dicti capituli ecclesie Transsilvane de medio aliorum nostram exsurgendo presentiam respondit exadverso, quod prefatus Stephanus in totali premissa actione et acquisitione dicti capituli innocens esset penitus et immunis. Et quia memoratus procurator dicti capituli actionem eiusdem veridice attestationem vicinorum et commetaneorum nobilium quam suorum, tum provincialium per formam communis inquisitionis fiende submittere referebat, annotatusque procurator dicti Stephani ad ipsam communem inquisitionem non committebat, sed per nos ad iudicium preberi postulabat, unde nos his perceptis una cum regni nobilibus nobiscum in iudicio existentibus iudicantes commisimus eo modo, ut prefatus Stephanus quinquagesimo se nobilibus in quindenis festi Nativitatis beati Iohannis baptiste nunc venturi in eo, ut ipse in totali actione et acquisitione dicti capituli innocens esset penitus et immunis, sacramentum deponere teneatur coram nobis. Datum in Zenthemreh, duodecimo die octavarum festi Epiphaniarum Domini anno domini Millesimo quadringentesimo vigesimo quinto. jul. 8. 1425. jan. 24.

Kivül: Super iuramento pro honorabili capitulo ecclesie Transsilvane, contra Stephanum dictum Bolgar de Tuson, per eundem Stephanum quinquagesimo se nobilibus *) in quindenis festi Nativitatis beati Iohannis baptiste modo intra scripto deponendo.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét nyomaival, *7175.*

*) Hibásan *nobilium* az eredetiben.

CCCLXI.

Szentimrén, 1425. jan. 24.

Lépes Loránt alvajda Bolgár Istvánt arra nézve, hogy az erdélyi káptalan kutyfalvi erdejének levágatása és elhordatásában s szántóföldjeinek bitorlásában teljesen ártatlan, huszonötöd magával leteendő esküre ítéli.

Nos Lorandus Lepes de Varaskezi vicevayvoda Transsilvanus memorie commendamus, quod dominus Blasius decanus pro honorabili capitulo ecclesie Transsilvane cum procuratoriis literis eiusdem, iuxta continentiam literarum nostrarum
jan. 13. prorogatoriarum, in octavis festi Epiphaniarum Domini in figura nostri iudicii comparendo, contra Stephanum filium Nicolai dicti Bolgar de Thuson proposuit eo modo, quomodo prefatus Stephanus quandam silvam memorati capituli in territorio possessionis sue Kuthfalva vocate adiacentem a certi temporis intervallo et presertim autem anno in presenti in magna sui parte contra legitimas prohibitiones iam dicti capituli succidi, asportari et devastari faciendo ac eadem (et) terris arabilibus intra metas eiusdem Cwthfalva habitis usus fuisset et uteretur*) quo ad presens potentia mediante in preiudicium ante dicti capituli valde grande, per quod factum huiusmodi capitulum et sui iobagiones trecentorum florenorum nove monete dampna perpessi exstitissent; que sic facta fuisse, exhibitionibus quarundam duarum literarum inquisitionalium, unius nostre et iudicum nobilium comitatus Albensis ac alterius honorabilis conventus ecclesie de Closmonostra sub uno sensu et forma verborum in diversis terminis et annis emanatarum declarans, eidem ex parte annotati Stephani Bolgar per nos in premissis iuris equitatem imploravit elargiri. Quo audito Petrus magnus de Dathus pro annotato Stephano dicto Bolgar, domino scilicet suo cum procuratoriis literis dicti capituli de medio aliorum nostram exsurgendo presentiam respondit exadverso, quod prefatus Stephanus dominus suus in totali premissa actione et acquisitione iam fati capituli innocens esset penitus et immunis. Et quia memorati procuratores partium prescriptarum actionem earun-

*) Hibásan *usi fuissent et uterentur* az eredetiben.

dem in ulteriorem comprobationem non committebant, sed iuxta vires pre exhibitarum duarum literarum inquisitionalium per nos in premissis iudicium preberi postulabant, unde nos his perceptis una cum regni nobilibus nobiscum in iudicio existentibus iudicantes commisimus eo modo, ut antefatus Stephanus Bolgar vigesimo quinto se nobilibus in octavis festi beati Georgii martyris nunc venturi super eo, quod ipse in totali premissa actione et acquisitione antefati capituli innocens esset penitus et immunis, sacramentum deponere teneatur coram nobis. Datum in Zenthemreh, duodecimo die octavarum festi Epiphaniarum Domini predictarum anno domini Millesimo quadringentesimo vigesimo quinto.

maj. 1.

1425. jan. 24.

Kivül: Super iuramento pro honorabili capitulo ecclesie Transsilvane, contra Stephanum dictum Bolgar de Tuson, per eundem Stephanum Bolgar in octavis festi beati Georgii martyris vigesimo quinto se nobilibus modo intra scripto deponendo.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét maradványaival, *7150.*

CCCLXII.

(Gyulafehérváron) 1425. febr. 10.

Az erdélyi káptalan előtt néhai Sztrigyi Péter alvajda fiai s leánya somkereki Erdélyi Antalnak a még atyjoktól elvett, de most visszaadott lovak, ezüstnemüek, továbbá a szentimrei, mind három denki, petreni, méhesi és vingárdi birtokrészekre nézve menedéket vallnak.

Nos capitulum ecclesie Transsilvane significamus tenore presentium quibus expedit universis, quod nobilibus domino Ladislao archidiacono Albensi ac Emerico filiis, necnon domina Elena filia condam Petri de Strig alias vicevayvode Transsilvani coram nobis personaliter constitutis per eosdem unanimi relatu confessum exstitit in hunc modum, quod quamquam nobilis vir Anthonius Erdeli dictus de Somkerek universos equos ipsorum equatiales et quelibet clenodia eorum argentea, ipsos simul iure hereditario concernentes et concernentia, simul cum omnibus ipsorum portionibus possessionariis in possessionibus Zenthemreh ac tribus Denk et

Petren habitis, annotatos dominum Ladislaum archidiaconum et Emericum fratrem eiusdem, ut asseritur, concernentibus, necnon aliis quibuslibet portionibus possessionariis in pertinentiis Meches et Vingard existentibus, antefatos dominum Ladislaum archidiaconum et dominam Elenam sororem suam dumtaxat, ut fertur, contingentibus, cum universis earum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, predicto condam patre ipsorum defoncto ad se receperit et hactenus tenuerit et conservaverit, tamen quia idem Anthonius Erdely dictus zelo ductus consanguineitatis pro uberiori ac commodiori statu eorum predictos equos equatiales ac clenodia argentea simul cum predictis omnibus possessionibus et portionibus possessionariis ipsis plene et integre restituisset et resignasset, ob hoc ipse dominus Ladislaus archidiaconus in propria, predicti vero Emericus et domina Elena in ipsorum ac successorum suorum personis eundem Anthonium Erdeli dictum ac heredes suos universos in hac parte commisissent expeditos, imo nostri in presentia commiserunt; assumpmentes nichilominus insuper et obligantes se idem dominus Ladislaus archidiaconus, ut premittitur, in sua, predicti vero Emericus et domina Elena tam in ipsorum, quam successorum suorum universorum nominibus et personis annotatum Anthonium Erdeli dictum, sed nec suos successores previa ratione neque propter defectus dictorum equorum equatialium per venditionem aut alias quomodocunque illatos et perpetratos, neque etiam ratione collectarum seu taxarum quarumcunque per eundem Anthonium super dictas possessiones seu portiones possessionarias quandocunque et qualitercunque factarum et receptarum nullo unquam tempore, intra vel extra iudicium, quovismodo velle impedire, nec contra eos occasione premissorum aliquo colore adinvento litis materiam movere intendere aut debere, sed eundem Anthonium ac eius heredes universos super premissis omnibus penitus et per omnia quitos et expeditos commisissent et modis omnibus reliquissent et commiserunt coram nobis harum nostrarum testimonio et vigore literarum. Datum in festo beate Scolastice virginis,

1425. febr. 10. anno domini Millesimo quadringentesimo vigesimo quinto.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét maradványaival, *7751.*

CCCLXIII.

Kuzsalon, 1425. apr. 23.

Kuzsali Jakcs János nyolcz ezüst csészéjét százötven arany forintért somkereki Erdélyi Antalnak zálogba veti.

Nos Iohannes Jakch de Kusal fatemur tenore presentium, a nobili viro Anthonio dicto Erdeli de Sumberek *) mutuasse vel mutue accepisse centum quinquaginta florenos puri auri, pro quibus sibi impignoravimus octo scutellas argenteas, que continent quinquaginta marcas minus duobus cum pondere Budensi, tali sub conditione, quod si usque octavum diem sancti Michaelis archangeli nunc venturum non redimerem aut remutare non curarem, tunc post predictum terminum ante dictus Anthonius liberam habeat facultatem quocunque voluerit facere, sub tali obligamine, quod nec ego nec posteres **) mei nunquam super eundem Anthonium et filios seu heredes requirere et rehabere possint. Scripta in Kusal, in die sancti Adalberti ***) episcopi et martyris anno domini M. CCCC. XX. V.

oct. 6.

1425. apr. 23.

Eredetije papíron, alján zöld viaszpecsét nyomaival, *7204.*

CCCLXIV.

(Gyulafehérváron) 1425. apr. 24.

Az erdélyi káptalan tuzsoni Bolgár Istvánnak a köztük fennforgó bizonyos ügyből kifolyólag Dátosi Péter nevű szolgája által megfizetett száz forintról menedéket ad.

Nos capitulum ecclesie Transsilvane memorie commendamus, quod nos recognoscimus et fatemur per presentes nobilem virum Stephanum filium condam Nicolai Bolgar dicti de Twson per Petrum de Datus familiarem suum centum florenos presentis nove monete, minus centum et quatuordecim denariis novis, ex certis causis nobis persolvisse,

*) Így, *Sumkerek* helyett.
**) Így, hibásan *posteri* helyett.
***) Hibásan *ad Alberti* az eredetiben.

harum nostrarum testimonio literarum. Presentes autem propter celerem expeditionem sigillo nostri decanatus misimus
1425. consignari. Datum feria tertia, videlicet in festo beati Georgii
apr. 24. martyris anno domini M. quadringentesimo vigesimo quinto.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét nyomaival, *3934*.

CCCLXV.

Szentimrén, 1425. maj. 12.

Lépes Loránt alvajda előtt az erdélyi káptalan négy kanonokja a káptalan nevében tuzsoni Bolgár Istvánnak az apja és testvére János által a káptalan ellen elkövetett hatalmaskodásra nézve menedéket vall s mindennemű perfolyta levelet érvénytelennek nyilvánít.

Nos Lorandus Lepes de Varaskezy vicevayvoda Transsilvanus memorie commendamus, quod honorabiles viri domini Georgius cantor, Blasius decanus et Iohannes plebanus de Enydino et alter Iohannes canonici ecclesie Transsilvane pro honorabili capitulo loci eiusdem cum procuratoriis literis eiusdem ab una, parte vero ab altera Stephanus filius Nicolai dicti Bolgar de Twson personaliter coram nobis constituti confessum exstitit per eosdem dominos Georgium cantorem, Blasium, Iohannem et alterum Iohannem canonicos dicte ecclesie Transsilvane in persona eiusdem pariter et relatum in hunc modum, quod licet memoratum capitulum prescriptum Stephanum dictum Bolgar pro quibusdam factis potentiariis per prefatum Nicolaum patrem ac Iohannem filium dicti Nicolai Bolgar fratrem eiusdem illatis et perpetratis nostri in presentiam in causam attraxisset, ipsaque causa coram nobis diu ventilata exstitisset, ultimatim ad iuramentales devenissent depositiones, tamen ipsum *) capitulum ad petitionem nonnullorum proborum et nobilium virorum prefatum Stephanum dictum Bolgar pro prescriptis factis potentiariis usque ad hec tempora illatis et perpetratis, dumtaxat factum possessionum tangentibus **) se se mutuo quitos commisissent et expeditos, imo commiserunt nostri in presentia absolutos,

*) Hibásan *ipse* az eredetiben.
**) Hibásan *tangentes* az eredetiben.

literas etiam causales, puta inquisitionales, citationes, iuramentales aut alias quaslibet factum potentiarium tangentes usque ad hec tempora contra alterutrum emanatas vanas, cassas et frivolas ac viribus reddidissent carituras, imo reddiderunt coram nobis exhibitoribus nocituras harum literarum nostrarum testimonio et vigore mediante. Datum in Zenthemreh, duodecimo die octavarum festi beati Georgii martyris anno domini Millesimo quadringentesimo vigesimo quinto. 1425. maj. 12.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét maradványaival, *7769.*

CCCLXVI.

(Gyulafehérváron) 1425. jun. 14.

Az erdélyi káptalan jelenti Lépes Loránt alvajdának, hogy parancsára Kézdi Miklós fia László és László fia Gergelyt a küküllővármegyei szentmártoni, királyfalvi, péterlaki, szilkuti és csüdőtelki birtokrészek birtokába beiktatta.

Capitulum ecclesie Transsilvane omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presens scriptum inspecturis salutem in omnium salvatore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod nos literas nobilis viri Lorandi Lepes de Waraskezy vicevayvode nobis directas recepimus in hec verba:

Amicis suis honorandis, capitulo ecclesie Transsilvane Lorandus Lepes de Waraskezy vicevayvoda Transsilvanus amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in personis Ladislai filii Nicolai et Gregorii filii Ladislai de Kezy,*) (quod ipsi in dominium portionum possessionariarum in possessionibus Zenthmarthon, Kyralfalwa, Petherlaka, Zylkwth et Chedewthelke) vocatis,**) in comitatu de Kykellew existentibus habitarum, ipsos proprie et precise contingentium, in quarum dominio nunc pacifice persisterent, legitime vellent introire, si contradictio ipsis non obviaret in hac parte. Super quo vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quati-

*) Így, kétségtelenül hibásan *Kezdy* helyett.

**) Hibásan *vocatarum* az eredetiben.

nus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Sigismundus de Somogyon aut Nicolaus de Desfalwa, seu Demetrius filius Myke de Mykefalwa sin Urbanus de Galthew, seu Ladislaus de Pochy sive Benedictus Ewz de Zanchal, neve Benedictus de Lozady aliis absentibus homo noster ad facies prescriptarum portionum possessionariarum in dictis possessionibus Zenthmarthon, Kyralfalwa, Petherlaka, Zylkwth et Chedewthelke habitarum, vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus, accedendo introducat prefatos Ladislaum et Gregorium in dominium earundem, statuatque easdem eisdem iure ipsis incumbenti perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, citet eosdem contra annotatos Ladislaum et Gregorium nostram in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros; et post hec ipsarum introductionis et statutionis seriem cum nominibus contradictorum et citatorum, si qui apparuerint, cum termino assignato nobis amicabiliter rescribatis. Datum in Zenthemreh, in octavis festi beati Georgii
1425. maj. 1. martyris anno domini Millesimo quadringentesimo vigesimo quinto.

Nos itaque petitioni ipsius Lorandi Lepes vicevayvode Transsilvani annuentes, una cum prefato Demetrio filio Myke de Mykefalwa homine suo nostrum hominem, videlicet discretum virum Michaelem chori ecclesie nostre subdiaconum pro testimonio transmisimus fidedignum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi sabbatho
jun. 9. proximo post festum Corporis Christi nunc preteritum ad facies prescriptarum portionum possessionariarum in dictis possessionibus Zenthmarthon, Kyralfalwa, Petherlaka, Zylkwth et Chedewthelke habitarum, vicinis et commetaneis earundem inibi legitime convocatis et presentibus, accedendo introduxissent prefatos Ladislaum et Gregorium in dominium earundem statuissentque easdem eisdem iure ipsis incumbenti perpetuo possidendas, nemine penitus contradictore apparente in eisdem, tribus diebus continuis in faciebus earundem iuxta regni consuetudinem moram faciendo. In cuius rei testimonium presentes literas nostras privilegiales appensione sigilli

nostri communitas eisdem Ladislao et Gregorio duximus concedendas. Datum sexto die introductionis et statutionis prenotatarum, anno domini supra dicto, honorabilibus et discretis viris dominis Georgio Lepes preposito, Georgio cantore, Michaele custode, Blasio decano ceterisque canonicis dicte ecclesie nostre salubriter existentibus et devote. 1425. jun. 14.

Az erdélyi káptalannak 1518. mart. 29-én kelt átiratában a II. kötetben.

CCCLXVII.

Apahidán, 1425. aug. 15.

Mocsi Miklós kolosvármegyei alispán, Szomordoki Imre szolgabíró és társa tuzsoni Bolgár Istvánt, mivel az apja Gáspár nevű szolgája és jobbágyai által a Szentgyörgyi László birtokán elkövetett több rendbeli hatalmaskodás miatt kétszeri idézésre sem jelent meg, tizenketted magával leteendő esküre itélik.

Nos Nicolaus filius Sandrini de Macz vicecom[es] . . . . . Emericus de Zomordwk iudices nobilium comitatus de Clus [memorie commendamus, quod] iuxta continentiam literarum prorogatoriarum feria quarta proxima ante festum Visitationis [beate Marie virginis] Petrus filius Ladislai de Dengeleg in persona nobilis domine consortis sue cum procuratoriis literis nostris in figura nostri iudicii comparendo contra Stephanum dictum Bolgar de Tuson proposuit eo modo, quomodo Caspar famulus Nicolai dicti Bolgar de Tuson cum aliis sociis suis ac Nicolao et Ladislao dicto Koztha de Pakocha et aliis hominibus de eadem, item Bagdano kenesio de Fekethe et aliis iobagionibus eiusdem Nicolai de eadem Fekethe ex permissione et consensu dicti Nicolai Bolgar consurgendo ad possessionariam *) portionem Ladislai de Zenthgwrg irruendo centum oves, quinquaginta cubulos frugum, decem apes, octo pecudes, duas marcas argenti proprias prefati Ladislai aput hominem ipsius Ladislai repositas, quinque iobagiones eiusdem, videlicet Lodovicum, Komanum, Iohannem, Bako et item Kerestyen cum quingentis ovibus, centum pecudibus, quatuor jun. 27.

*) Az eredetiben *possessionem* hibásan.

equis, apibus et porcis ac hostiis domorum et fustibus rotarum et aliis rebus in toto mille florenos per centum denarios novos computando se extendentia potentialiter asportasset, insuper silvas eiusdem Ladislai succidi et devastari fecisset, cum tamen premissorum rationem scire volebat ab eodem Stephano prenotato, et quia prefatus Stephanus nostram in presentiam non venit, neque misit, pro eo ad feriam quartam
aug. 15. proximam ante festum beati Stephani regis, ad quam ipsum Stephanum serie aliarum literarum nostrarum citatoriarum ipsi actori contra se citare commiseramus, duximus prorogandum; ipso termino adveniente, idem Stephanus legitime de possessione Tuson citatus non venisset, neque misisset, pro eo nos una cum nobilibus comprovincialibus iudicando commisimus eo modo, quod annotatus Stephanus duodecimo se nobilibus super eo, quod prefatus Nicolaus Bolgar pater suus in premissis omnibus innocens fuisset, feria quarta proxima
aug. 29. ante festum beati Egidii confessoris coram nobis sacramentum prestare debeat et teneatur. Datum in Apathyda, feria
1425. aug. 15. quarta supra dicta anno domini M. quadringentesimo vigesimo quinto.

Kivűl: Super iuramento pro nobili domina Dorothea consorte Petri filii Ladislai de Dengeleg, contra Stephanum dictum Bolgar de Tuson per eundem Stephanum duodecimo se nobilibus feria quarta proxima ante festum beati Egidii confessoris super facto intra scripto deponere fiendo prorogatoria.

Eredetije papíron, három záró pecsét nyomaival, *6661.*

CCCLXVIII.

Egerben, 1426. apr. 24.

Zsigmond király megparancsolja a leleszi conventnek, hogy a Csaholi János szatmárvármegyei birtokainak, Paládnak és Sonkádnak határát járja meg.

Sigismundus dei gratia romanorum rex semper augustus ac Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatie etc. rex fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Dici-

tur nobis in persona Iohannis de Chahol, quomodo quedam possessiones sue Palad et Sonkad vocate in comitatu Zathmariensi habite ipsum omnis iuris titulo concernentes legitima reambulatione, metarumque erectione et renovatione plurimum indigerent. Super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Petrus de Jarmy vel Stephanus aut Blasius de eadem, seu Simon de Rohod sin Bartholomeus de Thwnywgh, sive Ladislaus Kanthor de Janossy aliis absentibus homo noster ad facies prefatarum possessionum, vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo reambulet easdem per suas veras metas et antiquas, novas iuxta veteres in locis necessariis erigendo, reambulatasque et ab aliorum iuribus possessionariis metaliter distinctas et separatas relinquat prefato Iohanni, statuatque easdem eidem premisso iure sibi incumbenti perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, evocet ipsos contra memoratum Iohannem nostram in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros; et post hec huiusmodi reambulationis seriem cum cursibus metarum inibi erigendarum, nominibusque contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, terminoque assignato nobis fideliter rescribatis. Datum Agrie, in festo beati Georgii martyris anno domini Millesimo quadringentesimo vigesimo sexto, regnorum nostrorum Hungarie etc. quadragesimo, romanorum decimo sexto et Bohemie sexto. 1426. apr. 24.

Kivül: Fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez pro Iohanne de Chahol reambulatoria.

A leleszi conventnek 1740. aug. 15-én Teleki Sándor, János, Mihály, Ádám, Miklós, László és Sámuel részére kelt kiadványában, *8652.*

CCCLXIX.

(Kolosmonostoron) 1426. jul. 31.

A kolosmonostori convent előtt Novaji János a kolosvármegyei Méhes és Magyarfráta közt levő Mátyuserdő negyedrészét tíz évre somkereki Erdélyi Antalnak zálogba veti.

Nos conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonostra memorie commendamus, quod Iohannes filius Petri de Noway coram nobis personaliter constitutus proposuit et est confessus in hunc modum, quod ipse in quibusdam suis arduis factis et necessitatibus expediendis quandam particulam seu quartam partem cuiusdam silve Mathywserdew vocate ipsum solum et precise contingentis, intra veros cursus metales et terminos possessionum Mehes et Magyarfrata vocatarum adiacentis, in comitatu de Clus existentis magistro Anthonio dicto Erdely de Sumkerek pro viginti florenis presentis nove monete regalis, a data presentium per spatia decem annorum immediate post se se consequenter affuturorum servandam, tenendam, utendam et possidendam, et ante completionem eorundem decem annorum non posse redimendam pignori obligasset, imo nostri obligavit in presentia tali modo, quod quandocunque ipse Iohannes filius Petri aut successores eiusdem post revolutionem seu completionem predictorum decem annorum integrorum spatia annotatam particulam seu quartam partem ipsius silve Mathywserdew a prefato magistro Anthonio dicto Erdely aut successoribus eiusdem redimere vellet seu valeret, extunc idem magister Anthonius aut sui successores, rehabitis ipsis viginti florenis novis, eandem particulam silve eidem Iohanni filio Petri vel eiusdem successoribus remittere et resignare debeat et teneatur; assumpsit nichilominus prefatus Iohannes annotatum magistrum Anthonium et suos successores in dominio eiusdem particule silve usque tempus redemptionis eiusdem pacifice et quiete conservare et ab omnibus ratione previa molestare volentibus semper et ubique defendere et expedire laboribus suis propriis et expensis. Ad quod se annotatus Iohannes filius Petri spontanea sua coram nobis obligavit voluntate testimo-

nio presentium mediante. Datum feria quarta proxima ante festum ad vincula beati Petri apostoli, anno domini Millesimo quadringentesimo vigesimo sexto. 1426. jul. 31.

Eredetije papíron, hátán a viaszpecsét maradványai alatt *litera non soluta par* följegyzéssel, 7267.

CCCLXX.

Várhelyen, 1426. aug. 31.

Csáki László biharvármegyei ispán előtt egyfelől Demsusi Mosina, másfelől almakeréki Apa fia György, harinnai Farkas János és tuzsoni Bolgár István a köztük történt verekedéseknek, vérontásoknak, gyilkosságoknak Fehérváron leendő elbírálását bizonyos föltétel alatt nyolcz emberre bízzák.

Nos Ladislaus filius vayvode de Chak comes comitatus Byhoriensis etc. memorie commendamus, quod Mosyna de Dampsws ut actor ab una, parte vero ex alia Georgius filius Apa de Almakerek, Iohannes dictus Farkas de Harinna et Stephanus dictus Bologar de Thwson coram nobis personaliter constituti sponte sunt confessi in hunc modum, quod licet his diebus novissime elapsis inter ipsos, instigante diabolo hominum verberationes, vulnerationes, sanguinum effusiones et interemtiones ac alia quamplurima malorum genera, dampna et nocumenta patrata exstitissent et commissa, tamen ipsi ordinatione et compositione multorum proborum nobilium virorum partium pacem zelantium se mutuo super omnibus premissis factis ad adiudicationem, dispositionem et arbitrium octo proborum virorum, per easdem partes equali numero adducendorum submisissent et submiserunt coram nobis, ita quod quidquid iidem octo probi viri quinto decimo die festi Epiphaniarum Domini nunc venturi et consequenter quinque diebus immediate sequentibus in civitate Albensi iudicarent, disponerent et arbitrarentur, hec ambe partes acceptare et pro grato habere tenerentur, tali vinculo interserente, quod si qua partium in dicto termino in dicta civitate Albensi non interfieret, aut ipsam adiudicationem, dispositionem et arbitrium dictorum octo proborum virorum non acceptaret quo- (1427.) jan. 20.

quomodo refutando, de eisdemque resiliret, extunc talis pars contra alteram partem id pacifice sufferentem in quinquaginta marcis fini argenti, salva portione iudiciaria, convinceretur et aggravaretur eo facto; insuper vicevayvoda noster aut vicecomes eiusdem super ipsis quinquaginta marcis argenti eidem parti pacifice, necnon super premissa portione iudiciaria, puta similiter quinquaginta marcis argenti plenam et omnimodam presentium vigore habeat satisfaciendi et recipiendi facultatem. Ad que prescripte ambe partes se sponte obligarunt coram nobis testimonio presentium mediante. Datum in Varhel, sabbato proximo ante festum beati Egidii confessoris anno domini M. CCCC. XXVI.

1426. aug. 31.

Eredetije papíron, alján zöld pecsét nyomaival, *7086*.

CCCLXXI.

Világosváron, 1426. nov. 20.

Ozorai Pipó temesi gróf levele kápolnai tisztjéhez Bolgár Istvánhoz, melyben a kápolnai vajdának, kenéznek és lakosoknak panaszára megparancsolja, hogy a kápolnaiakon elkövetett hatalmaskodásait tegye jóvá, hogy többé panaszra ok ne legyen.

Pipo de Ozora comes Themesiensis etc.

Nobis dilecte.

Intimant nobis vayvode, kenezii, necnon universitas divitum et pauperum intra Capolna commorantium, quomodo his proximis diebus quidam tres kenezii dum de sede iudiciaria ad domum ipsorum transire volebant, diabolica suggestione superveniente unum ipsorum interemissent, cuius interemptionis birsagia in talibus solvere consueta ipsi duo kenezii eorum viceofficialibus, familiaribus scilicet vestris persolvissent, vosque super huiusmodi birsagiorum solutione minime contenti universas eorum res et bona abstulissetis.

Preterea significant iidem nobiles et kenezii, quomodo alias quendam hominem de Kapolna, qui ad vestros familiares certis et rationabilibus ex causis transisset, quadam occasione adinventa ipsum familiares vestri detinuissent et in tronco usque ad diem sedis iudiciarie captum servassent,

ipsoque die sedis iudiciarie ad ipsam sedem produxissent ac contra eum proposuissent, ut idem vestros familiares turpiter vituperasset et quod combustione domorum minatus fuisset, et sic contra ipsum vos indurati amputatione manuum, contra adiudicationem duodecim iuratorum, ipsum merito privari ac insuper suspendi debere dixissetis, super quibus idem homo perterritus vobiscum in quadraginta florenis parvis conventionem fecisset.

Ceterum enodant iidem nobiles et kenezii, quomodo quidam homo de districtu Kapolna pro aliquibus suis excessibus in certis birsagiis secundum adiudicationem duodecim iuratorum convictus fuisset, super quibus birsagiis vos non contenti noctis in silentio per familiares vestros bona ipsius hominis asportari fecissetis.

Item diebus iam preteritis pro quadam diffamia inter quasdam duas mulieres contra se se proposita captivassetis captasque in medium vestrorum agazonum, non ut liceret probis mulieribus, imposuissetis et in magnis quantitatibus birsagiorum eas pactassetis. Sciendum, quod si ista vilipensio mulierum per vos facta fuerit, impune vos pertransire non permittemus. Volumus etiam, quod si predicti kenezii, qui scilicet eorum tertium interimerunt, birsagia in talibus solvere debenda vestris familiaribus persolverunt, extunc res eorum et bona per vos, ut dicitur, ablatas et recepta reddere et restituere debeatis. Nichilominus etiam premissa omnia et quevis premissorum singula si sic fuerint, uti nobis intimatum exstitit, taliter rectificetis, ut peramplius iidem significando nobis previa ratione non cogantur querulari. Secus facere nullatenus presumatis, si nostram indignationem evadere cupitis. Datum in Siry,*) secundo die festi beate Elizabeth vidue anno domini etc. XXVI. 1426. nov. 20

Kivül: Nobis dilecto Stephano Bolgar officiali nostro de Kapolna.

Eredetije papíron, záró zöld pecsét töredékeivel, *jelzet nélkül.*

*) Oláh neve Világosvárnak.

CCCLXXII.

Brassóban, 1427. jan. 4.

Zsigmond király megparancsolja a kolosmonostori conventnek, hogy Méra határát járja meg s Mérai Tamás ozdi, Mérai Barnabás krasznai főespereseket s azok rokonait annak birtokába iktassa be.

Sigismundus dei gratia romanorum rex semper augustus ac Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatie etc. rex fidelibus nostris, conventui ecclesie de Clusmonostra salutem et gratiam. Dicitur nobis in personis fidelium nostrorum honorabilium virorum dominorum Thome de Ozd nostre maiestatis prothonotarii et Barnabe de Crazna archidiaconorum et canonicorum ecclesie Transsilvane, nobilium de Mera, necnon nobilium dominarum Elizabet et Katherina vocatarum sororum eorundem, ac Ladislai et Iohannis filiorum Iohannis filii Desew de Patha, quomodo eadem possessio eorum Mera in comitatu de Clus erga manus eorum habita a parte possessionum Wathahaza et Zenthpal vocatarum legitima reambulatione et metarum erectione per novarum metarum erectiones fienda plurimum indigeret. Super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Michael vel Nicolaus de Walko, aut Thomas sin Petrus seu Ladislaus de Sard, sive Stephanus filius Andree neve alter Stephanus filius Georgii de Buda, an Andreas Hamar de Wybuda ceu Petrus filius Benedicti de Papfalua aliis absentibus homo noster ad faciem predicte possessionis Mera, vicinis et commetaneis suis universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo reambulet eandem per suas veras et antiquas metas, novas iuxta veteres in locis necessariis erigendo, reambulatamque et ab aliorum iuribus possessionariis separatam et distinctam relinquat eisdem iure ipsis incumbenti perpetuo possidendam, si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, evocet ipsos contra memoratos dominum Thomam et Barnabam archidiaconos, necnon nobiles dominas Elizabet et Katherinam ac Ladislaum et Iohannem vayvodalem in presentiam ad terminum competentem rationem contradictio-

nis eorum reddituros, litis pendentia si qua foret inter ipsos non obstante; et post hec huiusmodi possessionarie reambulationis et metarum erectionis seriem cum cursibus metarum inibi erigendarum nominibusque contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, terminoque assignato eidem vayvode suo modo rescribatis. Datum Brassouie, sabbato proximo ante festum Epiphaniarum Domini anno eiusdem MCCCCXXVII., regnorum nostrorum anno Hungarie etc. XL., romanorum XVII. et Bohemie VII. 1427. jan. 4.

Kivül: Fidelibus nostris, conventui ecclesie de Clusmonostra pro honorabili viro domino Thoma de Mera archidiacono de Ozd et canonico ecclesie Transsilvane et aliis intra scriptis reambulatoria.

A kolosmonostori conventnek 1761. mart. 29-én id. Teleki Ádám részére kelt kiadványában, *6073.* Eredetije papíron, az orsz. lt. *Dl. 28,801.*

CCCLXXIII.

(Leleszen) 1427. jan. 19.

A leleszi convent bizonyítja, hogy Garai Miklós nádor parancsára a két Báthori István Ecsed, Fábiánháza, Vasvári és Báthor, s a Csaholi János és László Gebe és Csahol nevű szatmárvármegyei birtokainak határát megjárta.

Omnibus Christi fidelibus presentibus pariter et futuris presentium notitiam habituris Nicolaus prepositus et conventus ecclesie sancte crucis de Lelez salutem in omnium salvatore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod cum nos reverenter receptis literis magnifici viri domini Nicolai de Gara, regni Hungarie palatini et iudicis comanorum adiudicatoriis modum et formam iudiciarie sue deliberationis et commissionis in se exprimentibus, iuxta earundem continentiam una cum magistro Nicolao de Keech, homine et notario eiusdem domini palatini per ipsum de curia regia ad id specialiter transmisso, literis in eisdem nominatim inserto unum ex nobis, videlicet fratrem Valentinum presbyterum ad infra scriptam possessionariam reambulationem, metarum erectionem et statutionem faciendas nostro pro te-

stimonio destinassemus fidedignum, tandem iidem exinde ad
jan. 13. nos reversi nobis voce consona retulerunt, quod ipsi octavo die festi Epiphaniarum Domini proxime preteriti et diebus ad id aptis et sufficientibus ad facies possessionum Eched, Fabyanhaza, Waswary et Bathor Stephani filii Iohannis et alterius Stephani filii Stanizlai nobilium de eadem Bathor, item Gebee et Chahol vocatarum Iohannis et Ladislai filiorum Stephani de dicta Chahol, in comitatu Zathmariensi existentium, convocatis commetaneis et vicinis, eisdem Stephano filio Iohannis et altero Stephano filio Stanizlai de Bathor, memoratis etiam Iohanne et Ladislao filiis Stephani de Chahol presentibus accessissent, easdemque possessiones partium eisdem partibus volentibus et benivole acceptantibus per metas et cursus metales infra scriptas hoc ordine reambulassent et perpetua distinctione metali a se se sequestrassent, quod incepissent in opposito cuiusdam parvi nemoris Dorogegere *) nominati, in margine cuiusdam prati inter plagas orientalem et septemtrionalem super quadam terra Zakadak nominata, predicto tamen nemore Dorogegere cum quodam loco Nogthow appellato ipsis nobilibus de Bathor ad possessionem eorum Eched predictam remanentibus, ubi scilicet in terra Zakadak duas metas terreas erexissent, quarum una Eched, alia vero Chahol possessionibus predictis separarent, inde per eandem terram Zakadak quasi ad plagam occidentalem declinando in eadem terra Zakadak quantisper eundo duas metas, quarum una, scilicet meridionalis Eched, alia vero, puta septemtrionalis Chahol possessionibus sequestrassent, elevassent, abhinc partem ad eandem directe currendo in eadem terra Zakadak duas metas consimiliter separantes erexissent, adhuc ad eandem regionem pergendo ipsa terra Zakadak derelicta quoddam parvum nemus per unam viam transeundo in latere occidentali eiusdem nemoris unam metam, abhinc ad occidentalem plagam veniendo in vertice cuiusdam berch duas metas, quarum una, scilicet meridionalis Eched, alia vero, puta septemtrionalis Chahol possessiones a se se sequestrassent, exhinc in eodem berch ad meridionalem plagam in

*) A másik eredeti példányban *Dorogegre* van írva.

parvo spatio eundo quandam fovealem concavitatem circumferentiam habentem pro meta, hinc in eodem berch plagam ad predictam per bonum spatium eundo duas metas, quarum una, scilicet orientalis Eched, reliqua vero, utputa occidentalis Chahol possessionum essent et haberentur, adhuc in eodem berch ad dictam plagam per competens spatium currendo in fronte eiusdem berch unam metam angularem, dehinc per idem berch inter meridionalem et occidentalem plagas peragrando in cacumine eiusdem berch duas metas, quarum una meridionalis Eched, septemtrionalis autem Chahol possessionum forent, ita tamen, quod totus cursus metarum in ipso berch modo previo positarum quandam silvam Longh vocatam cum paludibus et pratis ac terris arabilibus iuxta eam situatis Eched, quoddam autem lygeth vulgo Cheres nominatum Chahol possessionibus adiungeret et includeret, amplius autem ipso berch derelicto et ad occidentalem plagam currendo in quodam alio berch unam metam, exhinc ad eandem plagam girando in vertice alterius berch penes viam, qua de possessione Fabyanhaza predicta ad possessionem Chahol prelibatam graderetur, prope pratum Zelesthow appellatum adiacentes tres metas, unam scilicet orientalem Eched, aliam autem, puta meridionalem Fabyanhaza, tertiam quoque, videlicet septemtrionalem Chahol possessionibus supra dictis pertinentes, et ibi commetaneitas possessionis Eched predicte cum ipsa possessione Chahol terminaretur.

Inciperetque dicta possessio Fabianhaza prefate possessioni Chahol commetaneari in hunc modum, quod abhinc directe ad plagam occidentalem in ipsum pratum Zelesthow descendendo in parvo colle, in medio ipsius prati unam meam, perampliusque eadem plaga servata et ipso prato pertransito in vertice unius berch duas metas, quarum una a plaga meridionali sita Fabyanhaza, reliqua vero a plaga septemtrionali edita Chahol possessiones ab invicem segregarent, exhinc directe sub eadem plaga per competens spatium eundo in quodam alio berch duas metas modo simili separantes, adhuc eadem plaga continuata in uno berch unam metam, necdum eandem plagam relinquendo in vertice unius berch prope nemus Berechkberke appellatum adiacentes duas

metas, quarum una Fabyanhaza, reliqua vero Chahol, hinc autem per medium cuiusdam prati viminosi vulgo Rekethye appellati, quasi inter occidentalem et meridionalem plagas pergendo in cacumine cuiusdam berch duas metas, exinde quoque ad occidentem declinando et per competens spatium decurrendo venissent ad viam, per quam de Bathor iam dicta ad Fabianhaza pergeretur, penes quam a parte septemtrionali in uno berch duas metas, hinc per easdem viam et plagam parvum procedendo venissent ad aliud berch, in cuius vertice a parte meridionali dicte vie quatuor metas, quarum una Chahol et alia Gebe nobilium de eadem Chahol, item tertia Fabianhaza, quarta vero Waswary nobilium de Bathor ante dictorum possessionibus competerent, ibique mete possessionum Chahol et Fabianhaza predictarum terminarentur.

Et sequeretur commetaneitas possessionum Gebe et Waswary prescriptarum per hunc modum, quod ab eisdem quatuor metis inter meridionalem et occidentalem plagas per bonum spatium currendo in cacumine cuiusdam berch unam metam, abinde vergendo ad occidentalem plagam in vertice unius berch duas metas, unam ad Waswary et aliam ad Gebe possessiones pertinentes, peramplius ad eandem plagam veniendo in alio berch unam metam, ulterius quasi inter occidentalem et septemtrionalem plagas vergendo in rubetis per bonum spatium cursitando unam metam, amplius ad eandem partem parvum tendendo in uno berch duas metas, quarum una Waswary et alia Gebe possessionum existerent, deinceps siquidem ad septemtrionalem plagam discurrendo et predictam viam, qua iretur de Bathor ad Fabianhaza, pertranseundo prope eandem viam in uno colle unam metam, abhinc inter septemtrionalem et occidentalem plagas vergendo et parumper eundo in uno colle unam metam, adhuc eadem parte servata per bonum spatium in quodam monticulo tres metas, quarum unam Gebe, aliam Waswary et tertiam Bathor possessionibus predictis reliquissent, ibique mete possessionis Waswary prelibate finirentur.

Et inciperent currere mete prescripte possessionis Bathor exhinc per eandem regionem procedendo et per competens spatium quandam viam, per quam de Bathor ad Gebe

pergeretur, pertranseundo prope eandem viam in uno monticulo duas metas, unam Bathor et aliam Gebe possessionibus deservientes, adhuc eodem cursu servato pervenissent ad quoddam berch, in cuius cacumine duas metas, quarum una Bathor, reliqua vero Gebe possessiones sepe dictas ab invicem disiungerent et sequestrarent semper terreas evidentes et perpetuo duraturas elevassent, edidissent, erexissent, aggregassent et fieri procurassent, ibique commetaneitas prescriptarum possessionum Bathor et Gebe partium predictarum consummaretur, et ibi premissam possessionariam reambulationem et metarum erectionem, plures tamen metas cursuales intra cursus prescriptarum metarum modo quo supra per ipsos erectarum eisdem partibus pro uberiori distinctione iurium eorum predictorum iuxta libitum earundem erigi facere committendo terminassent. Quibus sic habitis prescriptas possessiones partium predictarum eisdem modo prehabito sibi invicem non contradicentibus, nemine etiam alio contradictore inibi apparente, in heredum heredes in sempiternum tenendas et possidendas statuissent. In quorum premissorum memoriam stabilitatemque perhempnalem presentes literas nostras privilegiales alphabetoque intercisas, sigilli nostri appensione munimine roboratas duximus concedendas. Datum septimo die octavi diei festi Epiphaniarum Domini supra dicti, anno eiusdem Millesimo quadringentesimo vigesimo septimo. 1427. jan. 19.

A leleszi conventnek 1740. aug. 15-én — *prout videlicet ob antiquitatem et attritionem ac putredinem legi et dignosci poterat* — Teleki Sándor, János, Mihály, Ádám, Miklós, László és Sámuel részére számos kihagyással kelt kiadványában, *8652.* Eredetije hártyán két példányban, egyik A., B. és C. chirographummal és zöld, a másik lila és rózsaszín selyem zsinóron függő pecsét nyomával, az orsz. lt. *Dl. 11,894.*

CCCLXXIV.

(Kolosmonostoron) 1427. jan. 26.

A kolosmonostori convent jelenti Csáki László erdélyi vajdának, hogy a Pelsőczi Péter Buza városi tisztjei és budatelki oláh jobbágyai által a Bolgár István és László móriczházai kenézének és négy jobbágyának barmaikkal együtt való elhurczoltatása miatt Tordavármegyében vizsgálatot tartott.

Magnifico viro Ladislao de Chaak vayvode Transsilvano et comiti de Zolnok amico eorum honorando conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonostra amicitiam paratam cum honore. Literas vestras honore quo decuit recepimus in hec verba:

Amicis suis reverendis, conventui ecclesie beate Marie virginis de Clusmonostra Ladislaus de Chaak vayvoda Transsilvanus et comes de Zolnok etc. amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in personis Stephani et Ladislai filiorum condam Nicolai dicti Bolgar de Thwsson, quomodo anno, cuius iam quarta instaret revolutio annualis, magnificus vir dominus Petrus filius palatini de Pelsewcz, pridem comes siculorum, destinatis officialibus in oppido Buza vocato constitutis et universis iobagionibus volahalibus suis in possessione Budatelke vocata commorantibus ad possessionem dictorum Stephani et Ladislai Moryczhaza nominatam, et de eadem kenezium ac alios quatuor iobagiones ipsorum Stephani et Ladislai in eadem Moryczhaza commorantes cum universis eorum rebus et bonis, videlicet quadraginta equis equatialibus, quinque millibus ovium, ducentis bobus et tricentis porcis, aliisque quibusvis bonis ad suas possessiones moraturos deduci et deportari fecisset, in quibus eisdem quingentorum florenorum novorum dampna intulissent potentia mediante, in preiudicium et dampnum predictorum Stephani et Ladislai valde ingens. Super quo vestras amicitias presentibus requirimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Iohannes de Farago vel Nicolaus de eadem, sin alter Nicolaus filius Sandrini de Moch seu Anthonius de Myka, sive Osvaldus de Zenthywan neve

Nicolaus de Zengel aliis absentibus homo noster ab omnibus, a quibus decens et opportunum fuerit, signanter vero a vicinis et commetaneis dicte possessionis Moryczhaza palam et occulte diligenter inquirendo meram de premissis experiatur veritatem, quam tandem nobis amicabiliter rescribatis. Datum in Kykellewar, feria quarta proxima post festum beati Pauli heremite anno domini Millesimo quadringentesimo vigesimo septimo. 1427. jan. 15.

Nos itaque vestris amicabilibus petitionibus annuentes, una cum prenominato Iohanne de Farago homine vestro nostrum hominem, videlicet virum religiosum fratrem Georgium presbyterum, socium nostrum conventualem ad premissa investiganda nostro pro testimonio transmisimus fidedignum, demum iidem exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi feria sexta proxima ante festum Conversionis beati Pauli apostoli proxime preteritum in comitatu Thordensi pariter procedendo ab omnibus, a quibus decuisset et licuisset, nobilibus et ignobilibus ac alterius cuiusvis status et conditionis dicti comitatus hominibus, signanter vero a vicinis et commetaneis dicte possessionis Moryczhaza palam et occulte diligenter inquirendo talem de premissis scire potuissent veritatem, quod omnia premissa et quevis premissorum singula, sicud tenor continet literarum vestrarum prescriptarum et quemadmodum in personis dictorum exponentium vestre dictum exstitit magnificentie, suo modo acta, facta et perpetrata comperissent, dempto dumtaxat certo numero dampnorum prescriptorum quingentorum florenorum novorum denariorum. Datum tertio die diei inquisitionis ante dicte, anno domini supra dicto. jan. 24. 1427. jan. 26.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét nyomaival, 7757.

CCCLXXV.

(Kolosmonostoron) 1427. febr. 8.

A kolosmonostori convent jelenti Lépes Loránt erdélyi alvajdának, hogy a mikor a Szomordoki Imre szomordoki birtokának határát meg akarták járni, annak Péter fia Domokos és Szentmihálytelki Mihály többek nevében ellenmondottak.

Nobili viro Lorando Lepes de Varaskezy vicevayvode Transsilvano amico eorum honorando conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonostra amicitiam paratam cum honore. Literas vestras honore quo decuit recepimus in hec verba:

Amicis suis honorandis, conventui ecclesie de Clusmonostra Lorandus Lepes de Varaskezy vicevayvoda Transsilvanus amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in persona Emerici de Zomordok, quomodo quedam portio sua possessionaria in dicta possessione Zomordok, in comitatu de Clus apud manus suas existenti habita legitima reambulatione et metarum erectione, renovationeque et ab aliorum possessionariis iuribus metaliter distinctione et separatione plurimum indigeret. Super quo vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Sebastianus de Papfalwa vel uterque Petrus dicti Choronk de eadem, aut Petrus sin Ladislaus de Machkas seu Ladislaus de dicta Papfalwa aliis absentibus homo noster ad faciem prescripte possessionis, vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo reambulet eandem per veras suas metas et antiquas, novas iuxta veteres in locis necessariis erigendo, reambulatamque et ab aliorum possessionariis iuribus metaliter separatam et distinctam statuat eandem eidem (iure) incumbenti possidendam, si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, citet eosdem contra annotatum Emericum nostram in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros; et post hec huiusmodi reambulationis et metarum erectionis et consignationis seriem cum cursibus metarum inibi erigendarum, nomi-

nibusque contradictorum et citatorum, si qui apparuerint, cum termino assignato nobis amicabiliter rescribatis. Datum in Zenthemreh, feria sexta proxima ante festum Conversionis beati Pauli apostoli anno domini Millesimo quadringentesimo vigesimo septimo. 1427. jan. 24.

Nos igitur vestris amicabilibus petitionibus annuentes una cum prenominato Petro de Machkas homine vestro nostrum hominem, videlicet virum discretum dominum Simonem plebanum de Kayantho possessionis nostre vice nostra ad premissa exsequenda nostro pro testimonio transmisimus fidedignum, demum iidem exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi in festo beate Agathe virginis et martyris proxime preterito ad faciem prescripte possessionis, vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo eandem per veras suas metas et antiquas hoc ordine reambulassent, quod primo incepissent in acie cuiusdam montis sicci supra locum cuiusdam piscine antique nunc penitus annichilate, cuius fossatum adhuc appareret, ubi prefatus Emericus circa eandem piscinam unam metam terream fuisse asseruisset, que minime apparuisset, inde ascendendo ad ipsum montem siccum inter quasdam terras arabiles unam metam terream fuisse, sed peraratam fore retulisset, que non apparuisset, dehinc in eodem monte ulterius ascendendo pervenissent ad quendam montem Zaldobosberche vocatum, ubi iuxta ipsum Zaldobosberch in quadam planitie, in latere videlicet eiusdem berch tres metas terreas bene apparentes reperissent, quarum unam prefatus Emericus ac Michael et Iacobus fratres sui ipsorum, secundam vero filiorum Petri filii Beden et tertiam terre seu possessionis nostre Mariathelke vocate fore dixissent, ubi Dominicus filius dicti Petri filii Beden suo ac Georgii, Emerici et Ladislai fratrum suorum, necnon Blasii filii Ladislai Beden dicti, item nobilis domine Martha vocate, consortis ac Thome et Stephani filiorum Nicolai dicti Gebarth nominibus ipsis ubique contradixisset. A parte autem possessionis Zenthmihalthelke incepissent iuxta quandam viam magnam et in quodam parvo berch tres metas terreas invenissent, quarum unam prefatus Emericus predictis possessionibus Zenthmihaltelke, febr. 5.

aliam vero Zomordok et tertiam possessioni Buda separantes fore retulisset, deinde ulterius procedendo et quandam viam magnam saliendo per meatum seu cursum aque seu fluvii sub silva tempore pluviali decurrentis, qui fluvius cadit in alium fluvium ad dictam Zenthmihalthelke decurrentem, supra ascendendo in quodam loco silvoso idem Emericus unam metam fuisse et annichilatam fore asseruisset, dehinc ulterius eundo pervenissent ad quendam locum Bechnyeth dictum, ubi inter quasdam arbores duas metas fuisse, abhinc ulterius eundo inter [qua]sdam arbores seu silvam in uno vertice montis similiter duas metas fuisse dixisset, inde euntes ad caput unius fluvii unam metam apparentem invenissent, deinde per meatum eiusdem fluvii eundo pervenissent ad locum, ubi ipse rivulus cadit ad rivulum seu fluvium Gewnchpathaka et idem Gewnchpathaka fluit ad Zomordokpathaka, ubi idem Emericus unam metam fuisse retulisset, que non apparuisset, quibus reambulationibus metarum Michael filius Iohannis in dicta Zenthmihaltelke commorans in personis Georgii, Thome et Emerici filiorum Gregorii filii Elie de Thamasfalwa, Stephani, Thome de eadem Zenthmihalthelke, Dionysii rufi de Farnas, Michaelis de Valko, Iohannis filii Stephani ac Benedicti filii Ladislai filii Nicolai de eadem et Iohannis filii Ladislai filii Gywla de Zenthpal semper et ubique velamine contradictionis obviasset, ultra fluvium autem Gewnchpathaka a parte possessionis Zomordok non contradixisset. Ob quam contradictionem iidem vester et noster homines ibidem et eodem die memoratos Dominicum filium Petri filii Beden ac Georgium, Emericum et Ladislaum fratres eiusdem, necnon Blasium filium Ladislai Beden dicti ac nobilem dominam Martha vocatam, consortem, necnon Thomam et Stephanum filios Nicolai dicti Gebarth, item Georgium, Thomam et Emericum filios Gregorii filii Elie de Thamasfalwa, Stephanum et Thomam de eadem Zenthmihaltelke, Dionysium rufum de Fornas, Michaelem de Valko, Iohannem filium Stephani ac Benedictum filium Ladislai filii Nicolai de eadem et Iohannem filium Ladislai filii Gywla de Zenthpal contra annotatum Emericum
apr. 2. de Zomordok ad octavas diei medii Quadragesime proxime venturi vestram citavissent in presentiam rationem premisse

contradictionis eorum reddituros. Datum quarto die diei reambulationis metarum et citationis prenotatarum, anno domini supra dicto. 1427. febr. 8.

A kolosmonostori conventnek 1761. mart. 29-én id. Teleki Ádám részére kelt kiadványában, *6073.* Eredetije papíron, az orsz. lt. *Dl. 28,967.*

CCCLXXVI.

(Gyulafehérváron) 1427. apr. 11.

Az erdélyi káptalan jelenti Lépes Loránt alvajdának, hogy parancsára az iránt: valjon Sáromberek vámszedő hely volt-e s ma is az-e? — Tordavármegyében vizsgálatot tartott.

Capitulum ecclesie Transsilvane omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presens scriptum inspecturis salutem in omnium salvatore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod nos literas nobilis viri Lorandi Lepes de Waraskezy vicevayvode Transsilvanensis recepimus in hec verba:

Amicis suis honorandis, capitulo ecclesie Transsilvane Lorandus Lepes de Waraskezy vicevayvoda Transsilvanus amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in persona magistri Anthonii dicti Erdeli de Somkerek, quomodo in possessione sua Sarumberek vocata, in comitatu Tordensi existenti habita semper et ab antiquo tributum exstitisset et esset de presenti. Super quo vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Blasius de Zenthywan vel alter Blasius, aut Petrus sin Stephanus de eadem aliis absentibus homo noster ab omnibus, quibus incumbit, meram de premissis experiatur veritatem, quam tandem nobis amicabiliter rescribatis. Datum in Felpestes, feria tertia proxima post dominicam Letare anno domini M. quadringentesimo vigesimo septimo. 1427. apr. 1.

Nos itaque petitionibus ipsius Lorandi Lepes vicevayvode Transsilvanensis annuentes, una cum prefato Blasio de Zenthywan homine suo nostrum hominem, videlicet Dominicum literatum chori ecclesie nostre clericum ad premissam in-

quisitionem faciendam pro testimonio transmisimus fidedignum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt,
apr. 4. quod ipsi feria sexta proxima ante dominicam Iudica nunc preterita in comitatu Tordensi ubilibet simul procedendo, ab omnibus nobilibus et ignobilibus ceterisque communibus eiusdem comitatus hominibus, quibus decuisset et licuisset, diligenti inquisitione prehabita omnia premissa et quevis premissorum singula sic rescivissent, prout eidem Lorando Lepes vicevayvode Transsilvano dictum exstitisset et quemadmodum tenor literarum suarum continet predictarum. Datum octavo
1427. die inquisitionis prenotate anno domini supra dicto, honorabi-
apr. 11. libus et discretis viris dominis Georgio Lepes preposito, Georgio cantore, Michaele custode, Nicolao decano ceterisque canonicis dicte ecclesie nostre salubriter existentibus et devote.

Eredetije hártyán, kék kenderzsinóron függő pecsét maradványával, *5083.*

CCCLXXVII.

Szentimrén, 1427. maj. 1.

Lépes Loránt erdélyi alvajda előtt Sámsondi Jánosné a maga és leányai, testvére Oroszfáji János szintén a maga és fia nevében a néhai Faragói Jakab Faragón levő birtokának és halastavának felét kétszáz arany forintért somkereki Erdélyi Antalnak örökbe vallják.

Lorandus Lepes de Waraskezy vicevoyvoda Transsilvanus omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presens scriptum inspecturis salutem in omnium salvatore. Quum ea, que aguntur in tempore, ne simul cum eodem labantur a memoria hominum, sagacitas consuevit ipsa scripturarum patrocinio roborari. Pro eo ad universorum tam presentium quam futurorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod nobilis domina Elizabeth vocata, consors Iohannis filii Andree de Samsond, filia videlicet Cristofori pro se personaliter ac pro nobilibus puellis Martha, Clara et altera Clara filiabus suis in tenera etate constitutis sine literis procuratoriis, quarum onera et cuncta gravamina, si in subscriptis persistere nollent, omnino in se et ad omnia bona sua assumpmendo, ac Iohannes filius Valentini inhabitator de Oroz-

faya frater carnalis prescripte domine Elizabeth a condam nobili domina Elena vocata, filia condam Thome filii Michaelis de Naghphilpus procreati modo simili pro se personaliter ac pro Petro filio suo consimiliter sine literis procuratoriis, si in infra scriptis non persisteret, omnino in se et ad omnia bona sua assumpmendo coram nobis personaliter constituti, confessum exstitit per eosdem oraculo vive vocis pariter et relatum in hunc modum, quod ipsi quibusdam ipsorum necessitatibus ad presens ipsos urgentibus evitandis quandam portionem ipsorum possessionariam, puta medietatem portionis possessionarie condam Iacobi filii Emerici de Farago in eadem, a quodam puteo ex utraque parte rivuli a plaga occidentali usque finem adiacentem in comitatu de Clus existentis habitam, ipsos emptionis titulo concernentem cum medietate cuiusdam piscine condam dicti Iacobi filii Emerici in medio ipsius ville existentis, ac cum cunctis eiusdem utilitatibus et utilitatum integritatibus, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, pratis, fenetis, terris pascualibus, silvis, nemoribus, montibus, vallibus, generaliter cunctis utilitatibus ad prescriptam portionem spectantibus et de iure spectare debentibus egregio viro magistro Anthonio dicto Erdeli de Somkerek et per eum suis heredibus, heredumque suorum successoribus pro ducentis florenis puri auri ab eodem, ut dixerunt, prius plene habitis et receptis dedissent, tradidissent, vendidissent et appropriassent, imo dederunt, tradiderunt, vendiderunt et appropriaverunt coram nobis iure perpetuo et irrevocabiliter tenendam, possidendam pariter et habendam nullum ius nullamve proprietatem ipsis et eorum posteritatibus reservando de eadem, [assu]mpmentes nichilhominus prefatum magistrum Anthonium de Somkerek ac suos posteritates in pa(ci)fico dominio eiusdem portionis possessionarie temporis in eventu ab omnibus lite mediante inquietare volentibus propriis ipsorum laboribus et expensis defensando conservare. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes literas nostras privilegiales pendentis et autentici sigilli nostri munimine roboratas eidem magistro Anthonio duximus concedendas. Datum in Zenthemreh, in octavis festi

1427. maj. 1. beati Georgii martyris anno domini Millesimo quadringentesimo vigesimo septimo.

Eredetije hártyán, vörös selyem zsinóron függő viaszba nyomott zöld pecsét töredékeivel, *7420.*

CCCLXXVIII.

(Gyulafehérváron) 1427. maj. 1.

Az erdélyi káptalan előtt Demsusi Musina Alpestesi Kelement és egy Mari nevű nyiresi oláh szolgáját felhatalmazza, hogy a szezermáni Farkas János, almakeréki Apa fia György és szentkirályi Bolgár István által neki fizetendő négyszáz juhot és egy tizenkét forintos lovat átvegyék s arról a megnevezetteknek menedéket adjanak.

Nos capitulum ecclesie Transsilvane memorie commendamus, quod Musina de Damsus coram nobis personaliter comparendo recognovit, quod Iohannes Farkas de Zezerman, Georgius filius Appa de Almakerek et Stephanus Bolgar dictus de Zenthkyral ex certis causis, iuxta continentiam aliarum literarum nostrarum in octavis festi beati Georgii martyris nunc venturis quatringentas oves et unum equum duodecem florenos valentem sibi solvere tenerentur, quas quidem oves et equum Clementi nobili de Alpestes vel Mari volacho de Nyres familiari suo adtollendum et recipiendum ac rehabendum, necnon sibi administrandum commisisset eos ad premissa specialiter deputando, dansque eisdem Clementi vel Mari plenam et omnimodam facultatem atque potestatem, rehabitis premissis ovibus et equo, super eisdem predictis Iohanni, Georgio et Stephano coram nobis literas expeditorias fateri ac eosdem Iohannem, Georgium et Stephanum nomine suo eadem facultate et potestate, qua ipsemet posset et valeret, quitos et expeditos reddere et committere. Datum in die prenotato, anno domini M. quadringentesimo vigesimo septimo.

maj. 1.

1427. maj. 1.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét maradványaival, *jelzet nélkül.*

CCCLXXIX.

Szentimrén, 1427. maj. 9.

Lépes Loránt erdélyi alvajda a somkereki Erdélyi Antal és Abafáji János közt folyó pert a király rendeletéből a napokban tartandó gyűlésre, vagy az elhalasztatván, julius elsejére halasztja.

Nos Lorandus Lepes de Waraskezy vicevayvoda Transsilvanus damus pro memoria, quod discussionem et deliberationem cuiusdam cause, quas inter Anthonium Erdeli dictum de Somkerek uti actorem ab una, ac Iohannem filium Petri de Abafaya veluti in causam attractum parte ab altera, iuxta continentiam literarum nostrarum prorogatoriarum super factis in quibusdam literis comitis et iudicum nobilium comitatus de Torda nostram in presentiam transmissionalibus contentis, in octavis festi beati Georgii martyris facere tenebamur, de maj. 1. speciali commissione serenissimi domini nostri regis ad congregationem generalem sue serenitatis his diebus venturis celebraturam, vel ipsa differente ad octavas festi Nativitatis beati jul. 1. Iohannis baptiste nunc venturas duximus prorogandas. Datum in Zenthemreh, nono die termini prenotati anno domini Millesimo quadringentesimo vigesimo septimo. 1427. maj. 9.

Kivül: Pro Anthonio dicto Erdeli de Somkerek, contra Iohannem filium Petri de Abafaya ad congregationem generalem serenissimi domini nostri regis his diebus venturis celebraturam, vel ipsa differente ad octavas festi Nativitatis beati Iohannis baptiste prorogatoria.

Eredetije papiron, záró viaszpecsét nyomaival, *jelzet nélkül.*

CCCLXXX.

Somkeréken, 1427. jun. 16.

Széki Ferencz erdélyi presbyter és közjegyző előtt Somkereki Miklós, tanuk jelenlétében, felesége javára végrendeletet teszen.

In nomine domini amen. Universis et singulis hoc presens publicum instrumentum inspecturis pateat evidenter, quot
1427. anno Nativitatis eiusdem verbi incarnati Millesimo quadrin-
jun. 16. gentesimo XXVII., indictione quinta, die mensis Iunii XVI., hora eiusdem diei tertia vel quasi paulo post, pontificatus vero sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini nostri Eugenii IIII. divina providentia sacrosancte romane, necnon totius universalis ecclesie pape, ut premittitur, anno prenotato in ecclesia parochiali beate Marie virginis situata et fundata in villa Somkerek in mei notarii publici et testium subscriptorum presentia personaliter constitutus nobilis et circumspectus vir dominus Nicolaus filius quondam Ladislai de eadem Somkerek, sana mente voce viva tale condidit testamentum: Quandocunque universe carnis viam ingressurus esset, extunc omnia bona, res mobiles et immobiles, clinodia aurea et argentea, vestes et possessiones emptas pro domina coniuge sua nomine Sophia legasset et legaverit. Insuper et prenotata domina omnes res mobiles et immobiles ac parafernalia domino ante dicto Nicolao sepe dicto omnia bona sua, ut premittitur, dedisset et contulisset viva voce coram nobis en sub tali conditione, ut nullus de fratribus et cognatibus seu prosapia predicte domine Sophie posset super fratres annotati Nicolai de Somkerek parafernalia et omnia bona iuridice querere et reabere, supra predictus filius condam Anthonii *) de Somkerek et ipsos quitos et liberos dimitteret et expeditos in omnibus supra dictis. De quorum quidem factorum serie et ordine, tantummodo testamentorum modo premisso factorum ego notarius infra nominandus a nonnullorum nobilium relatibus auditu percepisse fateor, de quibus inter eosdem nobiles erat publica vox et fama. Super quibus omnibus et singulis premissis prenominatus filius condam domini Anthonii per me

*) Így, hátrább is még egyszer *Ladislai* helyett.

notarium publicum infra scriptum sibi petiit confici hoc presens publicum instrumentum, quod feci officio mei thabellionatus requirente, iustitia et veritate suadentibus. Acta sunt hec et facta anno, indictione, mense, die, hora, pontificatu et loco quibus supra, presentibus ibidem existentibus discretis et honestis viris dominis plebanis, domino Michaele de Rethek et domino Bartholomeo de Zezerman presbyteris, necnon nobilibus dominabus relicta Pauli de Scherino ac relicta condam Iohannis de Scherino testibus fidedignis ad premissa vocatis specialiter et rogatis. 1427. jun. 16.

Ibi autem proceribus egregiis ac nobilibus viris de partibus Transsilvanis existentibus, videlicet domino Benedicto de Zwck et domino Nicolao de Mathefalwa, Ladislao de Badak, item Anthonio de Farago existentibus, ut fuit decretum per capitulum Albense et secundum mandatum dominorum de eodem capitulo ac preceptum ipsorum conservatum in fidem supra dictorum relatorum hec addidimus propter maiorem confirmationem nostrorum dictorum:

Et ego Franciscus filius condam Nicolai de Zeek presbyter Transsilvanensis diocesis, publicus sacra imperiali auctoritate notarius, quia prescripte testamentorum factioni et ex amborum voluntate editioni, consensu et voluntate videlicet Nicolai filii condam Ladislai de Somkerek ac domine Sophie consortis sue et protestatione aliisque omnibus et singulis supra dictis, ex relato nobilium et instrumento super testamentum editum, scriptum et factum presens interfui, eaque sic ut premittitur fieri vidi et audivi et in notam recepi et publicavi, aliis tamen negotiis occupatus per alium scribi feci et in hanc publicam redegi formam, hic me subscribens nomine proprio et signo consueto consignavi requisitus specialiter et rogatus in fidem et testimonium ac certitudinem omnium et singulorum premissorum.

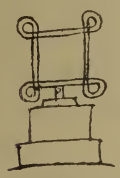

15. Széki Ferencz presbyter közjegyzői jegye.

Eredetije hártyán az eredetiben háromszorta nagyobb közjegyzői jegygyel és számos kijavított constructionalis hibával, *6653.*

CCCLXXXI.

(Kolosmonostoron) 1427. aug. 5.

A kolosmonostori convent előtt István deák és Albert fia György a Suki János, fiai s rokonai nevében Zsigmond királyt Felekfark máskép Györgyfalva eladományozásától, Imre fia Pétert és Imrét s ezek rokonait pedig annak felkérésétől és elfoglalásától eltiltják.

[C]onventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonostra memorie commendamus, quod Stephanus [literatus] et Georgius filius Alberti familiares et iobagiones magistri Iohannis filii Elie de Swk in eadem Swk commorantes in eiusdem Iohannis domini ipsorum, ac Benedicti et Michaelis filiorum eiusdem, necnon Ladislai de dicta Swk ac Michaelis, David et Georgii filiorum eiusdem Ladislai, item Petri et Simonis dictorum Darabos de dicta Swk personis nostram veniendo in presentiam per modum protestationis nobis significare curarunt in hunc modum, quomodo serenissimus princeps dominus noster dominus Sigismundus dei gratia romanorum ac Hungarie etc. rex quandam possessionem eorundem Felekfark alio nomine Gewrgfalwa vocatam Petro et Emerico filiis Emerici ac Dominico dicto Henke, necnon utrique Blasio de eadem Gewrgfalwa in perpetuum dedisset, donasset et contulisset in preiudicium iurium eorundem nobilium de Swk et dampnum valde magnum. Unde facta huiusmodi protestatione iidem Stephanus literatus et Georgius filius Alberti nominibus et in personis quibus supra memoratum dominum nostrum dominum Sigismundum regem a donatione, collatione, perpetuatione, annotatos vero Petrum, Emericum filios Emerici, Dominicum Henke ac utrumque Blasium ab impetratione, occupatione, receptione, detentione, fruitione et conservatione prescripte possessionis Felekfark alio nomine Gewrgfalwa, usuumque fructuum et quarumlibet utilitatum ad eandem rite et legitime spectantium perceptione seu percipi factione, aut quovis quesito colore se in dominium eiusdem intromissione, eandemque sibi ipsis appropriatione vel appropriari factione quomodolibet factis vel fiendis prohibuerunt publice et manifeste lege regni requirente coram nobis testimo-

nio presentium mediante. Datum in festo beatorum Osvaldi regis et Dominici confessoris, anno domini M. quadringentesimo vigesimo septimo. 1427. aug. 5.

Eredetije papíron, hátán viaszpecsét töredékeivel, *7536.*

CCCLXXXII.

Sukon, (1427 körűl) sept. 14 után.

Suki Benedek tudatja Bolgár Jánossal, hogy a Szamosfalvi Istvánnal és Apa fia Miklóssal való pörét hazatértéig elhalasztotta.

Nobilis vir, frater et amice noster sincere carissime. Post fraternas salutes.

Notum facio vestre fraternitati per presentes, quatenus causam vestram cum Stephano de Zamusfalua usque ad reditum vestrum prorogavimus; quare damus vobis sanum consilium, u[t q]uanto citius poteritis, tanto citius ad domum vestram festinare debeatis, quia sciatis, quod omnes familiares [suo]s ad se mandavit venire, et quia etiam audivimus, quod predictus dominus vester nunc iterum esset in part[ibus i]is episcopi Varadiensis, scilicet in Belenes. Quare frater carissime, (quid) in causis istis et in aliis, nichil dubitetis d[e m]e, quibuscunque facere possumus, libenti animo facere studebimus. Salutem autem a me fratribus vestris facere debeatis. Scripta in Suk, feria quarta post festum Exaltationis sancte Crucis.

Benedictus de Suk frater et amicus vester in omnibus.

Item etiam cum domino Nicolao filio Apa causam predictam prorogavimus usque ad reditionem vestram, sicut superius dictum est.

Kivűl: Nobili viro Iohanni dicto Bolgar de Senthkiral, fratri et amico nostro sincere carissimo detur.

Eredetije papíron, záró viaszpecséttel, melynek paizsában egy farkas (vagy róka) szájában valamit tartani látszik, *7146.*

CCCLXXXIII.

Szentimrén, 1428. maj. 1.

Lépes Loránt erdélyi alvajda előtt Kecseti János a tordavármegyei lakatlan Lőrinczteleki felét száz forintért somkereki Erdélyi Antalnak örökbe vallja.

Lorandus Lepes de Varaskezy vicevayvoda Transsilvanus omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presentium notitiam habituris salutem in omnium salvatore. Quum ea, que aguntur in tempore, ne simul cum eodem labantur a memoria hominum, sagacitas consuevit ipsa scripturarum patrocinio roborari. Proinde ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod Iohannes de Kechet coram nobis personaliter consti(tu)tus confessus est in hunc modum, quod ipse quibusdam suis necessitatibus ad presens ipsum urgentibus evitandis totalem portionem suam possessionariam, puta medietatem possessionis Lerinchteleky vocate, nunc habitatoribus destitute, in comitatu Tordensi existentis habite cum cunctis eiusdem utilitatibus, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, fenetis, pratis, aquis, piscinis aquarumque decursibus,*) terris pascualibus, campis, virgultis, rubetis, nemoribus, silvis, montibus, vallibus, generaliter cunctis utilitatibus et utilitatum integritatibus Anthonio Erdely dicto de Somkerek in filios filiorum, heredumque suorum successoribus universis pro centum florenis presentis nove monete ab eodem, ut dixit, plene habitis et receptis vendidisset, tradidisset et appropriasset, imo vendidit, tradidit et appropriavit coram nobis iure perpetuo et irrevocabiliter tenendam, possidendam pariter et habendam, nullum ius et dominium nullamve proprietatem sibi et suis heredibus reservando de eadem. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes literas nostras privilegiales pendentis et autentici sigilli nostri munimine roboratas eidem duximus concedendas. Datum in Zenthemreh, in octavis festi beati

*) Hibásan *decursitibus* az eredetiben.

Georgii martyris anno domini Millesimo quadringentesimo vigesimo octavo. 1428. maj. 1.

Eredetije hártyán, zöld selyem zsinóron függő pecsét töredékeivel, *7275*.

CCCLXXXIV.

(Kolosmonostoron) 1428. dec. 23.

A kolosmonostori convent előtt egyfelől rődi Kályán Mihály, másfelől Patai János és László, továbbá rődi Cseh Bálint bizonyos Rődön levő curiára, pusztatelkekre, szántókra és erdőkre nézve kiegyeznek s magtalan haláluk esetére kölcsönös örökösödési szerződésre lépnek.

Conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonostra omnibus Christi fidelibus presentibus et futuris presens scriptum inspecturis salutem in omnium salvatore. Quum successivi temporis volubilitas acta subripit mortalium ratione utentium gesta offuscando sapientum, pro eo sagax humana reperit conditio rectaque dictavit ratio, ut singula posterorum notitie necessario commendanda lucidis literarum seriis pro rei memoria serenentur sempiterna. Ea propter noscat presens etas et successiva futurorum posteritas, quod Michaele filio Michaelis dicti Kalyan de Rewd ab una, ac Iohanne et Ladizlao filiis Desew de Patha, necnon Valentino Cheh dicto de prefata Rewd ex altera partibus coram nobis personaliter constitutis, confessum exstitit per easdem partes ministerio vive vocis pariter et relatum in hunc modum, quod quia prefatus Michael filius Michaelis domum suam sanguineariam seu fundum curie sue in dicta Rewd habitam, in qua nunc residentiam faceret specialem, cum cunctis edificiis in facie eiusdem constructis simul cum duabus sessionibus seu locis desertis similiter sanguineariis, in contigua vicinitate dicte domus sue adiacentibus, cum omnibus earundem utilitatibus prefatis Iohanni et Ladizlao filiis Desew dumtaxat ac eorundem successoribus, necnon alia quevis iura sua sanguinearia seu portiones possessionarias sanguinearias in dicta Rewd habita et existentes similiter cum cunctis earundem utilitatibus et pertinentiis quibusvis ad eadem seu easdem rite et legitime spectantibus eisdem Iohanni ac La-

dizlao filiis Desew, necnon annotato Valentino Cheh communiter et insimul, eorundemque heredibus et successoribus universis perpetue et irrevocabiliter dedisset, tradidisset et contulisset, imo idem Michael filius Michaelis ex sue liberalitatis benivolentia dedisse, tradidisse et contulisse nostro confessus exstitit sponte in conspectu tenendas, possidendas et habenda, ideo ipsi videlicet Iohannes et Ladizlaus filii Desew et Valentinus Cheh in horum recompensam universa iura possessionaria prefati Michaelis filii Michaelis, que sibi alias in divisione perpetuali cessissent, que ipsi, ut dixerunt, iuxta series aliarum literarum nostrarum impignoratitiarum exinde confectarum hactenus erga se sub titulo pignoris habuissent, tenuissent et possedissent, in dicta Rewd habita simul cum triginta sex iugeribus terrarum, videlicet sedecim a parte silve magne et viginti ultra fluvium Vaspetherpathaka nuncupatum, versus possessionem Ahthon intra terminos dicte possessionis Rewd adiacentibus, necnon cum quibusdam particulis silvarum, una videlicet particula silve Vadverempathaka appellate, a parte possessionis Gyergfalwa, necnon alia particula silve magne supra possessionem Rewd predictam de unanimi voluntate ambarum partium consignatam ac medietate cuiusdam silve penes eandem silvam magnam supra dictam possessionem Rewd, et alia medietate cuiusdam silve ultra fluvium Bydewspathaka vocatum in quadam valle penes quandam semitam versus Banabyke tendentem a parte Cluswar existentibus, item et quadam particula unius silve prefati Valentini Cheh impignoratitie Kyralmezewfeyw nominata, simul cum aliis utilitatibus et pertinentiis prefato Michaeli filio Michaelis pure et simpliciter ac fraternaliter dedissent, remisissent et resignassent, imo nostri dederunt, remiserunt et resignarunt in presentia perpetue et irrevocabiliter in filios filiorum possidendas et habenda. Voluerunt aut(em) predicti Valentinus Cheh ac Iohannes et Ladizlaus filii Desew, ut quia premissa iura impignoratitia prefato Michaeli Kalyan modo quo supra iam per ipsos resignata plus et magis erga eosdem Iohannem et Ladizlaum filios Desew, quam apud prefatum Valentinum Cheh sub premisso pignoris titulo fuissent et exstitissent, iidemque Iohannes et Ladizlaus plures pecu-

nias pro eisdem iuribus possessionariis quam prefatus Valentinus annotato Michaeli Kalyany dedissent, ideo dum et quando idem Valentinus aut successores sui de dictis pecuniis congrue quoad portionem suam aut suorum successorum cedentibus ipsis, videlicet Iohanni et Ladizlao filiis Desew vel eorundem successoribus satisfactionem exhibere posset seu valerent, dicta iura ipsorum sanguinearia ipsis communiter per prefatum Michaelem filium Michaelis modo quo supra data et tradita, demptis solummodo prescriptis tribus fundis curie sanguinearis eisdem Iohanni et Ladizlao filiis Desew et eorundem successoribus salvis et integraliter remanentibus, inter se equaliter deberent dividere et teneantur; adieceruntque partes prescripte, quod si quem partium premissarum deo celi volente absque heredum solatio, quod absit, ab hac luce decedere contingerit, extunc universe possessiones et portiones possessionarie seu iura possessionaria talis partis decedentis ubivis existentes et habita in partem superviventem seu successores partis superviventis remanere deberent et redundari. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes literas nostras privilegiales pendentis et autentici sigilli nostri munimine roboratas partibus predictis duximus concedendas. Datum feria quinta proxima post festum beati Thome apostoli, anno domini Millesimo quadringentesimo vigesimo octavo. 1428. dec. 23.

Eredetije hártyán, melynek vörös kenderzsinóron függő pecsétje elveszett, 7748.

CCCLXXXV.

(Kolosmonostoron) 1429. mart. 12.

A kolosmonostori convent előtt Drági Zsigmondné, a néhai Somkereki János leánya a maga és utódai nevében Erdélyi Antalnak és utódainak, miután Antal mester az apai jogon őt megillető birtokokból, birtokrészekből és lovakból kielégítette, menedéket vall.

Conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonostra omnibus Christi fidelibus presentibus pariter et futuris presens scriptum inspecturis salutem in omnium salvatore.

Ad universorum tam presentium quam futurorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod nobilis domina Elena vocata, filia condam Iohannis filii Nicolai de Somkerek, consors vero magistri Sigismundi de Dragh coram nobis personaliter constituta confessa est ministerio vive vocis sponte in hunc modum, quod quia magister Anthonius Erdely dictus, filius annotati Nicolai de Somkerek de universis possessionibus et portionibus possessionariis, necnon equis equatialibus ac aliis iuribus suis quibuslibet ipsam iure paterno ubivis cedentibus et concernentibus sibi omnimodam impendisset satisfactionem, ideo ipsa suo ac universorum suorum successorum nominibus annotatum magistrum Anthonium Erdely et eiusdem successores ac posteros universos tam super huiusmodi satisfactionis impensione, quam etiam super premissis universis possessionibus ac portionibus possessionariis, necnon equis equatialibus ac aliis quibuslibet iuribus reddidisset et commisisset expeditos, quitos perpetue et per omnia absolutos, nostrique reddidit et commisit in presentia. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes literas nostras privilegiales pendentis ac autentici sigilli nostri munimine roboratas annotato magistro Anthonio Erdely duximus concedendas. Datum in festo beati Gregorii pape, anno do-

1429. mart. 12. mini Millesimo quadringentesimo vigesimo nono.

Eredetije hártyán, rózsa színű selyem zsinóron függő, megkopott pecséttel, *7350.*

CCCLXXXVI.

(Kolosmonostoron) 1429. apr. 8.

A kolosmonostori convent előtt egyfelől Zarkadi László és fiai, továbbá Benedek fia László és Zarkadi Miklós és rokonaik, másfelől Somkereki Antal, Meggyesfalvi Jakab és fiaik Rücs, Méhes és Velkér nevű birtokaikat illetőleg csereszerződésre lépnek.

Conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonostra omnibus Christi fidelibus presentibus et futuris presens scriptum inspecturis salutem in omnium salvatore. Quoniam successu temporis volubilitas acta subripit mortalium ratione utentium gesta offuscando sapientum, pro eo sagax

humana reperit conditio, rectaque dictavit ratio, ut singula posterorum notitie necessario commendanda lucidis literarum seriis pro rei memoria serenentur sempiterna. Ea propter noscat presens etas et successiva futurorum posteritas, quod Ladizlaus filius Nicolai de Zarkad ac Iohannes filius eiusdem pro se ipsis personaliter, necnon Ladizlao filio ipsius Ladizlai, fratre videlicet eiusdem Iohannis, item Ladizlaus filius Benedicti, Nicolaus filius Thome de dicta Zarkad similiter pro se ipsis personaliter ac idem Nicolaus pro Dionysio fratre suo uterino et Ladizlao filio Iohannis de prefata Zarkad, quorum onera et cuncta gravamina, si iidem in subscriptis persistere nollent, super se assumendo ab una, parte siquidem ex alia magister Anthonius Erdely dictus filius Nicolai de Somkerek ac Iacobus filius Emerici filii Alardii de Meggyesfalwa consimiliter pro se personaliter ac Geleth, Nicolao et Stephano ipsius magistri Anthonii, necnon Iohanne, Ladizlao et Petro eiusdem Iacobi filii Emerici filiis, quorum consimiliter onera et quelibet gravamina, si de infra scriptis resilirent, ad se recipiendo coram nobis constituti sunt confessi in hunc modum, quod ipsi pro ipsorum uberiori, fructuosiori, quietiorique ac utiliori commodo in infra scriptis ipsorum possessione et portionibus possessionariis talem inter se fecissent concambialem permutationem feceruntque coram nobis, quod primo prenominati Ladizlaus filius Nicolai ac Iohannes filius eiusdem, necnon Ladizlaus filius Benedicti et Nicolaus filius Thome totalem possessionem seu predium ipsorum Rywcz vocatum, in comitatu de Clus existentem seu habitum simul cum universis terris arabilibus cultis et incultis, pratis, fenetis, silvis, rubetis, aquis aquarumque decursibus et generaliter quibuslibet utilitatibus ad eandem seu idem rite et legitime spectantibus omni eo iure quo ad ipsos hucusque dinoscebatur pertinere, prefato magistro Anthonio Erdely in duabus partibus, annotato vero Iacobo filio Emerici filii Alardii in tertia parte per ipsosque filiis, successoribus, heredibus et posteritatibus eorundem universis perpetue et irrevocabiliter possidendam et habendum dedissent, tradidissent et contulissent; econverso autem prefatus Anthonius Erdely pro premissis duabus partibus annotate possessionis seu predii Rywcz to-

talem portionem suam possessionariam in possessione Mehes, ac annotatus Iacobus filius Emerici filii Alardi pro (pre)dicta tertia parte eiusdem possessionis seu predii similiter totalem portionem suam possessionariam in possessione Velker, in dicto comitatu Clus existentibus habitas modo simili cum universis terris arabilibus cultis et incultis, pratis, fenetis, silvis, aquis aquarumque decursibus, aliisque quibusvis utilitatibus ad easdem de iure pertinentibus memoratis Ladizlao filio Nicolai ac Iohanni filio eiusdem, necnon Ladizlao filio Benedicti et Nicolao filio Thome filiisque, successoribus et posteritatibus eorundem universis perpetue et irrevocabiliter dedissent, tradidissent et contulissent possidendas, tenendas et habendas, imo partes prescripte dederunt, tradiderunt et contulerunt nostri in presentia, nullum ius nullamve iuris seu dominii proprietatem pro se ipsis reservantes, sed omne ius et totale dominium earundem possessionis et portionum possessionariarum partes prenominate in alterutrum transferentes, assumpmentes et obligantes partes eedem se personaliter, annotatos vero absentes ad onera eorum predicta in pacifico dominio dictarum possessionis et portionum possessionariarum modo quo supra in concambium traditarum intra vel extra iudicium contra quoslibet impetitores defendere, conservare, protegere et expedire propriis ipsorum laboribus et expensis; quod si qua partium prescriptarum vel quispiam fratrum aut successorum earundem facere nollet, non posset aut non curaret, seu premissam concambialem permutationem quovis quesito colore retractare attemptaret, aut litem seu causam pretextu premisse concambialis permutationis contra partem alteram aut successores alterius partis suscitare et movere pretenderet, extunc talis pars contra partem alteram in quadringentis florenis puri auri convinceretur et convinci deberet ipso facto. Voluerunt autem partes prescripte, quod si prenominati Ladizlaus filius Nicolai ac Iohannes filius eiusdem, necnon Ladizlaus filius Benedicti et Nicolaus filius Thome de Zarkad contra prefatos magistrum Anthonium Erdely ac Iacobum filium Emerici aut successores eorundem in eisdem quadringentis florenis convicti fuerint et aggravati, seu alter eorum fuerit convictus et aggravatus, extunc prius ipsis qua-

dringentis florenis auri puri plene persolutis, etiam de expensis propriis et laboribus eorundem magistri Anthonii ac Iacobi, si quas forte ad edificia seu structuram molendini vel piscine, aut ad alias utilitates in facie annotati predii Rywcz vocati facerent, eisdem magistro Anthonio Erdely ac Iacobo filio Emerici, aut filiis et successoribus eorundem omnimodam satisfactionem exhibere deberent et tenerentur. Universas etiam literas seu quelibet literalia instrumenta factum seu iura earundem possessionis et portionum possessionariarum tangentia eedem partes in specie alternatim sibi ipsis dare et assignare spopondissent; et si quas vel que ex eisdem literalibus instrumentis quevis partium apud manus suas reservaret, tales et talia inanes et vana, viribusque cariture remanere deberent et cassata. Ad que omnia premissa et quevis premissorum singula partes prenominate se personali eorum astantia sponte, annotatos vero absentes ad onera eorum predicta obligarunt coram nobis. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes literas nostras privilegiales sigilli nostri pendentis et autentici munimine roboratas partibus predictis duximus concedendas. Datum feria sexta proxima post festum beati Ambrosii confessoris, anno domini Millesimo quadringentesimo vigesimo nono. 1429. apr. 8.

Eredetije hártyán, zöld selyem zsinóron függő meglehetősen ép pecséttel s hátán *Concambium inter possessiones Rwch, Mehes et Velkel* XVI. századi följegyzéssel, *7400*.

CCCLXXXVII.

(Gyulafehérváron) 1429. maj. 30.

Az erdélyi káptalan jelenti Lépes Loránt alvajdának, hogy parancsára somkereki Erdélyi Antalt és Meggyesfalvi Jakabot a kolosvármegyei Rücs birtokába ellenmondás nélkül beiktatta.

Capitulum ecclesie Transsilvane omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presens scriptum inspecturis salutem in omnium salvatore. Quoniam rerum temporalium memoria nunquam melius quam per scriptum recolitur, proinde ad universorum notitiam harum serie volumus perve-

nire, quod nos literas nobilis viri Lorandi Lepes de Waraskezy vicevayvode Transsilvani nobis directas recepimus in hec verba:

Amicis suis honorandis, capitulo ecclesie Transsilvane Lorandus Lepes de Waraskezy vicevayvoda Transsilvanus amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in personis magistri Anthonii Erdeli dicti filii Nicolai de Sumkerek, ac Iacobi filii Emerici filii Alardi de Megyesfalwa, quomodo ipsi in dominium cuiusdam possessionis seu predii Rich vocate, in comitatu de Colos existentis,*) prefatus magister Anthonius in duas partes,**) annotatus Iacobus filius Emerici in tertiam partem, ipsos titulo permutationis concernentis legitime vellent introire, si contradictio cuiuspiam ipsis non obviaret in hac parte. Super quo vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Michael Kemez dictus de Zengyerg vel Iohannes de Farago, aut Nicolaus de Mathee sin Georgius seu Lucas de eadem, sive Philippus neve Iohannes de Noway ceu Stephanus de Komlod aliis absentibus homo noster ad faciem prenominate possessionis seu predii, vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatos Anthonium et Iacobum in dominium eiusdem, statuatque eandem eisdem premisso iure ipsis incumbenti perpetue possidendam, si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, citet eosdem contra annotatos magistrum Anthonium et Iacobum nostram in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros; et post hec huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum nominibus contradictorum et citatorum, si qui apparuerint, terminoque assignato nobis amicabiliter rescribatis. Datum in Noway predicta, in festo beati Marci euangeliste anno domini Millesimo quadringentesimo vigesimo nono.

1429. apr. 25.

Nos itaque petitionibus ipsius Lorandi Lepes vicevayvode in hac parte nobis oblatis annuentes, una cum prefato

*) Hibásan *existentem* az eredetiben.

**) Hibásan *duabus partibus* az eredetiben.

Luca de Mathee homine suo nostrum hominem, videlicet Petrum chori ecclesie nostre diaconum ad premissa peragenda pro testimonio transmisimus fidedignum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi feria secunda proxima post festum Penthecostes nunc preteritum ad faciem prenotate possessionis seu predii, vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introduxissent prefatos Anthonium et Iacobum in dominium eiusdem, statuissentque eandem eisdem premisso iure ipsis incumbenti perpetue possidendam, nemine penitus contradictore apparente, tribus continuis diebus iuxta regni consuetudinem inibi moram faciendo. Datum quinto decimo die introductionis et statutionis prenotatarum, anno domini supra dicto, honorabilibus et discretis viris dominis Demetrio preposito, Georgio cantore, Michaele custode et Blasio siculo decano, ceterisque canonicis ecclesie nostre predicte salubriter existentibus et devote.

maj. 16.

1429. maj. 30.

Eredetije hártyán, kék kender zsinóron függő, megkopott pecséttel, *7266.*

CCCLXXXVIII.

(Kolosmonostoron) 1429. jun. 9.

A kolosmonostori convent előtt a fogott bírák szentmihálytelki Tompa Istvánt arra nézve, hogy a Topa és Szentkirály közt levő föld, mely egyfelől ő és rokonai, másfelől Dezméri László és rokonai között per tárgyát képezi, az övé és rokonaié volt, és Topához tartozott régtől fogva, a helyszínén teendő szokásos perdöntő esküre itélik.

Nos conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonostra memorie commendamus, quod Ladislaus de Papfalwa et Petrus de Gewrgfalwa in causa inter Stephanum Thompa de Zenthmihalthelke ac Georgium Erdely, Thomam filium Gregorii, Emericum fratrem eorundem, Benedictum parvum et Michaelem de Valko, necnon Dionysium rufum de Fornas ab una, parte vero ex alia Ladislaum, Iohannem et Nicolaum filios Mykola de Dezmer, Albertum de Geztragh et Andream de Lona coram nobis ad arbitrium sex probo-

rum et nobilium virorum, iuxta continentiam aliarum literarum nostrarum obligatoriarum exinde confectarum super facto cuiusdam terre litigiose inter possessiones Thopa et Zenthkyral vocatas adiacentis, necnon et aliis factis in eisdem literis nostris specificatis admissis, ex predictis sex probis et nobilibus viris per partes electis ad hec specialiter deputati nostri personaliter venientes in presentiam, predictis Stephano Thompa ex una et Iohanne filio Mykola ex alia partibus personaliter astantibus consentientibus, assentientibus benigneque acceptantibus confessi sunt in hunc modum, quod Iohannes et Ladislaus filii Desew de Patha, Valentinus Cheh de Rewd, Nicolaus filius Gebarth de Zylkerek, ipsis in numero eorundem existentibus, partes per predictas communiter et equaliter electi una cum aliis probis et nobilibus viris die dominico proximo ante festum beati Barnabe apostoli proxime venturum in facie dicte terre litigiose, termino videlicet et loco in dictis literis nostris obligatoriis per partes assignatis, predictis etiam Stephano Thompa, Dionysio rufo, Benedicto parvo et Michaele de Valko ab una, ac Iohanne, Ladislao et Nicolao filiis Mykola, Alberto de Geztrag et Andrea de Lona ex alia partibus inibi personaliter adherentibus, auditis partium propositionibus plerisque altercationibus, longo tractatu ac maturo et sano consilio prehabito talem partes inter easdem fecissent arbitrativam adiudicationem, quod memoratus Stephanus Thompa sabbato proximo post festum beati Anthonii confessoris nunc proxime venturum ad faciem memorate terre litigiose accedendo, presente nostro testimonio et vayvodali homine illic per partes utrasque adducendo, discalciatis pedibus, resoluto cingulo, nudoque capite et terram super caput suum levando et generaliter dicendo, prout moris est et huius regni consuetudo super terram iurare, super eo, quod ipsa terra litigiosa per ipsum demonstrata semper et ab antiquo sua et dictorum fratrum suorum fuerit et existat, foreque et existere debeat et ad prefatam possessionem eorum Thopa pertinuisset et pertinere debeat, sola sua in persona sacramentum prestare debeat et teneatur, tali vinculo obligaminis interserto, quod si qua partium premissarum in premissa adiudicatione et arbitratione persistere, aut ean-

jun. 5.

jun. 18.

dem acceptare nollet, extunc talis pars non persistens ipsam terram litigiosam amitteret et parti in premissis persistenti remanere deberet eo facto; et quod omnia premissa partes prenominate inibi existentes et signanter annotatus Stephanus Thompa in sua ac quorumlibet fratrum suorum tam inibi personaliter astantium quam absentium personis pro rato et firmo acceptassent et effectui mancipare spopondissent. In cuius testimonium presentes literas nostras sigilli nostri appressione munitas, iuxta fassionem prefatorum Ladislai de Papfalwa et Petri de Gewrgfalwa duximus concedendas. Datum feria quinta proxima ante predictum festum beati Barnabe apostoli, anno domini Millesimo quadringentesimo vigesimo nono. 1429. jun. 9.

A kolosmonostori conventnek 1761. mart. 29-én id. Teleki Ádám részére kelt kiadványában, *6073.* Eredetije papíron, az orsz. lt. *Dl. 28,804.*

CCCLXXXIX.

(Kolosmonostoron) 1429. jun. 28.

A kolosmonostori convent bizonyítja, hogy Lóna és Doboka határát a lónai és dobokai nemesek közt bizonyos szántóföldek, kaszálók és erdő miatt való perből kifolyólag a Csáky László erdélyi vajda parancsára megjárta.

Conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonostra omnibus Christi fidelibus presentibus et futuris presens scriptum inspecturis salutem in omnium salvatore. Quoniam ea, que aguntur in tempore, ne simul labantur cum eodem, literarum patrocinio consueverunt solidari, proinde ad universorum tam presentium quam futurorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod cum nos honore quo decuit receptis literis viri magnifici Ladislai de Chak vayvode Transsilvani et comitis de Zolnok compositionalibus pariter et obligatoriis in causis inter Andream et Nicolaum filios Ladislai de Lona ac Franciscum fratrem eorundem ab una, necnon Laurentium et Petrum filios Nicolai ac Nicolaum et Michaelem filios condam magistri Iohannis vicevayvode de Doboka ex alia partibus coram dicto Ladislao vayvoda ad

arbitrium octo proborum et nobilium virorum super facto quarundam terrarum arabilium ac fenilium et silve inter dictas possessiones Lona et Doboka litigiose habitarum in eisdem literis vayvodalibus specificatarum confectis et admissis nobisque exhibitis et presentatis, ac tenoribus earundem perlectis et intellectis, amicabilibus petitionibus ipsius Ladislai vayvode, imo verius iustitie annuentes una cum Dominico dicto H[enke] de Gewrgfalwa homine ipsius vayvode literis in eisdem nominaliter conscripto, per eundem vayvodam de domo sua ad id specialiter dimisso nostrum hominem, videlicet virum religiosum fratrem Matheum sacerdotem socium nostrum conventualem ad videndam, audiendam et tandem nobis referendam arbitrativam compositionem, dispositionem et ordinationem partes inter predictas facto super premisso in
jun. 23. vigilia festi Nativitatis beati Iohannis baptiste nunc proxime preteriti in facie dictarum terrarum arabilium ac fenilium et silve, termino videlicet et loco in dictis literis vayvodalibus per eundem vayvodam de partium voluntate assignatis fiendam pro utrisque partibus nostro pro testimonio duxissemus destinandum, demum iidem exinde ad nos reversi, annotatis etiam Andrea et Nicolao de Lona ab una, ac Michaele de Zylkerek prefatorum nobilium de Doboka legitimo procuratore ex alia partibus personaliter adherentibus audientibus et affirmantibus nobis concorditer retulerunt isto modo, quod ipsi una cum predictis octo probis et nobilibus viris per partes communiter et equaliter electis, aliisque nonnullis probis et nobilibus viris ipsis coadunatis termino in prefixo ad facies prescriptarum terrarum arabilium ac fenilium et silve litigiosarum, partibusque predictis, accedendo easdem terras arabiles ac fenilia et silvam per arbitrativam dispositionem et pacificam compositionem eorundem proborum et nobilium virorum per partesque benigne et gratanter acceptatam, per antiquarum ac certarum et novarum metarum erectiones et renovationes modo subscripto ab invicem sequestrassent sequestratasque ipsis partibus perpetuo possidendas relinquissent et commisissent.

Nam primo incepissent a parte Borsaharazthya in quodam beercz in uno halom, ubi fuissent tres mete antique,

quarum unam Lona, aliam Borsa et tertiam Doboka possessionibus predictis separari dixissent, quas ibidem renovassent, inde descendendo ad quoddam campum Papthelekfew vocatum, ubi supra quandam viam Borsawtha nominatam novam metam terream erexissent, deinde iterum ad quendam vallem et ad laterem cuiusdam montis descendendo unam novam metam terream construxissent, inde adhuc directe versus plagam septemtrionalem ad latitudinem cuiusdam prati descendendo, ubi supra quandam viam duas novas terreas metas, unam de Lona et aliam de Doboka nobilibus erexissent, abinde eandem viam pertranseundo et per dictum pratum versus dictam plagam directe eundo penes quendam rivulum Lonapathaka vocatum iterum duas novas terreas metas, unam nobilibus de Lona et aliam nobilibus de Doboka construxissent, abhinc eundem rivulum Lonapathaka et quandam viam publicam pertranseundo et versus predictam plagam septemtrionalem seu solarem tendendo venissent ad unum Agyagosparth vocatum, supra quem duas novas terreas metas, unam nobilibus de Lona et aliam nobilibus de Doboka erexissent, abillinc ad eandem plagam septemtrionalem ascendendo et versus possessionem Losad vocatam ad parvum spatium eundo iterum novam metam terream fecissent, exinde adhuc ascendendo versus dictam plagam et viam, que ducit de possessione Lona ad possessionem Losad, pertranseundo, supra quam similiter unam metam terream erexissent, abinde ascendendo ad cacumen montis ad duas terreas metas antiquas, quas renovassent, exinde ad plagam orientalem et ad possessionem Jenew parvum reflectendo, ubi sub quodam halum a parte possessionis Losad predicte metam terream novam fecissent, inde iterum descendendo et parum . . . . . fines terrarum arabilium possessionis Lona . . . . . rubetum vulgo harazth declinando et per quandam viam molendinariam ultra ipsum harazth . . . . . et parum . . . . . [se]questrando, ubi statim de ipso rubeto exeundo penes dictam . . . . . metam terream erexissent, inde descendendo versus eandem plagam . . . . . berch parum declinando a parte dextra unam metam novam fecissent, dehinc versus eandem

plagam tendendo venissent ad quoddam harazth, ubi iterum metam novam construxissent, abinde per eundem berch seu harazth pervenissent ad quandam antiquam metam, quam consignassent, abillinc versus eandem plagam orientalem per ipsum rubetum procedendo venissent ad duas metas antiquas, quas renovassent, inde iterum per eundem berch ad dictam plagam descendendo venissent ad unam metam antiquam, quam renovassent, exinde iterum descendendo et unam viam, que de possessione Lona ad Jenew ducit, saliendo pervenissent ad duas metas antiquas, quas renovassent, exhinc quodammodo ad plagam meridionalem reflectendo et per dictum beerch transeundo unam novam metam terream erexissent, dehinc ad eandem plagam meridionalem ad pratum descendendo et predictum rivulum Lonapathaka pertranseundo in medio ipsius prati ex opposito Zazhalum unam novam metam fecissent, abhinc ad eundem Zazhalum ascendendo invenissent quatuor antiquas metas, quas in eodem statu reliquissent et ibi a parte possessionis Jenew predicte terminassent. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes literas nostras sigilli nostri pendentis et autentici munimine roboratas partibus predictis duximus concedendas. Datum sexto die diei termini prenotati, anno domini Millesimo quadringentesimo vigesimo nono.

1429. jun. 28.

A kolosmonostori conventnek 1735. aug. 19-én Teleki József, Sándor, Mihály és Ádám részére kelt kiadványában, *6077*. Megvan még a kolosmonostori conventnek 1752. sept. 8-án Bánffy Zsigmond, László és Imre s 1761. mart. 29-én id. Teleki Ádám részére kelt kiadványaiban, *6071*. és *6073*. Eredetije szakadozott papíron, az orsz. lt. *Dl. 28,806*.

CCCXC.

Váradon, 1429. oct. 4.

Székely Domokos kanonok levele szentkirályi Bolgár Miklós özvegyéhez, melyben — arról értesülvén, hogy nála levő testvérét Margitot Zsidó Györgynek feleségűl akarja adni — arra kéri, hogy tudta nélkül ne tegye, mert az áldást ő akarja reájok adni. Egy övet is küld testvérének.

Salutem ac ferventis amoris nexum in caritate.
Domina nostra in Christo posita.

En audimus, quomodo Gregorio Sido dicto famulo vestro, videlicet portitori huius paginule quandam sororem nostram aput vos habitam, nomine Margareta sub fide matrimonii locare velletis, id quod facitis, nec laudo, nec vitupero. Interim si ita vobis videbitur faciendum, requirimus diligenter, quatenus dictam ancillam nullo modo cum aliquo nubere sive in conthorium ducere sine scitu nostro permittere faciatis, quia sciatis, quod nos personaliter illam nuptam cum laudibus ymnizare curabimus, nisi et nobis tempus et diem rescribere non pigraremini. Nunc autem sorori nostre misimus unum cingulum, quem pro grato (h)abere debeat. Scripta Varadini, in festo sancti Francisci anno domini M. CCCC. XXIX. 1429. oct. 4.

Dominicus Zekel canonicus
et rector Varadiensis ecclesie
vester devotus compater.

Kivül: Nobis domine, relicte condam Nicolai Bolgar in Zenthkiral commoranti, domine et matri sue (h)onorande presens detur.

Eredetije papíron, záró zöld pecsét nyomaival, *jelzet nélkül.*

CCCXCI.

Szentkirályon, 1429. nov. 21.

Lépes Lóránt erdélyi alvajda bizonyítja, hogy előtte néhai tuzsoni Bolgár István özvegye. Borbála asszony a birtokokra vonatkozó s férje ládájában levő leveleket Tóth Miklósnak András fia Tamásnak, Tuzsoni Mihálynak · s a néhai Bolgár Miklós leányainak általadta.

Nos Lorandus Lepes de Varaskezy vicevayvoda Transsilvanus memorie commendamus, quod Nicolaus dictus Toth, Andreas filius Thome et Michael filius Semyen de Tusson, ac nobiles domine Anna consors Georgii filii Appa de Almakerek ac Katherina relicta condam Iohannis Francias de Huzywazo, et nobilis puella Elizabeth vocate, filie condam Nicolai dicti Bolgar de dicta Tusson pro se ipsis personaliter ac pro Ladislao filio ipsius condam Nicolai, fratre ipsarum sine literis procuratoriis, cuius onus et cuncta gravamina, si in subsequentibus persistere nollet, omnino in se assumpmendo ab una, parte vero ab alia nobilis domina Barbara vocata, relicta condam Stephani similiter dicti Bolgar de prescripta Tusson, filia videlicet Anthonii dicti Erdeli de Somkerek similiter personaliter coram nobis constituti confessum exstitit per eosdem Nicolaum, Andream et Michaelem, ac nobiles dominas in hunc modum, quomodo prefata nobilis domina Barbara, relicta ipsius condam Stephani Bolgar universa et quelibet eorum literalia instrumenta factum universarum possessionum et portionum possessionariarum tangentia, qua vel que in scrinio ipsius condam Stephani Bolgar fuissent reposita, plenarie et in toto, ac absque omni diminutione et defectu ipsis restituisset et resignasset imo restituit et resignavit nostri in presentia; ideo ipsi in eorum ac onera super se assumptorum personis memoratam nobilem dominam Barbaram previa ratione quitam commisissent et expeditam, ac modis omnibus absolutam. Datum in Zenkyral, feria secunda proxima ante festum beati Clementis pape anno domini Millesimo quadringentesimo vigesimo nono.

1429. nov. 21.

Eredetije papíron, hátán az alvajda bölényfejes (kosfejes) viaszpecsétje töredékeivel, *7401.* V. ö. orsz. lt. *Dl. 10,461.*

CCCXCII.

Apahidán, 1430. mart. 22.

Dobokai Miklós, Czibak László kolosvármegyei ispánok, Mocsi Miklós és ujbudai Kis Gergely szolgabírák tuzsoni Tóth Miklósnak, miután a Miklós tombi kenézre kirótt bírságot, továbbá egy Buda nevű oláhnak homagiumát s végre az Oroszfáji Miklós és Faragói János ellen elmarasztalt Bolgár István bírságát megfizette, menedéket adnak.

Nos Nicolaus de Doboka, Ladislaus Chybak comites, item Nicolaus filius Sandrini de Mocz et Gregorius parvus de Wybuda iudices nobilium comitatus de Clus memorie commendamus, quod Nicolaus Thoth de Tuson nobis super triginta marcas iudiciales, in quibus Nicolaus kenesius in Tomb commorans ratione non impensionis *) iustitie et iudicii ex parte Buda volahi Michaeli iobagioni Ladislai de Zenthpether convictus fuerat, ac super umagio eiusdem Buda, videlicet triginta tribus florenis, triginta duobis grossis computando, et super sex marcas, in quibus adhuc Stephanus filius Nicolai dicti Bolgar contra Nicolaum de Orosfaya et Iohannem de Farago coram nobis convictus fuerat, de premissis omnibus plenam et omnimodam impendit satisfactionem. Unde nos eundem Nicolaum Thoth et per eundem Nicolaum kenesium ratione premissorum omnium dimisimus expeditos modisque omnibus absolutos **) testimonio presentium mediante. Datum in Apathyda, feria quarta proxima ante dominicam Letare anno domini M. quadringentesimo tricesimo. 1430. mart. 22.

Eredetije papíron, hátán három viaszpecsét nyomaival és *Nicolao Thoth expeditoria* följegyzéssel, *jelzet nélkül.*

*) Hibásan *impensione* az eredetiben.

**) Hibásan *absolutum* az eredetiben.

CCCXCIII.

(Gyulafehérváron) 1430. apr. 5.

Az erdélyi káptalan előtt dátosi Nagy Péter a Tóth Miklós, Bolgár László és Tuzsoni András nevében ebesfalvi Apa fia Györgynét és Bogáthi Péternét, továbbá hosszuaszai Franciás János özvegyét a kolosvármegyei Oroszfáján, Budakon és Nyulason, s a tordavármegyei Pókán levő birtokaik bitorlásától, hátaslovaik s egyéb ingó és ingatlan javaik elvételétől eltiltja.

[Nos capitulum ecclesi]e Transsilvane memorie commendamus, quod Petrus magnus de Datus in personis [Nicolai Thot S]emieni(s), Ladislai Bolgar et Andree filii Thome de Tuson nostram veniendo in presentiam [nobiles dominas Anna]m Georgii filii Apa de Ebesfalua, Elizabeth Petri de Bogath consortes, item [relictam Iohannis Fr]ancias de Hoziuazo Katherina vocatam ab occupatione, usurpatione, utilitatumque [perceptione seu percipi factione] quarumlibet possessionum et portionum possessionariarum dictorum Nicolai Thot Semienis, [Ladislai Bolgar et] Andree filii Thome ubilibet habitarum et existentium, ipsos quocunque iure tangentium .., [videlicet in p]ossessionibus Orozfaya, Bodayth, Nwlas in Clusiensi et Poka in Tordensi [comitatibus existentibus] habitis, item etiam ab occupatione equorum equatialium ac aliarum quarumcunque [rerum mobilium et] immobilium predictos nobiles sub quavis forma concernentium predictas nobiles [dominas].. inhibuit coram nobis testimonio presentium mediante. Datum feria quarta Passionis [Domini,*) anno eiusdem] Millesimo quadringentesimo trigesimo.

1430. apr. 5.

Eredetije papíron töredékben, hátán viaszpecsét maradványaival, *7082.*

*) Ezt az ünnepet naptáraink — Knauz szerint — nem említik. A *festum Passionis* határozatlan kifejezés alatt akár a mart. 25-én tartott *Passio Domini,* akár *dominica Iudica* máskép *Passionis,* akár *Parasceve* érthető. Minthogy azonban mart. 25-ike ez évben épen szombatra esett s ez köztudomás szerint Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe is (s mint ilyen a leggyakrabban előforduló datumok egyike nálunk) — bár nem lehetetlen, mégsem hihető, hogy az oklevél írója ezt a napot értette

CCCXCIV.

Bécsben, 1430. jul. 19.

Zsigmond király megparancsolja Csáki László erdélyi vajdának, hogy a föllázadt és a nemesek birtokait duló és égető székelyek ellen, a kiknek megzabolázására kuzsali Jakcs János és Mihály székely ispánoknak parancsolt, ha általok fölszólíttatik, összes hadaival, valamint a szászokkal együtt siessen a székely ispánok segítségére.

commissio propria domini regis.

Sigismundus dei gratia romanorum rex semper augustus ac Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatie etc. rex fideli nostro magnifico Ladislao de Chaak partium nostrarum Transsilvanarum vayvode salutem et gratiam. Ad nostre maiestatis devenit audientiam, quod dolenter gerimus, quomodo nonnulli imo fere omnes siculi ipsarum partium nostrarum Transsilvanarum elatis cornibus superbie et cervicibus protervie extensis simul et in unum conspirantes iam nonnullas villas et possessiones quorundam nobilium dictarum partium nostrarum Transsilvanarum ignis incendio consumpserunt, quorundam etiam nobilium possessiones et terras, metis earundem dispersis et abolitis pro se occupaverunt et alia multa mala in partibus illis temeraria eorum presumptione mediante nequiter et rebelliter perpetrarunt in nostre maiestatis displicentiam, regnicolarumque nostrorum contemptum et notabile ac grave detrimentum, et nisi talis modi perniciosorum actuum eorum habene concite comprimantur, timendum est, quod et peramplius maiorem sument et attemptabunt audaciam malignandi. Unde quia non est conveniens, ut huiuscemodi rebellionis presumptio ipsis siculis ulterius admittatur committendi, ideo mandavimus per alias literas nostras fidelibus nostris magnificis Iohanni et Michaeli Jakch de Kwssal comi-

---

volna e szokatlan kifejezés alatt. A nagypéntek után való feria quarta-t ép' oly kevéssé érthette, mert akkor inkább husvéttól számítja vala az időt. Az elmondott okoknál fogva a *Iudica* vasárnap utáni szeredát (apr. 5.) fogadtuk el datum gyanánt.

tibus ipsorum siculorum nostrorum, ut ipsi in medium dictorum siculorum personaliter accedentes et super premissis certitudinis veritatem capientes, eosdem siculos ad satisfaciendum in hac parte illis, contra quos deliquerunt, compellant et astringant, si qui vero ex eisdem iuri et iustitie astare, ipsorumque comitum iussioni et iudicio parere noluerint, tales per omnia opportuna remedia, etiam sumpta maiori eorum potentia quam habere poterunt, vestroque subsidio et auxilio concurrente, ad omnem obedientiam et satisfactionem cogant et compellant, ab ulterioribus quoque inferendis et patrandis coerceant et compescant. Quapropter fidelitati vestre firmo nostro regio sub edicto precipimus et aliter habere nolentes mandamus, quatenus premissis rebus sic stantibus si et dum necesse fuerit, vosque per dictos comites siculorum nostrorum fueritis requisiti, statim et sine mora vos cum universis vestris gentibus, necnon omnibus saxonibus partium nostrarum Transsilvanarum predictarum, quibus etiam serie aliarum literarum nostrarum scripsimus et mandavimus, in subsidium ipsorum comitum siculorum nostrorum illac, quo necesse fuerit, pro reprimenda dictorum siculorum protervia et rebellione pariter cum ipsis comitibus siculorum procedere et proficisci debeatis, secus gratie nostre sub obtentu facere non ausuri. Datum Vyenne, feria quarta proxima ante festum beate Marie Magdalene anno domini M. CCCC. XXX., regnorum nostrorum anno Hungarie etc. XLIIII., romanorum vigesimo et Bohemie decimo.

1430. jul. 19.

Eredetije papíron, alján a papírral fedett pecsét alatt a *commissio propria domini regis* ismétlésével, *8053.*

Kiadta *Szabó* K., Székely Okl. III. 47.

CCCXCV.

Székelyvásárhelyen, 1430 nyarán.

Suki János levele Lépes Loránt erdélyi alvajdához, melyben arról tudósítja, hogy Bolgár Miklós fiait és leányait ezelőtt egy évvel megosztoztatta s most azt hallja, hogy a leányok a fiu birtokait is elfoglalták, arra kéri, hogy a czivakodást akadályozza meg közöttük.

Egregie vir domine prehonorande.

Vestre notificamus egregietati, quod dum tempore autumpni in Zenthkyral fuimus constituti, cuius iam in statim instabit revolutio annualis, tunc talem inter filios et filias condam Nicolai Bolgar fecimus dispositionem et limitationem, ut possessiones Orozfaya, Nywlas, Badahth et Poka tribus filiabus ipsius condam Nicolai Bolgar assignavimus et assignari fecimus, nunc autem auribus nostris insonuit, qualiter universas portiones possessionarias iuridice et etiam titulo emptionis filium ipsius Nicolai Bolgar concernentes ab ipso occupassent, nec eidem de proventibus quidquam amministrassent, de quibus etiam possessionibus suis depredassent et devastassent, in quibus dispositionibus, uti prescripsimus, relinquimus. Igitur vestram rogamus egregietatem, quatenus si aliqua seditio inter ipsos aut alios in hac parte excitaretur, excitari non permittatis. Scripta in Zekel Wasarhel, feria tertia etc. anno XXX. 1430.

Iohannes de Swk.

Item taliter disposuimus, ut in prescriptis possessionibus ipse domine pacifice agitarent et contente exstiterunt, in aliis autem possessionibus filium ipsius Nicolai Bolgar pacifice relinquimus possidendis.

Kivül: Egregio viro Lorando Lepes de Waruskezy vicevayvode Transsilvano, domino prehonorando.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét nyomaival, *7148.*

CCCXCVI.

Déván, 1430. sept. 14.

Csáki László erdélyi vajda megparancsolja az erdélyi káptalannak, hogy malomvízi Kende fia Jánost és fiait Mihályt, Lászlót, Kenderest és Miklóst, továbbá Kende fia Kendét Szentgyörgyi Dénes, Csulai Mihály és Dénes, Szilvási István, Borbátvízi Barb a Lehel fia, Demsusi Miklós és Pestyéni András közűl valamelyiknek jelenlétében, a hunyadvármegyei Alsó- és Felsőpala birtokába iktassa be.

Amicis suis reverendis, capitulo ecclesie Transsilvane Ladislaus de Chak vayvoda Transsilvanus et comes de Zolnuk etc. amicitiam paratam cum honore. Dicit nobis Iohannes filius Kende de Molomwyz in sua ac Michaelis, Ladislai, Kendres et Nicolai filiorum, item Kende filii Kende de eadem fratris suorum personis, quomodo ipsi in dominium possessionum Alsopala et Felsewpala nominatarum, in comitatu de Hwnyad existentium et habitarum ipsos titulo emptionis concernentium legitime vellent introire, si non fuerit contradictum. Super quo vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Dionysius de Zenthgeorgh vel Michael de Chwla, aut Dionysius de eadem sin Stephanus de Zylwas, seu Barb filius Leel de Barbathwyze sive Nicolaus de Dempses, neve Andreas de Pestyen aliis absentibus homo noster ad faciem predictarum possessionum Alsopala et Felsewpala, vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prenominatos Iohannem filium Kende, Michaelem, Ladislaum, Kendres et Nicolaum filios ac Kende fratrem eiusdem, statuatque easdem eisdem premisso iure ipsis incumbenti perpetuo (possidendas), si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, citet eosdem nostram in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros efficacem; et post hec huiusmodi possessionarie introductionis et statutionis, citationisque seriem cum nominibus citatorum, si qui apparuerint, terminoque assignato nobis amicabiliter rescribatis. Datum in Dewa, in festo Exaltationis

sancte Crucis anno domini Millesimo quadringentesimo tricesimo. 1430. sept. 14

Az erdélyi káptalannak 1591. *feria tertia proxima post dominicam Exaudi* (jun. 7.) Berendi János, Apafi István, Berendi Anna özvegy Sarmasági Gáborné, Berendi Katalin bódogfalvi Nagy Benedekné részére kiadott átiratában, *3044.* A káptalan megjegyzése szerint az eredeti hátán a következőket lehetett olvasni:

Homo vayvodalis Dionysius de Zenthgeorgh, capitularis Benedictus literatus chori [ecclesie nostre . .]; introductio die dominica proxima ante festum beati Galli confessoris, tribus continuis diebus iuxta regni consuetudinem, nemine contradictore apparente.

CCCXCVII.

Tövisen, 1431. jan. 25.

Jakcs Mihály székely ispán levele budai ügyvédjéhez Zsigmond deákhoz, melyben Bolgár Lászlónak a király elébe vitt ügyét szivére köti.

Michael Jakch siculorum comes.

Nobilis vir nobis sincere grateque dilecte.

Noveritis, Ladislaus filius Nicolai dicti Bolgar certa sua facta ad curiam regalem transtulit ad interrogandum. Ea propter vestram presentibus rogamus dilectionem eidemque firmius committimus, quatenus cum facto ipsius Ladislai filii (Nicolai dicti) Bolgar taliter procuretis, uti cum factis nostris propriis, ut idem lator presentium vestram exinde clarius edocebit dilectionem. Scripta in Thywys, in festo Conversionis beati Pauli anno domini etc. XXXI. 1431. jan. 25.

Kivül: Nobili viro Sigismundo literato, procuratori nostro Bude constituto.

Eredetije papíron, záró zöld pecsét nyomaival, *jelzet nélkül.*

CCCXCVIII.

Gyulafehérváron, 1431. dec. 13.

Lépes György erdélyi püspök Bolgár László özvegyét, miután özvegy Hidegvízi Bartánét a leánya, Bolgár Jánosné kelengyéje és menyasszonyi ajándékáért kielégítette, az egyházi átok alól fiával, Lászlóval együtt föloldozza.

Georgius Lepes dei et apostolice sedis gratia episcopus Transsilvanus vobis discretis viris, dominis de Panyth vicearchidiacono, Vasarchel, Zenthkyral ceterisque ecclesiarum plebanis in districtu Maros constitutis et existentibus paternam benedictionem cum salute. Quia nobilis domina relicta Nicolai Bolgar de Thuson cum Ladislao filio suo nobili domine, relicte Barthe de Hydegvyz super rebus parafernalibus et dote dumtaxat condam domine Magdalena vocate, filie eiusdem, consortis videlicet Iohannis Bolgar de predicta Thuson condignam impendit satisfactionem coram nobis, predictosque nobilem dominam relictam Nicolai Bolgar et Ladislaum filium eiusdem ab interdicti et excommunicationis sententiis absolvimus, igitur committimus vobis, quatenus ab exsecutione mandati nostri in hac parte contra eos promulgati supersedere debeatis, ipsamque dominam ac filium eiusdem Ladislaum absolutos fore pronuncietis, eisque divina officia audire et alia ecclesiastica administrare permittatis sacramenta harum nostrarum testimonio literarum. Presentes sigillo domini Martini archidiaconi de Hunyad fecimus consignari. Datum Albe, in festo beate Lucie virginis anno domini MCCCC. XXXI.

1431. dec. 13.

Tali modo, quod partes predicte in proximis octavis festi Epiphaniarum Domini comparere teneantur coram nobis in causa processure.

(1432.) jan. 13.

Eredetije papíron, alján zöld pecsét töredékeivel, *8005*.
Kiadta *Szabó* K., Székely Okl. III. 49.

CCCXCIX.

Gyulafehérváron, 1433. nov. 8.

Lépes György erdélyi püspök Bogáthi Péternének az anyja és testvére László ellen bizonyos, nászhozományúl igért ékszereknek ki nem adása miatt indított perét elhalasztja.

Georgius episcopus Transsilvanus damus pro memoria, quod nobilis vir Petrus de Bogath in persona domine Elizabet consortis sue, filie videlicet condam Nicolai Bolgar de Twson, in octavis festi Omnium Sanctorum contra nobi- nov. 8.
lem dominam relictam et Ladislaum filium eiusdem Nicolai Bolgar coram nobis in iudicio adsedentibus proposuit eo modo, quod prefata domina relicta Nicolai Bolgar tempore, quo ipse Petrus de Bogath eandem Elizabet traduxisset, tunc ipsa quasdam res sive clenodia in quibuslibet literis sententionalibus pro parte ipsius Elizabet, consortis eiusdem Petri emanatis contentas et contenta pro dote nuptiali eiusdem Elizabet dare promisisset, quorum quedam de matre eiusdem Elizabet fuissent devoluta et ad ipsam Elizabet devolvenda, quedam vero ipsa domina relicta Nicolai Bolgar emere assumpsisset, de quibus penitus nichil restituisset, petebat itaque ipsam ad restitutionem predictorum clenodiorum seu rerum compelli iure mediante. Prefata vero domina relicta Nicolai Bolgar respondit exadverso, quod nichil in toto de premissis assumpsisset, petivit itaque absolvi. Prefatus autem Petrus nomine uxoris sue premissa omnia posse comprobare asserebat, cui nos ad probanda premissa octavas festi Epipha- (1434.)
niarum Domini proxime venturas duximus deputandas. Pre- jan. 13.
sentes sigillo nostri commissarii mandamus consignari. Datum 1433.
Albe, in termino prenotato anno domini M. CCCC. XXXIII. nov. 8.

Kivűl: Pro nobili domina relicta Nicolai Bolgar et Ladislao filio eiusdem, contra nobilem Elizabet consortem Petri (de) Bogath ad octavas festi Epiphaniarum Domini prorogatoria.

Eredetije papíron, hátán két zöldes pecsét maradványaival s *Ad octavas Cinerum* (mart. 4.) *ad producendos plures testes, senes et infirmi et mulieres ibidem examinabuntur* egykorú följegyzéssel, *7058.*

CCCC.

Apahidán, 1434. mart. 3.

Mocsi Miklós és ujbudai Kis Gergely kolosvármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy özvegy Henke Domokosné Magyari Tamás nevű szentgyörgyi jobbágyának, kit a Tóth Miklós tombi jobbágyai kétszáz forintot érő barmaival és méheivel együtt elhurczoltak, András tombi kenéz igazságot nem szolgáltatott.

Nos Nicolaus filius Sandrini de Mocz et Gregorius parvus de Vybuda iudices nobilium comitatus de Clus memorie commendamus, quod cum nos ad instantiam nobilis domine Katherina vocate, relicte condam Dominici Hemke de Gwrgfalua prefatum Nicolaum unum ex nobis ad infra scripta peragenda destinassemus, qui demum exinde ad nos reversus nobis retulit eo modo, quomodo ipse feria tertia proxima
oct. 27. ante festum Omnium Sanctorum proxime preterita in predicto comitatu procedendo ab omnibus, a quibus decuisset, talem de infra scriptis scire potuisset veritatem, quomodo Nicolaus Thoth de Tuson Thomam Maghari in Zenthgwrg commorantem, iobagionem prescripte domine cum quingentis ovibus, XVI bobus, XII vaccis, XIIII equis equatialibus, L porcis, XL apibus aliisque rebus ad valorem ducentorum florenorum presentis monete se extendentibus*) per volahos de Tomb ad eandem Thomb cum quinquagesimalibus deduci fecisset et asportari, tandem ad predictam Thomb accessisset, ubi coram ipso Emericus iudex de Zenthpeter a Andrea kenesio de Thomb ex parte prefati Thome Maghari personaliter reperto**) iudicium facere postulasset, qui scilicet Andreas kenesius nullum iudicium fecisset, ubi eundem Thomam apud ipsum Andream kenesium prohibuisset coram ipso. Datum in
1434. Apathyda, feria quarta proxima post dominicam Oculi anno
mart. 3. domini M. quadringentesimo tricesimo quarto.

Eredetije papíron, hátán két pecsét helyével, *jelzet nélkül.*

*) Hibásan *extendentia* az eredetiben.
**) Hibásan *repertum* az eredetiben.

CCCCI.

Deésen, 1434. oct. 27.

Medvés Antal belsőszolnokvármegyei alispán és szolgabíró társai előtt Debreczeni István Somkereki Miklóst, a Losonczi Dezső három jobbágya ökreinek elvételével vádolja.

Nos Anthonius Medwes vicecomes, alter Anthonius de Gerolth et Iohannes de Zylagytev iudices nobilium comitatus de Zolnok interiori memorie commendamus, quod coram nobis Stephanus filius Anthonii de Devecher procurator egregii Desev de Losonch Nicolaum filium Ladislai de Somkerek inquisivit super eo, quare boves Anthonii Somkereki, Valentini dicti Katus et Iohannis Rychy iobagionum dicti egregii Desev abstulisset. Hoc audito ipse Nicolaus respondit, quod dictos (boves) pro dampno abstulisset, et si de hoc satisfactio fieret, restitueret. Hoc audito ipse Stephanus dixit, quod pro dampno ipse Nicolaus iuraret, prefati iobagiones satisfacerent. Hoc audito ipse Nicolaus filius Ladislai dixit, quod ad hoc alias, quando decuerit, responderet. Datum in Dees, feria quarta proxima post festum beati Demetrii anno domini M. quadringentesimo tricesimo quarto. 1434. oct. 27.

Medvés Antal alispán és társai 1435. maj. 4-iki átiratában hátrább CCCCIV. sz. a.

CCCCII.

Deésen, 1434. dec. 1.

Medvés Antal belsőszolnokvármegyei alispán és szolgabíró társai előtt Somkereki Miklós kijelenti, hogy mivel szolgái a Losonczi Dezső jobbágyainak ökreit a gabonákból hajtották be, törvényesen cselekedtek.

Nos Anthonius Med(w)es vicecomes, alter Anthonius de Gerolth et Iohannes de Zylagytev iudices nobilium comitatus de Zolnok interiori memorie commendamus, quod Nicolaus filius Ladislai de Somkerek personaliter ad nostram veniendo presentiam nobis protestando dixit, quod familiares sui boves iobagionum egregii Desev de Losonch pro dampno in bladis

facto impellissent et si redemissent, restituissent et restituere voluissent, si redimerent, et quod dicti familiares sui legitime arestando impellissent. Datum in Dees, feria quarta proxima
1434. dec. 1. post festum beati Andree apostoli anno domini M. quadringentesimo tricesimo quarto.

Medvés Antal alispán és társai 1435. maj. 4-iki átiratában hátrább CCCCIV. sz. a.

CCCCIII.

Deésen, 1435. mart. 23.

Gerolthi Antal és Szilágytői János belsőszolnokvármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy Somkereki Miklós a Losonczi Dezső jobbágyaitól elvett ökröket visszaadta.

Nos Anthonius de Gerolth et Iohannes de Zylagytev iudices nobilium comitatus de Zolnok interio[ri memo]rie commendamus, quod cum nos ad legitimam petitionem Nicolai filii Ladislai de Somkerek nostrum hominem, videlicet Stephanum dictum Feyer ad infra scriptam cause veritatis (inquisitionem) duxissemus destinandum, demum ipse inde ad nos reversus et per nos requisitus retulit, quod coram ipso prefatus Nicolaus sex boves Anthonii Somkereky, Valentini Katus et Iohannis Rychy iobagionum egregii Desev de Losonchy eisdem iobagionibus III sepe (fa)tis resignasset et restituisset. Datum in Dees, feria quarta proxima post do-
1435. mart. 23. minicam Oculi anno domini M. quadringentesimo tricesimo quinto.

Medvés Antal alispán és társai 1435. maj. 4-iki átiratában hátrább CCCCIV. sz. a.

CCCCIV.

Deésen, 1435. maj. 4.

Medvés Antal belsőszolnokvármegyei alispán, Gerolthi Antal és Némai Gergely szolgabírák a Somkereki Miklós alperes és Losonczi Dezső felperes közt, ez utóbbi három jobbágya hat ökrének elhajtatása miatt folyó pert eldöntésre Lépes Loránt alvajda elébe terjesztik.

Nobili viro Lorando Lepes de Varaskezy vicevayvode Transsilvano domino eorum honorando Anthonius Medwes vicecomes, alter Anthonius de Gerolth et Gregorius de Nema iudices nobilium comitatus de Zolnok interiori servitium et honoris continuum incrementum. Noveritis, quod Stephanus de Dewecher cum procuratoriis literis religiosi conventus de Clusmonostra in figura nostri iudicii coram nobis astando contra Nicolaum filium Ladislai de Somkerek in iudicio quasdam literas sedis nostre propositionales, iudiciales et prorogatorias coram nobis exhibere curavit, in quarum tenoribus sic continebatur, quod idem Stephanus cum dictis procuratoriis literis contra eundem Nicolaum proposuerat eo modo, quod dictus Nicolaus filius Ladislai in estate proxima preterita tempore messionis duos (boves) Anthonii Somkereky iobagionis egregii Desev de Losonch in libera et iusta via abstulisset et abstuli fecisset potentialiter dicendo, quod ea ratione abstuleret, quia Nicolaus Balasfaluai famulus dicti Desev unum equum unius familiaris sui (efurasset) et si ille illum restitueret, etiam ipse dictos boves restitueret, et sic illos diu tenendo, quia ipse Anthonius opera sua facere non potuisset, dampna perpessus exstitisset florenos centum per centum denarios computando, cuius rationem scire (vellet) ipse Anthonius ab eodem Nicolao iuris mediante. Hoc audito ipse Nicolaus personaliter comparuisset, sed protunc respondere non posse referasset a nobis ulteriorem terminum postulando, unde nos ad diem quindecimum duxeramus prorogandam.

Item idem procurator proposuisset eo modo, quod prefatus Nicolaus filius Ladislai in dicta estate proxima preterita tempore messionis duos boves Valentini dicti Katus iobagio-

nis dicti egregii Desev in libera et iusta via abstulisset et abstuli fecisset dicendo, quod ea ratione abstuleret, quia Nicolaus Balasfaluay famulus dicti Desev unum equum unius familiaris sui efurasset et ille restitueret illum, etiam ipse dictos boves restitueret, et sic illos diu tenendo potentialiter, quia ipse Valentinus opera (sua) facere non potuisset, dampna perpessus exstitisset florenos centum per centum denarios computando, cuius rationem scire vellet ipse Valentinus iuris mediante ab eodem Nicolao filio Ladislai. Hoc audito ipse Nicolaus personaliter comparuisset, sed protunc respondere non posse referasset a nobis ulteriorem terminum postulando, unde nos ad diem quindecimum duxeramus prorogandam.

Item idem Stephanus procurator proposuisset eo modo, quod prefatus Nicolaus filius Ladislai in dicta estate proxima preterita tempore messionis duos boves Iohannis Richy iobagionis dicti egregii Desev in libera et iusta via abstulisset et abstuli fecisset dicendo, quod ea ratione abstuleret, quia Nicolaus Balasfaluai famulus dicti Desev unum equum unius familiaris sui efurasset et ille illum restitueret etiam ipse dictos boves restitueret, et diu tenendo potentialiter, quia ipse Iohannes opera sua facere non potuisset, dampna perpessus exstitisset florenos centum per centum denarios computando, cuius rationem scire vellet ipse Iohannes ab eodem Nicolao filio Ladislai iuris mediante. Hoc audito ipse Nicolaus personaliter comparuisset, sed protunc respondere non posse referasset a nobis ulteriorem terminum postulando, unde nos ad diem quindecimum duxeramus prorogandam.

Tandem in alio termino ipse prefatus Nicolaus personaliter comparendo respondit, quod ipse rationibus premissis literas habuisset expeditorias, quas ab eodem Iohannes dictus Farkas de Harinna abstuli fecisset, pro eo petivit hominem nostrum, ut ab eodem repeteret, cui nos repetendi et exhibendi diem quindecimum assignavimus. Ipso termino adveniente ipse Nicolaus (filius) Ladislai literas suas expeditorias in primo, secundo et tertio termino per nos deputatis exhibere non curavit. His visis et auditis sepe dictus Stephanus procurator in personis predictorum actorum quasdam literas sede curavit exhibere hunc tenorem habentes: Nos Antho-

nius Medwes — — *sat., l. elébb CCCCI. sz. alatt.* — Alia paria tenor talis est: Nos Anthonius de Gerolth — — *sat., l. elébb CCCCIII. sz. alatt.* — Quibus quidem literis exhibitis et propositis ipse Stephanus procurator in premissis a nobis iuris medelam postulabat elargiri. Pro eo his auditis nos una cum provincialibus nobilibus adiudicantes commisimus eo modo, ut ipsi tres actores dampnum, scilicet actiones ipsorum prescriptas quilibet tertio se suo iuramento comprobare et accipere teneatur et valeat, ipsumque Nicolaum filium Ladislai contra quaslibet actiones predictorum in facto potentiario, scilicet in quinquaginta marcis fore convictum. Hoc audito Stephanus dictus Feyer cum procuratoriis literis nostris comparendo quasdam literas sede nostra exhibendo, quarum tenor talis est: Nos Anthonius Med(w)es vicecomes — — *sat., l. elébb CCCCII. sz. alatt,* — et insuper dicendo, quod ipse Nicolaus filius Ladislai adhuc plures et meliores literas expeditorias exhibere vellet, et sic in persona ipsius Nicolai non assumpmens eandem causam ad vestram presentiam et regni nobilium ad octavas festi sancti Michaelis archangeli nunc venturas prorogari procuravit, quam causam ad sedem nostram iudiciariam primam post dictas octavas fiendam vestris in literis determinatam volumus nobis reportari. Datum in Dees, feria quarta post festum beatorum Filippi et Iacobi apostolorum anno domini M. quadringentesimo tricesimo quinto. oct. 6. 1435. maj. 4.

Kivűl: Nobili viro Lorando Lepes de Varaskezy vicevayvode Transsilvano pro Nicolao filio Ladislai de Somkerek, contra Anthonium Somkereky iobagionem egregii Desev de Losonchy et alios intra scriptos ad octavas festi sancti Michaelis archangeli transmissionalis.

Eredetije papíron, hátán három viaszpecsét töredékeivel, *jelzet nélkül,* továbbá a következő följegyzésekkel:

Pro actore Stephanus de Zilkerek, in causam attractus personaliter; de partium voluntate ad (quindenas!) festi beati Michaelis archangeli duximus prorogandam.

Quibusdam rationabilibus de causis ad octavas festi beati Georgii martyris nunc venturas duximus prorogandam.

Pro quibusdam magnis et arduis negotiis regni ad octavas festi Nativitatis beati Iohannis baptiste nunc venturas duximus prorogandam.

CCCCV.

Tordán, 1435. maj. 11.

Lépes Loránt alvajda figyelmezteti a Bolgár Miklós özvegyét, hogy fiát a Szentmiklóst és Sóspatakot illető levelekkel együtt nyolczad napra, ha azokat elveszteni nem akarja, küldje hozzá.

Lorandus Lepes vicevayvoda Transsilvanus, salutem cum dilectione.

Generosa et nobilis domina soror nostra carissima.

Rogamus vestram sororositatem caram presentibus diligenter, quatenus mox receptis presentibus filium vestrum cum literis instrumentis possessiones Zenthmiklos et Sospathak tangentia *) ad presentem octavam huc coram nobis, omnibus aliis factis postpositis, destinare debeatis, secus non facture, si dampnum vestrum evitare cupitis, qui(a) si secus feceritis, extunc illas duas possessiones de vobis perdetis et amittetis. Scripta Thorde, feria quarta proxima post festum Apparitionis beati Michaelis archangeli anno etc. XXXV.

1435. maj. 11.

Kivül: Generose et nobili domine, relicte condam Nicolai dicti Bolgar, sorori nostre dilecte.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét töredékeivel, *7158*

CCCCVI.

Nagyszombatban, 1435. jun. 28.

Zsigmond király megparancsolja a nádornak, országbírónak és erdélyi vajdának, hogy a még gyermek Szentkirályi Lászlót, Thallóczi Matkó Kevevármegye ispánja és nándorfehérvári kapitány apródját, míg a törvényes kort el nem éri, az apja idejében kezdett pörök kivételével, semmi nemű perben elitélni ne merészeljék.

commissio propria domini imperatoris.

Nos Sigismundus dei gratia romanorum imperator semper augustus ac Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatie etc.

*) Így, *tangentibus* helyett.

rex memorie commendamus per presentes, quod nos tum antiqua lege regni nostri requirente, tum etenim ex gratia speciali Ladislao filio Nicolai dicti Balgar de Zenthkyral, aprodiano fidelis nostri magnifici Mathkonis de Talloucz comitis Kouiniensis et capitanei Nandoralbensis, ut dicitur in etate tenera constituto hanc gratiam duximus faciendam, imo facimus per presentes, ut nullus iudicum et iustitiariorum regni nostri eundem in causis quibusvis, exceptis dumtaxat tempore patris sui inchoatis, et novis actibus potentiariis ac possessionum occupationibus et iniuriis presentium sub confidentia cuipiam inferendis, tamdiu, quousque ipse adultam et legitimam pervenerit in etatem, audeat vel presumpmat ad alicuius instantiam iudicare. Quocirca vobis fidelibus nostris, palatino et iudici curie nostre regie, necnon vayvode nostro Transsilvanensi vestrasque vices in iudicatu gerentibus, cunctis etiam aliis regni nostri iudicibus et iustitiariis, ecclesiasticis videlicet et secularibus presentibus et futuris notitiam presentium habituris firmissime precipimus et mandamus, quatenus prefatum Ladislaum in nullis causis, exceptis solummodo premissis, tempus usque prefixum ad cuiusvis [instantiam aude]atis et presumpmatis iudicare; secus igitur contra formam premisse nostre gratie non facturi in premissis. [Presentes a]utem post earum lecturam reddi iubemus presentanti. Datum Tyrnauie, in vigilia festi beatorum Petri et Pauli apostolorum anno domini Millesimo quadringentesimo XXXV., regnorum nostrorum anno Hungarie etc. quadragesimo nono, romanorum vigesimo quinto, Bohemie quinto decimo, imperii vero tertio. 1435. jun. 28.

Eredetije papíron, alján a birodalmi sasos pecséttel, *7754.*

CCCCVII.

Apahidán, 1435. aug. 3.

Mocsi Miklós és Szomordoki Imre kolosvármegyei szolgabírák bizonyítják, hogy Tuzsoni Semjén a Bolgár László osztott és osztatlan erdejét bitorolja.

Nos Nicolaus filius Sandrini de Moch et Emericus de Zomordok iudices nobilium comitatus de Clus memorie commendamus, quod cum nos ad instantiam et legitimam petitionem Ladislai Balgar de Tuson dictum Nicolaum, unum ex nobis ad infra scriptam inquisitionem faciendam duxissemus transmittendum, qui tandem exinde ad nos reversus retulit isto modo, quomodo ipse feria sexta proxima post
jul. 22. festum Alexii confessoris in predicto comitatu procedendo ab omnibus, a quibus decuisset et licuisset, scilicet nobilibus et ignobilibus ac aliis hominibus communibus dicti comitatus talem de infra scriptis scire potuisset veritatem, quomodo Semyen de predicta Thuson silvam memorati Ladislai, puta divisam et (in)divisam *) contra eundem Ladislaum uteretur et uti faceret, cum quo facto centum florenos in auro eidem Ladislao Bolgar intulisset potentia mediante. Datum in Apathyda,
1435. feria quarta proxima post festum ad vincula beati Petri apo-
aug. 3. stoli anno domini Millesimo quadringentesimo XXX. quinto.

Kivül: Ladislao Bolgar inquisitoria.

Eredetije papíron, hátán egy gyűrűspecséttel és egy gemmával, *7124*.

CCCCVIII.

Gyulafehérváron, 1436. mart. 21.

Lépes György erdélyi püspök a szentkirályi Bolgár Miklós özvegye és Bogáthi Péter közt folyó pert az idő rövidsége miatt elhalasztja.

Georgius episcopus Transsilvanus damus pro memoria, quod causam inter nobilem dominam, relictam Nicolai Bolgar de Zenthkyral et Petrum filium Emerici de Bagath in octavis
mart. 21. medii Quadragesime coram nobis vertentem ratione prioritatis

*) Így, helyesen *silva memorati Ladislai, puta divisa et (in)divisa* lenne.

termini ad octavas beati Georgii martyris duximus prorogandam. Presentes sigillo honorabilis domini Martini archidiaconi de Hunyad nostri commissarii mandamus consignari. Datum Albe, in termino prenotato anno domini M. CCCCXXXVI. maj. 1. 1436. mart. 21.

Eredetije papíron, alján zöld pecsét töredékeivel, *7086i.*

CCCCIX.

Küküllővároη, 1436. mart. 26.

Lépes Loránt erdélyi alvajda inti Tóth Miklóst, hogy a Tuzsoni László, Bogáthi Péterné, Apa fia Györgyné és Toroczkai Illésné Sóspatakról elszökött jobbágyait, ha a pert el akarja kerülni, adja vissza.

Egregie vir, frater et amice noster sincere honorande. Dicitur nobis in personis Ladislai filii Nicolai dicti Bolgar de Thusum, ac in personis nobilium dominarum, videlicet consortis Petri de Bagath, necnon Georgii filii Apa et relicte condam Elie de Thorosko, quomodo iobagiones eorum de possessione Sospathak vocata, omnino clamadestine *(igy)* et absque licentia recessisse(n)t, vosque ipsos abduci fecissetis et nunc in vestra possessione *) Thomb et Pachacha vocatis esse(n)t residentes. Igitur rogamus vestram fraternitatem presentibus, quatenus predictos iobagiones prefatorum clandestine recessos eisdem reddi et econverso domum dare et assignare velitis, quia sciatis, quod si non restitueritis, extunc magnas lites et causas contra prefatum filium Nicolai dicti Bolgar ac contra nobiles dominas habere incipietis ratione istorum iobagionum et etiam ratione aliorum. Igitur rogamus, in premissis aliud non facturi. Datum in castro Kykellew, secundo die festi beate Annunciationis virginis gloriose anno CCCC. XXXVI. 1436. mart. 26.

Lorandus Lepes
vicevayvoda Transsilvanus.

Kivül: Nobili viro Nicolao dicto Thoth de Thwsum, fratri et amico nostro sincere honorando.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét maradványaival, *7185.*

*) Igy, helyesebben *possessionibus* lenne.

CCCCX.

Disznajón, 1436.

Losonczi Dezső levele szentkirályi Bolgár Miklós özvegyéhez, melyben, miután arról értesült, hogy az özvegy tartozása fejében neki lovakot akar adni, arra kéri, tudósítsa, mikor küldhet a pénzért vagy a lovak megtekintésére.

Nobilis domina soror nostra carissima.

Dicitur nobis per nostrum famulum, nobilem scilicet virum Andream de Toldalad, quem pro nostris aureis ad eandem vestram dominationem miseramus, quomodo eadem vestra dominatio nobis intimasset, ut eisdem nostris florenis equos daretis. Ideo vestram dominationem harum serie rogamus perobnixe, quatenus nobis intimare velitis, dum et quando nostrum famulum pro solutione predicti *) nostrorum florenorum, seu visione equi transmittemus. Datum in Dyznoyo, anno
1436. domini XXXVI.

Dionysius Desew filius condam Nicolai
alias comitis siculorum de Losonch.

Kivül: Nobili domine, conthorali condam Nicolai Bolgar de Zenthkyral, domine et glori nostre carissime.

Eredetije papíron, záró viaszpecsét töredékeivel, *7061.*

CCCCXI.

Nagyfaluban, 1437. oct. 19.

Apanagyfalvi Apa fia László nyugtatványa arról, hogy Somkereki Miklós az erdélyi követek számára megigért ötven forintot megfizette.

Nos Ladislaus filius Appa de Appanagfalua recognoscimus tenore presentium, quemadmodum nobilis vir Nicolaus

*) Így, ***predictorum*** helyett.

de Somkerek de premissis huic regno quinquaginta florenis, pro ambasiatorum istius partis expensis die sabbati proxima post festum beati Luce euangeliste in prompto satisfecit. Pro cuius testimonio has nostras literas sigilli nostri munimine roboravimus. Datum in Nagfalu, die sabbati proxima ante festum Undecim millium virginum et martyrum anno domini M. CCCC. XXXVII. etc.

oct. 19.

1437. oct. 19.

Eredetije hártyán, alján viaszpecsét maradványaival, *7414.*

IGAZÍTANDÓK.

				Hiba.	Igazítás.
15. l.	alulról	az 1.	sorban	*31,076.*	*31,706.*
36. l.	felülről	a 4.	»	*CCCXXIV.*	*CCCXXIII.*
37. l.	»	a 19.	»	Pastaaya	Pascaaya
45. l.	»	a 13.	»	Eghazaskerequi *(igy)*	Eghazaskerequi
45. l.	alulról	a 14.	»	unum *(igy)*	unum
76. l.	»	a 16.	»	Ladislaus	Lachk *)
82. l.	»	a 9.	»	Ladislao	Lachk **)
94. l.	»	a 7.	»	udices	iudices
100. l.	felülről	a 11.	»	Vendéghordói	Vendégerdő
138. l.	»	a 15.	»	maj. 4.	maj. 5.
263. l.	alulról	a 10.	»	Styrch *(igy)*	Styrch
322., 323., 329., 340. l.					
	a rubrumban			hátas	ménes
343. l.	felülről	a 12.	sorban	Todhi	*Todhi*
354. l.	alulról	az 1.	»	hadjárata	hadjáratai
416. l.	»	az 1.	»	ija kvítottuk.	kijavítottuk.
418. l.	felülről	a 4.	»	dicsu	dictus
462. l.	alulról	a 2.	»	ocatam	vocatam
491. l.	»	a 9.	»	am	tam
525. l.	felülről	a 16.	»	duobis	duobus
526. l.	a rubrumban			hátas	ménes
535. l.	felülről	a 4.	sorban	Debreczeni	Devecseri

*—**) Igy mondja egy más, ugyancsak a maros-vásárhelyi levéltárban őrzött 1568-ik évi átirat, *8247.*

A kötethez mellékelt czímer- és pecsétrajzok jegyzéke.

1. Jakab fia György kolosi ispán pecsétje 1359. 111
2. Járai Péter erdélyi alvajda pecsétje 1361. 121
3. Pető fia Miklós dobokai ispán pecsétje 1364. 132
4. Inak fia János dobokai ispán pecsétje 1364. 132
5. János erdélyi alvajda pecsétje 1379. 188
6. Péter erdélyi püspök pecsétje 1390. 228
7. László erdélyi vajda pecsétje 1391. 231
8. Sverczi János erdélyi alvajda pecsétje 1397. 258
9. Frátai Péter kolosi szolgabíró pecsétje 1398. 264
10. Laczk Jakab erdélyi vajda pecsétje 1406. 309
11. Tamási János erdélyi vajda pecsétje 1407. 326
12. Ozorai Pipó kincstárnok pecsétje 1408. 332
13. Nádasi Mihály székely ispán pecsétje 1408. 339
— Garázda Miklós és Szilágyi László czímeres levele 1409. . . 345
14. Stibor erdélyi vajda pecsétje 1412. 386
— Somkereki Antal czímeres levele 1415. 406
15. Széki Ferencz közjegyző monogrammja 1427. 504

I-4
80/1334

380

9873

SEP 15 1964

0241040